။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ခုဒ္ဒကနိကာယေ
ဇာတကပါဠိ
(ဒုတိယော ဘာဂေါ)
၁၇. စတ္တာလီသနိပါတော
၅၂၁. တေသကုဏဇာတကံ (၁)
၁.
‘‘ဝေဿန္တရံ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ သကုဏ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။
ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမေန၊ ကိံ သု ကိစ္စံ ကတံ ဝရံ’’။၂.
‘‘စိရဿံ ဝတ မံ တာတော၊ ကံသော ဗာရာဏသိဂ္ဂဟော။
ပမတ္တော အပ္ပမတ္တံ မံ၊ ပိတာ ပုတ္တံ အစောဒယိ။
၃.
‘‘ပဌမေနေဝ ဝိတထံ၊ ကောဓံ ဟာသံ နိဝါရယေ။
တတော ကိစ္စာနိ ကာရေယျ၊ တံ ဝတံ အာဟု ခတ္တိယ။
၄.
‘‘ယံ တွံ တာတ တပေါကမ္မံ [တပေ ကမ္မံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ပုဗ္ဗေ ကတမသံသယံ။
ရတ္တော ဒုဋ္ဌော စ ယံ ကယိရာ၊ န တံ ကယိရာ တတော ပုန [ပုနံ (ပီ.)]။
၅.
‘‘ခတ္တိယဿ ပမတ္တဿ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎန။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အဃံ။
၆.
‘‘သိရီ တာတ အလက္ခီ စ [သိရီ စ တာတ လက္ခီ စ (သျာ. ပီ.)]၊ ပုစ္ဆိတာ ဧတဒဗြဝုံ။
ဥဋ္ဌာန [ဥဋ္ဌာနေ (သျာ.)] ဝီရိယေ ပေါသေ၊ ရမာဟံ အနုသူယကေ။
၇.
‘‘ဥသူယကေ ဒုဟဒယေ၊ ပုရိသေ ကမ္မဒုဿကေ။
ကာလကဏ္ဏီ မဟာရာဇ၊ ရမတိ [ရမာတိ (က.)] စက္ကဘဉ္ဇနီ။
၈.
‘‘သော တွံ သဗ္ဗေသု သုဟဒယော [သော တွံ သဗ္ဗေသံ သုဟဒယော (သျာ. ပီ.)၊ သော တွံ သဗ္ဗေ သုဟဒယော (က.)]၊ သဗ္ဗေသံ ရက္ခိတော ဘဝ။
အလက္ခိံ နုဒ မဟာရာဇ၊ လက္ချာ ဘဝ နိဝေသနံ။
၉.
‘‘သ လက္ခီဓိတိသမ္ပန္နော၊ ပုရိသော ဟိ မဟဂ္ဂတော။
အမိတ္တာနံ ကာသိပတိ၊ မူလံ အဂ္ဂဉ္စ ဆိန္ဒတိ။
၁၀.
‘‘သက္ကောပိ ဟိ ဘူတပတိ၊ ဥဋ္ဌာနေ နပ္ပမဇ္ဇတိ။

သ ကလျာဏေ ဓိတိံ ကတွာ၊ ဥဋ္ဌာနေ ကုရုတေ မနော။
၁၁.
‘‘ဂန္ဓဗ္ဗာ ပိတရော ဒေဝါ၊ သာဇီဝါ [သဉ္ဇီဝါ (ပီ.)] ဟောန္တိ တာဒိနော။
ဥဋ္ဌာဟတော [ဥဋ္ဌဟတော (သျာ. ပီ.)] အပ္ပမဇ္ဇတော [မပ္ပမဇ္ဇတော (က.)]၊ အနုတိဋ္ဌန္တိ ဒေဝတာ။၁၂.
‘‘သော အပ္ပမတ္တော အက္ကုဒ္ဓေါ [အက္ကုဋ္ဌော (ပီ.)]၊ တာတ ကိစ္စာနိ ကာရယ။
ဝါယမဿု စ ကိစ္စေသု၊ နာလသော ဝိန္ဒတေ သုခံ။
၁၃.
‘‘တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ ဧသာဝ [ဧသာ စ (ပီ.)] အနုသာသနီ။
အလံ မိတ္တေ သုခါပေတုံ၊ အမိတ္တာနံ ဒုခါယ [ဒုက္ခါယ (ပီ.)] စ’’။
၁၄.
‘‘သက္ခိသိ တွံ [သက္ခီ တုဝံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကုဏ္ဍလိနိ၊ မညသိ ခတ္တဗန္ဓုနိ [ခတ္တိယဗန္ဓုနီ (ပီ.)]။
ရဇ္ဇံ ကာရေတုကာမေန၊ ကိံ သု ကိစ္စံ ကတံ ဝရံ’’။
၁၅.
‘‘ဒွေဝ တာတ ပဒကာနိ၊ ယတ္ထ [ယေသု (ပီ.)] သဗ္ဗံ ပတိဋ္ဌိတံ။
အလဒ္ဓဿ စ ယော လာဘော၊ လဒ္ဓဿ စာနုရက္ခဏာ။
၁၆.
‘‘အမစ္စေ တာတ ဇာနာဟိ၊ ဓီရေ အတ္ထဿ ကောဝိဒေ။
အနက္ခါ ကိတဝေ တာတ၊ အသောဏ္ဍေ အဝိနာသကေ။
၁၇.
‘‘ယော စ တံ တာတ ရက္ခေယျ၊ ဓနံ ယဉ္စေဝ တေ သိယာ။
သူတောဝ ရထံ သင်္ဂဏှေ၊ သော တေ ကိစ္စာနိ ကာရယေ။၁၈.
‘‘သုသင်္ဂဟိတန္တဇနော၊ သယံ ဝိတ္တံ အဝေက္ခိယ။
နိဓိဉ္စ ဣဏဒါနဉ္စ၊ န ကရေ ပရပတ္တိယာ။
၁၉.
‘‘သယံ အာယံ ဝယံ [အာယဝယံ (ပီ.)] ဇညာ၊ သယံ ဇညာ ကတာကတံ။
နိဂ္ဂဏှေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။
၂၀.
‘‘သယံ ဇာနပဒံ အတ္ထံ၊ အနုသာသ ရထေသဘ။
မာ တေ အဓမ္မိကာ ယုတ္တာ၊ ဓနံ ရဋ္ဌဉ္စ နာသယုံ။
၂၁.
‘‘မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊ ကရောသိ [ကာရေသိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကာရယေသိ ဝါ။ဝေဂသာ ဟိ ကတံ ကမ္မံ၊ မန္ဒော ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ။
၂၂.

‘‘မာ တေ အဓိသရေ မုဉ္စ၊ သုဗာဠှမဓိကောဓိတံ [ကောပိတံ (သီ. သျာ.)]။ကောဓသာ ဟိ ဗဟူ ဖီတာ၊ ကုလာ အကုလတံ ဂတာ။
၂၃.
‘‘မာ တာတ ဣဿရောမှီတိ၊ အနတ္ထာယ ပတာရယိ။
ဣတ္ထီနံ ပုရိသာနဉ္စ၊ မာ တေ အာသိ ဒုခုဒြယော။
၂၄.
‘‘အပေတလောမဟံသဿ၊ ရညော ကာမာနုသာရိနော။
သဗ္ဗေ ဘောဂါ ဝိနဿန္တိ၊ ရညော တံ ဝုစ္စတေ အဃံ။
၂၅.
‘‘တတ္ထေဝ တေ ဝတ္တပဒါ၊ ဧသာဝ အနုသာသနီ။
ဒက္ခဿုဒါနိ ပုညကရော၊ အသောဏ္ဍော အဝိနာသကော။
သီလဝါဿု [သီလဝါဿ (ဋီကာ)] မဟာရာဇ၊ ဒုဿီလော ဝိနိပါတိကော’’ [ဝိနိပါတကော (ပီ.)]။
၂၆.
‘‘အပုစ္ဆိမှ ကောသိယဂေါတ္တံ [အပုစ္ဆိမှာ ကောသိယဂေါတ္တံ (သျာ.)၊ အပုစ္ဆမှာပိ ကောသိကံ (ပီ.)]၊ ကုဏ္ဍလိနိံ တထေဝ စ။
တွံ ဒါနိ ဝဒေဟိ ဇမ္ဗုက [ဇမ္ဗုက တွံ ဒါနိ ဝဒေဟိ (သျာ. ပီ.)]၊ ဗလာနံ ဗလမုတ္တမံ’’။
၂၇.
‘‘ဗလံ ပဉ္စဝိဓံ လောကေ၊ ပုရိသသ္မိံ မဟဂ္ဂတေ။
တတ္ထ ဗာဟုဗလံ နာမ၊ စရိမံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
၂၈.
‘‘ဘောဂဗလဉ္စ ဒီဃာဝု၊ ဒုတိယံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
အမစ္စဗလဉ္စ ဒီဃာဝု၊ တတိယံ ဝုစ္စတေ ဗလံ။
၂၉.
‘‘အဘိဇစ္စဗလံ စေဝ၊ တံ စတုတ္ထံ အသံသယံ။
ယာနိ စေတာနိ သဗ္ဗာနိ၊ အဓိဂဏှာတိ ပဏ္ဍိတော။
၃၀.
‘‘တံ ဗလာနံ ဗလံ သေဋ္ဌံ၊ အဂ္ဂံ ပညာဗံ ဗလံ [ဝရံ (သီ.)]။ပညာဗလေနုပတ္ထဒ္ဓေါ၊ အတ္ထံ ဝိန္ဒတိ ပဏ္ဍိတော။၃၁.
‘‘အပိ စေ လဘတိ မန္ဒော၊ ဖီတံ ဓရဏိမုတ္တမံ။
အကာမဿ ပသယှံ ဝါ၊ အညော တံ ပဋိပဇ္ဇတိ။
၃၂.
‘‘အဘိဇာတောပိ စေ ဟောတိ၊ ရဇ္ဇံ လဒ္ဓါန ခတ္တိယော။ဒုပ္ပညော ဟိ ကာသိပတိ၊ သဗ္ဗေနပိ န ဇီဝတိ။
၃၃.

‘‘ပညာဝ သုတံ ဝိနိစ္ဆိနီ [ပညာ သုတဝိနိစ္ဆိနီ (သျာ. ပီ.)]၊ ပညာ ကိတ္တိ သိလောကဝဍ္ဎနီ [ဝဒ္ဓနီ (ပီ.)]။
ပညာသဟိတော နရော ဣဓ၊ အပိ ဒုက္ခေ သုခါနိ ဝိန္ဒတိ။
၃၄.
‘‘ပညဉ္စ ခေါ အသုဿူသံ၊ န ကောစိ အဓိဂစ္ဆတိ။
ဗဟုဿုတံ အနာဂမ္မ၊ ဓမ္မဋ္ဌံ အဝိနိဗ္ဘုဇံ။
၃၅.
‘‘ယော စ ဓမ္မဝိဘင်္ဂညူ [ယော ဓမ္မဉ္စ ဝိဘာဂညူ (ပီ.)]၊ ကာလုဋ္ဌာယီ မတန္ဒိတော။
အနုဋ္ဌဟတိ ကာလေန၊ ကမ္မဖလံ တဿ ဣဇ္ဈတိ [ကမ္မဖလံ တဿိဇ္ဈတိ၊ ဖလံ တဿ သမိဇ္ဈတိ (က.)]။၃၆.
‘‘အနာယတန [နာ’နာယတန (ပီ.)] သီလဿ၊ အနာယတန [နာ’နာယတန (ပီ.)] သေဝိနော။
န နိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
၃၇.
‘‘အဇ္ဈတ္တဉ္စ ပယုတ္တဿ၊ တထာယတနသေဝိနော။
အနိဗ္ဗိန္ဒိယကာရိဿ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
၃၈.
‘‘ယောဂပ္ပယောဂသင်္ခါတံ၊ သမ္ဘတဿာနုရက္ခဏံ။တာနိ တွံ တာတ သေဝဿု၊ မာ အကမ္မာယ ရန္ဓယိ။
အကမ္မုနာ ဟိ ဒုမ္မေဓော၊ နဠာဂါရံဝ သီဒတိ’’။၃၉.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၀.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၁.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၂.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၃.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။ပေ.။။
၄၄.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေသု [ရဋ္ဌေ (ပီ.)] ဇနပဒေသု စ။ပေ.။။၄၅.

''ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏာ [သမဏေ (သျာ. က.)] ဗြာဟ္မဏေသု စ။ပေ.။။
၄၆.
''ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခီသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၇.
''ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိဏ္ဏော သုခါဝဟော [ဓမ္မော သုစိဏ္ဏော သုခမာဝဟတိ (က.)]။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၈.
''ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဣန္ဒာ [ဣန္ဒော (ပီ.)၊ သိန္ဒာ (က.)] ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိဏ္ဏေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒေါ [ပမာဒေါ (ပီ. က.)]။
၄၉.
''တတ္ထေဝ တေ [ဝေတေ (ပီ.)] ဝတ္တပဒါ၊ ဧသာဝ [ဧသာ စ (ပီ.)] အနုသာသနီ။
သပ္ပညသေဝီ ကလျာဏီ၊ သမတ္တံ သာမ [သာမံ (က.)] တံ ဝိဒူ''တိ။
တေသကုဏဇာတကံ ပဌမံ။
၅၂၂. သရဘင်္ဂဇာတကံ (၂)
၅၀.
''အလင်္ကတာ ကုဏ္ဍလိနော သုဝတ္ထာ၊ ဝေဠုရိယမုတ္တာထရုခဂ္ဂဗန္ဓာ [ဗဒ္ဓါ (ပီ.)]။
ရထေသဘာ တိဋ္ဌထ ကေ နု တုမှေ၊ ကထံ ဝေါ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ''။
၅၁.
''အဟမဋ္ဌကော ဘီမရထော ပနာယံ၊ ကာလိင်္ဂရာဇာ ပန ဥဂ္ဂတောယံ [ဥဂ္ဂတော အယံ (ပီ.)၊ ဥဂ္ဂတာယံ (က.)]။
သုသညတာနံ ဣသီနံ [သုသညတာနိသိနံ (ပီ.)] ဒဿနာယ၊ ဣဓာဂတာ ပုစ္ဆိတာယေမှ ပဉှေ''။
၅၂.
''ဝေဟာယသံ တိဋ္ဌသိ [တိဋ္ဌတိ (ပီ.)] အန္တလိက္ခေ၊ ပထဒ္ဓုနော ပန္နရသေဝ စန္ဒော။
ပုစ္ဆာမိ တံ ယက္ခ မဟာနုဘာဝ၊ ကထံ တံ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ''။
၅၃.
''ယမာဟု ဒေဝေသု သုဇမ္ပတီတိ၊ မဃဝါတိ တံ အာဟု မနုဿလောကေ။
သ ဒေဝရာဇာ ဣဒမဇ္ဇ ပတ္တော၊ သုသညတာနံ ဣသီနံ ဒဿနာယ''။
၅၄.
''ဒူရေ သုတာ နော ဣသယော သမာဂတာ၊ မဟိဒ္ဓိကာ ဣဒ္ဓိဂုဏူပပန္နာ။
ဝန္ဒာမိ တေ အယိရေ ပသန္နစိတ္တော၊ ယေ ဇီဝလောကေတ္ထ မနုဿသေဋ္ဌာ''။
၅၅.
ဂန္ဓော ဣသီနံ စိရဒိက္ခိတာနံ [ဒက္ခိတာနံ (သျာ. ပီ.)]၊ ကာယာ စုတော ဂစ္ဆတိ မာလုတေန။
ဣတော ပဋိက္ကမ္မ သဟဿနေတ္တ၊ ဂန္ဓော ဣသီနံ အသုစိ ဒေဝရာဇ''။
၅၆.
''ဂန္ဓော ဣသီနံ စိရဒိက္ခိတာနံ၊ ကာယာ စုတော ဂစ္ဆတု မာလုတေန။

ဝိစိတြပုပ္ဖံ သုရဘိံဝ မာလံ၊ ဂန္ဓဉ္စ ဧတံ ပါဋိကင်္ခါမ ဘန္တေ။
န ဟေတ္ထ ဒေဝါ ပဋိက္ကူလသညိနော’’။
၅၇.
‘‘ပုရိန္ဒဒော ဘူတပတီ ယသဿီ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သက္ကော [ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ (သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု)] မဃဝါ သုဇမ္ပတိ။
သ ဒေဝရာဇာ အသုရဂဏပ္ပမဒ္ဒနော၊ ဩကာသမာကင်္ခတိ ပဉှ ပုစ္ဆိတုံ။
၅၈.
‘‘ကော နေဝိမေသံ ဣဓ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပဉှေ ပုဋ္ဌော နိပုဏေ ဗျာကရိဿတိ။
တိဏ္ဏဉ္စ ရညံ မနုဇာဓိပါနံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒဿ စ ဝါသဝဿ’’။
၅၉.
‘‘အယံ ဣသိ [ဣသီ (သီ. ပီ.)] သရဘင်္ဂေါ တပဿီ [ယသဿီ (သီ.)]၊ ယတော ဇာတော ဝိရတော မေထုနသ္မာ။အာစေရပုတ္တော [အာစရိယပုတ္တော (ပီ. က.)] သုဝိနီတရူပေါ၊ သော နေသံ ပဉှာနိ ဝိယာကရိဿတိ’’။၆၀.
‘‘ကောဏ္ဍည ပဉှာနိ ဝိယာကရောဟိ၊ ယာစန္တိ တံ ဣသယော သာဓုရူပါ။
ကောဏ္ဍည ဧသော မနုဇေသု ဓမ္မော၊ ယံ ဝုဒ္ဓ [ဝဒ္ဓ (ပီ.)၊ ဗုဒ္ဓ (က.)] မာဂစ္ဆတိ ဧသ ဘာရော’’။၆၁.
‘‘ကတာဝကာသာ ပုစ္ဆန္တု ဘောန္တော၊ ယံ ကိဉ္စိ ပဉှံ မနသာဘိပတ္ထိတံ။
အဟဉှိ တံ တံ ဝေါ ဝိယာကရိဿံ၊ ဉတွာ သယံ လောကမိမံ ပရဉ္စ’’။
၆၂.
‘‘တတော စ မဃဝါ သက္ကော၊ အတ္ထဒဿီ ပုရိန္ဒဒော။
အပုစ္ဆိ ပဌမံ ပဉှံ၊ ယဉ္စာသိ အဘိပတ္ထိတံ’’။
၆၃.
‘‘ကိံ သူ ဝဓိတွာ န ကဒါစိ သောစတိ၊ ကိဿပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
ကဿီဓ ဝုတ္တံ ဖရုသံ ခမေထ၊ အက္ခါဟိ မေ ကောဏ္ဍည ဧတမတ္ထံ’’။
၆၄.
‘‘ကောဓံ ဝဓိတွာ န ကဒါစိ သောစတိ၊ မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
သဗ္ဗေသံ ဝုတ္တံ ဖရုသံ ခမေထ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော’’။
၆၅.
‘‘သက္ကာ ဥဘိန္နံ [ဟိ ဒွိန္နံ (ပီ.)] ဝစနံ တိတိက္ခိတုံ၊ သဒိသဿ ဝါ သေဋ္ဌတရဿ [သေဋ္ဌနရဿ (ပီ.)] ဝါပိ။
ကထံ နု ဟီနဿ ဝစော ခမေထ၊ အက္ခါဟိ မေ ကောဏ္ဍည ဧတမတ္ထံ’’။
၆၆.
‘‘ဘယာ ဟိ သေဋ္ဌဿ ဝစော ခမေထ၊ သာရမ္ဘဟေတူ ပန သာဒိသဿ။
ယော စီဓ ဟီနဿ ဝစော ခမေထ၊ ဧတံ ခန္တိံ ဥတ္တမမာဟု သန္တော’’။
၆၇.
‘‘ကထံ ဝိဇညာ စတုပတ္ထရူပံ [စတုမဋ္ဌရူပံ (သျာ. ပီ.)]၊ သေဋ္ဌံ သရိက္ခံ အထဝါပိ ဟီနံ။

ဝိရူပရူပေန စရန္တိ သန္တော၊ တသ္မာ ဟိ သဗ္ဗေသံ ဝစော ခမေထ’’။
၆၈.
‘‘န ဟေတမတ္ထံ မဟတီပိ သေနာ၊ သရာဇိကာ ယုဇ္ဈမာနာ လဘေထ။
ယံ ခန္တိမာ သပ္ပုရိသော လဘေထ၊ ခန္တီ ဗလဿူပသမန္တိ ဝေရာ’’။
၆၉.
‘‘သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊ အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိင်္ဃ ဗြူဟိ။
ယထာ အဟုံ [အဟူ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဒဏ္ဍကီ နာဠိကေရော [နာဠိကီရော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ အထဇ္ဇုနော ကလာဗုစာပိ ရာဇာ။
တေသံ ဂတိံ ဗြူဟိ သုပါပကမ္မိနံ၊ ကတ္ထူပပန္နာ ဣသိနံ ဝိဟေဌကာ’’။
၇၀.
‘‘ကိသဉှိ [ကိသံပိ (ပီ.)] ဝစ္ဆံ အဝကိရိယ ဒဏ္ဍကီ၊ ဥစ္ဆိန္နမူလော သဇနော သရဋ္ဌော။
ကုက္ကုဠနာမေ နိရယမှိ ပစ္စတိ၊ တဿ ဖုလိင်္ဂါနိ ပတန္တိ ကာယေ။
၇၁.
‘‘ယော သညတေ ပဗ္ဗဇိတေ အဟေဌယိ [အဝဉ္စသိ (ပီ.)]၊ ဓမ္မံ ဘဏန္တေ သမဏေ အဒူသကေ။
တံ နာဠိကေရံ သုနခါ ပရတ္ထ၊ သင်္ဂမ္မ ခါဒန္တိ ဝိဖန္ဒမာနံ။
၇၂.
‘‘အထဇ္ဇုနော နိရယေ သတ္တိသူလေ၊ အဝံသိရော ပတိတော ဥဒ္ဓံပါဒော [ဥဒ္ဓပါဒော (သျာ.)၊ အဒ္ဓပါဒော (ပီ.)]။
အင်္ဂီရသံ ဂေါတမံ ဟေဌယိတွာ၊ ခန္တိံ တပဿိံ စိရဗြဟ္မစာရိံ။
၇၃.
‘‘ယော ခဏ္ဍသော ပဗ္ဗဇိတံ အဆေဒယိ၊ ခန္တိံ ဝဒန္တံ သမဏံ အဒူသကံ။
ကလာဗုဝီစိံ ဥပပဇ္ဇ ပစ္စတိ၊ မဟာပတာပံ [မဟာဘိတာပံ (ပီ.)] ကဋုကံ ဘယာနကံ။
၇၄.
‘‘ဧတာနိ သုတွာ နိရယာနိ ပဏ္ဍိတော၊ အညာနိ ပါပိဋ္ဌတရာနိ စေတ္ထ။
ဓမ္မံ စရေ သမဏဗြာဟ္မဏေသု၊ ဧဝင်္ကရော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာနံ’’။
၇၅.
‘‘သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊ အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိင်္ဃ ဗြူဟိ။
ကထံဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ၊ ကထံဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ။
ကထံဝိဓံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ၊ ကထံဝိဓံ နော သိရိ နော ဇဟာတိ’’။
၇၆.
‘‘ကာယေန ဝါစာယ စ ယော’ဓ [ယော စ (ပီ.)] သညတော၊ မနသာ စ ကိဉ္စိ န ကရောတိ ပါပံ။
န အတ္တဟေတူ အလိကံ ဘဏေတိ [ဘဏာတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ တထာဝိဓံ သီလဝန္တံ ဝဒန္တိ။
၇၇.
‘‘ဂမ္ဘီရပဉှံ မနသာဘိစိန္တယံ [မနသာ ဝိစိန္တယံ (သီ.)]၊ နာစ္စာဟိတံ ကမ္မ ကရောတိ လုဒ္ဒံ။ကာလာဂတံ [ကာလာဘတံ (ပီ.)] အတ္ထပဒံ န ရိဉ္စတိ၊ တထာဝိဓံ ပညဝန္တံ ဝဒန္တိ။
၇၈.

‘‘ယော ဝေ ကတညူ ကတဝေဒိ ဓီရော၊ ကလျာဏမိတ္တော ဒဠှဘတ္တိ စ ဟောတိ။ဒုခိတဿ သက္ကစ္စ ကရောတိ ကိစ္စံ၊ တထာဝိဓံ သပ္ပုရိသံ ဝဒန္တိ။၇၉.
‘‘ဧတေဟိ သဗ္ဗေဟိ ဂုဏေဟုပေတော၊ သဒ္ဓေါ မုဒူ သံဝိဘာဂီ ဝဒညူ။သင်္ဂါဟကံ သခိလံ သဏှဝါစံ၊ တထာဝိဓံ နော သိရိ နော ဇဟာတိ’’။
၈၀.
‘‘သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊ အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိင်္ဃ ဗြူဟိ။
သီလံ သိရိဉ္စာပိ သတဉ္စ ဓမ္မံ၊ ပညဉ္စ ကံ သေဋ္ဌတရံ ဝဒန္တိ’’။
၈၁.
‘‘ပညာ ဟိ သေဋ္ဌာ ကုသလာ ဝဒန္တိ၊ နက္ခတ္တရာဇာရိဝ တာရကာနံ။
သီလံ သီရီ စာပိ သတဉ္စ ဓမ္မော [ဓမ္မာ (ပီ.)]၊ အနွာယိကာ ပညဝတော ဘဝန္တိ’’။
၈၂.
‘‘သုဘာသိတံ တေ အနုမောဒိယာန၊ အညံ တံ ပုစ္ဆာမိ တဒိင်္ဃ ဗြူဟိ။
ကထံကရော ကိန္တိကရော ကိမာစရံ၊ ကိံ သေဝမာနော လဘတီဓ ပညံ။
ပညာယ ဒါနိပ္ပဋိပံ [ဒါနိ ပဋိပဒံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဝဒေဟိ၊ ကထံကရော ပညဝါ ဟောတိ မစ္စော’’။၈၃.
‘‘သေဝေထ ဝုဒ္ဓေ နိပုဏေ ဗဟုဿုတေ၊ ဥဂ္ဂါဟကော စ ပရိပုစ္ဆကော သိယာ။
သုဏေယျ သက္ကစ္စ သုဘာသိတာနိ၊ ဧဝံကရော ပညဝါ ဟောတိ မစ္စော။
၈၄.
‘‘ ပညဝါ ကာမဂုဏေ အဝေက္ခတိ၊ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော စ။
ဧဝံ ဝိပဿီ ပဇဟာတိ ဆန္ဒံ၊ ဒုက္ခေသု ကာမေသု မဟဗ္ဘယေသု။
၈၅.
‘‘သ ဝီတရာဂေါ ပဝိနေယျ ဒောသံ၊ မေတ္တံ [မေတ္တ (သျာ. က.)] စိတ္တံ ဘာဝယေ [ဘာဝေယျ (သီ. သျာ. က.)] အပ္ပမာဏံ။
သဗ္ဗေသု ဘူတေသု နိဓာယ ဒဏ္ဍံ၊ အနိန္ဒိတော ဗြဟ္မမုပေတိ ဌာနံ’’။
၈၆.
‘‘မဟတ္ထိယံ [မဟိဒ္ဓိယံ (သီ. သျာ. ပီ.)] အာဂမနံ အဟောသိ၊ တဝမဋ္ဌကာ [မဋ္ဌက (သီ. သျာ. က.)] ဘီမရထဿစာပိ။
ကာလိင်္ဂရာဇဿ စ ဥဂ္ဂတဿ၊ သဗ္ဗေသ ဝေါ ကာမရာဂေါ ပဟီနော’’။
၈၇.
‘‘ဧဝမေတံ ပရစိတ္တဝေဒိ၊ သဗ္ဗေသ နော ကာမရာဂေါ ပဟီနော။
ကရောဟိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊ ယထာ ဂတိံ တေ အဘိသမ္ဘဝေမ’’။
၈၈.
‘‘ကရောမိ ဩကာသမနုဂ္ဂဟာယ၊ တထာ ဟိ ဝေါ ကာမရာဂေါ ပဟီနော။ဖရာထ ကာယံ ဝိပုလာယ ပီတိယာ၊ ယထာ ဂတိံ မေ အဘိသမ္ဘဝေထ’’။၈၉.

‘‘သဗ္ဗံ ကရိဿာမ တဝါနုသာသနိံ၊ ယံ ယံ တုဝံ ဝက္ခသိ ဘူရိပည။
ဖရာမ ကာယံ ဝိပုလာယ ပီတိယာ၊ ယထာ ဂတိံ တေ အဘိသမ္ဘဝေမ’’။
၉၀.
‘‘ကတာယ [ကတာယံ (သီ. ပီ.)] ဝစ္ဆဿ ကိသဿ ပူဇာ၊ ဂစ္ဆန္တု ဘောန္တော ဣသယော သာဓုရူပါ။ဈာနေ ရတာ ဟောထ သဒါ သမာဟိတာ၊ ဧသာ ရတီ ပဗ္ဗဇိတဿ သေဋ္ဌာ’’။
၉၁.
‘‘သုတွာန ဂါထာ ပရမတ္ထသံဟိတာ၊ သုဘာသိတာ ဣသိနာ ပဏ္ဍိတေန။
တေ ဝေဒဇာတာ အနုမောဒမာနာ၊ ပက္ကာမု [ပက္ကမု (က.)] ဒေဝါ ဒေဝပုရံ ယသဿိနော။
၉၂.
‘‘ဂါထာ ဣမာ အတ္ထဝတီ သုဗျဉ္ဇနာ၊ သုဘာသိတာ ဣသိနာ ပဏ္ဍိတေန။
ယော ကောစိမာ အဋ္ဌိကတွာ [အဋ္ဌိံ ကတွာ (က.)] သုဏေယျ၊ လဘေထ ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ။လဒ္ဓါန ပုဗ္ဗာပရိယံ ဝိသေသံ၊ အဒဿနံ မစ္စုရာဇဿ ဂစ္ဆေ’’။
၉၃.
‘‘သာလိဿရော သာရိပုတ္တော၊ မေဏ္ဍိဿရော စ ကဿပေါ။
ပဗ္ဗတော အနုရုဒ္ဓေါ စ၊ ကစ္စာယနော စ ဒေဝလော [ဒေဝိလော (သျာ. က.)]။
၉၄.
‘‘အနုသိဿော စ အာနန္ဒော၊ ကိသဝစ္ဆော စ ကောလိတော။
နာရဒော ဥဒါယီ ထေရော [နာရဒော ပုဏ္ဏော မန္တာနီပုတ္တော (သီ.)]၊ ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ။သရဘင်္ဂေါ လောကနာထော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက’’န္တိ။
သရဘင်္ဂဇာတကံ ဒုတိယံ။
၅၂၃. အလမ္ဗုသာဇာတကံ (၃)
၉၅.
‘‘အထ ဗြဝိ ဗြဟာ ဣန္ဒော၊ ဝတြဘူ ဇယတံ ပိတာ။
ဒေဝကညံ ပရာဘေတွာ၊ သုဓမ္မာယံ အလမ္ဗုသံ။
၉၆.
‘‘မိဿေ ဒေဝါ တံ ယာစန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဣန္ဒကာ။
ဣသိပ္ပလောဘနေ [ဣသိပလောဘိကေ (သီ. သျာ.)၊ ဣသိံ ပလောဘိကေ (ပီ.)] ဂစ္ဆ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသေ။၉၇.
‘‘ပုရာယံ အမှေ အစ္စေတိ [နာစ္စေတိ (သျာ. က.)]၊ ဝတ္တဝါ [ဝတဝါ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဗြဟ္မစရိယဝါ။
နိဗ္ဗာနာဘိရတော ဝုဒ္ဓေါ [ဝဒ္ဓေါ (ပီ.)၊ ဗုဒ္ဓေါ (သျာ. က.)]၊ တဿ မဂ္ဂါနိ အာဝရ’’။
၉၈.
‘‘ဒေဝရာဇ ကိမေဝ တွံ၊ မမေဝ တုဝံ သိက္ခသိ။
ဣသိပ္ပလောဘနေ [ဣသိပလောဘိကေ (သီ. သျာ.)၊ ဣသိံ ပလောဘိကေ (ပီ.)] ဂစ္ဆ၊ သန္တိ အညာပိ အစ္ဆရာ။၉၉.
‘‘မာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ၊ အသောကေ နန္ဒနေ ဝနေ။

တာသမ္ပိ ဟောတု ပရိယာယော၊ တာပိ ယန္တု ပလောဘနာ’’ [ပလောဘိကာ (သျာ. ပီ.)]။၁၀၀.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ၊ သန္တိ အညာပိ အစ္ဆရာ။
တာဒိသိယော ပဝရာ စေဝ၊ အသောကေ နန္ဒနေ ဝနေ။
၁၀၁.
‘‘န တာ ဧဝံ ပဇာနန္တိ၊ ပါရိစရိယံ ပုမံ ဂတာ။
ယာဒိသံ တွံ ပဇာနာသိ၊ နာရိ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနေ။
၁၀၂.
‘‘တွမေဝ ဂစ္ဆ ကလျာဏိ၊ ဣတ္ထီနံ ပဝရာ စသိ။
တဝေဝ ဝဏ္ဏရူပေန၊ သဝသမာနယိဿသိ’’ [ဝသမာနာပယိဿသိ (သျာ.)၊ ဝသမာနာမယိဿသိ (ပီ.)၊ တံ ဝသမာနယိဿသိ (က.)]။
၁၀၃.
‘‘န ဝါဟံ န ဂမိဿာမိ၊ ဒေဝရာဇေန ပေသိတာ။
ဝိဘေမိ စေတံ အာသာဒုံ၊ ဥဂ္ဂတေဇော ဟိ ဗြာဟ္မဏော။
၁၀၄.
‘‘အနေကေ နိရယံ ပတ္တာ၊ ဣသိမာသာဒိယာ ဇနာ။
အာပန္နာ မောဟသံသာရံ၊ တသ္မာ လောမာနိ ဟံသယေ’’။
၁၀၅.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနီ။
မိဿာ မိဿိတု [မိဿေတု (သီ. သျာ. ပီ.)] မိစ္ဆန္တီ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသာ။၁၀၆.
‘‘သာ စ တံ ဝနမောဂယှ၊ ဣသိသိင်္ဂေန ရက္ခိတံ။
ဗိမ္ဗဇာလကသဉ္ဆန္နံ၊ သမန္တာ အဍ္ဎယောဇနံ။
၁၀၇.
‘‘ပါတောဝ ပါတရာသမှိ၊ ဥဒဏှသမယံ [ဥဒယသမယံ (သျာ.)၊ ဥဒန္တသမယံ (က.)] ပတိ။
အဂ္ဂိဋ္ဌံ ပရိမဇ္ဇန္တံ၊ ဣသိသိင်္ဂံ ဥပါဂမိ’’။
၁၀၈.
‘‘ကာ နု ဝိဇ္ဇုရိဝါဘာသိ၊ ဩသဓီ ဝိယ တာရကာ။
ဝိစိတ္တဟတ္ထာဘရဏာ [ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ (သီ.)]၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ [အာမုက္ကမဏိကုဏ္ဍလာ (?)]။၁၀၉.
‘‘အာဒိစ္စဝဏ္ဏသင်္ကာသာ၊ ဟေမစန္ဒနဂန္ဓိနီ။
သညတူရူ မဟာမာယာ၊ ကုမာရီ စာရုဒဿနာ။
၁၁၀.
‘‘ဝိလဂ္ဂါ [ဝိလာကာ (သီ. သျာ. ပီ.)] မုဒုကာ သုဒ္ဓါ၊ ပါဒါ တေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
ဂမနာ ကာမနီယာ [ကမနာ ကမနီယာ (သီ. ပီ.)] တေ၊ ဟရန္တိယေဝ မေ မနော။
၁၁၁.

‘‘အနုပုဗ္ဗာဝ တေ ဦရူ၊ နာဂနာသသမူပမာ။
ဝိမဋ္ဌာ တုယှံ သုဿောဏီ၊ အက္ခဿ ဖလကံ ယထာ။
၁၁၂.
‘‘ဥပ္ပလဿေဝ ကိဉ္ဇက္ခါ၊ နာဘိ တေ သာဓု သဏ္ဌိတာ။
ပူရာ ကဏှဉ္ဇနဿေဝ၊ ဒူရတော ပဋိဒိဿတိ။
၁၁၃.
‘‘ဒုဝိဓာ ဇာတာ ဥရဇာ၊ အဝဏ္ဋာ သာဓု ပစ္စုဒါ။
ပယောဓရာ အပတိတာ [အပ္ပတီတာ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ အဍ္ဎလာဗုသမာ ထနာ။၁၁၄.
‘‘ဒီဃာ ကမ္ဗုတလာဘာသာ၊ ဂီဝါ ဧဏေယျကာ ယထာ။
ပဏ္ဍရာဝရဏာ ဝဂ္ဂု၊ စတုတ္ထမနသန္နိဘာ။
၁၁၅.
‘‘ဥဒ္ဓဂ္ဂါ စ အဓဂ္ဂါ စ၊ ဒုမဂ္ဂပရိမဇ္ဇိတာ။
ဒုဝိဇာ နေလသမ္ဘူတာ၊ ဒန္တာ တဝ သုဒဿနာ။
၁၁၆.
‘‘အပဏ္ဍရာ လောဟိတန္တာ၊ ဇိဉ္ဇူက [ဇိဉ္ဇုက (သီ. သျာ. ပီ.)] ဖလသန္နိဘာ။အာယတာ စ ဝိသာလာ စ၊ နေတ္တာ တဝ သုဒဿနာ။
၁၁၇.
‘‘နာတိဒီဃာ သုသမ္မဋ္ဌာ၊ ကနကဗျာ [ကနကဂ္ဂါ (ပီ.)] သမောစိတာ။
ဥတ္တမင်္ဂရုဟာ တုယှံ၊ ကေသာ စန္ဒနဂန္ဓိကာ။
၁၁၈.
‘‘ယာဝတာ ကသိဂေါရက္ခါ၊ ဝါဏိဇာနံ [ဝဏိဇာနံ (ပီ.)] စ ယာ ဂတိ။ဣသီနဉ္စ ပရက္ကန္တံ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
၁၁၉.
‘‘န တေ သမသမံ ပဿေ၊ အသ္မိံ ပထဝိ [ပုထုဝိ (ပီ.)] မဏ္ဍလေ။
ကော ဝါ တွံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ’’။
၁၂၀.
‘‘န ပဉှကာလော ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကဿပေဝံ ဂတေ သတိ။
ဧဟိ သမ္မ ရမိဿာမ၊ ဥဘော အသ္မာကမဿမေ။
ဧဟိ တံ ဥပဂူဟိဿံ [ဥပဂုယှိဿံ (သျာ.)]၊ ရတီနံ ကုသလော ဘဝ’’။
၁၂၁.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနီ။
မိဿာ မိဿိတုမိစ္ဆန္တီ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသာ’’။
၁၂၂.
‘‘သော စ ဝေဂေန နိက္ခမ္မ၊ ဆေတွာ ဒန္ဓပရက္ကမံ [ဒန္ဓပဒက္ကမံ (က.)]။

တမုတ္တမာသု ဝေဏီသု၊ အဇ္ဈပ္ပတ္တော [အဇ္ဈာပတ္တော (ပီ.)] ပရာမသိ။၁၂၃.
‘‘တမုဒါဝတ္တ ကလျာဏီ၊ ပလိဿဇိ သုသောဘနာ [သုသောဘဏီ (သျာ. က.)]။
စဝိတမှိ [စဝိ တမှာ (သျာ. က.)] ဗြဟ္မစရိယာ၊ ယထာ တံ အထ တောသိတာ။၁၂၄.
‘‘မနသာ အဂမာ ဣန္ဒံ၊ ဝသန္တံ နန္ဒနေ ဝနေ။
တဿာ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ မဃဝါ ဒေဝကုဉ္ဇရော။
၁၂၅.
‘‘ပလ္လင်္ကံ ပဟိဏီ ခိပ္ပံ၊ သောဝဏ္ဏံ သောပဝါဟနံ။
သဥတ္တရစ္ဆဒပညာသံ၊ သဟဿပဋိယတ္ထတံ [ပဋိကတ္ထတံ (သီ.)]။၁၂၆.
‘‘တမေနံ တတ္ထ ဓာရေသိ၊ ဥရေ ကတွာန သောဘနာ။
ယထာ ဧကမုဟုတ္တံဝ၊ တီဏိ ဝဿာနိ ဓာရယိ။
၁၂၇.
‘‘ဝိမဒော တီဟိ ဝဿေဟိ၊ ပဗုဇ္ဈိတွာန ဗြာဟ္မဏော။
အဒ္ဒသာသိ ဟရိတ [ဟရီ (ပီ.)] ရုက္ခေ၊ သမန္တာ အဂ္ဂိယာယနံ။၁၂၈.
‘‘နဝပတ္တဝနံ ဖုလ္လံ၊ ကောကိလဂ္ဂဏဃောသိတံ။
သမန္တာ ပဝိလောကေတွာ၊ ရုဒံ အဿူနိ ဝတ္တယိ။
၁၂၉.
‘‘န ဇုဟေ န ဇပေ [ဇပ္ပေ (က.)] မန္တေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ပဟာပိတံ။ကော နု မေ ပါရိစရိယာယ၊ ပုဗ္ဗေ စိတ္တံ ပလောဘယိ။
၁၃၀.
‘‘အရညေ မေ ဝိဟရတော၊ ယော မေ တေဇာ ဟ သမ္ဘုတံ [သမ္ဘတံ (ပီ.)]။
နာနာရတ္နပရိပူရံ၊ နာဝံဝ ဂဏှိ အဏ္ဏဝေ’’။
၁၃၁.
‘‘အဟံ တေ ပါရိစရိယာယ၊ ဒေဝရာဇေန ပေသိတာ။
အဝဓိံ [အဝဓီ (သျာ. ပီ. က.)] စိတ္တံ စိတ္တေန၊ ပမာဒော [ပမာဒါ (သျာ. ပီ.)] တွံ န ဗုဇ္ဈသိ’’။၁၃၂.
‘‘ဣမာနိ ကိရ မံ တာတော၊ ကဿပေါ အနုသာသတိ။
ကမလာသဒိသိတ္ထိယော [သရိသိတ္ထိယော (သျာ. ပီ.)]၊ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝ။
၁၃၃.
‘‘ဥရေ ဂဏ္ဍာယော ဗုဇ္ဈေသိ၊ တာယော ဗုဇ္ဈေသိ မာဏဝ။
ဣစ္စာနုသာသိ မံ တာတော၊ ယထာ မံ အနုကမ္ပကော။
၁၃၄.

‘‘တဿာဟံ ဝစနံ နာကံ၊ ပိတု ဝုဒ္ဓဿ သာသနံ။
အရညေ နိမ္မနုဿမှိ၊ သွဇ္ဇ ဈာယာမိ [သွာဇ္ဇဇ္ဈာယာမိ (သီ. ပီ.)] ဧကကော။
၁၃၅.
‘‘သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ဓိရတ္ထု ဇီဝိတေန မေ။
ပုန ဝါ တာဒိသော ဟေဿံ၊ မရဏံ မေ ဘဝိဿတိ’’။
၁၃၆.
‘‘တဿ တေဇံ [တေဇဉ္စ (သီ. ပီ.)] ဝီရိယဉ္စ၊ ဓိတိံ [ဓိတိဉ္စ (ပီ.)] ဉတွာ အဝဋ္ဌိတံ [သုဝဍ္ဎိတံ (သီ.)]။
သိရသာ အဂ္ဂဟီ ပါဒေ၊ ဣသိသိင်္ဂံ အလမ္ဗုသာ။
၁၃၇.
‘‘မာ မေ ကုဇ္ဈ [ကုဇ္ဈိ (ပီ.)] မဟာဝီရ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈ [ကုဇ္ဈိ (ပီ.)] မဟာဣသေ။
မဟာ အတ္ထော မယာ စိဏ္ဏော၊ တိဒသာနံ ယသဿိနံ။
တယာ သံကမ္ပိတံ အာသိ၊ သဗ္ဗံ ဒေဝပုရံ တဒါ’’။
၁၃၈.
‘‘တာဝတိံသာ စ ယေ ဒေဝါ၊ တိဒသာနဉ္စ ဝါသဝေါ။
တွဉ္စ ဘဒ္ဒေ သုခီ ဟောဟိ၊ ဂစ္ဆ ကညေ ယထာသုခံ’’။
၁၃၉.
‘‘တဿ ပါဒေ ဂဟေတွာန၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာန၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ။
၁၄၀.
‘‘ယော စ တဿာသိ ပလ္လင်္ကော၊ သောဝဏ္ဏော သောပဝါဟနော။သဥတ္တရစ္ဆဒပညာသော၊ သဟဿပဋိယတ္ထတော။
တမေဝ ပလ္လင်္ကမာရုယှ၊ အဂါ ဒေဝါန သန္တိကေ။
၁၄၁.
‘‘တမောက္ကမိဝ အာယန္တိံ၊ ဇလန္တိံ ဝိဇ္ဇုတံ ယထာ။
ပတီတော သုမနော ဝိတ္တော၊ ဒေဝိန္ဒော အဒဒါ ဝရံ’’။
၁၄၂.
‘‘ဝရဉ္စေ မေ အဒော သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။
နိသိပ္ပလောဘိကာ [န ဣသိပလောဘိကာ (သျာ.)၊ န ဣသိပလောဘိယံ (ပီ.)] ဂစ္ဆေ၊ ဧတံ သက္က ဝရံ ဝရေ’’တိ။အလမ္ဗုသာဇာတကံ တတိယံ။
၅၂၄. သင်္ခပါလဇာတကံ (၄)
၁၄၃.
‘‘အရိယာဝကာသောသိ ပသန္နနေတ္တော၊ မညေ ဘဝံ ပဗ္ဗဇိတော ကုလမှာ။
ကထံ နု ဝိတ္တာနိ ပဟာယ ဘောဂေ၊ ပဗ္ဗဇိ နိက္ခမ္မ ဃရာ သပည’’ [သပညော (သျာ.)၊ သပညာ (ပီ.)]။
၁၄၄.
‘‘သယံ ဝိမာနံ နရဒေဝ ဒိသွာ၊ မဟာနုဘာဝဿ မဟောရဂဿ။

ဒိသွာန ပုညာန မဟာဝိပါကံ၊ သဒ္ဓါယဟံ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ’’။
၁၄၅.
‘‘န ကာမကာမာ န ဘယာ န ဒောသာ၊ ဝါစံ မုသာ ပဗ္ဗဇိတာ ဘဏန္တိ။
အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊ သုတွာန မေ ဇာယိဟိတိပ္ပသာဒော’’။
၁၄၆.
‘‘ဝါဏိဇ္ဇ [ဝဏိဇ္ဇ (ပီ.)] ရဋ္ဌာဓိပ ဂစ္ဆမာနော၊ ပထေ အဒ္ဒသာသိမှိ ဘောဇပုတ္တေ [မိလာစပုတ္တေ (သီ. ပီ.)]။
ပဝဒ္ဓကာယံ ဥရဂံ မဟန္တံ၊ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တေ ပမောဒမာနေ’’။
၁၄၇.
‘‘သောဟံ သမာဂမ္မ ဇနိန္ဒ တေဟိ၊ ပဟဋ္ဌလောမော အဝစမှိ ဘီတော။
ကုဟိံ အယံ နီယတိ [နိယျတိ (က.)] ဘီမကာယော၊ နာဂေန ကိံ ကာဟထ ဘောဇပုတ္တာ။
၁၄၈.
‘‘နာဂေါ အယံ နီယတိ ဘောဇနတ္ထာ [ဘောဇနတ္ထံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ပဝဒ္ဓကာယော ဥရဂေါ မဟန္တော။သာဒုဉ္စ ထူလဉ္စ မုဒုဉ္စ မံသံ၊ န တွံ ရသညာသိ ဝိဒေဟပုတ္တ။
၁၄၉.
‘‘ဣတော မယံ ဂန္တွာ သကံ နိကေတံ [နိကေတနံ (ပီ.)]၊ အာဒါယ သတ္ထာနိ ဝိကောပယိတွာ။
မံသာနိ ဘောက္ခါမ [ဘက္ခါမ (သျာ.)] ပမောဒမာနာ၊ မယဉှိ ဝေ သတ္တဝေါ ပန္နဂါနံ။
၁၅၀.
‘‘သစေ အယံ နီယတိ ဘောဇနတ္ထာ၊ ပဝဒ္ဓကာယော ဥရဂေါ မဟန္တော။
ဒဒါမိ ဝေါ ဗလိဗဒ္ဒာနိ [ဗလိဝဒ္ဒာနိ (ပီ.)] သောဠသ၊ နာဂံ ဣမံ မုဉ္စထ ဗန္ဓနသ္မာ။
၁၅၁.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ နော ဘက္ခေါ အယံ မနာပေါ၊ ဗဟူ စ နော ဥရဂါ ဘုတ္တပုဗ္ဗာ [ဗဟုံ စ နော ဥရဂေါ ဘုတ္တပုဗ္ဗော(က.)]။
ကရောမ တေ တံ ဝစနံ အဠာရ [အာဠာရ (က.) ဧဝမုပရိပိ]၊ မိတ္တဉ္စ နော ဟောဟိ ဝိဒေဟပုတ္တ။
၁၅၂.
‘‘တဒဿု တေ ဗန္ဓနာ မောစယိံသု၊ ယံ နတ္ထုတော ပဋိမောက္ကဿ ပါသေ။
မုတ္တော စ သော ဗန္ဓနာ နာဂရာဇာ၊ ပက္ကာမိ ပါစီနမုခေါ မုဟုတ္တံ။
၁၅၃.
‘‘ဂန္တွာန ပါစီနမုခေါ မုဟုတ္တံ၊ ပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ ပလောကယီ မံ။
တဒါဿဟံ ပိဋ္ဌိတော အနွဂစ္ဆိံ၊ ဒသင်္ဂုလိံ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။
၁၅၄.
‘‘ဂစ္ဆေဝ ခေါ တွံ တရမာနရူပေါ၊ မာ တံ အမိတ္တာ ပုနရဂ္ဂဟေသုံ။
ဒုက္ခေါ ဟိ လုဒ္ဒေဟိ ပုနာ သမာဂမော၊ အဒဿနံ ဘောဇပုတ္တာန ဂစ္ဆ။
၁၅၅.
‘‘အဂမာသိ သော ရဟဒံ ဝိပ္ပသန္နံ၊ နီလောဘာသံ ရမဏီယံ သုတိတ္ထံ။
သမောတတံ [သမောနတံ (သျာ. က.)] ဇမ္ဗုဟိ ဝေတသာဟိ၊ ပါဝေက္ခိ နိတ္တိဏ္ဏဘယော ပတီတော။

၁၅၆.
‘‘သော တံ ပဝိဿ န စိရဿ နာဂေါ၊ ဒိဗ္ဗေန မေ ပါတုရဟုံ ဇနိန္ဒ။
ဥပဋ္ဌဟီ မံ ပိတရံဝ ပုတ္တော၊ ဟဒယင်္ဂမံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏန္တော။
၁၅၇.
‘‘တွံ မေသိ မာတာ စ ပိတာ [ပိတာ စ (ပီ.)] အဠာရ၊ အဗ္ဘန္တရော ပါဏဒဒော သဟာယော။
သကဉ္စ ဣဒ္ဓိံ ပဋိလာဘကောသ္မိ [ပဋိလာဘိတောသ္မိ (ပီ.)]၊ အဠာရ ပဿ မေ နိဝေသနာနိ။ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္နပါနံ၊ မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿ’’။
၁၅၈.
‘‘တံ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတရူပံ၊ အသက္ခရာ စေဝ မုဒူ သုဘာ စ။
နီစတ္တိဏာ [နီစာ တိဏာ (သျာ. ပီ.)] အပ္ပရဇာ စ ဘူမိ၊ ပါသာဒိကာ ယတ္ထ ဇဟန္တိ သောကံ။၁၅၉.
‘‘အနာဝကုလာ ဝေဠုရိယူပနီလာ၊ စတုဒ္ဒိသံ အမ္ဗဝနံ သုရမ္မံ။
ပက္ကာ စ ပေသီ စ ဖလာ သုဖုလ္လာ၊ နိစ္စောတုကာ ဓာရယန္တီ ဖလာနိ။
၁၆၀.
‘‘တေသံ ဝနာနံ နရဒေဝ မဇ္ဈေ၊ နိဝေသနံ ဘဿရသန္နိကာသံ။
ရဇတဂ္ဂဠံ သောဝဏ္ဏမယံ ဥဠာရံ၊ ဩဘာသတီ ဝိဇ္ဇုရိဝန္တလိက္ခေ။
၁၆၁.
‘‘မဏီမယာ သောဏ္ဏမယာ [သောဝဏ္ဏမယာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဥဠာရာ၊ အနေကစိတ္တာ သတတံ သုနိမ္မိတာ။ပရိပူရာ ကညာဟိ အလင်္ကတာဘိ၊ သုဝဏ္ဏကာယူရဓရာဟိ ရာဇ။
၁၆၂.
‘‘သော သင်္ခပါလော တရမာနရူပေါ၊ ပါသာဒမာရုယှ အနောမဝဏ္ဏော။
သဟဿထမ္ဘံ အတုလာနုဘာဝံ၊ ယတ္ထဿ ဘရိယာ မဟေသီ အဟောသိ။
၁၆၃.
‘‘ဧကာ စ နာရီ တရမာနရူပါ၊ အာဒါယ ဝေဠုရိယမယံ မဟဂ္ဃံ။
သုဘံ မဏိံ ဇာတိမန္တူပပန္နံ၊ အစောဒိတာ အာသနမဗ္ဘိဟာသိ။
၁၆၄.
‘‘တတော မံ ဥရဂေါ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ၊ နိသီဒယီ ပါမုခအာသနသ္မိံ။
ဣဒမာသနံ အတြ ဘဝံ နိသီဒတု၊ ဘဝဉှိ မေ အညတရော ဂရူနံ။
၁၆၅.
‘‘အညာ စ နာရီ တရမာနရူပါ၊ အာဒါယ ဝါရိံ ဥပသင်္ကမိတွာ။
ပါဒါနိ ပက္ခါလယီ မေ ဇနိန္ဒ၊ ဘရိယာဝ [ဘရိယာ စ (ပီ.)] ဘတ္တူ ပတိနော ပိယဿ။၁၆၆.
‘‘အပရာ စ နာရီ တရမာနရူပါ၊ ပဂ္ဂယှ သောဝဏ္ဏမယာယ [သောဝဏ္ဏမယာ (ပီ.)] ပါတိယာ။အနေကသူပံ ဝိဝိဓံ ဝိယဉ္ဇနံ၊ ဥပနာမယီ ဘတ္တ မနုညရူပံ။
၁၆၇.

‘‘တုရိယေဟိ [တူရိယေဟိ (က.)] မံ ဘာရတ ဘုတ္တဝန္တံ၊ ဥပဋ္ဌဟုံ ဘတ္တု မနော ဝိဒိတွာ။
တတုတ္တရိံ [တဒုတ္တရိံ (က.)] မံ နိပတီ မဟန္တံ၊ ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ အနပ္ပကေဟိ။
၁၆၈.
‘‘ဘရိယာ မမေတာ တိသတာ အဠာရ၊ သဗ္ဗတ္တမဇ္ဈာ ပဒုမုတ္တရာဘာ။
အဠာရ ဧတာဿု တေ ကာမကာရာ၊ ဒဒါမိ တေ တာ ပရိစာရယဿု။
၁၆၉.
‘‘သံဝစ္ဆရံ ဒိဗ္ဗရသာနုဘုတွာ၊ တဒါဿုဟံ [တဒဿဟံ (ပီ.)] ဥတ္တရိမဇ္ဈဘာသိံ [ဥတ္တရိ ပစ္စဘာသိံ (သီ. သျာ.)၊ ဥတ္တရိံ ပစ္စဘာသိံ (ပီ.)]။
နာဂဿိဒံ ကိန္တိ ကထဉ္စ လဒ္ဓံ၊ ကထဇ္ဈဂမာသိ ဝိမာနသေဋ္ဌံ’’။
၁၇၀.
‘‘အဓိစ္စ လဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ၊ သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
ပုစ္ဆာမိ တံ [တေ (ပီ.)] နာဂရာဇေတမတ္ထံ၊ ကထဇ္ဈဂမာသိ ဝိမာနသေဋ္ဌံ’’။
၁၇၁.
‘‘နာဓိစ္စ လဒ္ဓံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊ န သယံကတံ နာပိ ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
သကေဟိ ကမ္မေဟိ အပါပကေဟိ၊ ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ’’။
၁၇၂.
‘‘ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
အက္ခါဟိ မေ နာဂရာဇေတမတ္ထံ၊ ကထံ နု တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ’’။
၁၇၃.
‘‘ရာဇာ အဟောသိံ မဂဓာနမိဿရော၊ ဒုယျောဓနော နာမ မဟာနုဘာဝေါ။
သော ဣတ္တရံ ဇီဝိတံ သံဝိဒိတွာ၊ အသဿတံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။
၁၇၄.
‘‘အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ ပသန္နစိတ္တော၊ သက္ကစ္စ ဒါနံ ဝိပုလံ အဒါသိံ [အဒါသိ (ပီ.)]။
ဩပါနဘူတံ မေ ဃရံ တဒါသိ၊ သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
၁၇၅.
[အယံ ဂါထာ ပီ. ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ] ‘‘မာလဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ ဝိလေပနဉ္စ၊ ပဒီပိယံ [ပဒီပယံ (သျာ. က.)] ယာနမုပဿယဉ္စ။
အစ္ဆာဒနံ သေယျမထန္နပါနံ၊ သက္ကစ္စ ဒါနာနိ အဒမှ တတ္ထ [အယံ ဂါထာ ပီ. ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ]။၁၇၆.
‘‘တံ မေ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။
တေနေဝ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊ ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္နပါနံ’’။
‘‘နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ စုပေတရူပံ၊ စိရဋ္ဌိတိကံ န စ သဿတာယံ။
၁၇၇.
‘‘အပ္ပါနုဘာဝါ တံ မဟာနုဘာဝံ၊ တေဇဿိနံ ဟန္တိ အတေဇဝန္တော။
ကိမေဝ ဒါဌာဝုဓ ကိံ ပဋိစ္စ၊ ဟတ္ထတ္တ [ဟတ္ထတ္ထ (သီ. သျာ. ပီ.)] မာဂစ္ဆိ ဝနိဗ္ဗကာနံ [ဝဏိဗ္ဗကာနံ(သီ.)]။

၁၇၈.
‘‘ဘယံ နု တေ အနွဂတံ မဟန္တံ၊ တေဇော နု တေ နာနွဂံ ဒန္တမူလံ။
ကိမေဝ ဒါဌာဝုဓ ကိံ ပဋိစ္စ၊ ကိလေသမာပဇ္ဇိ ဝနိဗ္ဗကာနံ’’။
၁၇၉.
‘‘န မေ ဘယံ အနွဂတံ မဟန္တံ၊ တေဇော န သက္ကာ မမ တေဟိ ဟန္တုံ [တေဘိဟန္တုံ (သျာ. က.)]။သတဉ္စ ဓမ္မာနိ သုကိတ္တိတာနိ၊ သမုဒ္ဒဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနိ။
၁၈၀.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ အဠာရ၊ ဥပေါသထံ နိစ္စမုပါဝသာမိ။
အထာဂမုံ သောဠသ ဘောဇပုတ္တာ၊ ရဇ္ဇုံ ဂဟေတွာန ဒဠှဉ္စ ပါသံ။
၁၈၁.
‘‘ဘေတွာန နာသံ အတိကဿ [အန္တကဿ (က.)] ရဇ္ဇုံ၊ နယိံသု မံ သမ္ပရိဂယှ လုဒ္ဒာ။
ဧတာဒိသံ ဒုက္ခမဟံ တိတိက္ခံ [တိတိက္ခိံ (ပီ.)]၊ ဥပေါသထံ အပ္ပဋိကောပယန္တော’’။၁၈၂.
‘‘ဧကာယနေ တံ ပထေ အဒ္ဒသံသု၊ ဗလေန ဝဏ္ဏေန စုပေတရူပံ။
သိရိယာ ပညာယ စ ဘာဝိတောသိ၊ ကိံ ပတ္ထယံ [ကိမတ္ထိယံ (သီ. သျာ. ပီ.)] နာဂ တပေါ ကရောသိ။၁၈၃.
‘‘န ပုတ္တဟေတူ န ဓနဿ ဟေတု၊ န အာယုနော စာပိ အဠာရ ဟေတု။
မနုဿယောနိံ အဘိပတ္ထယာနော၊ တသ္မာ ပရက္ကမ္မ တပေါ ကရောမိ’’။
၁၈၄.
‘‘တွံ လောဟိတက္ခေါ ဝိဟတန္တရံသော၊ အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿု။
သုရောသိတော လောဟိတစန္ဒနေန၊ ဂန္ဓဗ္ဗရာဇာဝ ဒိသာ ပဘာသသိ [ပဘာသိ (က.)]။၁၈၅.
‘‘ဒေဝိဒ္ဓိပတ္တောသိ မဟာနုဘာဝေါ၊ သဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေတမတ္ထံ၊ သေယျော ဣတော ကေန မနုဿလောကော’’။
၁၈၆.
‘‘အဠာရ နာညတြ မနုဿလောကာ၊ သုဒ္ဓီ ဝ သံဝိဇ္ဇတိ သံယမော ဝါ။
အဟဉ္စ လဒ္ဓါန မနုဿယောနိံ၊ ကာဟာမိ ဇာတိမရဏဿ အန္တံ’’။
၁၈၇.
‘‘သံဝစ္ဆရော မေ ဝသတော [ဝုသိတော (ပီ.)] တဝန္တိကေ၊ အန္နေန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ။
အာမန္တယိတွာန ပလေမိ နာဂ၊ စိရပ္ပဝုဋ္ဌောသ္မိ [စိရပ္ပဝုတ္ထော အသ္မိ (ပီ.)] အဟံ ဇနိန္ဒ’’။၁၈၈.
‘‘ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ [စ’နုဇီဝိနော (သျာ. ပီ.)]၊ နိစ္စာနုသိဋ္ဌာ ဥပတိဋ္ဌတေ တံ။
ကစ္စိန္နု တံ နာဘိသပိတ္ထ [နာဘိသံသိတ္ထ (သျာ. ပီ.)] ကောစိ၊ ပိယဉှိ မေ ဒဿနံ တုယှံ [တုယှ (ပီ.)] အဠာရ’’။
၁၈၉.
‘‘ယထာပိ မာတူ စ ပိတူ အဂါရေ၊ ပုတ္တော ပိယော ပဋိဝိဟိတော ဝသေယျ [သေယျော (ပီ.)]။

တတောပိ မယှံ ဣဓမေဝ သေယျော၊ စိတ္တဉှိ တေ နာဂ မယီ ပသန္နံ’’။
၁၉၀.
‘‘မဏီ မမံ ဝိဇ္ဇတိ လောဟိတင်္ကော [လောဟိတင်္ဂေါ (က.)]၊ ဓနာဟရော မဏိရတနံ ဥဠာရံ။အာဒါယ တွံ [တံ (ပီ.)] ဂစ္ဆ သကံ နိကေတံ၊ လဒ္ဓါ ဓနံ တံ မဏိမောဿဇဿု’’။
၁၉၁.
‘‘ဒိဋ္ဌာ မယာ မာနုသကာပိ ကာမာ၊ အသဿတာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။
အာဒီနဝံ ကာမဂုဏေသု ဒိသွာ၊ သဒ္ဓါယဟံ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ။
၁၉၂.
‘‘ဒုမပ္ဖလာနီဝ ပတန္တိ မာဏဝါ၊ ဒဟရာ စ ဝုဒ္ဓါ စ သရီရဘေဒါ။
ဧတမ္ပိ ဒိသွာ ပဗ္ဗဇိတောမှိ ရာဇ၊ အပဏ္ဏကံ သာမညမေဝ သေယျော’’။၁၉၃.
‘‘အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊ ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။နာဂဉ္စ သုတွာန တဝဉ္စဠာရ၊ ကာဟာမိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနိ’’။
၁၉၄.
‘‘အဒ္ဓါ ဟဝေ သေဝိတဗ္ဗာ သပညာ၊ ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဌာနစိန္တိနော။
နာဂဉ္စ သုတွာန မမဉ္စ ရာဇ၊ ကရောဟိ ပုညာနိ အနပ္ပကာနီ’’တိ။
သင်္ခပါလဇာတကံ စတုတ္ထံ။
၅၂၅. စူဠသုတသောမဇာတကံ (၅)
၁၉၅.
‘‘အာမန္တယာမိ နိဂမံ၊ မိတ္တာမစ္စေ ပရိဿဇေ [ပါရိသဇ္ဇေ (သီ. သျာ.)]။သိရသ္မိံ ပလိတံ ဇာတံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဒါနိ ရောစဟံ’’။
၁၉၆.
‘‘အဘုမ္မေ ကထံ နု ဘဏသိ၊ သလ္လံ မေ ဒေဝ ဥရသိ ကပ္ပေသိ [ကမ္ပေသိ (ပီ.)]။သတ္တသတာ တေ ဘရိယာ၊ ကထံ နု တေ တာ ဘဝိဿန္တိ’’။
၁၉၇.
‘‘ပညာယိဟိန္တိ ဧတာ၊ ဒဟရာ အညမ္ပိ တာ ဂမိဿန္တိ။
သဂ္ဂဉ္စဿ ပတ္ထယာနော၊ တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ’’။
၁၉၈.
‘‘ဒုလ္လဒ္ဓံ မေ အာသိ သုတသောမ၊ ယဿ တေ ဟောမဟံ မာတာ။ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊ အနပေက္ခေါ ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။
၁၉၉.
‘‘ဒုလ္လဒ္ဓံ မေ အာသိ သုတသောမ၊ ယံ တံ အဟံ ဝိဇာယိဿံ။ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊ အနပေက္ခေါ ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ’’။၂၀၀.
‘‘ကော နာမေသော ဓမ္မော၊ သုတသောမ ကာ စ နာမ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။

ယံ နော အမှေ ဇိဏ္ဏေ၊ အနပေက္ခေါ ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။
၂၀၁.
‘‘ပုတ္တာပိ တုယှံ ဗဟဝေါ၊ ဒဟရာ အပ္ပတ္တယောဗ္ဗနာ။
မဉ္ဇူ တေပိ [တေ (သီ. ပီ.)] တံ အပဿန္တာ၊ မညေ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆန္တိ’’။
၂၀၂.
‘‘ပုတ္တေဟိ စ မေ ဧတေဟိ၊ ဒဟရေဟိ အပ္ပတ္တယောဗ္ဗနေဟိ။
မဉ္ဇူဟိ သဗ္ဗေဟိပိ တုမှေဟိ၊ စိရမ္ပိ ဌတွာ ဝိနာသဘာဝေါ’’ [ဝိနာဘာဝေါ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၂၀၃.
‘‘ဆိန္နံ နု တုယှံ ဟဒယံ၊ အဒု တေ [အာဒု (သီ. ပီ.)၊ အာဒူ (သျာ.)] ကရုဏာ စ နတ္ထိ အမှေသု။ယံ နော ဝိကန္ဒန္တိယော [ဝိက္ကန္ဒန္တိယော (သီ.)]၊ အနပေက္ခေါ ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ’’။
၂၀၄.
‘‘န စ မယှံ ဆိန္နံ ဟဒယံ၊ အတ္ထိ ကရုဏာပိ မယှံ တုမှေသု။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္ထယာနော၊ တေန အဟံ [တေနာဟံ (သီ. သျာ.)၊ တေနမဟံ (ပီ.)] ပဗ္ဗဇိဿာမိ’’။
၂၀၅.
‘‘ဒုလ္လဒ္ဓံ မေ အာသိ၊ သုတသောမ ယဿ တေ အဟံ ဘရိယာ။
ယံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊ အနပေက္ခေါ ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။
၂၀၆.
‘‘ဒုလ္လဒ္ဓံ မေ အာသိ၊ သုတသောမ ယဿ တေ အဟံ ဘရိယာ။
ယံ မေ ကုစ္ဆိပဋိသန္ဓိံ [မံ ကုစ္ဆိမတိံ သန္တိံ (ပီ.)]၊ အနပေက္ခေါ ပဗ္ဗဇသိ ဒေဝ။၂၀၇.
‘‘ပရိပက္ကော မေ ဂဗ္ဘော၊ ကုစ္ဆိဂတော ယာဝ နံ ဝိဇာယာမိ။
မာဟံ ဧကာ ဝိဓဝါ၊ ပစ္ဆာ ဒုက္ခါနိ အဒ္ဒက္ခိံ’’။
၂၀၈.
‘‘ပရိပက္ကော တေ ဂဗ္ဘော၊ ကုစ္ဆိဂတော ဣင်္ဃ တွံ [တွ (သီ.)၊ နံ (ပီ.)] ဝိဇာယဿု။
ပုတ္တံ အနောမဝဏ္ဏံ၊ တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ’’။
၂၀၉.
‘‘မာ တွံ စန္ဒေ ရုဒိ၊ မာ သောစိ ဝနတိမိရမတ္တက္ခိ။
အာရောဟ ဝရပါသာဒံ [စ ပါသာဒံ (ပီ.)]၊ အနပေက္ခေါ အဟံ ဂမိဿာမိ’’။
၂၁၀.
‘‘ကော တံ အမ္မ ကောပေသိ၊ ကိံ ရောဒသိ ပေက္ခသိ စ မံ ဗာဠှံ။
ကံ အဝဇ္ဈံ ဃာတေမိ [ဃာတေမိ ကံ အဝဇ္ဈံ (ပီ.)၊ တံ အဝဇ္ဈံ ဃာတေမိ (က.)]၊ ဉာတီနံ ဥဒိက္ခမာနာနံ’’။၂၁၁.
‘‘န ဟိ သော သက္ကာ ဟန္တုံ၊ ဝိဇိတာဝီ [ဇီဝိတာဝီ (ပီ.)] ယော မံ တာတ ကောပေသိ။
ပိတာ တေ မံ တာတ အဝစ၊ အနပေက္ခေါ အဟံ ဂမိဿာမိ’’။
၂၁၂.

‘‘ယောဟံ ပုဗ္ဗေ နိယျာမိ၊ ဥယျာနံ မတ္တကုဉ္ဇရေ စ ယောဓေမိ။
သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ကထံ နု ဒါနိ ကရိဿာမိ’’။
၂၁၃.
‘‘မာတုစ္စ [မာတု စ (သီ. သျာ.)] မေ ရုဒန္တျာ [ရုဒတျာ (ပီ.)]၊ ဇေဋ္ဌဿ စ ဘာတုနော အကာမဿ။
ဟတ္ထေပိ တေ ဂဟေဿံ၊ န ဟိ ဂစ္ဆသိ [ဂဉ္ဆိသိ (ပီ.)] နော အကာမာနံ’’။
၂၁၄.
‘‘ဥဋ္ဌေဟိ တွံ ဓာတိ၊ ဣမံ ကုမာရံ ရမေဟိ အညတ္ထ။
မာ မေ ပရိပန္ထမကာသိ [မကာ (သီ. ပီ.)]၊ သဂ္ဂံ မမ ပတ္ထယာနဿ’’။
၂၁၅.
‘‘ယံ နူနိမံ ဒဒေယျံ [ဇဟေယျံ (ပီ.)] ပဘင်္ကရံ၊ ကော နု မေ ဣမိနာတ္ထော [ကော နု မေ ဣမိနာ အတ္ထော (သီ. သျာ.)၊ ကော နု မေ နတ္ထော (ပီ.)]။
သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ကိံ နု မေနံ ကရိဿာမိ’’။
၂၁၆.
‘‘ကောသော စ တုယှံ ဝိပုလော၊ ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ တုယှံ ပရိပူရံ။
ပထဝီ စ တုယှံ ဝိဇိတာ၊ ရမဿု မာ ပဗ္ဗဇိ [ပဗ္ဗဇဿု (သီ.)၊ ပဗ္ဗဇ (ပီ.)] ဒေဝ’’။
၂၁၇.
‘‘ကောသော စ မယှံ ဝိပုလော၊ ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ မယှံ ပရိပူရံ။
ပထဝီ စ မယှံ ဝိဇိတာ၊ တံ ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိဿာမိ’’။
၂၁၈.
‘‘မယှမ္ပိ ဓနံ ပဟူတံ၊ သင်္ခါတုံ [သင်္ချာတုံ (သီ.)] နောပိ ဒေဝ သက္ကောမိ။
တံ တေ ဒဒါမိ သဗ္ဗမ္ပိ [တံ ဒေဝ တေ ဒဒါမိ သဗ္ဗမ္ပိ (သီ.)၊ တံ တေ ဒဒါမိ သဗ္ဗံ (ပီ.)]၊ ရမဿု မာ ပဗ္ဗဇိ ဒေဝ’’။
၂၁၉.
‘‘ဇာနာမိ [ဇာနာမိ တေ (သီ. သျာ.)] ဓနံ ပဟူတံ၊ ကုလဝဒ္ဓန ပူဇိတော တယာ စသ္မိ။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္ထယာနော၊ တေန အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ’’။
၂၂၀.
‘‘ဥက္ကဏ္ဌိတောသ္မိ ဗာဠှံ၊ အရတိ မံ သောမဒတ္တ အာဝိသတိ [အာဝီသတိ (က.)]။
ဗဟုကာပိ [ဗဟုကာ ဟိ (သီ. သျာ.)] မေ အန္တရာယာ၊ အဇ္ဇေဝါဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ’’။၂၂၁.
‘‘ဣဒဉ္စ တုယှံ ရုစိတံ၊ သုတသောမ အဇ္ဇေဝ ဒါနိ တွံ ပဗ္ဗဇ။
အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ န ဥဿဟေ တယာ ဝိနာ အဟံ ဌာတုံ’’။
၂၂၂.
‘‘န ဟိ သက္ကာ ပဗ္ဗဇိတုံ၊ နဂရေ န ဟိ ပစ္စတိ ဇနပဒေ စ’’။
‘‘သုတသောမေ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ကထံ နု ဒါနိ ကရိဿာမ’’။
၂၂၃.
‘‘ဥပနီယတိဒံ မညေ၊ ပရိတ္တံ ဥဒကံဝ စင်္ကဝါရမှိ။

ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇီဝိတေ၊ န စ ပမဇ္ဇိတုံ ကာလော။
၂၂၄.
‘‘ဥပနီယတိဒံ မညေ၊ ပရိတ္တံ ဥဒကံဝ စင်္ကဝါရမှိ။
ဧဝံ သုပရိတ္တကေ ဇီဝိတေ၊ အန္ဓဗာလာ [အထ ဗာလာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပမဇ္ဇန္တိ။၂၂၅.
‘‘တေ ဝဍ္ဎယန္တိ နိရယံ၊ တိရစ္ဆာနယောနိဉ္စ ပေတ္တိဝိသယဉ္စ။
တဏှာယ ဗန္ဓနဗဒ္ဓါ၊ ဝဍ္ဎေန္တိ အသုရကာယံ’’။
၂၂၆.
‘‘ဦဟညတေ ရဇဂ္ဂံ၊ အဝိဒူရေ ပုဗ္ဗကမှိ စ [ပုပ္ဖကမှိ စ (သီ. ပီ.)] ပါသာဒေ။မညေ နော ကေသာ ဆိန္နာ၊ ယသဿိနော ဓမ္မရာဇဿ’’။
၂၂၇.
‘‘အယမဿ ပါသာဒော၊ သောဝဏ္ဏ [သောဝဏ္ဏော (ပီ.)] ပုပ္ဖမာလျဝီတိကိဏ္ဏော။ယဟိ [ယမှိ (ပီ.)] မနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
၂၂၈.
‘‘အယမဿ ပါသာဒော၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျဝီတိကိဏ္ဏော။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။
၂၂၉.
‘‘ဣဒမဿ ကူဋာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏပုပ္ဖမာလျဝီတိကိဏ္ဏံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
၂၃၀.
‘‘ဣဒမဿ ကူဋာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏ [သောဝဏ္ဏံ (ပီ.)] ပုပ္ဖမာလျဝီတိကိဏ္ဏံ။ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။
၂၃၁.
‘‘အယမဿ အသောကဝနိကာ၊ သုပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ ရမ္မာ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
၂၃၂.
‘‘အယမဿ အသောကဝနိကာ၊ သုပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ ရမ္မာ။ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။၂၃၃.
‘‘ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။၂၃၄.
‘‘ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။၂၃၅.

‘‘ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
၂၃၆.
‘‘ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။
၂၃၇.
‘‘ဣဒမဿ ပါဋလိဝနံ [ပါဋလီဝနံ (သီ.)]၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
၂၃၈.
‘‘ဣဒမဿ ပါဋလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။
၂၃၉.
‘‘ဣဒမဿ အမ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။၂၄၀.
‘‘ဣဒမဿ အမ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန။၂၄၁.
‘‘အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဆန္နာ အဏ္ဍဇေဟိ ဝီတိကိဏ္ဏာ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဣတ္ထာဂါရေဟိ။
၂၄၂.
‘‘အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဆန္နာ အဏ္ဍဇေဟိ ဝီတိကိဏ္ဏာ။
ယဟိမနုဝိစရိ ရာဇာ၊ ပရိကိဏ္ဏော ဉာတိသင်္ဃေန’’။
၂၄၃.
‘‘ရာဇာ ဝေါ ခေါ [ရာဇာ ခေါ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပဗ္ဗဇိတော၊ သုတသောမော ရဇ္ဇံ ဣမံ ပဟတွာန [ပဟန္တွာန (သျာ. က.)]။
ကာသာယဝတ္ထဝသနော၊ နာဂေါဝ ဧကကော [ဧကကောဝ (သီ.)] စရတိ’’။
၂၄၄.
‘‘မာဿု ပုဗ္ဗေ ရတိကီဠိတာနိ၊ ဟသိတာနိ စ အနုဿရိတ္ထ [အနုဿရိတ္ထော (ပီ.)]။
မာ ဝေါ ကာမာ ဟနိံသု၊ ရမ္မံ ဟိ [သုရမ္မဉှိ (သျာ. က.)] သုဒဿနံ [သုဒဿနံ နာမ (သီ.)] နဂရံ။
၂၄၅.
‘‘မေတ္တစိတ္တဉ္စ [မေတ္တဉ္စ (ပီ.)] ဘာဝေထ၊ အပ္ပမာဏံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ။
အဂစ္ဆိတ္ထ [အထ ဂဉ္ဆိတ္ထ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဒေဝပုရ၊ အာဝါသံ ပုညကမ္မိန’’န္တိ [ပုညကမ္မာနန္တိ (ပီ.)]။
စူဠသုတသောမဇာတကံ ပဉ္စမံ။
စတ္တာလီသနိပါတံ နိဋ္ဌိတံ။

တဿုဒ္ဒာနံ –
သုဝပဏ္ဍိတဇမ္ဗုကကုဏ္ဍလိနော၊ ဝရကညမလမ္ဗုသဇာတကဉ္စ။
ပဝရုတ္တမသင်္ခသိရီဝှယကော၊ သုတသောမအရိန္ဓမရာဇဝရော။
၁၈. ပဏ္ဏာသနိပါတော
၅၂၆. နိဠိနိကာဇာတကံ (၁)
၁.
‘‘ဥဒ္ဒယှတေ [ဥဍ္ဍယှတေ (သီ. ပီ.)] ဇနပဒော၊ ရဋ္ဌဉ္စာပိ ဝိနဿတိ။
ဧဟိ နိဠိနိကေ [နိဠိကေ (သီ. သျာ. ပီ.)၊ ဧဝမုပရိပိ] ဂစ္ဆ၊ တံ မေ ဗြာဟ္မဏမာနယ’’။၂.
‘‘နာဟံ ဒုက္ခက္ခမာ ရာဇ၊ နာဟံ အဒ္ဓါနကောဝိဒါ။
ကထံ အဟံ ဂမိဿာမိ၊ ဝနံ ကုဉ္ဇရသေဝိတံ’’။
၃.
‘‘ဖီတံ ဇနပဒံ ဂန္တွာ၊ ဟတ္ထိနာ စ ရထေန စ။
ဒါရုသင်္ဃာဋယာနေန၊ ဧဝံ ဂစ္ဆ နိဠိနိကေ။
၄.
‘‘ဟတ္ထိအဿရထေ ပတ္တီ၊ ဂစ္ဆေဝါဒါယ ခတ္တိယေ။
တဝေဝ ဝဏ္ဏရူပေန၊ ဝသံ တမာနယိဿသိ’’။
၅.
‘‘ကဒလီဓဇပညာဏော၊ အာဘုဇီပရိဝါရိတော။
ဧသော ပဒိဿတိ ရမ္မော၊ ဣသိသိင်္ဂဿ အဿမော။
၆.
‘‘ဧသော အဂ္ဂိဿ သင်္ခါတော၊ ဧသော ဓူမော ပဒိဿတိ။
မညေ နော အဂ္ဂိံ ဟာပေတိ၊ ဣသိသိင်္ဂေါ မဟိဒ္ဓိကော’’။
၇.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တိံ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလံ။
ဣသိသိင်္ဂေါ ပါဝိသိ ဘီတော၊ အဿမံ ပဏ္ဏဆာဒနံ။
၈.
‘‘အဿမဿ စ သာ ဒွာရေ၊ ဂေဏ္ဍုကေနဿ [ဘေဏ္ဍုကေနဿ (သီ. ပီ.)] ကီဠတိ။ဝိဒံသယန္တီ အင်္ဂါနိ၊ ဂုယှံ ပကာသိတာနိ စ။
၉.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန ကီဠန္တိံ၊ ပဏ္ဏသာလဂတော ဇဋီ။
အဿမာ နိက္ခမိတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၁၀.
‘‘အမ္ဘော ကော နာမ သော ရုက္ခေါ၊ ယဿ တေဝံဂတံ ဖလံ။ဒူရေပိ ခိတ္တံ ပစ္စေတိ၊ န တံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ’’။

၁၁.
‘‘အဿမဿ မမ [မံ (သီ.)] ဗြဟ္မေ၊ သမီပေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ဗဟဝေါ [ပဗ္ဗတေ (သီ.)] တာဒိသာ ရုက္ခါ၊ ယဿ တေဝံဂတံ ဖလံ။
ဒူရေပိ ခိတ္တံ ပစ္စေတိ၊ န မံ ဩဟာယ ဂစ္ဆတိ’’။
၁၂.
‘‘ဧတူ [ဧတု (သီ. သျာ. က.)] ဘဝံ အဿမိမံ အဒေတု၊ ပဇ္ဇဉ္စ ဘက္ခဉ္စ ပဋိစ္ဆ ဒမ္မိ။ဣဒမာသနံ အတြ ဘဝံ နိသီဒတု၊ ဣတော ဘဝံ မူလဖလာနိ ဘုဉ္ဇတု’’ [ခါဒတု (သီ.)]။
၁၃.
‘‘ကိံ တေ ဣဒံ ဦရူနမန္တရသ္မိံ၊ သုပိစ္ဆိတံ ကဏှရိဝပ္ပကာသတိ။
အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊ ကောသေ နု တေ ဥတ္တမင်္ဂံ ပဝိဋ္ဌံ’’။
၁၄.
‘‘အဟံ ဝနေ မူလဖလေသနံ စရံ၊ အာသာဒယိံ [အဿာဒယိံ (က.)] အစ္ဆံ သုဃောရရူပံ။
သော မံ ပတိတွာ သဟသာဇ္ဈပတ္တော၊ ပနုဇ္ဇ မံ အဗ္ဗဟိ [အဗ္ဗုဟိ (သျာ. က.)] ဥတ္တမင်္ဂံ။
၁၅.
‘‘သွာယံ ဝဏော ခဇ္ဇတိ ကဏ္ဍုဝါယတိ၊ သဗ္ဗဉ္စ ကာလံ န လဘာမိ သာတံ။
ပဟော ဘဝံ ကဏ္ဍုမိမံ ဝိနေတုံ၊ ကုရုတံ ဘဝံ ယာစိတော ဗြာဟ္မဏတ္ထံ’’။
၁၆.
‘‘ဂမ္ဘီရရူပေါ တေ ဝဏော သလောဟိတော၊ အပူတိကော ဝဏဂန္ဓော [ပက္ကဂန္ဓော (သီ.)၊ ပန္နဂန္ဓော (သျာ. ပီ.)] မဟာ စ။
ကရောမိ တေ ကိဉ္စိ ကသာယယောဂံ၊ ယထာ ဘဝံ ပရမသုခီ ဘဝေယျ’’။
၁၇.
‘‘န မန္တယောဂါ န ကသာယယောဂါ၊ န ဩသဓာ ဗြဟ္မစာရိ [ဗြဟ္မစာရီ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကမန္တိ။
ဃဋ္ဋေ မုဒုကေန [ယံ တေ မုဒု တေန (သီ.)၊ ယံ တေ မုဒူ တေန (ပီ.)] ဝိနေဟိ ကဏ္ဍုံ [ကဏ္ဍုကံ (ပီ.)]၊ယထာ အဟံ ပရမသုခီ ဘဝေယျံ’’။
၁၈.
‘‘ဣတော နု ဘောတော ကတမေန အဿမော၊ ကစ္စိ ဘဝံ အဘိရမသိ [အဘိရမသီ (ပီ.)] အရညေ။
ကစ္စိ နု တေ [ကစ္စိ တေ (ပီ.)] မူလဖလံ ပဟူတံ၊ ကစ္စိ ဘဝန္တံ န ဝိဟိံသန္တိ ဝါဠာ’’။
၁၉.
‘‘ဣတော ဥဇုံ ဥတ္တရာယံ ဒိသာယံ၊ ခေမာနဒီ ဟိမဝတာ ပဘာဝီ [ပဘာတိ (သီ. ပီ.)]။
တဿာ တီရေ အဿမော မယှ ရမ္မော၊ အဟော ဘဝံ အဿမံ မယှံ ပဿေ။
၂၀.
‘‘အမ္ဗာ စ သာလာ တိလကာ စ ဇမ္ဗုယော၊ ဥဒ္ဒာလကာ ပါဋလိယော စ ဖုလ္လာ။
သမန္တတော ကိမ္ပုရိသာဘိဂီတံ၊ အဟော ဘဝံ အဿမံ မယှံ ပဿေ။
၂၁.
‘‘တာလာ စ မူလာ စ ဖလာ စ မေတ္ထ၊ ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓေန ဥပေတရူပံ။
တံ ဘူမိဘာဂေဟိ ဥပေတရူပံ၊ အဟော ဘဝံ အဿမံ မယှံ ပဿေ။

၂၁.
‘‘ဖလာ စ မူလာ စ ပဟူတမေတ္ထ၊ ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓေန ရသေနုပေတာ။
အာယန္တိ စ လုဒ္ဒကာ တံ ပဒေသံ၊ မာ မေ တတော မူလဖလံ အဟာသုံ’’။၂၃.
‘‘ပိတာ မမံ မူလဖလေသနံ ဂတော၊ ဣဒါနိ အာဂစ္ဆတိ သာယကာလေ။
ဥဘောဝ ဂစ္ဆာမသေ အဿမံ တံ၊ ယာဝ ပိတာ မူလဖလတော ဧတု’’။
၂၄.
‘‘အညေ ဗဟူ ဣသယော သာဓုရူပါ၊ ရာဇီသယော အနုမဂ္ဂေ ဝသန္တိ။
တေ ယေဝ ပုစ္ဆေသိ မမဿမံ တံ၊ တေ တံ နယိဿန္တိ မမံ သကာသေ’’။
၂၅.
‘‘န တေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္နာနိ၊ န တေ ဥဒကမာဘတံ။
အဂ္ဂီပိ တေ န ဟာပိတော [ဟာသိတော (သီ. သျာ.)]၊ ကိံ နု မန္ဒောဝ ဈာယသိ။
၂၆.
‘‘ဘိန္နာနိ ကဋ္ဌာနိ ဟုတော စ အဂ္ဂိ၊ တပနီပိ တေ သမိတာ ဗြဟ္မစာရီ [ဗြဟ္မစာရိ (?)]။
ပီဌဉ္စ မယှံ ဥဒကဉ္စ ဟောတိ၊ ရမသိ တုဝံ [တွံ (သီ.)] ဗြဟ္မဘူတော ပုရတ္ထာ။
၂၇.
‘‘အဘိန္နကဋ္ဌောသိ အနာဘတောဒကော၊ အဟာပိတဂ္ဂီသိ [အဟာပိတဂ္ဂီပိ (က.)] အသိဒ္ဓဘောဇနော [အသိဋ္ဌဘောဇနော (က.)]။
န မေ တုဝံ အာလပသီ မမဇ္ဇ၊ နဋ္ဌံ နု ကိံ စေတသိကဉ္စ ဒုက္ခံ’’။
၂၈.
‘‘ဣဓာဂမာ ဇဋိလော ဗြဟ္မစာရီ၊ သုဒဿနေယျော သုတနူ ဝိနေတိ။
နေဝါတိဒီဃော န ပနာတိရဿော၊ သုကဏှကဏှစ္ဆဒနေဟိ ဘောတော။
၂၉.
‘‘အမဿုဇာတော အပုရာဏဝဏ္ဏီ၊ အာဓာရရူပဉ္စ ပနဿ ကဏ္ဌေ။
ဒွေ ယမာ [ဒွေ ပဿ (သီ.)၊ ဒွာဿ (ပီ.)] ဂဏ္ဍာ ဥရေသု ဇာတာ၊ သုဝဏ္ဏတိန္ဒုကနိဘာ [သုဝဏ္ဏပိန္ဒူပနိဘာ (သီ.)၊ သုဝဏ္ဏတိဏ္ဍုသန္နိဘာ (သျာ.)၊ သောဝန္နပိဏ္ဍူပနိဘာ (ပီ.)] ပဘဿရာ။
၃၀.
‘‘မုခဉ္စ တဿ ဘုသဒဿနေယျံ၊ ကဏ္ဏေသု လမ္ဗန္တိ စ ကုဉ္စိတဂ္ဂါ။
တေ ဇောတရေ စရတော မာဏဝဿ၊ သုတ္တဉ္စ ယံ သံယမနံ ဇဋာနံ။
၃၁.
‘‘အညာ စ တဿ သံယမာနိ [သံယမနီ (သီ. ပီ.)] စတဿော၊ နီလာ ပီတာ [နီလာပိ တာ (ပီ.)] လောဟိတိကာ [လောဟိတကာ (သျာ. ပီ. က.)] စ သေတာ။
တာ ပိံသရေ [သံသရေ (သီ. သျာ.)] စရတော မာဏဝဿ၊ တိရိဋိ [စိရီဋိ (သီ. ပီ.)] သင်္ဃာရိဝ ပါဝုသမှိ။၃၂.
‘‘န မိခလံ မုဉ္ဇမယံ ဓာရေတိ၊ န သန္ထရေ [သန္တစေ (သီ.)၊ သန္တစံ (ပီ.)၊ သန္တရေ (က.)] နော ပန ပဗ္ဗဇဿ။
တာ ဇောတရေ ဇဃနန္တရေ [ဇဃနဝရေ (သီ. ပီ.)] ဝိလဂ္ဂါ၊ သတေရတာ ဝိဇ္ဇုရိဝန္တလိက္ခေ။

၃၃.
‘‘အခီလကာနိ စ အဝဏ္ဋကာနိ၊ ဟေဋ္ဌာ နဘျာ ကဋိသမောဟိတာနိ။
အဃဋ္ဋိတာ နိစ္စကီဠံ ကရောန္တိ၊ ဟံ တာတ ကိံရုက္ခဖလာနိ တာနိ။၃၄.
‘‘ဇဋာ စ တဿ ဘုသဒဿနေယျာ၊ ပရောသတံ ဝေလ္လိတဂ္ဂါ သုဂန္ဓာ။
ဒွေဓာ သိရော သာဓု ဝိဘတ္တရူပေါ၊ အဟော နု ခေါ မယှ တထာ ဇဋာဿု။
၃၅.
‘‘ယဒါ စ သော ပကိရတိ တာ ဇဋာယော၊ ဝဏ္ဏေန ဂန္ဓေန ဥပေတရူပါ။
နီလုပ္ပလံ ဝါတသမေရိတံဝ၊ တထေဝ သံဝါတိ ပနဿမော အယံ။
၃၆.
‘‘ပင်္ကော စ တဿ ဘုသဒဿနေယျော၊ နေတာဒိသော ယာဒိသော မယှံ ကာယေ [ကာယော (သီ. သျာ. ပီ.)]။သော ဝါယတီ ဧရိတော မာလုတေန၊ ဝနံ ယထာ အဂ္ဂဂိမှေ သုဖုလ္လံ။
၃၇.
‘‘နိဟန္တိ သော ရုက္ခဖလံ ပထဗျာ၊ သုစိတ္တရူပံ ရုစိရံ ဒဿနေယျံ။
ခိတ္တဉ္စ တဿ ပုနရေတိ ဟတ္ထံ၊ ဟံ တာတ ကိံရုက္ခဖလံ နု ခေါ တံ။
၃၈.
‘‘ဒန္တာ စ တဿ ဘုသဒဿနေယျာ၊ သုဒ္ဓါ သမာ သင်္ခဝရူပပန္နာ။
မနော ပသာဒေန္တိ ဝိဝရိယမာနာ၊ န ဟိ [န ဟ (သီ. ပီ.)] နူန သော သာကမခါဒိ တေဟိ။
၃၉.
‘‘အကက္ကသံ အဂ္ဂဠိတံ မုဟုံ မုဒုံ၊ ဥဇုံ အနုဒ္ဓတံ အစပလမဿ ဘာသိတံ။
ရုဒံ မနုညံ ကရဝီကသုဿရံ၊ ဟဒယင်္ဂမံ ရဉ္ဇယတေဝ မေ မနော။
၄၀.
‘‘ဗိန္ဒုဿရော နာတိဝိသဋ္ဌဝါကျော [နာတိဝိဿဋ္ဌဝါကျော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ န နူန သဇ္ဈာယမတိပ္ပယုတ္တော။
ဣစ္ဆာမိ ဘော [ခေါ (သီ. သျာ. ပီ.)] တံ ပုနဒေဝ ဒဋ္ဌုံ၊ မိတ္တော ဟိ [မိတ္တံ ဟိ (သီ. သျာ. ပီ.)] မေမာဏဝေါဟု [မာဏဝါဟု (သီ. သျာ.)၊ မာဏဝါဟူ (ပီ.)] ပုရတ္ထာ။
၄၁.
‘‘သုသန္ဓိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိမဋ္ဌိမံ ဝဏံ၊ ပုထူ [ပုထုံ (ပီ.)၊ ပုထု (က.)] သုဇာတံ ခရပတ္တသန္နိဘံ။တေနေဝ မံ ဥတ္တရိယာန မာဏဝေါ၊ ဝိဝရိတံ ဦရုံ ဇဃနေန ပီဠယိ။
၄၂.
‘‘တပန္တိ အာဘန္တိ ဝိရောစရေ စ၊ သတေရတာ ဝိဇ္ဇုရိဝန္တလိက္ခေ။
ဗာဟာ မုဒူ အဉ္ဇနလောမသာဒိသာ၊ ဝိစိတြဝဋ္ဋင်္ဂုလိကာဿ သောဘရေ။
၄၃.
‘‘အကက္ကသင်္ဂေါ န စ ဒီဃလောမော၊ နခါဿ ဒီဃာ အပိ လောဟိတဂ္ဂါ။
မုဒူဟိ ဗာဟာဟိ ပလိဿဇန္တော၊ ကလျာဏရူပေါ ရမယံ [ရမယှံ (က.)] ဥပဋ္ဌဟိ။၄၄.

‘‘ဒုမဿ တူလူပနိဘာ ပဘဿရာ၊ သုဝဏ္ဏကမ္ဗုတလဝဋ္ဋသုစ္ဆဝီ။
ဟတ္ထာ မုဒူ တေဟိ မံ သံဖုသိတွာ၊ ဣတော ဂတော တေန မံ ဒဟန္တိ တာတ။
၄၅.
‘‘န နူန [န ဟ နူန (သီ. ပီ.)] သော ခါရိဝိဓံ အဟာသိ၊ န နူန သော ကဋ္ဌာနိ သယံ အဘဉ္ဇိ။
န နူန သော ဟန္တိ ဒုမေ ကုဌာရိယာ [ကုဓာရိယာ (က.)]၊ န ဟိဿ [န ပိဿ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဟတ္ထေသု ခိလာနိအတ္ထိ။
၄၆.
‘‘အစ္ဆော စ ခေါ တဿ ဝဏံ အကာသိ၊ သော မံဗြဝိ သုခိတံ မံ ကရောဟိ။
တာဟံ ကရိံ တေန မမာသိ သောချံ၊ သော စဗြဝိ သုခိတောသ္မီတိ ဗြဟ္မေ။
၄၇.
‘‘အယဉ္စ တေ မာလုဝပဏ္ဏသန္ထတာ၊ ဝိကိဏ္ဏရူပါဝ မယာ စ တေန စ။
ကိလန္တရူပါ ဥဒကေ ရမိတွာ၊ ပုနပ္ပုနံ ပဏ္ဏကုဋိံ ဝဇာမ။
၄၈.
‘‘န မဇ္ဇ မန္တာ ပဋိဘန္တိ တာတ၊ န အဂ္ဂိဟုတ္တံ နပိ ယညတန္တံ [ယညတန္တြံ (သီ.)၊ ယညံ တတြ (ပီ. က.)၊ယညတတြ (သျာ.)]။
န စာပိ တေ မူလဖလာနိ ဘုဉ္ဇေ၊ ယာဝ န ပဿာမိ တံ ဗြဟ္မစာရိံ။
၄၉.
‘‘အဒ္ဓါ ပဇာနာသိ တုဝမ္ပိ တာတ၊ ယဿံ ဒိသံ [ဒိသာယံ (သျာ. ပီ. က.)] ဝသတေ ဗြဟ္မစာရီ။
တံ မံ ဒိသံ ပါပယ တာတ ခိပ္ပံ၊ မာ တေ အဟံ အမရိမဿမမှိ။
၅၀.
‘‘ဝိစိတြဖုလ္လံ [ဝိစိတြပုပ္ဖံ (သီ. ပီ.)] ဟိ ဝနံ သုတံ မယာ၊ ဒိဇာဘိဃုဋ္ဌံ ဒိဇသင်္ဃသေဝိတံ။တံ မံ ဝနံ ပါပယ တာတ ခိပ္ပံ၊ ပုရာ တေ ပါဏံ ဝိဇဟာမိ အဿမေ’’။
၅၁.
‘‘ဣမသ္မာဟံ ဇောတိရသေ ဝနမှိ၊ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝစ္ဆရသင်္ဃသေဝိတေ။
ဣသီနမာဝါသေ သနန္တနမှိ၊ နေတာဒိသံ အရတိံ ပါပုဏေထ။
၅၂.
‘‘ဘဝန္တိ မိတ္တာနိ အထော န ဟောန္တိ၊ ဉာတီသု မိတ္တေသု ကရောန္တိ ပေမံ။
အယဉ္စ ဇမ္မော ကိဿ ဝါ နိဝိဋ္ဌော၊ ယော နေဝ ဇာနာတိ ကုတောမှိ အာဂတော။
၅၃.
‘‘သံဝါသေန ဟိ မိတ္တာနိ၊ သန္ဓိယန္တိ [သန္ဓီယန္တိ (သီ. ပီ.)] ပုနပ္ပုနံ။
သွေဝ မိတ္တော [သာ စ မေတ္တိ (ပီ.)] အသံဂန္တု၊ အသံဝါသေန ဇီရတိ။
၅၄.
‘‘သစေ တုဝံ ဒက္ခသိ ဗြဟ္မစာရိံ၊ သစေ တုဝံ သလ္လပေ [သလ္လပိ (သီ.)] ဗြဟ္မစာရိနာ။သမ္ပန္နသဿံဝ မဟောဒကေန၊ တပေါဂုဏံ ခိပ္ပမိမံ ပဟိဿသိ [ပဟဿသိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၅၅.

‘‘ပုနပိ [ပုနပ္ပိ (ပီ.)] စေ ဒက္ခသိ ဗြဟ္မစာရိံ၊ ပုနပိ [ပုနပ္ပိ (ပီ.)] စေ သလ္လပေ ဗြဟ္မစာရိနာ။
သမ္ပန္နသဿံဝ မဟောဒကေန၊ ဥသ္မာဂတံ ခိပ္ပမိမံ ပဟိဿသိ။
၅၆.
‘‘ဘူတာနိ ဟေတာနိ [ဧတာနိ (ပီ.)] စရန္တိ တာတ၊ ဝိရူပရူပေန မနုဿလောကေ။
န တာနိ သေဝေထ နရော သပညော၊ အာသဇ္ဇ နံ နဿတိ ဗြဟ္မစာရီ’’တိ။
နိဠိနိကာဇာတကံ [နဠိနီဇာတကံ (သီ.)၊ နဠိနိဇာတကံ (ပီ.)] ပဌမံ။
၅၂၇. ဥမ္မာဒန္တီဇာတကံ (၂)
၅၇.
‘‘နိဝေသနံ ကဿ နုဒံ သုနန္ဒ၊ ပါကာရေန ပဏ္ဍုမယေန ဂုတ္တံ။
ကာ ဒိဿတိ အဂ္ဂိသိခါဝ ဒူရေ၊ ဝေဟာယသံ [ဝေဟာသယံ (သီ. ပီ.)] ပဗ္ဗတဂ္ဂေဝ အစ္စိ။
၅၈.
‘‘ဓီတာ နွယံ [နယံ (သီ. ပီ.)၊ နွာယံ (သျာ.)] ကဿ သုနန္ဒ ဟောတိ၊ သုဏိသာ နွယံ [နယံ (သီ. ပီ.)၊ နွာယံ (သျာ.)] ကဿ အထောပိ ဘရိယာ။
အက္ခါဟိ မေ ခိပ္ပမိဓေဝ ပုဋ္ဌော၊ အဝါဝဋာ ယဒိ ဝါ အတ္ထိ ဘတ္တာ’’။
၅၉.
‘‘အဟဉှိ ဇာနာမိ ဇနိန္ဒ ဧတံ၊ မတျာ စ ပေတျာ စ အထောပိ အဿာ။
တဝေဝ သော ပုရိသော ဘူမိပါလ၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ အပ္ပမတ္တော တဝတ္ထေ။
၆၀.
‘‘ဣဒ္ဓေါ စ ဖီတော စ သုဝဍ္ဎိတော [သုဗာဠှိကော (ပီ.)] စ၊ အမစ္စော စ တေ အညတရော ဇနိန္ဒ။
တဿေသာ ဘရိယာဘိပါရကဿ [အဟိပါရကဿ (သီ. ပီ.)၊ အဘိပါဒကဿ (က.)]၊ ဥမ္မာဒန္တီ [ဥမ္မာဒန္တီတိ (က.)] နာမဓေယျေန ရာဇ’’။
၆၁.
‘‘အမ္ဘော အမ္ဘော နာမမိဒံ ဣမိဿာ၊ မတျာ စ ပေတျာ စ ကတံ သုသာဓု။
တဒါ [တထာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဟိ မယှံ အဝလောကယန္တီ၊ ဥမ္မတ္တကံ ဥမ္မဒန္တီ အကာသိ’’။
၆၂.
‘‘ယာ ပုဏ္ဏမာသေ [ပုဏ္ဏမာယေ (က.)] မိဂမန္ဒလောစနာ၊ ဥပါဝိသိ ပုဏ္ဍရီကတ္တစင်္ဂီ။ဒွေ ပုဏ္ဏမာယော တဒဟူ အမညဟံ၊ ဒိသွာန ပါရာဝတရတ္တဝါသိနိံ။
၆၃.
‘‘အဠာရပမှေဟိ သုဘေဟိ ဝဂ္ဂုဘိ၊ ပလောဘယန္တီ မံ ယဒါ ဥဒိက္ခတိ။
ဝိဇမ္ဘမာနာ ဟရတေဝ မေ မနော၊ ဇာတာ ဝနေ ကိမ္ပုရိသီဝ ပဗ္ဗတေ။
၆၄.
‘‘တဒါ ဟိ ဗြဟတီ သာမာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
ဧကစ္စဝသနာ နာရီ၊ မိဂီ ဘန္တာဝုဒိက္ခတိ။
၆၅.
‘‘ကဒါဿု မံ တမ္ဗနခါ သုလောမာ၊ ဗာဟာမုဒူ စန္ဒနသာရလိတ္တာ။

ဝဋ္ဋင်္ဂုလီ သန္နတဓီရကုတ္တိယာ၊ နာရီ ဥပညိဿတိ သီသတော သုဘာ။
၆၆.
‘‘ကဒါဿု မံ ကဉ္စနဇာလုရစ္ဆဒါ၊ ဓီတာ တိရီဋိဿ ဝိလဂ္ဂမဇ္ဈာ။
မုဒူဟိ ဗာဟာဟိ ပလိဿဇိဿတိ၊ ဗြဟာဝနေ ဇာတဒုမံဝ မာလုဝါ။
၆၇.
‘‘ကဒါဿု [ကဒါဿု မံ (သျာ. က.)] လာခါရသရတ္တသုစ္ဆဝီ၊ ဗိန္ဒုတ္ထနီ ပုဏ္ဍရီကတ္တစင်္ဂီ။
မုခံ မုခေန ဥပနာမယိဿတိ၊ သောဏ္ဍောဝ သောဏ္ဍဿ သုရာယ ထာလံ။
၆၈.
‘‘ယဒါဒ္ဒသံ [ယထာဒ္ဒသံ (ပီ.)] တံ တိဋ္ဌန္တိံ၊ သဗ္ဗဘဒ္ဒံ [သဗ္ဗဂတ္တံ (သီ. သျာ. ပီ.)] မနောရမံ။တတော သကဿ စိတ္တဿ၊ နာဝဗောဓာမိ ကဉ္စိနံ [ကိဉ္စိနံ (က.)၊ ကိဉ္စနံ (ပီ.)]။
၆၉.
‘‘ဥမ္မာဒန္တိမဟံ ဒဋ္ဌာ [ဒိဋ္ဌာ (သီ. သျာ. ပီ. က.)]၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလံ။
န သုပါမိ ဒိဝါရတ္တိံ၊ သဟဿံဝ ပရာဇိတော။
၇၀.
‘‘သက္ကော စေ [စ (သီ. ပီ.)] မေ ဝရံ ဒဇ္ဇာ၊ သော စ လဗ္ဘေထ မေ ဝရော။
ဧကရတ္တံ ဒွိရတ္တံ [ဒိရတ္တံ (ပီ.)] ဝါ၊ ဘဝေယျံ အဘိပါရကော။
ဥမ္မာဒန္တျာ ရမိတွာန၊ သိဝိရာဇာ တတော သိယံ’’ [သိယာ (သျာ. ပီ.)]။
၇၁.
‘‘ဘူတာနိ မေ ဘူတပတီ နမဿတော၊ အာဂမ္မ ယက္ခေါ ဣဒမေတဒဗြဝိ။
ရညော မနော ဥမ္မဒန္တျာ နိဝိဋ္ဌော၊ ဒဒါမိ တေ တံ ပရိစာရယဿု’’။
၇၂.
‘‘ပုညာ ဝိဓံသေ အမရော န စမှိ၊ ဇနော စ မေ ပါပမိဒဉ္စ [ပါပမိဒန္တိ (သီ. ပီ.)] ဇညာ။ဘုသော စ တျဿ မနသော ဝိဃာတော၊ ဒတွာ ပိယံ ဥမ္မဒန္တိံ အဒဋ္ဌာ’’။
၇၃.
‘‘ဇနိန္ဒ နာညတြ တယာ မယာ ဝါ၊ သဗ္ဗာပိ ကမ္မဿ ကတဿ ဇညာ။
ယံ တေ မယာ ဥမ္မဒန္တီ ပဒိန္နာ၊ ဘုသေဟိ ရာဇာ ဝနထံ သဇာဟိ’’။
၇၄.
‘‘ယော ပါပကံ ကမ္မ ကရံ မနုဿော၊ သော မညတိ မာယိဒ [မာယိဓ (က.)] မညိံသု အညေ။
ပဿန္တိ ဘူတာနိ ကရောန္တမေတံ၊ ယုတ္တာ စ ယေ ဟောန္တိ နရာ ပထဗျာ။
၇၅.
‘‘အညော နု တေ ကောစိ [ကောဓ (ပီ.)] နရော ပထဗျာ၊ သဒ္ဓေယျ [သဒ္ဒဟေယျ (သီ.)] လောကသ္မိ န မေ ပိယာတိ။ဘုသော စ တျဿ မနသော ဝိဃာတော၊ ဒတွာ ပိယံ ဥမ္မဒန္တိံ အဒဋ္ဌာ’’။
၇၆.
‘‘အဒ္ဓါ ပိယာ မယှ ဇနိန္ဒ ဧသာ၊ န သာ မမံ အပ္ပိယာ ဘူမိပါလ။
ဂစ္ဆေဝ တွံ ဥမ္မဒန္တိံ ဘဒန္တေ၊ သီဟောဝ သေလဿ ဂုဟံ ဥပေတိ’’။

၇၇.
‘‘န ပီဠိတာ အတ္တဒုခေန ဓီရာ၊ သုခပ္ဖလံ ကမ္မ ပရိစ္စဇန္တိ။
သမ္မောဟိတာ ဝါပိ သုခေန မတ္တာ၊ န ပါပကမ္မဉ္စ [ပါပကံ ကမ္မ (ပီ.)] သမာစရန္တိ’’။
၇၈.
‘‘တုဝဉှိ မာတာ စ ပိတာ စ မယှံ၊ ဘတ္တာ ပတီ ပေါသကော ဒေဝတာ စ။
ဒါသော အဟံ တုယှ သပုတ္တဒါရော၊ ယထာသုခံ သာမိ [သိဗ္ဗ (သီ.)၊ သီဝိ (သျာ.)] ကရောဟိ ကာမံ’’။၇၉.
‘‘ယော ဣဿရောမှီတိ ကရောတိ ပါပံ၊ ကတွာ စ သော နုတ္တသတေ [နုတ္တပတေ (ပီ.)] ပရေသံ။
န တေန သော ဇီဝတိ ဒီဃမာယု [ဒီဃမာယုံ (သီ. သျာ.)]၊ ဒေဝါပိ ပါပေန သမေက္ခရေ နံ။
၈၀.
‘‘အညာတကံ သာမိကေဟီ ပဒိန္နံ၊ ဓမ္မေ ဌိတာ ယေ ပဋိစ္ဆန္တိ ဒါနံ။
ပဋိစ္ဆကာ ဒါယကာ စာပိ တတ္ထ၊ သုခပ္ဖလညေဝ ကရောန္တိ ကမ္မံ’’။
၈၁.
‘‘အညော နု တေ ကောစိ နရော ပထဗျာ၊ သဒ္ဓေယျ လောကသ္မိ န မေ ပိယာတိ။
ဘုသော စ တျဿ မနသော ဝိဃာတော၊ ဒတွာ ပိယံ ဥမ္မဒန္တိံ အဒဋ္ဌာ’’။
၈၂.
‘‘အဒ္ဓါ ပိယာ မယှ ဇနိန္ဒ ဧသာ၊ န သာ မမံ အပ္ပိယာ ဘူမိပါလ။
ယံ တေ မယာ ဥမ္မဒန္တီ ပဒိန္နာ၊ ဘုသေဟိ ရာဇာ ဝနထံ သဇာဟိ’’။
၈၃.
‘‘ယော အတ္တဒုက္ခေန ပရဿ ဒုက္ခံ၊ သုခေန ဝါ အတ္တသုခံ ဒဟာတိ။
ယထေဝိဒံ မယှ တထာ ပရေသံ၊ ယော [သော (ပီ.)] ဧဝံ ဇာနာတိ [ပဇာနာတိ (က.)] သ ဝေဒိ ဓမ္မံ။၈၄.
‘‘အညော နု တေ ကောစိ နရော ပထဗျာ၊ သဒ္ဓေယျ လောကသ္မိ န မေ ပိယာတိ။
ဘုသော စ တျဿ မနသော ဝိဃာတော၊ ဒတွာ ပိယံ ဥမ္မဒန္တိံ အဒဋ္ဌာ’’။
၈၅.
‘‘ဇနိန္ဒ ဇာနာသိ ပိယာ မမေသာ၊ န သာ မမံ အပ္ပိယာ ဘူမိပါလ။
ပိယေန တေ ဒမ္မိ ပိယံ ဇနိန္ဒ၊ ပိယဒါယိနော ဒေဝ ပိယံ လဘန္တိ’’။
၈၆.
‘‘သော နူနာဟံ ဝဓိဿာမိ၊ အတ္တာနံ ကာမဟေတုကံ။
န ဟိ ဓမ္မံ အဓမ္မေန၊ အဟံ ဝဓိတုမုဿဟေ’’။
၈၇.
‘‘သစေ တုဝံ မယှ သတိံ [သန္တိ (က.)] ဇနိန္ဒ၊ န ကာမယာသိ နရဝီရ သေဋ္ဌ။
စဇာမိ နံ သဗ္ဗဇနဿ သိဗျာ [သိဗ္ဗ (သီ. ပီ.)၊ မဇ္ဈေ (သျာ.)]၊ မယာ ပမုတ္တံ တတော အဝှယေသိ [အဝှယာသိ (က.)] နံ’’။
၈၈.
‘‘အဒူသိယံ စေ အဘိပါရက တွံ၊ စဇာသိ ကတ္တေ အဟိတာယ တျဿ။

မဟာ စ တေ ဥပဝါဒောပိ အဿ၊ န စာပိ တျဿ နဂရမှိ ပက္ခေါ’’။
၈၉.
‘‘အဟံ သဟိဿံ ဥပဝါဒမေတံ၊ နိန္ဒံ ပသံသံ ဂရဟဉ္စ သဗ္ဗံ။
မမေတမာဂစ္ဆတု ဘူမိပါလ၊ ယထာသုခံ သိဝိ [သိဗ္ဗ (သီ. ပီ.)] ကရောဟိ ကာမံ’’။
၉၀.
‘‘ယော နေဝ နိန္ဒံ န ပနပ္ပသံသံ၊ အာဒိယတိ ဂရဟံ နောပိ ပူဇံ။
သိရီ စ လက္ခီ စ အပေတိ တမှာ၊ အာပေါ သုဝုဋ္ဌီဝ ယထာ ထလမှာ’’။
၉၁.
‘‘ယံ ကိဉ္စိ ဒုက္ခဉ္စ သုခဉ္စ ဧတ္တော၊ ဓမ္မာတိသာရဉ္စ မနောဝိဃာတံ။
ဥရသာ အဟံ ပစ္စုတ္တရိဿာမိ [ပဋိစ္ဆိဿာမိ (သီ. သျာ.)၊ ပစ္စုပဒိဿာမိ (ပီ.)] သဗ္ဗံ၊ ပထဝီ ယထာ ထာဝရာနံ တသာနံ’’။
၉၂.
‘‘ဓမ္မာတိသာရဉ္စ မနောဝိဃာတံ၊ ဒုက္ခဉ္စ နိစ္ဆာမိ အဟံ ပရေသံ။
ဧကောဝိမံ ဟာရယိဿာမိ ဘာရံ၊ ဓမ္မေ ဌိတော ကိဉ္စိ အဟာပယန္တော’’။
၉၃.
‘‘သဂ္ဂူပဂံ ပုညကမ္မံ ဇနိန္ဒ၊ မာ မေ တုဝံ အန္တရာယံ အကာသိ။
ဒဒါမိ တေ ဥမ္မဒန္တိံ ပသန္နော၊ ရာဇာဝ ယညေ ဓနံ ဗြာဟ္မဏာနံ’’။၉၄.
‘‘အဒ္ဓါ တုဝံ ကတ္တေ ဟိတေသိ မယှံ၊ သခါ မမံ ဥမ္မဒန္တီ တုဝဉ္စ။နိန္ဒေယျု ဒေဝါ ပိတရော စ သဗ္ဗေ၊ ပါပဉ္စ ပဿံ အဘိသမ္ပရာယံ’’။၉၅.
‘‘န ဟေတဓမ္မံ သိဝိရာဇ ဝဇ္ဇုံ၊ သနေဂမာ ဇာနပဒါ စ သဗ္ဗေ။
ယံ တေ မယာ ဥမ္မဒန္တီ ပဒိန္နာ၊ ဘုသေဟိ ရာဇာ ဝနထံ သဇာဟိ’’။
၉၆.
‘‘အဒ္ဓါ တုဝံ ကတ္တေ ဟိတေသိ မယှံ၊ သခါ မမံ ဥမ္မဒန္တီ တုဝဉ္စ။
သတဉ္စ ဓမ္မာနိ သုကိတ္တိတာနိ၊ သမုဒ္ဒဝေလာဝ ဒုရစ္စယာနိ’’။
၉၇.
‘‘အာဟုနေယျော မေသိ ဟိတာနုကမ္ပီ၊ ဓာတာ ဝိဓာတာ စသိ ကာမပါလော။
တယီ ဟုတာ ရာဇ မဟပ္ဖလာ ဟိ [မဟပ္ဖလာ ဟိ မေ (ပီ.)]၊ ကာမေန မေ ဥမ္မဒန္တိံ ပဋိစ္ဆ’’။
၉၈.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သဗ္ဗံ အဘိပါရက တွံ၊ ဓမ္မံ အစာရီ မမ ကတ္တုပုတ္တ။
အညော နု တေ ကော ဣဓ သောတ္ထိကတ္တာ၊ ဒွိပဒော နရော အရုဏေ ဇီဝလောကေ’’။
၉၉.
‘‘တုဝံ နု သေဋ္ဌော တွမနုတ္တရောသိ၊ တွံ ဓမ္မဂူ [ဓမ္မဂုတ္တော (သီ.)] ဓမ္မဝိဒူ သုမေဓော။သော ဓမ္မဂုတ္တော စိရမေဝ ဇီဝ၊ ဓမ္မဉ္စ မေ ဒေသယ ဓမ္မပါလ’’။
၁၀၀.

‘‘တဒိင်္ဃ အဘိပါရက၊ သုဏောဟိ ဝစနံ မမ။
ဓမ္မံ တေ ဒေသယိဿာမိ၊ သတံ အာသေဝိတံ အဟံ။၁၀၁.
‘‘သာဓု ဓမ္မရုစိ ရာဇာ၊ သာဓု ပညာဏဝါ နရော။
သာဓု မိတ္တာနမဒ္ဒုဗ္ဘော၊ ပါပဿာကရဏံ သုခံ။
၁၀၂.
‘‘အက္ကောဓနဿ ဝိဇိတေ၊ ဌိတဓမ္မဿ ရာဇိနော။
သုခံ မနုဿာ အာသေထ၊ သီတစ္ဆာယာယ သင်္ဃရေ။
၁၀၃.
‘‘န စာဟမေတံ အဘိရောစယာမိ၊ ကမ္မံ အသမေက္ခကတံ အသာဓု။
ယေ ဝါပိ ဉတွာန သယံ ကရောန္တိ၊ ဥပမာ ဣမာ မယှံ တုဝံ သုဏောဟိ။၁၀၄.
‘‘ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမှံ ဂစ္ဆတိ ပုင်္ဂဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဇိမှံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္တေ ဇိမှံ ဂတေ သတိ။
၁၀၅.
‘‘ဧဝမေဝ [ဧဝမေဝံ (ပီ.)] မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော။
၁၀၆.
‘‘ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ ပုင်္ဂဝေါ။
သဗ္ဗာ ဂါဝီ ဥဇုံ ယန္တိ၊ နေတ္တေ ဥဇုံ ဂတေ သတိ။
၁၀၇.
‘‘ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။
သော သစေ ဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ သုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကော။၁၀၈.
‘‘န စာပါဟံ အဓမ္မေန၊ အမရတ္တမဘိပတ္ထယေ။
ဣမံ ဝါ ပထဝိံ သဗ္ဗံ၊ ဝိဇေတုံ အဘိပါရက။
၁၀၉.
‘‘ယဉှိ ကိဉ္စိ မနုဿေသု၊ ရတနံ ဣဓ ဝိဇ္ဇတိ။
ဂါဝေါ ဒါသော ဟိရညဉ္စ၊ ဝတ္ထိယံ ဟရိစန္ဒနံ။
၁၁၀.
‘‘အဿိတ္ထိယော [အဿိတ္ထိယော စ (သီ.)] ရတနံ မဏိကဉ္စ၊ ယဉ္စာပိ မေ စန္ဒသူရိယာ အဘိပါလယန္တိ။န တဿ ဟေတု ဝိသမံ စရေယျံ၊ မဇ္ဈေ သိဝီနံ ဥသဘောမှိ ဇာတော။
၁၁၁.

‘‘နေတာ ဟိတာ [နေတာဘိ တာ (သီ.)] ဥဂ္ဂတော ရဋ္ဌပါလော၊ ဓမ္မံ သိဝီနံ အပစာယမာနော။သော ဓမ္မမေဝါနုဝိစိန္တယန္တော၊ တသ္မာ သကေ စိတ္တဝသေ န ဝတ္တော’’။
၁၁၂.
‘‘အဒ္ဓါ တုဝံ မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ အဗျသနံ သိဝံ။
ကရိဿသိ စိရံ ရဇ္ဇံ၊ ပညာ ဟိ တဝ တာဒိသီ။
၁၁၃.
‘‘ဧတံ တေ အနုမောဒါမ၊ ယံ ဓမ္မံ နပ္ပမဇ္ဇသိ။
ဓမ္မံ ပမဇ္ဇ ခတ္တိယော၊ ရဋ္ဌာ [ဌာနာ (သီ.)] စဝတိ ဣဿရော။၁၁၄.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၁၁၅.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။ပေ.။။
၁၁၆.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။ပေ.။။၁၁၇.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။ပေ.။။
၁၁၈.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။ပေ.။။၁၁၉.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေသု ဇနပဒေသု စ။ပေ.။။၁၂၀.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု စ။ပေ.။။၁၂၁.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခီသု ခတ္တိယ။ပေ.။။၁၂၂.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိဏ္ဏော သုခါဝဟော။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၁၂၃.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဣန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိဏ္ဏေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒော’’တိ။ဥမ္မာဒန္တီဇာတကံ ဒုတိယံ။
၅၂၈. မဟာဗောဓိဇာတကံ (၃)
၁၂၄.
‘‘ကိံ နု ဒဏ္ဍံ ကိမဇိနံ၊ ကိံ ဆတ္တံ ကိမုပါဟနံ။

ကိမင်္ကုသဉ္စ ပတ္တဉ္စ၊ သင်္ဃာဋိဉ္စာပိ ဗြာဟ္မဏ။
တရမာနရူပေါဟာသိ [ဂဏှာသိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ကိံ နု ပတ္ထယသေ ဒိသံ’’။၁၂၅.
‘‘ဒွာဒသေတာနိ ဝဿာနိ၊ ဝုသိတာနိ တဝန္တိကေ။
နာဘိဇာနာမိ သောဏေန၊ ပိင်္ဂလေနာဘိကူဇိတံ။
၁၂၆.
‘‘သွာယံ ဒိတ္တောဝ နဒတိ၊ သုက္ကဒါဌံ ဝိဒံသယံ။
တဝ သုတွာ သဘရိယဿ၊ ဝီတသဒ္ဓဿ မံ ပတိ’’။
၁၂၇.
‘‘အဟု ဧသ ကတော ဒောသော၊ ယထာ ဘာသသိ ဗြာဟ္မဏ။
ဧသ ဘိယျော ပသီဒါမိ၊ ဝသ ဗြာဟ္မဏ မာဂမာ’’။၁၂၈.
‘‘သဗ္ဗသေတော ပုရေ အာသိ၊ တတောပိ သဗလော အဟု။သဗ္ဗလောဟိတကော ဒါနိ၊ ကာလော ပက္ကမိတုံ မမ။၁၂၉.
‘‘အဗ္ဘန္တရံ ပုရေ အာသိ၊ တတော မဇ္ဈေ တတော ဗဟိ။ပုရာ နိဒ္ဓမနာ ဟောတိ၊ သယမေဝ ဝဇာမဟံ။
၁၃၀.
‘‘ဝီတသဒ္ဓံ န သေဝေယျ၊ ဥဒပါနံဝနောဒကံ။
သစေပိ နံ အနုခဏေ၊ ဝါရိ ကဒ္ဒမဂန္ဓိကံ။
၁၃၁.
‘‘ပသန္နမေဝ သေဝေယျ၊ အပ္ပသန္နံ ဝိဝဇ္ဇယေ။
ပသန္နံ ပယိရုပါသေယျ၊ ရဟဒံ ဝုဒကတ္ထိကော။
၁၃၂.
‘‘ဘဇေ ဘဇန္တံ ပုရိသံ၊ အဘဇန္တံ န ဘဇ္ဇယေ [ဘာဇယေ (ပီ.)]။
အသပ္ပုရိသဓမ္မော သော၊ ယော ဘဇန္တံ န ဘဇ္ဇတိ [ဘာဇတိ (ပီ.)]။၁၃၃.
‘‘ယော ဘဇန္တံ န ဘဇတိ၊ သေဝမာနံ န သေဝတိ။
သ ဝေ မနုဿပါပိဋ္ဌော၊ မိဂေါ သာခဿိတော ယထာ။
၁၃၄.
‘‘အစ္စာဘိက္ခဏသံသဂ္ဂါ၊ အသမောသရဏေန စ။
ဧတေန မိတ္တာ ဇီရန္တိ၊ အကာလေ ယာစနာယ စ။
၁၃၅.
‘‘တသ္မာ နာဘိက္ခဏံ ဂစ္ဆေ၊ န စ ဂစ္ဆေ စိရာစိရံ။
ကာလေန ယာစံ ယာစေယျ၊ ဧဝံ မိတ္တာ န ဇီယရေ [ဇီရရေ (သျာ. ပီ.)]။

၁၃၆.
‘‘အတိစိရံ နိဝါသေန၊ ပိယော ဘဝတိ အပ္ပိယော။
အာမန္တ ခေါ တံ ဂစ္ဆာမ၊ ပုရာ တေ ဟောမ အပ္ပိယာ’’။
၁၃၇.
‘‘ဧဝံ စေ ယာစမာနာနံ၊ အဉ္ဇလိံ နာဝဗုဇ္ဈသိ။
ပရိစာရကာနံ သတံ [ပရိစာရိကာနံ သတ္တာနံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဝစနံ န ကရောသိ နော။
ဧဝံ တံ အဘိယာစာမ၊ ပုန ကယိရာသိ ပရိယာယံ’’။
၁၃၈.
‘‘ဧဝံ စေ နော ဝိဟရတံ၊ အန္တရာယော န ဟေဿတိ။
တုယှံ ဝါပိ [တုမှဉ္စာပိ (သီ.)၊ တုယှဉ္စာပိ (ပီ.)] မဟာရာဇ၊ မယှံ ဝါ [အမှံ ဝါ (သီ.)၊ မယှဉ္စ (ပီ.)] ရဋ္ဌဝဒ္ဓန။
အပ္ပေဝ နာမ ပဿေမ၊ အဟောရတ္တာနမစ္စယေ’’။
၁၃၉.
‘‘ဥဒီရဏာ စေ သံဂတျာ၊ ဘာဝါယ မနုဝတ္တတိ။
အကာမာ အကရဏီယံ ဝါ၊ ကရဏီယံ ဝါပိ ကုဗ္ဗတိ။
အာကာမာကရဏီယမှိ၊ ကွိဓ ပါပေန လိပ္ပတိ [လိမ္ပတိ (သျာ. က.)]။
၁၄၀.
‘‘သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။
၁၄၁.
‘‘အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ [ဝိဇာနိယ (သီ. သျာ. ပီ.)]။န မံ တွံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒော ဟိ တာဒိသော’’။
၁၄၂.
‘‘ဣဿရော သဗ္ဗလောကဿ၊ သစေ ကပ္ပေတိ ဇီဝိတံ။
ဣဒ္ဓိံ [ဣဒ္ဓိ (ပီ. က.)] ဗျသနဘာဝဉ္စ၊ ကမ္မံ ကလျာဏပါပကံ။
နိဒ္ဒေသကာရီ ပုရိသော၊ ဣဿရော တေန လိပ္ပတိ။
၁၄၃.
‘‘သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။
၁၄၄.
‘‘အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တွံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒော ဟိ တာဒိသော’’။
၁၄၅.
‘‘သစေ ပုဗ္ဗေကတဟေတု၊ သုခဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။
ပေါရာဏကံ ကတံ ပါပံ၊ တမေသော မုစ္စတေ [မုဉ္စတေ (သီ. သျာ.)] ဣဏံ။ပေါရာဏကဣဏမောက္ခေါ၊ ကွိဓ ပါပေန လိပ္ပတိ။

၁၄၆.
‘‘သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။၁၄၇.
‘‘အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တွံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒော ဟိ တာဒိသော’’။၁၄၈.
‘‘စတုန္နံယေဝုပါဒါယ၊ ရူပံ သမ္ဘောတိ ပါဏိနံ။
ယတော စ ရူပံ သမ္ဘောတိ၊ တတ္ထေဝါနုပဂစ္ဆတိ။
ဣဓေဝ ဇီဝတိ ဇီဝေါ၊ ပေစ္စ ပေစ္စ ဝိနဿတိ။
၁၄၉.
ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ အယံ လောကော၊ ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ။ဥစ္ဆိဇ္ဇမာနေ လောကသ္မိံ၊ ကွိဓ ပါပေန လိပ္ပတိ။၁၅၀.
‘‘သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။
ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။
၁၅၁.
‘‘အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တွံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒော ဟိ တာဒိသော’’။
၁၅၂.
‘‘အာဟု ခတ္တဝိဒါ [ခတ္တဝိဓာ (သီ. သျာ. ပီ.)] လောကေ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။မာတရံ ပိတရံ ဟညေ၊ အထော ဇေဋ္ဌမ္ပိ ဘာတရံ။
ဟနေယျ ပုတ္တ [ပုတ္တေ စ (ပီ.)] ဒါရေ စ၊ အတ္ထော စေ တာဒိသော သိယာ။
၁၅၃.
‘‘ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သာခံ ဘဉ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော [မိတ္တဒူဘီ (ပီ.)] ဟိ ပါပကော။
၁၅၄.
‘‘အထ အတ္ထေ သမုပ္ပန္နေ၊ သမူလမပိ အဗ္ဗဟေ [အဗ္ဘဟေ (သျာ. က.)]။
အတ္ထော မေ သမ္ဗလေနာပိ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ။
၁၅၅.
[အယံ ဂါထာ သီဟဠပေါတ္ထကေ နတ္ထိ] ‘‘သော စေ အတ္ထော စ ဓမ္မော စ၊ ကလျာဏော န စ ပါပကော။ဘောတော စေ ဝစနံ သစ္စံ၊ သုဟတော ဝါနရော မယာ [အယံ ဂါထာ သီဟဠပေါတ္ထကေ နတ္ထိ]။၁၅၆.
‘‘အတ္တနော စေ ဟိ ဝါဒဿ၊ အပရာဓံ ဝိဇာနိယာ။
န မံ တွံ ဂရဟေယျာသိ၊ ဘောတော ဝါဒော ဟိ တာဒိသော။

၁၅၇.
‘‘အဟေတုဝါဒော ပုရိသော၊ ယော စ ဣဿရကုတ္တိကော။
ပုဗ္ဗေကတီ စ ဥစ္ဆေဒီ၊ ယော စ ခတ္တဝိဒော နရော။
၁၅၈.
‘‘ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
ကရေယျ တာဒိသော ပါပံ၊ အထော အညမ္ပိ ကာရယေ။
အသပ္ပုရိသသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခန္တော [ဒုက္ကဋော (သီ.)] ကဋုကုဒြယော။
၁၅၉.
‘‘ဥရဗ္ဘရူပေန ဝကဿု [ဗကာသု (သီ. သျာ.)၊ ဝကာသု (ပီ.)] ပုဗ္ဗေ၊ အသံကိတော အဇယူထံ ဥပေတိ။
ဟန္တွာ ဥရဏိံ အဇိကံ [အဇိယံ (သီ. သျာ. ပီ.)] အဇဉ္စ၊ ဥတြာသယိတွာ [စိတြာသယိတွာ (သီ. ပီ.)] ယေန ကာမံ ပလေတိ။
၁၆၀.
‘‘တထာဝိဓေကေ သမဏဗြာဟ္မဏာသေ၊ ဆဒနံ ကတွာ ဝဉ္စယန္တိ မနုဿေ။
အနာသကာ ထဏ္ဍိလသေယျကာ စ၊ ရဇောဇလ္လံ ဥက္ကုဋိကပ္ပဓာနံ။
ပရိယာယဘတ္တဉ္စ အပါနကတ္တာ၊ ပါပါစာရာ အရဟန္တော ဝဒါနာ။
၁၆၁.
‘‘ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
ကရေယျ တာဒိသော ပါပံ၊ အထော အညမ္ပိ ကာရယေ။
အသပ္ပုရိသသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခန္တော ကဋုကုဒြယော။
၁၆၂.
‘‘ယမာဟု နတ္ထိ ဝီရိယန္တိ၊ အဟေတုဉ္စ ပဝဒန္တိ [ဟေတုဉ္စ အပဝဒန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ယေ။ပရကာရံ အတ္တကာရဉ္စ၊ ယေ တုစ္ဆံ သမဝဏ္ဏယုံ။
၁၆၃.
‘‘ဧတေ အသပ္ပုရိသာ လောကေ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
ကရေယျ တာဒိသော ပါပံ၊ အထော အညမ္ပိ ကာရယေ။
အသပ္ပုရိသသံသဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခန္တော ကဋုကုဒြယော။
၁၆၄.
‘‘သစေ ဟိ ဝီရိယံ နာဿ၊ ကမ္မံ ကလျာဏပါပကံ။
န ဘရေ ဝဍ္ဎကိံ ရာဇာ၊ နပိ ယန္တာနိ ကာရယေ။၁၆၅.
‘‘ယသ္မာ စ ဝီရိယံ အတ္ထိ၊ ကမ္မံ ကလျာဏပါပကံ။တသ္မာ ယန္တာနိ ကာရေတိ၊ ရာဇာ ဘရတိ ဝဍ္ဎကိံ။၁၆၆.
‘‘ယဒိ ဝဿသတံ ဒေဝေါ၊ န ဝဿေ န ဟိမံ ပတေ။
ဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ အယံ လောကော၊ ဝိနဿေယျ အယံ ပဇာ။၁၆၇.

‘‘ယသ္မာ စ ဝဿတီ ဒေဝေါ၊ ဟိမဉ္စာနုဖုသာယတိ။
တသ္မာ သဿာနိ ပစ္စန္တိ၊ ရဋ္ဌဉ္စ ပါလိတေ [ပလ္လတေ (သီ. ပီ.)၊ ပေါလယတေ (သျာ.)] စိရံ။၁၆၈.
‘‘ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဇိမှံ ဂစ္ဆတိ ပုင်္ဂဝေါ။
သဗ္ဗာ တာ ဇိမှံ ဂစ္ဆန္တိ၊ နေတ္တေ ဇိမှံ [ဇိမှ (ပီ.)] ဂတေ သတိ။
၁၆၉.
‘‘ဧဝမေဝ [ဧဝမေဝံ (ပီ.)] မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။
သော စေ အဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။
သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ ဒုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ အဓမ္မိကော။
၁၇၀.
‘‘ဂဝံ စေ တရမာနာနံ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ ပုင်္ဂဝေါ။
သဗ္ဗာ ဂါဝီ ဥဇုံ ယန္တိ၊ နေတ္တေ ဥဇုံ [ဥဇူ (ပီ.)] ဂတေ သတိ။၁၇၁.
‘‘ဧဝမေဝ မနုဿေသု၊ ယော ဟောတိ သေဋ္ဌသမ္မတော။
သော သစေ [စေဝ (သီ.)၊ စေပိ (က.)] ဓမ္မံ စရတိ၊ ပဂေဝ ဣတရာ ပဇာ။သဗ္ဗံ ရဋ္ဌံ သုခံ သေတိ၊ ရာဇာ စေ ဟောတိ ဓမ္မိကော။
၁၇၂.
‘‘မဟာရုက္ခဿ ဖလိနော၊ အာမံ ဆိန္ဒတိ ယော ဖလံ။
ရသဉ္စဿ န ဇာနာတိ၊ ဗီဇဉ္စဿ ဝိနဿတိ။
၁၇၃.
‘‘မဟာရုက္ခူပမံ ရဋ္ဌံ၊ အဓမ္မေန ပသာသတိ။
ရသဉ္စဿ န ဇာနာတိ၊ ရဋ္ဌဉ္စဿ ဝိနဿတိ။
၁၇၄.
‘‘မဟာရုက္ခဿ ဖလိနော၊ ပက္ကံ ဆိန္ဒတိ ယော ဖလံ။ရသဉ္စဿ ဝိဇာနာတိ၊ ဗီဇဉ္စဿ န နဿတိ။
၁၇၅.
‘‘မဟာရုက္ခူပမံ ရဋ္ဌံ၊ ဓမ္မေန ယော ပသာသတိ။
ရသဉ္စဿ ဝိဇာနာတိ၊ ရဋ္ဌဉ္စဿ န နဿတိ။
၁၇၆.
‘‘ယော စ ရာဇာ ဇနပဒံ၊ အဓမ္မေန ပသာသတိ။
သဗ္ဗောသဓီဟိ သော ရာဇာ၊ ဝိရုဒ္ဓေါ ဟောတိ ခတ္တိယော။၁၇၇.
‘‘တထေဝ နေဂမေ ဟိံသံ၊ ယေ ယုတ္တာ ကယဝိက္ကယေ။
ဩဇဒါနဗလီကာရေ၊ သ ကောသေန ဝိရုဇ္ဈတိ။
၁၇၈.

‘‘ပဟာရဝရခေတ္တညူ၊ သင်္ဂါမေ ကတနိဿမေ [ကတနိယမေ (က.)]။
ဥဿိတေ ဟိံသယံ ရာဇာ၊ သ ဗလေန ဝိရုဇ္ဈတိ။
၁၇၉.
‘‘တထေဝ ဣသယော ဟိံသံ၊ သညတေ [သံယမေ (သျာ. က.)] ဗြဟ္မစာရိယော [ဗြဟ္မစာရိနော (သီ.)]။အဓမ္မစာရီ ခတ္တိယော၊ သော သဂ္ဂေန ဝိရုဇ္ဈတိ။
၁၈၀.
‘‘ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဋ္ဌော၊ ဘရိယံ ဟန္တိ အဒူသိကံ။
လုဒ္ဒံ ပသဝတေ ဌာနံ [ပါပံ (သီ.)]၊ ပုတ္တေဟိ စ ဝိရုဇ္ဈတိ။
၁၈၁.
‘‘ဓမ္မံ စရေ ဇာနပဒေ၊ နေဂမေသု [နိဂမေသု (သီ.)] ဗလေသု စ။
ဣသယော စ န ဟိံသေယျ၊ ပုတ္တဒါရေ သမံ စရေ။
၁၈၂.
‘‘သ တာဒိသော ဘူမိပတိ၊ ရဋ္ဌပါလော အကောဓနော။
သပတ္တေ [သာမန္တေ (သီ. သျာ. ပီ.)] သမ္ပကမ္ပေတိ၊ ဣန္ဒောဝ အသုရာဓိပေါ’’တိ။မဟာဗောဓိဇာတကံ တတိယံ။
ပဏ္ဏာသနိပါတံ နိဋ္ဌိတံ။
တဿုဒ္ဒာနံ –
သနိဠီနိကမဝှယနော ပဌမော၊ ဒုတိယော ပန သဥမ္မဒန္တိဝရော။
တတိယော ပန ဗောဓိသိရီဝှယနော၊ ကထိတာ ပန တီဏိ ဇိနေန သုဘာတိ။
၁၉. သဋ္ဌိနိပါတော
၅၂၉. သောဏကဇာတကံ (၁)
၁.
‘‘တဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ၊ သဟဿံ ဒိဋ္ဌ [ဒဋ္ဌု (သီ. ပီ.)] သောဏကံ။
ကော မေ သောဏကမက္ခါတိ၊ သဟာယံ ပံသုကီဠိတံ’’။
၂.
‘‘အထဗြဝီ မာဏဝကော၊ ဒဟရော ပဉ္စစူဠကော။
မယှံ သုတွာ သတံ ဒေဟိ၊ သဟဿံ ဒိဋ္ဌ [ဒဋ္ဌု (သီ. ပီ.)] သောဏကံ။
အဟံ တေ သောဏကက္ခိဿံ [အဟံ သောဏကမက္ခိဿံ (သီ. ပီ.)၊ အဟံ တေ သောဏကမက္ခိဿံ (သျာ.)]၊ သဟာယံ ပံသုကီဠိတံ’’။
၃.
‘‘ကတမသ္မိံ [ကတရသ္မိံ (သီ. သျာ. ပီ.)] သော ဇနပဒေ၊ ရဋ္ဌေသု နိဂမေသု စ။
ကတ္ထ သောဏကမဒ္ဒက္ခိ [ကတ္ထ တေ သောဏကော ဒိဋ္ဌော (သီ. ပီ.)]၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။
၄.
‘‘တဝေဝ ဒေဝ ဝိဇိတေ၊ တဝေဝုယျာနဘူမိယာ။
ဥဇုဝံသာ မဟာသာလာ၊ နီလောဘာသာ မနောရမာ။
၅.

‘‘တိဋ္ဌန္တိ မေဃသမာနာ၊ ရမ္မာ အညောညနိဿိတာ။
တေသံ မူလမှိ [မူလသ္မိံ (သီ. ပီ.)၊ မူလသ္မိ (သျာ.)] သောဏကော၊ ဈာယတီ အနုပါဒနော [အနုပါဒိနော (သျာ.)၊ အနုပါဒါနော (ပီ.)]။
ဥပါဒါနေသု လောကေသု၊ ဍယှမာနေသု နိဗ္ဗုတော။
၆.
‘‘တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ သေနာယ စတုရင်္ဂိယာ။
ကာရာပေတွာ သမံ မဂ္ဂံ၊ အဂမာ ယေန သောဏကော။
၇.
‘‘ဥယျာနဘူမိံ ဂန္တွာန၊ ဝိစရန္တော ဗြဟာဝနေ။
အာသီနံ သောဏကံ ဒက္ခိ၊ ဍယှမာနေသု နိဗ္ဗုတံ’’။
၈.
‘‘ကပဏော ဝတယံ ဘိက္ခု၊ မုဏ္ဍော သင်္ဃာဋိပါရုတော။
အမာတိကော အပိတိကော၊ ရုက္ခမူလသ္မိ ဈာယတိ’’။
၉.
‘‘ဣမံ ဝါကျံ နိသာမေတွာ၊ သောဏကော ဧတဒဗြဝိ။
‘န ရာဇ ကပဏော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ ကာယေန ဖဿယံ [ဖုသယံ (က.)]။
၁၀.
‘ယော စ [ယောဓ (သီ. သျာ.)] ဓမ္မံ နိရံကတွာ [နိရာကတွာ (?)]၊ အဓမ္မမနုဝတ္တတိ။
သ ရာဇ ကပဏော ဟောတိ၊ ပါပေါ ပါပပရာယနော’’’။
၁၁.
‘‘‘အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ၊ ကာသိရာဇာတိ မံ ဝိဒူ။
ကစ္စိ ဘောတော သုခဿေယျာ [သုခါ သေယျာ (ပီ.)၊ သုခသေယျော (က.)]၊ ဣဓ ပတ္တဿ သောဏက’’’။၁၂.
‘‘သဒါပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
န တေသံ ကောဋ္ဌေ ဩပေန္တိ၊ န ကုမ္ဘိံ န ခဠောပိယံ [န ကုမ္ဘေ န ကဠောပိယာ (သျာ. ပီ.)]။ပရနိဋ္ဌိတမေသာနာ၊ တေန ယာပေန္တိ သုဗ္ဗတာ။
၁၃.
‘‘ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော [အနဝဇ္ဇော ပိဏ္ဍာ (ပီ.)] ဘောတ္တဗ္ဗော၊ န စ ကောစူပရောဓတိ။
၁၄.
‘‘တတိယမ္ပိ ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
နိဗ္ဗုတော ပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗော၊ န စ ကောစူပရောဓတိ။
၁၅.
‘‘စတုတ္ထမ္ပိ [စတုတ္ထံ (ပီ.)] ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတော၊ သင်္ဂေါ ယဿ န ဝိဇ္ဇတိ။
၁၆.

‘‘ပဉ္စမမ္ပိ [ပဉ္စမံ (ပီ.)] ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
နဂရမှိ ဍယှမာနမှိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ အဍယှထ။
၁၇.
‘‘ဆဋ္ဌမ္ပိ [ဆဋ္ဌံ (ပီ.)] ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
ရဋ္ဌေ ဝိလုမ္ပမာနမှိ [ဝိလုပ္ပမာနမှိ (က.)]၊ နာဿ ကိဉ္စိ အဟီရထ [အဟာရထ (သီ. သျာ.)]။၁၈.
‘‘သတ္တမမ္ပိ [သတ္တမံ (ပီ.)] ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
စောရေဟိ ရက္ခိတံ မဂ္ဂံ၊ ယေ စညေ ပရိပန္ထိကာ။
ပတ္တစီဝရမာဒါယ၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ သုဗ္ဗတော။
၁၉.
‘‘အဋ္ဌမမ္ပိ [အဋ္ဌမံ (ပီ.)] ဘဒြမဓနဿ၊ အနာဂါရဿ ဘိက္ခုနော။
ယံ ယံ ဒိသံ ပက္ကမတိ၊ အနပေက္ခေါဝ ဂစ္ဆတိ’’။
၂၀.
‘‘ဗဟူပိ ဘဒြာ [ဗဟူနိ သမဏဘဒြာနိ (သီ.)၊ ဗဟူပိ ဘဒြကာ ဧတေ (ပီ.)] ဧတေသံ၊ ယော တွံ ဘိက္ခု ပသံသသိ။အဟဉ္စ ဂိဒ္ဓေါ ကာမေသု၊ ကထံ ကာဟာမိ သောဏက။
၂၁.
‘‘ပိယာ မေ မာနုသာ ကာမာ၊ အထော ဒိဗျာပိ မေ ပိယာ။
အထ ကေန နု ဝဏ္ဏေန၊ ဥဘော လောကေ လဘာမသေ’’။
၂၂.
‘‘ကာမေ ဂိဒ္ဓါ [ကာမေသု ဂိဒ္ဓါ (သီ. ပီ.)] ကာမရတာ၊ ကာမေသု အဓိမုစ္ဆိတာ။နရာ ပါပါနိ ကတွာန၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။
၂၃.
‘‘ယေ စ ကာမေ ပဟန္တွာန [ပဟတွာန (သီ. ပီ.)]၊ နိက္ခန္တာ အကုတောဘယာ။
ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတာ၊ န တေ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။
၂၄.
‘‘ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ တံ သုဏောဟိ အရိန္ဒမ။
ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ [ပိဓေကစ္စေ (သီ. ပီ.)]၊ အတ္ထံ ဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။၂၅.
‘‘ဂင်္ဂါယ ကုဏပံ ဒိသွာ၊ ဝုယှမာနံ မဟဏ္ဏဝေ။
ဝါယသော သမစိန္တေသိ၊ အပ္ပပညော အစေတသော။
၂၆.
‘‘‘ယာနဉ္စ ဝတိဒံ လဒ္ဓံ၊ ဘက္ခေါ စာယံ အနပ္ပကော’။
တတ္ထ ရတ္တိံ တတ္ထ ဒိဝါ၊ တတ္ထေဝ နိရတော မနော။
၂၇.
‘‘ခါဒံ နာဂဿ မံသာနိ၊ ပိဝံ ဘာဂီရထောဒကံ [ဘာဂိရသောဒကံ (သီ. သျာ. ပီ. က.)]။

သမ္ပဿံ ဝနစေတျာနိ၊ န ပလေတ္ထ [ပလေတွာ (က.)] ဝိဟင်္ဂမော။
၂၈.
‘‘တဉ္စ [တံဝ (ပီ.)] ဩတရဏီ ဂင်္ဂါ၊ ပမတ္တံ ကုဏပေ ရတံ။
သမုဒ္ဒံ အဇ္ဈဂါဟာသိ [အဇ္ဈဂါဟယိ (ပီ.)]၊ အဂတီ ယတ္ထ ပက္ခိနံ။
၂၉.
‘‘သော စ ဘက္ခပရိက္ခီဏော၊ ဥဒပတွာ [ဥပ္ပတိတွာ (သီ. သျာ.)၊ ဥဒါပတွာ (ပီ.)] ဝိဟင်္ဂမော။န ပစ္ဆတော န ပုရတော၊ နုတ္တရံ နောပိ ဒက္ခိဏံ။
၃၀.
‘‘ဒီပံ သော နဇ္ဈဂါဂဉ္ဆိ [န အဇ္ဈဂဉ္ဆိ (သီ.)၊ န အဇ္ဈဂစ္ဆိ (ပီ.)]၊ အဂတီ ယတ္ထ ပက္ခိနံ။သော စ တတ္ထေဝ ပါပတ္ထ၊ ယထာ ဒုဗ္ဗလကော တထာ။
၃၁.
‘‘တဉ္စ သာမုဒ္ဒိကာ မစ္ဆာ၊ ကုမ္ဘီလာ မကရာ သုသူ။
ပသယှကာရာ ခါဒိံသု၊ ဖန္ဒမာနံ ဝိပက္ခကံ [ဝိပက္ခိနံ (သီ. ပီ.)၊ ဝိပက္ခိကံ (သျာ.)]။၃၂.
‘‘ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ယေ စညေ ကာမဘောဂိနော။
ဂိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တိ၊ ကာကပညာဝ [ကာကပညာယ (သီ. သျာ. ပီ.)] တေ ဝိဒူ။
၃၃.
‘‘ဧသာ တေ ဥပမာ ရာဇ၊ အတ္ထသန္ဒဿနီ ကတာ။
တွဉ္စ ပညာယသေ တေန၊ ယဒိ ကာဟသိ ဝါ န ဝါ။
၃၄.
‘‘ဧကဝါစမ္ပိ ဒွိဝါစံ၊ ဘဏေယျ အနုကမ္ပကော။
တတုတ္တရိံ န ဘာသေယျ၊ ဒါသောဝယျဿ [ဒါသော အယျဿ (သီ.)၊ ဒါသော အယိရဿ (ပီ.)] သန္တိကေ’’။၃၅.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ သောဏကော အမိတဗုဒ္ဓိမာ [သောဏကော’မိတဗုဒ္ဓိမာ (?)]။
ဝေဟာသေ အန္တလိက္ခသ္မိံ၊ အနုသာသိတွာန ခတ္တိယံ’’။
၃၆.
‘‘ကော နုမေ ရာဇကတ္တာရော၊ သုဒ္ဒာ ဝေယျတ္တမာဂတာ [သူတာ ဝေယျတ္တိမာဂတာ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ရဇ္ဇံ နိယျာဒယိဿာမိ၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော။
၃၇.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ’’ [ဝသမန္နဂါ (ပီ.)]။
၃၈.
‘‘အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။
တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စဿု၊ သော နော ရာဇာ ဘဝိဿတိ’’။
၃၉.

‘‘ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ၊ ဒီဃာဝုံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စိဿံ၊ သော ဝေါ ရာဇာ ဘဝိဿတိ’’။၄၀.
‘‘တတော ကုမာရမာနေသုံ၊ ဒီဃာဝုံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
တံ ဒိသွာ အာလပီ ရာဇာ၊ ဧကပုတ္တံ မနောရမံ။
၄၁.
‘‘သဋ္ဌိ ဂါမသဟဿာနိ၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ သဗ္ဗသော။
တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
၄၂.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ [ဝသမန္နဂါ (ပီ.)]။၄၃.
‘‘သဋ္ဌိ နာဂသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ မာတင်္ဂါ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ။
၄၄.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိဘိ။
တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။၄၅.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ။
၄၆.
‘‘သဋ္ဌိ အဿသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
အာဇာနီယာဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝါ သီဃဝါဟိနော။
၄၇.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ [ဣန္ဒိယာစာပဓာရိဘိ (က.)]။တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။
၄၈.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ။
၄၉.
‘‘သဋ္ဌိ ရထသဟဿာနိ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၅၀.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။တေ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။

၅၁.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ။၅၂.
‘‘သဋ္ဌိ ဓေနုသဟဿာနိ၊ ရောဟညာ ပုင်္ဂဝူသဘာ။တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။၅၃.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ။၅၄.
‘‘သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။ဝိစိတြဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ရဇ္ဇံ နိယျာဒယာမိ တေ။၅၅.
‘‘အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမနွဂံ’’။၅၆.
‘‘ဒဟရဿေဝ မေ တာတ၊ မာတာ မတာတိ မေ သုတံ။
တယာ ဝိနာ အဟံ တာတ၊ ဇီဝိတုမ္ပိ န ဥဿဟေ။
၅၇.
‘‘ယထာ အာရညကံ နာဂံ၊ ပေါတော အနွေတိ ပစ္ဆတော။
ဇေဿန္တံ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ သမေသု ဝိသမေသု စ။
၅၈.
‘‘ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ၊ ပုတ္တမာဒါယ [ပတ္တမာဒါယ (ပီ.)] ပစ္ဆတော။
သုဘရော တေ ဘဝိဿာမိ၊ န တေ ဟေဿာမိ ဒုဗ္ဘရော’’။
၅၉.
‘‘ယထာ သာမုဒ္ဒိကံ နာဝံ၊ ဝါဏိဇာနံ ဓနေသိနံ။
ဝေါဟာရော တတ္ထ ဂဏှေယျ၊ ဝါဏိဇာ ဗျသနီ [ဗျသနံ (က.)] သိယာ။
၆၀.
‘‘ဧဝမေဝါယံ ပုတ္တကလိ [ပုတ္တက (သျာ.)]၊ အန္တရာယကရော မမ [မမံ (ပီ.)]။
ဣမံ ကုမာရံ ပါပေထ၊ ပါသာဒံ ရတိဝဍ္ဎနံ။
၆၁.
‘‘တတ္ထ ကမ္ဗုသဟတ္ထာယော၊ ယထာ သက္ကံဝ အစ္ဆရာ။
တာ နံ တတ္ထ ရမေဿန္တိ [ရမိဿန္တိ (သျာ. က.)]၊ တာဟိ စေသော [မေသော (ပီ.)] ရမိဿတိ။၆၂.

‘‘တတော ကုမာရံ ပါပေသုံ၊ ပါသာဒံ ရတိဝဍ္ဎနံ။
တံ ဒိသွာ အဝစုံ ကညာ၊ ဒီဃာဝုံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
၆၃.
‘‘ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု [အာဒု (သီ. ပီ.)] သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။ကော ဝါ တွံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ’’။
၆၄.
‘‘နမှိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ [နမှိ (က.)] သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
ကာသိရညော အဟံ ပုတ္တော၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။
မမံ [မမ (ပီ.)] ဘရထ ဘဒ္ဒံ ဝေါ [ဘဒ္ဒန္တေ (က.)]၊ အဟံ ဘတ္တာ ဘဝါမိ ဝေါ’’။၆၅.
‘‘တံ တတ္ထ အဝစုံ ကညာ၊ ဒီဃာဝုံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
‘ကုဟိံ ရာဇာ အနုပ္ပတ္တော၊ ဣတော ရာဇာ ကုဟိံ ဂတော’’’။
၆၆.
‘‘ပင်္ကံ ရာဇာ အတိက္ကန္တော၊ ထလေ ရာဇာ ပတိဋ္ဌိတော။
အကဏ္ဋကံ အဂဟနံ၊ ပဋိပန္နော မဟာပထံ။
၆၇.
‘‘အဟဉ္စ ပဋိပန္နောသ္မိ၊ မဂ္ဂံ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ။
သကဏ္ဋကံ သဂဟနံ၊ ယေန ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ’’။
၆၈.
‘‘တဿ တေ သွာဂတံ ရာဇ၊ သီဟဿေဝ ဂိရိဗ္ဗဇံ။
အနုသာသ မဟာရာဇ၊ တွံ နော သဗ္ဗာသမိဿရော’’တိ။
သောဏကဇာတကံ ပဌမံ။
၅၃၀. သံကိစ္စဇာတကံ (၂)
၆၉.
‘‘ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ၊ ဗြဟ္မဒတ္တံ ရထေသဘံ။အထဿ ပဋိဝေဒေသိ၊ ယဿာသိ အနုကမ္ပကော။
၇၀.
‘‘သံကိစ္စာယံ အနုပ္ပတ္တော၊ ဣသီနံ သာဓုသမ္မတော။
တရမာနရူပေါ နိယျာဟိ၊ ခိပ္ပံ ပဿ မဟေသိနံ။
၇၁.
‘‘တတော စ ရာဇာ တရမာနော၊ ယုတ္တမာရုယှ သန္ဒနံ။
မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠှော [ပရိဗ္ဗူဠှော (သီ. ပီ.)]၊ အဂမာသိ ရထေသဘော။၇၂.
‘‘နိက္ခိပ္ပ ပဉ္စ ကကုဓာနိ၊ ကာသီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။
ဝါဠဗီဇနိ [ဝါ ဠဝီဇနီ (သီ. ပီ.)] မုဏှီသံ၊ ခဂ္ဂံ ဆတ္တဉ္စုပါဟနံ။

၇၃.
‘‘ဩရုယှ ရာဇာ ယာနမှာ၊ ဌပယိတွာ ပဋိစ္ဆဒံ။
အာသီနံ ဒါယပဿသ္မိံ၊ သံကိစ္စမုပသင်္ကမိ။၇၄.
‘‘ဥပသင်္ကမိတွာ သော ရာဇာ၊ သမ္မောဒိ ဣသိနာ သဟ။
တံ ကထံ ဝီတိသာရေတွာ၊ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိ။
၇၅.
‘‘ဧကမန္တံ နိသိန္နောဝ၊ အထ ကာလံ အမညထ။
တတော ပါပါနိ ကမ္မာနိ၊ ပုစ္ဆိတုံ ပဋိပဇ္ဇထ။
၇၆.
‘‘ဣသိံ ပုစ္ဆာမ [ပုစ္ဆာမိ (သီ. ပီ.)] သံကိစ္စံ၊ ဣသီနံ သာဓုသမ္မတံ။အာသီနံ ဒါယပဿသ္မိံ၊ ဣသိသင်္ဃပုရက္ခတံ [ပုရက္ခိတံ (က.)]။
၇၇.
‘‘ကံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ၊ နရာ ဓမ္မာတိစာရိနော။
အတိစိဏ္ဏော မယာ ဓမ္မော၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော။
၇၈.
‘‘ဣသီ အဝစ သံကိစ္စော၊ ကာသီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
အာသီနံ ဒါယပဿသ္မိံ၊ မဟာရာဇ သုဏောဟိ မေ။
၇၉.
‘‘ဥပ္ပထေန ဝဇန္တဿ၊ ယော မဂ္ဂမနုသာသတိ။
တဿ စေ ဝစနံ ကယိရာ၊ နာဿ မဂ္ဂေယျ ကဏ္ဋကော။
၈၀.
‘‘အဓမ္မံ ပဋိပန္နဿ၊ ယော ဓမ္မမနုသာသတိ။
တဿ စေ ဝစနံ ကယိရာ၊ န သော ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိံ။၈၁.
‘‘ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ၊ အဓမ္မော ပန ဥပ္ပထော။
အဓမ္မော နိရယံ နေတိ၊ ဓမ္မော ပါပေတိ သုဂ္ဂတိံ။
၈၂.
‘‘အဓမ္မစာရိနော ရာဇ၊ နရာ ဝိသမဇီဝိနော။
ယံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိရယေ တေ သုဏောဟိ မေ။
၈၃.
‘‘သဉ္ဇီဝေါ ကာဠသုတ္တော စ၊ သင်္ဃာတော [သင်္ခါဋော (သျာ. က.)] ဒွေ စ ရောရုဝါ။အထာပရော မဟာဝီစိ၊ တာပနော [တပနော (သီ. ပီ.)] စ ပတာပနော။
၈၄.
‘‘ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ နိရယာ၊ အက္ခါတာ ဒုရတိက္ကမာ။

အာကိဏ္ဏာ လုဒ္ဒကမ္မေဟိ၊ ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါ။
၈၅.
‘‘ကဒရိယတာပနာ [ကဒရိယတပနာ (သီ. ပီ.)] ဃောရာ၊ အစ္စိမန္တော [အစ္စိမန္တာ (ပီ.)] မဟဗ္ဘယာ။လောမဟံသနရူပါ စ၊ ဘေသ္မာ ပဋိဘယာ ဒုခါ။
၈၆.
‘‘စတုက္ကဏ္ဏာ စတုဒွာရာ၊ ဝိဘတ္တာ ဘာဂသော မိတာ။
အယောပါကာရပရိယန္တာ၊ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတာ။
၈၇.
‘‘တေသံ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇသာ ယုတာ။
သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖုဋာ [ဖရိတွာ (အ. နိ. ၃.၃၆; ပေ. ဝ. ၇၁)] တိဋ္ဌန္တိ သဗ္ဗဒါ။၈၈.
‘‘ဧတေ ပတန္တိ နိရယေ၊ ဥဒ္ဓံပါဒါ အဝံသိရာ။
ဣသီနံ အတိဝတ္တာရော၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
၈၉.
‘‘တေ ဘူနဟုနော ပစ္စန္တိ၊ မစ္ဆာ ဗိလကတာ ယထာ။
သံဝစ္ဆရေ အသင်္ခေယျေ၊ နရာ ကိဗ္ဗိသကာရိနော။၉၀.
‘‘ဍယှမာနေန ဂတ္တေန၊ နိစ္စံ သန္တရဗာဟိရံ။
နိရယာ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဒွာရံ နိက္ခမနေသိနော။
၉၁.
‘‘ပုရတ္ထိမေန ဓာဝန္တိ၊ တတော ဓာဝန္တိ ပစ္ဆတော။
ဥတ္တရေနပိ ဓာဝန္တိ၊ တတော ဓာဝန္တိ ဒက္ခိဏံ။
ယံ ယဉှိ ဒွာရံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တဒေဝ ပိဓီယရေ [ပိထိယျတိ (သီ.)၊ ပိထိယျရေ (သျာ.)၊ ပိထီယရေ (ပီ.)]။၉၂.
‘‘ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ၊ ဇနာ နိရယဂါမိနော။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒန္တိ၊ ပတွာ ဒုက္ခံ အနပ္ပကံ။
၉၃.
‘‘အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ၊ တေဇဿိံ ဒုရတိက္ကမံ။
န သာဓုရူပေ အာသီဒေ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
၉၄.
‘‘အတိကာယော မဟိဿာသော၊ အဇ္ဇုနော ကေကကာဓိပေါ။
သဟဿဗာဟု ဥစ္ဆိန္နော၊ ဣသိမာသဇ္ဇ ဂေါတမံ။
၉၅.
‘‘အရဇံ ရဇသာ ဝစ္ဆံ၊ ကိသံ အဝကိရိယ ဒဏ္ဍကီ။
တာလောဝ မူလတော [သမူလော (က.)] ဆိန္နော၊ သ ရာဇာ ဝိဘဝင်္ဂတော။

၉၆.
‘‘ဥပဟစ္စ မနံ မဇ္ဈော [မေဇ္ဈော (က.)]၊ မာတင်္ဂသ္မိံ ယသဿိနေ။
သပါရိသဇ္ဇော ဥစ္ဆိန္နော၊ မဇ္ဈာရညံ တဒါ အဟု။
၉၇.
‘‘ကဏှဒီပါယနာသဇ္ဇ၊ ဣသိံ အန္ဓကဝေဏ္ဍယော [ဝေဏှုယော (သီ. ပီ.)၊ ပိဏှယော (?)]။
အညောညံ [အညမညံ (သီ. ပီ.)] မုသလာ [မုသလေ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဟန္တွာ၊ သမ္ပတ္တာ ယမသာဓနံ [ယမသာဒနံ (ပီ.)]။
၉၈.
‘‘အထာယံ ဣသိနာ သတ္တော၊ အန္တလိက္ခစရော ပုရေ။
ပါဝေက္ခိ ပထဝိံ [ပဌဝိံ (သီ. သျာ. ပီ.)] စေစ္စော၊ ဟီနတ္တော ပတ္တပရိယာယံ။
၉၉.
‘‘တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒာဂမနံ၊ နပ္ပသံသန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
အဒုဋ္ဌစိတ္တော ဘာသေယျ၊ ဂိရံ သစ္စူပသံဟိတံ။
၁၀၀.
‘‘မနသာ စေ ပဒုဋ္ဌေန၊ ယော နရော ပေက္ခတေ မုနိံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ ဂန္တာ သော နိရယံ အဓော။
၁၀၁.
‘‘ယေ ဝုဍ္ဎေ [ဝဒ္ဓေ (က.)] ပရိဘာသန္တိ၊ ဖရုသူပက္ကမာ ဇနာ။
အနပစ္စာ အဒါယာဒါ၊ တာလဝတ္ထု [တာလဝတ္ထူ (သျာ.)၊ တာလာဝတ္ထု (ပီ.)] ဘဝန္တိ တေ။၁၀၂.
‘‘ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ၊ ကတကိစ္စံ မဟေသိနံ။
သ ကာဠသုတ္တေ နိရယေ၊ စိရရတ္တာယ ပစ္စတိ။
၁၀၃.
‘‘ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဋ္ဌော၊ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓံသနော မဂေါ [စုတော (သီ.)]။
တာပယိတွာ ဇနပဒံ၊ တာပနေ ပေစ္စ ပစ္စတိ။
၁၀၄.
‘‘သော စ ဝဿသဟဿာနိ [ဝဿသဟဿာနံ (သီ. သျာ.)]၊ သတံ ဒိဗ္ဗာနိ ပစ္စတိ။
အစ္စိသင်္ဃပရေတော သော၊ ဒုက္ခံ ဝေဒေတိ ဝေဒနံ။
၁၀၅.
‘‘တဿ အဂ္ဂိသိခါ ကာယာ၊ နိစ္ဆရန္တိ ပဘဿရာ။
တေဇောဘက္ခဿ ဂတ္တာနိ၊ လောမေဟိ စ [လောမဂ္ဂေဟိ စ (သီ. သျာ. ပီ.)] နခေဟိ စ။၁၀၆.
‘‘ဍယှမာနေန ဂတ္တေန၊ နိစ္စံ သန္တရဗာဟိရံ။
ဒုက္ခါဘိတုန္နော နဒတိ၊ နာဂေါ တုတ္တဋ္ဋိတော [တုတ္တဒ္ဒိတော (သီ.)] ယထာ။၁၀၇.
‘‘ယော လောဘာ ပိတရံ ဟန္တိ၊ ဒောသာ ဝါ ပုရိသာဓမော။

သ ကာဠသုတ္တေ နိရယေ၊ စိရရတ္တာယ ပစ္စတိ။
၁၀၈.
‘‘သ တာဒိသော ပစ္စတိ လောဟကုမ္ဘိယံ၊ ပက္ကဉ္စ သတ္တီဟိ ဟနန္တိ နိတ္တစံ။
အန္ဓံ ကရိတွာ မုတ္တကရီသဘက္ခံ၊ ခါရေ နိမုဇ္ဇန္တိ တထာဝိဓံ နရံ။
၁၀၉.
‘‘တတ္တံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠဉ္စ [ပက္ကုဓိတမယောဂုဠဉ္စ (က.)]၊ ဒီဃေ စ ဖာလေ စိရရတ္တတာပိတေ။
ဝိက္ခမ္ဘမာဒါယ ဝိဗန္ဓ [ဝိဗဒ္ဓ (သီ.)၊ ဝိဘဇ္ဇ (သျာ. ပီ.)] ရဇ္ဇုဘိ၊ ဝိဝဋေ မုခေ သမ္ပဝိသန္တိ [သံစဝန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ရက္ခသာ။
၁၁၀.
‘‘သာမာ စ သောဏာ သဗလာ စ ဂိဇ္ဈာ၊ ကာကောဠသင်္ဃာ စ ဒိဇာ အယောမုခါ။
သင်္ဂမ္မ ခါဒန္တိ ဝိပ္ဖန္ဒမာနံ၊ ဇိဝှံ ဝိဘဇ္ဇ ဝိဃာသံ သလောဟိတံ။
၁၁၁.
‘‘တံ ဒဍ္ဎတာလံ ပရိဘိန္နဂတ္တံ၊ နိပ္ပေါထယန္တာ အနုဝိစရန္တိ ရက္ခသာ။ရတီ ဟိ နေသံ ဒုခိနော ပနီတရေ၊ ဧတာဒိသသ္မိံ နိရယေ ဝသန္တိ။
ယေ ကေစိ လောကေ ဣဓ ပေတ္တိဃာတိနော။
၁၁၂.
‘‘ပုတ္တော စ မာတရံ ဟန္တွာ၊ ဣတော ဂန္တွာ ယမက္ခယံ။
ဘုသမာပဇ္ဇတေ ဒုက္ခံ၊ အတ္တကမ္မဖလူပဂေါ။
၁၁၃.
‘‘အမနုဿာ အတိဗလာ၊ ဟန္တာရံ ဇနယန္တိယာ။
အယောမယေဟိ ဝါဠေဟိ [ဖာလေဟိ (ပီ.)]၊ ပီဠယန္တိ ပုနပ္ပုနံ။
၁၁၄.
‘‘တမဿဝံ [တံ ပဿဝံ (သီ. သျာ.)၊ တံ ပဿုတံ (ပီ.)] သကာ ဂတ္တာ၊ ရုဟိရံ [ရုဓိရံ (သီ. သျာ.)] အတ္တသမ္ဘဝံ။
တမ္ဗလောဟဝိလီနံဝ၊ တတ္တံ ပါယေန္တိ မတ္တိဃံ [မတ္တိယံ (သီ.)]။
၁၁၅.
‘‘ဇိဂုစ္ဆံ ကုဏပံ ပူတိံ၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ ဂူထကဒ္ဒမံ။
ပုဗ္ဗလောဟိတသင်္ကာသံ၊ ရဟဒမောဂယှ [ရဟဒောဂ္ဂယှ (က.)] တိဋ္ဌတိ။
၁၁၆.
‘‘တမေနံ ကိမယော တတ္ထ၊ အတိကာယာ အယောမုခါ။
ဆဝိံ ဘေတွာန [ဆေတွာန (သီ. ပီ.)] ခါဒန္တိ၊ သံဂိဒ္ဓါ [ပဂိဒ္ဓါ (သီ. သျာ. ပီ.)] မံသလောဟိတေ။၁၁၇.
‘‘သော စ တံ နိရယံ ပတ္တော၊ နိမုဂ္ဂေါ သတပေါရိသံ။
ပူတိကံ ကုဏပံ ဝါတိ၊ သမန္တာ သတယောဇနံ။
၁၁၈.
‘‘စက္ခုမာပိ ဟိ စက္ခူဟိ၊ တေန ဂန္ဓေန ဇီယတိ။

ဧတာဒိသံ ဗြဟ္မဒတ္တ၊ မာတုဃော လဘတေ ဒုခံ။
၁၁၉.
‘‘ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ၊ တိက္ခံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
ပတန္တိ ဂဗ္ဘပါတိယော [ဂဗ္ဘပါတိနိယော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဒုဂ္ဂံ ဝေတရဏိံ [ဝေတ္တရဏိံ (သျာ. က.)] နဒိံ။
၁၂၀.
‘‘အယောမယာ သိမ္ဗလိယော၊ သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဋကာ။
ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တိ၊ ဒုဂ္ဂံ ဝေတရဏိံ [ဝေတ္တရဏိံ (သျာ. က.)] နဒိံ။
၁၂၁.
‘‘တေ အစ္စိမန္တော တိဋ္ဌန္တိ၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာဝ အာရကာ။
အာဒိတ္တာ ဇာတဝေဒေန၊ ဥဒ္ဓံ ယောဇနမုဂ္ဂတာ။
၁၂၂.
‘‘ဧတေ ဝဇန္တိ [သဇန္တိ (သီ. ပီ.)၊ ပဇ္ဇန္တိ (သျာ.)] နိရယေ၊ တတ္တေ တိခိဏကဏ္ဋကေ။နာရိယော စ အတိစာရာ [အတိစာရိနိယော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ နရာ စ ပရဒါရဂူ။
၁၂၃.
‘‘တေ ပတန္တိ အဓောက္ခန္ဓာ၊ ဝိဝတ္တာ ဝိဟတာ ပုထူ။
သယန္တိ ဝိနိဝိဒ္ဓင်္ဂါ၊ ဒီဃံ ဇဂ္ဂန္တိ သဗ္ဗဒါ [သံဝရိံ (သီ. ပီ.)]။
၁၂၄.
‘‘တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ [ဝိဝသနေ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ မဟတိံ ပဗ္ဗတူပမံ။
လောဟကုမ္ဘိံ ပဝဇ္ဇန္တိ၊ တတ္တံ အဂ္ဂိသမူဒကံ။
၁၂၅.
‘‘ဧဝံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ၊ ဒုဿီလာ မောဟပါရုတာ။
အနုဘောန္တိ သကံ ကမ္မံ၊ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ကဋမတ္တနော။
၁၂၆.
‘‘ယာ စ ဘရိယာ ဓနက္ကီတာ၊ သာမိကံ အတိမညတိ။
သဿုံ ဝါ သသုရံ ဝါပိ၊ ဇေဋ္ဌံ ဝါပိ နနန္ဒရံ [နနန္ဒနံ (သျာ. က.)]။၁၂၇.
‘‘တဿာ ဝင်္ကေန ဇိဝှဂ္ဂံ၊ နိဗ္ဗဟန္တိ သဗန္ဓနံ။
သ ဗျာမမတ္တံ ကိမိနံ၊ ဇိဝှံ ပဿတိ အတ္တနိ [အတ္တနော (သီ. သျာ.)]။ဝိညာပေတုံ န သက္ကောတိ၊ တာပနေ ပေစ္စ ပစ္စတိ။
၁၂၈.
‘‘ဩရဗ္ဘိကာ သူကရိကာ၊ မစ္ဆိကာ မိဂဗန္ဓကာ။
စောရာ ဂေါဃာတကာ လုဒ္ဒာ၊ အဝဏ္ဏေ ဝဏ္ဏကာရကာ။
၁၂၉.
‘‘သတ္တီဟိ လောဟကူဋေဟိ၊ နေတ္တိံသေဟိ ဥသူဟိ စ။
ဟညမာနာ ခါရနဒိံ၊ ပပတန္တိ [သမ္ပတန္တိ (က.)] အဝံသိရာ။

၁၃၀.
‘‘သာယံ ပါတော ကူဋကာရီ၊ အယောကူဋေဟိ ဟညတိ။
တတော ဝန္တံ ဒုရတ္တာနံ၊ ပရေသံ ဘုဉ္ဇရေ [ဘုဉ္ဇတေ (သီ. သျာ. ပီ.)] သဒါ။၁၃၁.
‘‘ဓင်္ကာ ဘေရဏ္ဍကာ [ဘေဒဏ္ဍကာ (က.)] ဂိဇ္ဈာ၊ ကာကောဠာ စ အယောမုခါ။
ဝိပ္ဖန္ဒမာနံ ခါဒန္တိ၊ နရံ ကိဗ္ဗိသကာရကံ [ကိဗ္ဗိသကာရိနံ (ပီ.)]။၁၃၂.
‘‘ယေ မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ၊ ပက္ခိံ ဝါ ပန ပက္ခိနာ။
အသန္တော ရဇသာ ဆန္နာ၊ ဂန္တာ [ဂတာ (က.)] တေ နိရယုဿဒံ [နိရယံ အဓော (ပီ.)]။
၁၃၃.
‘‘သန္တော စ [သန္တောဝ (သျာ.)] ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆန္တိ၊ သုစိဏ္ဏေနိဓ ကမ္မုနာ။
သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ ပဿ၊ သဣန္ဒာ [သဟိန္ဒာ (သီ.)] ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
၁၃၄.
‘‘တံ တံ ဗြူမိ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မံ ရဋ္ဌပတီ စရ။
တထာ [တထာ တထာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ရာဇ စရာဟိ ဓမ္မံ၊ ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျ ပစ္ဆာ’’တိ။သံကိစ္စဇာတကံ ဒုတိယံ။
သဋ္ဌိနိပါတံ နိဋ္ဌိတံ။
တဿုဒ္ဒာနံ –
အထ သဋ္ဌိနိပါတမှိ၊ သုဏာထ မမ ဘာသိတံ။
ဇာတကသဝှယနော ပဝရော၊ သောဏကအရိန္ဒမသဝှယနော။
တထာ ဝုတ္တရထေသဘကိစ္စဝရောတိ။
၂၀. သတ္တတိနိပါတော
၅၃၁. ကုသဇာတကံ (၁)
၁.
‘‘ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ၊ သကာယုရံ သဗ္ဗကာမူပပန္နံ။
ဣဒံ တေ ရဇ္ဇံ [ရဋ္ဌံ (က.)] အနုသာသ အမ္မ၊ ဂစ္ဆာမဟံ ယတ္ထ ပိယာ ပဘာဝတီ’’။
၂.
‘‘အနုဇ္ဇုဘူတေန ဟရံ မဟန္တံ၊ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ နိသီထကာလေ [နိသီဒ ကာလေ (က.)]။
ပဋိဂစ္ဆ တွံ ခိပ္ပံ ကုသာဝတိံ ကုသ [ကုသာဝတိံ (သျာ. က.)]၊ နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တံ’’။၃.
‘‘နာဟံ ဂမိဿာမိ ဣတော ကုသာဝတိံ၊ ပဘာဝတီ ဝဏ္ဏပလောဘိတော တဝ။
ရမာမိ မဒ္ဒဿ နိကေတရမ္မေ၊ ဟိတွာန ရဋ္ဌံ တဝ ဒဿနေ ရတော။
၄.
‘‘ပဘာဝတီ ဝဏ္ဏပလောဘိတော တဝ၊ သမ္မူဠှရူပေါ ဝိစရာမိ မေဒိနိံ [မေဒနိံ (သျာ. က.)]။
ဒိသံ န ဇာနာမိ ကုတောမှိ အာဂတော၊ တယမှိ မတ္တော မိဂမန္ဒလောစနေ။

၅.
‘‘သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ၊ ဇာတရူပသုမေခလေ။
သုဿောဏိ တဝ ကာမာ ဟိ [ကာမေဟိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော’’။
၆.
‘‘အဗ္ဘူတိ [အဗ္ဘူ ဟိ (သီ.)၊ အဘူတိ (သျာ.)၊ အဗ္ဘု ဟိ (ပီ.)] တဿ ဘော ဟောတိ၊ ယော အနိစ္ဆန္တမိစ္ဆတိ။
အကာမံ ရာဇ ကာမေသိ [ကာမေဟိ (သီ. ပီ.)]၊ အကန္တံ ကန္တု [အကန္တော ကန္တ (သီ. သျာ. ပီ.)] မိစ္ဆသိ’’။၇.
‘‘အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ၊ ယော နရော လဘတေ ပိယံ။
လာဘမေတ္ထ ပသံသာမ၊ အလာဘော တတ္ထ ပါပကော’’။
၈.
‘‘ပါသာဏသာရံ ခဏသိ၊ ကဏိကာရဿ ဒါရုနာ။
ဝါတံ ဇာလေန ဗာဓေသိ၊ ယော အနိစ္ဆန္တမိစ္ဆသိ’’။
၉.
‘‘ပါသာဏော နူန တေ ဟဒယေ၊ ဩဟိတော မုဒုလက္ခဏေ။
ယော တေ သာတံ န ဝိန္ဒာမိ၊ တိရောဇနပဒါဂတော။
၁၀.
‘‘ယဒါ မံ ဘကုဋိံ [ဘူကုဋိံ (သီ. ပီ.)] ကတွာ၊ ရာဇပုတ္တီ ဥဒိက္ခတိ [ရာဇပုတ္တိ ဥဒိက္ခသိ (သီ. ပီ.)]။
အာဠာရိကော တဒါ ဟောမိ၊ ရညော မဒ္ဒဿန္တေပုရေ [မဒ္ဒဿ ထီပုရေ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ]။
၁၁.
‘‘ယဒါ ဥမှယမာနာ မံ၊ ရာဇပုတ္တီ ဥဒိက္ခတိ [ရာဇပုတ္တိ ဥဒိက္ခသိ (သီ. ပီ.)]။
နာဠာရိကော တဒါ ဟောမိ၊ ရာဇာ ဟောမိ တဒါ ကုသော’’။
၁၂.
‘‘သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ နေမိတ္တာနံ ဘဝိဿတိ။
နေဝ မေ တွံ ပတီ အဿ၊ ကာမံ ဆိန္ဒန္တု သတ္တဓာ’’။
၁၃.
‘‘သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ အညေသံ ယဒိ ဝါ မမံ။
နေဝ တုယှံ ပတီ အတ္ထိ၊ အညော သီဟဿရာ ကုသာ’’။
၁၄.
‘‘နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိံ။သစေ မံ နာဂနာသူရူ၊ ဩလောကေယျ ပဘာဝတီ။
၁၅.
‘‘နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိံ။သစေ မံ နာဂနာသူရူ၊ အာလပေယျ ပဘာဝတီ။
၁၆.

‘‘နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိံ။သစေ မံ နာဂနာသူရူ၊ ဥမှာယေယျ ပဘာဝတီ။
၁၇.
‘‘နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိံ။သစေ မံ နာဂနာသူရူ၊ ပမှာယေယျ ပဘာဝတီ။
၁၈.
‘‘နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကာရေဿံ၊ ပတွာ ခုဇ္ဇေ ကုသာဝတိံ။
သစေ မေ နာဂနာသူရူ၊ ပါဏီဟိ ဥပသမ္ဖုသေ’’။
၁၉.
‘‘န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တီ၊ ကုသေ သာတမ္ပိ ဝိန္ဒတိ။
အာဠာရိကေ ဘတေ ပေါသေ၊ ဝေတနေန အနတ္ထိကေ’’။
၂၀.
‘‘န ဟိ နူနာယံ သာ [နူန အယံ (သီ. သျာ.)] ခုဇ္ဇာ၊ လဘတိ ဇိဝှာယ ဆေဒနံ။သုနိသိတေန သတ္ထေန၊ ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏံ’’။
၂၁.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဟာယသောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။
၂၂.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။မဟဒ္ဓနောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။၂၃.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။မဟဗ္ဗလောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။၂၄.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။မဟာရဋ္ဌောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။၂၅.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။မဟာရာဇာတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။၂၆.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။သီဟဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။၂၇.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။ဝဂ္ဂုဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။

၂၈.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။ဗိန္ဒုဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။
၂၉.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဉ္ဇုဿရောတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။
၃၀.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
မဓုဿရောတိ [မဓုရဿရောတိ (သီ.)] ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။၃၁.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
သတသိပ္ပေါတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။
၃၂.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
ခတ္တိယောတိပိ ကတွာန [ကရိတွာန (သီ.)]၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ။
၃၃.
‘‘မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ။
ကုသရာဇာတိ ကတွာန၊ ကရဿု ရုစိရေ ပိယံ’’။
၃၄.
‘‘ဧတေ နာဂါ ဥပတ္ထဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗေ တိဋ္ဌန္တိ ဝမ္မိတာ [ဝမ္မိကာ (သျာ.)]။ပုရာ မဒ္ဒန္တိ ပါကာရံ၊ အာနေန္တေတံ ပဘာဝတိံ’’။
၃၅.
‘‘သတ္တ ဗိလေ [ခဏ္ဍေ (သီ. ပီ.)] ကရိတွာန၊ အဟမေတံ ပဘာဝတိံ။
ခတ္တိယာနံ ပဒဿာမိ၊ ယေ မံ ဟန္တုံ ဣဓာဂတာ’’။
၃၆.
‘‘အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တီ၊ သာမာ ကောသေယျဝါသိနီ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတာ’’။
၃၇.
‘‘တံ နူန ကက္ကူပနိသေဝိတံ မုခံ၊ အာဒါသဒန္တာထရုပစ္စဝေက္ခိတံ။
သုဘံ သုနေတ္တံ ဝိရဇံ အနင်္ဂဏံ၊ ဆုဒ္ဓံ ဝနေ ဌဿတိ ခတ္တိယေဟိ။
၃၈.
‘‘တေ နူန မေ အသိတေ ဝေလ္လိတဂ္ဂေ၊ ကေသေ မုဒူ စန္ဒနသာရလိတ္တေ။
သမာကုလေ သီဝထိကာယ မဇ္ဈေ၊ ပါဒေဟိ ဂိဇ္ဈာ ပရိကဍ္ဎိဿန္တိ [ပရိကဍ္ဎယန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၃၉.
‘‘တာ နူန မေ တမ္ဗနခါ သုလောမာ၊ ဗာဟာ မုဒူ စန္ဒနသာရလိတ္တာ။

ဆိန္နာ ဝနေ ဥဇ္ဈိတာ ခတ္တိယေဟိ၊ ဂယှ ဓင်္ကော [ဝကော (ပီ.)] ဂစ္ဆတိ ယေန ကာမံ။
၄၀.
‘‘တေ နူန တာလူပနိဘေ အလမ္ဗေ၊ နိသေဝိတေ ကာသိကစန္ဒနေန။
ထနေသု မေ လမ္ဗိဿတိ [လမ္ဗဟီတိ (ပီ.)] သိင်္ဂါလော [သိဂါလော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ မာတူဝ ပုတ္တော တရုဏော တနူဇော။
၄၁.
‘‘တံ နူန သောဏိံ ပုထုလံ သုကောဋ္ဋိတံ၊ နိသေဝိတံ ကဉ္စနမေခလာဟိ။
ဆိန္နံ ဝနေ ခတ္တိယေဟီ အဝတ္ထံ၊ သိင်္ဂါလသင်္ဃာ ပရိကဍ္ဎိဿန္တိ [ဂယှာ ဝကော ဂစ္ဆတိ ယေနကာမံ (ပီ.)]။
၄၂.
‘‘သောဏာ ဓင်္ကာ [ဝကာ (ပီ.)] သိင်္ဂါလာ စ၊ ယေ စညေ သန္တိ ဒါဌိနော။
အဇရာ နူန ဟေဿန္တိ၊ ဘက္ခယိတွာ ပဘာဝတိံ။
၄၃.
‘‘သစေ မံသာနိ ဟရိံသု၊ ခတ္တိယာ ဒူရဂါမိနော။
အဋ္ဌီနိ အမ္မ ယာစိတွာ၊ အနုပထေ ဒဟာထ နံ။
၄၄.
‘‘ခေတ္တာနိ အမ္မ ကာရေတွာ၊ ကဏိကာရေတ္ထ ရောပယ [ရောပယေ (က.)]။ယဒါ တေ ပုပ္ဖိတာ အဿု၊ ဟေမန္တာနံ ဟိမစ္စယေ။
သရေယျာထ မမံ [မမ (ပီ.)] အမ္မ၊ ဧဝံဝဏ္ဏာ ပဘာဝတီ’’။
၄၅.
‘‘တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ၊ ခတ္တိယာ ဒေဝဝဏ္ဏိနီ။
ဒိသွာ အသိဉ္စ သူနဉ္စ၊ ရညော မဒ္ဒဿန္တေပုရေ’’။
၄၆.
‘‘ဣမိနာ နူန အသိနာ၊ သုသညံ တနုမဇ္ဈိမံ။
ဓီတရံ မဒ္ဒ [မမ (သီ.)၊ မဒ္ဒော (ပီ.)] ဟန္တွာန၊ ခတ္တိယာနံ ပဒဿသိ’’ [ပဒဿတိ (ပီ. က.)]။၄၇.
‘‘န မေ အကာသိ ဝစနံ၊ အတ္ထကာမာယ ပုတ္တိကေ။
သာဇ္ဇ လောဟိတသဉ္ဆန္နာ၊ ဂစ္ဆသိ [ဂဉ္ဆိသိ (သီ. ပီ.)] ယမသာဓနံ။
၄၈.
‘‘ဧဝမာပဇ္ဇတီ ပေါသော၊ ပါပိယဉ္စ နိဂစ္ဆတိ။
ယော ဝေ ဟိတာနံ ဝစနံ၊ န ကရောတိ [န ကရံ (သီ.)] အတ္ထဒဿိနံ။
၄၉.
‘‘သစေ စ အဇ္ဇ [တွံ အမ္မ (သီ.)] ဓာရေသိ [ဝါရေသိ (ပီ.)]၊ ကုမာရံ စာရုဒဿနံ။
ကုသေန ဇာတံ ခတ္တိယံ၊ သုဝဏ္ဏမဏိမေခလံ။
ပူဇိတံ [ပူဇိတာ (ပီ.)] ဉာတိသင်္ဃေဟိ၊ န ဂစ္ဆသိ [ဂဉ္ဆိသိ (သီ. ပီ.)] ယမက္ခယံ။၅၀.

‘‘ယတ္ထဿု ဘေရီ နဒတိ၊ ကုဉ္ဇရော စ နိကူဇတိ [နိကုဉ္ဇတိ (ပီ.)]။
ခတ္တိယာနံ ကုလေ ဘဒ္ဒေ၊ ကိံ နု သုခတရံ တတော။
၅၁.
‘‘အဿော စ သိသတိ [အဿော ဟသိသတိ (သီ.)၊ အဿော ဟသိယတိ (သျာ.)၊ အဿော စ သိံသတိ (ပီ.)] ဒွာရေ၊ ကုမာရောဥပရောဒတိ။
ခတ္တိယာနံ ကုလေ ဘဒ္ဒေ၊ ကိံ နု သုခတရံ တတော။
၅၂.
‘‘မယူရကောဉ္စာဘိရုဒေ၊ ကောကိလာဘိနိကူဇိတေ။
ခတ္တိယာနံ ကုလေ ဘဒ္ဒေ၊ ကိံ နု သုခတရံ တတော’’။
၅၃.
‘‘ကဟံ နု သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ ပရရဋ္ဌပ္ပမဒ္ဒနော။
ကုသော သောဠာရပညာဏော၊ ယော နော ဒုက္ခါ ပမောစယေ’’။
၅၄.
‘‘ဣဓေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ ပရရဋ္ဌပ္ပမဒ္ဒနော။
ကုသော သောဠာရပညာဏော၊ ယော တေ သဗ္ဗေ ဝဓိဿတိ’’ [ယော နော ဒုက္ခါ ပမောစယေ (သီ.)၊ သော နော သဗ္ဗေ ဝဓိဿတိ (ပီ.)]။
၅၅.
‘‘ဥမ္မတ္တိကာ နု ဘဏသိ၊ အန္ဓဗာလာ ပဘာသသိ [အာဒု ဗာလာဝ ဘာသသိ (သီ. ပီ.)]။
ကုသော စေ အာဂတော အဿ၊ ကိံ န [ကိန္နု (သျာ. က.)] ဇာနေမု တံ မယံ’’။
၅၆.
‘‘ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော၊ ကုမာရီပုရမန္တရေ။
ဒဠှံ ကတွာန သံဝေလ္လိံ၊ ကုမ္ဘိံ ဓောဝတိ ဩဏတော’’။
၅၇.
‘‘ဝေဏီ တွမသိ စဏ္ဍာလီ၊ အဒူသိ ကုလဂန္ဓိနီ။
ကထံ မဒ္ဒကုလေ ဇာတာ၊ ဒါသံ ကယိရာသိ ကာမုကံ’’။
၅၈.
‘‘နမှိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ၊ န စမှိ ကုလဂန္ဓိနီ။
ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ’’။၅၉.
‘‘ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ၊ သဒါ ဘောဇေတိ ဝီသတိံ။
ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ’’။၆၀.
‘‘ယဿ နာဂသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝီသတိံ။
ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ။၆၁.
‘‘ယဿ အဿသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝီသတိံ။

ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ။
၆၂.
‘‘ယဿ ရထသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝီသတိံ။
ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ။
[( ) အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသုယေဝ ဒိဿတိ] (‘‘ယဿ ဥသဘသဟဿာနိ၊ သဒါ ယောဇေန္တိ ဝီသတိံ။
ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ) [( ) အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသုယေဝ ဒိဿတိ]။၆၃.
‘‘ယဿ ဓေနုသဟဿာနိ၊ သဒါ ဒုဟန္တိ ဝီသတိံ [ဒုယှန္တိ ဝီသတိ (သီ. ပီ.)]။
ဩက္ကာကပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ တွံ နု ဒါသောတိ မညသိ’’။
၆၄.
‘‘တဂ္ဃ တေ ဒုက္ကဋံ ဗာလေ၊ ယံ ခတ္တိယံ မဟဗ္ဗလံ။
နာဂံ မဏ္ဍူကဝဏ္ဏေန၊ န နံ [န တံ (သီ. ပီ.)] အက္ခါသိဓာဂတံ’’ [အက္ခါသိ အာဂတံ (သီ.)]။၆၅.
‘‘အပရာဓံ မဟာရာဇ၊ တွံ နော ခမ ရထေသဘ။
ယံ တံ အညာတဝေသေန၊ နာညာသိမှာ ဣဓာဂတံ’’။
၆၆.
‘‘မာဒိသဿ န တံ ဆန္နံ၊ ယောဟံ အာဠာရိကော ဘဝေ။
တွညေဝ မေ ပသီဒဿု၊ နတ္ထိ တေ ဒေဝ ဒုက္ကဋံ’’။
၆၇.
‘‘ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ၊ ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလံ။
ခမာပိတော ကုသော ရာဇာ [ကုသရာဇာ (သဗ္ဗတ္ထ)]၊ သော တေ ဒဿတိ ဇီဝိတံ’’။၆၈.
‘‘ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ၊ ဒေဝဝဏ္ဏီ ပဘာဝတီ။
သိရသာ အဂ္ဂဟီ ပါဒေ၊ ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလံ’’။
၆၉.
‘‘ယာမာ ရတျော အတိက္ကန္တာ၊ တာမာ ဒေဝ တယာ ဝိနာ။
ဝန္ဒေ တေ သိရသာ ပါဒေ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈံ ရထေသဘ။
၇၀.
‘‘သဗ္ဗံ [သစ္စံ (သီ. သျာ. ပီ.)] တေ ပဋိဇာနာမိ၊ မဟာရာဇ သုဏောဟိ မေ။န စာပိ အပ္ပိယံ တုယှံ၊ ကရေယျာမိ အဟံ ပုန။
၇၁.
‘‘ဧဝံ စေ ယာစမာနာယ၊ ဝစနံ မေ န ကာဟသိ။
ဣဒါနိ မံ တာတော ဟန္တွာ၊ ခတ္တိယာနံ ပဒဿတိ’’။
၇၂.
‘‘ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ၊ ကိံ န ကာဟာမိ တေ ဝစော။

ဝိကုဒ္ဓေါ တျသ္မိ ကလျာဏိ၊ မာ တွံ ဘာယိ ပဘာဝတိ။
၇၃.
‘‘သဗ္ဗံ တေ ပဋိဇာနာမိ၊ ရာဇပုတ္တိ သုဏောဟိ မေ။
န စာပိ အပ္ပိယံ တုယှံ၊ ကရေယျာမိ အဟံ ပုန။
၇၄.
‘‘တဝ ကာမာ ဟိ သုဿောဏိ၊ ပဟု [ဗဟု (သျာ.)၊ ဗဟူ (ပီ.)၊ ဗဟုံ (က.)] ဒုက္ခံ တိတိက္ခိသံ [တိတိက္ခိဿံ (သီ. ပီ.)]။
ဗဟုံ မဒ္ဒကုလံ ဟန္တွာ၊ နယိတုံ တံ ပဘာဝတိ’’။
၇၅.
‘‘ယောဇယန္တု ရထေ အဿေ၊ နာနာစိတ္တေ သမာဟိတေ။
အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂံ၊ ဝိဓမန္တဿ [ဝိဓမေန္တဿ (သဗ္ဗတ္ထ)] သတ္တဝေါ’’။
၇၆.
‘‘တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိံသု၊ ရညော မဒ္ဒဿန္တေပုရေ။
ဝိဇမ္ဘမာနံ သီဟံဝ၊ ဖောဋေန္တံ ဒိဂုဏံ ဘုဇံ။
၇၇.
‘‘ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ အာရုယှ၊ အာရောပေတွာ ပဘာဝတိံ။
သင်္ဂါမံ ဩတရိတွာန၊ သီဟနာဒံ နဒီ ကုသော။
၇၈.
‘‘တဿ တံ နဒတော သုတွာ၊ သီဟဿေဝိတရေ မိဂါ။
ခတ္တိယာ ဝိပလာယိံသု၊ ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဋိတာ [ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဌိတာ (ပီ.)]။၇၉.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
အညမညဿ ဆိန္ဒန္တိ၊ ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဋိတာ။
၈၀.
‘‘တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသသ္မိံ၊ ပဿိတွာ ဟဋ္ဌ [တုဋ္ဌ (သီ.)] မာနသော။
ကုသဿ ရညော ဒေဝိန္ဒော၊ အဒါ ဝေရောစနံ မဏိံ။
၈၁.
‘‘သော တံ ဝိဇိတွာ သင်္ဂါမံ၊ လဒ္ဓါ ဝေရောစနံ မဏိံ။
ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော ရာဇာ၊ ပါဝေက္ခိ နဂရံ ပုရံ။
၈၂.
‘‘ဇီဝဂ္ဂါဟံ [ဇီဝဂါဟံ (သီ. ပီ.)] ဂဟေတွာန၊ ဗန္ဓိတွာ သတ္တ ခတ္တိယေ။သသုရဿုပနာမေသိ၊ ဣမေ တေ ဒေဝ သတ္တဝေါ။
၈၃.
‘‘သဗ္ဗေဝ တေ ဝသံ ဂတာ၊ အမိတ္တာ ဝိဟတာ တဝ။
ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာ၊ မုဉ္စ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ’’။
၈၄.

‘‘တုယှေဝ သတ္တဝေါ ဧတေ၊ န ဟိ တေ မယှ သတ္တဝေါ။တွညေဝ နော မဟာရာဇ၊ မုဉ္စ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ’’။၈၅.
‘‘ဣမာ တေ ဓီတရော သတ္တ၊ ဒေဝကညူပမာ သုဘာ။
ဒဒါဟိ နေသံ ဧကေကံ၊ ဟောန္တု ဇာမာတရော တဝ’’။၈၆.
‘‘အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ၊ တွံ နော သဗ္ဗေသမိဿရော။တွညေဝ နော မဟာရာဇ၊ ဒေဟိ နေသံ ယဒိစ္ဆသိ’’။၈၇.
‘‘ဧကမေကဿ ဧကေကံ၊ အဒါ သီဟဿရော ကုသော။
ခတ္တိယာနံ တဒါ တေသံ၊ ရညော မဒ္ဒဿ ဓီတရော။
၈၈.
‘‘ပီဏိတာ တေန လာဘေန၊ တုဋ္ဌာ သီဟဿရေ ကုသေ။
သကရဋ္ဌာနိ ပါယိံသု၊ ခတ္တိယာ သတ္တ တာဝဒေ။
၈၉.
‘‘ပဘာဝတိဉ္စ အာဒါယ၊ မဏိံ ဝေရောစနံ သုဘံ [တဒါ (ပီ.)]။
ကုသာဝတိံ ကုသော ရာဇာ၊ အဂမာသိ မဟဗ္ဗလော။
၉၀.
‘‘တျဿု ဧကရထေ ယန္တာ၊ ပဝိသန္တာ ကုသာဝတိံ။
သမာနာ ဝဏ္ဏရူပေန၊ နာညမညာတိရောစိသုံ [နာညမညမတိရောစယုံ (သီ.)]။
၉၁.
‘‘မာတာ ပုတ္တေန သင်္ဂစ္ဆိ [သင်္ဂဉ္ဆိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဥဘယော စ ဇယမ္ပတီ။သမဂ္ဂါ တေ တဒါ အာသုံ၊ ဖီတံ ဓရဏိမာဝသု’’န္တိ။
ကုသဇာတကံ ပဌမံ။
၅၃၂. သောဏနန္ဒဇာတကံ (၂)
၉၂.
‘‘ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု [အာဒု (သီ. သျာ.)] သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
မနုဿဘူတော ဣဒ္ဓိမာ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ’’။
၉၃.
‘‘နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
မနုဿဘူတော ဣဒ္ဓိမာ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓ’’ [ဘာရဘ (က.)]။
၉၄.
‘‘ကတရူပမိဒံ ဘောတော [ဘောတော (သီ. ပီ.)]၊ ဝေယျာဝစ္စံ အနပ္ပကံ။ဒေဝမှိ ဝဿမာနမှိ၊ အနောဝဿံ ဘဝံ အကာ။
၉၅.

‘‘တတော ဝါတာတပေ ဃောရေ၊ သီတစ္ဆာယံ ဘဝံ အကာ။
တတော အမိတ္တမဇ္ဈေသု [အမိတ္တမဇ္ဈေ စ (သီ.)]၊ သရတာဏံ ဘဝံ အကာ။
၉၆.
‘‘တတော ဖီတာနိ ရဋ္ဌာနိ၊ ဝသိနော တေ ဘဝံ အကာ။
တတော ဧကသတံ ခတျေ၊ အနုယန္တေ [အနုယုတ္တေ (ပီ.)] ဘဝံ အကာ။
၉၇.
‘‘ပတီတာဿု မယံ ဘောတော၊ ဝဒ တံ [ဝရ တံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဘဉ္ဇ [ဘည (သီ. ပီ.)၊ ဘုဉ္ဇ (သျာ. က.)] မိစ္ဆသိ။
ဟတ္ထိယာနံ အဿရထံ၊ နာရိယော စ အလင်္ကတာ။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ မယံ ဘောတော ဒဒါမသေ။
၉၈.
‘‘အထ ဝင်္ဂေ [အထ ဝါ သင်္ဂေ (သီ. ပီ.)] ဝါ မဂဓေ၊ မယံ ဘောတော ဒဒါမသေ။
အထ ဝါ အဿကာဝန္တီ [အဿကာဝန္တိံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ သုမနာ ဒမ္မ တေ မယံ။၉၉.
‘‘ဥပဍ္ဎံ ဝါပိ ရဇ္ဇဿ၊ မယံ ဘောတော ဒဒါမသေ။
သစေ တေ အတ္ထော ရဇ္ဇေန၊ အနုသာသ ယဒိစ္ဆသိ’’။
၁၀၀.
‘‘န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန၊ နဂရေန ဓနေန ဝါ။
အထောပိ ဇနပဒေန၊ အတ္ထော မယှံ န ဝိဇ္ဇတိ။
၁၀၁.
‘‘ဘောတောဝ ရဋ္ဌေ ဝိဇိတေ၊ အရညေ အတ္ထိ အဿမော။
ပိတာ မယှံ ဇနေတ္တီ စ၊ ဥဘော သမ္မန္တိ အဿမေ။
၁၀၂.
‘‘တေသာဟံ [တေသွဟံ (က.)] ပုဗ္ဗာစရိယေသု၊ ပုညံ န လဘာမိ ကာတဝေ။ဘဝန္တံ အဇ္ဈာဝရံ ကတွာ၊ သောဏံ [သောနံ (ပီ.)] ယာစေမု သံဝရံ’’။၁၀၃.
‘‘ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ ယံ မံ ဘဏသိ ဗြာဟ္မဏ။
ဧတဉ္စ ခေါ နော အက္ခါဟိ၊ ကီဝန္တော ဟောန္တု ယာစကာ’’။
၁၀၄.
‘‘ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ မဟာသာလာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ဣမေ စ ခတ္တိယာ သဗ္ဗေ၊ အဘိဇာတာ ယသဿိနော။
ဘဝဉ္စ ရာဇာ မနောဇော၊ အလံ ဟေဿန္တိ ယာစကာ’’။
၁၀၅.
‘‘ဟတ္ထီ အဿေ စ ယောဇေန္တု၊ ရထံ သန္နယှ သာရထိ [နံ ရထိ (ပီ.)]။
အာဗန္ဓနာနိ ဂဏှာထ၊ ပါဒါသုဿာရယဒ္ဓဇေ [ပါဒေသုဿာရယံ ဓဇေ (သီ.)၊ ပါဒါသုဿာရယံ ဓဇေ (ပီ.)]။အဿမံ တံ ဂမိဿာမိ၊ ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော’’။

၁၀၆.
‘‘တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ သေနာယ စတုရင်္ဂိနီ။
အဂမာ အဿမံ ရမ္မံ၊ ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော’’။
၁၀၇.
‘‘ကဿ ကာဒမ္ဗယော [ကဿ ကာဒမ္ဗမယော (က.)] ကာဇော၊ ဝေဟာသံ စတုရင်္ဂုလံ။အံသံ အသမ္ဖုသံ ဧတိ၊ ဥဒဟာရာယ [ဥဒဟာရဿ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဂစ္ဆတော’’။၁၀၈.
‘‘အဟံ သောဏော မဟာရာဇ၊ တာပသော သဟိတဗ္ဗတော [သဟိတံ ဝတော (ပီ.)]။
ဘရာမိ မာတာပိတရော၊ ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတော။
၁၀၉.
‘‘ဝနေ ဖလဉ္စ မူလဉ္စ၊ အာဟရိတွာ ဒိသမ္ပတိ။
ပေါသေမိ မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရံ’’။
၁၁၀.
‘‘ဣစ္ဆာမ အဿမံ ဂန္တုံ၊ ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော။
မဂ္ဂံ နော သောဏ အက္ခါဟိ၊ ယေန ဂစ္ဆေမု [ဂစ္ဆာမ (သီ.)] အဿမံ’’။၁၁၁.
‘‘အယံ ဧကပဒီ ရာဇ၊ ယေနေတံ [ယေန တံ (က.)] မေဃသန္နိဘံ။
ကောဝိဠာရေဟိ သဉ္ဆန္နံ၊ ဧတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော’’။
၁၁၂.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ တရမာနော မဟာဣသိ။
ဝေဟာသေ အန္တလိက္ခသ္မိံ၊ အနုသာသိတွာန ခတ္တိယေ။
၁၁၃.
‘‘အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာ၊ ပညပေတွာန [ပညပေတွာန (သီ. သျာ.)] အာသနံ။ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ၊ ပိတရံ ပဋိဗောဓယိ။
၁၁၄.
‘‘ဣမေ အာယန္တိ ရာဇာနော၊ အဘိဇာတာ ယသဿိနော။
အဿမာ နိက္ခမိတွာန၊ နိသီဒ တွံ [နိသီဒါဟိ (သီ.)] မဟာဣသေ။၁၁၅.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ တရမာနော မဟာဣသိ။
အဿမာ နိက္ခမိတွာန၊ သဒွာရမှိ ဥပါဝိသိ’’။
၁၁၆.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ ဇလန္တံရိဝ တေဇသာ။
ခတျသင်္ဃပရိဗျူဠှံ၊ ကောသိယော ဧတဒဗြဝိ။
၁၁၇.
‘‘ကဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ [မုတိင်္ဂါ စ (ပီ.)]၊ သင်္ခါ ပဏဝဒိန္ဒိမာ [ဒေဏ္ဍိမာ (သီ. ပီ.)]။

ပုရတော ပဋိပန္နာနိ၊ ဟာသယန္တာ ရထေသဘံ။၁၁၈.
‘‘ကဿ ကဉ္စနပဋ္ဋေန၊ ပုထုနာ ဝိဇ္ဇုဝဏ္ဏိနာ။ယုဝါ ကလာပသန္နဒ္ဓေါ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။၁၁၉.
‘‘ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝ၊ ခဒိရင်္ဂါရသန္နိဘံ။မုခဉ္စ ရုစိရာ ဘာတိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။
၁၂၀.
‘‘ကဿ ပဂ္ဂဟိတံ ဆတ္တံ၊ သသလာကံ မနောရမံ။
အာဒိစ္စရံသာဝရဏံ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။
၁၂၁.
‘‘ကဿ အင်္ဂံ ပရိဂ္ဂယှ၊ ဝါဠဗီဇနိမုတ္တမံ။
စရန္တိ ဝရပုညဿ [ဝရပညဿ (သီ. ပီ.)]၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေန အာယတော။
၁၂၂.
‘‘ကဿ သေတာနိ ဆတ္တာနိ၊ အာဇာနီယာ စ ဝမ္မိတာ။
သမန္တာ ပရိကိရေန္တိ [ပရိကိရန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။၁၂၃.
‘‘ကဿ ဧကသတံ ခတျာ၊ အနုယန္တာ [အနုယုတ္တာ (ပီ.)] ယသဿိနော။
သမန္တာနုပရိယန္တိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။
၁၂၄.
‘‘ဟတ္ထိ အဿရထ ပတ္တိ [ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီ (သီ.)]၊ သေနာ စ စတုရင်္ဂိနီ။
သမန္တာနုပရိယန္တိ [သမန္တာ အနုပရိယာတိ (ပီ.)]၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။
၁၂၅.
‘‘ကဿေသာ မဟတီ သေနာ၊ ပိဋ္ဌိတော အနုဝတ္တတိ။
အက္ခေါဘဏီ [အက္ခါဘနီ (သီ.)၊ အက္ခေါဘိနီ (သျာ.)] အပရိယန္တာ၊ သာဂရဿေဝ ဦမိယော’’။၁၂၆.
‘‘ရာဇာဘိရာဇာ [ရာဇာဓိရာဇာ (က.)] မနောဇော၊ ဣန္ဒောဝ ဇယတံ ပတိ။
နန္ဒဿဇ္ဈာဝရံ ဧတိ၊ အဿမံ ဗြဟ္မစာရိနံ။
၁၂၇.
‘‘တဿေသာ မဟတီ သေနာ၊ ပိဋ္ဌိတော အနုဝတ္တတိ။
အက္ခေါဘဏီ အပရိယန္တာ၊ သာဂရဿေဝ ဦမိယော’’။
၁၂၈.
‘‘အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော [ကာသိကဝတ္ထဓာရိနော (ပီ.)]။သဗ္ဗေ ပဉ္ဇလိကာ ဟုတွာ၊ ဣသီနံ အဇ္ဈုပါဂမုံ’’။
၁၂၉.

‘‘ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဆေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။
၁၃၀.
‘‘ကစ္စိ ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ [သိရိံသပါ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ’’။
၁၃၁.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ နော ရာဇ၊ အထော ရာဇ အနာမယံ။
အထော ဥဉ္ဆေန ယာပေမ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။
၁၃၂.
‘‘အထော ဍံသာ မကသာ စ [ဍံသာ စ မကသာ (သီ.)၊ ဍံသာ စ မကသာ စ (ပီ.)]၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ [သိရိံသပါ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ မယှံ [အ မှံ (သီ. ပီ.)] န ဝိဇ္ဇတိ။
၁၃၃.
‘‘ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ၊ အဿမေ သမ္မတံ [ဝသတော (သီ.)] ဣဓ။
နာဘိဇာနာမိ ဥပ္ပန္နံ၊ အာဗာဓံ အမနောရမံ။
၁၃၄.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။
၁၃၅.
‘‘တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော [ကာသမာရိယော (သီ. သျာ.)]။ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ရာဇ ဝရံ ဝရံ။
၁၃၆.
‘‘ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာရာဇ၊ သစေ တွံ အဘိကင်္ခသိ’’။
၁၃၇.
‘‘ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဃိယံ ကတံ။
နန္ဒဿာပိ နိသာမေထ၊ ဝစနံ သော [ယံ (သီ.)၊ ယံ သော (ပီ.)] ပဝက္ခတိ။၁၃၈.
‘‘အဇ္ဈာဝရမှာ နန္ဒဿ၊ ဘောတော သန္တိကမာဂတာ။
သုဏာတု [သုဏာတု မေ (သီ. သျာ.)] ဘဝံ ဝစနံ၊ နန္ဒဿ ပရိသာယ စ’’။
၁၃၉.
‘‘ပရောသတံ ဇာနပဒါ [ဇနပဒါ (ပီ.)]၊ မဟာသာလာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ဣမေ စ ခတ္တိယာ သဗ္ဗေ၊ အဘိဇာတာ ယသဿိနော။
ဘဝဉ္စ ရာဇာ မနောဇော၊ အနုမညန္တု မေ ဝစော။
၁၄၀.
‘‘ယေ စ သန္တိ [ယေ ဝသန္တိ (သီ.)၊ ယေ ဟိ သန္တိ (ပီ.)] သမီတာရော၊ ယက္ခါနိ ဣဓ မဿမေ။

အရညေ ဘူတဘဗျာနိ၊ သုဏန္တု ဝစနံ မမ။
၁၄၁.
‘‘နမော ကတွာန ဘူတာနံ၊ ဣသိံ ဝက္ခါမိ သုဗ္ဗတံ။သော တျာဟံ ဒက္ခိဏာ ဗာဟု၊ တဝ ကောသိယ သမ္မတော။၁၄၂.
‘‘ပိတရံ မေ ဇနေတ္တိဉ္စ၊ ဘတ္တုကာမဿ မေ သတော။ဝီရ ပုညမိဒံ ဌာနံ၊ မာ မံ ကောသိယ ဝါရယ။
၁၄၃.
‘‘သဗ္ဘိ ဟေတံ ဥပညာတံ၊ မမေတံ ဥပနိဿဇ။
ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ၊ ဒီဃရတ္တံ တယာ ကတံ။
မာတာပိတူသု ပုညာနိ၊ မမ လောကဒဒော ဘဝ။
၁၄၄.
‘‘တထေဝ သန္တိ မနုဇာ၊ ဓမ္မေ ဓမ္မပဒံ ဝိဒူ။
မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿ၊ ယထာ ဇာနာသိ တွံ ဣသေ။၁၄၅.
‘‘ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ။
တံ မံ ပုညာ နိဝါရေတိ၊ အရိယမဂ္ဂါဝရော နရော’’။
၁၄၆.
‘‘သုဏန္တု ဘောန္တော ဝစနံ၊ ဘာတုရဇ္ဈာဝရာ မမ။
ကုလဝံသံ မဟာရာဇ၊ ပေါရာဏံ ပရိဟာပယံ။
အဓမ္မစာရီ ဇေဋ္ဌေသု [ယော ဇေဋ္ဌော (သီ.)]၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ [သော ဥပပဇ္ဇတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၁၄၇.
‘‘ယေ စ ဓမ္မဿ ကုသလာ၊ ပေါရာဏဿ ဒိသမ္ပတိ။
စာရိတ္တေန စ သမ္ပန္နာ၊ န တေ ဂစ္ဆန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။
၁၄၈.
‘‘မာတာပိတာ စ ဘာတာ စ၊ ဘဂိနီ ဉာတိဗန္ဓဝါ။
သဗ္ဗေ ဇေဋ္ဌဿ တေ ဘာရာ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓ [ဘာရထ (သျာ.)]။
၁၄၉.
‘‘အာဒိယိတွာ ဂရုံ ဘာရံ၊ နာဝိကော ဝိယ ဥဿဟေ။
ဓမ္မဉ္စ နပ္ပမဇ္ဇာမိ၊ ဇေဋ္ဌော စသ္မိ ရထေသဘ’’။
၁၅၀.
‘‘အဓိဂမာ [အဓိဂတမှာ (သီ.)၊ အဓိဂမှာ (သျာ.)၊ အဓိဂတမှ (ပီ.)] တမေ ဉာဏံ၊ ဇာလံဝ ဇာတဝေဒတော။ဧဝမေဝ နော ဘဝံ ဓမ္မံ၊ ကောသိယော ပဝိဒံသယိ။
၁၅၁.
‘‘ယထာ ဥဒယမာဒိစ္စော၊ ဝါသုဒေဝေါ ပဘင်္ကရော။

ပါဏီနံ ပဝိဒံသေတိ၊ ရူပံ ကလျာဏပါပကံ။
ဧဝမေဝ နော ဘဝံ ဓမ္မံ၊ ကောသိယော ပဝိဒံသယိ’’။
၁၅၂.
‘‘ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ၊ အဉ္ဇလိံ နာဝဗုဇ္ဈထ။
တဝ ပဒ္ဓစရော [တဝ ပဋ္ဌစရော (သျာ.)၊ တဝ ဗဒ္ဓဉ္စရော (ပီ.)၊ တဝုပဋ္ဌစရော (က.)] ဟေဿံ၊ ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော’’။
၁၅၃.
‘‘အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ [ပဇာနာသိ (သီ.)]၊ သဒ္ဓမ္မံ သဗ္ဘိ ဒေသိတံ။
အရိယော အရိယသမာစာရော၊ ဗာဠှံ တွံ မမ ရုစ္စသိ။
၁၅၄.
‘‘ဘဝန္တံ ဝဒါမိ ဘောတိဉ္စ၊ သုဏာထ ဝစနံ မမ။
နာယံ ဘာရော ဘာရမတော [ဘာရမတ္တော (သီ. သျာ.)]၊ အဟု မယှံ ကုဒါစနံ။၁၅၅.
‘‘တံ မံ ဥပဋ္ဌိတံ သန္တံ၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ။
နန္ဒော အဇ္ဈာဝရံ ကတွာ၊ ဥပဋ္ဌာနာယ ယာစတိ။
၁၅၆.
‘‘ယော ဝေ ဣစ္ဆတိ ကာမေန၊ သန္တာနံ ဗြဟ္မစာရိနံ။
နန္ဒံ ဝေါ ဝရထ ဧကော [နန္ဒံ ဝဒထ ဧကေ (ပီ.)]၊ ကံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတု’’။၁၅၇.
‘‘တယာ တာတ အနုညာတာ၊ သောဏ တံ နိဿိတာ မယံ။
ဥပဃာတုံ [ဥပဃာယိတုံ (သီ.)] လဘေ နန္ဒံ၊ မုဒ္ဓနိ ဗြဟ္မစာရိနံ’’။၁၅၈.
‘‘အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ ပဝါဠံ မာလုတေရိတံ။
စိရဿံ နန္ဒံ ဒိသွာန၊ ဟဒယံ မေ ပဝေဓတိ။
၁၅၉.
‘‘ယဒါ သုတ္တာပိ သုပိနေ [သုပ္ပန္တေ (သျာ. ပီ.)]၊ နန္ဒံ ပဿာမိ အာဂတံ။ဥဒဂ္ဂါ သုမနာ ဟောမိ၊ နန္ဒော နော အာဂတော အယံ။
၁၆၀.
‘‘ယဒါ စ ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ၊ နန္ဒံ ပဿာမိ နာဂတံ။
ဘိယျော အာဝိသတီ သောကော၊ ဒောမနဿဉ္စနပ္ပကံ။
၁၆၁.
‘‘သာဟံ အဇ္ဇ စိရဿမ္ပိ၊ နန္ဒံ ပဿာမိ အာဂတံ။
ဘတ္တုစ္စ [ဘတ္တုဉ္စ (က.)] မယှဉ္စ ပိယော၊ နန္ဒော နော ပါဝိသီ ဃရံ။
၁၆၂.
‘‘ပိတုပိ နန္ဒော သုပ္ပိယော၊ ယံ နန္ဒော နပ္ပဝသေ [ပါဝိသီ (ပီ.)] ဃရာ [ဃရံ (သျာ. ပီ. က.)]။လဘတူ တာတ နန္ဒော တံ၊ မံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတု’’။

၁၆၃.
‘‘အနုကမ္ပိကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ ပုဗ္ဗေ ရသဒဒီ စ နော။မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿ၊ မာတာ တံ ဝရတေ ဣသေ။
၁၆၄.
‘‘ပုဗ္ဗေ ရသဒဒီ ဂေါတ္တီ၊ မာတာ ပုညူပသံဟိတာ။
မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿ၊ မာတာ တံ ဝရတေ ဣသေ’’။
၁၆၅.
‘‘အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ၊ ဒေဝတာယ နမဿတိ။
နက္ခတ္တာနိ စ ပုစ္ဆတိ၊ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ။
၁၆၆.
‘‘တဿာ ဥတုမှိ နှာတာယ [ဥတုသိနာတာယ (ပီ.)]၊ ဟောတိ ဂဗ္ဘဿ ဝေါက္ကမော [ဂဗ္ဘဿ’ဝက္ကမော (သီ. သျာ. ပီ.)]။
တေန ဒောဟဠိနီ ဟောတိ၊ သုဟဒါ တေန ဝုစ္စတိ။
၁၆၇.
‘‘သံဝစ္ဆရံ ဝါ ဦနံ ဝါ၊ ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယတိ။
တေန သာ ဇနယန္တီတိ၊ ဇနေတ္တိ [ဇနေတ္တီ (သီ. သျာ. ပီ.)] တေန ဝုစ္စတိ။
၁၆၈.
‘‘ထနခီရေန [ထနက္ခီရေန (သီ.)] ဂီတေန၊ အင်္ဂပါဝုရဏေန [အင်္ဂပါပုရဏေန (ပီ.)] စ။ရောဒန္တံ ပုတ္တံ [ဧဝ (ပီ.)] တောသေတိ၊ တောသေန္တီ တေန ဝုစ္စတိ။
၁၆၉.
‘‘တတော ဝါတာတပေ ဃောရေ၊ မမံ ကတွာ ဥဒိက္ခတိ။
ဒါရကံ အပ္ပဇာနန္တံ၊ ပေါသေန္တီ တေန ဝုစ္စတိ။
၁၇၀.
‘‘ယဉ္စ မာတုဓနံ ဟောတိ၊ ယဉ္စ ဟောတိ ပိတုဒ္ဓနံ။
ဥဘယမ္ပေတဿ ဂေါပေတိ၊ အပိ ပုတ္တဿ နော သိယာ။၁၇၁.
‘‘ဧဝံ ပုတ္တ အဒုံ ပုတ္တ၊ ဣတိ မာတာ ဝိဟညတိ။
ပမတ္တံ ပရဒါရေသု၊ နိသီထေ ပတ္တယောဗ္ဗနေ။
သာယံ ပုတ္တံ အနာယန္တံ၊ ဣတိ မာတာ ဝိဟညတိ။၁၇၂.
‘‘ဧဝံ ကိစ္ဆာ ဘတော ပေါသော၊ မာတု အပရိစာရကော။မာတရိ မိစ္ဆာ စရိတွာန၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ။၁၇၃.
‘‘ဧဝံ ကိစ္ဆာ ဘတော ပေါသော၊ ပိတု အပရိစာရကော။ပိတရိ မိစ္ဆာ စရိတွာန၊ နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ။၁၇၄.

‘‘ဓနာပိ ဓနကာမာနံ၊ နဿတိ ဣတိ မေ သုတံ။
မာတရံ အပရိစရိတွာန၊ ကိစ္ဆံ ဝါ သော နိဂစ္ဆတိ။၁၇၅.
‘‘ဓနာပိ ဓနကာမာနံ၊ နဿတိ ဣတိ မေ သုတံ။
ပိတရံ အပရိစရိတွာန၊ ကိစ္ဆံ ဝါ သော နိဂစ္ဆတိ။၁၇၆.
‘‘အာနန္ဒော စ ပမောဒော စ၊ သဒါ ဟသိတကီဠိတံ။
မာတရံ ပရိစရိတွာန၊ လဗ္ဘမေတံ ဝိဇာနတော။
၁၇၇.
‘‘အာနန္ဒော စ ပမောဒော စ၊ သဒါ ဟသိတကီဠိတံ။
ပိတရံ ပရိစရိတွာန၊ လဗ္ဘမေတံ ဝိဇာနတော။
၁၇၈.
‘‘ဒါနဉ္စ ပေယျဝဇ္ဇဉ္စ [ပိယဝါစာ စ (သီ. သျာ. က.)]၊ အတ္ထစရိယာ စ ယာ ဣဓ။သမာနတ္တတာ [သမာနတ္တာ (ပီ.)] စ ဓမ္မေသု၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟံ။
ဧတေ ခေါ သင်္ဂဟာ လောကေ၊ ရထဿာဏီဝ ယာယတော။
၁၇၉.
ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာဿု၊ န မာတာ ပုတ္တကာရဏာ။
လဘေထ မာနံ ပူဇံ ဝါ [ပူဇဉ္စ (ပီ.)]၊ ပိတာ ဝါ ပုတ္တကာရဏာ။
၁၈၀.
‘‘ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ [သင်္ဂဟေ (ဒီ. နိ. ၃.၂၇၃; အ. နိ. ၄.၃၂) တဒဋ္ဌကထာယော ဩလောကေတဗ္ဗာ] ဧတေ၊ သမ္မပေက္ခန္တိ [သမဝေက္ခန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.) အ. နိ. ၄.၃၂] ပဏ္ဍိတာ။
တသ္မာ မဟတ္တံ ပပ္ပေါန္တိ၊ ပါသံသာ စ ဘဝန္တိ တေ။
၁၈၁.
‘‘ဗြဟ္မာတိ [ဗြဟ္မာ ဟိ (ပီ.)] မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ။
အာဟုနေယျာ စ ပုတ္တာနံ၊ ပဇာယ အနုကမ္ပကာ။
၁၈၂.
‘‘တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ၊ သက္ကရေယျ စ ပဏ္ဍိတော။
အန္နေန အထော [မထော (ပီ.)၊ အထ (အ. နိ. ၄.၆၃; ဣတိဝု. ၁၀၆)] ပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေန စ။ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန [နဟာပနေန (သီ. ပီ.)]၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေန စ။
၁၈၃.
‘‘တာယ နံ ပါရိစရိယာယ [ပရိစရိယာယ (ပီ.)]၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတီ’’တိ။
သောဏနန္ဒဇာတကံ ဒုတိယံ။
သတ္တတိနိပါတံ နိဋ္ဌိတံ။
တဿုဒ္ဒာနံ –
အထ သတ္တတိမမှိ နိပါတဝရေ၊ သဘာဝန္တု ကုသာဝတိရာဇဝရော။

အထ သောဏသုနန္ဒဝရော စ ပုန၊ အဘိဝါသိတသတ္တတိမမှိ သုတေတိ။
၂၁. အသီတိနိပါတော
၅၃၃. စူဠဟံသဇာတကံ (၁)
၁.
‘‘သုမုခ အနုပစိနန္တာ၊ ပက္ကမန္တိ ဝိဟင်္ဂမာ။
ဂစ္ဆ တုဝမ္ပိ မာ ကင်္ခိ၊ နတ္ထိ ဗဒ္ဓေ [ဗန္ဓေ (သျာ. က.)] သဟာယတာ’’။၂.
‘‘ဂစ္ဆေ ဝါဟံ န ဝါ ဂစ္ဆေ၊ န တေန အမရော သိယံ။
သုခိတံ တံ ဥပါသိတွာ၊ ဒုက္ခိတံ တံ ကထံ ဇဟေ။
၃.
‘‘မရဏံ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ၊ ဇီဝိတံ ဝါ တယာ ဝိနာ။
တဒေဝ မရဏံ သေယျော၊ ယဉ္စေ ဇီဝေ တယာ ဝိနာ။
၄.
‘‘နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ ယံ တံ ဧဝံ ဂတံ ဇဟေ။
ယာ ဂတိ တုယှံ သာ မယှံ၊ ရုစ္စတေ ဝိဟဂါဓိပ။
၅.
‘‘ကာ နု ပါသေန ဗဒ္ဓဿ [ဗန္ဓဿ (သျာ. က.)]၊ ဂတိ အညာ မဟာနသာ။
သာ ကထံ စေတယာနဿ၊ မုတ္တဿ တဝ ရုစ္စတိ။
၆.
‘‘ကံ ဝါ တွံ ပဿသေ အတ္ထံ၊ မမ တုယှဉ္စ ပက္ခိမ။
ဉာတီနံ ဝါဝသိဋ္ဌာနံ၊ ဥဘိန္နံ ဇီဝိတက္ခယေ။
၇.
‘‘ယံ န ကဉ္စနဒေပိဉ္ဆ [ဒေပိစ္ဆ (သီ. ပီ.)၊ ဒွေပိစ္ဆ (သျာ.)]၊ အန္ဓေန တမသာ ဂတံ။တာဒိသေ သဉ္စဇံ ပါဏံ၊ ကမတ္ထမဘိဇောတယေ’’။
၈.
‘‘ကထံ နု ပတတံ သေဋ္ဌ၊ ဓမ္မေ အတ္ထံ န ဗုဇ္ဈသိ [ဗုဇ္ဈသေ (သီ.)]။
ဓမ္မော အပစိတော သန္တော၊ အတ္ထံ ဒဿေတိ ပါဏိနံ။
၉.
‘‘သောဟံ ဓမ္မံ အပေက္ခါနော၊ ဓမ္မာ စတ္ထံ သမုဋ္ဌိတံ။
ဘတ္တိဉ္စ တယိ သမ္ပဿံ၊ နာဝကင်္ခါမိ ဇီဝိတံ’’။
၁၀.
‘‘အဒ္ဓါ ဧသော သတံ ဓမ္မော၊ ယော မိတ္တော မိတ္တမာပဒေ။န စဇေ ဇီဝိတဿာပိ၊ ဟေတုဓမ္မမနုဿရံ။
၁၁.
‘‘သွာယံ ဓမ္မော စ တေ စိဏ္ဏော၊ ဘတ္တိ စ ဝိဒိတာ မယိ။

ကာမံ ကရဿု မယှေတံ၊ ဂစ္ဆေဝါနုမတော မယာ’’။
၁၂.
‘‘အပိ တွေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ ယံ ခဏ္ဍံ [ဗဒ္ဓံ (သီ.)၊ ဗန္ဓံ (ပီ.)] ဉာတိနံ မယာ။တယာ တံ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နံ [ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္န (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ အဿ ပရမသံဝုတံ။၁၃.
‘‘ဣစ္စေဝံ [ဣစ္စေဝ (သီ. ပီ.)] မန္တယန္တာနံ၊ အရိယာနံ အရိယဝုတ္တိနံ။
ပစ္စဒိဿထ နေသာဒော၊ အာတုရာနမိဝန္တကော။
၁၄.
‘‘တေ သတ္တုမဘိသဉ္စိက္ခ၊ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာ ဒိဇာ။
တုဏှီမာသိတ္ထ ဥဘယော၊ န သဉ္စလေသုမာသနာ [န စ သဉ္စေသု’မာသနာ (သီ. ပီ.)]။၁၅.
‘‘ဓတရဋ္ဌေ စ ဒိသွာန၊ သမုဍ္ဍေန္တေ တတော တတော။
အဘိက္ကမထ ဝေဂေန၊ ဒိဇသတ္တု ဒိဇာဓိပေ။
၁၆.
‘‘သော စ ဝေဂေနဘိက္ကမ္မ၊ အာသဇ္ဇ ပရမေ ဒိဇေ။
ပစ္စကမိတ္ထ [ပစ္စကမ္ပိတ္ထ (သီ. သျာ. ပီ.)] နေသာဒော၊ ဗဒ္ဓါ ဣတိ ဝိစိန္တယံ။၁၇.
‘‘ဧကံဝ ဗဒ္ဓမာသီနံ၊ အဗဒ္ဓဉ္စ ပုနာပရံ။
အာသဇ္ဇ ဗဒ္ဓမာသီနံ၊ ပေက္ခမာနမဒီနဝံ။
၁၈.
‘‘တတော သော ဝိမတောယေဝ၊ ပဏ္ဍရေ အဇ္ဈဘာသထ။
ပဝဍ္ဎကာယေ အာသီနေ၊ ဒိဇသင်္ဃဂဏာဓိပေ။
၁၉.
‘‘ယံ နု ပါသေန မဟတာ၊ ဗဒ္ဓေါ န ကုရုတေ ဒိသံ။
အထ ကသ္မာ အဗဒ္ဓေါ တွံ၊ ဗလီ ပက္ခိ န ဂစ္ဆသိ။
၂၀.
‘‘ကိန္နု တျာယံ [တာ’ယံ (သီ. ပီ. က.)] ဒိဇော ဟောတိ၊ မုတ္တော ဗဒ္ဓံ ဥပါသသိ။ဩဟာယ သကုဏာ ယန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟီယသိ’’။
၂၁.
‘‘ရာဇာ မေ သော ဒိဇာမိတ္တ၊ သခါ ပါဏသမော စ မေ။
နေဝ နံ ဝိဇဟိဿာမိ၊ ယာဝ ကာလဿ ပရိယာယံ။
၂၂.
‘‘ကထံ ပနာယံ ဝိဟင်္ဂေါ၊ နာဒ္ဒသ ပါသမောဍ္ဍိတံ။ပဒဉှေတံ မဟန္တာနံ၊ ဗောဒ္ဓုမရဟန္တိ အာပဒံ။၂၃.

‘‘ယဒါ ပရာဘဝေါ ဟောတိ၊ ပေါသော ဇီဝိတသင်္ခယေ။
အထ ဇာလဉ္စ ပါသဉ္စ၊ အာသဇ္ဇာပိ န ဗုဇ္ဈတိ။
၂၄.
‘‘အပိ တွေဝ မဟာပည၊ ပါသာ ဗဟုဝိဓာ တတာ [တတာ (သျာ. က.)]။
ဂုယှမာသဇ္ဇ [ဂူဠှမာသဇ္ဇ (သီ. ပီ.)] ဗဇ္ဈန္တိ၊ အထေဝံ ဇီဝိတက္ခယေ’’။၂၅.
‘‘အပိ နာယံ တယာ သဒ္ဓိံ၊ သံဝါသဿ [သမ္ဘာသဿ (သီ. ပီ.)] သုခုဒြယော။
အပိ နော အနုမညာသိ၊ အပိ နော ဇီဝိတံ ဒဒေ’’။
၂၆.
‘‘န စေဝ မေ တွံ ဗဒ္ဓေါသိ၊ နပိ ဣစ္ဆာမိ တေ ဝဓံ။
ကာမံ ခိပ္ပမိတော ဂန္တွာ၊ ဇီဝ တွံ အနိဃော စိရံ’’။
၂၇.
‘‘နေဝါဟမေတမိစ္ဆာမိ၊ အညတြေတဿ ဇီဝိတာ။
သစေ ဧကေန တုဋ္ဌောသိ၊ မုဉ္စေတံ မဉ္စ ဘက္ခယ။
၂၈.
‘‘အာရောဟပရိဏာဟေန၊ တုလျာသ္မာ [တုလျာမှာ (က.)] ဝယသာ ဥဘော။
န တေ လာဘေန ဇီဝတ္ထိ [ဇီနတ္ထိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဧတေန နိမိနာ တုဝံ။
၂၉.
‘‘တဒိင်္ဃ သမပေက္ခဿု [သမဝေက္ခသု (သီ. ပီ.)]၊ ဟောတု ဂိဒ္ဓိ တဝမှသု [တဝသ္မသု (သီ. သျာ.)]။မံ ပုဗ္ဗေ ဗန္ဓ ပါသေန၊ ပစ္ဆာ မုဉ္စ ဒိဇာဓိပံ။
၃၀.
‘‘တာဝဒေဝ စ တေ လာဘော၊ ကတာဿ [ကတဿာ (သီ. ပီ.)] ယာစနာယ စ။
မိတ္တိ စ ဓတရဋ္ဌေဟိ၊ ယာဝဇီဝါယ တေ သိယာ’’။
၃၁.
‘‘ပဿန္တု နော မဟာသင်္ဃာ၊ တယာ မုတ္တံ ဣတော ဂတံ။
မိတ္တာမစ္စာ စ ဘစ္စာ စ၊ ပုတ္တဒါရာ စ ဗန္ဓဝါ။
၃၂.
‘‘န စ တေ တာဒိသာ မိတ္တာ၊ ဗဟူနံ [ဗဟုန္နံ (သီ. ပီ.)] ဣဓ ဝိဇ္ဇတိ။ယထာ တွံ ဓတရဋ္ဌဿ၊ ပါဏသာဓာရဏော သခါ။
၃၃.
‘‘သော တေ သဟာယံ မုဉ္စာမိ၊ ဟောတု ရာဇာ တဝါနုဂေါ။
ကာမံ ခိပ္ပမိတော ဂန္တွာ၊ ဉာတိမဇ္ဈေ ဝိရောစထ’’။
၃၄.
‘‘သော ပတီတော ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ [ဘတ္တုနော (သျာ.)] ဘတ္တုဂါရဝေါ။အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကင်္ဂေါ [ဝင်္ကင်္ဂေါ (သျာ.)]၊ ဝါစံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏံ။

၃၅.
‘‘ဧဝံ လုဒ္ဒက နန္ဒဿု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။
ယထာဟမဇ္ဇ နန္ဒာမိ၊ မုတ္တံ ဒိသွာ ဒိဇာဓိပံ’’။
၃၆.
‘‘ဧဟိ တံ အနုသိက္ခါမိ၊ ယထာ တွမပိ လစ္ဆသေ။
လာဘံ တဝါယံ [ယထာယံ (သီ. ပီ.)] ဓတရဋ္ဌော၊ ပါပံ ကိဉ္စိ [ကဉ္စိ (သီ.)] န ဒက္ခတိ။၃၇.
‘‘ခိပ္ပမန္တေပုရံ နေတွာ [ဂန္တွာ (သျာ. က.)]၊ ရညော ဒဿေဟိ နော ဥဘော။
အဗဒ္ဓေ ပကတိဘူတေ၊ ကာဇေ [ကာစေ (ပီ.)] ဥဘယတော ဌိတေ။
၃၈.
‘‘ဓတရဋ္ဌာ မဟာရာဇ၊ ဟံသာဓိပတိနော ဣမေ။
အယဉှိ ရာဇာ ဟံသာနံ၊ အယံ သေနာပတီတရော။
၃၉.
‘‘အသံသယံ ဣမံ ဒိသွာ၊ ဟံသရာဇံ နရာဓိပေါ။
ပတီတော သုမနော ဝိတ္တော [စိတ္တော (က.)]၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ဓနံ’’။၄၀.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ကမ္မုနာ ဥပပါဒယိ။
ခိပ္ပမန္တေပုရံ ဂန္တွာ၊ ရညော ဟံသေ အဒဿယိ။
အဗဒ္ဓေ ပကတိဘူတေ၊ ကာဇေ ဥဘယတော ဌိတေ။
၄၁.
‘‘ဓတရဋ္ဌာ မဟာရာဇ၊ ဟံသာဓိပတိနော ဣမေ။
အယဉှိ ရာဇာ ဟံသာနံ၊ အယံ သေနာပတီတရော’’။
၄၂.
‘‘ကထံ ပနိမေ ဝိဟင်္ဂါ [ဝိဟဂါ (သီ. ပီ.)]၊ တဝ ဟတ္ထတ္တမာဂတာ [ဟတ္ထတ္ထ’မာဂတာ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ကထံ လုဒ္ဒော မဟန္တာနံ၊ ဣဿရေ ဣဓ အဇ္ဈဂါ’’။
၄၃.
‘‘ဝိဟိတာ သန္တိမေ ပါသာ၊ ပလ္လလေသု ဇနာဓိပ။
ယံ ယဒါယတနံ မညေ၊ ဒိဇာနံ ပါဏရောဓနံ။
၄၄.
‘‘တာဒိသံ ပါသမာသဇ္ဇ၊ ဟံသရာဇာ အဗဇ္ဈထ။
တံ အဗဒ္ဓေါ ဥပါသီနော၊ မမာယံ အဇ္ဈဘာသထ။
၄၅.
‘‘သုဒုက္ကရံ အနရိယေဟိ၊ ဒဟတေ ဘာဝမုတ္တမံ။
ဘတ္တုရတ္ထေ ပရက္ကန္တော၊ ဓမ္မယုတ္တော [ဓမ္မေ ယုတ္တော (သီ. ပီ.)] ဝိဟင်္ဂမော။၄၆.

‘‘အတ္တနာယံ [အတ္တနော ယံ (သျာ.)] စဇိတွာန၊ ဇီဝိတံ ဇီဝိတာရဟော။အနုတ္ထုနန္တော အာသီနော၊ ဘတ္တု ယာစိတ္ထ ဇီဝိတံ။
၄၇.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ပသာဒမဟမဇ္ဈဂါ။
တတော နံ ပါမုစိံ [ပါမုဉ္စိံ (ပီ. က.)] ပါသာ၊ အနုညာသိံ သုခေန စ။၄၈.
‘‘‘သော ပတီတော ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝေါ။
အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကင်္ဂေါ၊ ဝါစံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏံ။
၄၉.
‘‘‘ဧဝံ လုဒ္ဒက နန္ဒဿု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။
ယထာဟမဇ္ဇ နန္ဒာမိ၊ မုတ္တံ ဒိသွာ ဒိဇာဓိပံ။
၅၀.
‘‘‘ဧဟိ တံ အနုသိက္ခါမိ၊ ယထာ တွမပိ လစ္ဆသေ။
လာဘံ တဝါယံ ဓတရဋ္ဌော၊ ပါပံ ကိဉ္စိ န ဒက္ခတိ။
၅၁.
‘‘‘ခိပ္ပမန္တေပုရံ နေတွာ [ဂန္တွာ (သဗ္ဗတ္ထ)]၊ ရညော ဒဿေဟိ နော ဥဘော။အဗဒ္ဓေ ပကတိဘူတေ၊ ကာဇေ ဥဘယတော ဌိတေ။
၅၂.
‘‘‘ဓတရဋ္ဌာ မဟာရာဇ၊ ဟံသာဓိပတိနော ဣမေ။
အယဉှိ ရာဇာ ဟံသာနံ၊ အယံ သေနာပတီတရော။
၅၃.
‘‘‘အသံသယံ ဣမံ ဒိသွာ၊ ဟံသရာဇံ နရာဓိပေါ။
ပတီတော သုမနော ဝိတ္တော၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ဓနံ’။
၅၄.
‘‘ဧဝမေတဿ ဝစနာ၊ အာနီတာမေ ဥဘော မယာ။
ဧတ္ထေဝ ဟိ ဣမေ အာသုံ [အဿု (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဥဘော အနုမတာ မယာ။၅၅.
‘‘သောယံ ဧဝံ ဂတော ပက္ခီ၊ ဒိဇော ပရမဓမ္မိကော။
မာဒိသဿ ဟိ လုဒ္ဒဿ၊ ဇနယေယျာထ မဒ္ဒဝံ။
၅၆.
‘‘ဥပါယနဉ္စ တေ ဒေဝ၊ နာညံ ပဿာမိ ဧဒိသံ။
သဗ္ဗသာကုဏိကာဂါမေ၊ တံ ပဿ မနုဇာဓိပ’’။
၅၇.
‘‘ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ၊ ပီဌေ သောဝဏ္ဏယေ သုဘေ။အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကင်္ဂေါ၊ ဝါစံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏံ။

၅၈.
‘‘ကစ္စိန္နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ရဋ္ဌမိဒံ ဖီတံ၊ ဓမ္မေန မနုသာသသိ’’။
၅၉.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ မေ ဟံသ၊ အထော ဟံသ အနာမယံ။
အထော ရဋ္ဌမိဒံ ဖီတံ၊ ဓမ္မေန မနုသာသဟံ’’ [မနုသိဿတိ (သီ. ပီ.)]။
၆၀.
‘‘ကစ္စိ ဘောတော အမစ္စေသု၊ ဒောသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
ကစ္စိ စ [ကစ္စိန္နု (သီ. ပီ.)] တေ တဝတ္ထေသု၊ နာဝကင်္ခန္တိ ဇီဝိတံ’’။၆၁.
‘‘အထောပိ မေ အမစ္စေသု၊ ဒောသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အထောပိ တေ [အထောပိမေ (သီ. ပီ.)] မမတ္ထေသု၊ နာဝကင်္ခန္တိ ဇီဝိတံ’’။၆၂.
‘‘ကစ္စိ တေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ပုတ္တရူပယသူပေတာ၊ တဝ ဆန္ဒဝသာနုဂါ’’။
၆၃.
‘‘အထော မေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ပုတ္တရူပယသူပေတာ၊ မမ ဆန္ဒဝသာနုဂါ’’။
၆၄.
‘‘ဘဝန္တံ [ဘဝံ တု (သီ. ပီ.)၊ ဘဝန္နု (သျာ.)] ကစ္စိ နု မဟာ-သတ္တုဟတ္ထတ္တတံ [ဟတ္ထတ္ထတံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဂတော။
ဒုက္ခမာပဇ္ဇိ ဝိပုလံ၊ တသ္မိံ ပဌမမာပဒေ။
၆၅.
‘‘ကစ္စိ ယန္တာပတိတွာန၊ ဒဏ္ဍေန သမပေါထယိ။
ဧဝမေတေသံ ဇမ္မာနံ၊ ပါတိကံ [ပါကတိကံ (သီ. ပီ.)] ဘဝတိ တာဝဒေ’’။
၆၆.
‘‘ခေမမာသိ မဟာရာဇ၊ ဧဝမာပဒိယာ သတိ [ဧဝမာပဒိ သံသတိ (သီ. ပီ.)]။န စာယံ ကိဉ္စိ ရသ္မာသု၊ သတ္တူဝ သမပဇ္ဇထ။
၆၇.
‘‘ပစ္စဂမိတ္ထ နေသာဒော၊ ပုဗ္ဗေဝ အဇ္ဈဘာသထ။
တဒါယံ သုမုခေါယေဝ၊ ပဏ္ဍိတော ပစ္စဘာသထ။
၆၈.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ပသာဒမယမဇ္ဈဂါ။
တတော မံ ပါမုစီ ပါသာ၊ အနုညာသိ သုခေန စ။၆၉.
‘‘ဣဒဉ္စ သုမုခေနေဝ၊ ဧတဒတ္ထာယ စိန္တိတံ။

ဘောတော သကာသေဂမနံ [သကာသေ + အာဂမနံ]၊ ဧတဿ ဓနမိစ္ဆတာ’’။
၇၀.
‘‘သွာဂတဉ္စေဝိဒံ ဘဝတံ၊ ပတီတော စသ္မိ ဒဿနာ။
ဧသော စာပိ ဗဟုံ ဝိတ္တံ၊ လဘတံ ယာဝဒိစ္ဆတိ’’ [ယာဝတိစ္ဆတိ (သီ. ပီ.)]။
၇၁.
‘‘သန္တပ္ပယိတွာ နေသာဒံ၊ ဘောဂေဟိ မနုဇာဓိပေါ။
အဇ္ဈဘာသထ ဝက္ကင်္ဂံ၊ ဝါစံ ကဏ္ဏသုခံ ဘဏံ’’။
၇၂.
‘‘ယံ ခလု ဓမ္မမာဓီနံ၊ ဝသော ဝတ္တတိ ကိဉ္စနံ။
သဗ္ဗတ္ထိဿရိယံ တဝ [သဗ္ဗတ္ထိဿရိယံ ဘဝတံ (သီ. သျာ. ပီ.)၊ သဗ္ဗိဿရိယံ ဘဝတံ (သျာ. က.)]၊ တံ ပသာသ [ပသာသထ (သီ. သျာ. ပီ.)] ယဒိစ္ဆထ။
၇၃.
‘‘ဒါနတ္ထံ ဥပဘောတ္တုံ ဝါ၊ ယံ စညံ ဥပကပ္ပတိ။
ဧတံ ဒဒါမိ ဝေါ ဝိတ္တံ၊ ဣဿရိယံ [ဣဿေရံ (သီ.)၊ ဣဿရံ (ပီ.)] ဝိဿဇာမိ ဝေါ’’။
၇၄.
‘‘ယထာ စ မျာယံ သုမုခေါ၊ အဇ္ဈဘာသေယျ ပဏ္ဍိတော။
ကာမသာ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ တံ မျာဿ ပရမပ္ပိယံ’’။
၇၅.
‘‘အဟံ ခလု မဟာရာဇ၊ နာဂရာဇာရိဝန္တရံ။
ပဋိဝတ္တုံ န သက္ကောမိ၊ န မေ သော ဝိနယော သိယာ။
၇၆.
‘‘အမှာကဉ္စေဝ သော [ယော (သီ. ပီ.)] သေဋ္ဌော၊ တွဉ္စ ဥတ္တမသတ္တဝေါ။
ဘူမိပါလော မနုဿိန္ဒော၊ ပူဇာ ဗဟူဟိ ဟေတုဟိ။
၇၇.
‘‘တေသံ ဥဘိန္နံ ဘဏတံ၊ ဝတ္တမာနေ ဝိနိစ္ဆယေ။
နန္တရံ [နာန္တရံ (သီ. ပီ.)] ပဋိဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပေဿေန [ပေသေန (က.)] မနုဇာဓိပ’’။၇၈.
‘‘ဓမ္မေန ကိရ နေသာဒော၊ ပဏ္ဍိတော အဏ္ဍဇော ဣတိ။
န ဟေဝ အကတတ္တဿ၊ နယော ဧတာဒိသော သိယာ။
၇၉.
‘‘ဧဝံ အဂ္ဂပကတိမာ၊ ဧဝံ ဥတ္တမသတ္တဝေါ။
ယာဝတတ္ထိ မယာ ဒိဋ္ဌာ၊ နာညံ ပဿာမိ ဧဒိသံ။
၈၀.
‘‘တုဋ္ဌောသ္မိ ဝေါ ပကတိယာ၊ ဝါကျေန မဓုရေန စ။ဧသော စာပိ မမစ္ဆန္ဒော၊ စိရံ ပဿေယျ ဝေါ ဥဘော’’။၈၁.

‘‘ယံ ကိစ္စံ [ယံကိဉ္စိ (ပီ.)] ပရမေ မိတ္တေ၊ ကတမသ္မာသု [ရသ္မာသု (သီ. ပီ.)] တံ တယာ။ပတ္တာ နိဿံသယံ တျာမှာ [တျမှာ (ပီ.)]၊ ဘတ္တိရသ္မာသု ယာ တဝ။
၈၂.
‘‘အဒုဉ္စ နူန သုမဟာ၊ ဉာတိသင်္ဃဿ မန္တရံ။
အဒဿနေန အသ္မာကံ [အမှာကံ (သီ. ပီ.)]၊ ဒုက္ခံ ဗဟူသု ပက္ခိသု။
၈၃.
‘‘တေသံ သောကဝိဃာတာယ၊ တယာ အနုမတာ မယံ။
တံ ပဒက္ခိဏတော ကတွာ၊ ဉာတိံ [ဉာတီ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပဿေမုရိန္ဒမ [ပဿေမရိန္ဒမ (သီ. ပီ.)]။၈၄.
‘‘အဒ္ဓါဟံ ဝိပုလံ ပီတိံ၊ ဘဝတံ ဝိန္ဒာမိ ဒဿနာ။
ဧသော စာပိ မဟာ အတ္ထော၊ ဉာတိဝိဿာသနာ သိယာ’’။
၈၅.
‘‘ဣဒံ ဝတွာ ဓတရဋ္ဌော [ဓတရဋ္ဌာ (သီ.)]၊ ဟံသရာဇာ နရာဓိပံ။
ဥတ္တမံ ဇဝမနွာယ [ဥတ္တမဇဝမတ္တာယ (သီ. ပီ.)]၊ ဉာတိသင်္ဃံ ဥပါဂမုံ။၈၆.
‘‘တေ အရောဂေ အနုပ္ပတ္တေ၊ ဒိသွာန ပရမေ ဒိဇေ။
ကေကာတိ မကရုံ ဟံသာ၊ ပုထုသဒ္ဒော အဇာယထ။
၈၇.
‘‘တေ ပတီတာ ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝါ။
သမန္တာ ပရိကိရိံသု [ပရိကရိံသု (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ အဏ္ဍဇာ လဒ္ဓပစ္စယာ’’။၈၈.
‘‘ဧဝံ မိတ္တဝတံ အတ္ထာ၊ သဗ္ဗေ ဟောန္တိ ပဒက္ခိဏာ။
ဟံသာ ယထာ ဓတရဋ္ဌာ၊ ဉာတိသင်္ဃံ ဥပါဂမု’’န္တိ။
စူဠ [စုလ္လ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဟံသဇာတကံ ပဌမံ။
၅၃၄. မဟာဟံသဇာတကံ (၂)
၈၉.
‘‘ဧတေ ဟံသာ ပက္ကမန္တိ၊ ဝက္ကင်္ဂါ ဘယမေရိတာ။
ဟရိတ္တစ ဟေမဝဏ္ဏ၊ ကာမံ သုမုခ ပက္ကမ။
၉၀.
‘‘ဩဟာယ မံ ဉာတိဂဏာ၊ ဧကံ ပါသဝသံ ဂတံ။
အနပေက္ခမာနာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟီယသိ။၉၁.
‘‘ပတေဝ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ နတ္ထိ ဗဒ္ဓေ သဟာယတာ။မာ အနီဃာယ ဟာပေသိ၊ ကာမံ သုမုခ ပက္ကမ’’။၉၂.

‘‘နာဟံ ဒုက္ခပရေတောပိ [ဒုက္ခပရေတော’’တိ (ဇာ. ၁.၁၅.၁၃၆) အဋ္ဌကထာယော ဩလောကေတဗ္ဗာ]၊ ဓတရဋ္ဌ တုဝံ [တဝံ (သီ. ပီ.)] ဇဟေ။
ဇီဝိတံ မရဏံ ဝါ မေ၊ တယာ သဒ္ဓိံ ဘဝိဿတိ။
၉၃.
‘‘နာဟံ ဒုက္ခပရေတောပိ၊ ဓတရဋ္ဌ တုဝံ ဇဟေ။
န မံ အနရိယသံယုတ္တေ၊ ကမ္မေ ယောဇေတုမရဟသိ။
၉၄.
‘‘သကုမာရော သခါ တျသ္မိ၊ သစိတ္တေ စသ္မိ တေ [သမိတေ (ပီ.)၊ တျသ္မိ တေ (က.)] ဌိတော။ဉာတော သေနာပတိ တျာဟံ၊ ဟံသာနံ ပဝရုတ္တမ။
၉၅.
‘‘ကထံ အဟံ ဝိကတ္ထိဿံ [ဝိကတ္တိဿံ (ပီ.)]၊ ဉာတိမဇ္ဈေ ဣတော ဂတော။
တံ ဟိတွာ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ ကိံ တေ ဝက္ခါမိတော ဂတော။
ဣဓ ပါဏံ စဇိဿာမိ၊ နာနရိယံ [န အနရိယံ (ပီ.)] ကတ္တုမုဿဟေ’’။
၉၆.
‘‘ဧသော ဟိ ဓမ္မော သုမုခ၊ ယံ တွံ အရိယပထေ ဌိတော။
ယော ဘတ္တာရံ သခါရံ မံ၊ န ပရိစ္စတ္တုမုဿဟေ။
၉၇.
‘‘တဉှိ မေ ပေက္ခမာနဿ၊ ဘယံ နတွေဝ ဇာယတိ။
အဓိဂစ္ဆသိ တွံ မယှံ၊ ဧဝံ ဘူတဿ ဇီဝိတံ’’။
၉၈.
‘‘ဣစ္စေဝံ [ဣစ္စေဝ (သီ. ပီ.)] မန္တယန္တာနံ၊ အရိယာနံ အရိယဝုတ္တိနံ။ဒဏ္ဍမာဒါယ နေသာဒော၊ အာပတီ [အာပဒီ (က.)] တုရိတော ဘုသံ။
၉၉.
‘‘တမာပတန္တံ ဒိသွာန၊ သုမုခေါ အတိဗြူဟယိ [အပရိဗြူဟယိ (သီ. ပီ.)]။အဋ္ဌာသိ ပုရတော ရညော၊ ဟံသော ဝိဿာသယံ ဗျဓံ [ဗျထံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၁၀၀.
‘‘မာ ဘာယိ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ န ဟိ ဘာယန္တိ တာဒိသာ။
အဟံ ယောဂံ ပယုဉ္ဇိဿံ၊ ယုတ္တံ ဓမ္မူပသံဟိတံ။
တေန ပရိယာပဒါနေန [ပရိယာဒါနေန (က.)]၊ ခိပ္ပံ ပါသာ ပမောက္ခသိ’’။
၁၀၁.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ သုမုခဿ သုဘာသိတံ။
ပဟဋ္ဌလောမော နေသာဒော၊ အဉ္ဇလိဿ ပဏာမယိ။
၁၀၂.
‘‘န မေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ဘာသန္တော မာနုသိံ ဒိဇော။
အရိယံ ဗြုဝါနော [ဗြူဟန္တော (သျာ. က.)] ဝက္ကင်္ဂေါ၊ စဇန္တော မာနုသိံ ဂိရံ။၁၀၃.

‘‘ကိန္နု တာယံ ဒိဇော ဟောတိ၊ မုတ္တော ဗဒ္ဓံ ဥပါသသိ။ဩဟာယ သကုဏာ ယန္တိ၊ ကိံ ဧကော အဝဟီယသိ’’။
၁၀၄.
‘‘ရာဇာ မေ သော ဒိဇာမိတ္တ၊ သေနာပစ္စဿ ကာရယိံ။
တမာပဒေ ပရိစ္စတ္တုံ၊ နုဿဟေ ဝိဟဂါဓိပံ။
၁၀၅.
‘‘မဟာဂဏာယ ဘတ္တာ မေ၊ မာ ဧကော ဗျသနံ အဂါ။
တထာ တံ သမ္မ နေသာဒ၊ ဘတ္တာယံ အဘိတော ရမေ’’။
၁၀၆.
‘‘အရိယဝတ္တသိ ဝက္ကင်္ဂ၊ ယော ပိဏ္ဍမပစာယသိ။
စဇာမိ တေ တံ ဘတ္တာရံ၊ ဂစ္ဆထူဘော [ဂစ္ဆတု ဘော (ပီ.)] ယထာသုခံ’’။၁၀၇.
‘‘သစေ အတ္တပ္ပယောဂေန၊ ဩဟိတော ဟံသပက္ခိနံ။
ပဋိဂဏှာမ တေ သမ္မ၊ ဧတံ အဘယဒက္ခိဏံ။
၁၀၈.
‘‘နော စေ အတ္တပ္ပယောဂေန၊ ဩဟိတော ဟံသပက္ခိနံ။
အနိဿရော မုဉ္စမမှေ၊ ထေယျံ ကယိရာသိ လုဒ္ဒက’’။
၁၀၉.
‘‘ယဿ တွံ ဘတကော [ဘဋကော (က.)] ရညော၊ ကာမံ တဿေဝ ပါပယ။
တတ္ထ သံယမနော [သံယမာနော (ပီ.)] ရာဇာ၊ ယထာဘိညံ ကရိဿတိ’’။
၁၁၀.
‘‘ဣစ္စေဝံ ဝုတ္တော နေသာဒော၊ ဟေမဝဏ္ဏေ ဟရိတ္တစေ။
ဥဘော ဟတ္ထေဟိ သင်္ဂယှ [ပဂ္ဂယှ (သျာ. က.)]၊ ပဉ္ဇရေ အဇ္ဈဝေါဒဟိ။၁၁၁.
‘‘တေ ပဉ္ဇရဂတေ ပက္ခီ၊ ဥဘော ဘဿရဝဏ္ဏိနေ။
သုမုခံ ဓတရဋ္ဌဉ္စ၊ လုဒ္ဒော အာဒါယ ပက္ကမိ’’။
၁၁၂.
‘‘ဟရီယမာနော ဓတရဋ္ဌော၊ သုမုခံ ဧတဒဗြဝိ။
ဗာဠှံ ဘာယာမိ သုမုခ၊ သာမာယ လက္ခဏူရုယာ။
အသ္မာကံ ဝဓမညာယ၊ အထတ္တာနံ ဝဓိဿတိ။
၁၁၃.
‘‘ပါကဟံသာ စ သုမုခ၊ သုဟေမာ ဟေမသုတ္တစာ။
ကောဉ္စီ သမုဒ္ဒတီရေဝ၊ ကပဏာ နူန ရုစ္ဆတိ’’။၁၁၄.
‘‘ဧဝံ မဟန္တော လောကဿ၊ အပ္ပမေယျော မဟာဂဏီ။

ဧကိတ္ထိမနုသောစေယျ၊ နယိဒံ ပညဝတာမိဝ။
၁၁၅.
‘‘ဝါတောဝ ဂန္ဓမာဒေတိ၊ ဥဘယံ ဆေကပါပကံ။
ဗာလော အာမကပက္ကံဝ၊ လောလော အန္ဓောဝ အာမိသံ။
၁၁၆.
‘‘အဝိနိစ္ဆယညု အတ္ထေသု၊ မန္ဒောဝ ပဋိဘာသိ [ပဋိဘာတိ (က.)] မံ။ကိစ္စာကိစ္စံ န ဇာနာသိ၊ သမ္ပတ္တော ကာလပရိယာယံ။
၁၁၇.
‘‘အဍ္ဎုမ္မတ္တော ဥဒီရေသိ၊ ယော သေယျာ မညသိတ္ထိယော။
ဗဟုသာဓာရဏာ ဟေတာ၊ သောဏ္ဍာနံဝ သုရာဃရံ။
၁၁၈.
‘‘မာယာ စေသာ မရီစီ စ၊ သောကော ရောဂေါ စုပဒ္ဒဝေါ။
ခရာ စ ဗန္ဓနာ စေတာ၊ မစ္စုပါသာ ဂုဟာသယာ [ပစ္စုပါသော ဂုဟာသယော (သီ. ပီ.)]။တာသု ယော ဝိဿသေ ပေါသော၊ သော နရေသု နရာဓမော’’။
၁၁၉.
‘‘ယံ ဝုဒ္ဓေဟိ ဥပညာတံ၊ ကော တံ နိန္ဒိတုမရဟတိ။
မဟာဘူတိတ္ထိယော နာမ၊ လောကသ္မိံ ဥဒပဇ္ဇိသုံ။
၁၂၀.
‘‘ခိဍ္ဍာ ပဏိဟိတာ တျာသု၊ ရတိ တျာသု ပတိဋ္ဌိတာ။
ဗီဇာနိ တျာသု ရူဟန္တိ၊ ယဒိဒံ သတ္တာ ပဇာယရေ။
တာသု ကော နိဗ္ဗိဒေ [နိဗ္ဗိဇေ (က.)] ပေါသော၊ ပါဏမာသဇ္ဇ ပါဏိဘိ [ပါဏဟိ (သီ.)]။၁၂၁.
‘‘တွမေဝ နညော သုမုခ၊ ထီနံ အတ္ထေသု ယုဉ္ဇသိ။
တဿ တျဇ္ဇ ဘယေ ဇာတေ၊ ဘီတေန ဇာယတေ မတိ။
၁၂၂.
‘‘သဗ္ဗော ဟိ သံသယံ ပတ္တော၊ ဘယံ ဘီရု တိတိက္ခတိ။
ပဏ္ဍိတာ စ မဟန္တာနော [မဟတ္တာနော (သီ.)]၊ အတ္ထေ ယုဉ္ဇန္တိ ဒုယျုဇေ။၁၂၃.
‘‘ဧတဒတ္ထာယ ရာဇာနော၊ သူရမိစ္ဆန္တိ မန္တိနံ။
ပဋိဗာဟတိ ယံ သူရော၊ အာပဒံ အတ္တပရိယာယံ။
၁၂၄.
‘‘မာ နော အဇ္ဇ ဝိကန္တိံသု၊ ရညော သူဒါ မဟာနသေ။
တထာ ဟိ ဝဏ္ဏော ပတ္တာနံ၊ ဖလံ ဝေဠုံဝ တံ ဝဓိ။
၁၂၅.
‘‘မုတ္တောပိ န ဣစ္ဆိ [နိစ္ဆသိ (က.)] ဥဍ္ဍေတုံ [ဩဍ္ဍေတုံ (သီ.)]၊ သယံ ဗန္ဓံ ဥပါဂမိ။

သောပဇ္ဇ သံသယံ ပတ္တော၊ အတ္ထံ ဂဏှာဟိ မာ မုခံ’’။
၁၂၆.
‘‘သော တံ [တွံ (သျာ. ပီ.)] ယောဂံ ပယုဉ္ဇဿု၊ ယုတ္တံ ဓမ္မူပသံဟိတံ [ဓမ္မောပသဉှိတံ (က.)]။တဝ ပရိယာပဒါနေန၊ မမ ပါဏေသနံ စရ’’။
၁၂၇.
‘‘မာ ဘာယိ ပတတံ သေဋ္ဌ၊ န ဟိ ဘာယန္တိ တာဒိသာ။
အဟံ ယောဂံ ပယုဉ္ဇိဿံ၊ ယုတ္တံ ဓမ္မူပသံဟိတံ [ဓမ္မောပသဉှိတံ (က.)]။
မမ ပရိယာပဒါနေန၊ ခိပ္ပံ ပါသာ ပမောက္ခသိ’’။
၁၂၈.
‘‘သော [သ (သီ.)] လုဒ္ဒော ဟံသကာဇေန [ဟံသကာစေန (ပီ.)]၊ ရာဇဒွာရံ ဥပါဂမိ။ပဋိဝေဒေထ မံ ရညော၊ ဓတရဋ္ဌာယမာဂတော’’။
၁၂၉.
‘‘တေ ဒိသွာ ပုညသံကာသေ၊ ဥဘော လက္ခဏသမ္မတေ [လက္ခညာသမ္မတေ (သီ. ပီ.)]။ခလု သံယမနော ရာဇာ၊ အမစ္စေ အဇ္ဈဘာသထ။
၁၃၀.
‘‘ဒေထ လုဒ္ဒဿ ဝတ္ထာနိ၊ အန္နံ ပါနဉ္စ ဘောဇနံ။
ကာမံ ကရော ဟိရညဿ၊ ယာဝန္တော ဧသ ဣစ္ဆတိ’’။
၁၃၁.
‘‘ဒိသွာ လုဒ္ဒံ ပသန္နတ္တံ၊ ကာသိရာဇာ တဒဗြဝိ။
ယဒျာယံ [ယဒါယံ (သီ. သျာ. ပီ.)] သမ္မ ခေမက၊ ပုဏ္ဏာ ဟံသေဟိ တိဋ္ဌတိ။
၁၃၂.
‘‘ကထံ ရုစိမဇ္ဈဂတံ၊ ပါသဟတ္ထော ဥပါဂမိ။
ဩကိဏ္ဏံ ဉာတိသင်္ဃေဟိ၊ နိမ္မဇ္ဈိမံ [နိမဇ္ဈိမံ (သီ. ပီ. က.)] ကထံ ဂဟိ’’။
၁၃၃.
‘‘အဇ္ဇ မေ သတ္တမာ ရတ္တိ၊ အဒနာနိ [အာဒါနာနိ (သျာ. ပီ. က.)] ဥပါသတော [ဥပါဂတော (က.)]။ပဒမေတဿ အနွေသံ၊ အပ္ပမတ္တော ဃဋဿိတော။
၁၃၄.
‘‘အထဿ ပဒမဒ္ဒက္ခိံ၊ စရတော အဒနေသနံ။
တတ္ထာဟံ ဩဒဟိံ ပါသံ၊ ဧဝံ တံ [ဧဝေတံ (သီ. ပီ.)] ဒိဇမဂ္ဂဟိံ’’။
၁၃၅.
‘‘လုဒ္ဒ ဒွေ ဣမေ သကုဏာ၊ အထ ဧကောတိ ဘာသသိ။
စိတ္တံ နု တေ ဝိပရိယတ္တံ [ဝိပရိယတ္ထံ (ပီ.)]၊ အဒု ကိန္နု ဇိဂီသသိ’’ [ဇိဂိံသသိ (သီ. ပီ.)]။၁၃၆.
‘‘ယဿ လောဟိတကာ တာလာ၊ တပနီယနိဘာ သုဘာ။
ဥရံ သံဟစ္စ တိဋ္ဌန္တိ၊ သော မေ ဗန္ဓံ ဥပါဂမိ။

၁၃၇.
‘‘အထာယံ ဘဿရော ပက္ခီ၊ အဗဒ္ဓေါ ဗဒ္ဓမာတုရံ။
အရိယံ ဗြုဝါနော အဋ္ဌာသိ၊ စဇန္တော မာနုသိံ ဂိရံ’’။
၁၃၈.
‘‘အထ ကိံ [အထ ကိန္နု (သီ. ပီ.)၊ ကထံ နု (သျာ.)] ဒါနိ သုမုခ၊ ဟနုံ သံဟစ္စ တိဋ္ဌသိ။အဒု မေ ပရိသံ ပတ္တော၊ ဘယာ ဘီတော န ဘာသသိ’’။
၁၃၉.
‘‘နာဟံ ကာသိပတိ ဘီတော၊ ဩဂယှ ပရိသံ တဝ။
နာဟံ ဘယာ န ဘာသိဿံ၊ ဝါကျံ အတ္ထမှိ တာဒိသေ’’။
၁၄၀.
‘‘န တေ အဘိသရံ ပဿေ၊ န ရထေ နပိ ပတ္တိကေ။
နာဿ စမ္မံ ဝ ကီဋံ ဝါ၊ ဝမ္မိတေ စ ဓနုဂ္ဂဟေ။၁၄၁.
‘‘န ဟိရညံ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ နဂရံ ဝါ သုမာပိတံ။
ဩကိဏ္ဏပရိခံ ဒုဂ္ဂံ၊ ဒဠှမဋ္ဋာလကောဋ္ဌကံ။
ယတ္ထ ပဝိဋ္ဌော သုမုခ၊ ဘာယိတဗ္ဗံ န ဘာယသိ’’။
၁၄၂.
‘‘န မေ အဘိသရေနတ္ထော၊ နဂရေန ဓနေန ဝါ။
အပထေန ပထံ ယာမ၊ အန္တလိက္ခေစရာ မယံ။
၁၄၃.
‘‘သုတာ စ ပဏ္ဍိတာ တျမှာ၊ နိပုဏာ အတ္ထစိန္တကာ [စတ္ထစိန္တကာ (က.)]။ဘာသေမတ္ထဝတိံ ဝါစံ၊ သစ္စေ စဿ ပတိဋ္ဌိတော။
၁၄၄.
‘‘ကိဉ္စ တုယှံ အသစ္စဿ၊ အနရိယဿ ကရိဿတိ။
မုသာဝါဒိဿ လုဒ္ဒဿ၊ ဘဏိတမ္ပိ သုဘာသိတံ’’။
၁၄၅.
‘‘တံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဝစနာ၊ ဣမံ ခေမမကာရယိ [ခေမိကာရယိ (သီ. ပီ.)]။အဘယဉ္စ တယာ ဃုဋ္ဌံ၊ ဣမာယော ဒသဓာ ဒိသာ။
၁၄၆.
‘‘ဩဂယှ တေ ပေါက္ခရဏိံ၊ ဝိပ္ပသန္နောဒကံ သုစိံ။
ပဟူတံ စာဒနံ တတ္ထ၊ အဟိံသာ စေတ္ထ ပက္ခိနံ။
၁၄၇.
‘‘ဣဒံ သုတွာန နိဂ္ဃောသံ၊ အာဂတမှ တဝန္တိကေ။
တေ တေ ဗန္ဓသ္မ ပါသေန၊ ဧတံ တေ ဘာသိတံ မုသာ။၁၄၈.

‘‘မုသာဝါဒံ ပုရက္ခတွာ၊ ဣစ္ဆာလောဘဉ္စ ပါပကံ။
ဥဘော သန္ဓိမတိက္ကမ္မ၊ အသာတံ ဥပပဇ္ဇတိ’’။
၁၄၉.
‘‘နာပရဇ္ဈာမ သုမုခ၊ နပိ လောဘာဝ မဂ္ဂဟိံ။
သုတာ စ ပဏ္ဍိတာတျတ္ထ၊ နိပုဏာ အတ္ထစိန္တကာ။
၁၅၀.
‘‘အပ္ပေဝတ္ထဝတိံ ဝါစံ၊ ဗျာဟရေယျုံ [ဗျာကရေယျုံ (သီ. ပီ.)] ဣဓာဂတာ။တထာ တံ သမ္မ နေသာဒော၊ ဝုတ္တော သုမုခ မဂ္ဂဟိ’’။
၁၅၁.
‘‘နေဝ ဘီတာ [ဘူတာ (သျာ. က.)] ကာသိပတိ၊ ဥပနီတသ္မိ ဇီဝိတေ။
ဘာသေမတ္ထဝတိံ ဝါစံ၊ သမ္ပတ္တာ ကာလပရိယာယံ။
၁၅၂.
‘‘ယော မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ၊ ပက္ခိံ ဝါ ပန ပက္ခိနာ။
သုတေန ဝါ သုတံ ကိဏျာ [ကိဏေ (သီ. ပီ.)]၊ ကိံ အနရိယတရံ တတော။
၁၅၃.
‘‘ယော စာရိယရုဒံ [စ အရိယရုဒံ (သီ. ပီ.)] ဘာသေ၊ အနရိယဓမ္မဝဿိတော [အနရိယဓမ္မမဝဿိတော (သီ.)]။ဥဘော သော ဓံသတေ လောကာ၊ ဣဓ စေဝ ပရတ္ထ စ။
၁၅၄.
‘‘န မဇ္ဇေထ ယသံ ပတ္တော၊ န ဗျာဓေ [ဗျထေ (သီ. ပီ.)] ပတ္တသံသယံ။
ဝါယမေထေဝ ကိစ္စေသု၊ သံဝရေ ဝိဝရာနိ စ။
၁၅၅.
‘‘ယေ ဝုဒ္ဓါ အဗ္ဘတိက္ကန္တာ [နာဗ္ဘစိက္ခန္တာ (က.)]၊ သမ္ပတ္တာ ကာလပရိယာယံ။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ဧဝံတေ [ဧဝေတေ (သီ. ပီ.)] တိဒိဝံ ဂတာ။
၁၅၆.
‘‘ဣဒံ သုတွာ ကာသိပတိ၊ ဓမ္မမတ္တနိ ပါလယ။
ဓတရဋ္ဌဉ္စ မုဉ္စာဟိ၊ ဟံသာနံ ပဝရုတ္တမံ’’။
၁၅၇.
‘‘အာဟရန္တုဒကံ ပဇ္ဇံ၊ အာသနဉ္စ မဟာရဟံ။
ပဉ္ဇရတော ပမောက္ခါမိ၊ ဓတရဋ္ဌံ ယသဿိနံ။
၁၅၈.
‘‘တဉ္စ သေနာပတိံ ဓီရံ၊ နိပုဏံ အတ္ထစိန္တကံ။
ယော သုခေ သုခိတော ရညေ [ရညော (သီ. သျာ. ပီ. က.)]၊ ဒုက္ခိတေ ဟောတိ ဒုက္ခိတော။၁၅၉.
‘‘ဧဒိသော ခေါ အရဟတိ၊ ပိဏ္ဍမသ္နာတု ဘတ္တုနော။
ယထာယံ သုမုခေါ ရညော၊ ပါဏသာဓာရဏော သခါ’’။

၁၆၀.
‘‘ပီဌဉ္စ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ အဋ္ဌပါဒံ မနောရမံ။
မဋ္ဌံ ကာသိကမတ္ထန္နံ [ကာသိကပတ္ထိဏ္ဏံ (သီ.)၊ ကာသိကဝတ္ထိနံ (သျာ. ပီ.)]၊ ဓတရဋ္ဌော ဥပါဝိသိ။၁၆၁.
‘‘ကောစ္ဆဉ္စ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဝေယျဂ္ဃပရိသိဗ္ဗိတံ။
သုမုခေါ အဇ္ဈုပါဝေက္ခိ၊ ဓတရဋ္ဌဿနန္တရာ [အနန္တရံ (သီ.)]။
၁၆၂.
‘‘တေသံ ကဉ္စနပတ္တေဟိ၊ ပုထူ အာဒါယ ကာသိယော။
ဟံသာနံ အဘိဟာရေသုံ၊ အဂ္ဂရညော ပဝါသိတံ’’။
၁၆၃.
‘‘ဒိသွာ အဘိဟဋံ အဂ္ဂံ၊ ကာသိရာဇေန ပေသိတံ။
ကုသလော ခတ္တဓမ္မာနံ၊ တတော ပုစ္ဆိ အနန္တရာ။၁၆၄.
‘‘ကစ္စိန္နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။ကစ္စိ ရဋ္ဌမိဒံ ဖီတံ၊ ဓမ္မေန မနုသာသသိ’’။
၁၆၅.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ မေ ဟံသ၊ အထော ဟံသ အနာမယံ။
အထော ရဋ္ဌမိဒံ ဖီတံ၊ ဓမ္မေနံ မနုသာသဟံ။
၁၆၆.
‘‘ကစ္စိ ဘောတော အမစ္စေသု၊ ဒောသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။ကစ္စိ စ တေ တဝတ္ထေသု၊ နာဝကင်္ခန္တိ ဇီဝိတံ’’။၁၆၇.
‘‘အထောပိ မေ အမစ္စေသု၊ ဒောသော ကောစိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အထောပိ တေ မမတ္ထေသု၊ နာဝကင်္ခန္တိ ဇီဝိတံ’’။၁၆၈.
‘‘ကစ္စိ တေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ပုတ္တရူပယသူပေတာ၊ တဝ ဆန္ဒဝသာနုဂါ’’။
၁၆၉.
‘‘အထော မေ သာဒိသီ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ပုတ္တရူပယသူပေတာ၊ မမ ဆန္ဒဝသာနုဂါ’’။
၁၇၀.
‘‘ကစ္စိ ရဋ္ဌံ အနုပ္ပီဠံ၊ အကုတောစိဥပဒ္ဒဝံ။အသာဟသေန ဓမ္မေန၊ သမေန မနုသာသသိ’’။
၁၇၁.
‘‘အထော ရဋ္ဌံ အနုပ္ပီဠံ၊ အကုတောစိဥပဒ္ဒဝံ။

အသာဟသေန ဓမ္မေန၊ သမေန မနုသာသဟံ’’။
၁၇၂.
‘‘ကစ္စိ သန္တော အပစိတာ၊ အသန္တော ပရိဝဇ္ဇိတာ။
နော စေ [စ (သျာ. က.)] ဓမ္မံ နိရံကတွာ၊ အဓမ္မမနုဝတ္တသိ’’။
၁၇၃.
‘‘သန္တော စ မေ အပစိတာ၊ အသန္တော ပရိဝဇ္ဇိတာ။
ဓမ္မမေဝါနုဝတ္တာမိ၊ အဓမ္မော မေ နိရင်္ကတော’’။
၁၇၄.
‘‘ကစ္စိ နာနာဂတံ [ကစ္စိ နုနာဂတံ (သျာ. က.)] ဒီဃံ၊ သမဝေက္ခသိ ခတ္တိယ။ကစ္စိ မတ္တော [န မတ္တော (သီ.)] မဒနီယေ၊ ပရလောကံ န သန္တသိ’’။
၁၇၅.
‘‘နာဟံ အနာဂတံ [အဟံ အနာဂတံ (သျာ.)] ဒီဃံ၊ သမဝေက္ခါမိ ပက္ခိမ။
ဌိတော ဒသသု ဓမ္မေသု၊ ပရလောကံ န သန္တသေ [သန္တသိံ (သျာ.)]။
၁၇၆.
‘‘ဒါနံ သီလံ ပရိစ္စာဂံ၊ အဇ္ဇဝံ မဒ္ဒဝံ တပံ။
အက္ကောဓံ အဝိဟိံသဉ္စ၊ ခန္တိဉ္စ [ခန္တီ စ (က.)] အဝိရောဓနံ။၁၇၇.
‘‘ဣစ္စေတေ ကုသလေ ဓမ္မေ၊ ဌိတေ ပဿာမိ အတ္တနိ။
တတော မေ ဇာယတေ ပီတိ၊ သောမနဿဉ္စနပ္ပကံ။
၁၇၈.
‘‘သုမုခေါ စ အစိန္တေတွာ၊ ဝိသဇ္ဇိ [ဝိဿဇိ (သီ. ပီ.)] ဖရုသံ ဂိရံ။
ဘာဝဒောသမနညာယ၊ အသ္မာကာယံ ဝိဟင်္ဂမော။
၁၇၉.
‘‘သော ကုဒ္ဓေါ ဖရုသံ ဝါစံ၊ နိစ္ဆာရေသိ အယောနိသော။
ယာနသ္မာသု [ယာနသ္မာသု (သီ. သျာ ပီ.)] န ဝိဇ္ဇန္တိ၊ နယိဒံ [န ဣဒံ (သီ. ပီ.)] ပညဝတာမိဝ’’။၁၈၀.
‘‘အတ္ထိ မေ တံ အတိသာရံ၊ ဝေဂေန မနုဇာဓိပ။
ဓတရဋ္ဌေ စ ဗဒ္ဓသ္မိံ၊ ဒုက္ခံ မေ ဝိပုလံ အဟု။
၁၈၁.
‘‘တွံ နော ပိတာဝ ပုတ္တာနံ၊ ဘူတာနံ ဓရဏီရိဝ။
အသ္မာကံ အဓိပန္နာနံ၊ ခမဿု ရာဇကုဉ္ဇရ’’။
၁၈၂.
‘‘ဧတံ [ဧဝံ (သျာ. က.)] တေ အနုမောဒါမ၊ ယံ ဘာဝံ န နိဂူဟသိ။ခိလံ ပဘိန္ဒသိ ပက္ခိ၊ ဥဇုကောသိ ဝိဟင်္ဂမ’’။
၁၈၃.

‘‘ယံ ကိဉ္စိ ရတနံ အတ္ထိ၊ ကာသိရာဇ နိဝေသနေ။
ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။
၁၈၄.
‘‘မဏယော သင်္ခမုတ္တဉ္စ၊ ဝတ္ထကံ ဟရိစန္ဒနံ။
အဇိနံ ဒန္တဘဏ္ဍဉ္စ၊ လောဟံ ကာဠာယသံ ဗဟုံ။
ဧတံ ဒဒါမိ ဝေါ ဝိတ္တံ၊ ဣဿရိယံ [ဣဿေရံ (သီ.)၊ ဣဿရံ (သျာ. ပီ. က.)] ဝိဿဇာမိ ဝေါ’’။
၁၈၅.
‘‘အဒ္ဓါ အပစိတာ တျမှာ၊ သက္ကတာ စ ရထေသဘ။
ဓမ္မေသု ဝတ္တမာနာနံ၊ တွံ နော အာစရိယော ဘဝ။
၁၈၆.
‘‘အာစရိယ သမနုညာတာ၊ တယာ အနုမတာ မယံ။
တံ ပဒက္ခိဏတော ကတွာ၊ ဉာတိံ [ဉာတီ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပဿေမုရိန္ဒမ’’ [ပဿေမရိန္ဒမ (သီ. ပီ.)]။၁၈၇.
‘‘သဗ္ဗရတ္တိံ စိန္တယိတွာ၊ မန္တယိတွာ ယထာတထံ။
ကာသိရာဇာ အနုညာသိ၊ ဟံသာနံ ပဝရုတ္တမံ’’။
၁၈၈.
‘‘တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ [သုရိယဿုဂ္ဂမနံ (သီ. သျာ.)၊ သုရိယုဂ္ဂမနံ (ပီ.)] ပတိ။ပေက္ခတော ကာသိရာဇဿ၊ ဘဝနာ တေ [ဘဝနတော (သျာ. က.)] ဝိဂါဟိသုံ’’။
၁၈၉.
‘‘တေ အရောဂေ အနုပ္ပတ္တေ၊ ဒိသွာန ပရမေ ဒိဇေ။
ကေကာတိ မကရုံ ဟံသာ၊ ပုထုသဒ္ဒော အဇာယထ။
၁၉၀.
‘‘တေ ပတီတာ ပမုတ္တေန၊ ဘတ္တုနာ ဘတ္တုဂါရဝါ။
သမန္တာ ပရိကိရိံသု၊ အဏ္ဍဇာ လဒ္ဓပစ္စယာ’’။၁၉၁.
‘‘ဧဝံ မိတ္တဝတံ အတ္ထာ၊ သဗ္ဗေ ဟောန္တိ ပဒက္ခိဏာ။
ဟံသာ ယထာ ဓတရဋ္ဌာ၊ ဉာတိသင်္ဃံ ဥပါဂမု’’န္တိ။
မဟာဟံသဇာတကံ ဒုတိယံ။
၅၃၅. သုဓာဘောဇနဇာတကံ (၃)
၁၉၂.
‘‘နေဝ ကိဏာမိ နပိ ဝိက္ကိဏာမိ၊ န စာပိ မေ သန္နိစယော စ အတ္ထိ [ဣဓတ္ထိ (သျာ.)]။သုကိစ္ဆရူပံ ဝတိဒံ ပရိတ္တံ၊ ပတ္ထောဒနော နာလမယံ ဒုဝိန္နံ’’။
၁၉၃.
‘‘အပ္ပမှာ အပ္ပကံ ဒဇ္ဇာ၊ အနုမဇ္ဈတော မဇ္ဈကံ။
ဗဟုမှာ ဗဟုကံ ဒဇ္ဇာ၊ အဒါနံ နုပပဇ္ဇတိ [န ဥပပဇ္ဇတိ (သီ. ပီ.)]။

၁၉၄.
‘‘တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ [အရိယံ မဂ္ဂံ သမာရုဟ (သီ. ပီ.)]၊ နေကာသီ လဘတေ သုခံ’’။၁၉၅.
‘‘မောဃဉ္စဿ ဟုတံ ဟောတိ၊ မောဃဉ္စာပိ သမီဟိတံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္နသ္မိံ၊ ဧကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။
၁၉၆.
‘‘တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ၊ နေကာသီ လဘတေ သုခံ’’။
၁၉၇.
‘‘သစ္စဉ္စဿ ဟုတံ ဟောတိ၊ သစ္စဉ္စာပိ သမီဟိတံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္နသ္မိံ၊ နေကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။၁၉၈.
‘‘တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ၊ နေကာသီ လဘတေ သုခံ’’။
၁၉၉.
‘‘သရဉ္စ ဇုဟတိ ပေါသော၊ ဗဟုကာယ ဂယာယ စ။
ဒောဏေ တိမ္ဗရုတိတ္ထသ္မိံ၊ သီဃသောတေ မဟာဝဟေ။
၂၀၀.
‘‘အတြ စဿ ဟုတံ ဟောတိ၊ အတြ စဿ သမီဟိတံ။
အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္နသ္မိံ၊ နေကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။
၂၀၁.
‘‘တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ၊ နေကာသီ လဘတေ သုခံ’’။
၂၀၂.
‘‘ဗဠိသဉှိ သော နိဂိလတိ [နိဂ္ဂိလတိ (သီ. ပီ.)]၊ ဒီဃသုတ္တံ သဗန္ဓနံ။အတိထိသ္မိံ ယော နိသိန္နသ္မိံ၊ ဧကော ဘုဉ္ဇတိ ဘောဇနံ။
၂၀၃.
‘‘တံ တံ ဝဒါမိ ကောသိယ၊ ဒေဟိ ဒါနာနိ ဘုဉ္ဇ စ။
အရိယမဂ္ဂံ သမာရူဟ၊ နေကာသီ လဘတေ သုခံ’’။
၂၀၄.
‘‘ဥဠာရဝဏ္ဏာ ဝတ ဗြာဟ္မဏာ ဣမေ၊ အယဉ္စ ဝေါ သုနခေါ ကိဿ ဟေတု။
ဥစ္စာဝစံ ဝဏ္ဏနိဘံ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ အက္ခါထ နော ဗြာဟ္မဏာ ကေ နု တုမှေ’’။
၂၀၅.
‘‘စန္ဒော စ သူရိယော စ [သူရိယော စ (က.)] ဥဘော ဣဓာဂတာ၊ အယံ ပန မာတလိ ဒေဝသာရထိ။

သက္ကောဟမသ္မိ တိဒသာနမိန္ဒော၊ ဧသော စ ခေါ ပဉ္စသိခေါတိ ဝုစ္စတိ။၂၀၆.
‘‘ပါဏိဿရာ မုဒိင်္ဂါ စ [မုတိင်္ဂါ စ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ မုရဇာလမ္ဗရာနိ စ။
သုတ္တမေနံ ပဗောဓေန္တိ၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ စ နန္ဒတိ’’။
၂၀၇.
‘‘ယေ ကေစိမေ မစ္ဆရိနော ကဒရိယာ၊ ပရိဘာသကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
ဣဓေဝ နိက္ခိပ္ပ သရီရဒေဟံ၊ ကာယဿ ဘေဒါ နိရယံ ဝဇန္တိ’’။
၂၀၈.
‘‘ယေ ကေစိမေ သုဂ္ဂတိမာသမာနာ [သုဂ္ဂတိမာသသာနာ (သီ. ပီ.)၊ သုဂ္ဂတာသိသမာနာ (က.)]၊ ဓမ္မေ ဌိတာသံယမေ သံဝိဘာဂေ။
ဣဓေဝ နိက္ခိပ္ပ သရီရဒေဟံ၊ ကာယဿ ဘေဒါ သုဂတိံ ဝဇန္တိ’’။
၂၀၉.
‘‘တွံ နောသိ ဉာတိ ပုရိမာသု ဇာတိသု၊ သော မစ္ဆရီ ရောသကော [ကောသိယော (သျာ. က.)] ပါပဓမ္မော။တဝေဝ အတ္ထာယ ဣဓာဂတမှာ၊ မာ ပါပဓမ္မော နိရယံ ဂမိတ္ထ’’ [အပတ္ထ (က. သီ. သျာ. ပီ.)]။
၂၁၀.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ မံ ဝေါ ဟိတကာမာ၊ ယံ မံ သမနုသာသထ။
သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ သဗ္ဗံ ဝုတ္တံ ဟိတေသိဘိ။
၂၁၁.
‘‘ဧသာဟမဇ္ဇေဝ ဥပါရမာမိ၊ န စာပိဟံ [န စာပဟံ (သီ. ပီ.)] ကိဉ္စိ ကရေယျ ပါပံ။
န စာပိ မေ ကိဉ္စိ အဒေယျမတ္ထိ၊ န စာပိဒတွာ ဥဒကံ ပိဝါမိ [ဥဒကမ္ပဟံ ပိဗေ (သီ.)]။၂၁၂.
‘‘ဧဝဉ္စ မေ ဒဒတော သဗ္ဗကာလံ [သဗ္ဗကာလေ (က.)]၊ ဘောဂါ ဣမေ ဝါသဝ ခီယိဿန္တိ။
တတော အဟံ ပဗ္ဗဇိဿာမိ သက္က၊ ဟိတွာန ကာမာနိ ယထောဓိကာနိ’’။
၂၁၃.
‘‘နဂုတ္တမေ ဂိရိဝရေ ဂန္ဓမာဒနေ၊ မောဒန္တိ တာ ဒေဝဝရာဘိပါလိတာ။
အထာဂမာ ဣသိဝရော သဗ္ဗလောကဂူ၊ သုပုပ္ဖိတံ ဒုမဝရသာခမာဒိယ။
၂၁၄.
‘‘သုစိံ သုဂန္ဓံ တိဒသေဟိ သက္ကတံ၊ ပုပ္ဖုတ္တမံ အမရဝရေဟိ သေဝိတံ။
အလဒ္ဓ မစ္စေဟိ ဝ ဒါနဝေဟိ ဝါ၊ အညတြ ဒေဝေဟိ တဒါရဟံ ဟိဒံ [ဟိတံ (သျာ.)]။၂၁၅.
‘‘တတော စတဿော ကနကတ္တစူပမာ၊ ဥဋ္ဌာယ နာရိယော ပမဒါဓိပါ မုနိံ။
အာသာ စ သဒ္ဓါ စ သိရီ တတော ဟိရီ၊ ဣစ္စဗြဝုံ နာရဒဒေဝ ဗြာဟ္မဏံ။
၂၁၆.
‘‘သစေ အနုဒ္ဒိဋ္ဌံ တယာ မဟာမုနိ၊ ပုပ္ဖံ ဣမံ ပါရိဆတ္တဿ ဗြဟ္မေ။
ဒဒါဟိ နော သဗ္ဗာ ဂတိ တေ ဣဇ္ဈတု၊ တုဝမ္ပိ နော ဟောဟိ ယထေဝ ဝါသဝေါ။၂၁၇.

‘‘တံ ယာစမာနာဘိသမေက္ခ နာရဒော၊ ဣစ္စဗြဝီ သံကလဟံ ဥဒီရယိ။
န မယှမတ္ထတ္ထိ ဣမေဟိ ကောစိ နံ၊ ယာယေဝ ဝေါ သေယျသိ သာ ပိဠန္ဓထ’’ [ပိဠယှထ (သီ. ပီ.)]။၂၁၈.
‘‘တွံ နောတ္တမေဝါဘိသမေက္ခ နာရဒ၊ ယဿိစ္ဆသိ တဿာ အနုပ္ပဝေစ္ဆသု။
ယဿာ ဟိ နော နာရဒ တွံ ပဒဿသိ၊ သာယေဝ နော ဟေဟိတိ သေဋ္ဌသမ္မတာ’’။
၂၁၉.
‘‘အကလ္လမေတံ ဝစနံ သုဂတ္တေ၊ ကော ဗြာဟ္မဏော သံကလဟံ ဥဒီရယေ။
ဂန္တွာန ဘူတာဓိပမေဝ ပုစ္ဆထ၊ သစေ န ဇာနာထ ဣဓုတ္တမာဓမံ’’။
၂၂၀.
‘‘တာ နာရဒေန ပရမပ္ပကောပိတာ၊ ဥဒီရိတာ ဝဏ္ဏမဒေန မတ္တာ။
သကာသေ [သကာသံ (က.)] ဂန္တွာန သဟဿစက္ခုနော၊ ပုစ္ဆိံသု ဘူတာဓိပံ ကာ နု သေယျသိ’’။
၂၂၁.
‘‘တာ ဒိသွာ အာယတ္တမနာ ပုရိန္ဒဒော၊ ဣစ္စဗြဝီ ဒေဝဝရော ကတဉ္ဇလီ။
သဗ္ဗာဝ ဝေါ ဟောထ သုဂတ္တေ သာဒိသီ၊ ကော နေဝ ဘဒ္ဒေ ကလဟံ ဥဒီရယိ’’။
၂၂၂.
‘‘ယော သဗ္ဗလောကစ္စရိတော [သဗ္ဗလောကံ စရကော (သီ. သျာ. ပီ.)] မဟာမုနိ၊ ဓမ္မေ ဌိတော နာရဒော [နာရဒ (သျာ.)] သစ္စနိက္ကမော။
သော နောဗြဝိ [ဗြဝီ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဂိရိဝရေ ဂန္ဓမာဒနေ၊ ဂန္တွာန ဘူတာဓိပမေဝ ပုစ္ဆထ။
သစေ န ဇာနာထ ဣဓုတ္တမာဓမံ’’။
၂၂၃.
‘‘အသု [အသူ (သျာ.)] ဗြဟာရညစရော မဟာမုနိ၊ နာဒတွာ ဘတ္တံ ဝရဂတ္တေ ဘုဉ္ဇတိ။
ဝိစေယျ ဒါနာနိ ဒဒါတိ ကောသိယော၊ ယဿာ ဟိ သော ဒဿတိ သာဝ သေယျသိ’’။
၂၂၄.
‘‘အသူ ဟိ ယော သမ္မတိ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ၊ ဂင်္ဂါယ တီရေ ဟိမဝန္တပဿနိ [ဟိမဝန္တပသ္မနိ (သီ. ပီ. က.)]။သ ကောသိယော ဒုလ္လဘပါနဘောဇနော၊ တဿ သုဓံ ပါပယ ဒေဝသာရထိ’’။
၂၂၅.
‘‘သ [သော (သျာ.)] မာတလီ ဒေဝဝရေန ပေသိတော၊ သဟဿယုတ္တံ အဘိရုယှ သန္ဒနံ။
သုခိပ္ပမေဝ [သ ခိပ္ပမေဝ (သီ. ပီ.)] ဥပဂမ္မ အဿမံ၊ အဒိဿမာနော မုနိနော သုဓံ အဒါ’’။
၂၂၆.
‘‘ဥဒဂ္ဂိဟုတ္တံ ဥပတိဋ္ဌတော ဟိ မေ၊ ပဘင်္ကရံ လောကတမောနုဒုတ္တမံ။
သဗ္ဗာနိ ဘူတာနိ အဓိစ္စ [အတိစ္စ (သီ. ပီ.)] ဝါသဝေါ၊ ကော နေဝ မေ ပါဏိသု ကိံ သုဓောဒဟိ။၂၂၇.
‘‘သင်္ခူပမံ သေတမတုလျဒဿနံ၊ သုစိံ သုဂန္ဓံ ပိယရူပမဗ္ဘုတံ။
အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ မမ ဇာတု စက္ခုဘိ [ဇာတစက္ခုဟိ (သီ. ပီ.)]၊ ကာ ဒေဝတာ ပါဏိသု ကိံ သုဓောဒဟိ’’။၂၂၈.
‘‘အဟံ မဟိန္ဒေန မဟေသိ ပေသိတော၊ သုဓာဘိဟာသိံ တုရိတော မဟာမုနိ။

ဇာနာသိ မံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ၊ ဘုဉ္ဇဿု ဘတ္တုတ္တမ မာဘိဝါရယိ [မာ ဝိစာရယိ (သီ. ပီ.)]။
၂၂၉.
‘‘ဘုတ္တာ စ သာ ဒွာဒသ ဟန္တိ ပါပကေ၊ ခုဒံ ပိပါသံ အရတိံ ဒရက္လမံ [ဒရထံ ကိလံ (သျာ.)၊ ဒရထက္ခမံ (က.)]။
ကောဓူပနာဟဉ္စ ဝိဝါဒပေသုဏံ၊ သီတုဏှတန္ဒိဉ္စ ရသုတ္တမံ ဣဒံ’’။
၂၃၀.
‘‘န ကပ္ပတီ မာတလိ မယှ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပုဗ္ဗေ အဒတွာ ဣတိ မေ ဝတုတ္တမံ။
န စာပိ ဧကာသ္နမရီယပူဇိတံ [ဧကာသနံ အရိယပူဇိတံ (သီ. ပီ.)]၊ အသံဝိဘာဂီ စ သုခံ န ဝိန္ဒတိ’’။၂၃၁.
‘‘ထီဃာတကာ ယေ စိမေ ပါရဒါရိကာ၊ မိတ္တဒ္ဒုနော ယေ စ သပန္တိ သုဗ္ဗတေ။
သဗ္ဗေ စ တေ မစ္ဆရိပဉ္စမာဓမာ၊ တသ္မာ အဒတွာ ဥဒကမ္ပိ နာသ္နိယေ [နာသ္မိယေ (သီ. ပီ.)]။
၂၃၂.
‘‘သော ဟိတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသဿ ဝါ ပန၊ ဒဿာမိ ဒါနံ ဝိဒုသမ္ပဝဏ္ဏိတံ။
သဒ္ဓါ ဝဒညူ ဣဓ ဝီတမစ္ဆရာ၊ ဘဝန္တိ ဟေတေ သုစိသစ္စသမ္မတာ’’ [သမ္မသမ္မတာ (သီ.)]။
၂၃၃.
‘‘အတော မတာ [မုတာ (သီ. ပီ.)] ဒေဝဝရေန ပေသိတာ၊ ကညာ စတဿော ကနကတ္တစူပမာ။
အာသာ စ သဒ္ဓါ စ သိရီ တတော ဟိရီ [သိရီ ဟိရီ တတော (ပီ.)]၊ တံ အဿမံ အာဂမု [အာဂမုံ (သီ. ပီ. က.)] ယတ္ထ ကောသိယော။
၂၃၄.
‘‘တာ ဒိသွာ သဗ္ဗော ပရမပ္ပမောဒိတော [သဗ္ဗာ ပရမပ္ပမောဒိတာ (သျာ.)]၊ သုဘေန ဝဏ္ဏေန သိခါရိဝဂ္ဂိနော။
ကညာ စတဿော စတုရော စတုဒ္ဒိသာ၊ ဣစ္စဗြဝီ မာတလိနော စ သမ္မုခါ။
၂၃၅.
‘‘ပုရိမံ ဒိသံ ကာ တွံ ပဘာသိ ဒေဝတေ၊ အလင်္ကတာ တာရဝရာဝ ဩသဓီ။
ပုစ္ဆာမိ တံ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ၊ အာစိက္ခ မေ တွံ ကတမာသိ ဒေဝတာ။
၂၃၆.
‘‘သိရာဟ ဒေဝီမနုဇေဘိ [မနုဇေသု (သီ. သျာ. ပီ.)] ပူဇိတာ၊ အပါပသတ္တူပနိသေဝိနီ သဒါ။
သုဓာဝိဝါဒေန တဝန္တိမာဂတာ၊ တံ မံ သုဓာယ ဝရပည ဘာဇယ။
၂၃၇.
‘‘ယဿာဟမိစ္ဆာမိ သုဓံ [သုခံ (ပီ.)] မဟာမုနိ၊ သော [သ (သီ. ပီ.)] သဗ္ဗကာမေဟိ နရော ပမောဒတိ။သိရီတိ မံ ဇာနဟိ ဇူဟတုတ္တမ၊ တံ မံ သုဓာယ ဝရပည ဘာဇယ’’။
၂၃၈.
‘‘သိပ္ပေန ဝိဇ္ဇာစရဏေန ဗုဒ္ဓိယာ၊ နရာ ဥပေတာ ပဂုဏာ သကမ္မုနာ [သကမ္မနာ (သီ. ပီ.)]။
တယာ ဝိဟီနာ န လဘန္တိ ကိဉ္စနံ [ကိဉ္စိနံ (က.)]၊ တယိဒံ န သာဓု ယဒိဒံ တယာ ကတံ။
၂၃၉.
‘‘ပဿာမိ ပေါသံ အလသံ မဟဂ္ဃသံ၊ သုဒုက္ကုလီနမ္ပိ အရူပိမံ နရံ။

တယာနုဂုတ္တော သိရိ ဇာတိမာမပိ [ဇာတိမံ အပိ (သီ.)]၊ ပေသေတိ ဒါသံ ဝိယ ဘောဂဝါ သုခီ။၂၄၀.
‘‘တံ တံ အသစ္စံ အဝိဘဇ္ဇသေဝိနိံ၊ ဇာနာမိ မူဠှံ ဝိဒုရာနုပါတိနိံ။
န တာဒိသီ အရဟတိ အာသနူဒကံ၊ ကုတော သုဓာ ဂစ္ဆ န မယှ ရုစ္စသိ’’။
၂၄၁.
‘‘ကာ သုက္ကဒါဌာ ပဋိမုက္ကကုဏ္ဍလာ၊ စိတ္တင်္ဂဒါ ကမ္ဗုဝိမဋ္ဌဓာရိနီ။
ဩသိတ္တဝဏ္ဏံ ပရိဒယှ သောဘသိ၊ ကုသဂ္ဂိရတ္တံ အပိဠယှ မဉ္ဇရိံ။
၂၄၂.
‘‘မိဂီဝ ဘန္တာ သရစာပဓာရိနာ၊ ဝိရာဓိတာ မန္ဒမိဝ ဥဒိက္ခသိ။
ကော တေ ဒုတီယော ဣဓ မန္ဒလောစနေ၊ န ဘာယသိ ဧကိကာ ကာနနေ ဝနေ’’။
၂၄၃.
‘‘န မေ ဒုတီယော ဣဓ မတ္ထိ ကောသိယ၊ မသက္ကသာရပ္ပဘဝမှိ ဒေဝတာ။
အာသာ သုဓာသာယ တဝန္တိမာဂတာ၊ တံ မံ သုဓာယ ဝရပည ဘာဇယ’’။
၂၄၄.
‘‘အာသာယ ယန္တိ ဝါဏိဇာ ဓနေသိနော၊ နာဝံ သမာရုယှ ပရေန္တိ အဏ္ဏဝေ။
တေ တတ္ထ သီဒန္တိ အထောပိ ဧကဒါ၊ ဇီနာဓနာ ဧန္တိ ဝိနဋ္ဌပါဘတာ။
၂၄၅.
‘‘အာသာယ ခေတ္တာနိ ကသန္တိ ကဿကာ၊ ဝပန္တိ ဗီဇာနိ ကရောန္တုပါယသော။
ဤတီနိပါတေန အဝုဋ္ဌိတာယ [အဝုဋ္ဌိကာယ (သီ. ပီ.)] ဝါ၊ န ကိဉ္စိ ဝိန္ဒန္တိ တတော ဖလာဂမံ။
၂၄၆.
‘‘အထတ္တကာရာနိ ကရောန္တိ ဘတ္တုသု၊ အာသံ ပုရက္ခတွာ နရာ သုခေသိနော။
တေ ဘတ္တုရတ္ထာ အတိဂါဠှိတာ ပုန၊ ဒိသာ ပနဿန္တိ အလဒ္ဓ ကိဉ္စနံ။
၂၄၇.
‘‘ဟိတွာန [ဇဟိတွ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဓညဉ္စ ဓနဉ္စ ဉာတကေ၊ အာသာယ သဂ္ဂါဓိမနာ သုခေသိနော။
တပန္တိ လူခမ္ပိ တပံ စိရန္တရံ၊ ကုမဂ္ဂမာရုယှ [ကုမ္မဂ္ဂမာရုယှ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပရေန္တိ ဒုဂ္ဂတိံ။
၂၄၈.
‘‘အာသာ ဝိသံဝါဒိကသမ္မတာ ဣမေ၊ အာသေ သုဓာသံ [သုဓာယ (သျာ ပီ. က.)] ဝိနယဿု အတ္တနိ။
န တာဒိသီ အရဟတိ အာသနူဒကံ၊ ကုတော သုဓာ ဂစ္ဆ န မယှ ရုစ္စသိ’’။
၂၄၉.
‘‘ဒဒ္ဒလ္လမာနာ ယသသာ ယသဿိနီ၊ ဇိဃညနာမဝှယနံ ဒိသံ ပတိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ၊ အာစိက္ခ မေ တွံ ကတမာသိ ဒေဝတာ’’။
၂၅၀.
‘‘သဒ္ဓါဟ ဒေဝီမနုဇေဟိ [ဒေဝီမနုဇေသု (သီ. သျာ. ပီ.)] ပူဇိတာ၊ အပါပသတ္တူပနိသေဝိနီ သဒါ။သုဓာဝိဝါဒေန တဝန္တိမာဂတာ၊ တံ မံ သုဓာယ ဝရပည ဘာဇယ’’။
၂၅၁.

‘‘ဒါနံ ဒမံ စာဂမထောပိ သံယမံ၊ အာဒါယ သဒ္ဓါယ ကရောန္တိ ဟေကဒါ။
ထေယျံ မုသာ ကူဋမထောပိ ပေသုဏံ၊ ကရောန္တိ ဟေကေ ပုန ဝိစ္စုတာ တယာ။
၂၅၂.
‘‘ဘရိယာသု ပေါသော သဒိသီသု ပေက္ခဝါ [ပေခဝါ (ပီ.)]၊ သီလူပပန္နာသု ပတိဗ္ဗတာသုပိ။
ဝိနေတွာန [ဝိနေတွာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဆန္ဒံ ကုလိတ္ထိယာသုပိ [ကုလဓီတိယာသုပိ (သီ. ပီ.)]၊ ကရောတိသဒ္ဓံ ပုန [ပန (သီ. ပီ.)] ကုမ္ဘဒါသိယာ။
၂၅၃.
‘‘တွမေဝ သဒ္ဓေ ပရဒါရသေဝိနီ၊ ပါပံ ကရောသိ ကုသလမ္ပိ ရိဉ္စသိ။
န တာဒိသီ အရဟတိ အာသနူဒကံ၊ ကုတော သုဓာ ဂစ္ဆ န မယှ ရုစ္စသိ’’။
၂၅၄.
‘‘ဇိဃညရတ္တိံ အရုဏသ္မိမူဟတေ၊ ယာ ဒိဿတိ ဥတ္တမရူပဝဏ္ဏိနီ။
တထူပမာ မံ ပဋိဘာသိ ဒေဝတေ၊ အာစိက္ခ မေ တွံ ကတမာသိ အစ္ဆရာ။
၂၅၅.
‘‘ကာလာ နိဒါဃေရိဝ အဂ္ဂိဇာရိဝ [အဂ္ဂဇာတိဝ (သီ.)၊ အဂ္ဂိဇာတိဝ (ပီ.)]၊ အနိလေရိတာ လောဟိတပတ္တမာလိနီ။
ကာ တိဋ္ဌသိ မန္ဒမိဂါဝလောကယံ [မန္ဒမိဝါဝလောကယံ (သီ. ပီ.)]၊ ဘာသေသမာနာဝ ဂိရံ န မုဉ္စသိ’’။၂၅၆.
‘‘ဟိရာဟ ဒေဝီမနုဇေဟိ ပူဇိတာ၊ အပါပသတ္တူပနိသေဝိနီ သဒါ။
သုဓာဝိဝါဒေန တဝန္တိမာဂတာ၊ သာဟံ န သက္ကောမိ သုဓမ္ပိ ယာစိတုံ။
ကောပီနရူပါ ဝိယ ယာစနိတ္ထိယာ’’။
၂၅၇.
‘‘ဓမ္မေန ဉာယေန သုဂတ္တေ လစ္ဆသိ၊ ဧသော ဟိ ဓမ္မော န ဟိ ယာစနာ သုဓာ။တံ တံ အယာစန္တိမဟံ နိမန္တယေ၊ သုဓာယ ယဉ္စိစ္ဆသိ တမ္ပိ ဒမ္မိ တေ။
၂၅၈.
‘‘သာ တွံ မယာ အဇ္ဇ သကမှိ အဿမေ၊ နိမန္တိတာ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟေ။
တုဝဉှိ မေ သဗ္ဗရသေဟိ ပူဇိယာ၊ တံ ပူဇယိတွာန သုဓမ္ပိ အသ္နိယေ’’။
၂၅၉.
‘‘သာ ကောသိယေနာနုမတာ ဇုတီမတာ၊ အဒ္ဓါ ဟိရိ ရမ္မံ ပါဝိသိ ယဿမံ။
ဥဒကဝန္တံ [ဥဒညဝန္တံ (သီ. ပီ.)] ဖလမရိယပူဇိတံ၊ အပါပသတ္တူပနိသေဝိတံ သဒါ။
၂၆၀.
‘‘ရုက္ခဂ္ဂဟာနာ ဗဟုကေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ၊ အမ္ဗာ ပိယာလာ ပနသာ စ ကိံသုကာ။
သောဘဉ္ဇနာ လောဒ္ဒမထောပိ ပဒ္မကာ၊ ကေကာ စ ဘင်္ဂါ တိလကာ သုပုပ္ဖိတာ။
၂၆၁.
‘‘သာလာ ကရေရီ ဗဟုကေတ္ထ ဇမ္ဗုယော၊ အဿတ္ထနိဂြောဓမဓုကဝေတသာ [ဝေဒိသာ (က.)]။
ဥဒ္ဒာလကာ ပါဋလိ သိန္ဒုဝါရကာ [သိန္ဒုဝါရိတာ (ဗဟူသု)]၊ မနုညဂန္ဓာ မုစလိန္ဒကေတကာ။၂၆၂.

‘‘ဟရေဏုကာ ဝေဠုကာ ကေဏု [ဝေဏု (သီ. ပီ.)] တိန္ဒုကာ၊ သာမာကနီဝါရမထောပိ စီနကာ။
မောစာ ကဒလီ ဗဟုကေတ္ထ သာလိယော၊ ပဝီဟယော အာဘူဇိနော စ [အာဘုဇိနောပိ (သီ. သျာ.)] တဏ္ဍုလာ။၂၆၃.
‘‘တဿေဝုတ္တရပဿေန [တဿ စ ဥတ္တရေ ပဿေ (သီ. ပီ.)၊ တဿ စ ဥတ္တရပဿေန (သျာ.)]၊ ဇာတာ ပေါက္ခရဏီ သိဝါ။အကက္ကသာ အပဗ္ဘာရာ၊ သာဓု အပ္ပဋိဂန္ဓိကာ။
၂၆၄.
‘‘တတ္ထ မစ္ဆာ သန္နိရတာ၊ ခေမိနော ဗဟုဘောဇနာ။
သိင်္ဂူ သဝင်္ကာ သံကုလာ [သကုလာ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ သတဝင်္ကာ စ ရောဟိတာ။
အာဠိဂဂ္ဂရကာကိဏ္ဏာ၊ ပါဌီနာ ကာကမစ္ဆကာ။
၂၆၅.
‘‘တတ္ထ ပက္ခီ သန္နိရတာ၊ ခေမိနော ဗဟုဘောဇနာ။
ဟံသာ ကောဉ္စာ မယူရာ စ၊ စက္ကဝါကာ စ ကုက္ကုဟာ။
ကုဏာလကာ ဗဟူ စိတြာ၊ သိခဏ္ဍီ ဇီဝဇီဝကာ။
၂၆၆.
‘‘တတ္ထ ပါနာယ မာယန္တိ၊ နာနာ မိဂဂဏာ ဗဟူ။
သီဟာ ဗျဂ္ဃာ ဝရာဟာ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆယော။
၂၆၇.
‘‘ပလာသာဒါ ဂဝဇာ စ၊ မဟိံသာ [မဟိသာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ရောဟိတာ ရုရူ။
ဧဏေယျာ စ ဝရာဟာ စ၊ ဂဏိနော နီကသူကရာ။
ကဒလိမိဂါ ဗဟုကေတ္ထ၊ ဗိဠာရာ သသကဏ္ဏိကာ [သသကဏ္ဏကာ (သီ.)]။
၂၆၈.
‘‘ဆမာဂိရီ ပုပ္ဖဝိစိတြသန္ထတာ၊ ဒိဇာဘိဃုဋ္ဌာ ဒိဇသင်္ဃသေဝိတာ’’။
၂၆၉.
‘‘သာ သုတ္တစာ နီလဒုမာဘိလမ္ဗိတာ၊ ဝိဇ္ဇု မဟာမေဃရိဝါနုပဇ္ဇထ။
တဿာ သုသမ္ဗန္ဓသိရံ ကုသာမယံ၊ သုစိံ သုဂန္ဓံ အဇိနူပသေဝိတံ။
အတြိစ္စ [အတြိစ္ဆ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကောစ္ဆံ ဟိရိမေတဒဗြဝိ၊ ‘နိသီဒ ကလျာဏိ သုခယိဒမာသနံ’။၂၇၀.
‘‘တဿာ တဒါ ကောစ္ဆဂတာယ ကောသိယော၊ ယဒိစ္ဆမာနာယ ဇဋာဇိနန္ဓရော [ဇဋာဇုတိန္ဓရော (သျာ. က.)]။နဝေဟိ ပတ္တေဟိ သယံ သဟူဒကံ၊ သုဓာဘိဟာသီ တုရိတော မဟာမုနိ။
၂၇၁.
‘‘သာ တံ ပဋိဂ္ဂယှ ဥဘောဟိ ပါဏိဘိ၊ ဣစ္စဗြဝိ အတ္တမနာ ဇဋာဓရံ။
‘ဟန္ဒာဟံ ဧတရဟိ ပူဇိတာ တယာ၊ ဂစ္ဆေယျံ ဗြဟ္မေ တိဒိဝံ ဇိတာဝိနီ’။
၂၇၂.
‘‘သာ ကောသိယေနာနုမတာ ဇုတီမတာ၊ ဥဒီရိတာ [ဥဒိရယိ (က.)] ဝဏ္ဏမဒေန မတ္တာ။သကာသေ ဂန္တွာန သဟဿစက္ခုနော၊ အယံ သုဓာ ဝါသဝ ဒေဟိ မေ ဇယံ။

၂၇၃.
‘‘တမေန [တမေနံ (သျာ. က.)] သက္ကောပိ တဒါ အပူဇယိ၊ သဟိန္ဒဒေဝါ [သဟိန္ဒာ စ ဒေဝါ (သီ. ပီ.)] သုရကညမုတ္တမံ။
သာ ပဉ္ဇလီ ဒေဝမနုဿပူဇိတာ၊ နဝမှိ ကောစ္ဆမှိ ယဒါ ဥပါဝိသိ’’။
၂၇၄.
‘‘တမေဝ သံသီ [တမေဝ အသံသီ (သျာ.)] ပုနဒေဝ မာတလိံ၊ သဟဿနေတ္တော တိဒသာနမိန္ဒော။
ဂန္တွာန ဝါကျံ မမ ဗြူဟိ ကောသိယံ၊ အာသာယ သဒ္ဓါ [သဒ္ဓ (ပီ.)] သိရိယာ စ ကောသိယ။
ဟိရီ သုဓံ ကေန မလတ္ထ ဟေတုနာ။
၂၇၅.
‘‘တံ သု ဝတ္ထံ ဥဒတာရယီ ရထံ၊ ဒဒ္ဒလ္လမာနံ ဥပကာရိယသာဒိသံ [ဥပကိရိယသာဒိသံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ဇမ္ဗောနဒီသံ တပနေယျသန္နိဘံ [သန္တိကံ (သီ.ပီ.)]၊ အလင်္ကတံ ကဉ္စနစိတ္တသန္နိဘံ။
၂၇၆.
‘‘သုဝဏ္ဏစန္ဒေတ္ထ ဗဟူ နိပါတိတာ၊ ဟတ္ထီ ဂဝဿာ ကိကိဗျဂ္ဃဒီပိယော [ကိမ္ပုရိသဗျဂ္ဃဒီပိယော (က.)]။
ဧဏေယျကာ လင်္ဃမယေတ္ထ ပက္ခိနော [ပက္ခိယော (သီ. ပီ.)]၊ မိဂေတ္ထ ဝေဠုရိယမယာ ယုဓာ ယုတာ။
၂၇၇.
‘‘တတ္ထဿရာဇဟရယော အယောဇယုံ၊ ဒသသတာနိ သုသုနာဂသာဒိသေ။
အလင်္ကတေ ကဉ္စနဇာလုရစ္ဆဒေ၊ အာဝေဠိနေ သဒ္ဒဂမေ အသင်္ဂိတေ။
၂၇၈.
‘‘တံ ယာနသေဋ္ဌံ အဘိရုယှ မာတလိ၊ ဒိသာ ဣမာယော [ဒသ ဒိသာ ဣမာ (သီ. သျာ. ပီ.)] အဘိနာဒယိတ္ထ။
နဘဉ္စ သေလဉ္စ ဝနပ္ပတိနိဉ္စ [ဝနသ္ပတီနိ စ (သီ. ပီ.)၊ ဝနပ္ပတိဉ္စ (သျာ. က.)]၊ သသာဂရံ ပဗျဓယိတ္ထ [ပဗျာထယိတ္ထ (သီ. ပီ.)] မေဒိနိံ။
၂၇၉.
‘‘သ ခိပ္ပမေဝ ဥပဂမ္မ အဿမံ၊ ပါဝါရမေကံသကတော ကတဉ္ဇလီ။
ဗဟုဿုတံ ဝုဒ္ဓံ ဝိနီတဝန္တံ၊ ဣစ္စဗြဝီ မာတလိ ဒေဝဗြာဟ္မဏံ။
၂၈၀.
‘‘ဣန္ဒဿ ဝါကျံ နိသာမေဟိ ကောသိယ၊ ဒူတော အဟံ ပုစ္ဆတိ တံ ပုရိန္ဒဒော။
အာသာယ သဒ္ဓါ သိရိယာ စ ကောသိယ၊ ဟိရီ သုဓံ ကေန မလတ္ထ ဟေတုနာ’’။
၂၈၁.
‘‘အန္ဓာ သိရီ မံ ပဋိဘာတိ မာတလိ၊ သဒ္ဓါ အနိစ္စာ ပန ဒေဝသာရထိ။
အာသာ ဝိသံဝါဒိကသမ္မတာ ဟိ မေ၊ ဟိရီ စ အရိယမှိ ဂုဏေ ပတိဋ္ဌိတာ’’။
၂၈၂.
‘‘ကုမာရိယော ယာစိမာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ၊ ဇိဏ္ဏာ စ ယာ ယာ စ သဘတ္တုဣတ္ထိယော။တာ ဆန္ဒရာဂံ ပုရိသေသု ဥဂ္ဂတံ၊ ဟိရိယာ နိဝါရေန္တိ သစိတ္တမတ္တနော။၂၈၃.
‘‘သင်္ဂါမသီသေ သရသတ္တိသံယုတေ၊ ပရာဇိတာနံ ပတတံ ပလာယိနံ။

ဟိရိယာ နိဝတ္တန္တိ ဇဟိတွ [ဇဟိတွာန (သျာ. က.)] ဇီဝိတံ၊ တေ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိ ပုနာ ဟိရီမနာ။၂၈၄.
‘‘ဝေလာ ယထာ သာဂရဝေဂဝါရိနီ၊ ဟိရာယ ဟိ ပါပဇနံ နိဝါရိနီ။
တံ သဗ္ဗလောကေ ဟိရိမရိယပူဇိတံ၊ ဣန္ဒဿ တံ ဝေဒယ ဒေဝသာရထိ’’။
၂၈၅.
‘‘ကော တေ ဣမံ ကောသိယ ဒိဋ္ဌိမောဒဟိ၊ ဗြဟ္မာ မဟိန္ဒော အထ ဝါ ပဇာပတိ။
ဟိရာယ ဒေဝေသု ဟိ သေဋ္ဌသမ္မတာ၊ ဓီတာ မဟိန္ဒဿ မဟေသိ ဇာယထ’’။
၂၈၆.
‘‘ဟန္ဒေဟိ ဒါနိ တိဒိဝံ အပက္ကမ [သမက္ကမ (သီ. ပီ.)]၊ ရထံ သမာရုယှ မမာယိတံ ဣမံ [ဣဒံ (သျာ. က.)]။ဣန္ဒော စ တံ ဣန္ဒသဂေါတ္တ ကင်္ခတိ၊ အဇ္ဇေဝ တွံ ဣန္ဒသဟဗျတံ ဝဇ’’။
၂၈၇.
‘‘ဧဝံ ဝိသုဇ္ဈန္တိ [သမိဇ္ဈန္တိ (သီ. ပီ.)] အပါပကမ္မိနော၊ အထော သုစိဏ္ဏဿ ဖလံ န နဿတိ။
ယေ ကေစိ မဒ္ဒက္ခု သုဓာယ ဘောဇနံ၊ သဗ္ဗေဝ တေ ဣန္ဒသဟဗျတံ ဂတာ’’။
၂၈၈.
‘‘ဟိရီ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာသိ၊ ကောသိယော ဒါနပတိ ဘိက္ခု။
အနုရုဒ္ဓေါ ပဉ္စသိခေါ၊ အာနန္ဒော အာသိ မာတလိ။
၂၈၉.
‘‘သူရိယော ကဿပေါ ဘိက္ခု၊ မောဂ္ဂလ္လာနောသိ စန္ဒိမာ။
နာရဒော သာရိပုတ္တောသိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေါ အာသိ ဝါသဝေါ’’တိ။
သုဓာဘောဇနဇာတကံ တတိယံ။
၅၃၆. ကုဏာလဇာတကံ (၄)
ဧဝမက္ခါယတိ၊ ဧဝမနုသူယတိ [သုယျတိ (က.)]။ သဗ္ဗောသဓဓရဏိဓရေ နေကပုပ္ဖမာလျဝိတတေ ဂဇ-ဂဝဇ မဟိံသ-ရုရု-စမရ-ပသဒ-ခဂ္ဂ-ဂေါကဏ္ဏ-သီဟ-ဗျဂ္ဃ-ဒီပိ-အစ္ဆ-ကောက-တရစ္ဆ-ဥဒ္ဒာရ-ကဒလိမိဂ- ဗိဠာရ-သသ-ကဏ္ဏိကာနုစရိတေအာကိဏ္ဏနေလမဏ္ဍလမဟာဝရာဟနာဂကုလကရေဏု [ကဏေရု (သီ. ပီ.)] -သင်္ဃာဓိဝုဋ္ဌေ [ဝုတ္ထေ (သီ. ပီ.)] ဣဿမိဂ- သာခမိဂ-သရဘမိဂ-ဧဏီမိဂ-ဝါတမိဂ-ပသဒမိဂ-ပုရိသာလု [ပုရိသလ္လု (သီ. ပီ.)] -ကိမ္ပုရိသ-ယက္ခ-ရက္ခသနိသေဝိတေ အမဇ္ဇဝမဉ္ဇရီဓရ-ပဟဋ္ဌ [ဗြဟဋ္ဌ (သီ. ပီ.)] -ပုပ္ဖဖုသိတဂ္ဂါ [ပုပ္ဖိတဂ္ဂ (သီ. ပီ.)] နေကပါဒပဂဏဝိတတေကုရရ-စကောရ-ဝါရဏ-မယူရ-ပရဘတ- ဇီဝဉ္ဇီဝက-စေလာဝကာ-ဘိင်္ကာရ-ကရဝီကမတ္တဝိဟင်္ဂဂဏ-သတတ [ဝိဟင်္ဂသတ (သီ. ပီ.)] သမ္ပဃုဋ္ဌေအဉ္ဇန-မနောသိလာ-ဟရိတာလ- ဟိင်္ဂုလကဟေမ-ရဇတကနကာနေကဓာတုသတဝိနဒ္ဓပဋိမဏ္ဍိတပ္ပဒေသေ ဧဝရူပေ ခလု၊ ဘော၊ ရမ္မေ ဝနသဏ္ဍေကုဏာလော နာမ သကုဏော ပဋိဝသတိ အတိဝိယ စိတ္တော အတိဝိယ စိတ္တပတ္တစ္ဆဒနော။
တဿေဝ ခလု၊ ဘော၊ ကုဏာလဿ သကုဏဿ အဍ္ဎုဍ္ဎာနိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ ပရိစာရိကာ ဒိဇကညာယော။ အထ ခလု၊
ဘော၊ ဒွေ ဒိဇကညာယော ကဋ္ဌံ မုခေန ဍံသိတွာ [ဍသိတွာ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] တံ ကုဏာလံ သကုဏံ မဇ္ဈေ နိသီဒါပေတွာ ဥဍ္ဍေန္တိ [ဍေန္တိ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] – ‘‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ အဒ္ဓါနပရိယာယပထေ ကိလမထော ဥဗ္ဗာဟေတ္ထာ’’တိ [ဥဗ္ဗာဟေထာတိ (သျာ. က.)]။
ပဉ္စသတာ [ပဉ္စသတ (ပီ.)] ဒိဇကညာယော ဟေဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌတော ဥဍ္ဍေန္တိ – [ဍေန္တိ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] ‘‘သစာယံ ကုဏာလော သကုဏော အာသနာ ပရိပတိဿတိ၊ မယံ တံ ပက္ခေဟိ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမာတိ။
ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ဥပရူပရိ ဥဍ္ဍေန္တိ – [ဍေန္တိ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] ‘‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံအာတပေါ ပရိတာပေသီ’’တိ [ပရိကာပီတိ (သီ. ပီ.)]။
ပဉ္စသတာ ပဉ္စသတာ [သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု ‘‘ပဉ္စသတာ’’တိ သကိဒေဝ အာဂတံ] ဒိဇကညာယော ဥဘတောပဿေန ဥဍ္ဍေန္တိ – [ဍေန္တိ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] ‘‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါ တိဏံ ဝါ ရဇော ဝါဝါတော ဝါ ဥဿာဝေါ ဝါ ဥပပ္ဖုသီ’’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ပုရတော ပုရတော ဥဍ္ဍေန္တိ – ‘‘မာ နံ ကုဏာလံ သကုဏံ ဂေါပါလကာ ဝါ ပသုပါလကာဝါ တိဏဟာရကာ ဝါ ကဋ္ဌဟာရကာ ဝါ ဝနကမ္မိကာ ဝါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကဌလေန ဝါ [ကထလာယ ဝါ (က.)] ပါဏိနာ ဝါ ( ) [(ပါသာဏေန ဝါ) (သျာ.)] လေဍ္ဍုနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန ဝါ သက္ခရာဟိ ဝါ [သက္ခရာယ ဝါ (သီ.)] ပဟာရံအဒံသု။ မာယံ ကုဏာလော သကုဏော ဂစ္ဆေဟိ ဝါ လတာဟိ ဝါ ရုက္ခေဟိ ဝါ သာခါဟိ ဝါ [ဣဒံ ပဒဒွယံ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ] ထမ္ဘေဟိ ဝါ ပါသာဏေဟိ ဝါ ဗလဝန္တေဟိ ဝါ ပက္ခီဟိ သင်္ဂမေသီ’’တိ [သင်္ဂါမေသီတိ (သီ. ပီ.)]။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဥဍ္ဍေန္တိ သဏှာဟိ သခိလာဟိ မဉ္ဇူဟိ မဓုရာဟိ ဝါစာဟိ သမုဒါစရန္တိယော – ‘‘မာယံ ကုဏာလော သကုဏော အာသနေ ပရိယုက္ကဏ္ဌီ’’တိ။

ပဉ္စသတာ ဒိဇကညာယော ဒိသောဒိသံ ဥဍ္ဍေန္တိ အနေကရုက္ခဝိဝိဓဝိကတိဖလမာဟရန္တိယော – ‘‘မာယံ ကုဏာလော သကုဏော ခုဒါယ ပရိကိလမိတ္ထာ’’တိ။

အထ ခလု၊ ဘော၊ တာ [နတ္ထိ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု] ဒိဇကညာယော တံ ကုဏာလံ သကုဏံ အာရာမေနေဝ အာရာမံ ဥယျာနေနေဝ ဥယျာနံ နဒီတိတ္ထေနေဝ နဒီတိတ္ထံ ပဗ္ဗတသိခရေနေဝ ပဗ္ဗတသိခရံ အမ္ဗဝနေနေဝ အမ္ဗဝနံဇမ္ဗုဝနေနေဝ ဇမ္ဗုဝနံ လဗုဇဝနေနေဝ လဗုဇဝနံ နာဠိကေရသဉ္စာရိယေနေဝ [သဉ္ဇာဒိယေနေဝ (ပီ.)] နာဠိကေရသဉ္စာရိယံ ခိပ္ပမေဝ အဘိသမ္ဘောန္တိ ရတိတ္ထာယ [ရတတ္ထာယ (သီ. ပီ.)]။

အထ ခလု၊ ဘော၊ ကုဏာလော သကုဏော တာဟိ ဒိဇကညာဟိ ဒိဝသံ ပရိဗျူဠှော ဧဝံ အပသာဒေတိ – ‘‘နဿထ တုမှေဝသလိယော၊ ဝိနဿထ တုမှေ ဝသလိယော၊ စောရိယော ဓုတ္တိယော အသတိယော လဟုစိတ္တာယော ကတဿ အပ္ပဋိကာရိကာယော အနိလော ဝိယ ယေနကာမံဂမာယော’’တိ။

တဿေဝ ခလု၊ ဘော၊ ဟိမဝတော ပဗ္ဗတရာဇဿ ပုရတ္ထိမဒိသာဘာဂေ သုသုခုမသုနိပုဏဂိရိပ္ပဘဝ [ပ္ပဘဝါ (သီ. ပီ.)] – ဟရိတုပယန္တိယော။

ဥပ္ပလ ပဒုမ ကုမုဒ နဠိန သတပတ္တ သောဂန္ဓိက မန္ဒာလက [မန္ဒာလဝ (သီ. ပီ.)၊ မန္ဒာရဝ (က.)] သမ္ပတိဝိရူဠှသုစိဂန္ဓ မနုညမာဝကပ္ပဒေသေ [ပါဝကပ္ပဒေသေ (သီ. ပီ.)]။

ကုရဝက-မုစလိန္ဒ-ကေတက-ဝေဒိသ-ဝဉ္ဇုလ [ဝေတသမဉ္ဇုလ (သီ.)] -ပုန္နာဂဗကုလ-တိလက-ပိယက-ဟသနသာလ-သဠလစမ္ပက အသောက-နာဂရုက္ခ-တိရီဋိ-ဘုဇပတ္တ-လောဒ္ဒ-စန္ဒနောဃဝနေကာဠာဂရု-ပဒ္မက-ပိယင်္ဂု-ဒေဝဒါရုကစောစဂဟနေ ကကုဓကုဋဇအင်္ကောလ-ကစ္စိကာရ [ကစ္ဆိကာရ (က.)] -ကဏိကာရ-ကဏ္ဏိကာရ-ကနဝေရ-ကောရဏ္ဍက-ကောဝိဠာရ-ကိံသုက-ယောဓိက ဝနမလ္လိက [နဝမလ္လိက (သီ. ပီ.)] -မနင်္ဂဏ-မနဝဇ္ဇ-ဘဏ္ဍိ-သုရုစိရ-ဘဂိနိမာလာမလျဓရေ ဇာတိသုမနမဓုဂန္ဓိက- [မဓုကဗန္ဓုက (က.)] ဓနုတက္ကာရိ [ဓနုကာရိ (သီ.)၊ ဓနုကာရိက (ပီ.)] တာလီသ-တဂရမုသီရကောဋ္ဌ-ကစ္ဆဝိတတေ အတိမုတ္တကသံကုသုမိတလတာဝိတတပဋိမဏ္ဍိတပ္ပဒေသေဟံသ-ပိလဝ-ကာဒမ္ဗ-ကာရဏ္ဍဝါဘိနဒိတေ ဝိဇ္ဇာဓရ-သိဒ္ဓ [သိန္ဓဝ (သီ. ပီ.)] -သမဏ-တာပသဂဏာဓိဝုဋ္ဌေဝရဒေဝ-ယက္ခ-ရက္ခသ-ဒါနဝ-ဂန္ဓဗ္ဗ-ကိန္နရမဟောရဂါနုစိဏ္ဏပ္ပဒေသေ ဧဝရူပေ ခလု၊ ဘော၊ ရမ္မေ ဝနသဏ္ဍေ ပုဏ္ဏမုခေါ နာမ ဖုဿကောကိလော ပဋိဝသတိ အတိဝိယ မဓုရဂိရော ဝိလာသိတနယနော မတ္တက္ခေါ [သဝိလာသိတနယနမတ္တက္ခေါ (က.)]။

တဿေဝ ခလု၊ ဘော၊ ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ အဍ္ဎုဍ္ဎာနိ ဣတ္ထိသတာနိ ပရိစာရိကာ ဒိဇကညာယော။ အထခလု၊ ဘော၊ ဒွေ ဒိဇကညာယော ကဋ္ဌံ မုခေန ဍံသိတွာ တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ မဇ္ဈေ နိသီဒါပေတွာ ဥဍ္ဍေန္တိ – ‘‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ အဒ္ဓါနပရိယာယပထေ ကိလမထော ဥဗ္ဗာဟေတ္ထာ’’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ဟေဋ္ဌတော ဟေဋ္ဌတော ဥဍ္ဍေန္တိ – ‘‘သစာယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော အာသနာ ပရိပတိဿတိ၊ မယံ တံ ပက္ခေဟိ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမာ’’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ဥပရူပရိ ဥဍ္ဍေန္တိ – ‘‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ အာတပေါ ပရိတာပေသီ’’တိ။

ပညာသ ပညာသ ဒိဇကညာယော ဥဘတောပဿေန ဥဍ္ဍေန္တိ – ‘‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ သီတံ ဝါ ဥဏှံ ဝါတိဏံ ဝါ ရဇော ဝါ ဝါတော ဝါ ဥဿာဝေါ ဝါ ဥပပ္ဖုသီ’’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ပုရတော ပုရတော ဥဍ္ဍေန္တိ – ‘‘မာ နံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဂေါပါလကာ ဝါ ပသုပါလကာ ဝါ တိဏဟာရကာ ဝါ ကဋ္ဌဟာရကာ ဝါ ဝနကမ္မိကာ ဝါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကထလာယ ဝါ ပါဏိနာ ဝါ လေဍ္ဍုနာဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္ထေန ဝါ သက္ခရာဟိ ဝါ ပဟာရံ အဒံသု။ မာယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော ဂစ္ဆေဟိဝါ လတာဟိ ဝါ ရုက္ခေဟိ ဝါ သာခါဟိ ဝါ ထမ္ဘေဟိ ဝါ ပါသာဏေဟိ ဝါ ဗလဝန္တေဟိ ဝါ ပက္ခီဟိ သင်္ဂါမေသီ’’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဥဍ္ဍေန္တိ သဏှာဟိ သခိလာဟိ မဉ္ဇူဟိ မဓုရာဟိ ဝါစာဟိ သမုဒါစရန္တိယော – ‘‘မာယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော အာသနေ ပရိယုက္ကဏ္ဌီ’’တိ။

ပညာသ ဒိဇကညာယော ဒိသောဒိသံ ဥဍ္ဍေန္တိ အနေကရုက္ခဝိဝိဓဝိကတိဖလမာဟရန္တိယော – ‘‘မာယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော ခုဒါယ ပရိကိလမိတ္ထာ’’တိ။

အထ ခလု၊ ဘော၊ တာ ဒိဇကညာယော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ အာရာမေနေဝ အာရာမံ ဥယျာနေနေဝ ဥယျာနံနဒီတိတ္ထေနေဝ နဒီတိတ္ထံ ပဗ္ဗတသိခရေနေဝ ပဗ္ဗတသိခရံ အမ္ဗဝနေနေဝ အမ္ဗဝနံ ဇမ္ဗုဝနေနေဝ ဇမ္ဗုဝနံ လဗုဇဝနေနေဝ လဗုဇဝနံ နာဠိကေရသဉ္စာရိယေနေဝ နာဠိကေရသဉ္စာရိယံ ခိပ္ပမေဝ အဘိသမ္ဘောန္တိ ရတိတ္ထာယ။

အထ ခလု၊ ဘော၊ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တာဟိ ဒိဇကညာဟိ ဒိဝသံ ပရိဗျူဠှော ဧဝံ ပသံသတိ –
‘‘သာဓု၊ သာဓု၊ ဘဂိနိယော၊ ဧတံ ခေါ၊ ဘဂိနိယော၊ တုမှာကံ ပတိရူပံ ကုလဓီတာနံ၊ ယံ တုမှေ ဘတ္တာရံ ပရိစရေယျာထာ’’တိ။

အထ ခလု၊ ဘော၊ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော ယေန ကုဏာလော သကုဏော တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဒသံသု ခေါ ကုဏာလဿ သကုဏဿ ပရိစာရိကာ ဒိဇကညာယော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ; ဒိသွာနယေန ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘‘အယံ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ကုဏာလော သကုဏော အတိဝိယ ဖရုသော အတိဝိယ ဖရုသဝါစော၊ အပ္ပေဝနာမ တဝမ္ပိ အာဂမ္မ ပိယဝါစံ လဘေယျာမာ’’တိ။ ‘‘အပ္ပေဝနာမ၊ ဘဂိနိယော’’တိ ဝတွာ ယေန ကုဏာလော သကုဏော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ကုဏာလေန သကုဏေန သဒ္ဓိံ ပဋိသမ္မောဒိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တံ ကုဏာလံ သကုဏံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကိဿ တွံ၊သမ္မ ကုဏာလ၊ ဣတ္ထီနံ သုဇာတာနံ ကုလဓီတာနံ သမ္မာပဋိပန္နာနံ မိစ္ဆာပဋိပန္နော’သိ [ပဋိပန္နော (သီ. ပီ.)]? အမနာပဘာဏီနမ္ပိ ကိရ၊ သမ္မ ကုဏာလ၊ ဣတ္ထီနံ မနာပဘာဏိနာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ကိမင်္ဂပန မနာပဘာဏီန’’န္တိ!

ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ကုဏာလော သကုဏော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဧဝံ အပသာဒေသိ – ‘‘နဿ တွံ၊ သမ္မ ဇမ္မဝသလ၊ ဝိနဿ တွံ၊ သမ္မ ဇမ္မ ဝသလ၊ ကော နု တယာ ဝိယတ္တော ဇာယာဇိနေနာ’’တိ။ ဧဝံ အပသာဒိတော စ ပန ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တတောယေဝ [တတော ဟေဝ (သီ. ပီ.)] ပဋိနိဝတ္တိ။

အထ ခလု၊ ဘော၊ ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ အပရေန သမယေန နစိရဿေဝ [အစိရဿေဝ အစ္စယေန (က.)] ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ လောဟိတပက္ခန္ဒိကာ။ ဗာဠှာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ [မရဏန္တိကာ (သျာ.)]။ အထခလု၊ ဘော၊ ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ ပရိစာရိကာနံ ဒိဇကညာနံ ဧတဒဟောသိ – ‘‘အာဗာဓိကော ခေါ အယံ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော၊ အပ္ပေဝနာမ ဣမမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌဟေယျာ’’တိ ဧကံ အဒုတိယံ ဩဟာယ ယေန ကုဏာလော သကုဏော တေနုပသင်္ကမိံသု။ အဒ္ဒသာ ခေါ ကုဏာလော သကုဏော တာ ဒိဇကညာယော ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တိယော၊ ဒိသွာန တာ ဒိဇကညာယော ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကဟံ ပန တုမှံ ဝသလိယော ဘတ္တာ’’တိ? ‘‘အာဗာဓိကော
ခေါ၊ သမ္မ ကုဏာလ၊ ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော အပ္ပေဝနာမ တမှာ အာဗာဓာ ဝုဋ္ဌဟေယျာ’’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ကုဏာလော သကုဏော တာ ဒိဇကညာယော ဧဝံ အပသာဒေသိ – ‘‘နဿထ တုမှေ ဝသလိယော၊ ဝိနဿထ တုမှေ ဝသလိယော၊ စောရိယော ဓုတ္တိယော အသတိယော လဟုစိတ္တာယော ကတဿ အပ္ပဋိကာရိကာယော အနိလော ဝိယ ယေနကာမံဂမာယော’’တိ; ဝတွာ ယေန ပုဏ္ဏမုခေါ ဖုဿကောကိလော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ တံ ပုဏ္ဏမုခံဖုဿကောကိလံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဟံ၊ သမ္မ၊ ပုဏ္ဏမုခါ’’တိ။ ‘‘ဟံ၊ သမ္မ၊ ကုဏာလာ’’တိ။

အထ ခလု၊ ဘော ကုဏာလော သကုဏော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ပက္ခေဟိ စ မုခတုဏ္ဍကေန စ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ နာနာဘေသဇ္ဇာနိ ပါယာပေသိ။ အထ ခလု၊ ဘော၊ ပုဏ္ဏမုခဿ ဖုဿကောကိလဿ သော အာဗာဓော ပဋိပ္ပဿမ္ဘီတိ။ အထ ခလု၊ ဘော၊ ကုဏာလော သကုဏော တံ ပုဏ္ဏမုခံ ဖုဿကောကိလံ ဂိလာနဝုဋ္ဌိတံ [ဂိလာနာဝုဋ္ဌိတံ (သီ. သျာ. ပီ.)] အစိရဝုဋ္ဌိတံ ဂေလညာ ဧတဒဝေါစ –

‘‘ဒိဋ္ဌာ မယာ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ကဏှာ ဒွေပိတိကာ ပဉ္စပတိကာယ ဆဋ္ဌေ ပုရိသေ စိတ္တံ ပဋိဗန္ဓန္တိယာ၊ ယဒိဒံ ကဗန္ဓေ [ကဝန္ဓေ (သီ. ပီ.)] ပီဌသပ္ပိမှီတိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေတ္ထ [ပုနုတ္တစေတ္ထ (က.) ဧဝမုပရိပိ] ဝါကျံ –

၂၉၀.

‘‘အထဇ္ဇုနော နကုလော ဘီမသေနော [ဘိမ္မသေနော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ယုဓိဋ္ဌိလော သဟဒေဝေါ [သီဟဒေဝေါ (က.)] စ ရာဇာ။

ဧတေ ပတီ ပဉ္စ မတ္တိစ္စ နာရီ၊ အကာသိ ခုဇ္ဇဝါမနကေန [ခုဇ္ဇဝါမနေန (ပီ.)] ပါပ’’န္တိ။

‘‘ဒိဋ္ဌာ မယာ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ သစ္စတပါပီ [သစ္စတပါဝီ (သီ. ပီ.)၊ ပဉ္စတပါဝီ (သျာ.)] နာမ သမဏီသုသာနမဇ္ဈေ ဝသန္တီ စတုတ္ထဘတ္တံ ပရိဏာမယမာနာ သုရာဓုတ္တကေန [တုလာပုတ္တကေန (သီ. ပီ.)၊ သာ သုရာဓုတ္တကေန (က.)] ပါပမကာသိ။

‘‘ဒိဋ္ဌာ မယာ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ကာကဝတီ [ကာကာတီ (သီ.)၊ ကာကာတိ (ပီ.)] နာမ ဒေဝီ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ ဝသန္တီ ဘရိယာ ဝေနတေယျဿ နဋကုဝေရေန ပါပမကာသိ။
ဒိဋ္ဌာ မယာ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ကုရုင်္ဂဒေဝီ [ကုရင်္ဂဝီ (သီ. ပီ.)] နာမ လောမသုဒ္ဒရီ [လောမသုန္ဒရီ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဧဠိကကုမာရံ [ဧဠမာရကံ (သီ.)၊ ဧဠကကုမာရံ (သျာ.)၊ ဧဠကမာရံ (ပီ.)] ကာမယမာနာဆဠင်္ဂကုမာရဓနန္တေဝါသိနာ ပါပမကာသိ။
ဧဝဉှေတံ မယာ ဉာတံ၊ ဗြဟ္မဒတ္တဿ မာတရံ [မာတုကာ (သျာ.)] ဩဟာယ ကောသလရာဇံ ပဉ္စာလစဏ္ဍေန ပါပမကာသိ။
၂၉၁.
‘‘ဧတာ စ အညာ စ အကံသု ပါပံ၊ တသ္မာဟမိတ္ထီနံ န ဝိဿသေ နပ္ပသံသေ။
မဟီ ယထာ ဇဂတိ သမာနရတ္တာ၊ ဝသုန္ဓရာ ဣတရီတရာပတိဋ္ဌာ [ဣတရီတရာနံ ပတိဋ္ဌာ (သျာ.)၊ ဣတ္တရီတရပ္ပတိဋ္ဌာ (?)]။
သဗ္ဗသဟာ အဖန္ဒနာ အကုပ္ပါ၊ တထိတ္ထိယော တာယော န ဝိဿသေ နရော။
၂၉၂.
‘‘သီဟော ယထာ လောဟိတမံသဘောဇနော၊ ဝါဠမိဂေါ ပဉ္စာဝုဓော [ပဉ္စဟတ္ထော (သီ. ပီ.)] သုရုဒ္ဓေါ။
ပသယှခါဒီ ပရဟိံသနေ ရတော၊ တထိတ္ထိယော တာယော န ဝိဿသေ နရော။
‘‘န ခလု [န ခလု ဘော (သျာ. က.)]၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ဝေသိယော နာရိယော ဂမနိယော၊ န ဟေတာ ဗန္ဓကိယောနာမ၊ ဝဓိကာယော နာမ ဧတာယော၊ ယဒိဒံ ဝေသိယော နာရိယော ဂမနိယော’’တိ။
‘‘စောရော [စောရာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဝိယ ဝေဏိကတာ၊ မဒိရာဝ [မဒိရာ ဝိယ (သီ. သျာ.)၊ မဒိရိဝ (ပီ.)] ဒိဒ္ဓါ [ဒိဋ္ဌာ (က.)၊ ဝိသဒုဋ္ဌာ (သျာ.)] ဝါဏိဇော [ဝါဏိဇာ (ပီ.)] ဝိယ ဝါစာသန္ထုတိယော၊ ဣဿသိင်္ဃမိဝ ဝိပရိဝတ္တာယော [ပရိဝတ္တာယော (ပီ.)၊ ဝိပရိဝတ္တာရော (က.)]၊ ဥရဂါမိဝ ဒုဇိဝှာယော၊ သောဗ္ဘမိဝပဋိစ္ဆန္နာ၊ ပါတာလမိဝ ဒုပ္ပူရာ ရက္ခသီ ဝိယ ဒုတ္တောသာ၊ ယမောဝေကန္တဟာရိယော၊ သိခီရိဝ သဗ္ဗဘက္ခါ၊ နဒီရိဝ သဗ္ဗဝါဟီ၊ အနိလော ဝိယ ယေနကာမံစရာ၊ နေရု ဝိယ အဝိသေသကရာ၊ ဝိသရုက္ခေါ ဝိယနိစ္စဖလိတာယော’’တိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေတ္ထ ဝါကျံ –
၂၉၃.
‘‘ယထာ စောရော ယထာ ဒိဒ္ဓေါ၊ ဝါဏိဇောဝ ဝိကတ္ထနီ။
ဣဿသိင်္ဃမိဝ ပရိဝတ္တာ [မိဝါဝဋ္ဋော (သီ.)၊ မိဝါဝတ္တာ (ပီ.)]၊ ဒုဇိဝှာ [ဒုဇ္ဇိဝှ (ပီ.)] ဥရဂေါဝိယ။
၂၉၄.
‘‘သောဗ္ဘမိဝ ပဋိစ္ဆန္နာ၊ ပါတာလမိဝ ဒုပ္ပုရာ။
ရက္ခသီ ဝိယ ဒုတ္တောသာ၊ ယမောဝေကန္တဟာရိယော။
၂၉၅.
[ယထာ သိခီ နဒီဝါဟော၊ အနိလော ကာမစာရဝါ။§နေရူဝ အဝိသေသာ စ၊ ဝိသရုက္ခေါ ဝိယ နိစ္စဖလာ။§နာသယန္တိ ဃရေ ဘောဂံ၊ ရတနာနန္တကရိတ္ထိ ယောတိ။ (သီ. သျာ.)]
‘‘ယထာ သိခီ နဒီ ဝါတော၊ နေရုနာဝ သမာဂတာ။
ဝိသရုက္ခေါ ဝိယ နိစ္စဖလာ၊ နာသယန္တိ ဃရေ ဘောဂံ။
ရတနန္တကရိတ္ထိယော’’တိ [ယထာ သိခီ နဒီဝါဟော၊ အနိလော ကာမစာရဝါ။§နေရူဝ အဝိသေသာ စ၊ ဝိသရုက္ခေါ ဝိယ နိစ္စဖလာ။§နာသယန္တိ ဃရေ ဘောဂံ၊ ရတနာနန္တကရိတ္ထိ ယောတိ။ (သီ. သျာ.)]။
‘‘စတ္တာရိမာနိ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ယာနိ (ဝတ္ထူနိ ကိစ္စေ ဇာတေ အနတ္ထစရာနိ ဘဝန္တိ; တာနိ) [( ) သီ. သျာ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ပရကုလေ န ဝါသေတဗ္ဗာနိ – ဂေါဏံ ဓေနုံ ယာနံ ဘရိယာ။ စတ္တာရိ ဧတာနိ ပဏ္ဍိတော ဓနာနိ [ယာနိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဃရာ န ဝိပ္ပဝါသယေ။
၂၉၆.

‘ဂေါဏံ ဓေနုဉ္စ ယာနဉ္စ၊ ဘရိယံ ဉာတိကုလေ န ဝါသယေ။

ဘဉ္ဇန္တိ ရထံ အယာနကာ၊ အတိဝါဟေန ဟနန္တိ ပုင်္ဂဝံ။

ဒောဟေန ဟနန္တိ ဝစ္ဆကံ၊ ဘရိယာ ဉာတိကုလေ ပဒုဿတီ’’’တိ။

‘‘ဆ ဣမာနိ၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ယာနိ (ဝတ္ထူနိ) [( ) သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နု ဒိဿတိ] ကိစ္စေ ဇာတေ အနတ္ထစရာနိ ဘဝန္တိ –

၂၉၇.

‘အဂုဏံ ဓနု ဉာတိကုလေ စ ဘရိယာ၊ ပါရံ နာဝါ အက္ခဘဂ္ဂဉ္စ ယာနံ။

ဒူရေ မိတ္တော ပါပသဟာယကော စ၊ ကိစ္စေ ဇာတေ အနတ္ထစရာနိ ဘဝ’’’န္တိ။

‘‘အဋ္ဌဟိ ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ သာမိကံ အဝဇာနာတိ။ ဒလိဒ္ဒတာ၊ အာတုရတာ၊ ဇိဏ္ဏတာ၊ သုရာသောဏ္ဍတာ၊ မုဒ္ဓတာ၊ ပမတ္တတာ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု အနုဝတ္တနတာ၊ သဗ္ဗဓနအနုပ္ပဒါနေန – ဣမေဟိ ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ အဋ္ဌဟိ ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ သာမိကံ အဝဇာနာတိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေတ္ထ ဝါကျံ –

၂၉၈.

‘ဒလိဒ္ဒံ အာတုရဉ္စာပိ၊ ဇိဏ္ဏကံ သုရသောဏ္ဍကံ။

ပမတ္တံ မုဒ္ဓပတ္တဉ္စ၊ သဗ္ဗကိစ္စေသု [ရတ္တံ ကိစ္စေသု (သီ. ပီ.)] ဟာပနံ။

သဗ္ဗကာမပ္ပဒါနေန [သဗ္ဗကာမပဏိဓာနေန (သျာ)]၊ အဝဇာနာတိ [အဝဇာနန္တိ (သီ. ပီ.)] သာမိက’’’န္တိ။

‘‘နဝဟိ ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ ပဒောသမာဟရတိ။ အာရာမဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ ဥယျာနဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ နဒီတိတ္ထဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ ဉာတိကုလဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊ ပရကုလဂမနသီလာ စ ဟောတိ၊အာဒါသဒုဿမဏ္ဍနာနုယောဂမနုယုတ္တသီလာ စ ဟောတိ၊ မဇ္ဇပါယိနီ စ ဟောတိ၊ နိလ္လောကနသီလာ စ ဟောတိ၊ သဒွာရဌာယိနီ [ပဒွာရဋ္ဌာယိနီ (သီ. သျာ. ပီ.)] စ ဟောတိ – ဣမေဟိ ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ နဝဟိဌာနေဟိ ဣတ္ထီ ပဒောသမာဟရတီတိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေတ္ထ ဝါကျံ –

၂၉၉.

‘အာရာမသီလာ စ [အာရာမသီလာ (သီ. ပီ.)] ဥယျာနံ၊ နဒီ ဉာတိ ပရကုလံ။

အာဒါသဒုဿမဏ္ဍနမနုယုတ္တာ၊ ယာ စိတ္ထီ မဇ္ဇပါယိနီ။

၃၀၀.

‘ယာ စ နိလ္လောကနသီလာ၊ ယာ စ သဒွာရဌာယိနီ။

နဝဟေတေဟိ ဌာနေဟိ၊ ပဒောသမာဟရန္တိ ဣတ္ထိယော’’’တိ။

‘‘စတ္တာလီသာယ [စတ္တာလီသာယိ (ပီ. က.)] ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ ပုရိသံ အစ္စာစရတိ [အစ္စာဝဒတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ ဝိဇမ္ဘတိ၊ ဝိနမတိ၊ ဝိလသတိ၊ ဝိလဇ္ဇတိ၊ နခေန နခံ ဃဋ္ဋေတိ၊ ပါဒေနပါဒံ အက္ကမတိ၊ ကဋ္ဌေန ပထဝိံ ဝိလိခတိ [လိခတိ (သီ. ပီ.)]၊ ဒါရကံ ဥလ္လင်္ဃတိ ဥလ္လင်္ဃာပေတိ
[ဒါရကံ ဥလ္လင်္ဃေတိ ဩလင်္ဃေတိ (သီ. ပီ.)]၊ ကီဠတိ ကီဠာပေတိ၊ စုမ္ဗတိ စုမ္ဗာပေတိ၊ ဘုဉ္ဇတိဘုဉ္ဇာပေတိ၊ ဒဒါတိ၊ ယာစတိ၊ ကတမနုကရောတိ၊ ဥစ္စံ ဘာသတိ၊ နီစံ ဘာသတိ၊ အဝိစ္စံ ဘာသတိ၊ ဝိဝိစ္စံ ဘာသတိ၊ နစ္စေန ဂီတေန ဝါဒိတေန ရောဒနေန [ရောဒိတေန (သီ. ပီ.)] ဝိလသိတေန ဝိဘူသိတေန ဇဂ္ဃတိ၊ ပေက္ခတိ၊ ကဋိံ စာလေတိ၊ ဂုယှဘဏ္ဍကံ သဉ္စာလေတိ၊ ဦရုံ ဝိဝရတိ၊ ဦရုံ ပိဒဟတိ၊ ထနံ ဒဿေတိ၊ကစ္ဆံ ဒဿေတိ၊ နာဘိံ ဒဿေတိ၊ အက္ခိံ နိခနတိ၊ ဘမုကံ ဥက္ခိပတိ၊ ဩဋ္ဌံ ဥပလိခတိ [ဩဋ္ဌံ ပလိခတိဇိဝှံ ပလိခတိ (သီ. ပီ.)]၊ ဇိဝှံ နိလ္လာလေတိ၊ ဒုဿံ မုဉ္စတိ၊ ဒုဿံ ပဋိဗန္ဓတိ၊ သိရသံ မုဉ္
စတိ၊ သိရသံ ဗန္ဓတိ – ဣမေဟိ ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ စတ္တာလီသာယ ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ ပုရိသံ အစ္စာစရတိ။

‘‘ပဉ္စဝီသာယ [ပဉ္စဝီသာဟိ (ပီ. က.)] ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ ပဒုဋ္ဌာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဘဝတိ။ သာမိကဿ ပဝါသံ ဝဏ္ဏေတိ၊ ပဝုဋ္ဌံ န သရတိ၊ အာဂတံ နာဘိနန္ဒတိ၊ အဝဏ္ဏံ တဿ ဘဏတိ၊ ဝဏ္ဏံ တဿန ဘဏတိ၊ အနတ္ထံ တဿ စရတိ၊ အတ္ထံ တဿ န စရတိ၊ အကိစ္စံ တဿ ကရောတိ၊ ကိစ္စံ တဿ န ကရောတိ၊ ပရိဒဟိတွာ သယတိ၊ ပရမ္မုခီ နိပဇ္ဇတိ၊ ပရိဝတ္တကဇာတာ ခေါ ပန ဟောတိ ကုင်္ကုမိယဇာတာ၊ ဒီဃံ အဿသတိ၊ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝံ အဘိဏှံ ဂစ္ဆတိ၊ ဝိလောမမာစရတိ၊ ပရပုရိသသဒ္ဒံ သုတွာ ကဏ္ဏသောတံ ဝိဝရမောဒဟတိ [ဝိဝရတိ ကမောဒဟတိ (ပီ.)]၊ နိဟတဘောဂါ ခေါ ပန ဟောတိ၊ ပဋိဝိဿကေဟိ သန္ထဝံ ကရော

တိ၊ နိက္ခန္တပါဒါ ခေါ ပန ဟောတိ၊ ဝိသိခါနုစာရိနီ အတိစာရိနီ ခေါ ပန ဟောတိ၊ နိစ္စံ [နတ္ထိသီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု] သာမိကေ အဂါရဝါ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပါ၊ အဘိဏှံ ဒွာရေ တိဋ္ဌတိ၊ ကစ္ဆာနိ အင်္ဂါနိ ထနာနိ ဒဿေတိ၊ ဒိသောဒိသံ ဂန္တွာ ပေက္ခတိ – ဣမေဟိ ခလု၊ သမ္မ ပုဏ္ဏမုခ၊ ပဉ္စဝီသာယ [ပဉ္စဝီသာဟိ (က.)] ဌာနေဟိ ဣတ္ထီ ပဒုဋ္ဌာ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဘဝတိ။ ဘဝတိ စ ပနုတ္တရေတ္ထ ဝါကျံ – ၃၀၁.
‘ပဝါသံ တဿ ဝဏ္ဏေတိ၊ ဂတံ တဿ န သောစတိ [ပဝါသ’မဿ ဝဏ္ဏေတိ ဂတိံ နာနုသောစတိ (သီ. ပီ.)]။
ဒိသွာန ပတိမာဂတံ [ဒိသွာပတိံ အာဂတံ (သီ. ပီ.)] နာဘိနန္ဒတိ။
ဘတ္တာရဝဏ္ဏံ န ကဒါစိ ဘာသတိ၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၂.
‘အနတ္ထံ တဿ စရတိ အသညတာ၊ အတ္ထဉ္စ ဟာပေတိ အကိစ္စကာရိနီ။
ပရိဒဟိတွာ သယတိ ပရမ္မုခီ၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၃.
‘ပရိဝတ္တဇာတာ စ [ပရာဝတ္တကဇာတာ စ (သီ.)] ဘဝတိ ကုင်္ကုမီ၊ ဒီဃဉ္စ အဿသတိ ဒုက္ခဝေဒိနီ။ဥစ္စာရပဿာဝမဘိဏှံ ဂစ္ဆတိ၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၄.
‘‘ဝိလောမမာစရတိ အကိစ္စကာရိနီ၊ သဒ္ဒံ နိသာမေတိ ပရဿ ဘာသတော။
နိဟတဘောဂါ စ ကရောတိ သန္ထဝံ၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၅.
‘ကိစ္ဆေန လဒ္ဓံ ကသိရာဘတံ [ကသိရေနာဘတံ (သီ.)] ဓနံ၊ ဝိတ္တံ ဝိနာသေတိ ဒုက္ခေန သမ္ဘတံ။
ပဋိဝိဿကေဟိ စ ကရောတိ သန္ထဝံ၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၆.
‘နိက္ခန္တပါဒါ ဝိသိခါနုစာရိနီ၊ နိစ္စဉ္စ သာမိမှိ [နိစ္စံ သသာမိမှိ (ပီ. က.)] ပဒုဋ္ဌမာနသာ။
အတိစာရိနီ ဟောတိ အပေတဂါရဝါ [တထေဝ’ဂါရဝါ (သီ. ပီ.)]၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၇.
‘အဘိက္ခဏံ တိဋ္ဌတိ ဒွာရမူလေ၊ ထနာနိ ကစ္ဆာနိ စ ဒဿယန္တီ။
ဒိသောဒိသံ ပေက္ခတိ ဘန္တစိတ္တာ၊ ဧတေ ပဒုဋ္ဌာယ ဘဝန္တိ လက္ခဏာ။
၃၀၈.
‘သဗ္ဗာ နဒီ ဝင်္ကဂတီ [ဝင်္ကနဒီ (က.)]၊ သဗ္ဗေ ကဋ္ဌမယာ ဝနာ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊ လဘမာနေ နိဝါတကေ။
၃၀၉.
‘သစေ လဘေထ ခဏံ ဝါ ရဟော ဝါ၊ နိဝါတကံ ဝါပိ လဘေထ တာဒိသံ။
သဗ္ဗာဝ ဣတ္ထီ ကယိရုံ နု [ကရေယျု နော (သီ.)၊ ကရေယျုံ နော (ပီ.)] ပါပံ၊ အညံ အလတ္ထ [အလဒ္ဓါ (သျာ. ပီ. က.)] ပီဌသပ္ပိနာပိ သဒ္ဓိံ။
၃၁၀.
‘‘နရာနမာရာမကရာသု နာရိသု၊ အနေကစိတ္တာသု အနိဂ္ဂဟာသု စ။

သဗ္ဗတ္ထ နာပီတိကရာပိ [သဗ္ဗ’တ္တနာ’ပီတိကာရာပိ (သီ. သျာ.)] စေ သိယာ [သိယုံ (သျာ.)]၊ န ဝိဿသေ တိတ္ထသမာ ဟိ နာရိယော’’တိ။
၃၁၁.
‘ယံ ဝေ [ယဉ္စ (သျာ. က.)] ဒိသွာ ကဏ္ဍရီကိန္နရာနံ [ကိန္နရကိန္နရီနံ (သျာ.)၊ ကိန္နရီကိန္နရာနံ (က.)]၊ သဗ္ဗိတ္ထိယော န ရမန္တိ အဂါရေ။
တံ တာဒိသံ မစ္စံ စဇိတွာ ဘရိယာ၊ အညံ ဒိသွာ ပုရိသံ ပီဌသပ္ပိံ။
၃၁၂.
‘ဗကဿ စ ဗာဝရိကဿ [ပါဝါရိကဿ (သီ.)၊ ဗာဝရိယဿ (သျာ.)] ရညော၊ အစ္စန္တကာမာနုဂတဿ ဘရိယာ။
အဝါစရီ [အစ္စာစရိ (သျာ.)၊ အနာစရိ (က.)] ပဋ္ဌဝသာနုဂဿ [ဗဒ္ဓဝသာနုဂဿ (သီ. သျာ.)၊ ပတ္တဝသာနုဂတဿ (က.)]၊ ကံ ဝါပိ ဣတ္ထီ နာတိစရေ တဒညံ။
၃၁၃.
‘ပိင်္ဂိယာနီ သဗ္ဗလောကိဿရဿ၊ ရညော ပိယာ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ဘရိယာ။
အဝါစရီ ပဋ္ဌဝသာနုဂဿ၊ တံ ဝါပိ သာ နာဇ္ဈဂါ ကာမကာမိနီ။
၃၁၄.
‘လုဒ္ဓါနံ [ခုဒ္ဒာနံ (သီ. သျာ. ပီ.)] လဟုစိတ္တာနံ၊ အကတညူန ဒုဗ္ဘိနံ။
နာဒေဝသတ္တော ပုရိသော၊ ထီနံ သဒ္ဓါတုမရဟတိ။
၃၁၅.
‘န တာ ပဇာနန္တိ ကတံ န ကိစ္စံ၊ န မာတရံ ပိတရံ ဘာတရံ ဝါ။
အနရိယာ သမတိက္ကန္တဓမ္မာ၊ သဿေဝ စိတ္တဿ ဝသံ ဝဇန္တိ။
၃၁၆.
‘စိရာနုဝုဋ္ဌမ္ပိ [စိရာနုဝုတ္ထမ္ပိ (သီ. ပီ.)] ပိယံ မနာပံ၊ အနုကမ္ပကံ ပါဏသမမ္ပိ ဘတ္တုံ [သန္တံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
အာဝါသု ကိစ္စေသု စ နံ ဇဟန္တိ၊ တသ္မာဟမိတ္ထီနံ န ဝိဿသာမိ။
၃၁၇.
‘ထီနဉှိ စိတ္တံ ယထာ ဝါနရဿ၊ ကန္နပ္ပကန္နံ ယထာ ရုက္ခဆာယာ။
စလာစလံ ဟဒယမိတ္ထိယာနံ၊ စက္ကဿ နေမိ ဝိယ ပရိဝတ္တတိ။
၃၁၈.
‘ယဒါ တာ ပဿန္တိ သမေက္ခမာနာ၊ အာဒေယျရူပံ ပုရိသဿ ဝိတ္တံ။
သဏှာဟိ ဝါစာဟိ နယန္တိ မေနံ၊ ကမ္ဗောဇကာ ဇလဇေနေဝ အဿံ။
၃၁၉.
‘ယဒါ န ပဿန္တိ သမေက္ခမာနာ၊ အာဒေယျရူပံ ပုရိသဿ ဝိတ္တံ။
သမန္တတော နံ ပရိဝဇ္ဇယန္တိ၊ တိဏ္ဏော နဒီပါရဂတောဝ ကုလ္လံ။
၃၂၀.
‘သိလေသူပမာံ သိခိရိဝ သဗ္ဗဘက္ခါ၊ တိက္ခမာယာ နဒီရိဝ သီဃသောတာ။
သေဝန္တိ ဟေတာ ပိယမပ္ပိယဉ္စ၊ နာဝါ ယထာ ဩရကူလံ [ဩရကုလံ (သီ.) ဧဝမုပရိပိ] ပရဉ္စ။၃၂၁.
‘န တာ ဧကဿ န ဒွိန္နံ၊ အာပဏောဝ ပသာရိတော။

ယော တာ မယှန္တိ မညေယျ၊ ဝါတံ ဇာလေန ဗာဓယေ [ဗန္ဓယေ (သျာ. က.)]။

၃၂၂.

‘ယထာ နဒီ စ ပန္ထော စ၊ ပါနာဂါရံ သဘာ ပပါ။

ဧဝံ လောကိတ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ [ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု ဣမိဿာ ဂါထာယ ပုဗ္ဗဒ္ဓါပရဒ္ဓံ ဝိပရိယာယေန ဒိဿတိ]။

၃၂၃.

‘ဃတာသနသမာ ဧတာ၊ ကဏှသပ္ပသိရူပမာ။

ဂါဝေါ ဗဟိတိဏဿေဝ၊ ဩမသန္တိ ဝရံ ဝရံ။

၃၂၄.

‘ဃတာသနံ ကုဉ္ဇရံ ကဏှသပ္ပံ၊ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တံ ပမဒါ စ သဗ္ဗာ။

ဧတေ နရော [ဧတေန သော (ပီ .)] နိစ္စယတော [နိစ္စယတ္တော (သီ. ပီ .)] ဘဇေထ၊ တေသံ ဟဝေ ဒုဗ္ဗိဒူ သဗ္ဗဘာဝေါ [သစ္စဘာဝေါ (သျာ.)]။

၃၂၅.

‘နစ္စန္တဝဏ္ဏာ န ဗဟူနံ ကန္တာ၊ န ဒက္ခိဏာ ပမဒါ သေဝိတဗ္ဗာ။

န ပရဿ ဘရိယာ န ဓနဿ ဟေတု၊ ဧတိတ္ထိယော ပဉ္စ န သေဝိတဗ္ဗာ’’’။

အထ ခလု၊ ဘော၊ အာနန္ဒော ဂိဇ္ဈရာဇာ ကုဏာလဿ သကုဏဿ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနံ [အာဒိမဇ္ဈဂါထာပရိယောသာနံ (သျာ. က.)] ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –

၃၂၆.

‘‘ပုဏ္ဏမ္ပိ စေမံ ပထဝိံ ဓနေန၊ ဒဇ္ဇိတ္ထိယာ ပုရိသော သမ္မတာယ။

လဒ္ဓါ ခဏံ အတိမညေယျ တမ္ပိ၊ တာသံ ဝသံ အသတီနံ န ဂစ္ဆေ။

၃၂၇.

‘‘ဥဋ္ဌာဟကံ စေပိ အလီနဝုတ္တိံ၊ ကောမာရဘတ္တာရံ ပိယံ မနာပံ။

အာပါသု ကိစ္စေသု စ နံ ဇဟန္တိ၊ တသ္မာဟမိတ္ထီနံ [တသ္မာ ဟိ ဣတ္ထီနံ (သီ. ပီ .)] န ဝိဿသာမိ။

၃၂၈.

‘‘န ဝိဿသေ ဣစ္ဆတိ မန္တိ ပေါသော၊ န ဝိဿသေ ရောဒတိ မေ သကာသေ။

သေဝန္တိ ဟေတာ ပိယမပ္ပိယဉ္စ၊ နာဝါ ယထာ ဩရကူလံ ပရဉ္စ။

၃၂၉.

‘‘န ဝိဿသေ သာခပုရာဏသန္ထတံ၊ န ဝိဿသေ မိတ္တပုရာဏစောရံ။

န ဝိဿသေ ရာဇာနံ သခါ [ရာဇာ သခါ (သီ. ပီ .)] မမန္တိ၊ န ဝိဿသေ ဣတ္ထိ ဒသန္န မာတရံ။

၃၃၀.

‘‘န ဝိဿသေ ရာမကရာသု နာရိသု၊ အစ္စန္တသီလာသု အသညတာသု။

အစ္စန္တပေမာနုဂတဿ ဘရိယာ၊ န ဝိဿသေ တိတ္ထသမာ ဟိ နာရိယော။

၃၃၁.

‘‘ဟနေယျုံ ဆိန္ဒေယျုံ ဆေဒါပေယျုမ္ပိ [ဟနေယျု ဆိန္ဒေယျုံပိ ဆဒယေယျုံ (သီ. ပီ .)၊ ဟနေယျုံပိ ဆိန္ဒေယျုံပိ ဆေဒါပေယျုံပိ (သျာ.)]၊ ကဏ္ဌေပိ [ကဏ္ဌမ္ပိ (သီ. သျာ.)] ဆေတွာ ရုဓိရံ ပိဝေယျုံ။

မာ ဒီနကာမာသု အသညတာသု၊ ဘာဝံ ကရေ ဂင်္ဂတိတ္ထူပမာသု။

၃၃၂.

‘‘မုသာ တာသံ ယထာ သစ္စံ၊ သစ္စံ တာသံ ယထာ မုသာ။
ဂါဝေါ ဗဟိတိဏဿေဝ၊ ဩမသန္တိ ဝရံ ဝရံ။
၃၃၃.
‘‘ဂတေနေတာ ပလောဘေန္တိ၊ ပေက္ခိတေန မှိတေန စ။
အထောပိ ဒုန္နိဝတ္ထေန၊ မဉ္ဇုနာ ဘဏိတေန စ။
၃၃၄.
‘‘စောရိယော ကထိနာ [ကဌိနာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဟေတာ၊ ဝါဠာ စ လပသက္ခရာ။န တာ ကိဉ္စိ န ဇာနန္တိ၊ ယံ မနုဿေသု ဝဉ္စနံ။
၃၃၅.
‘‘အသာ လောကိတ္ထိယော နာမ၊ ဝေလာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
သာရတ္တာ စ ပဂဗ္ဘာ စ၊ သိခီ သဗ္ဗဃသော ယထာ။
၃၃၆.
‘‘နတ္ထိတ္ထီနံ ပိယော နာမ၊ အပ္ပိယောပိ န ဝိဇ္ဇတိ။
သေဝန္တိ ဟေတာ ပိယမပ္ပိယဉ္စ၊ နာဝါ ယထာ ဩရကူလံ ပရဉ္စ။
၃၃၇.
‘‘နတ္ထိတ္ထီနံ ပိယော နာမ၊ အပ္ပိယောပိ န ဝိဇ္ဇတိ။
ဓနတ္တာ [ဓနတ္ထာ (သျာ.)] ပဋိဝလ္လန္တိ၊ လတာဝ ဒုမနိဿိတာ။
၃၃၈.
‘‘ဟတ္ထိဗန္ဓံ အဿဗန္ဓံ၊ ဂေါပုရိသဉ္စ မဏ္ဍလံ [စဏ္ဍလံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
ဆဝဍာဟကံ ပုပ္ဖဆဍ္ဍကံ၊ သဓနမနုပတန္တိ နာရိယော။
၃၃၉.
‘‘ကုလပုတ္တမ္ပိ ဇဟန္တိ အကိဉ္စနံ၊ ဆဝကသမသဒိသမ္ပိ [ဆဝကသမံ (သျာ. ပီ.)]။
အနုဂစ္ဆန္တိ [ဂစ္ဆန္တိ (ပီ.)] အနုပတန္တိ၊ ဓနဟေတု ဟိ နာရိယော’’တိ [ဓနဟေတု စ နာရိယော (သျာ.)၊ဓနဟေတု နာရိယော (ပီ.)]။
အထ ခလု၊ ဘော၊ နာရဒော ဒေဝဗြာဟ္မဏော အာနန္ဒဿ ဂိဇ္ဈရာဇဿ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –
၃၄၀.
‘‘စတ္တာရောမေ န ပူရေန္တိ၊ တေ မေ သုဏာထ ဘာသတော။
သမုဒ္ဒော ဗြာဟ္မဏော ရာဇာ၊ ဣတ္ထီ စာပိ ဒိဇမ္ပတိ။
၃၄၁.
‘‘သရိတာ သာဂရံ ယန္တိ၊ ယာ ကာစိ ပထဝိဿိတာ။
တာ သမုဒ္ဒံ န ပူရေန္တိ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။၃၄၂.
‘‘ဗြာဟ္မဏော စ အဓီယာန၊ ဝေဒမက္ခါနပဉ္စမံ။
ဘိယျောပိ သုတမိစ္ဆေယျ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။၃၄၃.

‘‘ရာဇာ စ ပထဝိံ သဗ္ဗံ၊ သသမုဒ္ဒံ သပဗ္ဗတံ။အဇ္ဈာဝသံ ဝိဇိနိတွာ၊ အနန္တရတနောစိတံ။
ပါရံ သမုဒ္ဒံ ပတ္ထေတိ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။
၃၄၄.
‘‘ဧကမေကာယ ဣတ္ထိယာ၊ အဋ္ဌဋ္ဌ ပတိနော သိယာ။
သူရာ စ ဗလဝန္တော စ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရာ။
ကရေယျ နဝမေ ဆန္ဒံ၊ ဦနတ္တာ ဟိ န ပူရတိ။
၃၄၅.
‘‘သဗ္ဗိတ္ထိယော သိခိရိဝ သဗ္ဗဘက္ခါ၊ သဗ္ဗိတ္ထိယော နဒီရိဝ သဗ္ဗဝါဟီ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကဏ္ဋကာနံဝ သာခါ၊ သဗ္ဗိတ္ထိယော ဓနဟေတု ဝဇန္တိ။
၃၄၆.
‘‘ဝါတဉ္စ ဇာလေန နရော ပရာမသေ၊ ဩသိဉ္စယေ [ဩသဉ္စိယာ (သီ. ပီ.)] သာဂရမေကပါဏိနာ။
သကေန ဟတ္ထေန ကရေယျ ဃောသံ [သကေန ကာလေန ဟနေယျ ဃောသနံ (ပီ.)]၊ ယော သဗ္ဗဘာဝံ ပမဒါသု ဩသဇေ။၃၄၇.
‘‘စောရီနံ ဗဟုဗုဒ္ဓီနံ၊ ယာသု သစ္စံ သုဒုလ္လဘံ။
ထီနံ ဘာဝေါ ဒုရာဇာနော၊ မစ္ဆဿေဝေါဒကေ ဂတံ။
၃၄၈.
‘‘အနလာ မုဒုသမ္ဘာသာ၊ ဒုပ္ပူရာ တာ နဒီသမာ။
သီဒန္တိ နံ ဝိဒိတွာန၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇယေ။
၃၄၉.
‘‘အာဝဋ္ဋနီ မဟာမာယာ၊ ဗြဟ္မစရိယဝိကောပနာ။
သီဒန္တိ နံ ဝိဒိတွာန၊ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇယေ။
၃၅၀.
‘‘ယံ ဧတာ [ယဉ္စေတာ (သျာ.)] ဥပသေဝန္တိ၊ ဆန္ဒသာ ဝါ ဓနေန ဝါ။
ဇာတဝေဒောဝ သဏ္ဌာနံ၊ ခိပ္ပံ အနုဒဟန္တိ န’’န္တိ။
အထ ခလု၊ ဘော၊ ကုဏာလော သကုဏော နာရဒဿ ဒေဝဗြာဟ္မဏဿ အာဒိမဇ္ဈကထာပရိယောသာနံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ –
၃၅၁.
‘‘သလ္လပေ နိသိတခဂ္ဂပါဏိနာ၊ ပဏ္ဍိတော အပိ ပိသာစဒောသိနာ။
ဥဂ္ဂတေဇမုရဂမ္ပိ အာသိဒေ၊ ဧကော ဧကာယ ပမဒါယ နာလပေ [ဧကော ဧကပမဒံ ဟိ နာလပေ (ပီ.) ဧကော ဧကပမာဒါယ နာလပေ (?)]။
၃၅၂.
‘‘လောကစိတ္တမထနာ ဟိ နာရိယော၊ နစ္စဂီတဘဏိတမှိတာဝုဓာ။
ဗာဓယန္တိ အနုပဋ္ဌိတဿတိံ [အနုပဋ္ဌိတာသတီ (ပီ.)]၊ ဒီပေ ရက္ခသိဂဏောဝ [ဒီပရက္ခသိဂဏာဝ (သီ.)] ဝါဏိဇေ။
၃၅၃.

‘‘နတ္ထိ တာသံ ဝိနယော န သံဝရော၊ မဇ္ဇမံသနိရတာ [မဇ္ဇမံသာဘိရတာ (က.)] အသညတာ။
တာ ဂိလန္တိ ပုရိသဿ ပါဘတံ၊ သာဂရေဝ မကရံ တိမိင်္ဂလော [တိမိင်္ဂိလော (သီ. ပီ.)]။
၃၅၄.
‘‘ပဉ္စကာမဂုဏသာတဂေါစရာ၊ ဥဒ္ဓတာ အနိယတာ အသညတာ။
ဩသရန္တိ ပမဒါ ပမာဒိနံ၊ လောဏတောယဝတိယံဝ အာပကာ။
၃၅၅.
‘‘ယံ နရံ ဥပလပေန္တိ [ဥပရမန္တိ (သီ. ပီ.)၊ ပလာပေန္တိ (က.)] နာရိယော၊ ဆန္ဒသာ ဝ ရတိယာ ဓနေန ဝါ။ဇာတဝေဒသဒိသမ္ပိ တာဒိသံ၊ ရာဂဒောသဝဓိယော [ရာဂဒောသဝတိယော (သီ. ပီ.)] ဒဟန္တိ နံ။
၃၅၆.
‘‘အဍ္ဎံ ဉတွာ ပုရိသံ မဟဒ္ဓနံ၊ ဩသရန္တိ သဓနာ သဟတ္တနာ။
ရတ္တစိတ္တမတိဝေဌယန္တိ နံ၊ သာလ မာလုဝလတာဝ ကာနနေ။
၃၅၇.
‘‘တာ ဥပေန္တိ ဝိဝိဓေန ဆန္ဒသာ၊ စိတြဗိမ္ဗမုခိယော အလင်္ကတာ။
ဥဟသန္တိ [ဦဟသန္တိ (သီ. ပီ.)၊ ဩဟသန္တိ (သျာ.)] ပဟသန္တိ နာရိယော၊ သမ္ဗရောဝ [သံဝရောဝ (သျာ. ပီ. က.)] သတမာယကောဝိဒါ။
၃၅၈.
‘‘ဇာတရူပမဏိမုတ္တဘူသိတာ၊ သက္ကတာ ပတိကုလေသု နာရိယော။
ရက္ခိတာ အတိစရန္တိ သာမိကံ၊ ဒါနဝံဝ ဟဒယန္တရဿိတာ [ဟဒယန္တနိဿိတာ (က.)၊ ဟဒယန္တရနိဿိတာ (သျာ.)]။
၃၅၉.
‘‘တေဇဝါပိ ဟိ နရော ဝိစက္ခဏော၊ သက္ကတော ဗဟုဇနဿ ပူဇိတော။
နာရိနံ ဝသဂတော န ဘာသတိ၊ ရာဟုနာ ဥပဟတောဝ စန္ဒိမာ။
၃၆၀.
‘‘ယံ ကရေယျ ကုပိတော ဒိသော ဒိသံ၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တော ဝသမာဂတံ အရိံ [အရိ (သီ. ပီ.)]။တေန ဘိယျော ဗျသနံ နိဂစ္ဆတိ၊ နာရိနံ ဝသဂတော အပေက္ခဝါ။
၃၆၁.
‘‘ကေသလူနနခဆိန္နတဇ္ဇိတာ၊ ပါဒပါဏိကသဒဏ္ဍတာဠိတာ။
ဟီနမေဝုပဂတာ ဟိ နာရိယော၊ တာ ရမန္တိ ကုဏပေဝ မက္ခိကာ။
၃၆၂.
‘‘တာ ကုလေသု ဝိသိခန္တရေသု ဝါ၊ ရာဇဓာနိနိဂမေသု ဝါ ပုန [ဝါ ပန (သျာ.)]။
ဩဍ္ဍိတံ နမုစိပါသဝါကရံ [ဝါဂုရံ (သျာ.)]၊ စက္ခုမာ ပရိဝဇ္ဇေ သုခတ္ထိကော။၃၆၃.
‘‘ဩဿဇိတွ ကုသလံ တပေါဂုဏံ၊ ယော အနရိယစရိတာနိ မာစရိ။
ဒေဝတာဟိ နိရယံ နိမိဿတိ၊ ဆေဒဂါမိမဏိယံဝ ဝါဏိဇော။
၃၆၄.
‘‘သော ဣဓ ဂရဟိတော ပရတ္ထ စ၊ ဒုမ္မတီ ဥပဟတော [ဥပဂတော (သီ. ပီ.)] သကမ္မုနာ။

ဂစ္ဆတီ အနိယတော ဂဠာဂဠံ၊ ဒုဋ္ဌဂဒြဘရထောဝ ဥပ္ပထေ။
၃၆၅.
‘‘သော ဥပေတိ နိရယံ ပတာပနံ၊ သတ္တိသိမ္ဗလိဝနဉ္စ အာယသံ။
အာဝသိတွာ တိရစ္ဆာနယောနိယံ၊ ပေတရာဇဝိသယံ န မုဉ္စတိ [မုစ္စတိ (က.)]။
၃၆၆.
‘‘ဒိဗျခိဍ္ဍရတိယောံ စ နန္ဒနေ၊ စက္ကဝတ္တိစရိတဉ္စ မာနုသေ။
နာသယန္တိ ပမဒါ ပမာဒိနံ၊ ဒုဂ္ဂတိဉ္စ ပဋိပါဒယန္တိ နံ။
၃၆၇.
‘‘ဒိဗျခိဍ္ဍရတိယော န ဒုလ္လဘာ၊ စက္ကဝတ္တိစရိတဉ္စ မာနုသေ။
သောဏ္ဏဗျမှနိလယာ [သုဝဏ္ဏဗျမှနိလယာ (သျာ. က.)၊ သောဝဏ္ဏဗျမှနိလယာ (ပီ.)] စ အစ္ဆရာ၊ ယေ စရန္တိပမဒါဟနတ္ထိကာ။
၃၆၈.
‘‘ကာမဓာတုသမတိက္ကမာ ဂတိ၊ ရူပဓာတုယာ ဘာဝေါ [ရူပဓာတုယာ ဘဝေါ (သီ.)၊ ရူပဓာတုသမ္ဘဝေါ (သျာ.)] နဒုလ္လဘော။
ဝီတရာဂဝိသယူပပတ္တိယာ၊ ယေ စရန္တိ ပမဒါဟနတ္ထိကာ။
၃၆၉.
‘‘သဗ္ဗဒုက္ခသမတိက္ကမံ သိဝံ၊ အစ္စန္တမစလိတံ အသင်္ခတံ။
နိဗ္ဗုတေဟိ သုစိဟီ န ဒုလ္လဘံ၊ ယေ စရန္တိ ပမဒါဟနတ္ထိကာ’’တိ။
၃၇၀.
‘‘ကုဏာလောဟံ တဒါ အာသိံ၊ ဥဒါယီ ဖုဿကောကိလော။
အာနန္ဒော ဂိဇ္ဈရာဇာသိ၊ သာရိပုတ္တော စ နာရဒော။
ပရိသာ ဗုဒ္ဓပရိသာ၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက’’န္တိ။
ကုဏာလဇာတကံ စတုတ္ထံ။
၅၃၇. မဟာသုတသောမဇာတကံ (၅)
၃၇၁.
‘‘ကသ္မာ တုဝံ ရသက ဧဒိသာနိ၊ ကရောသိ ကမ္မာနိ သုဒါရုဏာနိ။
ဟနာသိ ဣတ္ထီ ပုရိသေ စ မူဠှော၊ မံသဿ ဟေတု အဒု [အာဒု (သီ. သျာ.)] ဓနဿ ကာရဏာ’’။၃၇၂.
‘‘နံ အတ္တဟေတူ န ဓနဿ ကာရဏာ၊ န ပုတ္တဒါရဿ သဟာယဉာတိနံ။
ဘတ္တာ စ မေ ဘဂဝါ ဘူမိပါလော၊ သော ခါဒတိ မံသံ ဘဒန္တေဒိသံ’’။
၃၇၃.
‘‘သစေ တုဝံ ဘတ္တုရတ္ထေ ပယုတ္တော၊ ကရောသိ ကမ္မာနိ သုဒါရုဏာနိ။
ပါတောဝ အန္တေပုရံ ပါပုဏိတွာ၊ လပေယျာသိ မေ ရာဇိနော သမ္မုခေ တံ’’။၃၇၄.
‘‘တထာ ကရိဿာမိ အဟံ ဘဒန္တေ၊ ယထာ တုဝံ [ယမေဝ တွံ (သီ.)] ဘာသသိ ကာဠဟတ္ထိ။ပါတောဝ အန္တေပုရံ ပါပုဏိတွာ၊ ဝက္ခါမိ တေ ရာဇိနော သမ္မုခေ တံ’’။

၃၇၅.
တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ [ဝိဝသနေ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ သူရိယုဂ္ဂမနံ ပတိ။ကာဠော ရသကမာဒါယ၊ ရာဇာနံ ဥပသင်္ကမိ။
ဥပသင်္ကမ္မ [ဥပသင်္ကမိတွာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ရာဇာနံ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။၃၇၆.
‘‘သစ္စံ ကိရ မဟာရာဇ၊ ရသကော ပေသိတော တယာ။
ဟနတိ ဣတ္ထိပုရိသေ၊ တုဝံ မံသာနိ ခါဒသိ’’။
၃၇၇.
‘‘ဧဝမေဝ တထာ ကာဠ၊ ရသကော ပေသိတော မယာ။
မမ အတ္ထံ ကရောန္တဿ၊ ကိမေတံ ပရိဘာသသိ’’။
၃၇၈.
‘‘အာနန္ဒော သဗ္ဗမစ္ဆာနံ၊ ခါဒိတွာ ရသဂိဒ္ဓိမာ။
ပရိက္ခီဏာယ ပရိသာယ၊ အတ္တာနံ ခါဒိယာ မတော။
၃၇၉.
‘‘ဧဝံ ပမတ္တော ရသဂါရဝေ ရတ္တော [ရတော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဗာလော ယဒီ အာယတိ နာဝဗုဇ္ဈတိ။
ဝိဓမ္မ ပုတ္တေ စဇိ [စဇိတွာ (က.)] ဉာတကေ စ၊ ပရိဝတ္တိယ အတ္တာနညေဝ [အတ္တာနမေဝ (သီ. ပီ.)] ခါဒတိ။၃၈၀.
‘‘ဣဒံ တေ သုတွာန ဝိဂေတု [ဝိဟေတု (သီ. ပီ.)] ဆန္ဒော၊ မာ ဘက္ခယီ [မာ ဘက္ခသီ (သီ. ပီ.)] ရာဇ မနုဿမံသံ။
မာ တွံ ဣမံ ကေဝလံ ဝါရိဇောဝ၊ ဒွိပဒါဓိပ [ဒိပဒါဒိပ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] သုညမကာသိ ရဋ္ဌံ’’။၃၈၁.
‘‘သုဇာတော နာမ နာမေန၊ ဩရသော တဿ အတြဇော [တဿ ဩရသ အတြဇော (သီ.)၊ တဿ အတြဇ ဩရသော (ပီ.)]။
ဇမ္ဗုပေသိမလဒ္ဓါန၊ မတော သော တဿ သင်္ခယေ။
၃၈၂.
‘‘ဧဝမေဝ အဟံ ကာဠ၊ ဘုတွာ ဘက္ခံ ရသုတ္တမံ။
အလဒ္ဓါ မာနုသံ မံသံ၊ မညေ ဟိဿာမိ [ဟေဿာမိ (သီ. သျာ.)၊ ဟဿာမိ (ပီ.)] ဇီဝိတံ’’။
၃၈၃.
‘‘မာဏဝ အဘိရူပေါသိ၊ ကုလေ ဇာတောသိ သောတ္ထိယေ။
န တွံ အရဟသိ တာတ၊ အဘက္ခံ ဘက္ခယေတဝေ’’။
၃၈၄.
‘‘ရသာနံ အညတရံ ဧတံ၊ ကသ္မာ [ယသ္မာ (သီ. ပီ.)] မံ တွံ နိဝါရယေ။
သောဟံ တတ္ထ ဂမိဿာမိ၊ ယတ္ထ လစ္ဆာမိ ဧဒိသံ။
၃၈၅.
‘‘သောဝါဟံ နိပ္ပတိဿာမိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမိ သန္တိကေ။
ယဿ မေ ဒဿနေန တွံ၊ နာဘိနန္ဒသိ ဗြာဟ္မဏ’’။
၃၈၆.

‘‘အဒ္ဓါ အညေပိ ဒါယာဒေ၊ ပုတ္တေ လစ္ဆာမ မာဏဝ။
တွဉ္စ ဇမ္မ ဝိနဿဿု၊ ယတ္ထ ပတ္တံ န တံ သုဏေ’’။၃၈၇.
‘‘ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ဒွိပဒိန္ဒ သုဏောဟိ မေ။
ပဗ္ဗာဇေဿန္တိ တံ ရဋ္ဌာ၊ သောဏ္ဍံ မာဏဝကံ ယထာ’’။
၃၈၈.
‘‘သုဇာတော နာမ နာမေန၊ ဘာဝိတတ္တာန သာဝကော။
အစ္ဆရံ ကာမယန္တောဝ၊ န သော ဘုဉ္ဇိ န သော ပိဝိ။
၃၈၉.
‘‘ကုသဂ္ဂေနုဒကမာဒါယ [ကုသဂ္ဂေ ဥဒကမာဒါယ (သီ. ပီ.)]၊ သမုဒ္ဒေ ဥဒကံ မိနေ။ဧဝံ မာနုသကာ ကာမာ၊ ဒိဗ္ဗကာမာန သန္တိကေ။
၃၉၀.
‘‘ဧဝမေဝ အဟံ ကာဠ၊ ဘုတွာ ဘက္ခံ ရသုတ္တမံ။
အလဒ္ဓါ မာနုသံ မံသံ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇီဝိတံ’’။
၃၉၁.
‘‘ယထာပိ တေ ဓတရဋ္ဌာ၊ ဟံသာ ဝေဟာယသင်္ဂမာ။
အဘုတ္တပရိဘောဂေန [အဝုတ္တိပရိဘောဂေန (သီ. ပီ.)၊ အယုတ္တပရိဘောဂေန (သျာ.)]၊ သဗ္ဗေ အဗ္ဘတ္ထတံဂတာ။
၃၉၂.
‘‘ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ဒွိပဒိန္ဒ သုဏောဟိ မေ။
အဘက္ခံ ရာဇ ဘက္ခေသိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တံ’’။
၃၉၃.
‘‘တိဋ္ဌာဟီတိ မယာ ဝုတ္တော၊ သော တွံ ဂစ္ဆသိ ပမ္မုခေါ [ပါမုခေါ (က.)]။
အဋ္ဌိတော တွံ ဌိတောမှီတိ၊ လပသိ ဗြဟ္မစာရိနိ။
ဣဒံ တေ သမဏာယုတ္တံ၊ အသိဉ္စ မေ မညသိ ကင်္ကပတ္တံ’’ [ကင်္ခပတ္တံ (သျာ. က.)]။
၃၉၄.
‘‘ဌိတောဟမသ္မီ သဓမ္မေသု ရာဇ၊ န နာမဂေါတ္တံ ပရိဝတ္တယာမိ။
စောရဉ္စ လောကေ အဌိတံ ဝဒန္တိ၊ အာပါယိကံ နေရယိကံ ဣတော စုတံ။
၃၉၅.
‘‘သစေ တွံ သဒ္ဒဟသိ [သစေပိ သဟသိ (သီ. ပီ.)] ရာဇ၊ သုတံ ဂဏှာဟိ ခတ္တိယ [ခတ္တိယံ (သျာ.)]။တေန ယညံ ယဇိတွာန၊ ဧဝံ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ’’။
၃၉၆.
‘‘ကိသ္မိံ နု ရဋ္ဌေ တဝ ဇာတိဘူမိ [ဇာတဘူမိ (သီ.)]၊ အထ ကေန အတ္ထေန ဣဓာနုပတ္တော။
အက္ခါဟိ မေ ဗြာဟ္မဏ ဧတမတ္ထံ၊ ကိမိစ္ဆသီ ဒေမိ တယဇ္ဇ ပတ္ထိတံ’’။
၃၉၇.
‘‘ဂါထာ စတဿော ဓရဏီမဟိဿရ၊ သုဂမ္ဘိရတ္ထာ ဝရသာဂရူပမာ။

တဝေဝ အတ္ထာယ ဣဓာဂတောသ္မိ၊ သုဏောဟိ ဂါထာ ပရမတ္ထသံဟိတာ’’။
၃၉၈.
‘‘န ဝေ ရုဒန္တိ မတိမန္တော သပညာ၊ ဗဟုဿုတာ ယေ ဗဟုဋ္ဌာနစိန္တိနော။
ဒီပဉှိ ဧတံ ပရမံ နရာနံ၊ ယံ ပဏ္ဍိတာ သောကနုဒါ ဘဝန္တိ။
၃၉၉.
‘‘အတ္တာနံ ဉာတီ ဥဒါဟု [ဥဒ (သီ. ပီ.)] ပုတ္တဒါရံ၊ ဓညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ။
ကိမေဝ တွံ [ကိမော နု တွံ (သီ. ပီ.)] သုတသောမာနုတပ္ပေ၊ ကောရဗျသေဋ္ဌ ဝစနံ သုဏောမ တေတံ’။၄၀၀.
‘‘နေဝါဟမတ္တာနမနုတ္ထုနာမိ၊ န ပုတ္တဒါရံ န ဓနံ န ရဋ္ဌံ။
သတဉ္စ ဓမ္မော စရိတော ပုရာဏော၊ တံ သင်္ကရံ [သင်္ဂရံ (သီ. သျာ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] ဗြာဟ္မဏဿာနုတပ္ပေ။
၄၀၁.
‘‘ကတော မယာ သင်္ကရော ဗြာဟ္မဏေန၊ ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
တံ သင်္ကရံ ဗြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊ သစ္စာနုရက္ခီ ပုနရာဝဇိဿံ’’။
၄၀၂.
‘‘နေဝါဟမေတံ အဘိသဒ္ဒဟာမိ၊ သုခီ နရော မစ္စုမုခါ ပမုတ္တော။
အမိတ္တဟတ္ထံ ပုနရာဝဇေယျ၊ ကောရဗျသေဋ္ဌ န ဟိ မံ ဥပေသိ။
၄၀၃.
‘‘မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသာဒဿ ဟတ္ထာ၊ ဂန္တွာ သကံ မန္ဒိရံ ကာမကာမီ။
မဓုရံ ပိယံ ဇီဝိတံ လဒ္ဓ ရာဇ၊ ကုတော တုဝံ ဧဟိသိ မေ သကာသံ’’။
၄၀၄.
‘‘မတံ ဝရေယျ ပရိသုဒ္ဓသီလော၊ န ဇီဝိတံ [န ဟိ ဇီဝိတံ (သီ.)] ဂရဟိတော ပါပဓမ္မော။
န ဟိ တံ နရံ တာယတိ [တာယတေ (သီ. သျာ. ပီ. က.)] ဒုဂ္ဂတီဟိ၊ ယဿာပိ ဟေတု အလိကံ ဘဏေယျ။
၄၀၅.
‘‘သစေပိ ဝါတော ဂိရိမာဝဟေယျ၊ စန္ဒော စ သူရိယော စ ဆမာ ပတေယျုံ။
သဗ္ဗာ စ နဇ္ဇော ပဋိသောတံ ဝဇေယျုံ၊ န တွေဝဟံ ရာဇ မုသာ ဘဏေယျံ။
၄၀၆.
[အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ‘‘နဘံ ဖလေယျ ဥဒဓီပိ သုဿေ၊ သံဝဋ္ဋယေ ဘူတဓရာ ဝသုန္ဓရာ။
သိလုစ္စယော မေရု သမူလမုပ္ပတေ၊ န တွေဝဟံ ရာဇ မုသာ ဘဏေယျံ’’ [အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နဒိဿတိ]။
၄၀၇.
‘‘အသိဉ္စ သတ္တိဉ္စ ပရာမသာမိ၊ သပထမ္ပိ တေ သမ္မ အဟံ ကရောမိ။
တယာ ပမုတ္တော အနဏော ဘဝိတွာ၊ သစ္စာနုရက္ခီ ပုနရာဝဇိဿံ’’။
၄၀၈.
‘‘ယော တေ ကတော သင်္ကရော ဗြာဟ္မဏေန၊ ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။

တံ သင်္ကရံ ဗြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊ သစ္စာနုရက္ခီ ပုနရာဝဇဿု’’။
၄၀၉.
‘‘ယော မေ ကတော သင်္ကရော ဗြာဟ္မဏေန၊ ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
တံ သင်္ကရံ ဗြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊ သစ္စာနုရက္ခီ ပုနရာဝဇိဿံ’’။
၄၁၀.
‘‘မုတ္တော စ သော ပေါရိသာဒဿ ဟတ္ထာ၊ ဂန္တွာန တံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစ။
သုဏောမ [သုဏောမိ (သီ. သျာ.)] ဂါထာယော သတာရဟာယော၊ ယာ မေ သုတာ အဿု ဟိတာယ ဗြဟ္မေ’’။၄၁၁.
‘‘သကိဒေဝ သုတသောမ၊ သဗ္ဘိ ဟောတိ [ဟောတု (ပီ.)] သမာဂမော။
သာ နံ သင်္ဂတိ ပါလေတိ၊ နာသဗ္ဘိ ဗဟုသင်္ဂမော။
၄၁၂.
‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။
၄၁၃.
‘‘ဇီရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ သုစိတ္တာ၊ အထော သရီရမ္ပိ ဇရံ ဥပေတိ။
သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊ သန္တော ဟဝေ သဗ္ဘိ ပဝေဒယန္တိ။
၄၁၄.
‘‘နဘဉ္စံ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊ ပါရံ သမုဒ္ဒဿ တဒါဟု ဒူရေ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊ သတဉ္စ ဓမ္မော [ဓမ္မံ (သီ. ပီ.)] အသတဉ္စ ရာဇ’’။
၄၁၅.
‘‘သဟဿိယာ [သဟဿိယော (သီ. ပီ.)] ဣမာ ဂါထာ၊ နဟိမာ [န ဣမာ၊ (သီ. ပီ.) နယိမာ (သျာ.)] ဂါထာ သတာရဟာ။စတ္တာရိ တွံ သဟဿာနိ၊ ခိပ္ပံ ဂဏှာဟိ ဗြာဟ္မဏ’’။
၄၁၆.
‘‘အာသီတိယာ နာဝုတိယာ [အသီတိယာ နဝုတိယာ (ပီ.)] စ ဂါထာ၊ သတာရဟာ စာပိ ဘဝေယျ [ဘဝေယျု (သီ. သျာ. ပီ.)] ဂါထာ။
ပစ္စတ္တမေဝ သုတသောမ ဇာနဟိ၊ သဟဿိယာ နာမ ကာ အတ္ထိ [သဟဿိယော နာမ ဣဓတ္ထိ (သီ.)] ဂါထာ’’။၄၁၇.
‘‘ဣစ္ဆာမိ ဝေါဟံ သုတဝုဒ္ဓိမတ္တနော၊ သန္တောတိ မံ [သန္တော မမံ (သျာ.)၊ သန္တော စ မံ (သီ. ပီ. က.)] သပ္ပုရိသာ ဘဇေယျုံ။
အဟံ သဝန္တီဟိ မဟောဒဓီဝ၊ န ဟိ တာတ တပ္ပါမိ သုဘာသိတေန။
၄၁၈.
‘‘အဂ္ဂိ ယထာ တိဏကဋ္ဌံ ဒဟန္တော၊ န တပ္ပတီ သာဂရောဝ [သာဂရော ဝါ (သီ. ပီ.)] နဒီဟိ။
ဧဝမ္ပိ တေ ပဏ္ဍိတာ ရာဇသေဋ္ဌ၊ သုတွာ န တပ္ပန္တိ သုဘာသိတေန။
၄၁၉.
‘‘သကဿ ဒါသဿ ယဒါ သုဏောမိ၊ ဂါထံ အဟံ အတ္ထဝတိံ [ဂါထာ အဟံ အတ္ထဝတီ (သီ. ပီ.)] ဇနိန္ဒ။တမေဝ သက္ကစ္စ နိသာမယာမိ၊ န ဟိ တာတ ဓမ္မေသု မမတ္ထိ တိတ္တိ’’။

၄၂၀.
‘‘ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ၊ သကာယုရံ သဗ္ဗကာမူပပန္နံ။
ကိံ ကာမဟေတု ပရိဘာသသိမံ [ဘာသသေ မံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဂစ္ဆာမဟံ ပေါရိသာဒဿ ဉတ္တေ’’ [ပေါရိသာဒဿ ကန္တေ (သီ. ပီ.)၊ ပေါရိသာဒဿုပန္တေ (က.)]။
၄၂၁.
‘‘အတ္တာနုရက္ခါယ ဘဝန္တိ ဟေတေ၊ ဟတ္ထာရောဟာ ရထိကာ ပတ္တိကာ စ။
အဿာရုဟာ [အဿာရောဟာ (သျာ. ပီ.)] ယေ စ ဓနုဂ္ဂဟာသေ၊ သေနံ ပယုဉ္ဇာမ ဟနာမ သတ္တုံ’’။
၄၂၂.
‘‘သုဒုက္ကရံ ပေါရိသာဒော အကာသိ၊ ဇီဝံ ဂဟေတွာန အဝဿဇီ မံ။
တံ တာဒိသံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ သရန္တော၊ ဒုဗ္ဘေ အဟံ တဿ ကထံ ဇနိန္ဒ’’။
၄၂၃.
‘‘ဝန္ဒိတွာ သော ပိတရံ မာတရဉ္စ၊ အနုသာသေတွာ နေဂမဉ္စ ဗလဉ္စ။
သစ္စဝါဒီ သစ္စာနုရက္ခမာနော၊ အဂမာသိ သော ယတ္ထ ပေါရိသာဒော’’။
၄၂၄.
‘‘ကတော မယာ သင်္ကရော ဗြာဟ္မဏေန၊ ရဋ္ဌေ သကေ ဣဿရိယေ ဌိတေန။
တံ သင်္ကရံ ဗြာဟ္မဏသပ္ပဒါယ၊ သစ္စာနုရက္ခီ ပုနရာဂတောသ္မိ။
ယဇဿု ယညံ ခါဒ မံ ပေါရိသာဒ’’။
၄၂၅.
‘‘န ဟာယတေ ခါဒိတံ [ခါဒိတုံ (သီ. သျာ. ပီ.)] မယှံ ပစ္ဆာ၊ စိတကာ အယံ တာဝ သဓူမိကာဝ [သဓူမကာ စ (သျာ.)]။
နိဒ္ဓူမကေ ပစိတံ သာဓုပက္ကံ၊ သုဏောမ [သုဏောမိ (သီ.)၊ သုဏာမ (ပီ.)] ဂါထာယော သတာရဟာယော’’။၄၂၆.
‘‘အဓမ္မိကော တွံ ပေါရိသာဒကာသိ [ပေါရိသာဒမကာသိ (က.)]၊ ရဋ္ဌာ စ ဘဋ္ဌော ဥဒရဿ ဟေတု။
ဓမ္မဉ္စိမာ အဘိဝဒန္တိ ဂါထာ၊ ဓမ္မော စ အဓမ္မော စ ကုဟိံ သမေတိ။
၄၂၇.
‘‘အဓမ္မိကဿ လုဒ္ဒဿ၊ နိစ္စံ လောဟိတပါဏိနော။
နတ္ထိ သစ္စံ ကုတော ဓမ္မော၊ ကိံ သုတေန ကရိဿသိ’’။
၄၂၈.
‘‘ယော မံသဟေတု မိဂဝံ စရေယျ၊ ယော ဝါ ဟနေ ပုရိသမတ္တဟေတု။
ဥဘောပိ တေ ပေစ္စ သမာ ဘဝန္တိ၊ ကသ္မာ နော [ကသ္မာ နု (က.)] အဓမ္မိကံ ဗြူသိ မံ တွံ’’။၄၂၉.
‘‘ပဉ္စ ပဉ္စနခါ ဘက္ခါ၊ ခတ္တိယေန ပဇာနတာ။
အဘက္ခံ ရာဇ ဘက္ခေသိ၊ တသ္မာ အဓမ္မိကော တုဝံ’’။
၄၃၀.
‘‘မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသာဒဿ ဟတ္ထာ၊ ဂန္တွာ သကံ မန္ဒိရံ ကာမကာမီ။
အမိတ္တဟတ္ထံ ပုနရာဂတောသိ၊ န ခတ္တဓမ္မေ ကုသလောသိ ရာဇ’’။

၄၃၁.
‘‘ယေ ခတ္တဓမ္မေ ကုသလာ ဘဝန္တိ၊ ပါယေန တေ နေရယိကာ ဘဝန္တိ။
တသ္မာ အဟံ ခတ္တဓမ္မံ ပဟာယ၊ သစ္စာနုရက္ခီ ပုနရာဂတောသ္မိ။
ယဇဿု ယညံ ခါဒ မံ ပေါရိသာဒ’’။
၄၃၂.
‘‘ပါသာဒဝါသာ ပထဝီဂဝဿာ၊ ကာမိတ္ထိယော ကာသိကစန္ဒနဉ္စ။
သဗ္ဗံ တဟိံ လဘသိ [လဗ္ဘတိ (ပီ.)] သာမိတာယ၊ သစ္စေန ကိံ ပဿသိ အာနိသံသံ’’။၄၃၃.
‘‘ယေ ကေစိမေ အတ္ထိ ရသာ ပထဗျာ၊ သစ္စံ တေသံ သာဓုတရံ ရသာနံ။
သစ္စေ ဌိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊ တရန္တိ ဇာတိမရဏဿ ပါရံ’’။
၄၃၄.
‘‘မုတ္တော တုဝံ ပေါရိသာဒဿ ဟတ္ထာ၊ ဂန္တွာ သကံ မန္ဒိရံ ကာမကာမီ။
အမိတ္တဟတ္ထံ ပုနရာဂတောသိ၊ န ဟိ နူန တေ မရဏဘယံ ဇနိန္ဒ။
အလီနစိတ္တော အသိ [စ’သိ (သီ. သျာ. ပီ.)] သစ္စဝါဒီ’’။
၄၃၅.
‘‘ကတာ မေ ကလျာဏာ အနေကရူပါ၊ ယညာ ယိဋ္ဌာ ယေ ဝိပုလာ ပသတ္ထာ။
ဝိသောဓိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊ ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။
၄၃၆.
‘‘ကတာ မေ ကလျာဏာ အနေကရူပါ၊ ယညာ ယိဋ္ဌာ ယေ ဝိပုလာ ပသတ္ထာ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊ ယဇဿု ယညံ အဒ [ခါဒ (သီ. သျာ. ပီ.)] မံ ပေါရိသာဒ။၄၃၇.
‘‘ပိတာ စ မာတာ စ ဥပဋ္ဌိတာ မေ၊ ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
ဝိသောဓိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊ ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။
၄၃၈.
‘‘ပိတာ စ မာတာ စ ဥပဋ္ဌိတာ မေ၊ ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊ ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒ။
၄၃၉.
‘‘ဉာတီသု မိတ္တေသု ကတာ မေ ကာရာ [ကတူပကာရော (သျာ. က.)]၊ ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။ဝိသောဓိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊ ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။
၄၄၀.
‘‘ဉာတီသုံ မိတ္တေသု ကတာ မေ ကာရာ၊ ဓမ္မေန မေ ဣဿရိယံ ပသတ္ထံ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊ ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒ။
၄၄၁.
‘‘ဒိန္နံ မေ ဒါနံ ဗဟုဓာ ဗဟူနံ၊ သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။ဝိသောဓိတော ပရလောကဿ မဂ္ဂေါ၊ ဓမ္မေ ဌိတော ကော မရဏဿ ဘာယေ။

၄၄၂.
‘‘ဒိန္နံ မေ ဒါနံ ဗဟုဓာ ဗဟူနံ၊ သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
အနာနုတပ္ပံ ပရလောကံ ဂမိဿံ၊ ယဇဿု ယညံ အဒ မံ ပေါရိသာဒ’’။
၄၄၃.
‘‘ဝိသံ ပဇာနံ ပုရိသော အဒေယျ၊ အာသီဝိသံ ဇလိတမုဂ္ဂတေဇံ။
မုဒ္ဓါပိ တဿ ဝိဖလေယျ [ဝိပတေယျ (သီ. ပီ.)] သတ္တဓာ၊ ယော တာဒိသံ သစ္စဝါဒိံ အဒေယျ’’။၄၄၄.
‘‘သုတွာ ဓမ္မံ ဝိဇာနန္တိ၊ နရာ ကလျာဏပါပကံ။
အပိ ဂါထာ သုဏိတွာန၊ ဓမ္မေ မေ ရမတေ [ရမတီ (သီ. ပီ.)] မနော’’။
၄၄၅.
‘‘သကိဒေဝ မဟာရာဇ [သုတသောမ (သီ. ပီ.)]၊ သဗ္ဘိ ဟောတိ သမာဂမော။
သာ နံ သင်္ဂတိ ပါလေတိ၊ နာသဗ္ဘိ ဗဟုသင်္ဂမော။
၄၄၆.
‘‘သဗ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊ သဗ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္ထဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊ သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။
၄၄၇.
‘‘ဇီရန္တိ ဝေ ရာဇရထာ သုစိတ္တာ၊ အထော သရီရမ္ပိ ဇရံ ဥပေတိ။
သတဉ္စ ဓမ္မော န ဇရံ ဥပေတိ၊ သန္တော ဟဝေ သဗ္ဘိ ပဝေဒယန္တိ။
၄၄၈.
‘‘နဘဉ္စံ ဒူရေ ပထဝီ စ ဒူရေ၊ ပါရံ သမုဒ္ဒဿ တဒါဟု ဒူရေ။
တတော ဟဝေ ဒူရတရံ ဝဒန္တိ၊ သတဉ္စ ဓမ္မော [ဓမ္မံ (သီ. ပီ.)] အသတဉ္စ ရာဇ’’။
၄၄၉.
‘‘ဂါထာ ဣမာ အတ္ထဝတီ သုဗျဉ္ဇနာ၊ သုဘာသိတာ တုယှ ဇနိန္ဒ သုတွာ။
အာနန္ဒိ ဝိတ္တော သုမနော ပတီတော၊ စတ္တာရိ တေ သမ္မ ဝရေ ဒဒါမိ’’။
၄၅၀.
‘‘ယော နတ္တနော မရဏံ ဗုဇ္ဈသိ တုဝံ [ဗုဇ္ဈသေ တွံ (သီ. ပီ.)၊ ဗုဇ္ဈသေ တုဝံ (သျာ.)]၊ ဟိတာဟိတံ ဝိနိပါတဉ္စ သဂ္ဂံ။
ဂိဒ္ဓေါ ရသေ ဒုစ္စရိတေ နိဝိဋ္ဌော၊ ကိံ တွံ ဝရံ ဒဿသိ ပါပဓမ္မ။
၄၅၁.
‘‘အဟဉ္စ တံ ဒေဟိ ဝရန္တိ ဝဇ္ဇံ၊ တွဉ္စာပိ ဒတွာန အဝါကရေယျ။
သန္ဒိဋ္ဌိကံ ကလဟမိမံ ဝိဝါဒံ၊ ကော ပဏ္ဍိတော ဇာနမုပဗ္ဗဇေယျ’’။
၄၅၂.
‘‘န တံ ဝရံ အရဟတိ ဇန္တု ဒါတုံ၊ ယံ ဝါပိ ဒတွာန အဝါကရေယျ။
ဝရဿု သမ္မ အဝိကမ္ပမာနော၊ ပါဏံ စဇိတွာနပိ ဒဿမေဝ’’။
၄၅၃.
‘‘အရိယဿ အရိယေန သမေတိ သချံ [သက္ခိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ပညဿ ပညာဏဝတာ သမေတိ။

ပဿေယျ တံ ဝဿသတံ အရောဂံ [အာရောဂျံ (က.)]၊ ဧတံ ဝရာနံ ပဌမံ ဝရာမိ’’။၄၅၄.
‘‘အရိယဿ အရိယေန သမေတိ သချံ၊ ပညဿ ပညာဏဝတာ သမေတိ။
ပဿာသိ မံ ဝဿသတံ အရောဂံ၊ ဧတံ ဝရာနံ ပဌမံ ဒဒါမိ’’။
၄၅၅.
‘‘ယေ ခတ္တိယာသေ ဣဓ ဘူမိပါလာ၊ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တာ ကတနာမဓေယျာ။
န တာဒိသေ ဘူမိပတီ အဒေသိ၊ ဧတံ ဝရာနံ ဒုတိယံ ဝရာမိ’’။
၄၅၆.
‘‘ယေ ခတ္တိယာသေ ဣဓ ဘူမိပါလာ၊ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တာ ကတနာမဓေယျာ။န တာဒိသေ ဘူမိပတီ အဒေမိ၊ ဧတံ ဝရာနံ ဒုတိယံ ဒဒါမိ’’။
၄၅၇.
‘‘ပရောသတံ ခတ္တိယာ တေ ဂဟိတာ၊ တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
သကေ တေ ရဋ္ဌေ ပဋိပါဒယာဟိ၊ ဧတံ ဝရာနံ တတိယံ ဝရာမိ’’။
၄၅၈.
‘‘ပရောသတံ ခတ္တိယာ မေ ဂဟိတာ၊ တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
သကေ တေ ရဋ္ဌေ ပဋိပါဒယာမိ [သကေန ရဋ္ဌေန ပဋိပါဒယာမိ တေ (သီ.)]၊ ဧတံ ဝရာနံ တတိယံ ဒဒါမိ’’။၄၅၉.
‘‘ဆိဒ္ဒံ တေ ရဋ္ဌံ ဗျထိတာ [ဗျထိတံ (သီ.)၊ ဗျာဓိတံ (ပီ.)] ဘယာ ဟိ၊ ပုထူ နရာ လေဏမနုပ္ပဝိဋ္ဌာ။မနုဿမံသံ ဝိရမေဟိ [ဝိရမာဟိ (သျာ.)] ရာဇ၊ ဧတံ ဝရာနံ စတုတ္ထံ ဝရာမိ’’။
၄၆၀.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သော ဘက္ခေါ မမ [မမံ (သီ. သျာ. ပီ.)] မနာပေါ၊ ဧတဿ ဟေတုမှိ [ဟေတုမ္ပိ (ပီ.)] ဝနံ ပဝိဋ္ဌော။
သောဟံ ကထံ ဧတ္တော ဥပါရမေယျံ၊ အညံ ဝရာနံ စတုတ္ထံ ဝရဿု’’။
၄၆၁.
‘‘နံ ဝေ ပိယံ မေတိ ဇနိန္ဒ တာဒိသော၊ အတ္တံ နိရံကစ္စ [နိရံကတွာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပိယာနိ သေဝတိ။အတ္တာဝ သေယျော ပရမာ စ [ပရမာဝ (ဗဟူသု) ဇာ. ၁.၆.၈၁ သံသန္ဒေတဗ္ဗံ] သေယျော၊ လဗ္ဘာ ပိယာ ဩစိတတ္ထေန [ဩစိတတ္တေန (က.)] ပစ္ဆာ’’။
၄၆၂.
‘‘ပိယံ မေ မာနုသံ မံသံ၊ သုတသောမ ဝိဇာနဟိ။
နမှိ သက္ကာ [နမှိ သက္ကော (သီ. ပီ.)] နိဝါရေတုံ၊ အညံ [အညံ တုဝံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဝရံ သမ္မ ဝရဿု’’။၄၆၃.
‘‘ယော ဝေ ပိယံ မေတိ ပိယာနုရက္ခီ [ပိယာနုကင်္ခီ (သီ. ပီ.)]၊ အတ္တံ နိရံကစ္စ ပိယာနိ သေဝတိ။သောဏ္ဍောဝ ပိတွာ ဝိသမိဿပါနံ [ပီတွန ဝိသဿ ထာလံ (သီ. ပီ.)၊ ပိတွာ ဝိသမိဿထာလံ (သျာ. က.)]၊ တေနေဝ သော ဟောတိ ဒုက္ခီ ပရတ္ထ။
၄၆၄.
‘‘ယော စီဓ သင်္ခါယ ပိယာနိ ဟိတွာ၊ ကိစ္ဆေနပိ သေဝတိ အရိယဓမ္မေ [အရိယဓမ္မံ (သီ. ပီ.)]။

ဒုက္ခိတောဝ ပိတွာန ယထောသဓာနိ၊ တေနေဝ သော ဟောတိ သုခီ ပရတ္ထ’’။
၄၆၅.
‘‘ဩဟာယဟံ ပိတရံ မာတရဉ္စ၊ မနာပိယေ ကာမဂုဏေ စ [ကာမဂုဏေပိ (သျာ. က.)] ပဉ္စ။ဧတဿ ဟေတုမှိ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော၊ တံ တေ ဝရံ ကိန္တိ မဟံ ဒဒါမိ’’။
၄၆၆.
‘‘န ပဏ္ဍိတာ ဒိဂုဏမာဟု ဝါကျံ၊ သစ္စပ္ပဋိညာဝ ဘဝန္တိ သန္တော။
ဝရဿု သမ္မ ဣတိ မံ အဝေါစ၊ ဣစ္စဗြဝီ တွံ န ဟိ တေ သမေတိ’’။
၄၆၇.
‘‘အပုညလာဘံ အယသံ အကိတ္တိံ၊ ပါပံ ဗဟုံ ဒုစ္စရိတံ ကိလေသံ။
မနုဿမံသဿ ကတေ [ဘဝေါ (သျာ. က.)] ဥပါဂါ၊ တံ တေ ဝရံ ကိန္တိ မဟံ ဒဒေယျံ။၄၆၈.
‘‘နံ တံ ဝရံ အရဟတိ ဇန္တု ဒါတုံ၊ ယံ ဝါပိ ဒတွာန အဝါကရေယျ။
ဝရဿု သမ္မ အဝိကမ္ပမာနော၊ ပါဏံ စဇိတွာနပိ ဒဿမေဝ’’။
၄၆၉.
‘‘ပါဏံ စဇန္တိ သန္တော နာပိ ဓမ္မံ၊ သစ္စပ္ပဋိညာဝ ဘဝန္တိ သန္တော။
ဒတွာ ဝရံ ခိပ္ပမဝါကရောဟိ၊ ဧတေန သမ္ပဇ္ဇ သုရာဇသေဋ္ဌ။
၄၇၀.
‘‘စဇေ ဓနံ [ဓနံ စဇေ (သီ.)] အင်္ဂဝရဿ ဟေတု [ယော ပန အင်္ဂဟေတု (သီ. ပီ.)]၊ အင်္ဂံ စဇေ ဇီဝိတံ ရက္ခမာနော။
အင်္ဂံ ဓနံ ဇီဝိတဉ္စာပိ သဗ္ဗံ၊ စဇေ နရော ဓမ္မမနုဿရန္တော’’။
၄၇၁.
‘‘ယသ္မာ ဟိ ဓမ္မံ ပုရိသော ဝိဇညာ၊ ယေ စဿ ကင်္ခံ ဝိနယန္တိ သန္တော။
တံ ဟိဿ ဒီပဉ္စ ပရာယဏဉ္စ၊ န တေန မိတ္တိံ ဇိရယေထ [ဇရယေထ (သီ. ပီ.)] ပညော။
၄၇၂.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သော ဘက္ခေါ မမ မနာပေါ၊ ဧတဿ ဟေတုမှိ ဝနံ ပဝိဋ္ဌော။
သစေ စ မံ ယာစသိ ဧတမတ္ထံ၊ ဧတမ္ပိ တေ သမ္မ ဝရံ ဒဒါမိ။
၄၇၃.
‘‘သတ္ထာ စ မေ ဟောသိ သခါ စ မေသိ၊ ဝစနမ္ပိ တေ သမ္မ အဟံ အကာသိံ။
တုဝမ္ပိ [တွံပိ (သျာ. က.)] မေ သမ္မ ကရောဟိ ဝါကျံ၊ ဥဘောပိ ဂန္တွာန ပမောစယာမ’’။၄၇၄.
‘‘သတ္ထာ စ တေ ဟောမိ သခါ စ တျမှိ၊ ဝစနမ္ပိ မေ သမ္မ တုဝံ အကာသိ။
အဟမ္ပိ တေ သမ္မ ကရောမိ ဝါကျံ၊ ဥဘောပိ ဂန္တွာန ပမောစယာမ’’။
၄၇၅.
‘‘ကမ္မာသပါဒေနံ ဝိဟေဌိတတ္ထ [ဝိဟေဌိတမှာ (သျာ. က.)]၊ တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။န ဇာတု ဒုဗ္ဘေထ ဣမဿ ရညော၊ သစ္စပ္ပဋိညံ မေ ပဋိဿုဏာထ’’။
၄၇၆.

‘‘ကမ္မာသပါဒေန ဝိဟေဌိတမှာ၊ တလာဝုတာ အဿုမုခါ ရုဒန္တာ။
န ဇာတု ဒုဗ္ဘေမ ဣမဿ ရညော၊ သစ္စပ္ပဋိညံ တေ ပဋိဿုဏာမ’’။
၄၇၇.
‘‘ယထာ ပိတာ ဝါ အထ ဝါပိ မာတာ၊ အနုကမ္ပကာ အတ္ထကာမာ ပဇာနံ။
ဧဝမေဝ ဝေါ [ဧဝမေဝ (သီ.)၊ ဧဝမ္ပိ ဝေါ (သျာ.)] ဟောတု အယဉ္စ ရာဇာ၊ တုမှေ စ ဝေါ ဟောထ ယထေဝ ပုတ္တာ’’။
၄၇၈.
‘‘ယထာ ပိတာ ဝါ အထ ဝါပိ မာတာ၊ အနုကမ္ပကာ အတ္ထကာမာ ပဇာနံ။
ဧဝမေဝ နော ဟောတု [ဧဝမ္ပိ နော (သျာ.)] အယဉ္စ ရာဇာ၊ မယမ္ပိ ဟေဿာမ ယထေဝ [တထေဝ (ပီ.)] ပုတ္တာ’’။၄၇၉.
‘‘စတုပ္ပဒံ သကုဏဉ္စာပိ မံသံ၊ သူဒေဟိ ရန္ဓံ သုကတံ သုနိဋ္ဌိတံ။
သုဓံဝ ဣန္ဒော ပရိဘုဉ္ဇိယာန၊ ဟိတွာ ကထေကော ရမသီ အရညေ။
၄၈၀.
‘‘တာ ခတ္တိယာ ဝလ္လိဝိလာကမဇ္ဈာ၊ အလင်္ကတာ သမ္ပရိဝါရယိတွာ။
ဣန္ဒံဝ ဒေဝေသု ပမောဒယိံသု၊ ဟိတွာ ကထေကော ရမသီ အရညေ။
၄၈၁.
‘‘တမ္ဗူပဓာနေ ဗဟုဂေါဏကမှိ၊ သုဘမှိ [သုစိမှိ (သီ. ပီ.)] သဗ္ဗဿယနမှိ သင်္ဂေ [သညတေ (သီ. ပီ.)၊ လင်္ဂတေ (သျာ.)]။
သေယျဿ [သယနဿ (သီ. သျာ. ပီ. က.)] မဇ္ဈမှိ သုခံ သယိတွာ၊ ဟိတွာ ကထေကော ရမသီ အရညေ။
၄၈၂.
‘‘ပါဏိဿရံ ကုမ္ဘထူဏံ နိသီထေ၊ အထောပိ ဝေ နိပ္ပုရိသမ္ပိ တူရိယံ။
ဗဟုံ သုဂီတဉ္စ သုဝါဒိတဉ္စ၊ ဟိတွာ ကထေကော ရမသီ အရညေ။
၄၈၃.
‘‘ဥယျာနသမ္ပန္နံ ပဟူတမာလျံ၊ မိဂါဇိနူပေတပုရံ [မိဂါစိရူပေတပုရံ (သီ. ပီ.)] သုရမ္မံ။ဟယေဟိ နာဂေဟိ ရထေဟုပေတံ၊ ဟိတွာ ကထေကော ရမသီ အရညေ’’။
၄၈၄.
‘‘ကာဠပက္ခေ ယထာ စန္ဒော၊ ဟာယတေဝ သုဝေ သုဝေ။
ကာဠပက္ခူပမော ရာဇ၊ အသတံ ဟောတိ သမာဂမော။
၄၈၅.
‘‘ယထာဟံ [ယထာ (သီ.)] ရသကမာဂမ္မ၊ သူဒံ ကာပုရိသာဓမံ [သူဒကံ ပုရိသာဓမံ (သီ. ပီ.)]။အကာသိံ ပါပကံ ကမ္မံ၊ ယေန ဂစ္ဆာမိ ဒုဂ္ဂတိံ။
၄၈၆.
‘‘သုက္ကပက္ခေ ယထာ စန္ဒော၊ ဝဍ္ဎတေဝ သုဝေ သုဝေ။
သုက္ကပက္ခူပမော ရာဇ၊ သတံ ဟောတိ သမာဂမော။
၄၈၇.
‘‘ယထာဟံ တုဝမာဂမ္မ၊ သုတသောမ ဝိဇာနဟိ။

ကာဟာမိ ကုသလံ ကမ္မံ၊ ယေန ဂစ္ဆာမိ သုဂ္ဂတိံ။
၄၈၈.
‘‘ထလေ ယထာ ဝါရိ ဇနိန္ဒ ဝုဋ္ဌံ [ဝဋ္ဋံ (သီ. ပီ.)]၊ အနဒ္ဓနေယျံ န စိရဋ္ဌိတီကံ။
ဧဝမ္ပိ ဟောတိ အသတံ သမာဂမော၊ အနဒ္ဓနေယျော ဥဒကံ ထလေဝ။
၄၈၉.
‘‘သရေ ယထာ ဝါရိ ဇနိန္ဒ ဝုဋ္ဌံ၊ စိရဋ္ဌိတီကံ နရဝီရသေဋ္ဌ [နရဝိရိယသေဋ္ဌ (သီ. ပီ.)]။
ဧဝမ္ပိ ဝေ [ဧဝမ္ပိ မေ (သျာ.)၊ ဧဝမ္ပိ စေ (ပီ. က.)] ဟောတိ သတံ သမာဂမော၊ စိရဋ္ဌိတီကော [စိရဋ္ဌိတိကံ (က.)] ဥဒကံ သရေဝ။
၄၉၀.
‘‘အဗျာယိကော ဟောတိ သတံ သမာဂမော၊ ယာဝမ္ပိ တိဋ္ဌေယျ တထေဝ ဟောတိ။
ခိပ္ပဉှိ ဝေတိ အသတံ သမာဂမော၊ တသ္မာ သတံ ဓမ္မော အသဗ္ဘိ အာရကာ’’။
၄၉၁.
‘‘န သော ရာဇာ ယော [ရာဇာ န သော ယော (က.)] အဇေယျံ ဇိနာတိ၊ န သော သခါ ယော သခါရံ ဇိနာတိ။န သာ ဘရိယာ ယာ ပတိနော န ဝိဘေတိ၊ န တေ ပုတ္တာ [ပုတ္တာ န တေ (က.)] ယေ န ဘရန္တိ ဇိဏ္ဏံ။၄၉၂.
‘‘န သာ သဘာ ယတ္ထ န သန္တိ သန္တော၊ န တေ သန္တော [သန္တော န တေ (က.)] ယေ န ဘဏန္တိ ဓမ္မံ။ရာဂဉ္စ ဒောသဉ္စ ပဟာယ မောဟံ၊ ဓမ္မံ ဘဏန္တာဝ ဘဝန္တိ သန္တော။
၄၉၃.
‘‘နာဘာသမာနံ ဇာနန္တိ၊ မိဿံ ဗာလေဟိ ပဏ္ဍိတံ။
ဘာသမာနဉ္စ ဇာနန္တိ၊ ဒေသေန္တံ အမတံ ပဒံ။
၄၉၄.
‘‘ဘာသယေ ဇောတယေ ဓမ္မံ၊ ပဂ္ဂဏှေ ဣသိနံ ဓဇံ။
သုဘာသိတဒ္ဓဇာ ဣသယော၊ ဓမ္မော ဟိ ဣသိနံ ဓဇော’’တိ။
မဟာသုတသောမဇာတကံ ပဉ္စမံ။
အသီတိနိပါတံ နိဋ္ဌိတံ။
တဿုဒ္ဒာနံ –
သုမုခေါ ပန ဟံသဝရော စ မဟာ၊ သုဓဘောဇနိကော စ ပရော ပဝရော။
သကုဏာလဒိဇာဓိပတိဝှယနော၊ သုတသောမဝရုတ္တမသဝှယနောတိ။
၂၂. မဟာနိပါတော
၅၃၈. မူဂပက္ခဇာတကံ (၁)
၁.
‘‘မာ ပဏ္ဍိစ္စယံ [ပဏ္ဍိတိယံ (သီ.)၊ ပဏ္ဍိစ္စိယံ (ပီ.)] ဝိဘာဝယ၊ ဗာလမတော ဘဝ သဗ္ဗပါဏိနံ။သဗ္ဗော တံ ဇနော ဩစိနာယတု၊ ဧဝံ တဝ အတ္ထော ဘဝိဿတိ’’။
၂.
‘‘ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ ယံ မံ ဘဏသိ ဒေဝတေ။
အတ္ထကာမာသိ မေ အမ္မ၊ ဟိတကာမာသိ ဒေဝတေ’’။

၃.
‘‘ကိံ နု သန္တရမာနောဝ၊ ကာသုံ ခဏသိ သာရထိ။
ပုဋ္ဌော မေ သမ္မ အက္ခါဟိ၊ ကိံ ကာသုယာ ကရိဿသိ’’။
၄.
‘‘ရညော မူဂေါ စ ပက္ခေါ စ၊ ပုတ္တော ဇာတော အစေတသော။
သောမှိ ရညာ သမဇ္ဈိဋ္ဌော၊ ပုတ္တံ မေ နိခဏံ ဝနေ’’။
၅.
‘‘န ဗဓိရော န မူဂေါသ္မိ၊ န ပက္ခေါ န စ ဝီကလော [နပိ ပင်္ဂုလော (သီ. ပီ.)၊ န စ ပိင်္ဂလော (သျာ.)]။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တွံ နိခဏံ ဝနေ’’။
၆.
‘‘ဦရူ ဗာဟုံ [ဗာဟူ (သီ. က.)] စ မေ ပဿ၊ ဘာသိတဉ္စ သုဏောဟိ မေ။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တွံ နိခဏံ ဝနေ’’။
၇.
‘‘ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု [အာဒု (သီ.)၊ အာဒူ (သျာ.)] သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။ကော ဝါ တွံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ’’။
၈.
‘‘နမှိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ နာပိ သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
ကာသိရညော အဟံ ပုတ္တော၊ ယံ ကာသုယာ နိခညသိ [နိဃညသိ (သီ. ပီ.)၊ နိခဉ္ဆသိ (?)]။၉.
‘‘တဿ ရညော အဟံ ပုတ္တော၊ ယံ တွံ သမ္မူပဇီဝသိ [သမုပဇီဝသိ (သီ. ပီ.)]။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တွံ နိခဏံ ဝနေ။
၁၀.
‘‘ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သာခံ ဘဉ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော [မိတ္တဒူဘော (သီ. ပီ.)] ဟိ ပါပကော။
၁၁.
‘‘ယထာ ရုက္ခေါ တထာ ရာဇာ၊ ယထာ သာခါ တထာ အဟံ။
ယထာ ဆာယူပဂေါ ပေါသော၊ ဧဝံ တွမသိ သာရထိ။
အဓမ္မံ သာရထိ ကယိရာ၊ မံ စေ တွံ နိခဏံ ဝနေ။
၁၂.
‘‘ပဟူတဘက္ခေါ [ဗဟုတ္တဘက္ခေါ (က.)] ဘဝတိ၊ ဝိပ္ပဝုဋ္ဌော [ဝိပ္ပဝုတ္ထော (သီ. ပီ.)၊ ဝိပ္ပမုတ္တော (က.)] သကံ [သကာ (သီ. ပီ.)] ဃရာ။
ဗဟူ နံ ဥပဇီဝန္တိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။
၁၃.
‘‘ယံ ယံ ဇနပဒံ ယာတိ၊ နိဂမေ ရာဇဓာနိယော။
သဗ္ဗတ္ထ ပူဇိတော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။

၁၄.
‘‘နာဿ စောရာ ပသာဟန္တိ [ပသဟန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ နာတိမညန္တိ ခတ္တိယာ [နာတိမညေတိ ခတ္တိယော (သီ. သျာ. ပီ.)]။
သဗ္ဗေ အမိတ္တေ တရတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။
၁၅.
‘‘အက္ကုဒ္ဓေါ သဃရံ ဧတိ၊ သဘာယံ [သဘာယ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပဋိနန္ဒိတော။
ဉာတီနံ ဥတ္တမော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။
၁၆.
‘‘သက္ကတွာ သက္ကတော ဟောတိ၊ ဂရု ဟောတိ သဂါရဝေါ [ဂရုကော ဟောတိ ဂါရဝေါ (က.)]။ဝဏ္ဏကိတ္တိဘတော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။
၁၇.
‘‘ပူဇကော လဘတေ ပူဇံ၊ ဝန္ဒကော ပဋိဝန္ဒနံ။
ယသော ကိတ္တိဉ္စ ပပ္ပေါတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။
၁၈.
‘‘အဂ္ဂိ ယထာ ပဇ္ဇလတိ၊ ဒေဝတာဝ ဝိရောစတိ။
သိရိယာ အဇဟိတော ဟောတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။၁၉.
‘‘ဂါဝေါ တဿ ပဇာယန္တိ၊ ခေတ္တေ ဝုတ္တံ ဝိရူဟတိ။
ဝုတ္တာနံ ဖလမသ္နာတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။၂၀.
‘‘ဒရိတော ပဗ္ဗတာတော ဝါ၊ ရုက္ခတော ပတိတော နရော။စုတော ပတိဋ္ဌံ လဘတိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ။၂၁.
‘‘ဝိရူဠှမူလသန္တာနံ၊ နိဂြောဓမိဝ မာလုတော။
အမိတ္တာ နပ္ပသာဟန္တိ၊ ယော မိတ္တာနံ န ဒုဗ္ဘတိ’’။
၂၂.
‘‘ဧဟိ တံ ပဋိနေဿာမိ၊ ရာဇပုတ္တ သကံ ဃရံ။
ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ’’။
၂၃.
‘‘အလံ မေ တေန ရဇ္ဇေန၊ ဉာတကေဟိ [ဉာတကေန (သျာ. က.)] ဓနေန ဝါ။
ယံ မေ အဓမ္မစရိယာယ၊ ရဇ္ဇံ လဗ္ဘေထ သာရထိ’’။
၂၄.
‘‘ပုဏ္ဏပတ္တံ မံ လာဘေဟိ [ပလာဘေဟိ (သီ. ပီ.)]၊ ရာဇပုတ္တ ဣတော ဂတော။ပိတာ မာတာ စ မေ ဒဇ္ဇုံ၊ ရာဇပုတ္တ တယီ ဂတေ။
၂၅.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။

တေပိ အတ္တမနာ ဒဇ္ဇုံ၊ ရာဇပုတ္တ တယီ ဂတေ။
၂၆.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ [ဟတ္ထာရူဟာ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။တေပိ အတ္တမနာ ဒဇ္ဇုံ [တေပိ ဒဇ္ဇုံ ပတီတာမေ (သီ. ပီ.)]၊ ရာဇပုတ္တ တယီ ဂတေ။၂၇.
‘‘ဗဟုဓညာ ဇာနပဒါ [ဗဟူ ဇာနပဒါ စညေ (သီ.)၊ ဗဟူ ဇနပဒါ စညေ (ပီ.)]၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။ဥပါယနာနိ မေ ဒဇ္ဇုံ၊ ရာဇပုတ္တ တယီ ဂတေ’’။
၂၈.
‘‘ပိတု မာတု စဟံ စတ္တော၊ ရဋ္ဌဿ နိဂမဿ စ။
အထော သဗ္ဗကုမာရာနံ၊ နတ္ထိ မယှံ သကံ ဃရံ။
၂၉.
‘‘အနုညာတော အဟံ မတျာ၊ သဉ္စတ္တော ပိတရာ မဟံ။ဧကောရညေ ပဗ္ဗဇိတော၊ န ကာမေ အဘိပတ္ထယေ။
၃၀.
‘‘အပိ အတရမာနာနံ၊ ဖလာသာဝ သမိဇ္ဈတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယောသ္မိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ သာရထိ။
၃၁.
‘‘အပိ အတရမာနာနံ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယောသ္မိ၊ နိက္ခန္တော အကုတောဘယော’’။
၃၂.
‘‘ဧဝံ ဝဂ္ဂုကထော သန္တော၊ ဝိသဋ္ဌဝစနော စသိ [စ သော (သျာ. က.)]။ကသ္မာ ပိတု စ မာတုစ္စ၊ သန္တိကေ န ဘဏီ တဒါ’’။
၃၃.
‘‘နာဟံ အသန္ဓိတာ [အသတ္ထိတာ (သီ.)] ပက္ခေါ၊ န ဗဓိရော အသောတတာ။နာဟံ အဇိဝှတာ မူဂေါ၊ မာ မံ မူဂမဓာရယိ [မူဂေါ အဓာရယိ (သီ.)]။
၃၄.
‘‘ပုရိမံ သရာမဟံ ဇာတိံ၊ ယတ္ထ ရဇ္ဇမကာရယိံ။
ကာရယိတွာ တဟိံ ရဇ္ဇံ၊ ပါပတ္ထံ နိရယံ ဘုသံ။
၃၅.
‘‘ဝီသတိဉ္စေဝ ဝဿာနိ၊ တဟိံ ရဇ္ဇမကာရယိံ။
အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ နိရယမှိ အပစ္စိသံ [အပစ္စသိံ (သျာ.)၊ အပစ္စယိံ (ပီ.)]။၃၆.
‘‘တဿ ရဇ္ဇဿဟံ ဘီတော၊ မာ မံ ရဇ္ဇာဘိသေစယုံ [ရဇ္ဇေဘိသေစယုံ (သျာ. က.)]။တသ္မာ ပိတု စ မာတုစ္စ၊ သန္တိကေ န ဘဏိံ တဒါ။
၃၇.

‘‘ဥစ္ဆင်္ဂေ မံ နိသာဒေတွာ၊ ပိတာ အတ္ထာနုသာသတိ။
ဧကံ ဟနထ ဗန္ဓထ၊ ဧကံ ခါရာပတစ္ဆိကံ [ခရာပတိစ္ဆကံ (သျာ.)၊ ခရာပဋိစ္ဆကံ (က.)]။
ဧကံ သူလသ္မိံ ဥပ္ပေထ [အပ္ပေထ (သီ.)၊ ဥဗ္ဗေထ (သျာ.)၊ အစ္စေထ (ပီ.)]၊ ဣစ္စဿ မနုသာသတိ။၃၈.
‘‘တာယာဟံ [တဿာဟံ (သီ. ပီ.)] ဖရုသံ သုတွာ၊ ဝါစာယော သမုဒီရိတာ။
အမူဂေါ မူဂဝဏ္ဏေန၊ အပက္ခေါ ပက္ခသမ္မတော။
သကေ မုတ္တကရီသသ္မိံ၊ အစ္ဆာဟံ သမ္ပရိပ္လုတော။
၃၉.
‘‘ကသိရဉ္စ ပရိတ္တဉ္စ၊ တဉ္စ ဒုက္ခေန သံယုတံ။
ကောမံ [ကော တံ (သီ. ပီ.)] ဇီဝိတမာဂမ္မ၊ ဝေရံ ကယိရာထ ကေနစိ။၄၀.
‘‘ပညာယ စ အလာဘေန၊ ဓမ္မဿ စ အဒဿနာ။
ကောမံ [ကော တံ (သီ. ပီ.)] ဇီဝိတမာဂမ္မ၊ ဝေရံ ကယိရာထ ကေနစိ။၄၁.
‘‘အပိ အတရမာနာနံ၊ ဖလာသာဝ သမိဇ္ဈတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယောသ္မိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ သာရထိ။
၄၂.
‘‘အပိ အတရမာနာနံ၊ သမ္မဒတ္ထော ဝိပစ္စတိ။
ဝိပက္ကဗြဟ္မစရိယောသ္မိ၊ နိက္ခန္တော အကုတောဘယော’’။
၄၃.
‘‘အဟမ္ပိ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရာဇပုတ္တ တဝန္တိကေ။
အဝှာယဿု [အဝှယဿု (သီ. ပီ.)] မံ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ မမ ရုစ္စတိ’’။၄၄.
‘‘ရထံ နိယျာဒယိတွာန၊ အနဏော ဧဟိ သာရထိ။
အနဏဿ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဧတံ ဣသီဟိ ဝဏ္ဏိတံ’’။
၄၅.
‘‘ယဒေဝ တျာဟံ ဝစနံ၊ အကရံ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။
တဒေဝ မေ တွံ ဝစနံ၊ ယာစိတော ကတ္တုမရဟသိ။
၄၆.
‘‘ဣဓေဝ တာဝ အစ္ဆဿု၊ ယာဝ ရာဇာနမာနယေ။
အပ္ပေဝ တေ ပိတာ ဒိသွာ၊ ပတီတော သုမနော သိယာ’’။၄၇.
‘‘ကရောမိ တေတံ ဝစနံ၊ ယံ မံ ဘဏသိ သာရထိ။
အဟမ္ပိ ဒဋ္ဌုကာမောသ္မိ၊ ပိတရံ မေ ဣဓာဂတံ။၄၈.

‘‘ဧဟိ သမ္မ နိဝတ္တဿု၊ ကုသလံ ဝဇ္ဇာသိ ဉာတိနံ။မာတရံ ပိတရံ မယှံ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇာသိ ဝန္ဒနံ’’။၄၉.
တဿ ပါဒေ ဂဟေတွာန၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
သာရထိ ရထမာရုယှ၊ ရာဇဒွာရံ ဥပါဂမိ။
၅၀.
‘‘သုညံ မာတာ ရထံ ဒိသွာ၊ ဧကံ သာရထိမာဂတံ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ရောဒန္တီ နံ ဥဒိက္ခတိ။၅၁.
‘‘အယံ သော သာရထိ ဧတိ၊ နိဟန္တွာ မမ အတြဇံ။
နိဟတော နူန မေ ပုတ္တော၊ ပထဗျာ ဘူမိဝဍ္ဎနော။
၅၂.
‘‘အမိတ္တာ နူန နန္ဒန္တိ၊ ပတီတာ နူန ဝေရိနော။
အာဂတံ သာရထိံ ဒိသွာ၊ နိဟန္တွာ မမ အတြဇံ။
၅၃.
‘‘သုညံ မာတာ ရထံ ဒိသွာ၊ ဧကံ သာရထိမာဂတံ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ရောဒန္တီ ပရိပုစ္ဆိ နံ [ရောဒန္တီ ပရိပုစ္ဆတိ (သီ. ပီ.)၊ ရောဒန္တီနံ ပရိပုစ္ဆတိ (သျာ.)]။
၅၄.
‘‘ကိန္နု မူဂေါ ကိံ နု ပက္ခေါ၊ ကိန္နု သော ဝိလပီ တဒါ။
နိဟညမာနော ဘူမိယာ၊ တံ မေ အက္ခါဟိ သာရထိ။
၅၅.
‘‘ကထံ ဟတ္ထေဟိ ပါဒေဟိ၊ မူဂပက္ခေါ ဝိဝဇ္ဇယိ။
နိဟညမာနော ဘူမိယာ၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။
၅၆.
‘‘အက္ခေယျံ [အက္ခိဿံ (သီ. ပီ.)] တေ အဟံ အယျေ၊ ဒဇ္ဇာသိ အဘယံ မမ။ယံ မေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ရာဇပုတ္တဿ သန္တိကေ’’။
၅၇.
‘‘အဘယံ သမ္မ တေ ဒမ္မိ၊ အဘီတော ဘဏ သာရထိ။
ယံ တေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ရာဇပုတ္တဿ သန္တိကေ’’။
၅၈.
‘‘န သော မူဂေါ န သော ပက္ခေါ၊ ဝိသဋ္ဌဝစနော စ သော။
ရဇ္ဇဿ ကိရ သော ဘီတော၊ အကရာ [အကရီ (သီ. ပီ.)] အာလယေ ဗဟူ။၅၉.
‘‘ပုရိမံ သရတိ သော ဇာတိံ၊ ယတ္ထ ရဇ္ဇမကာရယိ။
ကာရယိတွာ တဟိံ ရဇ္ဇံ၊ ပါပတ္ထ နိရယံ ဘုသံ။

၆၀.
‘‘ဝီသတိဉ္စေဝ ဝဿာနိ၊ တဟိံ ရဇ္ဇမကာရယိ။
အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ နိရယမှိ အပစ္စိ သော။
၆၁.
‘‘တဿ ရဇ္ဇဿ သော ဘီတော၊ မာ မံ ရဇ္ဇာဘိသေစယုံ။
တသ္မာ ပိတု စ မာတုစ္စ၊ သန္တိကေ န ဘဏီ တဒါ။
၆၂.
‘‘အင်္ဂပစ္စင်္ဂသမ္ပန္နော၊ အာရောဟပရိဏာဟဝါ။
ဝိသဋ္ဌဝစနော ပညော၊ မဂ္ဂေ သဂ္ဂဿ တိဋ္ဌတိ။
၆၃.
‘‘သစေ တွံ ဒဋ္ဌုကာမာသိ၊ ရာဇပုတ္တံ [ရာဇပုတ္တိ (သီ.)] တဝတြဇံ။
ဧဟိ တံ ပါပယိဿာမိ၊ ယတ္ထ သမ္မတိ တေမိယော’’။
၆၄.
‘‘ယောဇယန္တု ရထေ အဿေ၊ ကစ္ဆံ နာဂါန [နာဂါနိ (သျာ. က.)] ဗန္ဓထ။
ဥဒီရယန္တု သင်္ခပဏဝါ၊ ဝါဒန္တု [ဝဒန္တု (သီ.)၊ နဒန္တု (သျာ. က.)၊ ဝဒတံ (ပီ.)] ဧကပေါက္ခရာ။၆၅.
‘‘ဝါဒန္တု [နဒန္တု (သီ. သျာ. ပီ.)] ဘေရီ သန္နဒ္ဓါ၊ ဝဂ္ဂူ ဝါဒန္တု ဒုန္ဒုဘီ။
နေဂမာ စ မံ အနွေန္တု၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော [နိဝါဒကော (သျာ. က.)]။
၆၆.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ခိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေန္တု၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော [နိဝါဒကော (သျာ. က.)]။၆၇.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ခိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေန္တု၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော [နိဝါဒကော (သျာ. က.)]။၆၈.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ခိပ္ပံ ယာနာနိ ယောဇေန္တု၊ ဂစ္ဆံ ပုတ္တနိဝေဒကော’’ [နိဝါဒကော (သျာ. က.)]။၆၉.
‘‘အဿေ စ သာရထီ ယုတ္တေ၊ သိန္ဓဝေ သီဃဝါဟနေ။
ရာဇဒွာရံ ဥပါဂစ္ဆုံ၊ ယုတ္တာ ဒေဝ ဣမေ ဟယာ’’။
၇၀.
‘‘ထူလာ ဇဝေန ဟာယန္တိ၊ ကိသာ ဟာယန္တိ ထာမုနာ။
ကိသေ ထူလေ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ သံသဋ္ဌာ ယောဇိတာ ဟယာ’’။၇၁.
‘‘တတော ရာဇာ တရမာနော၊ ယုတ္တမာရုယှ သန္ဒနံ။

ဣတ္ထာဂါရံ အဇ္ဈဘာသိ [အဘာသထ (က.)]၊ သဗ္ဗာဝ အနုယာထ မံ။
၇၂.
‘‘ဝါလဗီဇနိမုဏှီသံ၊ ခဂ္ဂံ ဆတ္တဉ္စ ပဏ္ဍရံ။
ဥပါဓိ ရထမာရုယှ [ဥပါဒိရထမာရုယှ (သီ.)၊ ဥပါဓီ ရထမာရုယှ (သျာ.)]၊ သုဝဏ္ဏေဟိ အလင်္ကတာ။၇၃.
‘‘တတော သ [စ (သီ. သျာ. ပီ.)] ရာဇာ ပါယာသိ၊ ပုရက္ခတွာန သာရထိံ။
ခိပ္ပမေဝ ဥပါဂစ္ဆိ၊ ယတ္ထ သမ္မတိ တေမိယော။
၇၄.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ ဇလန္တမိဝ တေဇသာ။
ခတ္တသင်္ဃပရိဗျူဠှံ [ပရိဗ္ဗူဠှံ (သီ.)]၊ တေမိယော ဧတဒဗြဝိ’’။၇၅.
‘‘ကစ္စိ နု တာတ ကုသလံ၊ ကစ္စိ တာတ အနာမယံ။
သဗ္ဗာ စ [ကစ္စိန္နု (သီ. ပီ.)] ရာဇကညာယော၊ အရောဂါ မယှ မာတရော’’။
၇၆.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ မေ ပုတ္တ၊ အထော ပုတ္တ အနာမယံ။
သဗ္ဗာ စ ရာဇကညာယော၊ အရောဂါ တုယှ မာတရော’’။
၇၇.
‘‘ကစ္စိ အမဇ္ဇပေါ [ကစ္စိဿ’မဇ္ဇပေါ (သီ. ပီ.)] တာတ၊ ကစ္စိ တေ သုရမပ္ပိယံ။ကစ္စိ သစ္စေ စ ဓမ္မေ စ၊ ဒါနေ တေ ရမတေ မနော’’။
၇၈.
‘‘အမဇ္ဇပေါ အဟံ ပုတ္တ၊ အထော မေ သုရမပ္ပိယံ။
အထော သစ္စေ စ ဓမ္မေ စ၊ ဒါနေ မေ ရမတေ မနော’’။
၇၉.
‘‘ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂ္ဂံ တေ၊ ကစ္စိ ဝဟတိ ဝါဟနံ။
ကစ္စိ တေ ဗျာဓယော နတ္ထိ၊ သရီရဿုပတာပနာ’’။
၈၀.
‘‘အထော အရောဂံ ယောဂ္ဂံ မေ၊ အထော ဝဟတိ ဝါဟနံ။
အထော မေ ဗျာဓယော နတ္ထိ၊ သရီရဿုပတာပနာ’’ [သရီရဿုပတာပိယာ (သျာ. က.)]။၈၁.
‘‘ကစ္စိ အန္တာ စ တေ ဖီတာ၊ မဇ္ဈေ စ ဗဟလာ တဝ။
ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ ကောသဉ္စ၊ ကစ္စိ တေ ပဋိသန္ထတံ’’ [ပဋိသဏ္ဌိတံ (သျာ. က.)]။၈၂.
‘‘အထော အန္တာ စ မေ ဖီတာ၊ မဇ္ဈေ စ ဗဟလာ မမ။
ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ ကောသဉ္စ၊ သဗ္ဗံ မေ ပဋိသန္ထတံ’’။
၈၃.

‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ပတိဋ္ဌပေန္တု [ပတိဋ္ဌာပေန္တု (သီ. သျာ. ပီ.)] ပလ္လင်္ကံ၊ ယတ္ထ ရာဇာ နိသက္ကတိ’’။၈၄.
‘‘ဣဓေဝ တေ နိသီဒဿု [နိသိန္နဿ (သီ. သျာ. ပီ.)၊ နိသိန္နဿု (က.)]၊ နိယတေ ပဏ္ဏသန္ထရေ။ဧတ္တော ဥဒကမာဒါယ၊ ပါဒေ ပက္ခါလယဿု [ပက္ခါလယန္တု (သီ.)၊ ပက္ခါလယန္တိ (ပီ.)] တေ’’။၈၅.
‘‘ဣဒမ္ပိ ပဏ္ဏကံ မယှံ၊ ရန္ဓံ ရာဇ အလောဏကံ။
ပရိဘုဉ္ဇ မဟာရာဇ၊ ပါဟုနော မေသိဓာဂတော’’ [အာဂတော (သီ. သျာ.)]။
၈၆.
‘‘န စာဟံ [န ဝါဟံ (က.)] ပဏ္ဏံ ဘုဉ္ဇာမိ၊ န ဟေတံ မယှ ဘောဇနံ။
သာလီနံ ဩဒနံ ဘုဉ္ဇေ၊ သုစိံ မံသူပသေစနံ’’။
၈၇.
‘‘အစ္ဆေရကံ မံ ပဋိဘာတိ၊ ဧကကမ္ပိ ရဟောဂတံ။
ဧဒိသံ ဘုဉ္ဇမာနာနံ၊ ကေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ’’။
၈၈.
‘‘ဧကော ရာဇ နိပဇ္ဇာမိ၊ နိယတေ ပဏ္ဏသန္ထရေ။
တာယ မေ ဧကသေယျာယ၊ ရာဇ ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
၈၉.
‘‘န စ နေတ္တိံသဗန္ဓာ [နေတ္တိသဗဒ္ဓါ (သီ. ပီ.)] မေ၊ ရာဇရက္ခါ ဥပဋ္ဌိတာ။
တာယ မေ သုခသေယျာယ၊ ရာဇ ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
၉၀.
‘‘အတီတံ နာနုသောစာမိ၊ နပ္ပဇပ္ပါမိနာဂတံ [နပ္ပဇပ္ပါမ’နာဂတံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ပစ္စုပ္ပန္နေန ယာပေမိ၊ တေန ဝဏ္ဏော ပသီဒတိ။
၉၁.
‘‘အနာဂတပ္ပဇပ္ပါယ၊ အတီတဿာနုသောစနာ။
ဧတေန ဗာလာ သုဿန္တိ၊ နဠောဝ ဟရိတော လုတော’’။
၉၂.
‘‘ဟတ္ထာနီကံ ရထာနီကံ၊ အဿေ ပတ္တီ စ ဝမ္မိနော။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ အဟံ ပုတ္တ ဒဒါမိ တေ။
၉၃.
‘‘ဣတ္ထာဂါရမ္ပိ တေ ဒမ္မိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတံ။
တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု [တာသု ပုတ္တေ ပဋိပဇ္ဇ (က.)]၊ တွံ နော ရာဇာ ဘဝိဿသိ။၉၄.
‘‘ကုသလာ နစ္စဂီတဿ၊ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္ထိယော [စတုရိတ္ထိယော (သီ. ပီ.)]။ကာမေ တံ ရမယိဿန္တိ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ။

၉၅.
‘‘ပဋိရာဇူဟိ တေ ကညာ၊ အာနယိဿံ အလင်္ကတာ။
တာသု ပုတ္တေ ဇနေတွာန၊ အထ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ။
၉၆.
‘‘ယုဝါ စ ဒဟရော စာသိ [စာပိ (သျာ. က.)]၊ ပဌမုပ္ပတ္တိကော [ပဌမုပ္ပတ္တိတော (သီ. ပီ.)] သုသု။ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ’’။
၉၇.
‘‘ယုဝါ စရေ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဗြဟ္မစာရီ ယုဝါ သိယာ။
ဒဟရဿ ဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဧတံ ဣသီဟိ ဝဏ္ဏိတံ။
၉၈.
‘‘ယုဝါ စရေ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဗြဟ္မစာရီ ယုဝါ သိယာ။
ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမိ၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော။
၉၉.
‘‘ပဿာမိ ဝေါဟံ ဒဟရံ၊ အမ္မ တာတ ဝဒန္တရံ [ဝဒံ နရံ (သီ.)]။
ကိစ္ဆာလဒ္ဓံ ပိယံ ပုတ္တံ၊ အပ္ပတွာဝ ဇရံ မတံ။
၁၀၀.
‘‘ပဿာမိ ဝေါဟံ ဒဟရိံ၊ ကုမာရိံ စာရုဒဿနိံ။
နဝဝံသကဠီရံဝ၊ ပလုဂ္ဂံ ဇီဝိတက္ခယံ [ဇီဝိတက္ခယေ (သီ. ပီ.)]။၁၀၁.
‘‘ဒဟရာပိ ဟိ မိယျန္တိ၊ နရာ စ အထ နာရိယော။
တတ္ထ ကော ဝိဿသေ ပေါသော၊ ဒဟရောမှီတိ ဇီဝိတေ။
၁၀၂.
‘‘ယဿ ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ အာယု အပ္ပတရံ သိယာ။
အပ္ပေါဒကေဝ မစ္ဆာနံ၊ ကိံ နု ကောမာရကံ [ကောမာရတံ (က.)] တဟိံ။
၁၀၃.
‘‘နိစ္စမဗ္ဘာဟတော လောကော၊ နိစ္စဉ္စ ပရိဝါရိတော။
အမောဃာသု ဝဇန္တီသု၊ ကိံ မံ ရဇ္ဇေဘိသိဉ္စသိ’’ [ရဇ္ဇေန သိဉ္စသိ (သီ. ပီ.)]။၁၀၄.
‘‘ကေန မဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ကေန စ ပရိဝါရိတော။
ကာယော အမောဃာ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။
၁၀၅.
‘‘မစ္စုနာဗ္ဘာဟတော လောကော၊ ဇရာယ ပရိဝါရိတော။
ရတျော အမောဃာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ခတ္တိယ။
၁၀၆.
‘‘ယထာပိ တန္တေ ဝိတတေ [ဝိတန္တေ (သျာ. က.)]၊ ယံ ယဒေဝူပဝိယျတိ [ယံ ယံ ဒေဝူပဝိယျတိ (သီ. ပီ.)]။

အပ္ပကံ ဟောတိ ဝေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ မစ္စာန ဇီဝိတံ။
၁၀၇.
‘‘ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ ဂစ္ဆံ နုပနိဝတ္တတိ [န ပရိဝတ္တတိ (သျာ.)၊ နုပရိဝတ္တတိ (က.)]။ဧဝမာယု မနုဿာနံ၊ ဂစ္ဆံ နုပနိဝတ္တတိ။
၁၀၈.
‘‘ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ ဝဟေ ရုက္ခေပကူလဇေ။
ဧဝံ ဇရာမရဏေန၊ ဝုယှန္တေ သဗ္ဗပါဏိနော’’။
၁၀၉.
‘‘ဟတ္ထာနီကံ ရထာနီကံ၊ အဿေ ပတ္တီ စ ဝမ္မိနော။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ အဟံ ပုတ္တ ဒဒါမိ တေ။
၁၁၀.
‘‘ဣတ္ထာဂါရမ္ပိ တေ ဒမ္မိ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတံ။တာ ပုတ္တ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ တွံ နော ရာဇာ ဘဝိဿသိ။၁၁၁.
‘‘ကုသလာ နစ္စဂီတဿ၊ သိက္ခိတာ စာတုရိတ္ထိယော။
ကာမေ တံ ရမယိဿန္တိ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ။
၁၁၂.
‘‘ပဋိရာဇူဟိ တေ ကညာ၊ အာနယိဿံ အလင်္ကတာ။
တာသု ပုတ္တေ ဇနေတွာန၊ အထ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ။၁၁၃.
‘‘ယုဝါ စ ဒဟရော စာသိ၊ ပဌမုပ္ပတ္တိကော သုသု။ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ။၁၁၄.
‘‘ကောဋ္ဌာဂါရဉ္စ ကောသဉ္စ၊ ဝါဟနာနိ ဗလာနိ စ။
နိဝေသနာနိ ရမ္မာနိ၊ အဟံ ပုတ္တ ဒဒါမိ တေ။
၁၁၅.
‘‘ဂေါမဏ္ဍလပရိဗျူဠှော၊ ဒါသိသင်္ဃပုရက္ခတော။
ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿသိ’’။
၁၁၆.
‘‘ကိံ ဓနေန ယံ ခီယေထ [ကိံ ဓနေန ယံ ဇီယေထ (သီ.)၊ ကိံ မံ ဓနေန ကီယေထ (သျာ. က.)]၊ ကိံ ဘရိယာယ မရိဿတိ။
ကိံ ယောဗ္ဗနေန ဇိဏ္ဏေန [စိဏ္ဏေန (သီ. ပီ.)၊ ဝဏ္ဏေန (က.)]၊ ယံ ဇရာယာဘိဘုယျတိ [ယံ ဇရာ အဘိဟေဿတိ(သီ. ပီ.)]။
၁၁၇.
‘‘တတ္ထ ကာ နန္ဒိ ကာ ခိဍ္ဍာ၊ ကာ ရတိ ကာ ဓနေသနာ။
ကိံ မေ ပုတ္တေဟိ ဒါရေဟိ၊ ရာဇ မုတ္တောသ္မိ ဗန္ဓနာ။

၁၁၈.
‘‘ယောဟံ [သောဟံ (သီ. ပီ.)] ဧဝံ ပဇာနာမိ၊ မစ္စု မေ နပ္ပမဇ္ဇတိ။အန္တကေနာဓိပန္နဿ၊ ကာ ရတီ ကာ ဓနေသနာ။
၁၁၉.
‘‘ဖလာနမိဝ ပက္ကာနံ၊ နိစ္စံ ပတနတော ဘယံ။
ဧဝံ ဇာတာန မစ္စာနံ၊ နိစ္စံ မရဏတော ဘယံ။
၁၂၀.
‘‘သာယမေကေ န ဒိဿန္တိ၊ ပါတော ဒိဋ္ဌာ ဗဟူ ဇနာ။
ပါတော ဧကေ န ဒိဿန္တိ၊ သာယံ ဒိဋ္ဌာ ဗဟူ ဇနာ။
၁၂၁.
‘‘အဇ္ဇေဝ ကိစ္စံ အာတပ္ပံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
န ဟိ နော သင်္ကရံ [သင်္ဂရံ (သီ. ပီ.) မ. နိ. ၃.၂၇၂] တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။၁၂၂.
‘‘စောရာ ဓနဿ ပတ္ထေန္တိ၊ ရာဇမုတ္တောသ္မိ ဗန္ဓနာ။
ဧဟိ ရာဇ နိဝတ္တဿု၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော’’တိ။
မူဂပက္ခဇာတကံ ပဌမံ။
၅၃၉. မဟာဇနကဇာတကံ (၂)
၁၂၃.
‘‘ကောယံ မဇ္ဈေ သမုဒ္ဒသ္မိံ၊ အပဿံ တီရမာယုဟေ။
ကံ [ကိံ (သျာ. က.)] တွံ အတ္ထဝသံ ဉတွာ၊ ဧဝံ ဝါယမသေ ဘုသံ’’။၁၂၄.
‘‘နိသမ္မ ဝတ္တံ လောကဿ၊ ဝါယာမဿ စ ဒေဝတေ။
တသ္မာ မဇ္ဈေ သမုဒ္ဒသ္မိံ၊ အပဿံ တီရမာယုဟေ’’။
၁၂၅.
‘‘ဂမ္ဘီရေ အပ္ပမေယျသ္မိံ၊ တီရံ ယဿ န ဒိဿတိ။
မောဃော တေ ပုရိသဝါယာမော၊ အပ္ပတွာဝ မရိဿသိ’’။
၁၂၆.
‘‘အနဏော ဉာတိနံ ဟောတိ၊ ဒေဝါနံ ပိတုနဉ္စ [ပိတုနော စ (သီ. ပီ.)] သော။
ကရံ ပုရိသကိစ္စာနိ၊ န စ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ’’။
၁၂၇.
‘‘အပါရဏေယျံ ယံ ကမ္မံ၊ အဖလံ ကိလမထုဒ္ဒယံ။
တတ္ထ ကော ဝါယမေနတ္ထော၊ မစ္စု ယဿာဘိနိပ္ပတံ’’ [ယဿာဘိနိပ္ဖတံ (သျာ.)]။၁၂၈.
‘‘အပါရဏေယျမစ္စန္တံ၊ ယော ဝိဒိတွာန ဒေဝတေ။
န ရက္ခေ အတ္တနော ပါဏံ၊ ဇညာ သော ယဒိ ဟာပယေ။

၁၂၉.
‘‘အဓိပ္ပါယဖလံ ဧကေ၊ အသ္မိံ လောကသ္မိ ဒေဝတေ။ပယောဇယန္တိ ကမ္မာနိ၊ တာနိ ဣဇ္ဈန္တိ ဝါ န ဝါ။
၁၃၀.
‘‘သန္ဒိဋ္ဌိကံ ကမ္မဖလံ၊ နနု ပဿသိ ဒေဝတေ။
သန္နာ အညေ တရာမဟံ၊ တဉ္စ ပဿာမိ သန္တိကေ။
၁၃၁.
‘‘သော အဟံ ဝါယမိဿာမိ၊ ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ။
ဂစ္ဆံ ပါရံ သမုဒ္ဒဿ၊ ကဿံ [ကာသံ (သီ. ပီ.)] ပုရိသကာရိယံ’’။
၁၃၂.
‘‘ယော တွံ ဧဝံ ဂတေ ဩဃေ၊ အပ္ပမေယျေ မဟဏ္ဏဝေ။
ဓမ္မဝါယာမသမ္ပန္နော၊ ကမ္မုနာ နာဝသီဒသိ။
သော တွံ တတ္ထေဝ ဂစ္ဆာဟိ၊ ယတ္ထ တေ နိရတော မနော’’။
၁၃၃.
‘‘အာသီသေထေဝ [အာသိံသေထေဝ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣစ္ဆိံ တထာ အဟု။
၁၃၄.
‘‘အာသီသေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလမုဗ္ဘတံ။
၁၃၅.
‘‘ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ယထာ ဣစ္ဆိံ တထာ အဟု။
၁၃၆.
‘‘ဝါယမေထေဝ ပုရိသော၊ န နိဗ္ဗိန္ဒေယျ ပဏ္ဍိတော။
ပဿာမိ ဝေါဟံ အတ္တာနံ၊ ဥဒကာ ထလမုဗ္ဘတံ။
၁၃၇.
‘‘ဒုက္ခူပနီတောပိ နရော သပညော၊ အာသံ န ဆိန္ဒေယျ သုခါဂမာယ။
ဗဟူ ဟိ ဖဿာ အဟိတာ ဟိတာ စ၊ အဝိတက္ကိတာ မစ္စုမုပဗ္ဗဇန္တိ [မစ္စုမုပ္ပဇ္ဇန္တိ (သျာ.)]။၁၃၈.
‘‘အစိန္တိတမ္ပိ ဘဝတိ၊ စိန္တိတမ္ပိ ဝိနဿတိ။
န ဟိ စိန္တာမယာ ဘောဂါ၊ ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ’’။
၁၃၉.
‘‘အပေါရာဏံ [အပုရာဏံ (သီ. ပီ.)] ဝတ ဘော ရာဇာ၊ သဗ္ဗဘုမ္မော ဒိသမ္ပတိ။
နာဇ္ဇ နစ္စေ [န စ နစ္စေ (က.)] နိသာမေတိ၊ န ဂီတေ ကုရုတေ မနော။
၁၄၀.

‘‘န မိဂေ [မဂေ (က.)] နပိ ဥယျာနေ၊ နပိ ဟံသေ ဥဒိက္ခတိ။
မူဂေါဝ တုဏှိမာသီနော၊ န အတ္ထမနုသာသတိ’’။
၁၄၁.
‘‘သုခကာမာ ရဟောသီလာ၊ ဝဓဗန္ဓာ ဥပါရတာ [ဥပါရုတာ (သျာ. က.)]။
ကဿ [ကေသံ (သီ. ပီ.)] နု အဇ္ဇ အာရာမေ၊ ဒဟရာ ဝုဒ္ဓါ စ အစ္ဆရေ။
၁၄၂.
‘‘အတိက္ကန္တဝနထာ ဓီရာ၊ နမော တေသံ မဟေသိနံ။
ယေ ဥဿုကမှိ လောကမှိ၊ ဝိဟရန္တိ မနုဿုကာ။
၁၄၃.
‘‘တေ ဆေတွာ မစ္စုနော ဇာလံ၊ တတံ [တန္တံ (သီ. သျာ. ပီ.)၊ တံ တံ (က.)] မာယာဝိနော ဒဠံ။
ဆိန္နာလယတ္တာ [သန္တာလယန္တာ (သျာ. က.)] ဂစ္ဆန္တိ၊ ကော တေသံ ဂတိမာပယေ’’ [နေသံ ဂတိ ပါပယေ (က.)]။၁၄၄.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ [မိဓိလံ (က.)] ဖီတံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု [ကဒါဿု (သီ. ပီ.)၊ ကဒါသု (သျာ.)] ဘဝိဿတိ။
၁၄၅.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ ဝိသာလံ သဗ္ဗတောပဘံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၄၆.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ ဗဟုပါကာရတောရဏံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၄၇.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ ဒဠှမဋ္ဋာလကောဋ္ဌကံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၄၈.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ သုဝိဘတ္တံ မဟာပထံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၄၉.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ သုဝိဘတ္တန္တရာပဏံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၅၀.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ ဂဝဿရထပီဠိတံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၅၁.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ အာရာမဝနမာလိနိံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။

၁၅၂.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ ဥယျာနဝနမာလိနိံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၃.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ ပါသာဒဝနမာလိနိံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၄.
‘‘ကဒါဟံ မိထိလံ ဖီတံ၊ တိပုရံ ရာဇဗန္ဓုနိံ။မာပိတံ သောမနဿေန၊ ဝေဒေဟေန ယသဿိနာ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၅.
‘‘ကဒါဟံ ဝေဒေဟေ ဖီတေ၊ နိစိတေ ဓမ္မရက္ခိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၆.
‘‘ကဒါဟံ ဝေဒေဟေ ဖီတေ၊ အဇေယျေ ဓမ္မရက္ခိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၇.
‘‘ကဒါဟံ အန္တေပုရံ [ကဒါ အန္တေပုရံ (သီ. ပီ.)] ရမ္မံ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၈.
‘‘ကဒါဟံ အန္တေပုရံ ရမ္မံ၊ သုဓာမတ္တိကလေပနံ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၅၉.
‘‘ကဒါဟံ အန္တေပုရံ ရမ္မံ၊ သုစိဂန္ဓံ မနောရမံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၆၀.
‘‘ကဒါဟံ ကူဋာဂါရေ စ၊ ဝိဘတ္တေ ဘာဂသော မိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၆၁.
‘‘ကဒါဟံ ကူဋာဂါရေ စ၊ သုဓာမတ္တိကလေပနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၆၂.
‘‘ကဒါဟံ ကူဋာဂါရေ စ၊ သုစိဂန္ဓေ မနောရမေ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၁၆၃.

‘‘ကဒါဟံ ကူဋာဂါရေ စ၊ လိတ္တေ စန္ဒနဖောသိတေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၆၄.
‘‘ကဒါဟံ သောဏ္ဏပလ္လင်္ကေ [သုဝဏ္ဏပလ္လင်္ကေ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဂေါနကေ စိတ္တသန္ထတေ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၆၅.
[အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ‘‘ကဒါဟံ မဏိပလ္လင်္ကေ၊ ဂေါနကေ စိတ္တသန္ထတေ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ [အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ]။
၁၆၆.
‘‘ကဒါဟံ ကပ္ပါသကောသေယျံ၊ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၆၇.
‘‘ကဒါဟံ ပေါက္ခရဏီ ရမ္မာ၊ စက္ကဝါကပကူဇိတာ [စက္ကဝါကူပကူဇိတာ (သီ. ပီ.)]။
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္ဆန္နာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၆၈.
‘‘ကဒါဟံ ဟတ္ထိဂုမ္ဗေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆေ မာတင်္ဂေ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသေ။
၁၆၉.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၇၀.
‘‘ကဒါဟံ အဿဂုမ္ဗေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။အာဇာနီယေဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝေ သီဃဝါဟနေ။
၁၇၁.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၇၂.
‘‘ကဒါဟံ ရထသေနိယော၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၇၃.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၇၄.
‘‘ကဒါဟံ သောဝဏ္ဏရထေ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။

ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၇၅.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၇၆.
‘‘ကဒါဟံ သဇ္ဈုရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၇၇.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၇၈.
‘‘ကဒါဟံ အဿရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၇၉.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၈၀.
‘‘ကဒါဟံ ဩဋ္ဌရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၈၁.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၈၂.
‘‘ကဒါဟံ ဂေါဏရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၈၃.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၈၄.
‘‘ကဒါဟံ အဇရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၈၅.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၈၆.

‘‘ကဒါဟံ မေဏ္ဍရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၈၇.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၈၈.
‘‘ကဒါဟံ မိဂရထေ စ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
၁၈၉.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၀.
‘‘ကဒါဟံ ဟတ္ထာရောဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိနေ [ပါဏိနော (သျာ. က.)]။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၁.
‘‘ကဒါဟံ အဿာရောဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိနေ [ဓာရိနော (သျာ. က.)]။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၂.
‘‘ကဒါဟံ ရထာရောဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ စာပဟတ္ထေ ကလာပိနေ [ကလာပိနော (သျာ. က.)]။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၃.
[အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ‘‘ကဒါဟံ ဓနုဂ္ဂဟေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။နီလဝမ္မဓရေ သူရေ၊ စာပဟတ္ထေ ကလာပိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ [အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ]။၁၉၄.
‘‘ကဒါဟံ ရာဇပုတ္တေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။
စိတြဝမ္မဓရေ သူရေ၊ ကဉ္စနာဝေဠဓာရိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၅.
‘‘ကဒါဟံ အရိယဂဏေ စ၊ ဝတဝန္တေ [ဝတ္ထဝန္တေ (သီ. သျာ. ပီ.)] အလင်္ကတေ။ဟရိစန္ဒနလိတ္တင်္ဂေ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနေ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။

၁၉၆.
[အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ‘‘ကဒါဟံ အမစ္စဂဏေ စ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။ပီတဝမ္မဓရေ သူရေ၊ ပုရတော ဂစ္ဆမာလိနေ [ဂစ္ဆမာလိနော (သျာ. က.)]။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ [အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ]။၁၉၇.
‘‘ကဒါဟံ [ကဒါ (သီ. ပီ.)] သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၈.
‘‘ကဒါဟံ [ကဒါ (သီ. ပီ.)] သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၁၉၉.
‘‘ကဒါဟံ [ကဒါ (သီ. ပီ.)] သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၀၀.
‘‘ကဒါဟံ [ကဒါ (သီ. ပီ.)] သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။ပဟာယ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၀၁.
‘‘ကဒါဿု မံ ဟတ္ထိဂုမ္ဗာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ မာတင်္ဂါ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ။
၂၀၂.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိဘိ။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၀၃.
‘‘ကဒါဿု မံ အဿဂုမ္ဗာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။အာဇာနီယာဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝါ သီဃဝါဟနာ။
၂၀၄.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၀၅.
‘‘ကဒါဿု မံ ရထသေနီ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၀၆.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၀၇.

‘‘ကဒါဿု မံ သောဏ္ဏရထာ [သောဝဏ္ဏရထာ (ပီ. က.)]၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
၂၀၈.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၀၉.
‘‘ကဒါဿု မံ သဇ္ဈုရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၁၀.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၁၁.
‘‘ကဒါဿု မံ အဿရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၁၂.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၁၃.
‘‘ကဒါဿု မံ ဩဋ္ဌရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၁၄.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၁၅.
‘‘ကဒါဿု မံ ဂေါဏရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၁၆.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၁၇.
‘‘ကဒါဿု မံ အဇရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၁၈.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။

၂၁၉.
‘‘ကဒါဿု မံ မေဏ္ဍရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၂၀.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၁.
‘‘ကဒါဿု မံ မိဂရထာ၊ သန္နဒ္ဓါ ဥဿိတဒ္ဓဇာ။
ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။၂၂၂.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၃.
‘‘ကဒါဿု မံ ဟတ္ထာရောဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိနော။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၄.
‘‘ကဒါဿု မံ အဿာရောဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိနော။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၅.
‘‘ကဒါဿု မံ ရထာရောဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ စာပဟတ္ထာ ကလာပိနော။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၆.
‘‘ကဒါဿု မံ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။နီလဝမ္မဓရာ သူရာ၊ စာပဟတ္ထာ ကလာပိနော။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၇.
‘‘ကဒါဿု မံ ရာဇပုတ္တာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။စိတြဝမ္မဓရာ သူရာ၊ ကဉ္စနာဝေဠဓာရိနော။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။၂၂၈.
‘‘ကဒါဿု မံ အရိယဂဏာ၊ ဝတဝန္တာ အလင်္ကတာ။
ဟရိစန္ဒနလိတ္တင်္ဂါ၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော။

ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၂၉.
‘‘ကဒါဿု မံ အမစ္စဂဏာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ပီတဝမ္မဓရာ သူရာ၊ ပုရတော ဂစ္ဆမာလိနော [ဂစ္ဆမာလိနီ (သျာ. က.)]။ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၀.
‘‘ကဒါဿု မံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၁.
‘‘ကဒါဿု မံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၂.
‘‘ကဒါဿု မံ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ယန္တံ မံ နာနုယိဿန္တိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၃.
‘‘ကဒါဟံ ပတ္တံ ဂဟေတွာန၊ မုဏ္ဍော သင်္ဃာဋိပါရုတော။
ပိဏ္ဍိကာယ စရိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၄.
‘‘ကဒါဟံ ပံသုကူလာနံ၊ ဥဇ္ဈိတာနံ [ဥဇ္ဈိဋ္ဌာနံ (က.)] မဟာပထေ။
သင်္ဃာဋိံ ဓာရယိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၅.
‘‘ကဒါဟံ သတ္တာဟသမ္မေဃေ [သတ္တာဟံ မေဃေ (သီ. သျာ.)]၊ ဩဝဋ္ဌော အလ္လစီဝရော။
ပိဏ္ဍိကာယ စရိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၆.
‘‘ကဒါဟံ သဗ္ဗတ္ထ ဂန္တွာ [သဗ္ဗဟံ ဌာနံ (သီ.)၊ သဗ္ဗဏှံ ဂန္တွာ (သျာ.)၊ သဗ္ဗာဟံ ဌာနံ (ပီ.)၊ သဗ္ဗဋ္ဌာနံ (က.)]၊ ရုက္ခါ ရုက္ခံ ဝနာ ဝနံ။
အနပေက္ခေါ ဂမိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၇.
‘‘ကဒါဟံ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ ပဟီနဘယဘေရဝေါ။
အဒုတိယော ဂမိဿာမိ [ဝိဟရိဿာမိ (သီ. ပီ.)]၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၈.
‘‘ကဒါဟံ ဝီဏံ ဝရုဇ္ဇကော [ဝီဏရုဇ္ဇကော (သျာ.)၊ ဝီဏံ ဝိရုဇ္ဇကော (က.)]၊ သတ္တတန္တိံ မနောရမံ။စိတ္တံ ဥဇုံ ကရိဿာမိ၊ တံ ကုဒါဿု ဘဝိဿတိ။
၂၃၉.
‘‘ကဒါဟံ ရထကာရောဝ၊ ပရိကန္တံ ဥပါဟနံ။
ကာမသညောဇနေ ဆေစ္ဆံ [ဆေတွာ (က.)]၊ ယေ ဒိဗ္ဗေ ယေ စ မာနုသေ’’။

၂၄၀.
‘‘တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။၂၄၁.
‘‘တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။
၂၄၂.
‘‘တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။
၂၄၃.
‘‘တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။
ဟိတွာ သမ္ပဒ္ဒဝီ [သမ္ပဒ္ဒယီ (သီ.)] ရာဇာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပုရက္ခတော။၂၄၄.
‘‘တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဟိတွာ သမ္ပဒ္ဒဝီ ရာဇာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပုရက္ခတော။
၂၄၅.
‘‘တာ စ သတ္တသတာ ဘရိယာ၊ အဿဝါ ပိယဘာဏိနီ။
ဟိတွာ သမ္ပဒ္ဒဝီ ရာဇာ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပုရက္ခတော’’။
၂၄၆.
‘‘ဟိတွာ သတပလံ ကံသံ၊ သောဝဏ္ဏံ သတရာဇိကံ။
အဂ္ဂဟီ မတ္တိကံ ပတ္တံ၊ တံ ဒုတိယာဘိသေစနံ’’။
၂၄၇.
‘‘ဘေသ္မာ [ဝေသ္မာ (သီ.)၊ ဘိံသာ (ပီ.)၊ ဘီသာ (က.)] အဂ္ဂိသမာ ဇာလာ၊ ကောသာ ဍယှန္တိ ဘာဂသော။ရဇတံ ဇာတရူပဉ္စ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။
၂၄၈.
‘‘မဏယော သင်္ခမုတ္တာ စ၊ ဝတ္ထိကံ ဟရိစန္ဒနံ။
အဇိနံ ဒဏ္ဍဘဏ္ဍဉ္စ၊ လောဟံ ကာဠာယသံ ဗဟူ။
ဧဟိ ရာဇ နိဝတ္တဿု၊ မာ တေတံ ဝိနသာ ဓနံ’’ [ဝိနဿာ ဓနံ (သျာ. က.)]။
၂၄၉.
‘‘သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ၊ ယေသံ နော နတ္ထိ ကိဉ္စနံ။
မိထိလာယ ဒယှမာနာယ၊ န မေ ကိဉ္စိ အဒယှထ’’။
၂၅၀.
‘‘အဋဝိယော သမုပ္ပန္နာ၊ ရဋ္ဌံ ဝိဒ္ဓံသယန္တိ တံ။
ဧဟိ ရာဇ နိဝတ္တဿု၊ မာ ရဋ္ဌံ ဝိနသာ ဣဒံ’’။
၂၅၁.

‘‘သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ၊ ယေသံ နော နတ္ထိ ကိဉ္စနံ။
ရဋ္ဌေ ဝိလုမ္ပမာနမှိ၊ န [မာ (က.)] မေ ကိဉ္စိ အဟီရထ။
၂၅၂.
‘‘သုသုခံ ဝတ ဇီဝါမ၊ ယေသံ နော နတ္ထိ ကိဉ္စနံ။
ပီတိဘက္ခါ ဘဝိဿာမ၊ ဒေဝါ အာဘဿရာ ယထာ’’။
၂၅၃.
‘‘ကိမှေသော မဟတော ဃောသော၊ ကာ နု ဂါမေဝ ကီဠိယာ [ဂါမေ ကိလီလိယာ (သီ.)]။
သမဏ တေဝ [သမဏညေဝ (သီ. ပီ.)၊ သမဏတွေဝ (သျာ.)] ပုစ္ဆာမ၊ ကတ္ထေသော အဘိသဋော ဇနော’’။၂၅၄.
‘‘မမံ ဩဟာယ ဂစ္ဆန္တံ၊ ဧတ္ထေသော အဘိသဋော ဇနော။
သီမာတိက္ကမနံ ယန္တံ၊ မုနိမောနဿ ပတ္တိယာ။
မိဿံ နန္ဒီဟိ ဂစ္ဆန္တံ၊ ကိံ ဇာနမနုပုစ္ဆသိ’’။
၂၅၅.
‘‘မာဿု တိဏ္ဏော အမညိတ္ထ [အမညိတ္ထော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ သရီရံ ဓာရယံ ဣမံ။
အတီရဏေယျ ယမိဒံ [အတီရဏေယျမိဒံ ကမ္မံ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဗဟူ ဟိ ပရိပန္ထယော’’။၂၅၆.
‘‘ကော နု မေ ပရိပန္ထဿ၊ မမံ ဧဝံဝိဟာရိနော။
ယော နေဝ ဒိဋ္ဌေ နာဒိဋ္ဌေ၊ ကာမာနမဘိပတ္ထယေ’’။
၂၅၇.
‘‘နိဒ္ဒာ တန္ဒီ ဝိဇမ္ဘိတာ၊ အရတီ ဘတ္တသမ္မဒော။
အာဝသန္တိ သရီရဋ္ဌာ၊ ဗဟူ ဟိ ပရိပန္ထယော’’။
၂၅၈.
‘‘ကလျာဏံ ဝတ မံ ဘဝံ၊ ဗြာဟ္မဏ မနုသာသတိ [မနုသာသသိ (သီ.)]။
ဗြာဟ္မဏ တေဝ [ဗြာဟ္မဏညေဝ (သီ.)] ပုစ္ဆာမိ၊ ကော နု တွမသိ မာရိသ’’။၂၅၉.
‘‘နာရဒော ဣတိ မေ နာမံ [နာမေန (သျာ. က.)]၊ ကဿပေါ ဣတိ မံ ဝိဒူ။
ဘောတော သကာသမာဂစ္ဆိံ၊ သာဓု သဗ္ဘိ သမာဂမော။
၂၆၀.
‘‘တဿ တေ သဗ္ဗော အာနန္ဒော၊ ဝိဟာရော ဥပဝတ္တတု။
ယံ ဦနံ [ယဒူနံ (သီ. သျာ. ပီ.)] တံ ပရိပူရေဟိ၊ ခန္တိယာ ဥပသမေန စ။၂၆၁.
‘‘ပသာရယ သန္နတဉ္စ၊ ဥန္နတဉ္စ ပသာရယ [ပဟာရယ (သျာ. ပီ. က.)]။
ကမ္မံ ဝိဇ္ဇဉ္စ ဓမ္မဉ္စ၊ သက္ကတွာန ပရိဗ္ဗဇ’’။
၂၆၂.
‘‘ဗဟူ ဟတ္ထီ စ အဿေ စ၊ နဂရေ ဇနပဒါနိ စ။

ဟိတွာ ဇနက ပဗ္ဗဇိတော၊ ကပါလေ [ကပလ္လေ (သီ. ပီ.)] ရတိမဇ္ဈဂါ။၂၆၃.
‘‘ကစ္စိ နု တေ ဇာနပဒါ၊ မိတ္တာမစ္စာ စ ဉာတကာ။
ဒုဗ္ဘိမကံသု ဇနက၊ ကသ္မာ တေ တံ အရုစ္စထ’’။
၂၆၄.
‘‘န မိဂါဇိန ဇာတုစ္ဆေ [ဇာတုစ္စ (သီ. ပီ.)]၊ အဟံ ကဉ္စိ ကုဒါစနံ။အဓမ္မေန ဇိနေ ဉာတိံ၊ န စာပိ ဉာတယော မမံ။
၂၆၅.
‘‘ဒိသွာန လောကဝတ္တန္တံ၊ ခဇ္ဇန္တံ ကဒ္ဒမီကတံ။
ဟညရေ ဗဇ္ဈရေ စေတ္ထ၊ ယတ္ထ သန္နော [သတ္တော (သီ.)] ပုထုဇ္ဇနော။ဧတာဟံ ဥပမံ ကတွာ၊ ဘိက္ခကောသ္မိ မိဂါဇိန’’။
၂၆၆.
‘‘ကော နု တေ ဘဂဝါ သတ္ထာ၊ ကဿေတံ ဝစနံ သုစိ။
န ဟိ ကပ္ပံ ဝါ ဝိဇ္ဇံ ဝါ၊ ပစ္စက္ခါယ ရထေသဘ။
သမဏံ အာဟု ဝတ္တန္တံ၊ ယထာ ဒုက္ခဿတိက္ကမော’’။
၂၆၇.
‘‘န မိဂါဇိန ဇာတုစ္ဆေ၊ အဟံ ကဉ္စိ ကုဒါစနံ။
သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါပိ၊ သက္ကတွာ အနုပါဝိသိံ’’။
၂၆၈.
‘‘မဟတာ စာနုဘာဝေန၊ ဂစ္ဆန္တော သိရိယာ ဇလံ။
ဂီယမာနေသု ဂီတေသု၊ ဝဇ္ဇမာနေသု ဝဂ္ဂုသု။
၂၆၉.
‘‘တူရိယတာဠသင်္ဃုဋ္ဌေ [တုရိယတာဠိတသင်္ဃုဋ္ဌေ (သီ. ပီ.)]၊ သမ္မတာလသမာဟိတေ။
သ မိဂါဇိန မဒ္ဒက္ခိံ၊ ဖလိံ [ဖလံ (သီ. ပီ. က.)] အမ္ဗံ တိရောစ္ဆဒံ။
ဟညမာနံ [တုဇ္ဇမာနံ (သီ.)၊ တုဒမာနံ (သျာ.)၊ တဒ္ဒမာနံ (ပီ.)၊ ဟတမာနံ (က.)] မနုဿေဟိ၊ ဖလကာမေဟိ ဇန္တုဘိ။
၂၇၀.
‘‘သော ခေါဟံ တံ သိရိံ ဟိတွာ၊ ဩရောဟိတွာ မိဂါဇိန။
မူလံ အမ္ဗဿုပါဂစ္ဆိံ၊ ဖလိနော နိပ္ဖလဿ စ။
၂၇၁.
‘‘ဖလိံ [ဖလံ (သီ. ပီ. က.)] အမ္ဗံ ဟတံ ဒိသွာ၊ ဝိဒ္ဓံသ္တံ ဝိနဠီကတံ။အထေကံ [အထေတံ (သီ. ပီ.)] ဣတရံ အမ္ဗံ၊ နီလောဘာသံ မနောရမံ။
၂၇၂.
‘‘ဧဝမေဝ နူနမှေပိ [နူန အမှေ (သီ. ပီ.)]၊ ဣဿရေ ဗဟုကဏ္ဋကေ။
အမိတ္တာ နော ဝဓိဿန္တိ၊ ယထာ အမ္ဗော ဖလီ ဟတော။
၂၇၃.

‘‘အဇိနမှိ ဟညတေ ဒီပိ၊ နာဂေါ ဒန္တေဟိ ဟညတေ။
ဓနမှိ ဓနိနော ဟန္တိ၊ အနိကေတမသန္ထဝံ။
ဖလီ အမ္ဗော အဖလော စ၊ တေ သတ္ထာရော ဥဘော မမ’’။၂၇၄.
‘‘သဗ္ဗော ဇနော ပဗျာဓိတော၊ ရာဇာ ပဗ္ဗဇိတော ဣတိ။ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။၂၇၅.
‘‘အဿာသယိတွာ ဇနတံ၊ ဌပယိတွာ ပဋိစ္ဆဒံ။
ပုတ္တံ ရဇ္ဇေ ဌပေတွာန၊ အထ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇိဿသိ’’။၂၇၆.
‘‘စတ္တာ မယာ ဇာနပဒါ၊ မိတ္တာမစ္စာ စ ဉာတကာ။
သန္တိ ပုတ္တာ ဝိဒေဟာနံ၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။
တေ ရဇ္ဇံ ကာရယိဿန္တိ၊ မိထိလာယံ ပဇာပတိ’’။
၂၇၇.
‘‘ဧဟိ တံ အနုသိက္ခါမိ၊ ယံ ဝါကျံ မမ ရုစ္စတိ။
ရဇ္ဇံ တုဝံ ကာရယသိ [ကာရယန္တီ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ပါပံ ဒုစ္စရိတံ ဗဟုံ။
ကာယေန ဝါစာ မနသာ၊ ယေန ဂစ္ဆသိ [ကဉ္ဆိသိ (သီ. ပီ.)] ဒုဂ္ဂတိံ။
၂၇၈.
‘‘ပရဒိန္နကေန ပရနိဋ္ဌိတေန၊ ပိဏ္ဍေန ယာပေဟိ သ ဓီရဓမ္မော’’။
၂၇၉.
‘‘ယောပိ စတုတ္ထေ ဘတ္တကာလေ န ဘုဉ္ဇေ၊ အဇုဋ္ဌမာရီဝ [အဇဒ္ဓုမာရီဝ (သီ.)၊ အဇ္ဈုဋ္ဌမာရိဝ (သျာ.)၊ အဇဒ္ဓုမာရိဝ (ပီ.) မဇ္ဈိမနိကာယေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယေ စ ပဿိတဗ္ဗံ] ခုဒါယ မိယျေ။
န တွေဝ ပိဏ္ဍံ လုဠိတံ အနရိယံ၊ ကုလပုတ္တရူပေါ သပ္ပုရိသော န သေဝေ။
တယိဒံ န သာဓု တယိဒံ န သုဋ္ဌု၊ သုနခုစ္ဆိဋ္ဌကံ ဇနက ဘုဉ္ဇသေ တုဝံ’’။
၂၈၀.
‘‘န စာပိ မေ သီဝလိ သော အဘက္ခေါ၊ ယံ ဟောတိ စတ္တံ ဂိဟိနော သုနဿ ဝါ။
ယေ ကေစိ ဘောဂါ ဣဓ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ သဗ္ဗော သော ဘက္ခေါ အနဝယောတိ [အနဝဇ္ဇောတိ (သီ. ပီ.)] ဝုတ္တော’’။၂၈၁.
‘‘ကုမာရိကေ ဥပသေနိယေ၊ နိစ္စံ နိဂ္ဂဠမဏ္ဍိတေ။
ကသ္မာ တေ ဧကော ဘုဇော ဇနတိ၊ ဧကော တေ န ဇနတီ ဘုဇော’’။
၂၈၂.
‘‘ဣမသ္မိံ မေ သမဏ ဟတ္ထေ၊ ပဋိမုက္ကာ ဒုနီဝရာ [ဒုနီဓုရာ (သီ. ပီ.)]။
သင်္ဃာတာ [သံဃဋ္ဋာ (သျာ. က.)] ဇာယတေ သဒ္ဒော၊ ဒုတိယဿေဝ သာ ဂတိ။
၂၈၃.
‘‘ဣမသ္မိံ မေ သမဏ ဟတ္ထေ၊ ပဋိမုက္ကော ဧကနီဝရော [ဧကနီဓုရော (သီ. ပီ.)]။သော အဒုတိယော န ဇနတိ၊ မုနိဘူတောဝ တိဋ္ဌတိ။

၂၈၄.
‘‘ဝိဝါဒပ္ပတ္တော [ဝိဝါဒမတ္တော (ပီ.)] ဒုတိယော၊ ကေနေကော ဝိဝဒိဿတိ။တဿ တေ သဂ္ဂကာမဿ၊ ဧကတ္တမုပရောစတံ’’။
၂၈၅.
‘‘သုဏာသိ သီဝလိ ကထာ [ဂါထာ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ကုမာရိယာ ပဝေဒိတာ။
ပေသိယာ [ပေဿိယာ (သီ. ပီ.)] မံ ဂရဟိတ္ထော၊ ဒုတိယဿေဝ သာ ဂတိ။
၂၈၆.
‘‘အယံ ဒွေဓာပထော ဘဒ္ဒေ၊ အနုစိဏ္ဏော ပထာဝိဟိ။
တေသံ တွံ ဧကံ ဂဏှာဟိ၊ အဟမေကံ ပုနာပရံ။
၂၈၇.
‘‘မာဝစ [နေဝ (သီ. ပီ.)၊ မာ စ (သျာ. က.)] မံ တွံ ပတိ မေတိ၊ နာဟံ [မာဟံ (သီ. ပီ.)] ဘရိယာတိ ဝါ ပုန’’။ ‘‘ဣမမေဝ ကထယန္တာ၊ ထူဏံ နဂရုပါဂမုံ။
၂၈၈.
‘‘ကောဋ္ဌကေ ဥသုကာရဿ၊ ဘတ္တကာလေ ဥပဋ္ဌိတေ။
တတြာ စ သော ဥသုကာရော၊ (ဧကံ ဒဏ္ဍံ ဥဇုံ ကတံ။) [( ) နတ္ထိ ဗဟူသု]
ဧကဉ္စ စက္ခုံ နိဂ္ဂယှ၊ ဇိမှမေကေန ပေက္ခတိ’’။
၂၈၉.
‘‘ဧဝံ နော သာဓု ပဿသိ၊ ဥသုကာရ သုဏောဟိ မေ။
ယဒေကံ စက္ခုံ နိဂ္ဂယှ၊ ဇိမှမေကေန ပေက္ခသိ’’။
၂၉၀.
‘‘ဒွီဟိ သမဏ စက္ခူဟိ၊ ဝိသာလံ ဝိယ ခါယတိ။
အသမ္ပတွာ ပရမံ [ပရံ (သီ. ပီ.)] လိင်္ဂံ၊ နုဇုဘာဝါယ ကပ္ပတိ။
၂၉၁.
‘‘ဧကဉ္စ စက္ခုံ နိဂ္ဂယှ၊ ဇိမှမေကေန ပေက္ခတော။
သမ္ပတွာ ပရမံ လိင်္ဂံ၊ ဥဇုဘာဝါယ ကပ္ပတိ။
၂၉၂.
‘‘ဝိဝါဒပ္ပတ္တော [ဝိဝါဒမတ္တော (ပီ.)] ဒုတိယော၊ ကေနေကော ဝိဝဒိဿတိ။တဿ တေ သဂ္ဂကာမဿ၊ ဧကတ္တမုပရောစတံ’’။
၂၉၃.
‘‘သုဏာသိ သီဝလိ ကထာ [ဂါထာ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဥသုကာရေန ဝေဒိတာ။
ပေသိယာ မံ ဂရဟိတ္ထော၊ ဒုတိယဿေဝ သာ ဂတိ။
၂၉၄.
‘‘အယံ ဒွေဓာပထော ဘဒ္ဒေ၊ အနုစိဏ္ဏော ပထာဝိဟိ။
တေသံ တွံ ဧကံ ဂဏှာဟိ၊ အဟမေကံ ပုနာပရံ။
၂၉၅.

‘‘မာဝစ မံ တွံ ပတိ မေတိ၊ နာဟံ ဘရိယာတိ ဝါ ပုန’’။
‘‘မုဉ္ဇာဝေသိကာ ပဝါဠှာ၊ ဧကာ ဝိဟရ သီဝလီ’’တိ။
မဟာဇနကဇာတကံ ဒုတိယံ။
၅၄၀. သုဝဏ္ဏသာမဇာတကံ (၃)
၂၉၆.
‘‘ကော နု မံ ဥသုနာ ဝိဇ္ဈိ၊ ပမတ္တံ ဥဒဟာရကံ [ဟာရိကံ (သျာ.)၊ ဟာရိယံ (က.)]။ခတ္တိယော ဗြာဟ္မဏော ဝေဿော၊ ကော မံ ဝိဒ္ဓါ နိလီယသိ။
၂၉၇.
‘‘န မေ မံသာနိ ခဇ္ဇာနိ၊ စမ္မေနတ္ထော န ဝိဇ္ဇတိ။
အထ ကေန နု ဝဏ္ဏေန၊ ဝိဒ္ဓေယျံ မံ အမညထ။
၂၉၈.
‘‘ကော ဝါ တွံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
ပုဋ္ဌော မေ သမ္မ အက္ခါဟိ၊ ကိံ မံ ဝိဒ္ဓါ နိလီယသိ’’။၂၉၉.
‘‘ရာဇာဟမသ္မိ ကာသီနံ၊ ပီဠိယက္ခေါတိ မံ ဝိဒူ။
လောဘာ ရဋ္ဌံ ပဟိတွာန၊ မိဂမေသံ စရာမဟံ။
၃၀၀.
‘‘ဣဿတ္ထေ စသ္မိ ကုသလော၊ ဒဠှဓမ္မောတိ ဝိဿုတော။
နာဂေါပိ မေ န မုစ္စေယျ၊ အာဂတော ဥသုပါတနံ။
၃၀၁.
‘‘ကော ဝါ တွံ ကဿ ဝါ ပုတ္တော [တွံ စ ကဿ ဝါ ပုတ္တောသိ (သီ. ပီ.)]၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ။
ပိတုနော အတ္တနော စာပိ၊ နာမဂေါတ္တံ ပဝေဒယ’’။
၃၀၂.
‘‘နေသာဒပုတ္တော ဘဒ္ဒန္တေ၊ သာမော ဣတိ မံ ဉာတယော။
အာမန္တယိံသု ဇီဝန္တံ၊ သွဇ္ဇေဝါဟံ ဂတော [သွာဇ္ဇေဝင်္ဂတော (သျာ.)၊ သွဇ္ဇေဝင်္ဂတေ (က.)] သယေ။၃၀၃.
‘‘ဝိဒ္ဓေါသ္မိ ပုထုသလ္လေန၊ သဝိသေန ယထာ မိဂေါ။
သကမှိ လောဟိတေ ရာဇ၊ ပဿ သေမိ ပရိပ္လုတော။
၃၀၄.
‘‘ပဋိဝါမဂတံ [ပဋိဓမ္မ ဂတံ (သီ. ပီ.)] သလ္လံ၊ ပဿ ဓိမှာမိ [ဝိဟာမှိ (သီ. ပီ.)] လောဟိတံ။
အာတုရော တျာနုပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ မံ ဝိဒ္ဓါ နိလီယသိ။
၃၀၅.
‘‘အဇိနမှိ ဟညတေ ဒီပိ၊ နာဂေါ ဒန္တေဟိ ဟညတေ။
အထ ကေန နု ဝဏ္ဏေန၊ ဝိဒ္ဓေယျံ မံ အမညထ’’။
၃၀၆.

‘‘မိဂေါ ဥပဋ္ဌိတော အာသိ၊ အာဂတော ဥသုပါတနံ။
တံ ဒိသွာ ဥဗ္ဗိဇီ သာမ၊ တေန ကောဓော မမာဝိသိ’’။၃၀၇.
‘‘ယတော သရာမိ အတ္တာနံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ။န မံ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ အရညေ သာပဒါနိပိ။
၃၀၈.
‘‘ယတော နိဓိံ ပရိဟရိံ၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ယောဗ္ဗနံ။
န မံ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ အရညေ သာပဒါနိပိ။
၃၀၉.
‘‘ဘီရူ ကိမ္ပုရိသာ ရာဇ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
သမ္မောဒမာနာ ဂစ္ဆာမ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
၃၁၀.
(‘‘န မံ မိဂါ ဥတ္တသန္တိ၊ အရညေ သာပဒါနိပိ။) [( ) နတ္ထိ သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု] အထ ကေန နု ဝဏ္ဏေန၊ ဥတြာသန္တိ မိဂါ မမံ’’ [ဥတြာသေ သော မိဂေါ မမံ (သီ. ပီ.)]။၃၁၁.
‘‘န တံ တသ [န တဒ္ဒသာ (သီ. ပီ.)] မိဂေါ သာမ၊ ကိံ တာဟံ အလိကံ ဘဏေ။
ကောဓလောဘာဘိဘူတာဟံ၊ ဥသုံ တေ တံ အဝဿဇိံ [အဝိဿဇိံ (သျာ.)]။
၃၁၂.
‘‘ကုတော နု သာမ အာဂမ္မ၊ ကဿ ဝါ ပဟိတော တုဝံ။
ဥဒဟာရော နဒိံ ဂစ္ဆ၊ အာဂတော မိဂသမ္မတံ’’။
၃၁၃.
‘‘အန္ဓာ မာတာပိတာ မယှံ၊ တေ ဘရာမိ ဗြဟာဝနေ။
တေသာဟံ ဥဒကာဟာရော၊ အာဂတော မိဂသမ္မတံ။၃၁၄.
‘‘အတ္ထိ နေသံ ဥသာမတ္တံ၊ အထ သာဟဿ ဇီဝိတံ။
ဥဒကဿ အလာဘေန၊ မညေ အန္ဓာ မရိဿရေ။
၃၁၅.
‘‘န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လဗ္ဘာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္စ အမ္မံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။
၃၁၆.
‘‘န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လဗ္ဘာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္စ တာတံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။
၃၁၇.
‘‘သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ [ရုစ္စတိ (က.)]။အဍ္ဎရတ္တေဝ ရတ္တေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ [အဝသုဿတိ (သျာ.)]။

၃၁၈.
‘‘သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ [ရုစ္စတိ (က.)]။အဍ္ဎရတ္တေဝ ရတ္တေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ [အဝသုဿတိ (သျာ.)]။
၃၁၉.
‘‘ဥဋ္ဌာနပါဒစရိယာယ [ပါရိစရိယာယ (သီ. ပီ.)]၊ ပါဒသမ္ဗာဟနဿ စ။
သာမ တာတ ဝိလပန္တာ၊ ဟိဏ္ဍိဿန္တိ ဗြဟာဝနေ။
၃၂၀.
‘‘ဣဒမ္ပိ ဒုတိယံ သလ္လံ၊ ကမ္ပေတိ ဟဒယံ မမံ။
ယဉ္စ အန္ဓေ န ပဿာမိ၊ မညေ ဟိဿာမိ [ယဉ္စ ဟေဿာမိ (သီ. ပီ.)၊ တံ မေံ ဟိဿာမိ (က.)] ဇီဝိတံ’’။၃၂၁.
‘‘မာ ဗာဠှံ ပရိဒေဝေသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿံ တေ ဗြဟာဝနေ။
၃၂၂.
‘‘ဣဿတ္ထေ စသ္မိ ကုသလော၊ ဒဠှဓမ္မောတိ ဝိဿုတော။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿံ တေ ဗြဟာဝနေ။
၃၂၃.
‘‘မိဂါနံ [မဂါနံ (က.)] ဝိဃာသမနွေသံ၊ ဝနမူလဖလာနိ စ။အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿံ တေ ဗြဟာဝနေ။
၃၂၄.
‘‘ကတမံ တံ ဝနံ သာမ၊ ယတ္ထ မာတာပိတာ တဝ။
အဟံ တေ တထာ ဘရိဿံ၊ ယထာ တေ အဘရီ တုဝံ’’။
၃၂၅.
‘‘အယံ ဧကပဒီ ရာဇ၊ ယောယံ ဥဿီသကေ မမ။
ဣတော ဂန္တွာ အဍ္ဎကောသံ၊ တတ္ထ နေသံ အဂါရကံ။ယတ္ထ မာတာပိတာ မယှံ၊ တေ ဘရဿု ဣတော ဂတော။၃၂၆.
‘‘နမော တေ ကာသိရာဇတ္ထု၊ နမော တေ ကာသိဝဍ္ဎန။အန္ဓာ မာတာပိတာ မယှံ၊ တေ ဘရဿု ဗြဟာဝနေ။
၃၂၇.
‘‘အဉ္ဇလိံ တေ ပဂ္ဂဏှာမိ၊ ကာသိရာဇ နမတ္ထု တေ။မာတရံ ပိတရံ မယှံ၊ ဝုတ္တော ဝဇ္ဇာသိ ဝန္ဒနံ’’။၃၂၈.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန သော သာမော၊ ယုဝါ ကလျာဏဒဿနော။
မုစ္ဆိတော ဝိသဝေဂေန၊ ဝိသညီ သမပဇ္ဇထ။
၃၂၉.

‘‘သ ရာဇာ ပရိဒေဝေသိ၊ ဗဟုံ ကာရုညသဉှိတံ။
အဇရာမရောဟံ အာသိံ၊ အဇ္ဇေတံ ဉာမိ [အဇ္ဇဟညာမိ (က.)] နော ပုရေ။သာမံ ကာလင်္ကတံ ဒိသွာ၊ နတ္ထိ မစ္စုဿ နာဂမော။
၃၃၀.
‘‘ယဿု မံ ပဋိမန္တေတိ၊ သဝိသေန သမပ္ပိတော။
သွဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသတိ။
၃၃၁.
‘‘နိရယံ နူန ဂစ္ဆာမိ၊ ဧတ္ထ မေ နတ္ထိ သံသယော။တဒါ ဟိ ပကတံ ပါပံ၊ စိရရတ္တာယ ကိဗ္ဗိသံ။၃၃၂.
‘‘ဘဝန္တိ တဿ ဝတ္တာရော၊ ဂါမေ ကိဗ္ဗိသကာရကော။အရညေ နိမ္မနုဿမှိ၊ ကော မံ ဝတ္တုမရဟတိ။၃၃၃.
‘‘သာရယန္တိ ဟိ ကမ္မာနိ၊ ဂါမေ သံဂစ္ဆ မာဏဝါ။
အရညေ နိမ္မနုဿမှိ၊ ကော နု မံ သာရယိဿတိ’’။
၃၃၄.
‘‘သာ ဒေဝတာ အန္တရဟိတာ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ရညောဝ အနုကမ္ပါယ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ။
၃၃၅.
‘‘အာဂုံ ကိရ မဟာရာဇ၊ အကရိ [အကရာ (သီ.)] ကမ္မ ဒုက္ကဋံ။အဒူသကာ ပိတာပုတ္တာ၊ တယော ဧကူသုနာ ဟတာ။
၃၃၆.
‘‘ဧဟိ တံ အနုသိက္ခါမိ၊ ယထာ တေ သုဂတီ သိယာ။
ဓမ္မေနန္ဓေ ဝနေ ပေါသ၊ မညေဟံ သုဂတီ တယာ။
၃၃၇.
‘‘သ ရာဇာ ပရိဒေဝိတွာ၊ ဗဟုံ ကာရုညသဉှိတံ။
ဥဒကကုမ္ဘမာဒါယ၊ ပက္ကာမိ ဒက္ခိဏာမုခေါ။
၃၃၈.
‘‘ကဿ နု ဧသော ပဒသဒ္ဒော၊ မနုဿဿေဝ အာဂတော။
နေသော သာမဿ နိဂ္ဃောသော၊ ကော နု တွမသိ မာရိသ။
၃၃၉.
‘‘သန္တဉှိ သာမော ဝဇတိ၊ သန္တံ ပါဒါနိ နေယတိ [ဥတ္တဟိ (သီ.)]။နေသော သာမဿ နိဂ္ဃောသော၊ ကော နု တွမသိ မာရိသ’’။
၃၄၀.
‘‘ရာဇာဟမသ္မိ ကာသီနံ၊ ပီဠိယက္ခေါတိ မံ ဝိဒူ။

လောဘာ ရဋ္ဌံ ပဟိတွာန၊ မိဂမေသံ စရာမဟံ။
၃၄၁.
‘‘ဣဿတ္ထေ စသ္မိ ကုသလော၊ ဒဠှဓမ္မောတိ ဝိဿုတော။နာဂေါပိ မေ န မုစ္စေယျ၊ အာဂတော ဥသုပါတနံ’’။၃၄၂.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။
၃၄၃.
‘‘တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ရာဇ ဝရံ ဝရံ။၃၄၄.
‘‘ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာရာဇ၊ သစေ တွံ အဘိကင်္ခသိ’’။
၃၄၅.
‘‘နာလံ အန္ဓာ ဝနေ ဒဋ္ဌုံ၊ ကော နု ဝေါ ဖလမာဟရိ။
အနန္ဓဿေဝယံ သမ္မာ၊ နိဝါပေါ မယှ ခါယတိ’’။
၃၄၆.
‘‘ဒဟရော ယုဝါ နာတိဗြဟာ၊ သာမော ကလျာဏဒဿနော။
ဒီဃဿ ကေသာ အသိတာ၊ အထော သူနဂ္ဂ [သောနဂ္ဂ (က.)] ဝေလ္လိတာ။၃၄၇.
‘‘သော ဟဝေ ဖလမာဟရိတွာ၊ ဣတော အာဒါယ [အာဒါ (သီ. ပီ.)] ကမဏ္ဍလုံ။နဒိံ ဂတော ဥဒဟာရော၊ မညေ န ဒူရမာဂတော’’။
၃၄၈.
‘‘အဟံ တံ အဝဓိံ သာမံ၊ ယော တုယှံ ပရိစာရကော။
ယံ ကုမာရံ ပဝေဒေထ၊ သာမံ ကလျာဏဒဿနံ။
၃၄၉.
‘‘ဒီဃဿ ကေသာ အသိတာ၊ အထော သူနဂ္ဂဝေလ္လိတာ။
တေသု လောဟိတလိတ္တေသု၊ သေတိ သာမော မယာ ဟတော’’။၃၅၀.
‘‘ကေန ဒုကူလမန္တေသိ၊ ဟတော သာမောတိ ဝါဒိနာ။ဟတော သာမောတိ သုတွာန၊ ဟဒယံ မေ ပဝေဓတိ။
၃၅၁.
‘‘အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ ပဝါဠံ မာလုတေရိတံ။
ဟတော သာမောတိ သုတွာန၊ ဟဒယံ မေ ပဝေဓတိ’’။၃၅၂.

‘‘ပါရိကေ ကာသိရာဇာယံ၊ သော သာမံ မိဂသမ္မတေ။
ကောဓသာ ဥသုနာ ဝိဇ္ဈိ၊ တဿ မာ ပါပမိစ္ဆိမှာ’’။
၃၅၃.
‘‘ကိစ္ဆာ လဒ္ဓေါ ပိယော ပုတ္တော၊ ယော အန္ဓေ အဘရီ ဝနေ။တံ ဧကပုတ္တံ ဃာတိမှိ၊ ကထံ စိတ္တံ န ကောပယေ’’။
၃၅၄.
‘‘ကိစ္ဆာ လဒ္ဓေါ ပိယော ပုတ္တော၊ ယော အန္ဓေ အဘရီ ဝနေ။တံ ဧကပုတ္တံ ဃာတိမှိ၊ အက္ကောဓံ အာဟု ပဏ္ဍိတာ’’။၃၅၅.
‘‘မာ ဗာဠှံ ပရိဒေဝေထ၊ ဟတော သာမောတိ ဝါဒိနာ။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿာမိ ဗြဟာဝနေ။
၃၅၆.
‘‘ဣဿတ္ထေ စသ္မိ ကုသလော၊ ဒဠှဓမ္မောတိ ဝိဿုတော။အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿာမိ ဗြဟာဝနေ။
၃၅၇.
‘‘မိဂါနံ ဝိဃာသမနွေသံ၊ ဝနမူလဖလာနိ စ။
အဟံ ကမ္မကရော ဟုတွာ၊ ဘရိဿာမိ ဗြဟာဝနေ’’။
၃၅၈.
‘‘နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ နေတံ အမှေသု ကပ္ပတိ။
ရာဇာ တွမသိ အမှာကံ၊ ပါဒေ ဝန္ဒာမ တေ မယံ’’။
၃၅၉.
‘‘ဓမ္မံ နေသာဒ ဘဏထ၊ ကတာ အပစိတီ တယာ။
ပိတာ တွမသိ [တွမဟိ (?)] အမှာကံ၊ မာတာ တွမသိ ပါရိကေ’’။၃၆၀.
‘‘နမော တေ ကာသိရာဇတ္ထု၊ နမော တေ ကာသိဝဍ္ဎန။
အဉ္ဇလိံ တေ ပဂ္ဂဏှာမ၊ ယာဝ သာမာနုပါပယ။
၃၆၁.
‘‘တဿ ပါဒေ သမဇ္ဇန္တာ [ပဝဋ္ဋန္တာ (ပီ.)]၊ မုခဉ္စ ဘုဇဒဿနံ။သံသုမ္ဘမာနာ အတ္တာနံ၊ ကာလမာဂမယာမသေ’’။
၃၆၂.
‘‘ဗြဟာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ စန္ဒောဝ ပတိတော ဆမာ။
၃၆၃.
‘‘ဗြဟာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ သူရိယောဝ ပတိတော ဆမာ။

၃၆၄.
‘‘ဗြဟာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ ပံသုနာ ပတိကုန္တိတော [ကုဏ္ဌိတော (သီ. သျာ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ]။၃၆၅.
‘‘ဗြဟာ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏံ၊ အာကာသန္တံဝ ဒိဿတိ။
ယတ္ထ သာမော ဟတော သေတိ၊ ဣဓေဝ ဝသထဿမေ’’။
၃၆၆.
‘‘ယဒိ တတ္ထ သဟဿာနိ၊ သတာနိ နိယုတာနိ [နဟုတာနိ (သီ. သျာ. ပီ.)] စ။
နေဝမှာကံ ဘယံ ကောစိ၊ ဝနေ ဝါဠေသု ဝိဇ္ဇတိ’’။
၃၆၇.
‘‘တတော အန္ဓာနမာဒါယ၊ ကာသိရာဇာ ဗြဟာဝနေ။
ဟတ္ထေ ဂဟေတွာ ပက္ကာမိ၊ ယတ္ထ သာမော ဟတော အဟု။
၃၆၈.
‘‘ဒိသွာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္ထိတံ။အပဝိဒ္ဓံ ဗြဟာရညေ၊ စန္ဒံဝ ပတိတံ ဆမာ။
၃၆၉.
‘‘ဒိသွာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္ထိတံ။
အပဝိဒ္ဓံ ဗြဟာရညေ၊ သူရိယံဝ ပတိတံ ဆမာ။
၃၇၀.
‘‘ဒိသွာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္ထိတံ။
အပဝိဒ္ဓံ ဗြဟာရညေ၊ ကလူနံ [ကရုဏံ (သီ. ပီ.)] ပရိဒေဝယုံ။
၃၇၁.
‘‘ဒိသွာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္ထိတံ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ အဓမ္မော ကိရ ဘော ဣတိ။
၃၇၂.
‘‘ဗာဠှံ ခေါ တွံ ပမတ္တောသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ [သွဇ္ဇေဝံ (က.) ဧဝမုပရိပိ] ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။၃၇၃.
‘‘ဗာဠှံ ခေါ တွံ ပဒိတ္တောသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
၃၇၄.
‘‘ဗာဠှံ ခေါ တွံ ပကုဒ္ဓေါသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။၃၇၅.
‘‘ဗာဠှံ ခေါ တွံ ပသုတ္တောသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။

ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
၃၇၆.
‘‘ဗာဠှံ ခေါ တွံ ဝိမနောသိ၊ သာမ ကလျာဏဒဿန။
ယော အဇ္ဇေဝံ ဂတေ ကာလေ၊ န ကိဉ္စိ မဘိဘာသသိ။
၃၇၇.
‘‘ဇဋံ ဝလိနံ ပံသုဂတံ [ပင်္ကဟတံ (သီ. ပီ.)]၊ ကော ဒါနိ သဏ္ဌပေဿတိ [သဏ္ဌပေဿတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။သာမော အယံ ကာလင်္ကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော။
၃၇၈.
‘‘ကော မေ သမ္မဇ္ဇမာဒါယ [စေ သမ္မဇ္ဇနာဒါယ (သီ.)၊ နော သမ္မဇ္ဇနာဒါယ (သျာ.)၊ မေ သမ္မဇ္ဇနာဒါယ (ပီ.)]၊ သမ္မဇ္ဇိဿတိ အဿမံ။
သာမော အယံ ကာလင်္ကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော။
၃၇၉.
‘‘ကော ဒါနိ နှာပယိဿတိ၊ သီတေနုဏှောဒကေန စ။
သာမော အယံ ကာလင်္ကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော။
၃၈၀.
‘‘ကော ဒါနိ ဘောဇယိဿတိ၊ ဝနမူလဖလာနိ စ။
သာမော အယံ ကာလင်္ကတော၊ အန္ဓာနံ ပရိစာရကော’’။၃၈၁.
‘‘ဒိသွာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္ထိတံ။အဋ္ဋိတာ ပုတ္တသောကေန၊ မာတာ သစ္စံ အဘာသထ။၃၈၂.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ဓမ္မစာရီ ပုရေ အဟု။ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၈၃.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ဗြဟ္မစာရီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၈၄.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ သစ္စဝါဒီ ပုရေ အဟု။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၈၅.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ မာတာပေတ္တိဘရော [မာတာပေတိဘရော (သျာ.)၊ မာတာပိတ္တိဘရော (က.)] အဟု။ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၈၆.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၈၇.

‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ပါဏာ ပိယတရော မမ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၈၈.
‘‘ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ မယှဉ္စေဝ ပိတုစ္စ တေ။သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု’’။
၃၈၉.
‘‘ဒိသွာန ပတိတံ သာမံ၊ ပုတ္တကံ ပံသုကုန္ထိတံ။
အဋ္ဋိတော ပုတ္တသောကေန၊ ပိတာ သစ္စံ အဘာသထ။
၃၉၀.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ဓမ္မစာရီ ပုရေ အဟု။ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၁.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ဗြဟ္မစာရီ ပုရေ အဟု။ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၂.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ သစ္စဝါဒီ ပုရေ အဟု။ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၃.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ မာတာပေတ္တိဘရော အဟု။ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၄.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၅.
‘‘ယေန သစ္စေနယံ သာမော၊ ပါဏာ ပိယတရော မမ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၆.
‘‘ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ [ကိဉ္စတ္ထိ (သီ. ပီ.)] ကတံ ပုညံ၊ မယှဉ္စေဝ မာတုစ္စ တေ။သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၇.
‘‘သာ ဒေဝတာ အန္တရဟိတာ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
သာမဿ အနုကမ္ပါယ၊ ဣမံ သစ္စံ အဘာသထ။
၃၉၈.
‘‘ပဗ္ဗတျာဟံ ဂန္ဓမာဒနေ၊ စိရရတ္တနိဝါသိနီ [စိရံ ရတ္တံ နိဝါသိနီ (သျာ.)]။န မေ ပိယတရော ကောစိ၊ အညော သာမေန [သာမာ န (သီ. ပီ.)] ဝိဇ္ဇတိ။

ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု။
၃၉၉.
‘‘သဗ္ဗေ ဝနာ ဂန္ဓမယာ၊ ပဗ္ဗတေ ဂန္ဓမာဒနေ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဝိသံ သာမဿ ဟညတု’’။
၄၀၀.
တေသံ လာလပ္ပမာနာနံ၊ ဗဟုံ ကာရုညသဉှိတံ။
ခိပ္ပံ သာမော သမုဋ္ဌာသိ၊ ယုဝါ ကလျာဏဒဿနော။
၄၀၁.
‘‘သာမောဟမသ္မိ ဘဒ္ဒံ ဝေါ [ဘဒ္ဒန္တေ (က.)]၊ သောတ္ထိနာမှိ သမုဋ္ဌိတော။မာ ဗာဠှံ ပရိဒေဝေထ၊ မဉ္ဇုနာဘိဝဒေထ မံ’’။
၄၀၂.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။
၄၀၃.
‘‘တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။
ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ရာဇ ဝရံ ဝရံ။
၄၀၄.
‘‘အတ္ထိ မေ ပါနိယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာရာဇ၊ သစေ တွံ အဘိကင်္ခသိ’’။
၄၀၅.
‘‘သမ္မုယှာမိ ပမုယှာမိ၊ သဗ္ဗာ မုယှန္တိ မေ ဒိသာ။ပေတံ တံ သာမမဒ္ဒက္ခိံ၊ ကော နု တွံ သာမ ဇီဝသိ’’။၄၀၆.
‘‘အပိ ဇီဝံ မဟာရာဇ၊ ပုရိသံ ဂါဠှဝေဒနံ။
ဥပနီတမနသင်္ကပ္ပံ၊ ဇီဝန္တံ မညတေ မတံ။
၄၀၇.
‘‘အပိ ဇီဝံ မဟာရာဇ၊ ပုရိသံ ဂါဠှဝေဒနံ။
တံ နိရောဓဂတံ သန္တံ၊ ဇီဝန္တံ မညတေ မတံ။၄၀၈.
‘‘ယော မာတရံ ပိတရံ ဝါ၊ မစ္စော ဓမ္မေန ပေါသတိ။ဒေဝါပိ နံ တိကိစ္ဆန္တိ၊ မာတာပေတ္တိဘရံ နရံ။၄၀၉.
‘‘ယော မာတရံ ပိတရံ ဝါ၊ မစ္စော ဓမ္မေန ပေါသတိ။ဣဓေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ’’။၄၁၀.

‘‘ဧသ ဘိယျော ပမုယှာမိ၊ သဗ္ဗာ မုယှန္တိ မေ ဒိသာ။
သရဏံ တံ သာမ ဂစ္ဆာမိ [သရဏံ သာမ ဂစ္ဆာမိ (သျာ. က.)]၊ တွဉ္စ မေ သရဏံ ဘဝ’’။၄၁၁.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မာတာပိတူသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၁၂.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ပုတ္တဒါရေသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။၄၁၃.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိတ္တာမစ္စေသု ခတ္တိယ။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။၄၁၄.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဝါဟနေသု ဗလေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။၄၁၅.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။၄၁၆.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ရဋ္ဌေသု ဇနပဒေသု စ။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။၄၁၇.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သမဏဗြာဟ္မဏေသု စ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၁၈.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ မိဂပက္ခီသု ခတ္တိယ။
ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၁၉.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ ဓမ္မော စိဏ္ဏော သုခါဝဟော။ဣဓ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ။
၄၂၀.
‘‘ဓမ္မံ စရ မဟာရာဇ၊ သဣန္ဒာ ဒေဝါ သဗြဟ္မကာ။
သုစိဏ္ဏေန ဒိဝံ ပတ္တာ၊ မာ ဓမ္မံ ရာဇ ပါမဒော’’တိ။သုဝဏ္ဏသာမဇာတကံ [သာမဇာတကံ (သီ. ပီ.)] တတိယံ။
၅၄၁. နိမိဇာတကံ (၄)
၄၂၁.

‘‘အစ္ဆေရံ ဝတ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ။ယဒါ အဟု နိမိရာဇာ၊ ပဏ္ဍိတော ကုသလတ္ထိကော။
၄၂၂.
‘‘ရာဇာ သဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ အဒါ ဒါနံ အရိန္ဒမော။
တဿ တံ ဒဒတော ဒါနံ၊ သင်္ကပ္ပေါ ဥဒပဇ္ဇထ။
ဒါနံ ဝါ ဗြဟ္မစရိယံ ဝါ၊ ကတမံ သု မဟပ္ဖလံ။
၄၂၃.
တဿ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ မဃဝါ ဒေဝကုဉ္ဇရော။
သဟဿနေတ္တော ပါတုရဟု၊ ဝဏ္ဏေန ဝိဟနံ [နိဟနံ (သီ. ပီ.)၊ ဝိဟတံ (သျာ. က.)] တမံ။
၄၂၄.
သလောမဟဋ္ဌော မနုဇိန္ဒော၊ ဝါသဝံ အဝစာ နိမိ။
‘‘ဒေဝတာ နုသိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဒု သက္ကော ပုရိန္ဒဒော။
၄၂၅.
‘‘န စ မေ တာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ ဒိဋ္ဌော ဝါ ယဒိ ဝါ သုတော။
[နတ္ထိ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု] အာစိက္ခ မေ တွံ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ’’ [နတ္ထိ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု]။
၄၂၆.
သလောမဟဋ္ဌံ ဉတွာန၊ ဝါသဝေါ အဝစာ နိမိံ။
‘‘သက္ကောဟမသ္မိ ဒေဝိန္ဒော၊ အာဂတောသ္မိ တဝန္တိကေ။
အလောမဟဋ္ဌော မနုဇိန္ဒ၊ ပုစ္ဆ ပဉှံ ယမိစ္ဆသိ’’။
၄၂၇.
သော စ တေန ကတောကာသော၊ ဝါသဝံ အဝစာ နိမိ။
‘‘ပုစ္ဆာမိ တံ မဟာရာဇ [မဟာဗာဟု (သီ. ပီ.)၊ ဒေဝရာဇ (က.)]၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။ဒါနံ ဝါ ဗြဟ္မစရိယံ ဝါ၊ ကတမံ သု မဟပ္ဖလံ’’။
၄၂၈.
သော ပုဋ္ဌော နရဒေဝေန၊ ဝါသဝေါ အဝစာ နိမိံ။
‘‘ဝိပါကံ ဗြဟ္မစရိယဿ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၂၉.
‘‘ဟီနေန ဗြဟ္မစရိယေန၊ ခတ္တိယေ ဥပပဇ္ဇတိ။
မဇ္ဈိမေန စ ဒေဝတ္တံ၊ ဥတ္တမေန ဝိသုဇ္ဈတိ။
၄၃၀.
‘‘န ဟေတေ သုလဘာ ကာယာ၊ ယာစယောဂေန ကေနစိ။
ယေ ကာယေ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အနာဂါရာ တပဿိနော။
၄၃၁.
‘‘ဒုဒီပေါ [ဒုတိပေါ (က.)] သာဂရော သေလော၊ မုဇကိန္ဒော [မုစလိန္ဒော (သီ. သျာ. ပီ.)၊ မုဇကိန္တော (က.)] ဘဂီရသော။

ဥသိန္ဒရော [ဥသီနရော (သီ. ပီ.)] ကဿပေါ စ [အဋ္ဌကော စ (သီ. ပီ.)၊ အတ္ထကော စ (သျာ.)]၊ အသကော စ ပုထုဇ္ဇနော။
၄၃၂.
‘‘ဧတေ စညေ စ ရာဇာနော၊ ခတ္တိယာ ဗြာဟ္မဏာ ဗဟူ။
ပုထုယညံ ယဇိတွာန၊ ပေတတ္တံ [ပေတံ တေ (သီ. ပီ.)] နာတိဝတ္တိသုံ။
၄၃၃.
‘‘အထ ယီမေ [အဒ္ဓါ ဣမေ (သီ. ပီ.)၊ အဒ္ဓါယိမေ (သျာ.)] အဝတ္တိံသု၊ အနာဂါရာ တပဿိနော။သတ္တိသယော ယာမဟနု၊ သောမယာမော [သောမယာဂေါ (သီ. သျာ. ပီ.)] မနောဇဝေါ။
၄၃၄.
‘‘သမုဒ္ဒော မာဃော ဘရတော စ၊ ဣသိ ကာလပုရက္ခတော [ကာလိကရိက္ခိယော (သီ. ပီ.)]။
အင်္ဂီရသော ကဿပေါ စ၊ ကိသဝစ္ဆော အကတ္တိ [အကိတ္တိ (သီ. ပီ.)၊ အကန္တိ (သျာ.)] စ။၄၃၅.
‘‘ဥတ္တရေန နဒီ သီဒါ၊ ဂမ္ဘီရာ ဒုရတိက္ကမာ။
နဠဂ္ဂိဝဏ္ဏာ ဇောတန္တိ၊ သဒါ ကဉ္စနပဗ္ဗတာ။
၄၃၆.
‘‘ပရူဠှကစ္ဆာ တဂရာ၊ ရူဠှကစ္ဆာ ဝနာ နဂါ။
တတြာသုံ ဒသသဟဿာ၊ ပေါရာဏာ ဣသယော ပုရေ။
၄၃၇.
‘‘အဟံ သေဋ္ဌောသ္မိ ဒါနေန၊ သံယမေန ဒမေန စ။
အနုတ္တရံ ဝတံ ကတွာ၊ ပကိရစာရီ သမာဟိတေ။
၄၃၈.
‘‘ဇာတိမန္တံ အဇစ္စဉ္စ၊ အဟံ ဥဇုဂတံ နရံ။
အတိဝေလံ နမဿိဿံ၊ ကမ္မဗန္ဓူ ဟိ မာဏဝါ [မာတိယာ (သီ. ပီ.)]။၄၃၉.
‘‘သဗ္ဗေ ဝဏ္ဏာ အဓမ္မဋ္ဌာ၊ ပတန္တိ နိရယံ အဓော။
သဗ္ဗေ ဝဏ္ဏာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စရိတွာ ဓမ္မမုတ္တမံ’’။
၄၄၀.
ဣဒံ ဝတွာန မဃဝါ၊ ဒေဝရာဇာ သုဇမ္ပတိ။
ဝေဒေဟမနုသာသိတွာ၊ သဂ္ဂကာယံ အပက္ကမိ။
၄၄၁.
‘‘ဣမံ ဘောန္တော နိသာမေထ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။
ဓမ္မိကာနံ မနုဿာနံ၊ ဝဏ္ဏံ ဥစ္စာဝစံ ဗဟုံ။၄၄၂.
‘‘ယထာ အယံ နိမိရာဇာ၊ ပဏ္ဍိတော ကုသလတ္ထိကော။ရာဇာ သဗ္ဗဝိဒေဟာနံ၊ အဒါ ဒါနံ အရိန္ဒမော။၄၄၃.

‘‘တဿ တံ ဒဒတော ဒါနံ၊ သင်္ကပ္ပေါ ဥဒပဇ္ဇထ။
ဒါနံ ဝါ ဗြဟ္မစရိယံ ဝါ၊ ကတမံ သု မဟပ္ဖလံ’’။၄၄၄.
အဗ္ဘုတော ဝတ လောကသ္မိံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ လောမဟံသနော။ဒိဗ္ဗော ရထော ပါတုရဟု၊ ဝေဒေဟဿ ယသဿိနော။
၄၄၅.
ဒေဝပုတ္တော မဟိဒ္ဓိကော၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
နိမန္တယိတ္ထ ရာဇာနံ၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။၄၄၆.
‘‘ဧဟိမံ ရထမာရုယှ၊ ရာဇသေဋ္ဌ ဒိသမ္ပတိ။
ဒေဝါ ဒဿနကာမာ တေ၊ တာဝတိံသာ သဣန္ဒကာ။
သရမာနာ ဟိ တေ ဒေဝါ၊ သုဓမ္မာယံ သမစ္ဆရေ’’။၄၄၇.
တတော ရာဇာ တရမာနော၊ ဝေဒေဟော မိထိလဂ္ဂဟော။အာသနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာန၊ ပမုခေါ ရထမာရုဟိ။၄၄၈.
အဘိရူဠှံ ရထံ ဒိဗ္ဗံ၊ မာတလိ ဧတဒဗြဝိ။
‘‘ကေန တံ နေမိ မဂ္ဂေန၊ ရာဇသေဋ္ဌ ဒိသမ္ပတိ။ယေန ဝါ ပါပကမ္မန္တာ၊ ပုညကမ္မာ စ ယေ နရာ’’။၄၄၉.
‘‘ဥဘယေနေဝ မံ နေဟိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ယေန ဝါ ပါပကမ္မန္တာ၊ ပုညကမ္မာ စ ယေ နရာ’’။
၄၅၀.
‘‘ကေန တံ ပဌမံ နေမိ၊ ရာဇသေဋ္ဌ ဒိသမ္ပတိ။
ယေန ဝါ ပါပကမ္မန္တာ၊ ပုညကမ္မာ စ ယေ နရာ’’။
၄၅၁.
‘‘နိရယေ [နိရိယံ (သျာ. က.)] တာဝ ပဿာမိ၊ အာဝါသေ [အာဝါသံ (သျာ. က.)] ပါပကမ္မိနံ။
ဌာနာနိ လုဒ္ဒကမ္မာနံ၊ ဒုဿီလာနဉ္စ ယာ ဂတိ’’။
၄၅၂.
ဒဿေသိ မာတလိ ရညော၊ ဒုဂ္ဂံ ဝေတရဏိံ နဒိံ။
ကုထိတံ ခါရသံယုတ္တံ၊ တတ္တံ အဂ္ဂိသိခူပမံ [အဂ္ဂိသမောဒကံ (က.)]။
၄၅၃.
နိမီ ဟဝေ မာတလိမဇ္ဈဘာသထ [မာတလိမဇ္ဈဘာသိ (သျာ.)]၊ ဒိသွာ ဇနံ ပတမာနံ ဝိဒုဂ္ဂေ။ ‘‘ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ ဝေတရဏိံ ပတန္တိ’’။

၄၅၄.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၅၅.
‘‘ယေ ဒုဗ္ဗလေ ဗလဝန္တာ ဇီဝလောကေ၊ ဟိံသန္တိ ရောသန္တိ သုပါပဓမ္မာ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ တေမေ ဇနာ ဝေတရဏိံ ပတန္တိ’’။
၄၅၆.
‘‘သာမာ စ သောဏာ သဗလာ စ ဂိဇ္ဈာ၊ ကာကောလသင်္ဃာ အဒန္တိ [အဒေန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] ဘေရဝါ။
ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနေ ကာကောလသင်္ဃာ အဒန္တိ’’။
၄၅၇.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၅၈.
‘‘ယေ ကေစိမေ မစ္ဆရိနော ကဒရိယာ၊ ပရိဘာသကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
ဟိံသန္တိ ရောသန္တိ သုပါပဓမ္မာ၊ တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။တေမေ ဇနေ ကာကောလသင်္ဃာ အဒန္တိ’’။
၄၅၉.
‘‘သဇောတိဘူတာ ပထဝိံ ကမန္တိ၊ တတ္တေဟိ ခန္ဓေဟိ စ ပေါထယန္တိ။ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ ခန္ဓဟတာ သယန္တိ’’။
၄၆၀.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၆၁.
‘‘ယေ ဇီဝလောကသ္မိ သုပါပဓမ္မိနော၊ နရဉ္စ နာရိဉ္စ အပါပဓမ္မံ။
ဟိံသန္တိ ရောသန္တိ သုပါပဓမ္မာ [သုပါပဓမ္မိနော (က.)]၊ တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
တေမေ ဇနာ ခန္ဓဟတာ သယန္တိ’’။
၄၆၂.
‘‘အင်္ဂါရကာသုံ အပရေ ဖုဏန္တိ [ထုနန္တိ (သီ. သျာ.)၊ ဖုနန္တိ (ပီ.)]၊ နရာ ရုဒန္တာ ပရိဒဍ္ဎဂတ္တာ။
ဘယဉှိ မံ ဝိဒန္တိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ အင်္ဂါရကာသုံ ဖုဏန္တိ’’။
၄၆၃.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။

ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၆၄.
‘‘ယေ ကေစိ ပူဂါယ ဓနဿ [ပူဂါယတနဿ (သီ. ပီ.)] ဟေတု၊ သက္ခိံ ကရိတွာ ဣဏံ ဇာပယန္တိ။တေ ဇာပယိတွာ ဇနတံ ဇနိန္ဒ၊ တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
တေမေ ဇနာ အင်္ဂါရကာသုံ ဖုဏန္တိ’’။
၄၆၅.
‘‘သဇောတိဘူတာ ဇလိတာ ပဒိတ္တာ၊ ပဒိဿတိ မဟတီ လောဟကုမ္ဘီ။
ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ အဝံသိရာ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တိ’’။
၄၆၆.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၆၇.
‘‘ယေ သီလဝန္တံ [သီလဝံ (ပီ.)] သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ၊ ဟိံသန္တိ ရောသန္တိ သုပါပဓမ္မာ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ တေမေ ဇနာ အဝံသိရာ လောဟကုမ္ဘိံ ပတန္တိ’’။
၄၆၈.
‘‘လုဉ္စန္တိ ဂီဝံ အထ ဝေဌယိတွာ [အဝိဝေဌယိတွာ (က.)]၊ ဥဏှောဒကသ္မိံ ပကိလေဒယိတွာ [ပကိလေဒယိတွာ (သီ. ပီ.)]။
ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ လုတ္တသိရာ သယန္တိ’’။
၄၆၉.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၇၀.
‘‘ယေ ဇီဝလောကသ္မိ သုပါပဓမ္မိနော၊ ပက္ခီ ဂဟေတွာန ဝိဟေဌယန္တိ တေ။
ဝိဟေဌယိတွာ သကုဏံ ဇနိန္ဒ၊ တေ လုဒ္ဒကာမာ ပသဝေတွ ပါပံ။
တေမေ ဇနာ လုတ္တသိရာ သယန္တိ။
၄၇၁.
‘‘ပဟူတတောယာ အနိဂါဓကူလာ [အနိခါတကူလာ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ နဒီ အယံ သန္ဒတိ သုပ္ပတိတ္ထာ။ဃမ္မာဘိတတ္တာ မနုဇာ ပိဝန္တိ၊ ပီတဉ္စ [ပိဝတံ စ (သီ. သျာ. ပီ. က.)] တေသံ ဘုသ ဟောတိ ပါနိ။၄၇၂.
‘‘ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ပီတဉ္စ တေသံ ဘုသ ဟောတိ ပါနိ’’။
၄၇၃.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။

၄၇၄.
‘‘ယေ သုဒ္ဓဓညံ ပလာသေန မိဿံ၊ အသုဒ္ဓကမ္မာ ကယိနော ဒဒန္တိ။
ဃမ္မာဘိတတ္တာန ပိပါသိတာနံ၊ ပီတဉ္စ တေသံ ဘုသ ဟောတိ ပါနိ’’။၄၇၅.
‘‘ဥသူဟိ သတ္တီဟိ စ တောမရေဟိ၊ ဒုဘယာနိ ပဿာနိ တုဒန္တိ ကန္ဒတံ။ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ သတ္တိဟတာ သယန္တိ’’။
၄၇၆.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၇၇.
‘‘ယေ ဇီဝလောကသ္မိ အသာဓုကမ္မိနော၊ အဒိန္နမာဒါယ ကရောန္တိ ဇီဝိကံ။
ဓညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ၊ အဇေဠကဉ္စာပိ ပသုံ မဟိံသံ [မဟီသံ (သီ. ပီ.)]။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ တေမေ ဇနာ သတ္တိဟတာ သယန္တိ’’။
၄၇၈.
‘‘ဂီဝါယ ဗဒ္ဓါ ကိဿ ဣမေ ပုနေကေ၊ အညေ ဝိကန္တာ [ဝိကတ္တာ (သီ. ပီ.)] ဗိလကတာ သယန္တိ [ပုနေကေ (သီ. ပီ.)]။
ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ ဗိလကတာ သယန္တိ’’။
၄၇၉.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၈၀.
‘‘ဩရဗ္ဘိကာ သူကရိကာ စ မစ္ဆိကာ၊ ပသုံ မဟိံသဉ္စ အဇေဠကဉ္စ။
ဟန္တွာန သူနေသု ပသာရယိံသု၊ တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ။
တေမေ ဇနာ ဗိလကတာ သယန္တိ။
၄၈၁.
‘‘ရဟဒော အယံ မုတ္တကရီသပူရော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓရူပေါ အသုစိ ပူတိ ဝါတိ။ခုဒါပရေတာ မနုဇာ အဒန္တိ၊ ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ။
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ၊ ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ။
ယေမေ ဇနာ မုတ္တကရီသဘက္ခါ’’။
၄၈၂.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၈၃.
‘‘ယေ ကေစိမေ ကာရဏိကာ ဝိရောသကာ၊ ပရေသံ ဟိံသာယ သဒါ နိဝိဋ္ဌာ။

တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ မိတ္တဒ္ဒုနော မီဠှမဒန္တိ ဗာလာ။၄၈၄.
‘‘ရဟဒော အယံ လောဟိတပုဗ္ဗပူရော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓရူပေါ အသုစိ ပူတိ ဝါတိ။ဃမ္မာဘိတတ္တာ မနုဇာ ပိဝန္တိ၊ ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ။
ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ၊ ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ။
ယေမေ ဇနာ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခါ’’။
၄၈၅.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၈၆.
‘‘ယေ မာတရံ ဝါ ပိတရံ ဝါ ဇီဝလောကေ [ပိတရံ ဝ ဇီဝလောကေ (သီ.)၊ ပိတရံ ဝ လောကေ (ပီ.)]၊ ပါရာဇိကာ အရဟန္တေ ဟနန္တိ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ တေမေ ဇနာ လောဟိတပုဗ္ဗဘက္ခါ’’။
၄၈၇.
‘‘ဇိဝှဉ္စ ပဿ ဗဠိသေန ဝိဒ္ဓံ၊ ဝိဟတံ ယထာ သင်္ကုသတေန စမ္မံ။
ဖန္ဒန္တိ မစ္ဆာဝ ထလမှိ ခိတ္တာ၊ မုဉ္စန္တိ ခေဠံ ရုဒမာနာ ကိမေတေ။
၄၈၈.
‘‘ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ ဝင်္ကဃသ္တာ သယန္တိ’’။
၄၈၉.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၉၀.
‘‘ယေ ကေစိ သန္ဓာနဂတာ [သန္ထာနဂတာ (သီ. ပီ.)၊ သဏ္ဌာနဂတာ (သျာ.)] မနုဿာ၊ အဂ္ဃေန အဂ္ဃံ ကယံ ဟာပယန္တိ။
ကုဋေန ကုဋံ ဓနလောဘဟေတု၊ ဆန္နံ ယထာ ဝါရိစရံ ဝဓာယ။
၄၉၁.
‘‘န ဟိ ကူဋကာရိဿ ဘဝန္တိ တာဏာ၊ သကေဟိ ကမ္မေဟိ ပုရက္ခတဿ။
တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ တေမေ ဇနာ ဝင်္ကဃသ္တာ သယန္တိ’’။
၄၉၂.
‘‘နာရီ ဣမာ သမ္ပရိဘိန္နဂတ္တာ၊ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒန္တိ ဘုဇေ ဒုဇစ္စာ။
သမ္မက္ခိတာ [သမက္ခိတာ (သျာ.)၊ သမက္ခိကာ (က.)] လောဟိတပုဗ္ဗလိတ္တာ၊ ဂါဝေါ ယထာ အာဃာတနေ ဝိကန္တာ။
တာ ဘူမိဘာဂသ္မိံ သဒါ နိခါတာ၊ ခန္ဓာတိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာ။
၄၉၃.
‘‘ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။

ဣမာ နု နာရိယော ကိမကံသု ပါပံ၊ ယာ ဘူမိဘာဂသ္မိံ သဒါ နိခါတာ။
ခန္ဓာတိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာ’’။
၄၉၄.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၉၅.
‘‘ကောလိတ္ထိယာယော [ကောလိနိယာယော (သီ. ပီ.)] ဣဓ ဇီဝလောကေ၊ အသုဒ္ဓကမ္မာ အသတံ အစာရုံ။တာ ဒိတ္တရူပါ [ဓုတ္တရူပါ (က.)] ပတိ ဝိပ္ပဟာယ၊ အညံ အစာရုံ ရတိခိဍ္ဍဟေတု။
တာ ဇီဝလောကသ္မိံ ရမာပယိတွာ၊ ခန္ဓာတိဝတ္တန္တိ သဇောတိဘူတာ။
၄၉၆.
‘‘ပါဒေ ဂဟေတွာ ကိဿ ဣမေ ပုနေကေ၊ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ။
ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ’’။
၄၉၇.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၄၉၈.
‘‘ယေ ဇီဝလောကသ္မိ အသာဓုကမ္မိနော၊ ပရဿ ဒါရာနိ အတိက္ကမန္တိ။
တေ တာဒိသာ ဥတ္တမဘဏ္ဍထေနာ၊ တေမေ ဇနာ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ။
၄၉၉.
‘‘တေ ဝဿပူဂါနိ ဗဟူနိ တတ္ထ၊ နိရယေသု ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယန္တိ။
န ဟိ ပါပကာရိဿ [ကူဋကာရိဿ (က.)] ဘဝန္တိ တာဏာ၊ သကေဟိ ကမ္မေဟိ ပုရက္ခတဿ။တေ လုဒ္ဒကမ္မာ ပသဝေတွ ပါပံ၊ တေမေ ဇနာ အဝံသိရာ နရကေ ပါတယန္တိ’’။၅၀၀.
‘‘ဥစ္စာဝစာမေ ဝိဝိဓာ ဥပက္ကမာ၊ နိရယေသု ဒိဿန္တိ သုဃောရရူပါ။
ဘယဉှိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု ပါပံ၊ ယေမေ ဇနာ အဓိမတ္တာ ဒုက္ခါ တိဗ္ဗာ။
ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒယန္တိ’’။
၅၀၁.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပါပကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၀၂.
‘‘ယေ ဇီဝလောကသ္မိ သုပါပဒိဋ္ဌိနော၊ ဝိဿာသကမ္မာနိ ကရောန္တိ မောဟာ။
ပရဉ္စ ဒိဋ္ဌီသု သမာဒပေန္တိ၊ တေ ပါပဒိဋ္ဌိံ [ပါပဒိဋ္ဌီ (သီ. သျာ.)၊ ပါပဒိဋ္ဌီသု (ပီ.)] ပသဝေတွ ပါပံ။
တေမေ ဇနာ အဓိမတ္တာ ဒုက္ခါ တိဗ္ဗာ၊ ခရာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒယန္တိ။

၅၀၃.
‘‘ဝိဒိတာ တေ မဟာရာဇ၊ အာဝါသာ ပါပကမ္မိနံ။
ဌာနာနိ လုဒ္ဒကမ္မာနံ၊ ဒုဿီလာနဉ္စ ယာ ဂတိ။
ဥယျာဟိ ဒါနိ ရာဇီသိ၊ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ’’။
၅၀၄.
‘‘ပဉ္စထူပံ ဒိဿတိဒံ ဝိမာနံ၊ မာလာပိဠန္ဓာ သယနဿ မဇ္ဈေ။
တတ္ထစ္ဆတိ နာရီ မဟာနုဘာဝါ၊ ဥစ္စာဝစံ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗမာနာ။
၅၀၅.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။အယံ နု နာရီ ကိမကာသိ သာဓုံ၊ ယာ မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ’’။
၅၀၆.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၀၇.
‘‘ယဒိ တေ သုတာ ဗီရဏီ ဇီဝလောကေ၊ အာမာယဒါသီ အဟု ဗြာဟ္မဏဿ။
သာ ပတ္တကာလေ [ပတ္တကာလံ (သီ. သျာ. ပီ.)] အတိထိံ ဝိဒိတွာ၊ မာတာဝ ပုတ္တံ သကိမာဘိနန္ဒီ။သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သာ ဝိမာနသ္မိ မောဒတိ။
၅၀၈.
‘‘ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အာဘေန္တိ [အာဘန္တိ (သျာ. က.)]၊ ဝိမာနာ သတ္တ နိမ္မိတာ။
တတ္ထ ယက္ခေါ မဟိဒ္ဓိကော၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတော။
သမန္တာ အနုပရိယာတိ၊ နာရီဂဏပုရက္ခတော။
၅၀၉.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
အယံ နု မစ္စော ကိမကာသိ သာဓုံ၊ ယော မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ’’။၅၁၀.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၁၁.
‘‘သောဏဒိန္နော ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတီ အဟု။
ဧသ ပဗ္ဗဇိတုဒ္ဒိဿ၊ ဝိဟာရေ သတ္တ ကာရယိ။
၅၁၂.
‘‘သက္ကစ္စံ တေ ဥပဋ္ဌာသိ၊ ဘိက္ခဝေါ တတ္ထ ဝါသိကေ။အစ္ဆာဒနဉ္စ ဘတ္တဉ္စ၊ သေနာသနံ ပဒီပိယံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
၅၁၃.

‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ [ယာ ဝ (သီ. ပီ.)] ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ [အဋ္ဌမိံ (သီ. ပီ.)]။ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဟိတံ။
၅၁၄.
‘‘ဥပေါသထံ ဥပဝသီ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိ။
၅၁၅.
‘‘ပဘာသတိ မိဒံ ဗျမှံ၊ ဖလိကာသု သုနိမ္မိတံ။
နာရီဝရဂဏာကိဏ္ဏံ၊ ကူဋာဂါရဝရောစိတံ။
ဥပေတံ အန္နပါနေဟိ၊ နစ္စဂီတေဟိ စူဘယံ။
၅၁၆.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု သာဓုံ၊ ယေ မောဒရေ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ’’။၅၁၇.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၁၈.
‘‘ယာ ကာစိ နာရိယော ဣဓ ဇီဝလောကေ၊ သီလဝန္တိယော ဥပါသိကာ။
ဒါနေ ရတာ နိစ္စံ ပသန္နစိတ္တာ၊ သစ္စေ ဌိတာ ဥပေါသထေ အပ္ပမတ္တာ။သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ တာ ဝိမာနသ္မိ မောဒရေ။
၅၁၉.
‘‘ပဘာသတိ မိဒံ ဗျမှံ၊ ဝေဠုရိယာသု နိမ္မိတံ။
ဥပေတံ ဘူမိဘာဂေဟိ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။
၅၂၀.
‘‘အာဠမ္ဗရာ မုဒိင်္ဂါ စ၊ နစ္စဂီတာ သုဝါဒိတာ။
ဒိဗ္ဗာ သဒ္ဒာ နိစ္ဆရန္တိ၊ သဝနီယာ မနောရမာ။
၅၂၁.
‘‘နာဟံ ဧဝံဂတံ ဇာတု [ဇာတံ (က.)]၊ ဧဝံသုရုစိရံ ပုရေ။
သဒ္ဒံ သမဘိဇာနာမိ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ယဒိ ဝါ သုတံ။
၅၂၂.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု သာဓုံ၊ ယေ မောဒရေ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ’’။၅၂၃.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၂၄.

‘‘ယေ ကေစိ မစ္စာ ဣဓ ဇီဝလောကေ၊ သီလဝန္တာ [သီလဝန္တော (သီ. ပီ.)] ဥပါသကာ။အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ [အရဟန္တေသု သီတိဘူတေသု (က.)]၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယုံ။၅၂၅.
‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒံသု ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
၅၂၆.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။
ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဟိတံ။၅၂၇.
‘‘ဥပေါသထံ ဥပဝသုံ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတာ။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ တေ ဝိမာနသ္မိ မောဒရေ။၅၂၈.
‘‘ပဘာသတိ မိဒံ ဗျမှံ၊ ဖလိကာသု သုနိမ္မိတံ။
နာရီဝရဂဏာကိဏ္ဏံ၊ ကူဋာဂါရဝရောစိတံ။
၅၂၉.
‘‘ဥပေတံ အန္နပါနေဟိ၊ နစ္စဂီတေဟိ စူဘယံ။
နဇ္ဇော စာနုပရိယာတိ၊ နာနာပုပ္ဖဒုမာယုတာ။
၅၃၀.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။အယံ နု မစ္စော ကိမကာသိ သာဓုံ၊ ယော မောဒတီ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ’’။၅၃၁.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၃၂.
‘‘မိထိလာယံ ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတီ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။၅၃၃.
‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။၅၃၄.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဟိတံ။၅၃၅.

‘‘ဥပေါသထံ ဥပဝသီ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိ’’။
၅၃၆.
‘‘ပဘာသတိ မိဒံ ဗျမှံ၊ ဖလိကာသု သုနိမ္မိတံ [ဝေဠုရိယာသု နိမ္မိတံ (ပီ.)]။နာရီဝရဂဏာကိဏ္ဏံ၊ ကူဋာဂါရဝရောစိတံ။
၅၃၇.
‘‘ဥပေတံ အန္နပါနေဟိ၊ နစ္စဂီတေဟိ စူဘယံ။
နဇ္ဇော စာနုပရိယာတိ၊ နာနာပုပ္ဖဒုမာယုတာ။
၅၃၈.
‘‘ရာဇာယတနာ ကပိတ္ထာ စ၊ အမ္ဗာ သာလာ စ ဇမ္ဗုယော။
တိန္ဒုကာ စ ပိယာလာ စ၊ ဒုမာ နိစ္စဖလာ ဗဟူ။
၅၃၉.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။အယံ နု မစ္စော ကိမကာသိ သာဓုံ၊ ယော မောဒတီ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ’’။၅၄၀.
‘‘တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၄၁.
‘‘မိထိလာယံ ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတီ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။၅၄၂.
‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။၅၄၃.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဟိတံ။၅၄၄.
‘‘ဥပေါသထံ ဥပဝသီ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိ’’။၅၄၅.
‘‘ပဘာသတိ မိဒံ ဗျမှံ၊ ဝေဠုရိယာသု နိမ္မိတံ။ဥပေတံ ဘူမိဘာဂေဟိ၊ ဝိဘတ္တံ ဘာဂသော မိတံ။၅၄၆.
‘‘အာဠမ္ဗရာ မုဒိင်္ဂါ စ၊ နစ္စဂီတာ သုဝါဒိတာ။

ဒိဗျာ သဒ္ဒာ နိစ္ဆရန္တိ၊ သဝနီယာ မနောရမာ။
၅၄၇.
‘‘နာဟံ ဧဝံဂတံ ဇာတု [ဇာတံ (က.)]၊ ဧဝံသုရုစိယံ ပုရေ။
သဒ္ဒံ သမဘိဇာနာမိ၊ ဒိဋ္ဌံ ဝါ ယဒိ ဝါ သုတံ။
၅၄၈.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။အယံ နု မစ္စော ကိမကာသိ သာဓုံ၊ ယော မောဒတိ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ’’။၅၄၉.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၅၀.
‘‘ဗာရာဏသိယံ ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတီ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။
အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။၅၅၁.
‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။၅၅၂.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဟိတံ။၅၅၃.
‘‘ဥပေါသထံ ဥပဝသီ၊ သဒါသီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိ။
၅၅၄.
‘‘ယထာ ဥဒယမာဒိစ္စော၊ ဟောတိ လောဟိတကော မဟာ။
တထူပမံ ဣဒံ ဗျမှံ၊ ဇာတရူပဿ နိမ္မိတံ။
၅၅၅.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။အယံ နု မစ္စော ကိမကာသိ သာဓုံ၊ ယော မောဒတီ သဂ္ဂပတ္တော ဝိမာနေ’’။၅၅၆.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၅၇.
‘‘သာဝတ္ထိယံ ဂဟပတိ၊ ဧသ ဒါနပတီ အဟု။
အာရာမေ ဥဒပါနေ စ၊ ပပါ သင်္ကမနာနိ စ။

အရဟန္တေ သီတိဘူတေ၊ သက္ကစ္စံ ပဋိပါဒယိ။၅၅၈.
‘‘စီဝရံ ပိဏ္ဍပါတဉ္စ၊ ပစ္စယံ သယနာသနံ။
အဒါသိ ဥဇုဘူတေသု၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။၅၅၉.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ယာ စ ပက္ခဿ အဋ္ဌမီ။ပါဋိဟာရိယပက္ခဉ္စ၊ အဋ္ဌင်္ဂသုသမာဟိတံ။၅၆၀.
‘‘ဥပေါသထံ ဥပဝသီ၊ သဒါ သီလေသု သံဝုတော။
သံယမာ သံဝိဘာဂါ စ၊ သော ဝိမာနသ္မိ မောဒတိ။
၅၆၁.
‘‘ဝေဟာယသာ မေ ဗဟုကာ၊ ဇာတရူပဿ နိမ္မိတာ။
ဒဒ္ဒလ္လမာနာ အာဘေန္တိ၊ ဝိဇ္ဇုဝဗ္ဘဃနန္တရေ။
၅၆၂.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။ဣမေ နု မစ္စာ ကိမကံသု သာဓုံ၊ ယေ မောဒရေ သဂ္ဂပတ္တာ ဝိမာနေ’’။
၅၆၃.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၆၄.
‘‘သဒ္ဓါယ သုနိဝိဋ္ဌာယ၊ သဒ္ဓမ္မေ သုပ္ပဝေဒိတေ။
အကံသု သတ္ထု ဝစနံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနေ [သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာဝကာ (သျာ.)၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသာသနံ (ပီ.)]။
တေသံ ဧတာနိ ဌာနာနိ၊ ယာနိ တွံ ရာဇ ပဿသိ။
၅၆၅.
‘‘ဝိဒိတာ တေ မဟာရာဇ၊ အာဝါသာ ပါပကမ္မိနံ။
အထော ကလျာဏကမ္မာနံ၊ ဌာနာနိ ဝိဒိတာနိ တေ။
ဥယျာဟိ ဒါနိ ရာဇီသိ၊ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ’’။
၅၆၆.
‘‘သဟဿယုတ္တံ ဟယဝါဟိံ၊ ဒိဗ္ဗယာနမဓိဋ္ဌိတော။
ယာယမာနော မဟာရာဇာ၊ အဒ္ဒာ သီဒန္တရေ နဂေ။
ဒိသွာနာမန္တယီ သူတံ၊ ‘‘ဣမေ ကေ နာမ ပဗ္ဗတာ’’။
၅၆၇.
[အယံ ဂါထာ သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု အဋ္ဌကထာယဉ္စ န ဒိဿတိ] တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။

ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော [အယံ ဂါထာ သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု အဋ္ဌကထာယဉ္စ နဒိဿတိ]။
၅၆၈.
‘‘သုဒဿနော ကရဝီကော၊ ဤသဓရော [ဣသိန္ဓရော (သျာ.)၊ ဤသန္ဓရော (က.)] ယုဂန္ဓရော။
နေမိန္ဓရော ဝိနတကော၊ အဿကဏ္ဏော ဂိရီ ဗြဟာ။
၅၆၉.
‘‘ဧတေ သီဒန္တရေ နဂါ၊ အနုပုဗ္ဗသမုဂ္ဂတာ။
မဟာရာဇာနမာဝါသာ၊ ယာနိ တွံ ရာဇ ပဿသိ။
၅၇၀.
‘‘အနေကရူပံ ရုစိရံ၊ နာနာစိတြံ ပကာသတိ။
အာကိဏ္ဏံ ဣန္ဒသဒိသေဟိ၊ ဗျဂ္ဃေဟေဝ သုရက္ခိတံ [ပုရက္ခိတံ (သျာ. က.)]။
၅၇၁.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမံ နု ဒွာရံ ကိမဘညမာဟု [ကိမဘိညမာဟု (သီ. ပီ.)]၊ (မနောရမ ဒိဿတိ ဒူရတောဝ။) [( ) အယံ ပါဌော သျာမပေါတ္ထကေယေဝ ဒိဿတိ]
၅၇၂.
တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၇၃.
‘‘စိတြကူဋောတိ ယံ အာဟု၊ ဒေဝရာဇပဝေသနံ။
သုဒဿနဿ ဂိရိနော၊ ဒွာရဉှေတံ ပကာသတိ။
၅၇၄.
‘‘အနေကရူပံ ရုစိရံ၊ နာနာစိတြံ ပကာသတိ။
အာကိဏ္ဏံ ဣန္ဒသဒိသေဟိ၊ ဗျဂ္ဃေဟေဝ သုရက္ခိတံ။
ပဝိသေတေန ရာဇီသိ၊ အရဇံ ဘူမိမက္ကမ’’။
၅၇၅.
‘‘သဟဿယုတ္တံ ဟယဝါဟိံ၊ ဒိဗ္ဗယာနမဓိဋ္ဌိတော။
ယာယမာနော မဟာရာဇာ၊ အဒ္ဒာ ဒေဝသဘံ ဣဒံ။
၅၇၆.
‘‘ယထာ သရဒေ အာကာသေ [အာကာသော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ နီလောဘာသော ပဒိဿတိ။
တထူပမံ ဣဒံ ဗျမှံ၊ ဝေဠုရိယာသု နိမ္မိတံ။
၅၇၇.
‘‘ဝိတ္တီ ဟိ မံ ဝိန္ဒတိ သူတ ဒိသွာ၊ ပုစ္ဆာမိ တံ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဣမံ နု ဗျမှံ ကိမဘညမာဟု [ကိမဘိညမာဟု (သီ. ပီ.)]၊ (မနောရမ ဒိဿတိ ဒူရတောဝ။) [( ) အယံ ပါဌော သျာမပေါတ္ထကေယေဝ ဒိဿတိ]
၅၇၈.

တဿ ပုဋ္ဌော ဝိယာကာသိ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ဝိပါကံ ပုညကမ္မာနံ၊ ဇာနံ အက္ခါသိဇာနတော။
၅၇၉.
‘‘သုဓမ္မာ ဣတိ ယံ အာဟု၊ ပဿေသာ [ဧသေသာ (သျာ. က.)] ဒိဿတေ သဘာ။ဝေဠုရိယာရုစိရာ စိတြာ၊ ဓာရယန္တိ သုနိမ္မိတာ။
၅၈၀.
‘‘အဋ္ဌံသာ သုကတာ ထမ္ဘာ၊ သဗ္ဗေ ဝေဠုရိယာမယာ။
ယတ္ထ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ သဗ္ဗေ ဣန္ဒပုရောဟိတာ။
၅၈၁.
‘‘အတ္ထံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ စိန္တယန္တာ သမစ္ဆရေ။
ပဝိသေတေန ရာဇီသိ၊ ဒေဝါနံ အနုမောဒနံ’’။
၅၈၂.
‘‘တံ ဒေဝါ ပဋိနန္ဒိံသု၊ ဒိသွာ ရာဇာနမာဂတံ။
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
နိသီဒ ဒါနိ ရာဇီသိ၊ ဒေဝရာဇဿ သန္တိကေ’’။
၅၈၃.
‘‘သက္ကောပိ ပဋိနန္ဒိတ္ထ [ပဋိနန္ဒိတွာ (က.)]၊ ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ။နိမန္တယိတ္ထ [နိမန္တယီ စ (သီ. ပီ.)] ကာမေဟိ၊ အာသနေန စ ဝါသဝေါ။၅၈၄.
‘‘သာဓု ခေါသိ အနုပ္ပတ္တော၊ အာဝါသံ ဝသဝတ္တိနံ။
ဝသ ဒေဝေသု ရာဇီသိ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိသု။
တာဝတိံသေသု ဒေဝေသု၊ ဘုဉ္ဇ ကာမေ အမာနုသေ’’။
၅၈၅.
‘‘ယထာ ယာစိတကံ ယာနံ၊ ယထာ ယာစိတကံ ဓနံ။
ဧဝံသမ္ပဒမေဝေတံ၊ ယံ ပရတော ဒါနပစ္စယာ။
၅၈၆.
‘‘န စာဟမေတမိစ္ဆာမိ၊ ယံ ပရတော ဒါနပစ္စယာ။
သယံကတာနိ ပုညာနိ၊ တံ မေ အာဝေဏိကံ [အာဝေဏိယံ (သီ. သျာ. ပီ.)၊ အာဝေနိကံ (က.)] ဓနံ။၅၈၇.
‘‘သောဟံ ဂန္တွာ မနုဿေသု၊ ကာဟာမိ ကုသလံ ဗဟုံ။
ဒါနေန သမစရိယာယ၊ သံယမေန ဒမေန စ။
ယံ ကတွာ သုခိတော ဟောတိ၊ န စ ပစ္ဆာနုတပ္ပတိ’’။
၅၈၈.
‘‘ဗဟူပကာရော နော ဘဝံ၊ မာတလိ ဒေဝသာရထိ။
ယော မေ ကလျာဏကမ္မာနံ၊ ပါပါနံ ပဋိဒဿယိ’’ [ပဋိဒံသယိ (ပီ.)]။

၅၈၉.
‘‘ဣဒံ ဝတွာ နိမိရာဇာ၊ ဝေဒေဟော မိထိလဂ္ဂဟော။ပုထုယညံ ယဇိတွာန၊ သံယမံ အဇ္ဈုပါဂမီ’’တိ။
နိမိဇာတကံ [နေမိရာဇဇာတကံ (သျာ.)] စတုတ္ထံ။
၅၄၂. ဥမင်္ဂဇာတကံ (၅)
၅၉၀.
‘‘ပဉ္စာလော သဗ္ဗသေနာယ၊ ဗြဟ္မဒတ္တောယမာဂတော။
သာယံ ပဉ္စာလိယာ သေနာ၊ အပ္ပမေယျာ မဟောသဓ။
၅၉၁.
‘‘ဝီထိမတီ [ပိဋ္ဌိမတီ (သီ. ပီ.)၊ ဝိဒ္ဓိမတီ (သျာ.)] ပတ္တိမတီ၊ သဗ္ဗသင်္ဂါမကောဝိဒါ။ဩဟာရိနီ သဒ္ဒဝတီ၊ ဘေရိသင်္ခပ္ပဗောဓနာ။
၅၉၂.
‘‘လောဟဝိဇ္ဇာ အလင်္ကာရာ၊ ဓဇိနီ ဝါမရောဟိနီ။
သိပ္ပိယေဟိ သုသမ္ပန္နာ၊ သူရေဟိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။
၅၉၃.
‘‘ဒသေတ္ထ ပဏ္ဍိတာ အာဟု၊ ဘူရိပညာ ရဟောဂမာ [ရဟောဂတာ (သျာ. က.)]။
မာတာ ဧကာဒသီ ရညော၊ ပဉ္စာလိယံ ပသာသတိ။
၅၉၄.
‘‘အထေတ္ထေကသတံ ခတျာ၊ အနုယန္တာ ယသဿိနော။
အစ္ဆိန္နရဋ္ဌာ ဗျထိတာ၊ ပဉ္စာလိယံ [ပဉ္စာလီနံ (ဗဟူသု)] ဝသံ ဂတာ။၅၉၅.
‘‘ယံဝဒါ-တက္ကရာ ရညော၊ အကာမာ ပိယဘာဏိနော။
ပဉ္စာလမနုယာယန္တိ၊ အကာမာ ဝသိနော ဂတာ။
၅၉၆.
‘‘တာယ သေနာယ မိထိလာ၊ တိသန္ဓိပရိဝါရိတာ။
ရာဇဓာနီ ဝိဒေဟာနံ၊ သမန္တာ ပရိခညတိ။
၅၉၇.
‘‘ဥဒ္ဓံ တာရကဇာတာဝ၊ သမန္တာ ပရိဝါရိတာ။
မဟောသဓ ဝိဇာနာဟိ၊ ကထံ မောက္ခေါ ဘဝိဿတိ’’။
၅၉၈.
‘‘ပါဒေ ဒေဝ ပသာရေဟိ၊ ဘုဉ္ဇ ကာမေ ရမဿု စ။
ဟိတွာ ပဉ္စာလိယံ သေနံ၊ ဗြဟ္မဒတ္တော ပလာယိတိ’’ [ပလာယတိ (သီ. သျာ.)]။၅၉၉.
‘‘ရာဇာ သန္ထဝကာမော တေ၊ ရတနာနိ ပဝေစ္ဆတိ။
အာဂစ္ဆန္တု ဣတော [တတော (သီ. သျာ.)] ဒူတာ၊ မဉ္ဇုကာ ပိယဘာဏိနော။

၆၀၀.
‘‘ဘာသန္တု မုဒုကာ ဝါစာ၊ ယာ ဝါစာ ပဋိနန္ဒိတာ။
ပဉ္စာလော စ ဝိဒေဟော စ [ပဉ္စာလာ စ ဝိဒေဟာ စ (သီ. ပီ.)]၊ ဥဘော ဧကာ ဘဝန္တု တေ’’။၆၀၁.
‘‘ကထံ နု ကေဝဋ္ဋ မဟောသဓေန၊ သမာဂမော အာသိ တဒိင်္ဃ ဗြူဟိ။
ကစ္စိ တေ ပဋိနိဇ္ဈတ္တော၊ ကစ္စိ တုဋ္ဌော မဟောသဓော’’။
၆၀၂.
‘‘အနရိယရူပေါ ပုရိသော ဇနိန္ဒ၊ အသမ္မောဒကော ထဒ္ဓေါ အသဗ္ဘိရူပေါ။
ယထာ မူဂေါ စ ဗဓိရော စ၊ န ကိဉ္စိတ္ထံ အဘာသထ’’ [အဘာသိတ္ထ (က.)]။
၆၀၃.
‘‘အဒ္ဓါ ဣဒံ မန္တပဒံ သုဒုဒ္ဒသံ၊ အတ္ထော သုဒ္ဓေါ နရဝီရိယေန ဒိဋ္ဌော။တထာ ဟိ ကာယော မမ သမ္ပဝေဓတိ၊ ဟိတွာ သယံ ကော ပရဟတ္ထမေဿတိ’’။
၆၀၄.
‘‘ဆန္နဉှိ ဧကာဝ မတီ သမေတိ၊ ယေ ပဏ္ဍိတာ ဥတ္တမဘူရိပတ္တာ။
ယာနံ အယာနံ အထ ဝါပိ ဌာနံ၊ မဟောသဓ တွမ္ပိ မတိံ ကရောဟိ’’။
၆၀၅.
‘‘ဇာနာသိ ခေါ ရာဇ မဟာနုဘာဝေါ၊ မဟဗ္ဗလော စူဠနိဗြဟ္မဒတ္တော။
ရာဇာ စ တံ ဣစ္ဆတိ မာရဏတ္ထံ [ကာရဏတ္ထံ (သီ. ပီ.)]၊ မိဂံ ယထာ ဩကစရေန လုဒ္ဒော။၆၀၆.
‘‘ယထာပိ မစ္ဆော ဗဠိသံ၊ ဝင်္ကံ မံသေန ဆာဒိတံ။
အာမဂိဒ္ဓေါ န ဇာနာတိ၊ မစ္ဆော မရဏမတ္တနော။
၆၀၇.
‘‘ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ စူဠနေယျဿ ဓီတရံ။
ကာမဂိဒ္ဓေါ န ဇာနာသိ၊ မစ္ဆောဝ မရဏမတ္တနော။
၆၀၈.
‘‘သစေ ဂစ္ဆသိ ပဉ္စာလံ၊ ခိပ္ပမတ္တံ ဇဟိဿတိ။
မိဂံ ပန္ထာနုဗန္ဓံဝ [ပထာနုပန္နံဝ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ မဟန္တံ ဘယမေဿတိ’’။၆၀၉.
‘‘မယမေဝ ဗာလမှသေ ဧဠမူဂါ၊ ယေ ဥတ္တမတ္ထာနိ တယီ လပိမှာ။
ကိမေဝ တွံ နင်္ဂလကောဋိဝဍ္ဎော၊ အတ္ထာနိ ဇာနာသိ ယထာပိ အညေ’’။
၆၁၀.
‘‘ဣမံ ဂလေ ဂဟေတွာန၊ နာသေထ ဝိဇိတာ မမ။
ယော မေ ရတနလာဘဿ၊ အန္တရာယာယ ဘာသတိ’’။
၆၁၁.
‘‘တတော စ သော အပက္ကမ္မ၊ ဝေဒေဟဿ ဥပန္တိကာ။

အထ အာမန္တယီ ဒူတံ၊ မာဓရံ [မဎရံ (သီ.)၊ မာဓုရံ (သျာ.)၊ မာဌရံ (ပီ.)] သုဝပဏ္ဍိတံ။
၆၁၂.
‘‘ဧဟိ သမ္မ ဟရိတပက္ခ [ဟရီပက္ခ (သီ. ပီ.)]၊ ဝေယျာဝစ္စံ ကရောဟိ မေ။
အတ္ထိ ပဉ္စာလရာဇဿ၊ သာဠိကာ သယနပါလိကာ။
၆၁၃.
‘တံ ဗန္ဓနေန [တံ ပတ္ထရေန (သီ. ပီ.)၊ တံ သန္ထဝေန (သျာ.)] ပုစ္ဆဿု၊ သာ ဟိ သဗ္ဗဿ ကောဝိဒါ။သာ တေသံ သဗ္ဗံ ဇာနာတိ၊ ရညော စ ကောသိယဿ စ။
၆၁၄.
‘‘‘အာမော’တိ သော ပဋိဿုတွာ၊ မာဓရော သုဝပဏ္ဍိတော။
အဂမာသိ ဟရိတပက္ခေါ [ဟရီပက္ခေါ (သီ. ပီ.)]၊ သာဠိကာယ ဥပန္တိကံ။
၆၁၅.
‘‘တတော စ ခေါ သော ဂန္တွာန၊ မာဓရော သုဝပဏ္ဍိတော။
အထာမန္တယိ သုဃရံ၊ သာဠိကံ မဉ္ဇုဘာဏိကံ။
၆၁၆.
‘ကစ္စိ တေ သုဃရေ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ဝေဿေ အနာမယံ။
ကစ္စိ တေ မဓုနာ လာဇာ၊ လဗ္ဘတေ သုဃရေ တုဝံ’ [တဝ (သီ. ပီ.)]။၆၁၇.
‘ကုသလဉ္စေဝ မေ သမ္မ၊ အထော သမ္မ အနာမယံ။
အထော မေ မဓုနာ လာဇာ၊ လဗ္ဘတေ သုဝပဏ္ဍိတ။
၆၁၈.
‘ကုတော နု သမ္မ အာဂမ္မ၊ ကဿ ဝါ ပဟိတော တုဝံ။
န စ မေသိ ဣတော ပုဗ္ဗေ၊ ဒိဋ္ဌော ဝါ ယဒိ ဝါ သုတော’’။၆၁၉.
‘‘အဟောသိံ သိဝိရာဇဿ၊ ပါသာဒေ သယနပါလကော။
တတော သော ဓမ္မိကော ရာဇာ၊ ဗဒ္ဓေ မောစေသိ ဗန္ဓနာ’’။
၆၂၀.
‘‘တဿ မေကာ ဒုတိယာသိ၊ သာဠိကာ မဉ္ဇုဘာဏိကာ။
တံ တတ္ထ အဝဓီ သေနော၊ ပေက္ခတော သုဃရေ မမ’’။
၆၂၁.
‘‘တဿာ ကာမာ ဟိ သမ္မတ္တော၊ အာဂတောသ္မိ တဝန္တိကေ။
သစေ ကရေယျ [ကရေယျာသိ (သီ.)၊ ကရေယု (သျာ.)၊ ကရေယျာသိ မေ (ပီ.)] ဩကာသံ၊ ဥဘယောဝ ဝသာမသေ’’။၆၂၂.
‘‘သုဝေါဝ သုဝိံ ကာမေယျ၊ သာဠိကော ပန သာဠိကံ။
သုဝဿ သာဠိကာယေဝ [သာဠိကာယ စ (သီ. ပီ.)]၊ သံဝါသော ဟောတိ ကီဒိသော’’။
၆၂၃.

‘‘ယောယံ ကာမေ [ယံ ယံ ကာမီ (သီ. ပီ.)] ကာမယတိ၊ အပိ စဏ္ဍာလိကာမပိ။
သဗ္ဗော ဟိ သဒိသော ဟောတိ၊ နတ္ထိ ကာမေ အသာဒိသော’’။
၆၂၄.
‘‘အတ္ထိ ဇမ္ပါဝတီ [ဇမ္ဗာဝတီ (သီ. သျာ.)၊ စမ္ပါဝတီ (က.)] နာမ၊ မာတာ သိဝိဿ [သိဗ္ဗိဿ (သီ. ပီ.)] ရာဇိနော။
သာ ဘရိယာ ဝါသုဒေဝဿ၊ ကဏှဿ မဟေသီ ပိယာ။
၆၂၅.
‘‘ရဋ္ဌဝတီ [ရထဝတီ (သီ. ပီ.)၊ ရတနဝတီ (သျာ.)] ကိမ္ပုရိသီ၊ သာပိ ဝစ္ဆံ အကာမယိ။
မနုဿော မိဂိယာ သဒ္ဓိံ၊ နတ္ထိ ကာမေ အသာဒိသော’’။
၆၂၆.
‘‘ဟန္ဒ ခွာဟံ ဂမိဿာမိ၊ သာဠိကေ မဉ္ဇုဘာဏိကေ။
ပစ္စက္ခါနုပဒဉှေတံ၊ အတိမညသိ နူန မံ’’။
၆၂၇.
‘‘န သိရီ တရမာနဿ၊ မာဓရ သုဝပဏ္ဍိတ။
ဣဓေဝ တာဝ အစ္ဆဿု၊ ယာဝ ရာဇာန ဒက္ခသိ [ဒက္ခိသိ (ပီ.)]။
သောဿိ [သောဿသိ (သီ.)] သဒ္ဒံ မုဒိင်္ဂါနံ၊ အာနုဘာဝဉ္စ ရာဇိနော’’။
၆၂၈.
‘‘ယော နု ခွာယံ တိဗ္ဗော သဒ္ဒော၊ တိရောဇနပဒေ [တိရောဇနပဒံ (ပီ. က.)] သုတော။ဓီတာ ပဉ္စာလရာဇဿ၊ ဩသဓီ ဝိယ ဝဏ္ဏိနီ။
တံ ဒဿတိ ဝိဒေဟာနံ၊ သော ဝိဝါဟော ဘဝိဿတိ’’။
၆၂၉.
‘‘ဧဒိသော မာ [နေဒိသော တေ (သီ.)] အမိတ္တာနံ၊ ဝိဝါဟော ဟောတု မာဓရ။
ယထာ ပဉ္စာလရာဇဿ၊ ဝေဒေဟေန ဘဝိဿတိ’’။
၆၃၀.
‘‘အာနယိတွာန ဝေဒေဟံ၊ ပဉ္စာလာနံ ရထေသဘော။
တတော နံ ဃာတယိဿတိ၊ နဿ သခီ ဘဝိဿတိ’’။
၆၃၁.
‘‘ဟန္ဒ ခေါ မံ အနုဇာနာဟိ၊ ရတ္တိယော သတ္တမတ္တိယော။
ယာဝါဟံ သိဝိရာဇဿ၊ အာရောစေမိ မဟေသိနော။
လဒ္ဓေါ စ မေ အာဝသထော၊ သာဠိကာယ ဥပန္တိကံ’’ [ဥပန္တိကာ (သီ. က.)]။
၆၃၂.
‘‘ဟန္ဒ ခေါ တံ အနုဇာနာမိ၊ ရတ္တိယော သတ္တမတ္တိယော။
သစေ တွံ သတ္တရတ္တေန၊ နာဂစ္ဆသိ မမန္တိကေ။
မညေ ဩက္ကန္တသတ္တံ [ဩက္ကန္တသန္တံ (သျာ. ပီ. က.)] မံ၊ မတာယ အာဂမိဿသိ’’။၆၃၃.
‘‘တတော စ ခေါ သော ဂန္တွာန၊ မာဓရော သုဝပဏ္ဍိတော။

မဟောသဓဿ အက္ခါသိ၊ သာဠိကာဝစနံ ဣဒံ’’။
၆၃၄.
‘‘ယဿေဝ ဃရေ ဘုဉ္ဇေယျ ဘောဂံ၊ တဿေဝ အတ္ထံ ပုရိသော စရေယျ’’။ ‘‘ဟန္ဒာဟံ ဂစ္ဆာမိ ပုရေ ဇနိန္ဒ၊ ပဉ္စာလရာဇဿ ပုရံ သုရမ္မံ။နိဝေသနာနိ မာပေတုံ၊ ဝေဒေဟဿ ယသဿိနော။
၆၃၅.
‘‘နိဝေသနာနိ မာပေတွာ၊ ဝေဒေဟဿ ယသဿိနော။
ယဒါ တေ ပဟိဏေယျာမိ၊ တဒါ ဧယျာသိ ခတ္တိယ’’။
၆၃၆.
‘‘တတော စ ပါယာသိ ပုရေ မဟောသဓော၊ ပဉ္စာလရာဇဿ ပုရံ သုရမ္မံ။
နိဝေသနာနိ မာပေတုံ၊ ဝေဒေဟဿ ယသဿိနော’’။
၆၃၇.
‘‘နိဝေသနာနိ မာပေတွာ၊ ဝေဒေဟဿ ယသဿိနော။
အထဿ ပါဟိဏီ ဒူတံ၊ [နတ္ထိ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု] ဝေဒေဟံ မိထိလဂ္ဂဟံ [နတ္ထိ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု]။
ဧဟိ ဒါနိ မဟာရာဇ၊ မာပိတံ တေ နိဝေသနံ’’။
၆၃၈.
‘‘တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ သေနာယ စတုရင်္ဂိယာ [စတုရင်္ဂိနိယာ (က.)]။
အနန္တဝါဟနံ ဒဋ္ဌုံ၊ ဖီတံ ကပိလိယံ [ကမ္ပိလ္လိယံ (သီ. ပီ.)] ပုရံ’’။
၆၃၉.
‘‘တတော စ ခေါ သော ဂန္တွာန၊ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ပါဟိဏိ။
‘အာဂတော’သ္မိ မဟာရာဇ၊ တဝ ပါဒါနိ ဝန္ဒိတုံ။
၆၄၀.
‘ဒဒါဟိ ဒါနိ မေ ဘရိယံ၊ နာရိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘိနိံ။
သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတံ’’’။
၆၄၁.
‘‘သွာဂတံ တေဝ [တေ (သီ.)၊ တေပိ (သျာ.)၊ တေန (ပီ.)] ဝေဒေဟ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။နက္ခတ္တံယေဝ ပရိပုစ္ဆ၊ အဟံ ကညံ ဒဒါမိ တေ။
သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတံ’’။
၆၄၂.
‘‘တတော စ ရာဇာ ဝေဒေဟော၊ နက္ခတ္တံ ပရိပုစ္ဆထ [ပရိပုစ္ဆတိ (သျာ. က.)]။
နက္ခတ္တံ ပရိပုစ္ဆိတွာ၊ ဗြဟ္မဒတ္တဿ ပါဟိဏိ။
၆၄၃.
‘‘ဒဒါဟိ ဒါနိ မေ ဘရိယံ၊ နာရိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘိနိံ။
သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတံ’’။
၆၄၄.

‘‘ဒဒါမိ ဒါနိ တေ ဘရိယံ၊ နာရိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘိနိံ။
သုဝဏ္ဏေန ပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတံ’’။
၆၄၅.
‘‘ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီ၊ သေနာ တိဋ္ဌန္တိ ဝမ္မိတာ [ဝမ္မိကာ (သျာ. က.)]။ဥက္ကာ ပဒိတ္တာ ဈာယန္တိ၊ ကိန္နု မညန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
၆၄၆.
‘‘ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီ၊ သေနာ တိဋ္ဌန္တိ ဝမ္မိတာ [ဝမ္မိကာ (သျာ. က.)]။
ဥက္ကာ ပဒိတ္တာ ဈာယန္တိ၊ ကိံ နု ကာဟန္တိ [ကာဟတိ (က.)] ပဏ္ဍိတ’’။
၆၄၇.
‘‘ရက္ခတိ တံ မဟာရာဇ၊ စူဠနေယျော မဟဗ္ဗလော။
ပဒုဋ္ဌော ဗြဟ္မဒတ္တေန [ပဒုဋ္ဌော တေ ဗြဟ္မဒတ္တော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ပါတော တံ ဃာတယိဿတိ’’။၆၄၈.
‘‘ဥဗ္ဗေဓတိ မေ ဟဒယံ၊ မုခဉ္စ ပရိသုဿတိ။
နိဗ္ဗုတိံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အဂ္ဂိဒဍ္ဎောဝ အာတပေ။
၆၄၉.
‘‘ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ။
ဧဝမ္ပိ ဟဒယံ မယှံ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ’’။၆၅၀.
‘‘ပမတ္တော မန္တနာတီတော၊ ဘိန္နမန္တောသိ ခတ္တိယ။ဣဒါနိ ခေါ တံ တာယန္တု၊ ပဏ္ဍိတာ မန္တိနော ဇနာ။၆၅၁.
‘‘အကတွာမစ္စဿ ဝစနံ၊ အတ္ထကာမဟိတေသိနော။
အတ္တပီတိရတော ရာဇာ၊ မိဂေါ ကူဋေဝ ဩဟိတော။
၆၅၂.
‘‘ယထာပိ မစ္ဆော ဗဠိသံ၊ ဝင်္ကံ မံသေန ဆာဒိတံ။အာမဂိဒ္ဓေါ န ဇာနာတိ၊ မစ္ဆော မရဏမတ္တနော။၆၅၃.
‘‘ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ စူဠနေယျဿ ဓီတရံ။
ကာမဂိဒ္ဓေါ န ဇာနာသိ၊ မစ္ဆောဝ မရဏမတ္တနော။
၆၅၄.
‘‘သစေ ဂစ္ဆသိ ပဉ္စာလံ၊ ခိပ္ပမတ္တံ ဇဟိဿသိ။
မိဂံ ပန္ထာနုဗန္ဓံဝ၊ မဟန္တံ ဘယမေဿတိ။
၆၅၅.
‘‘အနရိယရူပေါ ပုရိသော ဇနိန္ဒ၊ အဟီဝ ဥစ္ဆင်္ဂဂတော ဍသေယျ။
န တေန မိတ္တိံ ကယိရာထ ဓီရော [ပညော (ပီ.)]၊ ဒုက္ခေါ ဟဝေ ကာပုရိသေန [ကာပုရိသေဟိ (က.)] သင်္ဂမော။

၆၅၆.
‘‘ယဒေဝ [ယံ တွေဝ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဇညာ ပုရိသံ [ပုရိသော (သျာ. က.)] ဇနိန္ဒ၊ သီလဝါယံ ဗဟုဿုတော။တေနေဝ မိတ္တိံ ကယိရာထ ဓီရော၊ သုခေါ ဟဝေ သပ္ပုရိသေန သင်္ဂမော’’။
၆၅၇.
‘‘ဗာလော တုဝံ ဧဠမူဂေါသိ ရာဇ၊ ယော ဥတ္တမတ္ထာနိ မယီ လပိတ္ထော။
ကိမေဝဟံ နင်္ဂလကောဋိဝဍ္ဎော၊ အတ္ထာနိ ဇာနာမိ [ဇာနိဿံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ယထာပိ အညေ။
၆၅၈.
‘‘ဣမံ ဂလေ ဂဟေတွာန၊ နာသေထ ဝိဇိတာ မမ။
ယော မေ ရတနလာဘဿ၊ အန္တရာယာယ ဘာသတိ’’။
၆၅၉.
‘‘မဟောသဓ အတီတေန၊ နာနုဝိဇ္ဈန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
ကိံ မံ အဿံဝ သမ္ဗန္ဓံ၊ ပတောဒေနေဝ ဝိဇ္ဈသိ။
၆၆၀.
‘‘သစေ ပဿသိ မောက္ခံ ဝါ၊ ခေမံ ဝါ ပန ပဿသိ။
တေနေဝ မံ အနုသာသ၊ ကိံ အတီတေန ဝိဇ္ဈသိ’’။
၆၆၁.
‘‘အတီတံ မာနုသံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
န တံ သက္ကောမိ မောစေတုံ၊ တွံ ပဇာနဿု [တွမ္ပိ ဇာနဿု (သီ. ပီ.)] ခတ္တိယ။၆၆၂.
‘‘သန္တိ ဝေဟာယသာ [ဝေဟာသယာ (သီ. ပီ.)] နာဂါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
တေပိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျုံ၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။
၆၆၃.
‘‘သန္တိ ဝေဟာယသာ အဿာ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
တေပိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျုံ၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။
၆၆၄.
‘‘သန္တိ ဝေဟာယသာ ပက္ခီ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။တေပိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျုံ၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။၆၆၅.
‘‘သန္တိ ဝေဟာယသာ ယက္ခါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။တေပိ အာဒါယ ဂစ္ဆေယျုံ၊ ယဿ ဟောန္တိ တထာဝိဓာ။၆၆၆.
‘‘အတီတံ မာနုသံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။န တံ သက္ကောမိ မောစေတုံ၊ အန္တလိက္ခေန ခတ္တိယ’’။၆၆၇.
‘‘အတီရဒဿီ ပုရိသော၊ မဟန္တေ ဥဒကဏ္ဏဝေ။

ယတ္ထ သော လဘတေ ဂါဓံ [နာဝံ (က.)]၊ တတ္ထ သော ဝိန္ဒတေ သုခံ။၆၆၈.
‘‘ဧဝံ အမှဉ္စ ရညော စ၊ တွံ ပတိဋ္ဌာ မဟောသဓ။
တွံ နောသိ မန္တိနံ သေဋ္ဌော၊ အမှေ ဒုက္ခါ ပမောစယ’’။
၆၆၉.
‘‘အတီတံ မာနုသံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ။
န တံ သက္ကောမိ မောစေတုံ၊ တွံ ပဇာနဿု သေနက’’။
၆၇၀.
‘‘သုဏောဟိ မေတံ [ဧတံ (သီ. က.)] ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ [ပဿသေ’တံ (သီ. ပီ.)] မဟဗ္ဘယံ။သေနကံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ’’။
၆၇၁.
‘‘အဂ္ဂိံ ဝါ ဒွာရတော ဒေမ၊ ဂဏှာမသေ ဝိကန္တနံ [ဝိကတ္တနံ (သီ. ပီ.)]။
အညမညံ ဝဓိတွာန၊ ခိပ္ပံ ဟိဿာမ ဇီဝိတံ။
မာ နော ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ္တော၊ စိရံ ဒုက္ခေန မာရယိ’’။
၆၇၂.
‘‘သုဏောဟိ မေတံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
ပုက္ကုသံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ’’။
၆၇၃.
‘‘ဝိသံ ခါဒိတွာ မိယျာမ၊ ခိပ္ပံ ဟိဿာမ ဇီဝိတံ။
မာ နော ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ္တော၊ စိရံ ဒုက္ခေန မာရယိ’’။
၆၇၄.
‘‘သုဏောဟိ မေတံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
ကာမိန္ဒံ [ကာဝိန္ဒံ (သီ. ပီ.)] ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ’’။၆၇၅.
‘‘ရဇ္ဇုယာ ဗဇ္ဈ မိယျာမ၊ ပပါတာ ပပတာမသေ [ပပတေမသေ (သီ. ပီ.)]။
မာ နော ရာဇာ ဗြဟ္မဒတ္တော၊ စိရံ ဒုက္ခေန မာရယိ’’။
၆၇၆.
‘‘သုဏောဟိ မေတံ ဝစနံ၊ ပဿ သေနံ မဟဗ္ဘယံ။
ဒေဝိန္ဒံ ဒါနိ ပုစ္ဆာမိ၊ ကိံ ကိစ္စံ ဣဓ မညသိ’’။
၆၇၇.
‘‘အဂ္ဂိံ ဝါ ဒွာရတော ဒေမ၊ ဂဏှာမသေ ဝိကန္တနံ။
အညမညံ ဝဓိတွာန၊ ခိပ္ပံ ဟိဿာမ ဇီဝိတံ။
န နော သက္ကောတိ မောစေတုံ၊ သုခေနေဝ မဟောသဓော’’။၆၇၈.
‘‘ယထာ ကဒလိနော သာရံ၊ အနွေသံ နာဓိဂစ္ဆတိ။

ဧဝံ အနွေသမာနာ နံ၊ ပဉှံ နဇ္ဈဂမာမသေ။
၆၇၉.
‘‘ယထာ သိမ္ဗလိနော သာရံ၊ အနွေသံ နာဓိဂစ္ဆတိ။ဧဝံ အနွေသမာနာ နံ၊ ပဉှံ နဇ္ဈဂမာမသေ။
၆၈၀.
‘‘အဒေသေ ဝတ နော ဝုဋ္ဌံ၊ ကုဉ္ဇရာနံဝနောဒကေ။
သကာသေ ဒုမ္မနုဿာနံ၊ ဗာလာနံ အဝိဇာနတံ။
၆၈၁.
‘‘ဥဗ္ဗေဓတိ မေ ဟဒယံ၊ မုခဉ္စ ပရိသုဿတိ။
နိဗ္ဗုတိံ နာဓိဂစ္ဆာမိ၊ အဂ္ဂိဒဍ္ဎောဝ အာတပေ။၆၈၂.
‘‘ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ။ဧဝမ္ပိ ဟဒယံ မယှံ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ’’။
၆၈၃.
‘‘တတော သော ပဏ္ဍိတော ဓီရော၊ အတ္ထဒဿီ မဟောသဓော။
ဝေဒေဟံ ဒုက္ခိတံ ဒိသွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၆၈၄.
‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ရာဟုဂ္ဂဟံဝ [ရာဟုဂဟိတံဝ (သီ. သျာ. ပီ.)] စန္ဒိမံ။၆၈၅.
‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ရာဟုဂ္ဂဟံဝ သူရိယံ။
၆၈၆.
‘‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ပင်္ကေ သန္နံဝ ကုဉ္ဇရံ။
၆၈၇.
‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ပေဠာဗဒ္ဓံဝ ပန္နဂံ။
၆၈၈.
[အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ ပက္ခိံ ဗဒ္ဓံဝ ပဉ္ဇရေ [အယံ ဂါထာ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ]။၆၈၉.
‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
၆၉၀.

‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
အဟံ တံ မောစယိဿာမိ၊ သယောဂ္ဂဗလဝါဟနံ။
၆၉၁.
‘မာ တွံ ဘာယိ မဟာရာဇ၊ မာ တွံ ဘာယိ ရထေသဘ။
ပဉ္စာလံ ဝါဟယိဿာမိ [ဗာဟယိဿာမိ (သျာ.)၊ ဝါရယိဿာမိ (က.)]၊ ကာကသေနံဝ လေဍ္ဍုနာ။
၆၉၂.
‘အဒု ပညာ ကိမတ္ထိယာ၊ အမစ္စော ဝါပိ တာဒိသော။
ယော တံ သမ္ဗာဓပက္ခန္ဒံ [သမ္ဗာဓပက္ခန္တံ (သီ. ပီ.)]၊ ဒုက္ခါ န ပရိမောစယေ’’’။
၆၉၃.
‘‘ဧထ မာဏဝါ ဥဋ္ဌေထ၊ မုခံ သောဓေထ သန္ဓိနော။
ဝေဒေဟော သဟမစ္စေဟိ၊ ဥမင်္ဂေန [ဥမ္မဂ္ဂေန (သီ. ပီ.)၊ ဥမ္မင်္ဂေ (သျာ.) ဧဝမုပရိပိ] ဂမိဿတိ’’။၆၉၄.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ပဏ္ဍိတဿာနုစာရိနော [ပဏ္ဍိတဿာနုသာရိနော (သီ. သျာ. ပီ.)]။
ဥမင်္ဂဒွာရံ ဝိဝရိံသု၊ ယန္တယုတ္တေ စ အဂ္ဂဠေ’’။
၆၉၅.
‘‘ပုရတော သေနကော ယာတိ၊ ပစ္ဆတော စ မဟောသဓော။
မဇ္ဈေ စ ရာဇာ ဝေဒေဟော၊ အမစ္စပရိဝါရိတော’’။
၆၉၆.
‘‘ဥမင်္ဂါ နိက္ခမိတွာန၊ ဝေဒေဟော နာဝမာရုဟိ။
အဘိရူဠှဉ္စ တံ ဉတွာ [အဘိရုယှဉ္စ ဉတွာန (သျာ. က.)]၊ အနုသာသိ မဟောသဓော။၆၉၇.
‘အယံ တေ သသုရော ဒေဝ၊ အယံ သဿု ဇနာဓိပ။
ယထာ မာတု ပဋိပတ္တိ၊ ဧဝံ တေ ဟောတု သဿုယာ။
၆၉၈.
‘ယထာပိ နိယကော ဘာတာ၊ သဥဒရိယော ဧကမာတုကော။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒော တေ၊ ဒယိတဗ္ဗော ရထေသဘ။
၆၉၉.
‘အယံ ပဉ္စာလစန္ဒီ တေ၊ ရာဇပုတ္တီ အဘိစ္ဆိတာ [အဘိဇ္ဈိတာ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ကာမံ ကရောဟိ တေ တာယ၊ ဘရိယာ တေ ရထေသဘ’’’။
၇၀၀.
‘‘အာရုယှ နာဝံ တရမာနော၊ ကိန္နု တီရမှိ တိဋ္ဌသိ။
ကိစ္ဆာ မုတ္တာမှ ဒုက္ခတော၊ ယာမ ဒါနိ မဟောသဓ’’။
၇၀၁.
‘‘နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ ယောဟံ သေနာယ နာယကော။
သေနင်္ဂံ ပရိဟာပေတွာ၊ အတ္တာနံ ပရိမောစယေ။

၇၀၂.
‘‘နိဝေသနမှိ တေ ဒေဝ၊ သေနင်္ဂံ ပရိဟာပိတံ။
တံ ဒိန္နံ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ အာနယိဿံ ရထေသဘ’’။
၇၀၃.
‘‘အပ္ပသေနော မဟာသေနံ၊ ကထံ ဝိဂ္ဂယှ [နိဂ္ဂယှ (သျာ. က.)] ဌဿသိ။ဒုဗ္ဗလော ဗလဝန္တေန၊ ဝိဟညိဿသိ ပဏ္ဍိတ’’။
၇၀၄.
‘‘အပ္ပသေနောပိ စေ မန္တီ၊ မဟာသေနံ အမန္တိနံ။
ဇိနာတိ ရာဇာ ရာဇာနော၊ အာဒိစ္စောဝုဒယံ တမံ’’။
၇၀၅.
‘‘သုသုခံ ဝတ သံဝါသော၊ ပဏ္ဍိတေဟီတိ သေနက။
ပက္ခီဝ ပဉ္ဇရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တဂတေ [အမိတ္တဿ ဟတ္ထဂတေ (က.)]၊ မောစယီ နော မဟောသဓော’’။၇၀၆.
‘‘ဧဝမေတံ [ဧဝမေဝ (သျာ.)] မဟာရာဇ၊ ပဏ္ဍိတာ ဟိ သုခါဝဟာ။
ပက္ခီဝ ပဉ္ဇရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တဂတေ၊ မောစယီ နော မဟောသဓော’’။
၇၀၇.
‘‘ရက္ခိတွာ ကသိဏံ ရတ္တိံ၊ စူဠနေယျော မဟဗ္ဗလော။
ဥဒေန္တံ အရုဏုဂ္ဂသ္မိံ၊ ဥပကာရိံ ဥပါဂမိ။
၇၀၈.
‘‘အာရုယှ ပဝရံ နာဂံ၊ ဗလဝန္တံ သဋ္ဌိဟာယနံ။
ရာဇာ အဝေါစ ပဉ္စာလော၊ စူဠနေယျော မဟဗ္ဗလော။
၇၀၉.
‘‘သန္နဒ္ဓေါ မဏိဝမ္မေန [မဏိစမ္မေန (သျာ.)]၊ သရမာဒါယ ပါဏိနာ။ပေသိယေ အဇ္ဈဘာသိတ္ထ၊ ပုထုဂုမ္ဗေ သမာဂတေ။
၇၁၀.
‘‘ဟတ္ထာရောဟေ အနီကဋ္ဌေ၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ။
ဥပါသနမှိ ကတဟတ္ထေ၊ ဝါလဝေဓေ သမာဂတေ’’။
၇၁၁.
‘‘ပေသေထ ကုဉ္ဇရေ ဒန္တီ၊ ဗလဝန္တေ သဋ္ဌိဟာယနေ။မဒ္ဒန္တု ကုဉ္ဇရာ နဂရံ၊ ဝေဒေဟေန သုမာပိတံ။၇၁၂.
‘‘ဝစ္ဆဒန္တမုခါ သေတာ၊ တိက္ခဂ္ဂါ အဋ္ဌိဝေဓိနော။ပဏုန္နာ ဓနုဝေဂေန၊ သမ္ပတန္တုတရီတရာ။

၇၁၃.
‘‘မာဏဝါ ဝမ္မိနော သူရာ၊ စိတြဒဏ္ဍယုတာဝုဓာ။
ပက္ခန္ဒိနော မဟာနာဂါ၊ ဟတ္ထီနံ ဟောန္တု သမ္မုခါ။
၇၁၄.
‘‘သတ္တိယော တေလဓောတာယော၊ အစ္စိမန္တာ [အစ္စိမန္တီ (သီ.)] ပဘဿရာ။ဝိဇ္ဇောတမာနာ တိဋ္ဌန္တု၊ သတရံသီဝ [သတရံသာ ဝိယ (သီ.)] တာရကာ။၇၁၅.
‘‘အာဝုဓဗလဝန္တာနံ၊ ဂုဏိကာယူရဓာရိနံ။
ဧတာဒိသာနံ ယောဓာနံ၊ သင်္ဂါမေ အပလာယိနံ။
ဝေဒေဟော ကုတော မုစ္စိဿတိ၊ သစေ ပက္ခီဝ ကာဟိတိ။
၇၁၆.
‘‘တိံသ မေ ပုရိသနာဝုတျော၊ သဗ္ဗေဝေကေကနိစ္စိတာ။ယေသံ သမံ န ပဿာမိ၊ ကေဝလံ မဟိမံ စရံ။
၇၁၇.
‘‘နာဂါ စ ကပ္ပိတာ ဒန္တီ၊ ဗလဝန္တော သဋ္ဌိဟာယနာ။ယေသံ ခန္ဓေသု သောဘန္တိ၊ ကုမာရာ စာရုဒဿနာ။
၇၁၈.
‘‘ပီတာလင်္ကာရာ ပီတဝသနာ၊ ပီတုတ္တရနိဝါသနာ။
နာဂခန္ဓေသု သောဘန္တိ၊ ဒေဝပုတ္တာဝ နန္ဒနေ။
၇၁၉.
‘‘ပါဌီနဝဏ္ဏာ နေတ္တိံသာ၊ တေလဓောတာ ပဘဿရာ။
နိဋ္ဌိတာ နရဓီရေဟိ [နရဝီရေဟိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ သမဓာရာ သုနိဿိတာ။၇၂၀.
‘‘ဝေလ္လာလိနော ဝီတမလာ၊ သိက္ကာယသမယာ ဒဠှာ။
ဂဟိတာ ဗလဝန္တေဟိ၊ သုပ္ပဟာရပ္ပဟာရိဘိ။
၇၂၁.
‘‘သုဝဏ္ဏထရုသမ္ပန္နာ၊ လောဟိတကစ္ဆုပဓာရိတာ။
ဝိဝတ္တမာနာ သောဘန္တိ၊ ဝိဇ္ဇုဝဗ္ဘဃနန္တရေ။
၇၂၂.
‘‘ပဋာကာ [ပတာကာ (သီ. ပီ.)၊ ပထကာ (သျာ.)] ဝမ္မိနော သူရာ၊ အသိစမ္မဿ ကောဝိဒါ။
ဓနုဂ္ဂဟာ သိက္ခိတရာ [ထရုဂ္ဂဟာ သိက္ခိတာရော (သီ. ပီ.)]၊ နာဂခန္ဓေ နိပါတိနော [နာဂခန္ဓာတိပါတိနော (သီ. ပီ.)]။
၇၂၃.
‘‘ဧတာဒိသေဟိ ပရိက္ခိတ္တော၊ နတ္ထိ မောက္ခေါ ဣတော တဝ။
ပဘာဝံ တေ န ပဿာမိ၊ ယေန တွံ မိထိလံ ဝဇေ’’။
၇၂၄.

‘‘ကိံ နု သန္တရမာနောဝ၊ နာဂံ ပေသေသိ ကုဉ္ဇရံ။
ပဟဋ္ဌရူပေါ အာပတသိ [အာဂမသိ (သျာ.)၊ အာတပသိ (က.)]၊ သိဒ္ဓတ္ထောသ္မီတိ [လဒ္ဓတ္ထောသ္မီတိ (သီ. သျာ. ပီ.)] မညသိ။
၇၂၅.
‘‘ဩဟရေတံ ဓနုံ စာပံ၊ ခုရပ္ပံ ပဋိသံဟရ။
ဩဟရေတံ သုဘံ ဝမ္မံ၊ ဝေဠုရိယမဏိသန္ထတံ’’ [ဝေဠုရိယမဏိသန္နိဘံ (သျာ.)]။
၇၂၆.
‘‘ပသန္နမုခဝဏ္ဏောသိ၊ မိတပုဗ္ဗဉ္စ ဘာသသိ။
ဟောတိ ခေါ မရဏကာလေ၊ ဧဒိသီ [တာဒိသီ (သီ. ပီ.)] ဝဏ္ဏသမ္ပဒါ’’။
၇၂၇.
‘‘မောဃံ တေ ဂဇ္ဇိတံ ရာဇ၊ ဘိန္နမန္တောသိ ခတ္တိယ။
ဒုဂ္ဂဏှောသိ [ဒုဂ္ဂဏှော ဟိ (သီ. သျာ. ပီ.)] တယာ ရာဇာ၊ ခဠုင်္ကေနေဝ [ခဠုင်္ဂေနေဝ (က.)] သိန္ဓဝေါ။
၇၂၈.
‘‘တိဏ္ဏော ဟိယျော ရာဇာ ဂင်္ဂံ၊ သာမစ္စော သပရိဇ္ဇနော။
ဟံသရာဇံ ယထာ ဓင်္ကော၊ အနုဇ္ဇဝံ ပတိဿသိ’’။
၇၂၉.
‘‘သိင်္ဂါလာ ရတ္တိဘာဂေန၊ ဖုလ္လံ ဒိသွာန ကိံသုကံ။
မံသပေသီတိ မညန္တာ၊ ပရိဗျူဠှာ မိဂါဓမာ။
၇၃၀.
‘‘ဝီတိဝတ္တာသု ရတ္တီသု၊ ဥဂ္ဂတသ္မိံ ဒိဝါကရေ [ဒိဝါကရေ (သီ. သျာ. ပီ.)]။ကိံသုကံ ဖုလ္လိတံ ဒိသွာ၊ အာသစ္ဆိန္နာ မိဂါဓမာ။
၇၃၁.
‘‘ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ၊ ဝေဒေဟံ ပရိဝါရိယ [ပရိဝါရယ (သျာ. ပီ.)၊ ပရိဝါရိတံ (က.)]။
အာသစ္ဆိန္နော ဂမိဿသိ၊ သိင်္ဂါလာ ကိံသုကံ ယထာ’’။
၇၃၂.
‘‘ဣမဿ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ဆိန္ဒထ။
ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ။
၇၃၃.
‘‘ဣမံ မံသံဝ ပါတဗျံ [မံသံဝ ပါတဗ္ဗံ (သီ. ပီ.)၊ မံသဉ္စ ပါတဗျံ (က.)]၊ သူလေ ကတွာ ပစန္တု နံ။ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ။
၇၃၄.
‘‘ယထာပိ အာသဘံ စမ္မံ၊ ပထဗျာ ဝိတနိယျတိ။
သီဟဿ အထော ဗျဂ္ဃဿ၊ ဟောတိ သင်္ကုသမာဟတံ။
၇၃၅.
‘‘ဧဝံ တံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿာမိ သတ္တိယာ။

ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ’’။၇၃၆.
‘‘သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒဿ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။
၇၃၇.
‘‘သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒိယာ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။၇၃၈.
‘‘သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။ဧဝံ နန္ဒာယ ဒေဝိယာ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။၇၃၉.
‘‘သစေ မေ ဟတ္ထေ ပါဒေ စ၊ ကဏ္ဏနာသဉ္စ ဆေစ္ဆသိ။ဧဝံ တေ ပုတ္တဒါရဿ၊ ဝေဒေဟော ဆေဒယိဿတိ။
၇၄၀.
‘‘သစေ မံသံဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။
ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒဿ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။
၇၄၁.
‘‘သစေ မံသံဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒိယာ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။၇၄၂.
‘‘သစေ မံသံဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။ဧဝံ နန္ဒာယ ဒေဝိယာ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။၇၄၃.
‘‘သစေ မံသံဝ ပါတဗျံ၊ သူလေ ကတွာ ပစိဿသိ။ဧဝံ တေ ပုတ္တဒါရဿ၊ ဝေဒေဟော ပါစယိဿတိ။၇၄၄.
‘‘သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒဿ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။၇၄၅.
‘‘သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။ဧဝံ ပဉ္စာလစန္ဒိယာ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။၇၄၆.
‘‘သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။ဧဝံ နန္ဒာယ ဒေဝိယာ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။၇၄၇.

‘‘သစေ မံ ဝိတနိတွာန၊ ဝေဓယိဿသိ သတ္တိယာ။
ဧဝံ တေ ပုတ္တဒါရဿ၊ ဝေဒေဟော ဝေဓယိဿတိ။
ဧဝံ နော မန္တိတံ ရဟော၊ ဝေဒေဟေန မယာ သဟ။
၇၄၈.
‘‘ယထာပိ ပလသတံ စမ္မံ၊ ကောန္တိမန္တာသုနိဋ္ဌိတံ [ကောန္တီမန္တီသုနိဋ္ဌိတံ (သီ. ပီ.)]။ဥပေတိ တနုတာဏာယ၊ သရာနံ ပဋိဟန္တဝေ။
၇၄၉.
‘‘သုခါဝဟော ဒုက္ခနုဒော၊ ဝေဒေဟဿ ယသဿိနော။
မတိံ တေ ပဋိဟညာမိ၊ ဥသုံ ပလသတေန ဝါ’’။
၇၅၀.
‘‘ဣင်္ဃ ပဿ မဟာရာဇ၊ သုညံ အန္တေပုရံ တဝ။
ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ တဝ မာတာ စ ခတ္တိယ။
ဥမင်္ဂါ နီဟရိတွာန၊ ဝေဒေဟဿုပနာမိတာ’’။
၇၅၁.
‘‘ဣင်္ဃ အန္တေပုရံ မယှံ၊ ဂန္တွာန ဝိစိနာထ နံ။ယထာ ဣမဿ ဝစနံ၊ သစ္စံ ဝါ ယဒိ ဝါ မုသာ’’။
၇၅၂.
‘‘ဧဝမေတံ မဟာရာဇ၊ ယထာ အာဟ မဟောသဓော။
သုညံ အန္တေပုရံ သဗ္ဗံ၊ ကာကပဋ္ဋနကံ ယထာ’’။
၇၅၃.
‘‘ဣတော ဂတာ မဟာရာဇ၊ နာရီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ကောသမ္ဗဖလကသုဿောဏီ [ကောသုမ္ဘဖလကသုဿောဏီ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဟံသဂဂ္ဂရဘာဏိနီ။၇၅၄.
‘‘ဣတော နီတာ မဟာရာဇ၊ နာရီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ကောသေယျဝသနာ သာမာ၊ ဇာတရူပသုမေခလာ။
၇၅၅.
‘‘သုရတ္တပါဒါ ကလျာဏီ၊ သုဝဏ္ဏမဏိမေခလာ။
ပါရေဝတက္ခီ သုတနူ၊ ဗိမ္ဗောဋ္ဌာ တနုမဇ္ဈိမာ။
၇၅၆.
‘‘သုဇာတာ ဘုဇလဋ္ဌီဝ၊ ဝေဒီဝ [ဝေလ္လီဝ (သီ. ပီ.)] တနုမဇ္ဈိမာ။ဒီဃဿာ ကေသာ အသိတာ၊ ဤသကဂ္ဂပဝေလ္လိတာ။
၇၅၇.
‘‘သုဇာတာ မိဂဆာပါဝ၊ ဟေမန္တဂ္ဂိသိခါရိဝ။
နဒီဝ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ သဉ္ဆန္နာ ခုဒ္ဒဝေဠုဘိ။
၇၅၈.

‘‘နာဂနာသူရု ကလျာဏီ၊ ပရမာ [ပဌမာ (သီ. ပီ.)] တိမ္ဗရုတ္ထနီ။နာတိဒီဃာ နာတိရဿာ၊ နာလောမာ နာတိလောမသာ’’။
၇၅၉.
‘‘နန္ဒာယ နူန မရဏေန၊ နန္ဒသိ သိရိဝါဟန။
အဟဉ္စ နူန နန္ဒာ စ၊ ဂစ္ဆာမ ယမသာဓနံ’’။
၇၆၀.
‘‘ဒိဗ္ဗံ အဓီယသေ မာယံ၊ အကာသိ စက္ခုမောဟနံ။
ယော မေ အမိတ္တံ ဟတ္ထဂတံ၊ ဝေဒေဟံ ပရိမောစယိ’’။
၇၆၁.
‘‘အဓီယန္တိ မဟာရာဇ [အဓိယန္တိ ဝေ မဟာရာဇ (သျာ. က.)]၊ ဒိဗ္ဗမာယိဓ ပဏ္ဍိတာ။တေ မောစယန္တိ အတ္တာနံ၊ ပဏ္ဍိတာ မန္တိနော ဇနာ။
၇၆၂.
‘‘သန္တိ မာဏဝပုတ္တာ မေ၊ ကုသလာ သန္ဓိဆေဒကာ။
ယေသံ ကတေန မဂ္ဂေန၊ ဝေဒေဟော မိထိလံ ဂတော’’။
၇၆၃.
‘‘ဣင်္ဃ ပဿ မဟာရာဇ၊ ဥမင်္ဂံ သာဓု မာပိတံ။
ဟတ္ထီနံ အထ အဿာနံ၊ ရထာနံ အထ ပတ္တိနံ။
အာလောကဘူတံ တိဋ္ဌန္တံ၊ ဥမင်္ဂံ သာဓု မာပိတံ’’ [နိဋ္ဌိတံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၇၆၄.
‘‘လာဘာ ဝတ ဝိဒေဟာနံ၊ ယဿိမေဒိသာ ပဏ္ဍိတာ။
ဃရေ ဝသန္တိ ဝိဇိတေ၊ ယထာ တွံသိ မဟောသဓ’’။
၇၆၅.
‘‘ဝုတ္တိဉ္စ ပရိဟာရဉ္စ၊ ဒိဂုဏံ ဘတ္တဝေတနံ။
ဒဒါမိ ဝိပုလေ ဘောဂေ၊ ဘုဉ္ဇ ကာမေ ရမဿု စ။မာ ဝိဒေဟံ ပစ္စဂမာ၊ ကိံ ဝိဒေဟော ကရိဿတိ’’။၇၆၆.
‘‘ယော စဇေထ မဟာရာဇ၊ ဘတ္တာရံ ဓနကာရဏာ။
ဥဘိန္နံ ဟောတိ ဂါရယှော၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။ယာဝ ဇီဝေယျ ဝေဒေဟော၊ နာညဿ ပုရိသော သိယာ။၇၆၇.
‘‘ယော စဇေထ မဟာရာဇ၊ ဘတ္တာရံ ဓနကာရဏာ။
ဥဘိန္နံ ဟောတိ ဂါရယှော၊ အတ္တနော စ ပရဿ စ။ယာဝ တိဋ္ဌေယျ ဝေဒေဟော၊ နာညဿ ဝိဇိတေ ဝသေ’’။၇၆၈.
‘‘ဒမ္မိ နိက္ခသဟဿံ တေ၊ ဂါမာသီတိဉ္စ ကာသိသု။

ဒါသိသတာနိ စတ္တာရိ၊ ဒမ္မိ ဘရိယာသတဉ္စ တေ။သဗ္ဗံ သေနင်္ဂမာဒါယ၊ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆ မဟောသဓ။
၇၆၉.
‘‘ယာဝ ဒဒန္တု ဟတ္ထီနံ၊ အဿာနံ ဒိဂုဏံ ဝိဓံ။
တပ္ပေန္တု အန္နပါနေန၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ’’။
၇၇၀.
‘‘ဟတ္ထီ အဿေ ရထေ ပတ္တီ၊ ဂစ္ဆေဝါဒါယ ပဏ္ဍိတ။
ပဿတု တံ မဟာရာဇာ၊ ဝေဒေဟော မိထိလံ ဂတံ [မိထိလဂ္ဂဟံ (က.)]။
၇၇၁.
‘‘ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီ၊ သေနာ ပဒိဿတေ မဟာ။
စတုရင်္ဂိနီ ဘီသရူပါ၊ ကိံ နု မညသိ ပဏ္ဍိတ’’ [မညန္တိ ပဏ္ဍိတာ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
၇၇၂.
‘‘အာနန္ဒော တေ မဟာရာဇ၊ ဥတ္တမော ပဋိဒိဿတိ။
သဗ္ဗံ သေနင်္ဂမာဒါယ၊ သောတ္ထိံ ပတ္တော မဟောသဓော’’။
၇၇၃.
‘‘ယထာ ပေတံ သုသာနသ္မိံ၊ ဆဍ္ဍေတွာ စတုရော ဇနာ။
ဧဝံ ကပိလယေ တျမှ [ကပ္ပိလိယေ တျမှာ (သျာ.)၊ ကမ္ပိလ္လိယေ တျမှာ (သီ.)၊ ကမ္ပိလ္လိယရဋ္ဌေ (ပီ.)]၊ ဆဍ္ဍယိတွာ ဣဓာဂတာ။
၇၇၄.
‘‘အထ တွံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
ကေန ဝါ အတ္ထဇာတေန၊ အတ္တာနံ ပရိမောစယိ’’။
၇၇၅.
‘‘အတ္ထံ အတ္ထေန ဝေဒေဟ၊ မန္တံ မန္တေန ခတ္တိယ။
ပရိဝါရယိံ [ပရိဝါရယိဿံ (သီ. သျာ.)] ရာဇာနံ၊ ဇမ္ဗုဒီပံဝ သာဂရော’’။၇၇၆.
‘‘ဒိန္နံ နိက္ခသဟဿံ မေ၊ ဂါမာသီတိ စ ကာသိသု။
ဒါသီသတာနိ စတ္တာရိ၊ ဒိန္နံ ဘရိယာသတဉ္စ မေ။
သဗ္ဗံ သေနင်္ဂမာဒါယ၊ သောတ္ထိနာမှိ ဣဓာဂတော’’။
၇၇၇.
‘‘သုသုခံ ဝတ သံဝါသော၊ ပဏ္ဍိတေဟီတိ သေနက။
ပက္ခီဝ ပဉ္ဇရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တဂတေ [အမိတ္တဿ ဟတ္ထဂတေ (က.)]၊ မောစယီ နော မဟောသဓော’’။၇၇၈.
‘‘ဧဝမေတံ မဟာရာဇ၊ ပဏ္ဍိတာ ဟိ သုခါဝဟာ။
ပက္ခီဝ ပဉ္ဇရေ ဗဒ္ဓေ၊ မစ္ဆေ ဇာလဂတေရိဝ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တဂတေ၊ မောစယီ နော မဟောသဓော’’။

၇၇၉.
‘‘အာဟညန္တု သဗ္ဗဝီဏာ၊ ဘေရိယော ဒိန္ဒိမာနိ စ။
ဓမေန္တု မာဂဓာ သင်္ခါ၊ ဝဂ္ဂူ နဒန္တု ဒုန္ဒုဘီ’’။၇၈၀.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ဗဟုံ အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။
၇၈၁.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗဟုံ အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။
၇၈၂.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗဟုံ အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။
၇၈၃.
‘‘ဗဟုဇနော ပသန္နောသိ၊ ဒိသွာ ပဏ္ဍိတမာဂတံ။
ပဏ္ဍိတမှိ အနုပ္ပတ္တေ၊ စေလုက္ခေပေါ အဝတ္တထာ’’တိ။
ဥမင်္ဂဇာတကံ [မဟာဥမ္မဂ္ဂဇာတကံ (သီ. ပီ.)၊ မဟောသဓဇာတကံ (သျာ.§က.)] ပဉ္စမံ။
၅၄၃. ဘူရိဒတ္တဇာတကံ (၆)
၇၈၄.
‘‘ယံ ကိဉ္စိ ရတနံ အတ္ထိ၊ ဓတရဋ္ဌနိဝေသနေ။
သဗ္ဗာနိ တေ ဥပယန္တု၊ ဓီတရံ ဒေဟိ ရာဇိနော’’။
၇၈၅.
‘‘န နော ဝိဝါဟော နာဂေဟိ၊ ကတပုဗ္ဗော ကုဒါစနံ။
တံ ဝိဝါဟံ အသံယုတ္တံ၊ ကထံ အမှေ ကရောမသေ’’။၇၈၆.
‘‘ဇီဝိတံ နူန တေ စတ္တံ၊ ရဋ္ဌံ ဝါ မနုဇာဓိပ။
န ဟိ နာဂေ ကုပိတမှိ၊ စိရံ ဇီဝန္တိ တာဒိသာ။၇၈၇.
‘‘ယော တွံ ဒေဝ မနုဿောသိ၊ ဣဒ္ဓိမန္တံ အနိဒ္ဓိမာ။ဝရုဏဿ နိယံ ပုတ္တံ၊ ယာမုနံ အတိမညသိ’’။
၇၈၈.
‘‘နာတိမညာမိ ရာဇာနံ၊ ဓတရဋ္ဌံ ယသဿိနံ။
ဓတရဋ္ဌော ဟိ နာဂါနံ၊ ဗဟူနမပိ ဣဿရော။
၇၈၉.
‘‘အဟိ မဟာနုဘာဝေါပိ၊ န မေ ဓီတရမာရဟော။
ခတ္တိယော စ ဝိဒေဟာနံ၊ အဘိဇာတာ သမုဒ္ဒဇာ’’။

၇၉၀.
‘‘ကမ္ဗလဿတရာ ဥဋ္ဌေန္တု၊ သဗ္ဗေ နာဂေ နိဝေဒယ။
ဗာရာဏသိံ ပဝဇ္ဇန္တု၊ မာ စ ကဉ္စိ [ကိဉ္စိ (သီ. ပီ. က.)] ဝိဟေဌယုံ’’။၇၉၁.
‘‘နိဝေသနေသု သောဗ္ဘေသု၊ ရထိယာ စစ္စရေသု စ။
ရုက္ခဂ္ဂေသု စ လမ္ဗန္တု၊ ဝိတတာ တောရဏေသု စ။
၇၉၂.
‘‘အဟမ္ပိ သဗ္ဗသေတေန၊ မဟတာ သုမဟံ ပုရံ။
ပရိက္ခိပိဿံ ဘောဂေဟိ၊ ကာသီနံ ဇနယံ ဘယံ’’။၇၉၃.
တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဥရဂါနေကဝဏ္ဏိနော။
ဗာရာဏသိံ ပဝဇ္ဇိံသု၊ န စ ကဉ္စိ ဝိဟေဌယုံ။၇၉၄.
နိဝေသနေသု သောဗ္ဘေသု၊ ရထိယာ စစ္စရေသု စ။
ရုက္ခဂ္ဂေသု စ လမ္ဗိံသု၊ ဝိတတာ တောရဏေသု စ။၇၉၅.
တေသု ဒိသွာန လမ္ဗန္တေ၊ ပုထူ ကန္ဒိံသု နာရိယော။
နာဂေ သောဏ္ဍိကတေ ဒိသွာ၊ ပဿသန္တေ မုဟုံ မုဟုံ။
၇၉၆.
ဗာရာဏသီ ပဗျဓိတာ၊ အာတုရာ သမပဇ္ဇထ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ‘‘ဓီတရံ ဒေဟိ ရာဇိနော’’။
၇၉၇.
‘‘ပုပ္ဖာဘိဟာရဿ ဝနဿ မဇ္ဈေ၊ ကော လောဟိတက္ခေါ ဝိတတန္တရံသော။
ကာ ကမ္ဗုကာယူရဓရာ သုဝတ္ထာ၊ တိဋ္ဌန္တိ နာရိယော ဒသ ဝန္ဒမာနာ။
၇၉၈.
‘‘ကော တွံ ဗြဟာဗာဟု ဝနဿ မဇ္ဈေ၊ ဝိရောစသိ ဃတသိတ္တောဝ အဂ္ဂိ။
မဟေသက္ခေါ အညတရောသိ ယက္ခေါ၊ ဥဒါဟု နာဂေါသိ မဟာနုဘာဝေါ’’။
၇၉၉.
‘‘နာဂေါဟမသ္မိ ဣဒ္ဓိမာ၊ တေဇဿီ [တေဇသီ (သီ. သျာ. ပီ. က.)] ဒုရတိက္ကမော။ဍံသေယျံ တေဇသာ ကုဒ္ဓေါ၊ ဖီတံ ဇနပဒံ အပိ။
၈၀၀.
‘‘သမုဒ္ဒဇာ ဟိ မေ မာတာ၊ ဓတရဋ္ဌော စ မေ ပိတာ။
သုဒဿနကနိဋ္ဌောသ္မိ၊ ဘူရိဒတ္တောတိ မံ ဝိဒူ’’။
၈၀၁.
‘‘ယံ ဂမ္ဘီရံ သဒါဝဋ္ဋံ၊ ရဟဒံ ဘိသ္မံ ပေက္ခသိ။

ဧသ ဒိဗျော မမာဝါသော၊ အနေကသတပေါရိသော။
၈၀၂.
‘‘မယူရကောဉ္စာဘိရုဒံ၊ နီလောဒံ ဝနမဇ္ဈတော။
ယမုနံ ပဝိသ မာ ဘီတော၊ ခေမံ ဝတ္တဝတံ [ဝတ္တဝတိံ (သျာ. က.)] သိဝံ’’။၈၀၃.
‘‘တတ္ထ ပတ္တော သာနုစရော၊ သဟ ပုတ္တေန ဗြာဟ္မဏ။
ပူဇိတော မယှံ ကာမေဟိ၊ သုခံ ဗြာဟ္မဏ ဝစ္ဆသိ’’။
၈၀၄.
‘‘သမာ သမန္တပရိတော၊ ပဟူတတဂရာ [ဗဟုကာ တဂ္ဂရာ (သီ. သျာ. ပီ.)] မဟီ။
ဣန္ဒဂေါပကသဉ္ဆန္နာ၊ သောဘတိ ဟရိတုတ္တမာ။
၈၀၅.
‘‘ရမ္မာနိ ဝနစေတျာနိ၊ ရမ္မာ ဟံသူပကူဇိတာ။
ဩပုပ္ဖာပဒ္မာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပေါက္ခရညော [ပေါက္ခရညာ (သျာ. ပီ.)] သုနိမ္မိတာ။၈၀၆.
‘‘အဋ္ဌံသာ သုကတာ ထမ္ဘာ၊ သဗ္ဗေ ဝေဠုရိယာမယာ။
သဟဿထမ္ဘာ ပါသာဒါ၊ ပူရာ ကညာဟိ ဇောတရေ။
၈၀၇.
‘‘ဝိမာနံ ဥပပန္နောသိ၊ ဒိဗျံ ပုညေဟိ အတ္တနော။
အသမ္ဗာဓံ သိဝံ ရမ္မံ၊ အစ္စန္တသုခသံဟိတံ။
၈၀၈.
‘‘မညေ သဟဿနေတ္တဿ၊ ဝိမာနံ နာဘိကင်္ခသိ။
ဣဒ္ဓီ ဟိ တျာယံ ဝိပုလာ၊ သက္ကဿေဝ ဇုတီမတော’’။
၈၀၉.
‘‘မနသာပိ န ပတ္တဗ္ဗော၊ အာနုဘာဝေါ ဇုတီမတော။
ပရိစာရယမာနာနံ၊ သဣန္ဒာနံ [ဣန္ဒာနံ (သျာ. က.)] ဝသဝတ္တိနံ’’။၈၁၀.
‘‘တံ ဝိမာနံ အဘိဇ္ဈာယ၊ အမရာနံ သုခေသိနံ။
ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တော၊ သေမိ ဝမ္မိကမုဒ္ဓနိ’’။
၈၁၁.
‘‘အဟဉ္စ မိဂမေသာနော၊ သပုတ္တော ပါဝိသိံ ဝနံ။
တံ မံ မတံ ဝါ ဇီဝံ ဝါ၊ နာဘိဝေဒေန္တိ ဉာတကာ။၈၁၂.
‘‘အာမန္တယေ ဘူရိဒတ္တံ၊ ကာသိပုတ္တံ ယသဿိနံ။တယာ နော သမနုညာတာ၊ အပိ ပဿေမု ဉာတကေ’’။
၈၁၃.

‘‘ဧသော ဟိ ဝတ မေ ဆန္ဒော၊ ယံ ဝသေသိ မမန္တိကေ။န ဟိ ဧတာဒိသာ ကာမာ၊ သုလဘာ ဟောန္တိ မာနုသေ။
၈၁၄.
‘‘သစေ တွံ နိစ္ဆသေ ဝတ္ထုံ၊ မမ ကာမေဟိ ပူဇိတော။
မယာ တွံ သမနုညာတော၊ သောတ္ထိံ ပဿာဟိ ဉာတကေ’’။
၈၁၅.
‘‘ဓာရယိမံ မဏိံ ဒိဗျံ၊ ပသုံ ပုတ္တေ စ ဝိန္ဒတိ။
အရောဂေါ သုခိတော ဟောတိ [ဟောဟိ (သျာ.)]၊ ဂစ္ဆေဝါဒါယ ဗြာဟ္မဏ’’။၈၁၆.
‘‘ကုသလံ ပဋိနန္ဒာမိ၊ ဘူရိဒတ္တ ဝစော တဝ။
ပဗ္ဗဇိဿာမိ ဇိဏ္ဏောသ္မိ၊ န ကာမေ အဘိပတ္ထယေ’’။
၈၁၇.
‘‘ဗြဟ္မစရိယဿ စေ ဘင်္ဂေါ၊ ဟောတိ ဘောဂေဟိ ကာရိယံ။
အဝိကမ္ပမာနော ဧယျာသိ၊ ဗဟုံ ဒဿာမိ တေ ဓနံ’’။၈၁၈.
‘‘ကုသလံ ပဋိနန္ဒာမိ၊ ဘူရိဒတ္တ ဝစော တဝ။
ပုနပိ အာဂမိဿာမိ၊ သစေ အတ္ထော ဘဝိဿတိ’’။
၈၁၉.
‘‘ဣဒံ ဝတွာ ဘူရိဒတ္တော၊ ပေသေသိ စတုရော ဇနေ။
ဧထ ဂစ္ဆထ ဥဋ္ဌေထ၊ ခိပ္ပံ ပါပေထ ဗြာဟ္မဏံ။
၈၂၀.
တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဥဋ္ဌာယ စတုရော ဇနာ။
ပေသိတာ ဘူရိဒတ္တေန၊ ခိပ္ပံ ပါပေသု ဗြာဟ္မဏံ။
၈၂၁.
‘‘မဏိံ ပဂ္ဂယှ မင်္ဂလျံ၊ သာဓုဝိတ္တံ [သာဓုစိတ္တံ (ပီ.)] မနောရမံ။သေလံ ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ ကော ဣမံ မဏိမဇ္ဈဂါ’’။
၈၂၂.
‘‘လောဟိတက္ခသဟဿာဟိ၊ သမန္တာ ပရိဝါရိတံ။
အဇ္ဇ ကာလံ ပထံ [ပဒံ (သီ. ပီ.)] ဂစ္ဆံ၊ အဇ္ဈဂါဟံ မဏိံ ဣမံ’’။
၈၂၃.
‘‘သုပစိဏ္ဏော အယံ သေလော၊ အစ္စိတော မဟိတော [မာနိတော (က.)] သဒါ။သုဓာရိတော သုနိက္ခိတ္တော၊ သဗ္ဗတ္ထမဘိသာဓယေ။
၈၂၄.
‘‘ဥပစာရဝိပန္နဿ၊ နိက္ခေပေ ဓာရဏာယ ဝါ။
အယံ သေလော ဝိနာသာယ၊ ပရိစိဏ္ဏော အယောနိသော။

၈၂၅.
‘‘န ဣမံ အကုသလော [ကုသလံ (က.)] ဒိဗျံ၊ မဏိံ ဓာရေတုမာရဟော။ပဋိပဇ္ဇ သတံ နိက္ခံ၊ ဒေဟိမံ ရတနံ မမ’’။
၈၂၆.
‘‘န စ မျာယံ မဏီ ကေယျော၊ ဂေါဟိ [ကေဟိ (က.)] ဝါ ရတနေဟိ ဝါ။သေလော ဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နော၊ နေဝ ကေယျော မဏီ မမ’’။
၈၂၇.
‘‘နော စေ တယာ မဏီ ကေယျော၊ ဂေါဟိ [ကေဟိ (က.)] ဝါ ရတနေဟိ ဝါ။အထ ကေန မဏီ ကေယျော၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။
၈၂၈.
‘‘ယော မေ သံသေ မဟာနာဂံ၊ တေဇဿိံ ဒုရတိက္ကမံ။
တဿ ဒဇ္ဇံ ဣမံ သေလံ၊ ဇလန္တမိဝ တေဇသာ’’။
၈၂၉.
‘‘ကော နု ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ သုပဏ္ဏော ပတတံ ဝရော။
နာဂံ ဇိဂီသမနွေသိ၊ အနွေသံ ဘက္ခမတ္တနော။
၈၃၀.
‘‘နာဟံ ဒိဇာဓိပေါ ဟောမိ၊ န ဒိဋ္ဌော ဂရုဠော မယာ။
အာသီဝိသေန ဝိတ္တောတိ [ဝိတ္တောသ္မိ (သျာ. က.)]၊ ဝဇ္ဇော ဗြာဟ္မဏ မံ ဝိဒူ’’။၈၃၁.
‘‘ကိံ နု တုယှံ ဗလံ အတ္ထိ၊ ကိံ သိပ္ပံ ဝိဇ္ဇတေ တဝ။
ကိသ္မိံ ဝါ တွံ ပရတ္ထဒ္ဓေါ၊ ဥရဂံ နာပစာယသိ’’။
၈၃၂.
‘‘အာရညိကဿ ဣသိနော၊ စိရရတ္တံ တပဿိနော။
သုပဏ္ဏော ကောသိယဿက္ခါ၊ ဝိသဝိဇ္ဇံ အနုတ္တရံ။၈၃၃.
‘‘တံ ဘာဝိတတ္တညတရံ၊ သမ္မန္တံ ပဗ္ဗတန္တရေ။
သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌာသိံ၊ ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတော။
၈၃၄.
‘‘သော တဒါ ပရိစိဏ္ဏော မေ၊ ဝတ္တဝါ ဗြဟ္မစရိယဝါ။
ဒိဗ္ဗံ ပါတုကရီ မန္တံ၊ ကာမသာ ဘဂဝါ မမ။
၈၃၅.
‘‘တျာဟံ မန္တေ ပရတ္ထဒ္ဓေါ၊ နာဟံ ဘာယာမိ ဘောဂိနံ။
အာစရိယော ဝိသဃာတာနံ၊ အလမ္ပါနောတိ [အာလမ္ဗာနောတိ (သီ. ပီ.)၊ အာလမ္ဗာယနောတိ (သျာ.)] မံ ဝိဒူ’’။
၈၃၆.
‘‘ဂဏှာမသေ မဏိံ တာတ၊ သောမဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။

မာ ဒဏ္ဍေန သိရိံ ပတ္တံ၊ ကာမသာ ပဇဟိမှသေ’’။
၈၃၇.
‘‘သကံ နိဝေသနံ ပတ္တံ၊ ယော တံ ဗြာဟ္မဏ ပူဇယိ။
ဧဝံ ကလျာဏကာရိဿ၊ ကိံ မောဟာ ဒုဗ္ဘိမိစ္ဆသိ’’။
၈၃၈.
‘‘သစေ တွံ [သစေ ဟိ (သီ. ပီ. က.)] ဓနကာမောသိ၊ ဘူရိဒတ္တော ပဒဿတိ [ဘူရိဒတ္တံ ပဒိဿသိ (က.)]။
တမေဝ ဂန္တွာ ယာစဿု၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ဓနံ’’။
၈၃၉.
‘‘ဟတ္ထဂတံ ပတ္တဂတံ၊ နိကိဏ္ဏံ ခါဒိတုံ ဝရံ။
မာ နော သန္ဒိဋ္ဌိကော အတ္ထော၊ သောမဒတ္တ ဥပစ္စဂါ’’။
၈၄၀.
‘‘ပစ္စတိ နိရယေ ဃောရေ၊ မဟိဿမပိ ဝိဝရတိ [မဟိဿမဝ ဒီယတိ (သီ. ပီ.)၊ မဟိမဿ ဝိန္ဒြီယတိ (သျာ.)]။မိတ္တဒုဗ္ဘီ ဟိတစ္စာဂီ၊ ဇီဝရေဝါပိ သုဿတိ [ဇီဝရေ စာပိ သုဿရေ (သီ. ပီ.)]။
၈၄၁.
‘‘သစေ တွံ [သစေ ဟိ (သီ. ပီ. က.)] ဓနကာမောသိ၊ ဘူရိဒတ္တော ပဒဿတိ။
မညေ အတ္တကတံ ဝေရံ၊ နစိရံ ဝေဒယိဿသိ’’။
၈၄၂.
‘‘မဟာယညံ ယဇိတွာန၊ ဧဝံ သုဇ္ဈန္တိ ဗြာဟ္မဏာ။
မဟာယညံ ယဇိဿာမ၊ ဧဝံ မောက္ခါမ ပါပကာ’’။
၈၄၃.
‘‘ဟန္ဒ ဒါနိ အပါယာမိ၊ နာဟံ အဇ္ဇ တယာ သဟ။
ပဒမ္ပေကံ [ပဒမေကံ (သျာ. က.)] န ဂစ္ဆေယျံ၊ ဧဝံ ကိဗ္ဗိသကာရိနာ’’။၈၄၄.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန ပိတရံ၊ သောမဒတ္တော ဗဟုဿုတော။
ဥဇ္ဈာပေတွာန ဘူတာနိ၊ တမှာ ဌာနာ အပက္ကမိ။
၈၄၅.
‘‘ဂဏှာဟေတံ မဟာနာဂံ၊ အာဟရေတံ မဏိံ မမ။
ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘော၊ ယဿ လောဟိတကော သိရော။
၈၄၆.
‘‘ကပ္ပါသပိစုရာသီဝ၊ ဧသော ကာယော ပဒိဿတိ [ကာယ’ဿ ဒိဿတိ (သီ. ပီ.)]။
ဝမ္မိကဂ္ဂဂတော သေတိ၊ တံ တွံ ဂဏှာဟိ ဗြာဟ္မဏ’’။
၈၄၇.
‘‘အထောသဓေဟိ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ ဇပ္ပံ မန္တပဒါနိ စ။
ဧဝံ တံ အသက္ခိ သတ္ထုံ [သဋ္ဌုံ (သီ. ပီ.)၊ ယုဋ္ဌုံ (သျာ.)၊ သုတ္တုံ (က.)]၊ ကတွာ ပရိတ္တမတ္တနော’’။
၈၄၈.

‘‘မမံ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ သဗ္ဗကာမသမိဒ္ဓိနံ။
ဣန္ဒြိယာနိ အဟဋ္ဌာနိ၊ သာဝံ [သာမံ (သီ. ပီ.)] ဇာတံ မုခံ တဝ။
၈၄၉.
‘‘ပဒ္မံ ယထာ ဟတ္ထဂတံ၊ ပါဏိနာ ပရိမဒ္ဒိတံ။
သာဝံ ဇာတံ [ယန္တံ (က.)] မုခံ တုယှံ၊ မမံ ဒိသွာန ဧဒိသံ။
၈၅၀.
‘‘ကစ္စိ နု တေ နာဘိသသိ [တေ နာဘိသယိ (သီ.)၊ တေ နာဘိဿသိ (သျာ.)]၊ ကစ္စိ တေ အတ္ထိ ဝေဒနာ။ယေန သာဝံ မုခံ တုယှံ၊ မမံ ဒိသွာန အာဂတံ’’။
၈၅၁.
‘‘သုပိနံ တာတ အဒ္ဒက္ခိံ၊ ဣတော မာသံ အဓောဂတံ။
ဒက္ခိဏံ ဝိယ မေ ဗာဟုံ၊ ဆေတွာ ရုဟိရမက္ခိတံ။
ပုရိသော အာဒါယ ပက္ကာမိ၊ မမ ရောဒန္တိယာ သတိ။
၈၅၂.
‘‘ယတောဟံ [ယတော တံ (သီ.)] သုပိနမဒ္ဒက္ခိံ၊ သုဒဿန ဝိဇာနဟိ။
တတော ဒိဝါ ဝါ ရတ္တိံ ဝါ၊ သုခံ မေ နောပလဗ္ဘတိ’’။
၈၅၃.
‘‘ယံ ပုဗ္ဗေ ပရိဝါရိံသု [ပရိစာရိံသု (သီ. ပီ.)]၊ ကညာ ရုစိရဝိဂ္ဂဟာ။ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာ၊ ဘူရိဒတ္တော န ဒိဿတိ။
၈၅၄.
‘‘ယံ ပုဗ္ဗေ ပရိဝါရိံသု [ပရိစာရိံသု (သီ. ပီ.)]၊ နေတ္တိံသဝရဓာရိနော။ကဏိကာရာဝ သမ္ဖုလ္လာ၊ ဘူရိဒတ္တော န ဒိဿတိ။
၈၅၅.
‘‘ဟန္ဒ ဒါနိ ဂမိဿာမ၊ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနံ။
ဓမ္မဋ္ဌံ သီလသမ္ပန္နံ၊ ပဿာမ တဝ ဘာတရံ’’။
၈၅၆.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တိံ၊ ဘူရိဒတ္တဿ မာတရံ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဘူရိဒတ္တဿ နာရိယော။
၈၅၇.
‘‘ပုတ္တံ တေယျေ န ဇာနာမ၊ ဣတော မာသံ အဓောဂတံ။
မတံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဇီဝံ၊ ဘူရိဒတ္တံ ယသဿိနံ’’။
၈၅၈.
‘‘သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ [ဣမိဿာ ဂါထာယာနန္တရေ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု – ‘‘သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။ တေန တေန ပဓာဝိဿ၊ ပိယပုတ္တံ အပဿတီ’’တိ ဣတိ အယမ္ပိ ဂါထာ အာဂတာ]။
၈၅၉.

‘‘ကုရရီ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ။
၈၆၀.
‘‘သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနောဒကေ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ။
၈၆၁.
‘‘ကမ္မာရာနံ ယထာ ဥက္ကာ၊ အန္တော ဈာယတိ နော ဗဟိ။
ဧဝံ ဈာယာမိ သောကေန၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ’’။
၈၆၂.
‘‘သာလာဝ သမ္ပမထိတာ [သမ္ပမဒ္ဒိတာ (သျာ. က.)]၊ မာလုတေန ပမဒ္ဒိတာ။
သေန္တိ ပုတ္တာ စ ဒါရာ စ၊ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနေ’’။
၈၆၃.
‘‘ဣဒံ သုတွာန နိဂ္ဃောသံ၊ ဘူရိဒတ္တနိဝေသနေ။
အရိဋ္ဌော စ သုဘောဂေါ [သုဘဂေါ (သီ. ပီ.)] စ၊ ပဓာဝိံသု အနန္တရာ [ဥပဓာဝိံသု အနန္တရာ (သီ. ပီ.)]။၈၆၄.
‘‘အမ္မ အဿာသ မာ သောစိ၊ ဧဝံဓမ္မာ ဟိ ပါဏိနော။
စဝန္တိ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဧသဿ ပရိဏာမိတာ’’။
၈၆၅.
‘‘အဟမ္ပိ တာတ ဇာနာမိ၊ ဧဝံဓမ္မာ ဟိ ပါဏိနော။
သောကေန စ ပရေတသ္မိ၊ ဘူရိဒတ္တံ အပဿတီ။
၈၆၆.
‘‘အဇ္ဇ စေ မေ ဣမံ ရတ္တိံ၊ သုဒဿန ဝိဇာနဟိ။ဘူရိဒတ္တံ အပဿန္တီ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇီဝိတံ’’။
၈၆၇.
‘‘အမ္မ အဿာသ မာ သောစိ၊ အာနယိဿာမ ဘာတရံ။
ဒိသောဒိသံ ဂမိဿာမ၊ ဘာတုပရိယေသနံ စရံ။
၈၆၈.
‘‘ပဗ္ဗတေ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ ဂါမေသု နိဂမေသု စ။
ဩရေန သတ္တရတ္တဿ [ဩရေန ဒသရတ္တဿ (သီ. ပီ.)]၊ ဘာတရံ ပဿ အာဂတံ’’။
၈၆၉.
‘‘ဟတ္ထာ ပမုတ္တော ဥရဂေါ၊ ပါဒေ တေ နိပတီ ဘုသံ။
ကစ္စိ နု တံ ဍံသီ တာတ [ကစ္စိ တံ နု ဍသီ တာတ (သီ.)၊ ကစ္စိ နု ဍံသိတော တာတ (သျာ.)၊ ကစ္စိတာနုဍသီ တာတ (ပီ.)]၊ မာ ဘာယိ သုခိတော ဘဝ’’။
၈၇၀.
‘‘နေဝ မယှံ အယံ နာဂေါ၊ အလံ ဒုက္ခါယ ကာယစိ။
ယာဝတတ္ထိ အဟိဂ္ဂါဟော၊ မယာ ဘိယျော န ဝိဇ္ဇတိ’’။

၈၇၁.
‘‘ကော နု ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ဒိတ္တော [ဒတ္တော (သီ. သျာ. ပီ.)] ပရိသမာဂတော။အဝှာယန္တု သုယုဒ္ဓေန၊ သုဏန္တု ပရိသာ မမ’’။
၈၇၂.
‘‘တွံ မံ နာဂေန အာလမ္ပ၊ အဟံ မဏ္ဍူကဆာပိယာ။
ဟောတု နော အဗ္ဘုတံ တတ္ထ၊ အာသဟဿေဟိ ပဉ္စဟိ’’။
၈၇၃.
‘‘အဟဉှိ ဝသုမာ အဍ္ဎော၊ တွံ ဒလိဒ္ဒောသိ မာဏဝ။ကော နု တေ ပါဋိဘောဂတ္ထိ၊ ဥပဇူတဉ္စ ကိံ သိယာ။၈၇၄.
‘‘ဥပဇူတဉ္စ မေ အဿ၊ ပါဋိဘောဂေါ စ တာဒိသော။
ဟောတု နော အဗ္ဘုတံ တတ္ထ၊ အာသဟဿေဟိ ပဉ္စဟိ’’။၈၇၅.
‘‘သုဏောဟိ မေ မဟာရာဇ၊ ဝစနံ ဘဒ္ဒမတ္ထု တေ။
ပဉ္စန္နံ မေ သဟဿာနံ၊ ပါဋိဘောဂေါ ဟိ ကိတ္တိမ’’။
၈၇၆.
‘‘ပေတ္တိကံ ဝါ ဣဏံ ဟောတိ၊ ယံ ဝါ ဟောတိ သယံကတံ။
ကိံ တွံ ဧဝံ ဗဟုံ မယှံ၊ ဓနံ ယာစသိ ဗြာဟ္မဏ’’။
၈၇၇.
‘‘အလမ္ပါနော ဟိ နာဂေန၊ မမံ အဘိဇိဂီသတိ [အဘိဇိဂိံသတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။အဟံ မဏ္ဍူကဆာပိယာ၊ ဍံသယိဿာမိ ဗြာဟ္မဏံ။
၈၇၈.
‘‘တံ တွံ ဒဋ္ဌုံ မဟာရာဇ၊ အဇ္ဇ ရဋ္ဌာဘိဝဍ္ဎန။
ခတ္တသင်္ဃပရိဗျူဠှော၊ နိယျာဟိ အဟိဒဿနံ’’ [အဘိဒဿနံ (သီ. ပီ.)]။၈၇၉.
‘‘နေဝ တံ အတိမညာမိ၊ သိပ္ပဝါဒေန မာဏဝ။
အတိမတ္တောသိ သိပ္ပေန၊ ဥရဂံ နာပစာယသိ’’။
၈၈၀.
‘‘အဟမ္ပိ နာတိမညာမိ၊ သိပ္ပဝါဒေန ဗြာဟ္မဏ။
အဝိသေန စ နာဂေန၊ ဘုသံ ဝဉ္စယသေ ဇနံ။
၈၈၁.
‘‘ဧဝံ စေတံ ဇနော ဇညာ၊ ယထာ ဇာနာမိ တံ အဟံ။
န တွံ လဘသိ အာလမ္ပ၊ ဘုသမုဋ္ဌိံ [ထုသမုဋ္ဌိံ (သျာ.)၊ သတ္တုမုဋ္ဌိံ (သီ. ပီ.)] ကုတော ဓနံ’’။၈၈၂.
‘‘ခရာဇိနော ဇဋီ ဒုမ္မီ [ရုမ္မီ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဒိတ္တော ပရိသမာဂတော။

ယော တွံ ဧဝံ ဂတံ နာဂံ၊ အဝိသော အတိမညသိ။
၈၈၃.
‘‘အာသဇ္ဇ ခေါ နံ ဇညာသိ၊ ပုဏ္ဏံ ဥဂ္ဂဿ တေဇသော။မညေ တံ ဘသ္မရာသိံဝ၊ ခိပ္ပမေသော ကရိဿတိ’’။၈၈၄.
‘‘သိယာ ဝိသံ သိလုတ္တဿ၊ ဒေဍ္ဍုဘဿ သိလာဘုနော။နေဝ လောဟိတသီသဿ၊ ဝိသံ နာဂဿ ဝိဇ္ဇတိ’’။
၈၈၅.
‘‘သုတမေတံ အရဟတံ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
ဣဓ ဒါနာနိ ဒတွာန၊ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ ဒါယကာ။
ဇီဝန္တော ဒေဟိ ဒါနာနိ၊ ယဒိ တေ အတ္ထိ ဒါတဝေ။၈၈၆.
‘‘အယံ နာဂေါ မဟိဒ္ဓိကော၊ တေဇဿီ ဒုရတိက္ကမော။တေန တံ ဍံသယိဿာမိ၊ သော တံ ဘသ္မံ ကရိဿတိ’’။
၈၈၇.
‘‘မယာပေတံ သုတံ သမ္မ၊ သညတာနံ တပဿိနံ။
ဣဓ ဒါနာနိ ဒတွာန၊ သဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တိ ဒါယကာ။
တွမေဝ ဒေဟိ ဇီဝန္တော၊ ယဒိ တေ အတ္ထိ ဒါတဝေ။
၈၈၈.
‘‘အယံ အဇမုခီ [အစ္စိမုခီ (သီ. သျာ. ပီ.)] နာမ၊ ပုဏ္ဏာ ဥဂ္ဂဿ တေဇသော။
တာယ တံ ဍံသယိဿာမိ၊ သာ တံ ဘသ္မံ ကရိဿတိ’’။
၈၈၉.
‘‘ယာ ဓီတာ ဓတရဋ္ဌဿ၊ ဝေမာတာ ဘဂိနီ မမ။
သာ တံ ဍံသတွဇမုခီ [သာ ဒိဿတု အစ္စိမုခီ (သီ. ပီ.)]၊ ပုဏ္ဏာ ဥဂ္ဂဿ တေဇသော’’။၈၉၀.
‘‘ဆမာယံ စေ နိသိဉ္စိဿံ၊ ဗြဟ္မဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
တိဏလတာနိ ဩသဓျော၊ ဥဿုဿေယျုံ အသံသယံ။
၈၉၁.
‘‘ဥဒ္ဓံ စေ ပါတယိဿာမိ၊ ဗြဟ္မဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
သတ္တ ဝဿာနိယံ ဒေဝေါ၊ န ဝဿေ န ဟိမံ ပတေ။
၈၉၂.
‘‘ဥဒကေ စေ နိသိဉ္စိဿံ၊ ဗြဟ္မဒတ္တ ဝိဇာနဟိ။
ယာဝန္တောဒကဇာ [ယာဝတာ ဩဒကာ (သီ.)၊ ယာဝတာ ဥဒကဇာ (ပီ.)] ပါဏာ၊ မရေယျုံ မစ္ဆကစ္ဆပါ’’။၈၉၃.
‘‘လောကျံ သဇန္တံ ဥဒကံ၊ ပယာဂသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတံ။

ကောမံ အဇ္ဈောဟရီ ဘူတော၊ ဩဂါဠှံ ယမုနံ နဒိံ’’။
၈၉၄.
‘‘ယဒေသ လောကာဓိပတီ ယသဿီ၊ ဗာရာဏသိံ ပကြိယ [ပကိရပရီ (သီ. ပီ.)၊ ပကိရဟရီ (သျာ.)] သမန္တတော။တဿာဟ ပုတ္တော ဥရဂူသဘဿ၊ သုဘောဂေါတိ မံ ဗြာဟ္မဏ ဝေဒယန္တိ’’။
၈၉၅.
‘‘သစေ ဟိ ပုတ္တော ဥရဂူသဘဿ၊ ကာသိဿ [ကံသဿ (သီ. ပီ.)] ရညော အမရာဓိပဿ။
မဟေသက္ခေါ အညတရော ပိတာ တေ၊ မစ္စေသု မာတာ ပန တေ အတုလျာ။
န တာဒိသော အရဟတိ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ဒါသမ္ပိ ဩဟာရိတုံ [ဩဟာတုံ (သီ. ပီ.)] မဟာနုဘာဝေါ’’။
၈၉၆.
‘‘ရုက္ခံ နိဿာယ ဝိဇ္ဈိတ္ထော၊ ဧဏေယျံ ပါတုမာဂတံ။
သော ဝိဒ္ဓေါ ဒူရမစရိ [ဒူရ’မသရာ (သီ. ပီ.)]၊ သရဝေဂေန သီဃဝါ [သေခဝါ (သီ. ပီ.)၊ ပေက္ခဝါ (သျာ. က.)]။
၈၉၇.
‘‘တံ တွံ ပတိတမဒ္ဒက္ခိ၊ အရညသ္မိံ ဗြဟာဝနေ။
သမံ သကာဇမာဒါယ၊ သာယံ နိဂြောဓုပါဂမိ။
၈၉၈.
‘‘သုကသာဠိကသင်္ဃုဋ္ဌံ၊ ပိင်္ဂလံ [ပိင်္ဂိယံ (သီ. သျာ. ပီ.)] သန္ထတာယုတံ။ကောကိလာဘိရုဒံ ရမ္မံ၊ ဓုဝံ ဟရိတသဒ္ဒလံ။
၈၉၉.
‘‘တတ္ထ တေ သော ပါတုရဟု၊ ဣဒ္ဓိယာ ယသသာ ဇလံ။
မဟာနုဘာဝေါ ဘာတာ မေ၊ ကညာဟိ ပရိဝါရိတော။
၉၀၀.
‘‘သော တေန ပရိစိဏ္ဏော တွံ၊ သဗ္ဗကာမေဟိ တပ္ပိတော။အဒုဋ္ဌဿ တုဝံ ဒုဗ္ဘိ၊ တံ တေ ဝေရံ ဣဓာဂတံ။
၉၀၁.
‘‘ခိပ္ပံ ဂီဝံ ပသာရေဟိ၊ န တေ ဒဿာမိ ဇီဝိတံ။
ဘာတု ပရိသရံ ဝေရံ၊ ဆေဒယိဿာမိ တေ သိရံ’’။
၉၀၂.
‘‘အဇ္ဈာယကော ယာစယောဂီ၊ အာဟုတဂ္ဂိ စ ဗြာဟ္မဏော။
ဧတေဟိ တီဟိ ဌာနေဟိ၊ အဝဇ္ဈော ဟောတိ [ဘဝတိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဗြာဟ္မဏော’’။၉၀၃.
‘‘ယံ ပူရံ ဓတရဋ္ဌဿ၊ ဩဂါဠှံ ယမုနံ နဒိံ။
ဇောတတေ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏံ၊ ဂိရိမာဟစ္စ ယာမုနံ။
၉၀၄.
‘‘တတ္ထ တေ ပုရိသဗျဂ္ဃာ၊ သောဒရိယာ မမ ဘာတရော။
ယထာ တေ တတ္ထ ဝက္ခန္တိ၊ တထာ ဟေဿသိ ဗြာဟ္မဏ’’။

၉၀၅.
‘‘အနိတ္တရာ ဣတ္တရသမ္ပယုတ္တာ၊ ယညာ စ ဝေဒါ စ သုဘောဂလောကေ။
တဒဂ္ဂရယှဉှိ ဝိနိန္ဒမာနော၊ ဇဟာတိ ဝိတ္တဉ္စ သတဉ္စ ဓမ္မံ။
၉၀၆.
‘‘အဇ္ဈေနမရိယာ ပထဝိံ ဇနိန္ဒာ၊ ဝေဿာ ကသိံ ပါရိစရိယဉ္စ သုဒ္ဒာ။
ဥပါဂု ပစ္စေကံ ယထာပဒေသံ၊ ကတာဟု ဧတေ ဝသိနာတိ အာဟု’’။
၉၀၇.
‘‘ဓာတာ ဝိဓာတာ ဝရုဏော ကုဝေရော၊ သောမော ယမော စန္ဒိမာ ဝါယု သူရိယော။ဧတေပိ ယညံ ပုထုသော ယဇိတွာ၊ အဇ္ဈာယကာနံ အထော သဗ္ဗကာမေ။
၉၀၈.
‘‘ဝိကာသိတာ စာပသတာနိ ပဉ္စ၊ ယော အဇ္ဇုနော ဗလဝါ ဘီမသေနော။
သဟဿဗာဟု အသမော ပထဗျာ၊ သောပိ တဒါ မာဒဟိ ဇာတဝေဒံ’’။
၉၀၉.
‘‘ယော ဗြာဟ္မဏေ ဘောဇယိ ဒီဃရတ္တံ၊ အန္နေန ပါနေန ယထာနုဘာဝံ။
ပသန္နစိတ္တော အနုမောဒမာနော၊ သုဘောဂ ဒေဝညတရော အဟောသိ’’။
၉၁၀.
‘‘မဟာသနံ ဒေဝမနောမဝဏ္ဏံ၊ ယော သပ္ပိနာ အသက္ခိ ဘောဇေတုမဂ္ဂိံ [ဇေတုမဂ္ဂိံ (သီ. ပီ.)]။
သ ယညတန္တံ ဝရတော ယဇိတွာ၊ ဒိဗ္ဗံ ဂတိံ မုစလိန္ဒဇ္ဈဂစ္ဆိ’’။
၉၁၁.
‘‘မဟာနုဘာဝေါ ဝဿသဟဿဇီဝီ၊ ယော ပဗ္ဗဇီ ဒဿနေယျော ဥဠာရော။
ဟိတွာ အပရိယန္တရဋ္ဌံ [ရထံ (သီ. ပီ.)] သသေနံ၊ ရာဇာ ဒုဒီပေါပိ ဇဂါမ [ဒုဒီပေါပဇ္ဈဂါမိ (သျာ.)] သဂ္ဂံ’’။
၉၁၂.
‘‘ယော သာဂရန္တံ သာဂရော ဝိဇိတွာ၊ ယူပံ သုဘံ သောဏ္ဏမယံ [သောဝဏ္ဏမယံ (သျာ. က.)] ဥဠာရံ။
ဥဿေသိ ဝေဿာနရမာဒဟာနော၊ သုဘောဂ ဒေဝညတရော အဟောသိ။
၉၁၃.
‘‘ယဿာနုဘာဝေန သုဘောဂ ဂင်္ဂါ၊ ပဝတ္တထ [ပဝတ္တတိ (သျာ. က.)] ဒဓိသန္နိသိန္နံ [ဒဓိသန္န (သီ. ပီ.)] သမုဒ္ဒံ။
သလောမပါဒော ပရိစရိယမဂ္ဂိံ၊ အင်္ဂေါ သဟဿက္ခပုရဇ္ဈဂစ္ဆိ’’။
၉၁၄.
‘‘မဟိဒ္ဓိကော ဒေဝဝရော ယသဿီ၊ သေနာပတိ တိဒိဝေ ဝါသဝဿ။
သော သောမယာဂေန မလံ ဝိဟန္တွာ၊ သုဘောဂ ဒေဝညတရော အဟောသိ’’။
၉၁၅.
‘‘အကာရယိ လောကမိမံ ပရဉ္စ၊ ဘာဂီရထိံ ဟိမဝန္တဉ္စ ဂိဇ္ဈံ [ဂိဇ္ဈံ (သျာ. က.)၊ ဝိဉ္ဈံ (?)]။ယော ဣဒ္ဓိမာ ဒေဝဝရော ယသဿီ၊ သောပိ တဒါ အာဒဟိ ဇာတဝေဒံ။
၉၁၆.

‘‘မာလာဂိရီ ဟိမဝါ ယော စ ဂိဇ္ဈော [ဝိဇ္ဈော (က.)၊ ဝိဇ္ဈာ (သျာ.)]၊ သုဒဿနော နိသဘော ကုဝေရု [ကာကနေရု (သီ. ပီ.)၊ ကာကဝေရု (သျာ.)]။
ဧတေ စ အညေ စ နဂါ မဟန္တာ၊ စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု’’။
၉၁၇.
‘‘အဇ္ဈာယကံ မန္တဂုဏူပပန္နံ၊ တပဿိနံ ယာစယောဂေါတိဓာဟု [တိစာဟ (သီ. ပီ.)၊ တိ စာဟု (က.)]။
တီရေ သမုဒ္ဒဿုဒကံ သဇန္တံ [သိဉ္စန္တံ (က.)]၊ သာဂရောဇ္ဈောဟရိ တေနပေယျော။
၉၁၈.
‘‘အာယာဂဝတ္ထူနိ ပုထူ ပထဗျာ၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါသဝဿ။
ပုရိမံ ဒိသံ ပစ္ဆိမံ ဒက္ခိဏုတ္တရံ၊ သံဝိဇ္ဇမာနာ ဇနယန္တိ ဝေဒံ’’။
၉၁၉.
‘‘ကလီ ဟိ ဓီရာန ကဋံ မဂါနံ၊ ဘဝန္တိ ဝေဒဇ္ဈဂတာနရိဋ္ဌ။
မရီစိဓမ္မံ အသမေက္ခိတတ္တာ၊ မာယာဂုဏာ နာတိဝဟန္တိ ပညံ။
၉၂၀.
‘‘ဝေဒါ န တာဏာယ ဘဝန္တိ ဒဿ၊ မိတ္တဒ္ဒုနော ဘူနဟုနော နရဿ။
န တာယတေ ပရိစိဏ္ဏော စ အဂ္ဂိ၊ ဒောသန္တရံ မစ္စမနရိယကမ္မံ။
၉၂၁.
‘‘သဗ္ဗဉ္စ မစ္စာ သဓနံ သဘောဂံ [သဓနာ သဘောဂါ (သီ. သျာ. ပီ. က.)]၊ အာဒီပိတံ ဒါရု တိဏေန မိဿံ။ဒဟံ န တပ္ပေ [န တပ္ပေ အဂ္ဂိ (က.)] အသမတ္ထတေဇော၊ ကော တံ သုဘိက္ခံ ဒွိရသညု ကယိရာ [ဒိရသည ကုရိယာ (သီ.)၊ ဒိရသညု ကုရိယာ (ပီ.)]။
၉၂၂.
‘‘ယထာပိ ခီရံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဒဓိ ဘဝိတွာ နဝနီတမ္ပိ ဟောတိ။
ဧဝမ္ပိ အဂ္ဂိ ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ တေဇော သမောရောဟတီ ယောဂယုတ္တော။
၉၂၃.
‘‘န ဒိဿတီ အဂ္ဂိမနုပ္ပဝိဋ္ဌော၊ သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ။
နာမတ္ထမာနော [နာမန္ထမာနော (သီ. ပီ.)] အရဏီနရေန၊ နာကမ္မုနာ ဇာယတိ ဇာတဝေဒော။၉၂၄.
‘‘သစေ ဟိ အဂ္ဂိ အန္တရတော ဝသေယျ၊ သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ။
သဗ္ဗာနိ သုဿေယျု ဝနာနိ လောကေ၊ သုက္ခါနိ ကဋ္ဌာနိ စ ပဇ္ဇလေယျုံ။
၉၂၅.
‘‘ကရောတိ စေ ဒါရုတိဏေန ပုညံ၊ ဘောဇံ နရော ဓူမသိခိံ ပတာပဝံ။
အင်္ဂါရိကာ လောဏကရာ စ သူဒါ၊ သရီရဒါဟာပိ ကရေယျု ပုညံ။
၉၂၆.
‘‘အထ စေ ဟိ ဧတေ န ကရောန္တိ ပုညံ၊ အဇ္ဈေနမဂ္ဂိံ ဣဓ တပ္ပယိတွာ။
န ကောစိ လောကသ္မိံ ကရောတိ ပုညံ၊ ဘောဇံ နရော ဓူမသိခိံ ပတာပဝံ။၉၂၇.
‘‘ကထဉှိ လောကာပစိတော သမာနော၊ အမနုညဂန္ဓံ ဗဟူနံ အကန္တံ။

ယဒေဝ မစ္စာ ပရိဝဇ္ဇယန္တိ၊ တဒပ္ပသတ္ထံ ဒွိရသညု ဘုဉ္ဇေ။
၉၂၈.
‘‘သိခိမ္ပိ ဒေဝေသု ဝဒန္တိ ဟေကေ၊ အာပံ မိလက္ခူ [မိလက္ခါ (သီ. ပီ.)] ပန ဒေဝမာဟု။
သဗ္ဗေဝ ဧတေ ဝိတထံ ဘဏန္တိ [ဂဏှန္တိ (က.)]၊ အဂ္ဂီ န ဒေဝညတရော န စာပေါ။
၉၂၉.
‘‘အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓမသညကာယံ [နိရိန္ဒြိယံ အန္တံ အသညကာယံ (သီ. ပီ.)၊ အနိဒြိယံ သန္တမသညကာယံ (သျာ.)]၊ ဝေဿာနရံ ကမ္မကရံ ပဇာနံ။
ပရိစရိယ မဂ္ဂိံ သုဂတိံ ကထံ ဝဇေ၊ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ပကုဗ္ဗမာနော [ပကူဗ္ဗမာနော (သျာ. က.)]။၉၃၀.
‘‘သဗ္ဗာဘိဘူ တာဟုဓ ဇီဝိကတ္ထာ၊ အဂ္ဂိဿ ဗြဟ္မာ ပရိစာရကောတိ။
သဗ္ဗာနုဘာဝီ စ ဝသီ ကိမတ္ထံ၊ အနိမ္မိတော နိမ္မိတံ ဝန္ဒိတဿ။
၉၃၁.
‘‘ဟဿံ အနိဇ္ဈာနခမံ အတစ္ဆံ၊ သက္ကာရဟေတု ပကိရိံသု ပုဗ္ဗေ။
တေ လာဘသက္ကာရေ အပါတုဘောန္တေ၊ သန္ဓာပိတာ [သန္ထမ္ဘိတာ (သီ. ပီ.)၊ သန္ဓာဘိတာ (သျာ.)၊ သန္တာပိတာ (က.)] ဇန္တုဘိ သန္တိဓမ္မံ။
၉၃၂.
‘‘အဇ္ဈေနမရိယာ ပထဝိံ ဇနိန္ဒာ၊ ဝေဿာ ကသိံ ပါရိစရိယဉ္စ သုဒ္ဒာ။
ဥပါဂု ပစ္စေကံ ယထာပဒေသံ၊ ကတာဟု ဧတေ ဝသိနာတိ အာဟု။
၉၃၃.
‘‘ဧတဉ္စ သစ္စံ ဝစနံ ဘဝေယျ၊ ယထာ ဣဒံ ဘာသိတံ ဗြာဟ္မဏေဟိ။
နာခတ္တိယော ဇာတု လဘေထ ရဇ္ဇံ၊ နာဗြာဟ္မဏော မန္တပဒါနိ သိက္ခေ။
နာညတြ ဝေဿေဟိ ကသိံ ကရေယျ၊ သုဒ္ဒော န မုစ္စေ ပရပေသနာယ [ပရပေဿိတာယ (သီ. ပီ.)]။
၉၃၄.
‘‘ယသ္မာ စ ဧတံ ဝစနံ အဘူတံ၊ မုသာဝိမေ ဩဒရိယာ ဘဏန္တိ။
တဒပ္ပပညာ အဘိသဒ္ဒဟန္တိ၊ ပဿန္တိ တံ ပဏ္ဍိတာ အတ္တနာဝ။
၉၃၅.
‘‘ခတျာ ဟိ ဝေဿာနံ [ခတ္တာ န ဝေဿာ န (သီ. ပီ.)] ဗလိံ ဟရန္တိ၊ အာဒါယ သတ္ထာနိ စရန္တိ ဗြာဟ္မဏာ။တံ တာဒိသံ သင်္ခုဘိတံ ပဘိန္နံ၊ ကသ္မာ ဗြဟ္မာ နုဇ္ဇု ကရောတိ လောကံ။
၉၃၆.
‘‘သစေ ဟိ သော ဣဿရော သဗ္ဗလောကေ၊ ဗြဟ္မာ ဗဟူဘူတပတီ [ဗြဟ္မပဟူ ဘူတပတီ (သျာ.)] ပဇာနံ။
ကိံ သဗ္ဗလောကံ ဝိဒဟီ အလက္ခိံ၊ ကိံ သဗ္ဗလောကံ န သုခိံ အကာသိ။
၉၃၇.
‘‘သစေ ဟိ သော ဣဿရော သဗ္ဗလောကေ၊ ဗြဟ္မာ ဗဟူဘူတပတီ ပဇာနံ။
မာယာ မုသာဝဇ္ဇမဒေန [မုသာဝဉ္စနပဒေန (က.)] စာပိ၊ လောကံ အဓမ္မေန ကိမတ္ထမကာရိ [ကိမတ္ထ’ကာသိ (သီ. ပီ.)၊ ကိမတ္ထကာရီ (သျာ.)]။
၉၃၈.

‘‘သစေ ဟိ သော ဣဿရော သဗ္ဗလောကေ၊ ဗြဟ္မာ ဗဟူဘူတပတီ ပဇာနံ။
အဓမ္မိကော ဘူတပတီ အရိဋ္ဌ၊ ဓမ္မေ သတိ ယော ဝိဒဟီ အဓမ္မံ။
၉၃၉.
‘‘ကီဋာ ပဋင်္ဂါ ဥရဂါ စ ဘေကာ [ဘိင်္ဂါ (သျာ.)]၊ ဟန္တွာ ကိမီ သုဇ္ဈတိ မက္ခိကာ စ။ဧတေပိ ဓမ္မာ အနရိယရူပါ၊ ကမ္ဗောဇကာနံ ဝိတထာ ဗဟူနံ။
၉၄၀.
‘‘သစေ ဟိ သော သုဇ္ဈတိ ယော ဟနာတိ၊ ဟတောပိ သော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာနံ။
ဘောဝါဒိ ဘောဝါဒိန မာရယေယျုံ [မာရဘေယျုံ (က.)]၊ ယေ စာပိ တေသံ အဘိသဒ္ဒဟေယျုံ။
၉၄၁.
‘‘နေဝ မိဂါ န ပသူ နောပိ ဂါဝေါ၊ အာယာစန္တိ အတ္တဝဓာယ ကေစိ။
ဝိပ္ဖန္ဒမာနေ ဣဓ ဇီဝိကတ္ထာ၊ ယညေသု ပါဏေ ပသုမာရဘန္တိ [မာဟရန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
၉၄၂.
‘‘ယူပုဿနေ [ယူပဿ တေ (သီ.)၊ ယူပဿ နေ (ပီ.)] ပသုဗန္ဓေ စ ဗာလာ၊ စိတ္တေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ မုခံ နယန္တိ။အယံ တေ ယူပေါ ကာမဒုဟော ပရတ္ထ၊ ဘဝိဿတိ သဿတော သမ္ပရာယေ။
၉၄၃.
‘‘သစေ စ ယူပေ မဏိသင်္ခမုတ္တံ၊ ဓညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ။
သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ၊ သစေ ဒုဟေ တိဒိဝေ သဗ္ဗကာမေ။
တေဝိဇ္ဇသင်္ဃာဝ ပုထူ ယဇေယျုံ၊ အဗြာဟ္မဏံ [န ဗြာဟ္မဏာ (သီ. သျာ.)] ကဉ္စိ န ယာဇယေယျုံ။၉၄၄.
‘‘ကုတော စ ယူပေ မဏိသင်္ခမုတ္တံ၊ ဓညံ ဓနံ ရဇတံ ဇာတရူပံ။
သုက္ခေသု ကဋ္ဌေသု နဝေသု စာပိ၊ ကုတော ဒုဟေ တိဒိဝေ သဗ္ဗကာမေ။
၉၄၅.
‘‘သဌာ စ လုဒ္ဒာ စ ပလုဒ္ဓဗာလာ [ဥပလဒ္ဓဗာလာ (သီ. ပီ.)]၊ စိတ္တေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ မုခံ နယန္တိ။အာဒါယ အဂ္ဂိံ မမ ဒေဟိ ဝိတ္တံ၊ တတော သုခီ ဟောဟိသိ သဗ္ဗကာမေ။
၉၄၆.
‘‘တမဂ္ဂိဟုတ္တံ သရဏံ ပဝိဿ၊ စိတ္တေဟိ ဝဏ္ဏေဟိ မုခံ နယန္တိ။
ဩရောပယိတွာ ကေသမဿုံ နခဉ္စ၊ ဝေဒေဟိ ဝိတ္တံ အတိဂါဠှယန္တိ [အတိဂါဠယန္တိ (သီ. ပီ.)]။၉၄၇.
‘‘ကာကာ ဥလူကံဝ ရဟော လဘိတွာ၊ ဧကံ သမာနံ ဗဟုကာ သမေစ္စ။
အန္နာနိ ဘုတွာ ကုဟကာ ကုဟိတွာ၊ မုဏ္ဍံ ကရိတွာ ယညပထောဿဇန္တိ။
၉၄၈.
‘‘ဧဝဉှိ သော ဝဉ္စိတော ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ဧကော သမာနော ဗဟုကာ [ဗဟုဟီ (သီ.)] သမေစ္စ။
တေ ယောဂယောဂေန ဝိလုမ္ပမာနာ၊ ဒိဋ္ဌံ အဒိဋ္ဌေန ဓနံ ဟရန္တိ။
၉၄၉.
‘‘အကာသိယာ ရာဇူဟိဝါနုသိဋ္ဌာ၊ တဒဿ အာဒါယ ဓနံ ဟရန္တိ။

တေ တာဒိသာ စောရသမာ အသန္တာ၊ ဝဇ္ဈာ န ဟညန္တိ အရိဋ္ဌ လောကေ။
၉၅၀.
‘‘ဣန္ဒဿ ဗာဟာရသိ ဒက္ခိဏာတိ၊ ယညေသု ဆိန္ဒန္တိ ပလာသယဋ္ဌိံ။
တံ စေပိ သစ္စံ မဃဝါ ဆိန္နဗာဟု၊ ကေနဿ ဣန္ဒော အသုရေ ဇိနာတိ။
၉၅၁.
‘‘တဉ္စေဝ တုစ္ဆံ မဃဝါ သမင်္ဂီ၊ ဟန္တာ အဝဇ္ဈော ပရမော သ ဒေဝေါ [သုဒေဝေါ (သျာ. က.)]။မန္တာ ဣမေ ဗြာဟ္မဏာ တုစ္ဆရူပါ၊ သန္ဒိဋ္ဌိကာ ဝဉ္စနာ ဧသ လောကေ။
၉၅၂.
‘‘မာလာဂိရိ ဟိမဝါ ယော စ ဂိဇ္ဈော၊ သုဒဿနော နိသဘော ကုဝေရု။
ဧတေ စ အညေ စ နဂါ မဟန္တာ၊ စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု။
၉၅၃.
‘‘ယထာပကာရာနိ ဟိ ဣဋ္ဌကာနိ၊ စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု။
န ပဗ္ဗတာ ဟောန္တိ တထာပကာရာ၊ အညာ ဒိသာ အစလာ တိဋ္ဌသေလာ။
၉၅၄.
‘‘န ဣဋ္ဌကာ ဟောန္တိ သိလာ စိရေန [စိရေနပိ (သီ. ပီ.)]၊ န တတ္ထ သဉ္ဇာယတိ အယော န လောဟံ။ယညဉ္စ ဧတံ ပရိဝဏ္ဏယန္တာ၊ စိတျာ ကတာ ယညကရေဟိ မာဟု။
၉၅၅.
‘‘အဇ္ဈာယကံ မန္တဂုဏူပပန္နံ၊ တပဿိနံ ယာစယောဂေါတိဓာဟု။
တီရေ သမုဒ္ဒဿုဒကံ သဇန္တံ၊ တံ သာဂရောဇ္ဈောဟရိ တေနပေယျော။
၉၅၆.
‘‘ပရောသဟဿမ္ပိ သမန္တဝေဒေ၊ မန္တူပပန္နေ နဒိယော ဝဟန္တိ။
န တေန ဗျာပန္နရသူဒကာ န၊ ကသ္မာ သမုဒ္ဒော အတုလော အပေယျော။
၉၅၇.
‘‘ယေ ကေစိ ကူပါ ဣဓ ဇီဝလောကေ၊ လောဏူဒကာ ကူပခဏေဟိ ခါတာ။
န ဗြာဟ္မဏဇ္ဈောဟရဏေန [ဗြာဟ္မဏဇ္ဈောဟရိ တေန (က.)] တေသု၊ အာပေါ အပေယျော ဒွိရသညု မာဟု။၉၅၈.
‘‘ပုရေ ပုရတ္ထာ ကာ ကဿ ဘရိယာ၊ မနော မနုဿံ အဇနေသိ ပုဗ္ဗေ။
တေနာပိ ဓမ္မေန န ကောစိ ဟီနော၊ ဧဝမ္ပိ ဝေါဿဂ္ဂဝိဘင်္ဂမာဟု [ဝေါဿဂ္ဂဝိဘာဂမာဟု (သီ.)]။၉၅၉.
‘‘စဏ္ဍာလပုတ္တောပိ အဓိစ္စ ဝေဒေ၊ ဘာသေယျ မန္တေ ကုသလော မတီမာ [မုတီမာ (သီ. ပီ.)]။
န တဿ မုဒ္ဓါပိ ဖလေယျ သတ္တဓာ၊ မန္တာ ဣမေ အတ္တဝဓာယ ကတာ [ကတ္တ (သီ. ပီ.)]။
၉၆၀.
‘‘ဝါစာကတာ ဂိဒ္ဓိကတာ [ဂိဒ္ဓိဂတာ (က.)] ဂဟီတာ၊ ဒုမ္မောစယာ ကဗျပထာနုပန္နာ။
ဗာလာန စိတ္တံ ဝိသမေ နိဝိဋ္ဌံ၊ တဒပ္ပပညာ အဘိသဒ္ဒဟန္တိ။
၉၆၁.

‘‘သီဟဿ ဗျဂ္ဃဿ စ ဒီပိနော စ၊ န ဝိဇ္ဇတီ ပေါရိသိယံဗလေန။
မနုဿဘာဝေါ စ ဂဝံဝ ပေက္ခေါ၊ ဇာတီ ဟိ တေသံ အသမာ သမာနာ [သမာနံ (သျာ. က.)]။
၉၆၂.
‘‘သစေ စ ရာဇာ ပထဝိံ ဝိဇိတွာ၊ သဇီဝဝါ အဿဝပါရိသဇ္ဇော။
သယမေဝ သော သတ္တုသင်္ဃံ ဝိဇေယျ၊ တဿပ္ပဇာ နိစ္စသုခီ [နိစ္စသုခါ (ပီ.)] ဘဝေယျ။
၉၆၃.
‘‘ခတ္တိယမန္တာ စ တယော စ ဝေဒါ၊ အတ္ထေန ဧတေ သမကာ ဘဝန္တိ။
တေသဉ္စ အတ္ထံ အဝိနိစ္ဆိနိတွာ၊ န ဗုဇ္ဈတီ ဩဃပထံဝ ဆန္နံ။
၉၆၄.
‘‘ခတ္တိယမန္တာ စ တယော စ ဝေဒါ၊ အတ္ထေန ဧတေ သမကာ ဘဝန္တိ။
လာဘော အလာဘော အယသော ယသော စ၊ သဗ္ဗေဝ တေသံ စတုန္နဉ္စ [သဗ္ဗေ တေ သဗ္ဗေသံ စတုန္န (သီ. ပီ.)] ဓမ္မာ။
၉၆၅.
‘‘ယထာပိ ဣဗ္ဘာ ဓနဓညဟေတု၊ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ [ကာရေန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပုထူ ပထဗျာ။
တေဝိဇ္ဇသင်္ဃာ စ တထေဝ အဇ္ဇ၊ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ [ကာရေန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပုထူ ပထဗျာ။
၉၆၆.
‘‘ဣဗ္ဘေဟိ ယေ တေ [ဧတေ (သီ. သျာ. ပီ.)] သမကာ ဘဝန္တိ၊ နိစ္စုဿုကာ ကာမဂုဏေသု ယုတ္တာ။
ကမ္မာနိ ကရောန္တိ [ကာရေန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ပုထူ ပထဗျာ၊ တဒပ္ပပညာ ဒွိရသညုရာ တေ’’။၉၆၇.
‘‘ကဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ၊ သင်္ခါပဏဝဒိန္ဒိမာ။
ပုရတော ပဋိပန္နာနိ၊ ဟာသယန္တာ ရထေသဘံ။
၉၆၈.
‘‘ကဿ ကဉ္စနပဋ္ဋေန၊ ပုထုနာ ဝိဇ္ဇုဝဏ္ဏိနာ။
ယုဝါ ကလာပသန္နဒ္ဓေါ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။၉၆၉.
‘‘ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝ၊ ခဒိရင်္ဂါရသန္နိဘံ။
မုခဉ္စ ရုစိရာ ဘာတိ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။
၉၇၀.
‘‘ကဿ ဇမ္ဗောနဒံ ဆတ္တံ၊ သသလာကံ မနောရမံ။
အာဒိစ္စရံသာဝရဏံ၊ ကော ဧတိ သိရိယာ ဇလံ။
၉၇၁.
‘‘ကဿ အင်္ဂံ [အင်္ကံ (သီ. ပီ.)] ပရိဂ္ဂယှ၊ ဝါဠဗီဇနိမုတ္တမံ။ဥဘတော ဝရပုညဿ [စရတေ ဝရပညဿ (သီ. ပီ.)]၊ မုဒ္ဓနိ ဥပရူပရိ။၉၇၂.
‘‘ကဿ ပေခုဏဟတ္ထာနိ၊ စိတြာနိ စ မုဒူနိ စ။

ကဉ္စနမဏိဒဏ္ဍာနိ [တပညမဏိဒဏ္ဍာနိ (သီ. ပီ.)၊ သုဝဏ္ဏမဏိဒဏ္ဍာနိ (သျာ. က.)]၊ စရန္တိ ဒုဘတော မုခံ။
၉၇၃.
‘‘ခဒိရင်္ဂါရဝဏ္ဏာဘာ၊ ဥက္ကာမုခပဟံသိတာ။
ကဿေတေ ကုဏ္ဍလာ ဝဂ္ဂူ၊ သောဘန္တိ ဒုဘတော မုခံ။
၉၇၄.
‘‘ကဿ ဝါတေန ဆုပိတာ၊ နိဒ္ဓန္တာ မုဒုကာဠကာ [မုဒုကာဠကံ (သီ.)၊ မုဒု ကာဠိကာ (သျာ.)]။သောဘယန္တိ နလာဋန္တံ၊ နဘာ ဝိဇ္ဇုရိဝုဂ္ဂတာ။
၉၇၅.
‘‘ကဿ ဧတာနိ အက္ခီနိ၊ အာယတာနိ ပုထူနိ စ။
ကော သောဘတိ ဝိသာလက္ခေါ၊ ကဿေတံ ဥဏ္ဏဇံ မုခံ။
၉၇၆.
‘‘ကဿေတေ လပနဇာတာ [လပနဇာ သုဒ္ဓါ (သီ. ပီ.)]၊ သုဒ္ဓါ သင်္ခဝရူပမာ။ဘာသမာနဿ သောဘန္တိ၊ ဒန္တာ ကုပ္ပိလသာဒိသာ။
၉၇၇.
‘‘ကဿ လာခါရသသမာ၊ ဟတ္ထပါဒါ သုခေဓိတာ။
ကော သော ဗိမ္ဗောဋ္ဌသမ္ပန္နော၊ ဒိဝါ သူရိယောဝ ဘာသတိ။
၉၇၈.
‘‘ဟိမစ္စယေ ဟိမဝတိ [ဟေမဝတော (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ မဟာသာလောဝ ပုပ္ဖိတော။
ကော သော ဩဒါတပါဝါရော၊ ဇယံ ဣန္ဒောဝ သောဘတိ။
၉၇၉.
‘‘သုဝဏ္ဏပီဠကာကိဏ္ဏံ၊ မဏိဒဏ္ဍဝိစိတ္တကံ။
ကော သော ပရိသမောဂယှ၊ ဤသံ ခဂ္ဂံ ပမုဉ္စတိ [ဤသော ခဂ္ဂံဝ မုဉ္စတိ (သီ. ပီ.)၊ ဘန္တေ ခဂ္ဂံ ပမုဉ္စတိ (သျာ.)]။
၉၈၀.
‘‘သုဝဏ္ဏဝိကတာ စိတ္တာ၊ သုကတာ စိတ္တသိဗ္ဗနာ [သိဗ္ဗိနီ (သျာ. က.)]။
ကော သော ဩမုဉ္စတေ ပါဒါ၊ နမော ကတွာ မဟေသိနော’’။
၉၈၁.
‘‘ဓတရဋ္ဌာ ဟိ တေ နာဂါ၊ ဣဒ္ဓိမန္တော ယသဿိနော။
သမုဒ္ဒဇာယ ဥပ္ပန္နာ၊ နာဂါ ဧတေ မဟိဒ္ဓိကာ’’တိ။
ဘူရိဒတ္တဇာတကံ ဆဋ္ဌံ။
၅၄၄. စန္ဒကုမာရဇာတကံ (၇)
၉၈၂.
‘‘ရာဇာသိ လုဒ္ဒကမ္မော၊ ဧကရာဇာ ပုပ္ဖဝတီယာ။
သော ပုစ္ဆိ ဗြဟ္မဗန္ဓုံ၊ ခဏ္ဍဟာလံ ပုရောဟိတံ မူဠှံ။၉၈၃.

‘သဂ္ဂါန မဂ္ဂမာစိက္ခ [သဂ္ဂမဂ္ဂမာစိက္ခ (သီ. ပီ.)]၊ တွံသိ ဗြာဟ္မဏ ဓမ္မဝိနယကုသလော။ယထာ ဣတော ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ နရာ ပုညာနိ ကတွာန’။
၉၈၄.
‘အတိဒါနံ ဒဒိတွာန၊ အဝဇ္ဈေ ဒေဝ ဃာတေတွာ။
ဧဝံ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ နရာ ပုညာနိ ကတွာန’။
၉၈၅.
‘ကိံ ပန တံ အတိဒါနံ၊ ကေ စ အဝဇ္ဈာ ဣမသ္မိ လောကသ္မိံ။
ဧတဉ္စ ခေါ နော အက္ခါဟိ၊ ယဇိဿာမိ ဒဒါမိ [ယဇိဿာမ ဒဒါမ (သီ. ပီ.)] ဒါနာနိ’။၉၈၆.
‘ပုတ္တေဟိ ဒေဝ ယဇိတဗ္ဗံ၊ မဟေသီဟိ နေဂမေဟိ စ။
ဥသဘေဟိ အာဇာနိယေဟိ စတူဟိ၊ သဗ္ဗစတုက္ကေန ဒေဝ ယဇိတဗ္ဗံ’’’။
၉၈၇.
‘‘တံ သုတွာ အန္တေပုရေ၊ ကုမာရာ မဟေသိယော စ ဟညန္တု။
ဧကော အဟောသိ နိဂ္ဃောသော၊ ဘိသ္မာ အစ္စုဂ္ဂတော သဒ္ဒော’’။
၉၈၈.
‘‘ဂစ္ဆထ ဝဒေထ ကုမာရေ၊ စန္ဒံ သူရိယဉ္စ ဘဒ္ဒသေနဉ္စ။
သူရဉ္စ ဝါမဂေါတ္တဉ္စ၊ ပစုရာ [ပသုရာ (သီ. ပီ. က.)] ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယ။
၉၈၉.
‘‘ကုမာရိယောပိ ဝဒေထ၊ ဥပသေနံ [ဥပသေနိံ (သီ.)၊ ဥပသေဏိံ (ပီ.)] ကောကိလဉ္စ မုဒိတဉ္စ။နန္ဒဉ္စာပိ ကုမာရိံ၊ ပစုရာ [ပသုရာ (သီ. ပီ. က.)] ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယ။
၉၉၀.
‘‘ဝိဇယမ္ပိ မယှံ မဟေသိံ၊ ဧရာဝတိံ [ဧကပတိံ (ပီ.)၊ ဧရာပတိံ (က.)] ကေသိနိံ သုနန္ဒဉ္စ။လက္ခဏဝရူပပန္နာ၊ ပစုရာ ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယ။
၉၉၁.
‘‘ဂဟပတယော စ ဝဒေထ၊ ပုဏ္ဏမုခံ ဘဒ္ဒိယံ သိင်္ဂါလဉ္စ။
ဝဍ္ဎဉ္စာပိ ဂဟပတိံ၊ ပစုရာ ကိရ ဟောထ ယညတ္ထာယ’’။
၉၉၂.
‘‘တေ တတ္ထ ဂဟပတယော၊ အဝေါစိသုံ သမာဂတာ ပုတ္တဒါရပရိကိဏ္ဏာ။
သဗ္ဗေဝ သိခိနော ဒေဝ ကရောဟိ၊ အထ ဝါ နော ဒါသေ သာဝေဟိ’’။
၉၉၃.
‘‘အဘယံကရမ္ပိ မေ ဟတ္ထိံ၊ နာဠာဂိရိံ အစ္စုဂ္ဂတံ ဝရုဏဒန္တံ [နာဠာဂိရိံ အစ္စုတံ ဝရုဏဒန္တံ (သီ.)၊ ရာဇဂိရိံ အစ္စုတဝရုဏဒန္တံ (ပီ.)]။
အာနေထ ခေါ နေ ခိပ္ပံ၊ ယညတ္ထာယ ဘဝိဿန္တိ။
၉၉၄.
‘‘အဿရတနမ္ပိ [အဿတရမ္ပိ (သီ. ပီ.)၊ အဿရတနမ္ပိ မေ (သျာ.)] ကေသိံ၊ သုရာမုခံ ပုဏ္ဏကံ ဝိနတကဉ္စ။အာနေထ ခေါ နေ ခိပ္ပံ၊ ယညတ္ထာယ ဘဝိဿန္တိ။

၉၉၅.
‘‘ဥသဘမ္ပိ [ဥသဘမ္ပိ မေ (သျာ.)] ယူထပတိံ အနောဇံ၊ နိသဘံ ဂဝမ္ပတိံ တေပိ မယှံ အာနေထ။သမူဟ [သမုပါ (သီ. ပီ.)၊ သမ္မုခါ (သျာ.)] ကရောန္တု သဗ္ဗံ၊ ယဇိဿာမိ ဒဒါမိ ဒါနာနိ။၉၉၆.
‘‘သဗ္ဗံ [သဗ္ဗမ္ပိ (သျာ.)] ပဋိယာဒေထ၊ ယညံ ပန ဥဂ္ဂတမှိ သူရိယမှိ။
အာဏာပေထ စ ကုမာရေ [အာဏာပေထ စန္ဒကုမာရေ (သျာ. က.)]၊ အဘိရမန္တု ဣမံ ရတ္တိံ။
၉၉၇.
‘‘သဗ္ဗံ [သဗ္ဗမ္ပိ (သျာ.)] ဥပဋ္ဌပေထ၊ ယညံ ပန ဥဂ္ဂတမှိ သူရိယမှိ။
ဝဒေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အဇ္ဇ ခေါ [ဝေါ (ပီ.)] ပစ္ဆိမာ ရတ္တိ’’။
၉၉၈.
‘‘တံတံ မာတာ အဝစ၊ ရောဒန္တီ အာဂန္တွာ ဝိမာနတော။
ယညော ကိရ တေ ပုတ္တ၊ ဘဝိဿတိ စတူဟိ ပုတ္တေဟိ’’။
၉၉၉.
‘‘သဗ္ဗေပိ မယှံ ပုတ္တာ စတ္တာ၊ စန္ဒသ္မိံ ဟညမာနသ္မိံ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိ’’။
၁၀၀၀.
‘‘မာ တံ [မာ (သီ. ပီ.)] ပုတ္တ သဒ္ဒဟေသိ၊ သုဂတိ ကိရ ဟောတိ ပုတ္တယညေန။နိရယာနေသော မဂ္ဂေါ၊ နေသော မဂ္ဂေါ ဟိ သဂ္ဂါနံ။
၁၀၀၁.
‘‘ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည၊ အဟိံသာ သဗ္ဗဘူတဘဗျာနံ’’။
ဧသ မဂ္ဂေါ သုဂတိယာ၊ န စ မဂ္ဂေါ ပုတ္တယညေန’’။
၁၀၀၂.
‘‘အာစရိယာနံ ဝစနာ၊ ဃာတေဿံ စန္ဒဉ္စ သူရိယဉ္စ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ [ပုတ္တေဟိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ယဇိတွာန ဒုစ္စဇေဟိ၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိ’’။၁၀၀၃.
‘‘တံတံ ပိတာပိ အဝစ၊ ဝသဝတ္တီ ဩရသံ သကံ ပုတ္တံ။
ယညော ကိရ တေ ပုတ္တ၊ ဘဝိဿတိ စတူဟိ ပုတ္တေဟိ’’။
၁၀၀၄.
‘‘သဗ္ဗေပိ မယှံ ပုတ္တာ စတ္တာ၊ စန္ဒသ္မိံ ဟညမာနသ္မိံ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိ’’။၁၀၀၅.
‘‘မာ တံ ပုတ္တ သဒ္ဒဟေသိ၊ သုဂတိ ကိရ ဟောတိ ပုတ္တယညေန။နိရယာနေသော မဂ္ဂေါ၊ နေသော မဂ္ဂေါ ဟိ သဂ္ဂါနံ။
၁၀၀၆.
‘‘ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည၊ အဟိံသာ သဗ္ဗဘူတဘဗျာနံ။

ဧသ မဂ္ဂေါ သုဂတိယာ၊ န စ မဂ္ဂေါ ပုတ္တယညေန’’။
၁၀၀၇.
‘‘အာစရိယာနံ ဝစနာ၊ ဃာတေဿံ စန္ဒဉ္စ သူရိယဉ္စ။
ပုတ္တေဟိ ယညံ ယဇိတွာန ဒုစ္စဇေဟိ၊ သုဂတိံ သဂ္ဂံ ဂမိဿာမိ’’။၁၀၀၈.
‘‘ဒါနာနိ ဒေဟိ ကောဏ္ဍည၊ အဟိံသာ သဗ္ဗဘူတဘဗျာနံ။
ပုတ္တပရိဝုတော တုဝံ၊ ရဋ္ဌံ ဇနပဒဉ္စ ပါလေဟိ’’။
၁၀၀၉.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထီ အဿေ စ ပါလေမ။
၁၀၁၀.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။
၁၀၁၁.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ အဿဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။
၁၀၁၂.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ [ဣဒံ ပဒံ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ]။ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာ၊ အပိ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတာ။
ဘိက္ခါစရိယံ စရိဿာမ’’။
၁၀၁၃.
‘‘ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယထ၊ ဝိလပန္တာ ဇီဝိတဿ ကာမာ ဟိ။
မုဉ္စေထ [မုဉ္စထ (သီ. ပီ.)] ဒါနိ ကုမာရေ၊ အလမ္ပိ မေ ဟောတု ပုတ္တယညေန’’။
၁၀၁၄.
‘‘ပုဗ္ဗေဝ ခေါသိ မေ ဝုတ္တော၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝဉ္စေတံ။
အထ နော ဥပက္ခဋဿ ယညဿ၊ ကသ္မာ ကရောသိ ဝိက္ခေပံ။
၁၀၁၅.
‘‘သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇေန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဧဒိသံ မဟာယညံ’’။
၁၀၁၆.
‘‘အထ ကိဿ ဇနော [စ နော (သီ. သျာ. ပီ.)] ပုဗ္ဗေ၊ သောတ္ထာနံ ဗြာဟ္မဏေ အဝါစေသိ။
အထ နော အကာရဏသ္မာ၊ ယညတ္ထာယ ဒေဝ ဃာတေသိ။
၁၀၁၇.
‘‘ပုဗ္ဗေဝ နော ဒဟရကာလေ [ဒဟရကေ သမာနေ (သီ. ပီ.)]၊ န ဟနေသိ [န မာရေသိ (သီ. ပီ.)] န ဃာတေသိ။ဒဟရမှာ ယောဗ္ဗနံ ပတ္တာ၊ အဒူသကာ တာတ ဟညာမ။

၁၀၁၈.
‘‘ဟတ္ထိဂတေ အဿဂတေ၊ သန္နဒ္ဓေ ပဿ နော မဟာရာဇ။
ယုဒ္ဓေ ဝါ ယုဇ္ဈမာနေ ဝါ၊ န ဟိ မာဒိသာ သူရာ ဟောန္တိ ယညတ္ထာယ။၁၀၁၉.
‘‘ပစ္စန္တေ ဝါပိ ကုပိတေ၊ အဋဝီသု ဝါ မာဒိသေ နိယောဇေန္တိ။
အထ နော အကာရဏသ္မာ၊ အဘူမိယံ တာတ ဟညာမ။
၁၀၂၀.
‘‘ယာပိ ဟိ တာ သကုဏိယော၊ ဝသန္တိ တိဏဃရာနိ ကတွာန။
တာသမ္ပိ ပိယာ ပုတ္တာ၊ အထ နော တွံ ဒေဝ ဃာတေသိ။
၁၀၂၁.
‘‘မာ တဿ သဒ္ဒဟေသိ၊ န မံ ခဏ္ဍဟာလော ဃာတေယျ။
မမဉှိ သော ဃာတေတွာန၊ အနန္တရာ တမ္ပိ ဒေဝ ဃာတေယျ။၁၀၂၂.
‘‘ဂါမဝရံ နိဂမဝရံ ဒဒန္တိ၊ ဘောဂမ္ပိဿ မဟာရာဇ။
အထဂ္ဂပိဏ္ဍိကာပိ၊ ကုလေ ကုလေ ဟေတေ ဘုဉ္ဇန္တိ။၁၀၂၃.
‘‘တေသမ္ပိ တာဒိသာနံ၊ ဣစ္ဆန္တိ ဒုဗ္ဘိတုံ မဟာရာဇ။ယေဘုယျေန ဧတေ၊ အကတညုနော ဗြာဟ္မဏာ ဒေဝ။
၁၀၂၄.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထီ အဿေ စ ပါလေမ။
၁၀၂၅.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။၁၀၂၆.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ အဿဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။
၁၀၂၇.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာ၊ အပိ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတာ။
ဘိက္ခါစရိယံ စရိဿာမ’’။
၁၀၂၈.
‘‘ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယထ၊ ဝိလပန္တာ ဇီဝိတဿ ကာမာ ဟိ။
မုဉ္စေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အလမ္ပိ မေ ဟောတု ပုတ္တယညေန’’။၁၀၂၉.

‘‘ပုဗ္ဗေဝ ခေါသိ မေ ဝုတ္တော၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝဉ္စေတံ။အထ နော ဥပက္ခဋဿ ယညဿ၊ ကသ္မာ ကရောသိ ဝိက္ခေပံ။
၁၀၃၀.
‘‘သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇေန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဧဒိသံ မဟာယညံ’’။
၁၀၃၁.
‘‘ယဒိ ကိရ ယဇိတွာ ပုတ္တေဟိ၊ ဒေဝလောကံ ဣတော စုတာ ယန္တိ။ဗြာဟ္မဏော တာဝ ယဇတု၊ ပစ္ဆာပိ ယဇသိ တုဝံ ရာဇာ။
၁၀၃၂.
‘‘ယဒိ ကိရ ယဇိတွာ ပုတ္တေဟိ၊ ဒေဝလောကံ ဣတော စုတာ ယန္တိ။ဧသွေဝ ခဏ္ဍဟာလော၊ ယဇတံ သကေဟိ ပုတ္တေဟိ။
၁၀၃၃.
‘‘ဧဝံ ဇာနန္တော ခဏ္ဍဟာလော၊ ကိံ ပုတ္တကေ န ဃာတေသိ။
သဗ္ဗဉ္စ ဉာတိဇနံ၊ အတ္တာနဉ္စ န ဃာတေသိ။
၁၀၃၄.
‘‘သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ နိရယံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇေန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဧဒိသံ မဟာယညံ။
၁၀၃၅.
[အယံ ဂါထာ သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ] ‘‘သစေ ဟိ သော သုဇ္ဈတိ ယော ဟနာတိ၊ ဟတောပိ သော သဂ္ဂမုပေတိ ဌာနံ။
ဘောဝါဒိ ဘောဝါဒိန မာရယေယျုံ၊ ယေ စာပိ တေသံ အဘိသဒ္ဒဟေယျုံ’’ [အယံ ဂါထာ သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ]။
၁၀၃၆.
‘‘ကထဉ္စ ကိရ ပုတ္တကာမာယော၊ ဂဟပတယော ဃရဏိယော စ။
နဂရမှိ န ဥပရဝန္တိ ရာဇာနံ၊ မာ ဃာတယိ ဩရသံ ပုတ္တံ။
၁၀၃၇.
‘‘ကထဉ္စ ကိရ ပုတ္တကာမာယော၊ ဂဟပတယော ဃရဏိယော စ။
နဂရမှိ န ဥပရဝန္တိ ရာဇာနံ၊ မာ ဃာတယိ အတြဇံ ပုတ္တံ။
၁၀၃၈.
‘‘ရညော စမှိ အတ္ထကာမော၊ ဟိတော စ သဗ္ဗဇနပဒဿ [သဗ္ဗဒါ ဇနပဒဿ (သီ. ပီ.)]။န ကောစိ အဿ ပဋိဃံ၊ မယာ ဇာနပဒော န ပဝေဒေတိ’’။
၁၀၃၉.
‘‘ဂစ္ဆထ ဝေါ ဃရဏိယော၊ တာတဉ္စ ဝဒေထ ခဏ္ဍဟာလဉ္စ။
မာ ဃာတေထ ကုမာရေ၊ အဒူသကေ သီဟသင်္ကာသေ။
၁၀၄၀.
‘‘ဂစ္ဆထ ဝေါ ဃရဏိယော၊ တာတဉ္စ ဝဒေထ ခဏ္ဍဟာလဉ္စ။

မာ ဃာတေထ ကုမာရေ၊ အပေက္ခိတေ သဗ္ဗလောကဿ’’။၁၀၄၁.
‘‘ယံ နူနာဟံ ဇာယေယျံ၊ ရထကာရကုလေသု ဝါ။
ပုက္ကုသကုလေသု ဝါ ဝေဿေသု ဝါ ဇာယေယျံ။
န ဟဇ္ဇ မံ ရာဇ ယညေ [ယညတ္ထာယ (သီ. ပီ.)] ဃာတေယျ’’။၁၀၄၂.
‘‘သဗ္ဗာ သီမန္တိနိယော ဂစ္ဆထ၊ အယျဿ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ပါဒေသု နိပတထ၊ အပရာဓာဟံ န ပဿာမိ။
၁၀၄၃.
‘‘သဗ္ဗာ သီမန္တိနိယော ဂစ္ဆထ၊ အယျဿ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ပါဒေသု နိပတထ၊ ကိန္တေ ဘန္တေ မယံ အဒူသေမ’’။
၁၀၄၄.
‘‘ကပဏာ [ကပဏံ (သီ. ပီ.)] ဝိလပတိ သေလာ၊ ဒိသွာန ဘာတရေ [ဘာတရော (သီ. သျာ. ပီ. က.)] ဥပနီတတ္တေ။ယညော ကိရ မေ ဥက္ခိပိတော၊ တာတေန သဂ္ဂကာမေန’’။
၁၀၄၅.
‘‘အာဝတ္တိ ပရိဝတ္တိ စ၊ ဝသုလော သမ္မုခါ ရညော။
မာ နော ပိတရံ အဝဓိ၊ ဒဟရမှာ ယောဗ္ဗနံ ပတ္တာ’’။
၁၀၄၆.
‘‘ဧသော တေ ဝသုလ ပိတာ၊ သမေဟိ ပိတရာ သဟ။
ဒုက္ခံ ခေါ မေ ဇနယသိ၊ ဝိလပန္တော အန္တေပုရသ္မိံ။
မုဉ္စေထ ဒါနိ ကုမာရေ၊ အလမ္ပိ မေ ဟောတု ပုတ္တယညေန’’။၁၀၄၇.
‘‘ပုဗ္ဗေဝ ခေါသိ မေ ဝုတ္တော၊ ဒုက္ကရံ ဒုရဘိသမ္ဘဝဉ္စေတံ။အထ နော ဥပက္ခဋဿ ယညဿ၊ ကသ္မာ ကရောသိ ဝိက္ခေပံ။
၁၀၄၈.
‘‘သဗ္ဗေ ဝဇန္တိ သုဂတိံ၊ ယေ ယဇန္တိ ယေပိ ယာဇေန္တိ။
ယေ စာပိ အနုမောဒန္တိ၊ ယဇန္တာနံ ဧဒိသံ မဟာယညံ’’။
၁၀၄၉.
‘‘သဗ္ဗရတနဿ ယညော ဥပက္ခဋော၊ ဧကရာဇ တဝ ပဋိယတ္တော။
အဘိနိက္ခမဿု ဒေဝ၊ သဂ္ဂံ ဂတော တွံ ပမောဒိဿသိ’’။
၁၀၅၀.
‘‘ဒဟရာ သတ္တသတာ ဧတာ၊ စန္ဒကုမာရဿ ဘရိယာယော။
ကေသေ ပကိရိတွာန [ပရိကိရိတွာန (သီ. ပီ.)၊ ဝိကိရိတွာန (သျာ. က.)]၊ ရောဒန္တိယော မဂ္ဂမနုယာယိံသု [မဂ္ဂမနုယန္တိ (သီ. ပီ.)၊ မဂ္ဂမနုယာယန္တိ (သျာ.)]။
၁၀၅၁.
‘‘အပရာ ပန သောကေန၊ နိက္ခန္တာ နန္ဒနေ ဝိယ ဒေဝါ။

ကေသေ ပကိရိတွာန [ပရိကိရိတွာန (သီ. ပီ.)၊ ဝိကိရိတွာန (သျာ. က.)]၊ ရောဒန္တိယော မဂ္ဂမနုယာယိံသု’’ [မဂ္ဂမနုယန္တိ (သီ. ပီ.)၊ မဂ္ဂမနုယာယန္တိ (သျာ.)]။
၁၀၅၂.
‘‘ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ယညတ္ထာယ ဧကရာဇဿ။
၁၀၅၃.
‘‘ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။
၁၀၅၄.
‘‘ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ။
၁၀၅၅.
‘‘မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ [နဟာပကသုနဟာတာ (ပီ.)]၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ယညတ္ထာယ ဧကရာဇဿ။
၁၀၅၆.
[ဣမာ ဒွေ ဂါထာ နတ္ထိ ပီ ပေါတ္ထကေ] ‘‘မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။
၁၀၅၇.
‘‘မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျန္တိ စန္ဒသူရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ [ဣမာ ဒွေ ဂါထာ နတ္ထိ ပီ ပေါတ္ထကေ]။
၁၀၅၈.
‘‘ယဿု ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိဝရဓုရဂတေ၊ ဟတ္ထီဟိ [ဟတ္ထိကာ (သျာ.)၊ ပတ္တိကာ (ပီ.)] အနုဝဇန္တိ။တျဇ္ဇ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ။
၁၀၅၉.
‘‘ယဿု ပုဗ္ဗေ အဿဝရဓုရဂတေ၊ အဿေဟိ [အဿကာ (သျာ.)၊ ပတ္တိကာ (ပီ.)] အနုဝဇန္တိ။
တျဇ္ဇ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ။
၁၀၆၀.
‘‘ယဿု ပုဗ္ဗေ ရထဝရဓုရဂတေ၊ ရထေဟိ [ရထိကာ (သျာ.)၊ ပတ္တိကာ (ပီ.)] အနုဝဇန္တိ။တျဇ္ဇ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ။
၁၀၆၁.
‘‘ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ နီယိံသု [နိယျံသု (သီ. ပီ.)]၊ တပနီယကပ္ပနေဟိ တုရင်္ဂေဟိ။တျဇ္ဇ စန္ဒသူရိယာ၊ ဥဘောဝ ပတ္တိကာ ယန္တိ’’။
၁၀၆၂.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု [ဥယျဿု (သျာ. က.)] ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ပုတ္တေဟိ။

၁၀၆၃.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ကညာဟိ။
၁၀၆၄.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ မဟေသီဟိ။
၁၀၆၅.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ဂဟပတီဟိ။
၁၀၆၆.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေ ပုပ္ဖဝတိယာ။ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ဟတ္ထီဟိ။
၁၀၆၇.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ အဿေဟိ။
၁၀၆၈.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ဥသဘေဟိ။
၁၀၆၉.
‘‘ယဒိ သကုဏိ မံသမိစ္ဆသိ၊ ဍယဿု ပုဗ္ဗေန ပုပ္ဖဝတိယာ။
ယဇတေတ္ထ ဧကရာဇာ၊ သမ္မူဠှော သဗ္ဗစတုက္ကေန’’။
၁၀၇၀.
‘‘အယမဿ ပါသာဒော၊ ဣဒံ အန္တေပုရံ သုရမဏီယံ [သောဝဏ္ဏော ပုပ္ဖမလျဝိကိဏ္ဏော (က.)]။တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၇၁.
‘‘ဣဒမဿ ကူဋာဂါရံ၊ သောဝဏ္ဏံ ပုပ္ဖမလျဝိကိဏ္ဏံ။
တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၇၂.
‘‘ဣဒမဿ ဥယျာနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။၁၀၇၃.
‘‘ဣဒမဿ အသောကဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။၁၀၇၄.
‘‘ဣဒမဿ ကဏိကာရဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။

တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။၁၀၇၅.
‘‘ဣဒမဿ ပါဋလိဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၇၆.
‘‘ဣဒမဿ အမ္ဗဝနံ၊ သုပုပ္ဖိတံ သဗ္ဗကာလိကံ ရမ္မံ။
တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၇၇.
‘‘အယမဿ ပေါက္ခရဏီ၊ သဉ္ဆန္နာ ပဒုမပုဏ္ဍရီကေဟိ။
နာဝါ စ သောဝဏ္ဏဝိကတာ၊ ပုပ္ဖဝလ္လိယာ [ပုပ္ဖာဝလိယာ (သီ. ပီ.)] စိတ္တာ သုရမဏီယာ။တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ’’။
၁၀၇၈.
‘‘ဣဒမဿ ဟတ္ထိရတနံ၊ ဧရာဝဏော ဂဇော ဗလီ ဒန္တီ။
တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၇၉.
‘‘ဣဒမဿ အဿရတနံ၊ ဧကခူရော [ဧကခူရော ဝေဂေါ (သျာ.)] အဿော။
တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၈၀.
‘‘အယမဿ အဿရထော၊ သာဠိယ [သာဠိယ ဝိယ (သျာ.)] နိဂ္ဃောသော သုဘော ရတနဝိစိတ္တော။
ယတ္ထဿု အယျပုတ္တာ၊ သောဘိံသု နန္ဒနေ ဝိယ ဒေဝါ။
တေဒါနိ အယျပုတ္တာ၊ စတ္တာရော ဝဓာယ နိန္နီတာ။
၁၀၈၁.
‘‘ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရေဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တေဟိ [စန္ဒနမရကတဂတ္တေဟိ (သီ. ပီ.)]။ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ပုတ္တေဟိ။
၁၀၈၂.
‘‘ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရာဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တာဟိ။
ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ကညာဟိ။
၁၀၈၃.
‘‘ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရာဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တာဟိ။ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ မဟေသီဟိ။၁၀၈၄.
‘‘ကထံ နာမ သာမသမသုန္ဒရေဟိ၊ စန္ဒနမုဒုကဂတ္တေဟိ။ရာဇာ ယဇိဿတေ ယညံ၊ သမ္မူဠှော စတူဟိ ဂဟပတီဟိ။၁၀၈၅.
‘‘ယထာ ဟောန္တိ ဂါမနိဂမာ၊ သုညာ အမနုဿကာ ဗြဟာရညာ။

တထာ ဟေဿတိ ပုပ္ဖဝတိယာ၊ ယိဋ္ဌေသု စန္ဒသူရိယေသု’’။
၁၀၈၆.
‘‘ဥမ္မတ္တိကာ ဘဝိဿာမိ၊ ဘူနဟတာ ပံသုနာ စ [ပံသုနာဝ (သျာ. က.)] ပရိကိဏ္ဏာ။
သစေ စန္ဒဝရံ [စန္ဒကုမာရံ (သျာ.)] ဟန္တိ၊ ပါဏာ မေ ဒေဝ ရုဇ္ဈန္တိ [နိရုဇ္ဈန္တိ (သီ.)၊ ဘိဇ္ဇန္တိ (သျာ.)]။
၁၀၈၇.
‘‘ဥမ္မတ္တိကာ ဘဝိဿာမိ၊ ဘူနဟတာ ပံသုနာ စ ပရိကိဏ္ဏာ။
သစေ သူရိယဝရံ ဟန္တိ၊ ပါဏာ မေ ဒေဝ ရုဇ္ဈန္တိ’’။
၁၀၈၈.
‘‘ကိံ နု မာ န ရမာပေယျုံ၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ။
ဃဋ္ဋိကာ ဥပရိက္ခီ စ၊ ပေါက္ခရဏီ စ ဘာရိကာ [ဃဋ္ဋိယာ ဩပရက္ခီ စ ပေါက္ခရက္ခီ စ နာယိကာ (သီ.) ဃဋ္ဋိယာ ဩပရက္ခီ စ ပေါက္ခရက္ခီ စ ဂါယိကာ (ပီ.)]။
စန္ဒသူရိယေသု နစ္စန္တိယော၊ သမာ တာသံ န ဝိဇ္ဇတိ’’။
၁၀၈၉.
‘‘ဣမံ မယှံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္စတု [ပဋိမုစ္စတု (က.)] ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။
ယော မယှံ ဟဒယသောကော၊ စန္ဒမှိ ဝဓာယ နိန္နီတေ။
၁၀၉၀.
‘‘ဣမံ မယှံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္စတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။
ယော မယှံ ဟဒယသောကော၊ သူရိယမှိ ဝဓာယ နိန္နီတေ။
၁၀၉၁.
‘‘ဣမံ မယှံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္စတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။ယော မယှံ ဟဒယသောကော၊ စန္ဒမှိ ဝဓာယ နိန္နီတေ။၁၀၉၂.
‘‘ဣမံ မယှံ ဟဒယသောကံ၊ ပဋိမုဉ္စတု ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။ယော မယှံ ဟဒယသောကော၊ သူရိယမှိ ဝဓာယ နိန္နီတေ။၁၀၉၃.
‘‘မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဒက္ခိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အဒူသကေ သီဟသင်္ကာသေ။
၁၀၉၄.
‘‘မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဒက္ခိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ မာတာ။ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အပေက္ခိတေ သဗ္ဗလောကဿ။
၁၀၉၅.
‘‘မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဒက္ခိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အဒူသကေ သီဟသင်္ကာသေ။
၁၀၉၆.
‘‘မာ စ ပုတ္တေ မာ စ ပတိံ၊ အဒ္ဒက္ခိ ခဏ္ဍဟာလ တဝ ဇာယာ။

ယော ဃာတေသိ ကုမာရေ၊ အပေက္ခိတေ သဗ္ဗလောကဿ’’။၁၀၉၇.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထီ အဿေ စ ပါလေမ။၁၀၉၈.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ ဟတ္ထိဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။၁၀၉၉.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။အပိ နိဂဠဗန္ဓကာပိ၊ အဿဆကဏာနိ ဥဇ္ဈေမ။
၁၁၀၀.
‘‘မာ နော ဒေဝ အဝဓိ၊ ဒါသေ နော ဒေဟိ ခဏ္ဍဟာလဿ။
ယဿ ဟောန္တိ တဝ ကာမာ၊ အပိ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတာ။
ဘိက္ခါစရိယံ စရိဿာမ။
၁၁၀၁.
‘‘ဒိဗ္ဗံ ဒေဝ ဥပယာစန္တိ၊ ပုတ္တတ္ထိကာပိ ဒလိဒ္ဒာ။
ပဋိဘာနာနိပိ ဟိတွာ၊ ပုတ္တေ န လဘန္တိ ဧကစ္စာ။
၁၁၀၂.
‘‘အာသီသိကာနိ [အဿာသကာနိ (သီ. ပီ.)၊ အာသာသကာနိ (သျာ.)] ကရောန္တိ၊ ပုတ္တာ နော ဇာယန္တု တတော ပပုတ္တာ [ပုတ္တာ (သီ. ပီ.)]။
အထ နော အကာရဏသ္မာ၊ ယညတ္ထာယ ဒေဝ ဃာတေသိ။
၁၁၀၃.
‘‘ဥပယာစိတကေန ပုတ္တံ လဘန္တိ၊ မာ တာတ နော အဃာတေသိ။
မာ ကိစ္ဆာလဒ္ဓကေဟိ ပုတ္တေဟိ၊ ယဇိတ္ထော ဣမံ ယညံ။
၁၁၀၄.
‘‘ဥပယာစိတကေန ပုတ္တံ လဘန္တိ၊ မာ တာတ နော အဃာတေသိ။
မာ ကပဏလဒ္ဓကေဟိ ပုတ္တေဟိ၊ အမ္မာယ နော ဝိပ္ပဝါသေသိ’’။
၁၁၀၅.
‘‘ဗဟုဒုက္ခါ [ဗဟုဒုက္ခံ (သျာ. က.)] ပေါသိယ စန္ဒံ၊ အမ္မ တုဝံ ဇီယသေ ပုတ္တံ။ဝန္ဒာမိ ခေါ တေ ပါဒေ၊ လဘတံ တာတော ပရလောကံ။
၁၁၀၆.
‘‘ဟန္ဒ စ မံ ဥပဂုယှ၊ ပါဒေ တေ အမ္မ ဝန္ဒိတုံ ဒေဟိ။
ဂစ္ဆာမိ ဒါနိ ပဝါသံ [ဝိပ္ပဝါသံ (က.)]၊ ယညတ္ထာယ ဧကရာဇဿ။
၁၁၀၇.
‘‘ဟန္ဒ စ မံ ဥပဂုယှ [ဥပဂုယှ (သျာ. က.)]၊ ပါဒေ တေ အမ္မ ဝန္ဒိတုံ ဒေဟိ။ဂစ္ဆာမိ ဒါနိ ပဝါသံ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။

၁၁၀၈.
ဟန္ဒ စ မံ ဥပဂုယှ [ဥပဂုယှ (သျာ. က.)]၊ ပါဒေ တေ အမ္မ ဝန္ဒိတုံ ဒေဟိ။
ဂစ္ဆာမိ ဒါနိ ပဝါသံ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ’’။
၁၁၀၉.
‘‘ဟန္ဒ စ ပဒုမပတ္တာနံ၊ မောဠိံ ဗန္ဓဿု ဂေါတမိပုတ္တ။
စမ္ပကဒလမိဿာယော [စမ္ပကဒလိဝီတိမိဿာယော (သီ. ပီ.)၊ စမ္ပကဒလိမိဿာယော (က.)]၊ ဧသာ တေ ပေါရာဏိကာပကတိ။
၁၁၁၀.
‘‘ဟန္ဒ စ ဝိလေပနံ တေ၊ ပစ္ဆိမကံ စန္ဒနံ ဝိလိမ္ပဿု။
ယေဟိ စ သုဝိလိတ္တော၊ သောဘသိ ရာဇပရိသာယံ။
၁၁၁၁.
‘‘ဟန္ဒ စ မုဒုကာနိ ဝတ္ထာနိ၊ ပစ္ဆိမကံ ကာသိကံ နိဝါသေဟိ။ယေဟိ စ သုနိဝတ္ထော၊ သောဘသိ ရာဇပရိသာယံ။
၁၁၁၂.
‘‘မုတ္တာမဏိကနကဝိဘူသိတာနိ၊ ဂဏှဿု ဟတ္ထာဘရဏာနိ။
ယေဟိ စ ဟတ္ထာဘရဏေဟိ၊ သောဘသိ ရာဇပရိသာယံ’’။
၁၁၁၃.
‘‘န ဟိ နူနာယံ ရဋ္ဌပါလော၊ ဘူမိပတိ ဇနပဒဿ ဒါယာဒော။
လောကိဿရော မဟန္တော၊ ပုတ္တေ သ္နေဟံ ဇနယတိ’’။
၁၁၁၄.
‘‘မယှမ္ပိ ပိယာ ပုတ္တာ၊ အတ္တာ စ ပိယော တုမှေ စ ဘရိယာယော။
သဂ္ဂဉ္စ ပတ္ထယာနော [ပတ္ထယမာနော (သျာ. က.)]၊ တေနာဟံ ဃာတယိဿာမိ’’။
၁၁၁၅.
‘‘မံ ပဌမံ ဃာတေဟိ၊ မာ မေ ဟဒယံ ဒုက္ခံ ဖာလေသိ။
အလင်္ကတော [အနလင်္ကတော (က.)] သုန္ဒရကော၊ ပုတ္တော ဒေဝ တဝ သုခုမာလော။
၁၁၁၆.
‘‘ဟန္ဒယျ မံ ဟနဿု၊ ပရလောကေ [သလောကာ (သီ. သျာ. က.)] စန္ဒကေန [စန္ဒိယေန (သီ. ပီ. က.)] ဟေဿာမိ။
ပုညံ ကရဿု ဝိပုလံ၊ ဝိစရာမ ဥဘောပိ ပရလောကေ’’။
၁၁၁၇.
‘‘မာ တွံ စန္ဒေ ရုစ္စိ မရဏံ [ဣဒံ ပဒံ နတ္ထိ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု]၊ ဗဟုကာ တဝ ဒေဝရာ ဝိသာလက္ခိ။တေ တံ ရမယိဿန္တိ၊ ယိဋ္ဌသ္မိံ ဂေါတမိပုတ္တေ’’။
၁၁၁၈.
‘‘ဧဝံ ဝုတ္တေ စန္ဒာ အတ္တာနံ၊ ဟန္တိ ဟတ္ထတလကေဟိ’’။
‘‘အလမေတ္ထ [အလမတ္ထု (သီ. ပီ.)] ဇီဝိတေန၊ ပိဿာမိ [ပါယာမိ (သီ. ပီ.)] ဝိသံ မရိဿာမိ။
၁၁၁၉.
‘‘န ဟိ နူနိမဿ ရညော၊ မိတ္တာမစ္စာ စ ဝိဇ္ဇရေ သုဟဒါ။

ယေ န ဝဒန္တိ ရာဇာနံ၊ မာ ဃာတယိ ဩရသေ ပုတ္တေ။
၁၁၂၀.
‘‘န ဟိ နူနိမဿ ရညော၊ ဉာတီ မိတ္တာ စ ဝိဇ္ဇရေ သုဟဒါ။
ယေ န ဝဒန္တိ ရာဇာနံ၊ မာ ဃာတယိ အတြဇေ ပုတ္တေ။
၁၁၂၁.
‘‘ဣမေ တေပိ မယှံ ပုတ္တာ၊ ဂုဏိနော ကာယူရဓာရိနော ရာဇ။
တေဟိပိ ယဇဿု ယညံ၊ အထ မုဉ္စတု [မုစ္စတု (ပီ. က.)] ဂေါတမိပုတ္တေ။၁၁၂၂.
‘‘ဗိလသတံ မံ ကတွာန၊ ယဇဿု သတ္တဓာ မဟာရာဇ။
မာ ဇေဋ္ဌပုတ္တမဝဓိ၊ အဒူသကံ သီဟသင်္ကာသံ။
၁၁၂၃.
‘‘ဗိလသတံ မံ ကတွာန၊ ယဇဿု သတ္တဓာ မဟာရာဇ။
မာ ဇေဋ္ဌပုတ္တမဝဓိ၊ အပေက္ခိတံ သဗ္ဗလောကဿ’’။
၁၁၂၄.
‘‘ဗဟုကာ တဝ ဒိန္နာဘရဏာ၊ ဥစ္စာဝစာ သုဘဏိတမှိ။
မုတ္တာမဏိဝေဠုရိယာ၊ ဧတံ တေ ပစ္ဆိမကံ ဒါနံ’’။
၁၁၂၅.
‘‘ယေသံ ပုဗ္ဗေ ခန္ဓေသု၊ ဖုလ္လာ မာလာဂုဏာ ဝိဝတ္တိံသု။
တေသဇ္ဇပိ သုနိသိတော [ပိတနိသိတော (သီ. ပီ.)]၊ နေတ္တိံသော ဝိဝတ္တိဿတိ ခန္ဓေသု။၁၁၂၆.
‘‘ယေသံ ပုဗ္ဗေ ခန္ဓေသု၊ စိတ္တာ မာလာဂုဏာ ဝိဝတ္တိံသု။
တေသဇ္ဇပိ သုနိသိတော၊ နေတ္တိံသော ဝိဝတ္တိဿတိ ခန္ဓေသု။
၁၁၂၇.
‘‘အစိရံ [အစိရာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဝတ နေတ္တိံသော၊ ဝိဝတ္တိဿတိ ရာဇပုတ္တာနံ ခန္ဓေသု။အထ မမ ဟဒယံ န ဖလတိ၊ တာဝ ဒဠှဗန္ဓဉ္စ မေ အာသိ။
၁၁၂၈.
‘‘ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသူရိယာ၊ ယညတ္ထာယ ဧကရာဇဿ။
၁၁၂၉.
‘‘ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။နိယျာထ စန္ဒသူရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။
၁၁၃၀.
‘‘ကာသိကသုစိဝတ္ထဓရာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။နိယျာထ စန္ဒသူရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ။
၁၁၃၁.

‘‘မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။နိယျာထ စန္ဒသူရိယာ၊ ယညတ္ထာယ ဧကရာဇဿ။
၁၁၃၂.
‘‘မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသူရိယာ၊ မာတု ကတွာ ဟဒယသောကံ။
၁၁၃၃.
‘‘မံသရသဘောဇနာ နှာပကသုနှာပိတာ၊ ကုဏ္ဍလိနော အဂလုစန္ဒနဝိလိတ္တာ။
နိယျာထ စန္ဒသူရိယာ၊ ဇနဿ ကတွာ ဟဒယသောကံ’’။
၁၁၃၄.
‘‘သဗ္ဗသ္မိံ ဥပက္ခဋသ္မိံ၊ နိသီဒိတေ စန္ဒသ္မိံ [စန္ဒိယသ္မိံ (သီ. ပီ.)၊ စန္ဒသူရိယသ္မိံ (သျာ.)] ယညတ္ထာယ။
ပဉ္စာလရာဇဓီတာ ပဉ္ဇလိကာ၊ သဗ္ဗပရိသာယ သမနုပရိယာယိ [သဗ္ဗပရိသမနုပရိယာသိ (သီ. ပီ.)၊ သဗ္ဗပရိသန္တရမနုပရိယာသိ (သျာ.)]။
၁၁၃၅.
‘‘ယေန သစ္စေန ခဏ္ဍဟာလော၊ ပါပကမ္မံ ကရောတိ ဒုမ္မေဓော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သမင်္ဂိနီ သာမိကေန ဟောမိ။
၁၁၃၆.
‘‘ယေ ဣဓတ္ထိ အမနုဿာ၊ ယာနိ စ ယက္ခဘူတဘဗျာနိ။
ကရောန္တု မေ ဝေယျာဝဋိကံ၊ သမင်္ဂိနီ သာမိကေန ဟောမိ။
၁၁၃၇.
‘‘ယာ ဒေဝတာ ဣဓာဂတာ၊ ယာနိ စ ယက္ခဘူတဘဗျာနိ။
သရဏေသိနိံ အနာထံ တာယထ မံ၊ ယာစာမဟံ ပတိမာဟံ အဇေယံ’’ [အဇိယျံ (သီ.)]။
၁၁၃၈.
‘‘တံ သုတွာ အမနုဿော၊ အယောကူဋံ ပရိဗ္ဘမေတွာန။
ဘယမဿ ဇနယန္တော၊ ရာဇာနံ ဣဒမဝေါစ။
၁၁၃၉.
‘‘ဗုဇ္ဈဿု ခေါ ရာဇကလိ၊ မာ တာဟံ [မာ တေဟံ (သျာ.)] မတ္ထကံ နိတာဠေသိံ [နိတာလေမိ (သီ. ပီ.)၊ နိပ္ဖာလေသိံ (က.)]။
မာ ဇေဋ္ဌပုတ္တမဝဓိ၊ အဒူသကံ သီဟသင်္ကာသံ။
၁၁၄၀.
‘‘ကော တေ ဒိဋ္ဌော ရာဇကလိ၊ ပုတ္တဘရိယာယော ဟညမာနာယော [ဟညမာနာ (က.)]။
သေဋ္ဌိ စ ဂဟပတယော၊ အဒူသကာ သဂ္ဂကာမာ ဟိ။
၁၁၄၁.
‘‘တံ သုတွာ ခဏ္ဍဟာလော၊ ရာဇာ စ အဗ္ဘုတမိဒံ ဒိသွာန။
သဗ္ဗေသံ ဗန္ဓနာနိ မောစေသုံ၊ ယထာ တံ အနုပဃာတံ [အပါပါနံ (သီ. ပီ.)]။၁၁၄၂.

‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
သဗ္ဗေ ဧကေကလေဍ္ဍုကမဒံသု၊ ဧသ ဝဓော ခဏ္ဍဟာလဿ’’။
၁၁၄၃.
‘‘သဗ္ဗေ ပဝိဋ္ဌာ [ပတိံသု (သီ.)၊ ပတိတွာ (ပီ.)] နိရယံ၊ ယထာ တံ ပါပကံ ကရိတွာန။န ဟိ ပါပကမ္မံ ကတွာ၊ လဗ္ဘာ သုဂတိံ ဣတော ဂန္တုံ’’။
၁၁၄၄.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စန္ဒံ အဘိသိဉ္စိံသု၊ သမာဂတာ ရာဇပရိသာ [ရာဇပုရိသာ (သျာ.)] စ။
၁၁၄၅.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ [ယာ (သျာ.)] တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။စန္ဒံ အဘိသိဉ္စိံသု၊ သမာဂတာ ရာဇကညာယော စ။
၁၁၄၆.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စန္ဒံ အဘိသိဉ္စိံသု၊ သမာဂတာ ဒေဝပရိသာ [ဒေဝပုရိသာ (သျာ.)] စ။၁၁၄၇.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ [ယာ (သျာ.)] တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။စန္ဒံ အဘိသိဉ္စိံသု၊ သမာဂတာ ဒေဝကညာယော စ။
၁၁၄၈.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ရာဇပရိသာ [ရာဇပုရိသာ (သျာ.)] စ။
၁၁၄၉.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ [ယာ (သျာ.)] တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ရာဇကညာယော စ။
၁၁၅၀.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ဒေဝပရိသာ [ဒေဝပုရိသာ (သျာ.)] စ။
၁၁၅၁.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ယေ [ယာ (သျာ.)] တတ္ထ သမာဂတာ တဒါ အာသုံ။
စေလုက္ခေပမကရုံ၊ သမာဂတာ ဒေဝကညာယော စ။
၁၁၅၂.
‘‘သဗ္ဗေသု ဝိပ္ပမုတ္တေသု၊ ဗဟူ အာနန္ဒိတာ အဟုံ [ဗဟု အာနန္ဒနော အဟု ဝံသော (သီ.)၊ ဗဟု အာနန္ဒိတော အဟု ဝံသော (ပီ.)]။
နန္ဒိံ ပဝေသိ နဂရံ [ဝါဒိံသု နန္ဒိပဝေသနဂရံ (သျာ.)၊ နန္ဒိံ ပဝေသိ နဂရေ (က.)]၊ ဗန္ဓနာ မောက္ခေါ အဃောသိတ္ထာ’’တိ။
စန္ဒကုမာရဇာတကံ [ခဏ္ဍဟာလဇာတကံ (သီ. ပီ.)] သတ္တမံ။
၅၄၅. မဟာနာရဒကဿပဇာတကံ (၈)

၁၁၅၃.
‘‘အဟု ရာဇာ ဝိဒေဟာနံ၊ အင်္ဂတိ [အင်္ဂါတိ (သီ.) ဧဝမုပရိပိ] နာမ ခတ္တိယော။ပဟူတယောဂ္ဂေါ ဓနိမာ၊ အနန္တဗလပေါရိသော။
၁၁၅၄.
သော စ ပန္နရသိံ [ပန္နရသေ (သျာ. က.)] ရတ္တိံ၊ ပုရိမယာမေ အနာဂတေ။
စာတုမာသာ [စာတုမဿ (သီ. ပီ.)] ကောမုဒိယာ၊ အမစ္စေ သန္နိပါတယိ။
၁၁၅၅.
‘‘ပဏ္ဍိတေ သုတသမ္ပန္နေ၊ မိတပုဗ္ဗေ [မိဟိတပုဗ္ဗေ (သီ. ပီ.)] ဝိစက္ခဏေ။ဝိဇယဉ္စ သုနာမဉ္စ၊ သေနာပတိံ အလာတကံ။
၁၁၅၆.
‘‘တမနုပုစ္ဆိ ဝေဒေဟော၊ ‘‘ပစ္စေကံ ဗြူထ သံ ရုစိံ။
စာတုမာသာ ကောမုဒဇ္ဇ၊ ဇုဏှံ ဗျပဟတံ [ဗျပဂတံ (သီ. ပီ.)] တမံ။
ကာယဇ္ဇ ရတိယာ ရတ္တိံ၊ ဝိဟရေမု ဣမံ ဥတုံ’’။
၁၁၅၇.
‘‘တတော သေနာပတိ ရညော၊ အလာတော ဧတဒဗြဝိ။
‘‘ဟဋ္ဌံ ယောဂ္ဂံ ဗလံ သဗ္ဗံ၊ သေနံ သန္နာဟယာမသေ။
၁၁၅၈.
‘‘နိယျာမ ဒေဝ ယုဒ္ဓါယ၊ အနန္တဗလပေါရိသာ။
ယေ တေ ဝသံ န အာယန္တိ၊ ဝသံ ဥပနယာမသေ [ဥပနိယျာမသေ (က.)]။ဧသာ မယှံ သကာ ဒိဋ္ဌိ၊ အဇိတံ ဩဇိနာမသေ။
၁၁၅၉.
အလာတဿ ဝစော သုတွာ၊ သုနာမော ဧတဒဗြဝိ။
‘‘သဗ္ဗေ တုယှံ မဟာရာဇ၊ အမိတ္တာ ဝသမာဂတာ။
၁၁၆၀.
‘‘နိက္ခိတ္တသတ္ထာ ပစ္စတ္ထာ၊ နိဝါတမနုဝတ္တရေ။ဥတ္တမော ဥဿဝေါ အဇ္ဇ၊ န ယုဒ္ဓံ မမ ရုစ္စတိ။၁၁၆၁.
‘‘အန္နပါနဉ္စ ခဇ္ဇဉ္စ၊ ခိပ္ပံ အဘိဟရန္တု တေ။ရမဿု ဒေဝ ကာမေဟိ၊ နစ္စဂီတေ သုဝါဒိတေ’’။
၁၁၆၂.
သုနာမဿ ဝစော သုတွာ၊ ဝိဇယော ဧတဒဗြဝိ။
‘‘သဗ္ဗေ ကာမာ မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ တဝ မုပဋ္ဌိတာ။
၁၁၆၃.
‘‘န ဟေတေ ဒုလ္လဘာ ဒေဝ၊ တဝ ကာမေဟိ မောဒိတုံ။
သဒါပိ ကာမာ သုလဘာ၊ နေတံ စိတ္တမတံ [စိတ္တံ မတီ (က.)] မမ။

၁၁၆၄.
‘‘သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါပိ၊ ဥပါသေမု ဗဟုဿုတံ။
ယော နဇ္ဇ ဝိနယေ ကင်္ခံ၊ အတ္ထဓမ္မဝိဒူ ဣသေ’’။၁၁၆၅.
ဝိဇယဿ ဝစော သုတွာ၊ ရာဇာ အင်္ဂတိ မဗြဝိ။
‘‘ယထာ ဝိဇယော ဘဏတိ၊ မယှမ္ပေတံဝ ရုစ္စတိ။
၁၁၆၆.
‘‘သမဏံ ဗြာဟ္မဏံ ဝါပိ၊ ဥပါသေမု ဗဟုဿုတံ။
ယော နဇ္ဇ ဝိနယေ ကင်္ခံ၊ အတ္ထဓမ္မဝိဒူ ဣသေ။
၁၁၆၇.
‘‘သဗ္ဗေဝ သန္တာ ကရောထ မတိံ၊ ကံ ဥပါသေမု ပဏ္ဍိတံ။
ယော [ကော (သီ. ပီ.)] နဇ္ဇ ဝိနယေ ကင်္ခံ၊ အတ္ထဓမ္မဝိဒူ ဣသေ’’။
၁၁၆၈.
‘‘ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ အလာတော ဧတဒဗြဝိ။
‘‘အတ္ထာယံ မိဂဒါယသ္မိံ၊ အစေလော ဓီရသမ္မတော။
၁၁၆၉.
‘‘ဂုဏော ကဿပဂေါတ္တာယံ၊ သုတော စိတြကထီ ဂဏီ။
တံ ဒေဝ [တဒေဝ (က.)] ပယိရုပါသေမု [ပယိရုပါသယ (သီ. ပီ.)]၊ သော နော ကင်္ခံ ဝိနေဿတိ’’။၁၁၇၀.
‘‘အလာတဿ ဝစော သုတွာ၊ ရာဇာ စောဒေသိ သာရထိံ။
‘‘မိဂဒါယံ ဂမိဿာမ၊ ယုတ္တံ ယာနံ ဣဓာနယ’’။
၁၁၇၁.
တဿ ယာနံ အယောဇေသုံ၊ ဒန္တံ ရူပိယပက္ခရံ [ရူပိယုပက္ခရံ (က.)]။
သုက္ကမဋ္ဌပရိဝါရံ၊ ပဏ္ဍရံ ဒောသိနာမုခံ။
၁၁၇၂.
‘‘တတြာသုံ ကုမုဒါယုတ္တာ၊ စတ္တာရော သိန္ဓဝါ ဟယာ။
အနိလူပမသမုပ္ပါတာ [အနိလူပမသမုပ္ပါဒါ (က.)]၊ သုဒန္တာ သောဏ္ဏမာလိနော။
၁၁၇၃.
‘‘သေတစ္ဆတ္တံ သေတရထော၊ သေတဿာ သေတဗီဇနီ။
ဝေဒေဟော သဟမစ္စေဟိ၊ နိယျံ စန္ဒောဝ သောဘတိ။
၁၁၇၄.
‘‘တမနုယာယိံသု ဗဟဝေါ၊ ဣန္ဒိခဂ္ဂဓရာ [ဣန္ဒခဂ္ဂဓရာ (သီ.)၊ ဣဋ္ဌိခဂ္ဂဓရာ (ပီ.)] ဗလီ။အဿပိဋ္ဌိဂတာ ဝီရာ၊ နရာ နရဝရာဓိပံ။
၁၁၇၅.
သော မုဟုတ္တံဝ ယာယိတွာ၊ ယာနာ ဩရုယှ ခတ္တိယော။

ဝေဒေဟော သဟမစ္စေဟိ၊ ပတ္တီ ဂုဏမုပါဂမိ။
၁၁၇၆.
ယေပိ တတ္ထ တဒါ အာသုံ၊ ဗြာဟ္မဏိဗ္ဘာ သမာဂတာ။
န တေ အပနယီ ရာဇာ၊ အကတံ ဘူမိမာဂတေ။
၁၁၇၇.
‘‘တတော သော မုဒုကာ ဘိသိယာ၊ မုဒုစိတ္တကသန္ထတေ [မုဒုစိတ္တကဠန္ဒကေ (သီ. ပီ.)]။
မုဒုပစ္စတ္ထတေ ရာဇာ၊ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိ။
၁၁၇၈.
‘‘နိသဇ္ဇ ရာဇာ သမ္မောဒိ၊ ကထံ သာရဏိယံ တတော။
‘‘ကစ္စိ ယာပနိယံ ဘန္တေ၊ ဝါတာနမဝိယဂ္ဂတာ [ဝါတာနမဝိသဂ္ဂတာ (သီ. ပီ.)၊ ဝါတာနမဝိယတ္တတာ (သျာ.)]။
၁၁၇၉.
‘‘ကစ္စိ အကသိရာ ဝုတ္တိ၊ လဘသိ [လဗ္ဘတိ (သီ. ပီ.)] ပိဏ္ဍယာပနံ [ပိဏ္ဍိယာပနံ (သျာ. က.)]။အပါဗာဓော စသိ ကစ္စိ၊ စက္ခုံ န ပရိဟာယတိ’’။
၁၁၈၀.
တံ ဂုဏော ပဋိသမ္မောဒိ၊ ဝေဒေဟံ ဝိနယေ ရတံ။
‘‘ယာပနီယံ မဟာရာဇ၊ သဗ္ဗမေတံ တဒူဘယံ။
၁၁၈၁.
‘‘ကစ္စိ တုယှမ္ပိ ဝေဒေဟ၊ ပစ္စန္တာ န ဗလီယရေ။
ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂ္ဂံ တေ၊ ကစ္စိ ဝဟတိ ဝါဟနံ။
ကစ္စိ တေ ဗျာဓယော နတ္ထိ၊ သရီရဿုပတာပိယာ’’ [သရီရဿုပတာပိကာ (သီ. ပီ.)၊ သရီရဿုပတာပနာ (?)]။၁၁၈၂.
ပဋိသမ္မောဒိတော ရာဇာ၊ တတော ပုစ္ဆိ အနန္တရာ။
အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဉာယဉ္စ၊ ဓမ္မကာမော ရထေသဘော။
၁၁၈၃.
‘‘ကထံ ဓမ္မံ စရေ မစ္စော၊ မာတာပိတူသု ကဿပ။
ကထံ စရေ အာစရိယေ၊ ပုတ္တဒါရေ ကထံ စရေ။
၁၁၈၄.
‘‘ကထံ စရေယျ ဝုဍ္ဎေသု၊ ကထံ သမဏဗြာဟ္မဏေ။
ကထဉ္စ ဗလကာယသ္မိံ၊ ကထံ ဇနပဒေ စရေ။
၁၁၈၅.
‘‘ကထံ ဓမ္မံ စရိတွာန၊ မစ္စာ ဂစ္ဆန္တိ [ပေစ္စ ဂစ္ဆတိ (သီ. သျာ. ပီ.)] သုဂ္ဂတိံ။ကထဉ္စေကေ အဓမ္မဋ္ဌာ၊ ပတန္တိ နိရယံ အထော’’။
၁၁၈၆.
‘‘ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ကဿပေါ ဧတဒဗြဝိ။
‘‘‘သုဏောဟိ မေ မဟာရာဇ၊ သစ္စံ အဝိတထံ ပဒံ။

၁၁၈၇.
‘‘‘နတ္ထိ ဓမ္မစရိတဿ [ဓမ္မဿ စိဏ္ဏဿ (သီ.)]၊ ဖလံ ကလျာဏပါပကံ။နတ္ထိ ဒေဝ ပရော လောကော၊ ကော တတော ဟိ ဣဓာဂတော။
၁၁၈၈.
‘‘‘နတ္ထိ ဒေဝ ပိတရော ဝါ၊ ကုတော မာတာ ကုတော ပိတာ။
နတ္ထိ အာစရိယော နာမ၊ အဒန္တံ ကော ဒမေဿတိ။
၁၁၈၉.
‘‘‘သမတုလျာနိ ဘူတာနိ၊ နတ္ထိ ဇေဋ္ဌာပစာယိကာ။
နတ္ထိ ဗလံ ဝီရိယံ ဝါ၊ ကုတော ဥဋ္ဌာနပေါရိသံ။
နိယတာနိ ဟိ ဘူတာနိ၊ ယထာ ဂေါဋဝိသော တထာ။
၁၁၉၀.
‘‘‘လဒ္ဓေယျံ လဘတေ မစ္စော၊ တတ္ထ ဒါနဖလံ ကုတော။နတ္ထိ ဒါနဖလံ ဒေဝ၊ အဝသော ဒေဝဝီရိယော။
၁၁၉၁.
‘‘‘ဗာလေဟိ ဒါနံ ပညတ္တံ၊ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဋိစ္ဆိတံ။အဝသာ ဒေန္တိ ဓီရာနံ၊ ဗာလာ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
၁၁၉၂.
‘‘‘သတ္တိမေ သဿတာ ကာယာ၊ အစ္ဆေဇ္ဇာ အဝိကောပိနော။
တေဇော ပထဝီ အာပေါ စ၊ ဝါယော သုခံ ဒုခဉ္စိမေ။
ဇီဝေ စ သတ္တိမေ ကာယာ၊ ယေသံ ဆေတ္တာ န ဝိဇ္ဇတိ။
၁၁၉၃.
‘‘‘နတ္ထိ ဟန္တာ ဝ ဆေတ္တာ ဝါ၊ ဟညေ ယေဝါပိ [ဟညရေ ဝါပိ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကောစိ နံ။
အန္တရေနေဝ ကာယာနံ၊ သတ္ထာနိ ဝီတိဝတ္တရေ။
၁၁၉၄.
‘‘‘ယော စာပိ [ယောပါယံ (သီ. ပီ.)၊ ယော စာယံ (သျာ. က.)] သိရမာဒါယ၊ ပရေသံ နိသိတာသိနာ။န သော ဆိန္ဒတိ တေ ကာယေ၊ တတ္ထ ပါပဖလံ ကုတော။
၁၁၉၅.
‘‘‘စုလ္လာသီတိမဟာကပ္ပေ၊ သဗ္ဗေ သုဇ္ဈန္တိ သံသရံ။
အနာဂတေ တမှိ ကာလေ၊ သညတောပိ န သုဇ္ဈတိ။
၁၁၉၆.
‘‘‘စရိတွာပိ ဗဟုံ ဘဒြံ၊ နေဝ သုဇ္ဈန္တိနာဂတေ။
ပါပဉ္စေပိ ဗဟုံ ကတွာ၊ တံ ခဏံ နာတိဝတ္တရေ။
၁၁၉၇.
‘‘‘အနုပုဗ္ဗေန နော သုဒ္ဓိ၊ ကပ္ပါနံ စုလ္လသီတိယာ။နိယတိံ နာတိဝတ္တာမ၊ ဝေလန္တမိဝ သာဂရော’’’။

၁၁၉၈.
ကဿပဿ ဝစော သုတွာ၊ အလာတော ဧတဒဗြဝိ။
‘‘ယထာ ဘဒန္တော ဘဏတိ၊ မယှမ္ပေတံဝ ရုစ္စတိ။
၁၁၉၉.
‘‘အဟမ္ပိ ပုရိမံ ဇာတိံ၊ သရေ သံသရိတတ္တနော။
ပိင်္ဂလော နာမဟံ အာသိံ၊ လုဒ္ဒော ဂေါဃာတကော ပုရေ။
၁၂၀၀.
‘‘ဗာရာဏသိယံ ဖီတာယံ၊ ဗဟုံ ပါပံ ကတံ မယာ။
ဗဟူ မယာ ဟတာ ပါဏာ၊ မဟိံသာ သူကရာ အဇာ။
၁၂၀၁.
‘‘တတော စုတော ဣဓ ဇာတော၊ ဣဒ္ဓေ သေနာပတီကုလေ။
နတ္ထိ နူန ဖလံ ပါပံ၊ ယောဟံ [ပါပေ သောဟံ (သီ. ပီ.)] န နိရယံ ဂတော။
၁၂၀၂.
အထေတ္ထ ဗီဇကော နာမ၊ ဒါသော အာသိ ပဋစ္စရီ [ပဠစ္စရီ (သီ. ပီ.)၊ ပဋဇ္ဇရီ (က.)]။ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တော၊ ဂုဏသန္တိကုပါဂမိ။
၁၂၀၃.
ကဿပဿ ဝစော သုတွာ၊ အလာတဿ စ ဘာသိတံ။
ပဿသန္တော မုဟုံ ဥဏှံ၊ ရုဒံ အဿူနိ ဝတ္တယိ။
၁၂၀၄.
တမနုပုစ္ဆိ ဝေဒေဟော၊ ‘‘ကိမတ္ထံ သမ္မ ရောဒသိ။
ကိံ တေ သုတံ ဝါ ဒိဋ္ဌံ ဝါ၊ ကိံ မံ ဝေဒေသိ ဝေဒနံ’’။၁၂၀၅.
ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ဗီဇကော ဧတဒဗြဝိ။
‘‘နတ္ထိ မေ ဝေဒနာ ဒုက္ခါ၊ မဟာရာဇ သုဏောဟိ မေ။၁၂၀၆.
‘‘အဟမ္ပိ ပုရိမံ ဇာတိံ၊ သရာမိ သုခမတ္တနော။
သာကေတာဟံ ပုရေ အာသိံ၊ ဘာဝသေဋ္ဌိ ဂုဏေ ရတော။၁၂၀၇.
‘‘သမ္မတော ဗြာဟ္မဏိဗ္ဘာနံ၊ သံဝိဘာဂရတော သုစိ။န စာပိ ပါပကံ ကမ္မံ၊ သရာမိ ကတမတ္တနော။
၁၂၀၈.
‘‘တတော စုတာဟံ ဝေဒေဟ၊ ဣဓ ဇာတော ဒုရိတ္ထိယာ။
ဂဗ္ဘမှိ ကုမ္ဘဒါသိယာ၊ ယတော ဇာတော သုဒုဂ္ဂတော။၁၂၀၉.
‘‘ဧဝမ္ပိ ဒုဂ္ဂတော သန္တော၊ သမစရိယံ အဓိဋ္ဌိတော။

ဥပဍ္ဎဘာဂံ ဘတ္တဿ၊ ဒဒါမိ ယော မေ ဣစ္ဆတိ။
၁၂၁၀.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ သဒါ ဥပဝသာမဟံ။
န စာပိ [န အဟံ (က.)] ဘူတေ ဟိံသာမိ၊ ထေယျဉ္စာပိ ဝိဝဇ္ဇယိံ။၁၂၁၁.
‘‘သဗ္ဗမေဝ ဟိ နူနေတံ၊ သုစိဏ္ဏံ ဘဝတိ နိပ္ဖလံ။
နိရတ္ထံ မညိဒံ သီလံ၊ အလာတော ဘာသတီ ယထာ။
၁၂၁၂.
‘‘ကလိမေဝ နူန ဂဏှာမိ၊ အသိပ္ပေါ ဓုတ္တကော ယထာ။
ကဋံ အလာတော ဂဏှာတိ၊ ကိတဝေါသိက္ခိတော ယထာ။
၁၂၁၃.
‘‘ဒွာရံ နပ္ပဋိပဿာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆာမိ သုဂ္ဂတိံ။
တသ္မာ ရာဇ ပရောဒါမိ၊ သုတွာ ကဿပဘာသိတံ’’။
၁၂၁၄.
ဗီဇကဿ ဝစော သုတွာ၊ ရာဇာ အင်္ဂတိ မဗြဝိ။
‘‘နတ္ထိ ဒွာရံ သုဂတိယာ၊ နိယတိံ [နိယတံ (သျာ.)] ကင်္ခ ဗီဇက။
၁၂၁၅.
‘‘သုခံ ဝါ ယဒိ ဝါ ဒုက္ခံ၊ နိယတိယာ ကိရ လဗ္ဘတိ။
သံသာရသုဒ္ဓိ သဗ္ဗေသံ၊ မာ တုရိတ္ထော [တုရိတော (သျာ.)] အနာဂတေ။၁၂၁၆.
‘‘အဟမ္ပိ ပုဗ္ဗေ ကလျာဏော၊ ဗြာဟ္မဏိဗ္ဘေသု ဗျာဝဋော [ဝါဝဋော (က.)]။ဝေါဟာရမနုသာသန္တော၊ ရတိဟီနော တဒန္တရာ’’။
၁၂၁၇.
‘‘ပုနပိ ဘန္တေ ဒက္ခေမု၊ သင်္ဂတိ စေ ဘဝိဿတိ’’။
ဣဒံ ဝတွာန ဝေဒေဟော၊ ပစ္စဂါ သနိဝေသနံ။
၁၂၁၈.
တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ ဥပဋ္ဌာနမှိ အင်္ဂတိ။
အမစ္စေ သန္နိပါတေတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၁၂၁၉.
‘‘စန္ဒကေ မေ ဝိမာနသ္မိံ၊ သဒါ ကာမေ ဝိဓေန္တု မေ။မာ ဥပဂစ္ဆုံ အတ္ထေသု၊ ဂုယှပ္ပကာသိယေသု စ။၁၂၂၀.
‘‘ဝိဇယော စ သုနာမော စ၊ သေနာပတိ အလာတကော။
ဧတေ အတ္ထေ နိသီဒန္တု၊ ဝေါဟာရကုသလာ တယော’’။၁၂၂၁.

ဣဒံ ဝတွာန ဝေဒေဟော၊ ကာမေဝ ဗဟုမညထ။
န စာပိ ဗြာဟ္မဏိဗ္ဘေသု၊ အတ္ထေ ကိသ္မိဉ္စိ ဗျာဝဋော။
၁၂၂၂.
တတော ဒွေသတ္တရတ္တဿ၊ ဝေဒေဟဿတြဇာ ပိယာ။
ရာဇကညာ ရုစာ [ရုဇာ (သီ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] နာမ၊ ဓာတိမာတရမဗြဝိ။
၁၂၂၃.
‘အလင်္ကရောထ မံ ခိပ္ပံ၊ သခိယော စာလင်္ကရောန္တု [စ ကရောန္တု (သီ. ပီ.)] မေ။သုဝေ ပန္နရသော ဒိဗျော၊ ဂစ္ဆံ ဣဿရသန္တိကေ’ [ပိတုဿ သန္တိကေ (သျာ.)]။
၁၂၂၄.
တဿာ မာလျံ အဘိဟရိံသု၊ စန္ဒနဉ္စ မဟာရဟံ။
မဏိသင်္ခမုတ္တာရတနံ၊ နာနာရတ္တေ စ အမ္ဗရေ။
၁၂၂၅.
တဉ္စ သောဝဏ္ဏယေ [သောဏ္ဏမယေ (က.)] ပီဌေ၊ နိသိန္နံ ဗဟုကိတ္ထိယော။
ပရိကိရိယ ပသောဘိံသု [အသောဘိံသု (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ရုစံ ရုစိရဝဏ္ဏိနိံ။၁၂၂၆.
သာ စ သခိမဇ္ဈဂတာ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတာ။
သတေရတာ အဗ္ဘမိဝ၊ စန္ဒကံ ပါဝိသီ ရုစာ။
၁၂၂၇.
ဥပသင်္ကမိတွာ ဝေဒေဟံ၊ ဝန္ဒိတွာ ဝိနယေ ရတံ။
သုဝဏ္ဏခစိတေ [သုဝဏ္ဏဝိကတေ (သီ. ပီ.)] ပီဌေ၊ ဧကမန္တံ ဥပါဝိသိ’’။၁၂၂၈.
တဉ္စ ဒိသွာန ဝေဒေဟော၊ အစ္ဆရာနံဝ သင်္ဂမံ။
ရုစံ သခိမဇ္ဈဂတံ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၁၂၂၉.
‘‘ကစ္စိ ရမသိ ပါသာဒေ၊ အန္တောပေါက္ခရဏိံ ပတိ။
ကစ္စိ ဗဟုဝိဓံ ခဇ္ဇံ၊ သဒါ အဘိဟရန္တိ တေ။
၁၂၃၀.
‘‘ကစ္စိ ဗဟုဝိဓံ မာလျံ၊ ဩစိနိတွာ ကုမာရိယော။
ဃရကေ ကရောထ ပစ္စေကံ၊ ခိဍ္ဍာရတိရတာ မုဟုံ [အဟု (သျာ. က.)]။
၁၂၃၁.
‘‘ကေန ဝါ ဝိကလံ တုယှံ၊ ကိံ ခိပ္ပံ အာဟရန္တု တေ။
မနောကရဿု ကုဍ္ဍမုခီ [ကုဋ္ဋမုခီ (သီ. ပီ.)]၊ အပိ စန္ဒသမမှိပိ’’ [အပိ စန္ဒသမမ္ပိ တေ (က.)]။၁၂၃၂.
ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ရုစာ ပိတရမဗြဝိ။
‘‘သဗ္ဗမေတံ မဟာရာဇ၊ လဗ္ဘတိဿရသန္တိကေ။

၁၂၃၃.
‘‘သုဝေ ပန္နရသော ဒိဗျော၊ သဟဿံ အာဟရန္တု မေ။
ယထာဒိန္နဉ္စ ဒဿာမိ၊ ဒါနံ သဗ္ဗဝနီသွဟံ’’ [သဗ္ဗဝဏီသွဟံ (သျာ. က.)]။၁၂၃၄.
ရုစာယ ဝစနံ သုတွာ၊ ရာဇာ အင်္ဂတိ မဗြဝိ။
‘‘ဗဟုံ ဝိနာသိတံ ဝိတ္တံ၊ နိရတ္ထံ အဖလံ တယာ။
၁၂၃၅.
‘‘ဥပေါသထေ ဝသံ နိစ္စံ၊ အန္နပါနံ န ဘုဉ္ဇသိ။
နိယတေတံ အဘုတ္တဗ္ဗံ၊ နတ္ထိ ပုညံ အဘုဉ္ဇတော’’။
၁၂၃၆.
‘‘ဗီဇကောပိ ဟိ သုတွာန၊ တဒါ ကဿပဘာသိတံ။
ပဿသန္တော မုဟုံ ဥဏှံ၊ ရုဒံ အဿူနိ ဝတ္တယိ။
၁၂၃၇.
‘‘ယာဝ ရုစေ ဇီဝမာနာ [ဇီဝသိနော (သီ. ပီ.)]၊ မာ ဘတ္တမပနာမယိ။နတ္ထိ ဘဒ္ဒေ ပရော လောကော၊ ကိံ နိရတ္ထံ ဝိဟညသိ’’။
၁၂၃၈.
ဝေဒေဟဿ ဝစော သုတွာ၊ ရုစာ ရုစိရဝဏ္ဏိနီ။
ဇာနံ ပုဗ္ဗာပရံ ဓမ္မံ၊ ပိတရံ ဧတဒဗြဝိ။
၁၂၃၉.
‘‘သုတမေဝ ပုရေ အာသိ၊ သက္ခိ [ပစ္စက္ခံ (က.)] ဒိဋ္ဌမိဒံ မယာ။ဗာလူပသေဝီ ယော ဟောတိ၊ ဗာလောဝ သမပဇ္ဇထ။
၁၂၄၀.
‘‘မူဠှော ဟိ မူဠှမာဂမ္မ၊ ဘိယျော မောဟံ နိဂစ္ဆတိ။
ပတိရူပံ အလာတေန၊ ဗီဇကေန စ မုယှိတုံ။
၁၂၄၁.
‘‘တွဉ္စ ဒေဝါသိ သပ္ပညော၊ ဓီရော အတ္ထဿ ကောဝိဒော။
ကထံ ဗာလေဟိ သဒိသံ၊ ဟီနဒိဋ္ဌိံ ဥပါဂမိ။
၁၂၄၂.
‘‘သစေပိ သံသာရပထေန သုဇ္ဈတိ၊ နိရတ္ထိယာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဂုဏဿ။
ကီဋောဝ အဂ္ဂိံ ဇလိတံ အပါပတံ၊ ဥပပဇ္ဇတိ မောဟမူဠှော [မောမုဟော (သီ. ပီ.)] နဂ္ဂဘာဝံ။
၁၂၄၃.
‘‘သံသာရသုဒ္ဓီတိ ပုရေ နိဝိဋ္ဌာ၊ ကမ္မံ ဝိဒူသေန္တိ ဗဟူ အဇာနံ [ဗဟူ ပဇာ (က.)]။
ပုဗ္ဗေ ကလီ ဒုဂ္ဂဟိတောဝအတ္ထာ [အတ္ထော (က.)၊ ဒုဂ္ဂဟိတောဝ’နတ္ထာ (?)]၊ ဒုမ္မော စ ယာ ဗလိသာ အမ္ဗုဇောဝ။
၁၂၄၄.
‘‘ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ မဟာရာဇ တဝတ္ထိယာ။

ဥပမာယ မိဓေကစ္စေ၊ အတ္ထံ ဇာနန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
၁၂၄၅.
‘‘ဝါဏိဇာနံ ယထာ နာဝါ၊ အပ္ပမာဏဘရာ [အပ္ပမာဏဟရာ (ပီ.)] ဂရု။အတိဘာရံ သမာဒါယ၊ အဏ္ဏဝေ အဝသီဒတိ။
၁၂၄၆.
‘‘ဧဝမေဝ နရော ပါပံ၊ ထောကံ ထောကမ္ပိ အာစိနံ။
အတိဘာရံ သမာဒါယ၊ နိရယေ အဝသီဒတိ။
၁၂၄၇.
‘‘န တာဝ ဘာရော ပရိပူရော၊ အလာတဿ မဟီပတိ။
အာစိနာတိ စ တံ ပါပံ၊ ယေန ဂစ္ဆတိ ဒုဂ္ဂတိံ။
၁၂၄၈.
‘‘ပုဗ္ဗေဝဿ ကတံ ပုညံ၊ အလာတဿ မဟီပတိ။
တဿေဝ ဒေဝ နိဿန္ဒော၊ ယဉ္စေသော လဘတေ သုခံ။
၁၂၄၉.
‘‘ခီယတေ စဿ တံ ပုညံ၊ တထာ ဟိ အဂုဏေ ရတော။
ဥဇုမဂ္ဂံ အဝဟာယ [အပါဟာယ (သီ.)]၊ ကုမ္မဂ္ဂမနုဓာဝတိ။၁၂၅၀.
‘‘တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ၊ ဩဟိတေ တုလမဏ္ဍလေ။
ဥန္နမေတိ တုလာသီသံ၊ ဘာရေ ဩရောပိတေ သတိ။
၁၂၅၁.
‘‘ဧဝမေဝ နရော ပုညံ၊ ထောကံ ထောကမ္ပိ အာစိနံ။
သဂ္ဂါတိမာနော ဒါသောဝ၊ ဗီဇကော သာတဝေ [သာဓဝေ (က.)] ရတော။၁၂၅၂.
‘‘ယမဇ္ဇ ဗီဇကော ဒါသော၊ ဒုက္ခံ ပဿတိ အတ္တနိ။
ပုဗ္ဗေဝဿ [ပုဗ္ဗေ တဿ (သီ. ပီ.)] ကတံ ပါပံ၊ တမေသော ပဋိသေဝတိ။၁၂၅၃.
‘‘ခီယတေ စဿ တံ ပါပံ၊ တထာ ဟိ ဝိနယေ ရတော။
ကဿပဉ္စ သမာပဇ္ဇ၊ မာ ဟေဝုပ္ပထမာဂမာ။
၁၂၅၄.
‘‘ယံ ယဉှိ ရာဇ ဘဇတိ၊ သန္တံ ဝါ ယဒိ ဝါ အသံ။
သီလဝန္တံ ဝိသီလံ ဝါ၊ ဝသံ တဿေဝ ဂစ္ဆတိ။
၁၂၅၅.
‘‘ယာဒိသံ ကုရုတေ မိတ္တံ၊ ယာဒိသံ စူပသေဝတိ။
သောပိ တာဒိသကော ဟောတိ၊ သဟဝါသော ဟိ [သဟဝါသောပိ (က.)] တာဒိသော။၁၂၅၆.

‘‘သေဝမာနော သေဝမာနံ၊ သမ္ဖုဋ္ဌော သမ္ဖုသံ ပရံ။
သရော ဒိဒ္ဓေါ ကလာပံဝ၊ အလိတ္တမုပလိမ္ပတိ။
ဥပလေပဘယာ [ဥပလိမ္ပဘယာ (က.)] ဓီရော၊ နေဝ ပါပသခါ သိယာ။၁၂၅၇.
‘‘ပူတိမစ္ဆံ ကုသဂ္ဂေန၊ ယော နရော ဥပနယှတိ။
ကုသာပိ ပူတိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဗာလူပသေဝနာ။
၁၂၅၈.
‘‘တဂရဉ္စ ပလာသေန၊ ယော နရော ဥပနယှတိ။
ပတ္တာပိ သုရဘိ ဝါယန္တိ၊ ဧဝံ ဓီရူပသေဝနာ။
၁၂၅၉.
‘‘တသ္မာ ပတ္တပုဋဿေဝ [ဖလပုဋဿေဝ (သီ. ပီ.)]၊ ဉတွာ သမ္ပါကမတ္တနော။အသန္တေ နောပသေဝေယျ၊ သန္တေ သေဝေယျ ပဏ္ဍိတော။
အသန္တော နိရယံ နေန္တိ၊ သန္တော ပါပေန္တိ သုဂ္ဂတိံ’’။
၁၂၆၀.
အဟမ္ပိ ဇာတိယော သတ္တ၊ သရေ သံသရိတတ္တနော။
အနာဂတာပိ သတ္တေဝ၊ ယာ ဂမိဿံ ဣတော စုတာ။
၁၂၆၁.
‘‘ယာ မေ သာ သတ္တမီ ဇာတိ၊ အဟု ပုဗ္ဗေ ဇနာဓိပ။
ကမ္မာရပုတ္တော မဂဓေသု၊ အဟုံ ရာဇဂဟေ ပုရေ။၁၂၆၂.
‘‘ပါပံ သဟာယမာဂမ္မ၊ ဗဟုံ ပါပံ ကတံ မယာ။
ပရဒါရဿ ဟေဌေန္တော၊ စရိမှာ အမရာ ဝိယ။
၁၂၆၃.
‘‘တံ ကမ္မံ နိဟိတံ အဋ္ဌာ၊ ဘသ္မစ္ဆန္နောဝ ပါဝကော။အထ အညေဟိ ကမ္မေဟိ၊ အဇာယိံ ဝံသဘူမိယံ။
၁၂၆၄.
‘‘ကောသမ္ဗိယံ သေဋ္ဌိကုလေ၊ ဣဒ္ဓေ ဖီတေ မဟဒ္ဓနေ။ဧကပုတ္တော မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ သက္ကတပူဇိတော။
၁၂၆၅.
‘‘တတ္ထ မိတ္တံ အသေဝိဿံ၊ သဟာယံ သာတဝေ ရတံ။
ပဏ္ဍိတံ သုတသမ္ပန္နံ၊ သော မံ အတ္ထေ နိဝေသယိ။၁၂၆၆.
‘‘စာတုဒ္ဒသိံ ပဉ္စဒသိံ၊ ဗဟုံ ရတ္တိံ ဥပါဝသိံ။တံ ကမ္မံ နိဟိတံ အဋ္ဌာ၊ နိဓီဝ ဥဒကန္တိကေ။၁၂၆၇.

‘‘အထ ပါပါန ကမ္မာနံ၊ ယမေတံ မဂဓေ ကတံ။
ဖလံ ပရိယာဂ မံ [ပရိယာဂ တံ (သီ.)၊ ပရိယာဂတံ (သျာ. ပီ.)] ပစ္ဆာ၊ ဘုတွာ ဒုဋ္ဌဝိသံ ယထာ။၁၂၆၈.
‘‘တတော စုတာဟံ ဝေဒေဟ၊ ရောရုဝေ နိရယေ စိရံ။
သကမ္မုနာ အပစ္စိဿံ၊ တံ သရံ န သုခံ လဘေ။
၁၂၆၉.
‘‘ဗဟုဝဿဂဏေ တတ္ထ၊ ခေပယိတွာ ဗဟုံ ဒုခံ။
ဘိန္နာဂတေ [ဘေဏ္ဏာကဋေ (သီ. ပီ.)] အဟုံ ရာဇ၊ ဆဂလော ဥဒ္ဓတပ္ဖလော [ဆကလော ဥဒ္ဓိတပ္ဖလော (သီ. ပီ.)]။
၁၂၇၀.
‘‘သာတပုတ္တာ မယာ ဝူဠှာ၊ ပိဋ္ဌိယာ စ ရထေန စ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဒော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ။
၁၂၇၁.
‘‘တတော စုတာဟံ ဝေဒေဟ၊ ကပိ အာသိံ ဗြဟာဝနေ။
နိလုဉ္စိတဖလော [နိလိစ္ဆိတဖလော (သီ. ပီ.)] ယေဝ၊ ယူထပေန ပဂဗ္ဘိနာ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဒော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ။
၁၂၇၂.
‘‘တတော စုတာဟံ ဝေဒေဟ၊ ဒဿနေသု [ဒသဏ္ဏေသု (သီ. ပီ.)၊ ဒသန္နေသု (သျာ.)] ပသူ အဟုံ။နိလုဉ္စိတော ဇဝေါ ဘဒြော၊ ယောဂ္ဂံ ဝူဠှံ စိရံ မယာ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဒော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ။
၁၂၇၃.
‘‘တတော စုတာဟံ ဝေဒေဟ၊ ဝဇ္ဇီသု ကုလမာဂမာ။
နေဝိတ္ထီ န ပုမာ အာသိံ၊ မနုဿတ္တေ သုဒုလ္လဘေ။
တဿ ကမ္မဿ နိဿန္ဒော၊ ပရဒါရဂမနဿ မေ။
၁၂၇၄.
‘‘တတော စုတာဟံ ဝေဒေဟ၊ အဇာယိံ နန္ဒနေ ဝနေ။
ဘဝနေ တာဝတိံသာဟံ၊ အစ္ဆရာ ကာမဝဏ္ဏိနီ [ဝရဝဏ္ဏိနီ (က.)]။၁၂၇၅.
‘‘ဝိစိတ္တဝတ္ထာဘရဏာ၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ။
ကုသလာ နစ္စဂီတဿ၊ သက္ကဿ ပရိစာရိကာ။
၁၂၇၆.
‘‘တတ္ထ ဌိတာဟံ ဝေဒေဟ၊ သရာမိ ဇာတိယော ဣမာ။
အနာဂတာပိ သတ္တေဝ၊ ယာ ဂမိဿံ ဣတော စုတာ။၁၂၇၇.
‘‘ပရိယာဂတံ တံ ကုသလံ၊ ယံ မေ ကောသမ္ဗိယံ ကတံ။ဒေဝေ စေဝ မနုဿေ စ၊ သန္ဓာဝိဿံ ဣတော စုတာ။

၁၂၇၈.
‘‘သတ္တ ဇစ္စော [ဇစ္စာ (သျာ. ပီ.)] မဟာရာဇ၊ နိစ္စံ သက္ကတပူဇိတာ။
ထီဘာဝါပိ န မုစ္စိဿံ၊ ဆဋ္ဌာ နိဂတိယော [ဆဋ္ဌာ ဂတိယော (သျာ.)] ဣမာ။၁၂၇၉.
‘‘သတ္တမီ စ ဂတိ ဒေဝ၊ ဒေဝပုတ္တော မဟိဒ္ဓိကော။
ပုမာ ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ [ဘဝိဿတိ (က.)]၊ ဒေဝကာယသ္မိမုတ္တမော။
၁၂၈၀.
‘‘အဇ္ဇာပိ သန္တာနမယံ၊ မာလံ ဂန္ထေန္တိ နန္ဒနေ။
ဒေဝပုတ္တော ဇဝေါ နာမ၊ ယော မေ မာလံ ပဋိစ္ဆတိ။
၁၂၈၁.
‘‘မုဟုတ္တော ဝိယ သော ဒိဗျော၊ ဣဓ ဝဿာနိ သောဠသ။
ရတ္တိန္ဒိဝေါ စ သော ဒိဗျော၊ မာနုသိံ သရဒောသတံ။
၁၂၈၂.
‘‘ဣတိ ကမ္မာနိ အနွေန္တိ၊ အသင်္ခေယျာပိ ဇာတိယော။
ကလျာဏံ ယဒိ ဝါ ပါပံ၊ န ဟိ ကမ္မံ ဝိနဿတိ [ပနဿတိ (သီ. ပီ.)]။
၁၂၈၃.
‘‘ယော ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ [ဇာတိဇာတိံ (သီ. ပီ.)] ပုနပ္ပုနံ။ပရဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊ ဓောတပါဒောဝ ကဒ္ဒမံ။
၁၂၈၄.
‘‘ယာ ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ၊ ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
သာမိကံ အပစာယေယျ၊ ဣန္ဒံဝ ပရိစာရိကာ။
၁၂၈၅.
‘‘ယော ဣစ္ဆေ ဒိဗျဘောဂဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗမာယုံ ယသံ သုခံ။
ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇေတွာ [ပရိဝဇ္ဇေယျ (က.)]၊ တိဝိဓံ ဓမ္မမာစရေ။၁၂၈၆.
‘‘ကာယေန ဝါစာ မနသာ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။
အတ္တနော ဟောတိ အတ္ထာယ၊ ဣတ္ထီ ဝါ ယဒိ ဝါ ပုမာ။
၁၂၈၇.
‘‘ယေ ကေစိမေ မာနုဇာ ဇီဝလောကေ၊ ယသဿိနော သဗ္ဗသမန္တဘောဂါ။
အသံသယံ တေဟိ ပုရေ သုစိဏ္ဏံ၊ ကမ္မဿကာသေ ပုထု သဗ္ဗသတ္တာ။၁၂၈၈.
‘‘ဣင်္ဃာနုစိန္တေသိ သယမ္ပိ ဒေဝ၊ ကုတောနိဒါနာ တေ ဣမာ ဇနိန္ဒ။ယာ တေ ဣမာ အစ္ဆရာသန္နိကာသာ၊ အလင်္ကတာ ကဉ္စနဇာလဆန္နာ’’။၁၂၈၉.
ဣစ္စေဝံ ပိတရံ ကညာ၊ ရုစာ တောသေသိ အင်္ဂတိံ။

မူဠှဿ မဂ္ဂမာစိက္ခိ၊ ဓမ္မမက္ခါသိ သုဗ္ဗတာ။
၁၂၉၀.
အထာဂမာ ဗြဟ္မလောကာ၊ နာရဒော မာနုသိံ ပဇံ။
ဇမ္ဗုဒီပံ အဝေက္ခန္တော၊ အဒ္ဒာ ရာဇာနမင်္ဂတိံ။
၁၂၉၁.
‘‘တတော ပတိဋ္ဌာ ပါသာဒေ၊ ဝေဒေဟဿ ပုရတ္ထတော [ပုရက္ခတော (သျာ. က.)]။
တဉ္စ ဒိသွာနာနုပ္ပတ္တံ၊ ရုစာ ဣသိမဝန္ဒထ။
၁၂၉၂.
‘‘အထာသနမှာ ဩရုယှ၊ ရာဇာ ဗျထိတမာနသော [ဗျမှိတမာနသော (သီ. သျာ. ပီ.)]။
နာရဒံ ပရိပုစ္ဆန္တော၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၁၂၉၃.
‘‘ကုတော နု အာဂစ္ဆသိ ဒေဝဝဏ္ဏိ၊ ဩဘာသယံ သဗ္ဗဒိသာ [သံဝရိံ (သီ. ပီ.)] စန္ဒိမာဝ။အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော နာမဂေါတ္တံ၊ ကထံ တံ ဇာနန္တိ မနုဿလောကေ’’။
၁၂၉၄.
‘‘အဟဉှိ ဒေဝတော ဣဒါနိ ဧမိ၊ ဩဘာသယံ သဗ္ဗဒိသာ [သံဝရိံ (သီ. ပီ.)] စန္ဒိမာဝ။
အက္ခါမိ တေ ပုစ္ဆိတော နာမဂေါတ္တံ၊ ဇာနန္တိ မံ နာရဒော ကဿပေါ စ’’။
၁၂၉၅.
‘‘အစ္ဆေရရူပံ တဝ [ဝတ (သီ. ပီ.)] ယာဒိသဉ္စ၊ ဝေဟာယသံ ဂစ္ဆသိ တိဋ္ဌသီ စ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ ဧတမတ္ထံ၊ အထ ကေန ဝဏ္ဏေန တဝါယမိဒ္ဓိ’’။
၁၂၉၆.
‘‘သစ္စဉ္စ ဓမ္မော စ ဒမော စ စာဂေါ၊ ဂုဏာ မမေတေ ပကတာ ပုရာဏာ။
တေဟေဝ ဓမ္မေဟိ သုသေဝိတေဟိ၊ မနောဇဝေါ ယေန ကာမံ ဂတောသ္မိ’’။
၁၂၉၇.
‘‘အစ္ဆေရမာစိက္ခသိ ပုညသိဒ္ဓိံ၊ သစေ ဟိ ဧတေဟိ [ဧတေ တွံ (သီ. ပီ.)] ယထာ ဝဒေသိ။ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ ဧတမတ္ထံ၊ ပုဋ္ဌော စ မေ သာဓု ဝိယာကရောဟိ’’။
၁၂၉၈.
‘‘ပုစ္ဆဿု မံ ရာဇ တဝေသ အတ္ထော၊ ယံ သံသယံ ကုရုသေ ဘူမိပါလ။
အဟံ တံ နိဿံသယတံ ဂမေမိ၊ နယေဟိ ဉာယေဟိ စ ဟေတုဘီ စ’’။
၁၂၉၉.
‘‘ပုစ္ဆာမိ တံ နာရဒ ဧတမတ္ထံ၊ ပုဋ္ဌော စ မေ နာရဒ မာ မုသာ ဘဏိ။
အတ္ထိ နု ဒေဝါ ပိတရော နု အတ္ထိ၊ လောကော ပရော အတ္ထိ ဇနော ယမာဟု’’။၁၃၀၀.
‘‘အတ္ထေဝ ဒေဝါ ပိတရော စ အတ္ထိ၊ လောကော ပရော အတ္ထိ ဇနော ယမာဟု။ကာမေသု ဂိဒ္ဓါ စ နရာ ပမူဠှာ၊ လောကံ ပရံ န ဝိဒူ မောဟယုတ္တာ’’။၁၃၀၁.

‘‘အတ္ထီတိ စေ နာရဒ သဒ္ဒဟာသိ၊ နိဝေသနံ ပရလောကေ မတာနံ။
ဣဓေဝ မေ ပဉ္စ သတာနိ ဒေဟိ၊ ဒဿာမိ တေ ပရလောကေ သဟဿံ’’။
၁၃၀၂.
‘‘ဒဇ္ဇေမု ခေါ ပဉ္စ သတာနိ ဘောတော၊ ဇညာမု စေ သီလဝန္တံ ဝဒညုံ [ဝတညုံ (က.)]။
လုဒ္ဒံ တံ ဘောန္တံ နိရယေ ဝသန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၀၃.
‘‘ဣဓေဝ ယော ဟောတိ အဓမ္မသီလော [အကမ္မသီလော (ပီ.)]၊ ပါပါစာရော အလသော လုဒ္ဒကမ္မော။
န ပဏ္ဍိတာ တသ္မိံ ဣဏံ ဒဒန္တိ၊ န ဟိ အာဂမော ဟောတိ တထာဝိဓမှာ။
၁၃၀၄.
‘‘ဒက္ခဉ္စ ပေါသံ မနုဇာ ဝိဒိတွာ၊ ဥဋ္ဌာနကံ [ဥဋ္ဌာဟကံ (သီ.)] သီလဝန္တံ ဝဒညုံ။
သယမေဝ ဘောဂေဟိ နိမန္တယန္တိ၊ ကမ္မံ ကရိတွာ ပုန မာဟရေသိ’’။
၁၃၀၅.
‘‘ဣတော စုတော [ဂတော (သီ. ပီ.)] ဒက္ခသိ တတ္ထ ရာဇ၊ ကာကောလသင်္ဃေဟိ ဝိကဿမာနံ [ကာကောဠသင်္ဃေဟိပိ ကဍ္ဎမာနံ (သီ. ပီ.)]။
တံ ခဇ္ဇမာနံ နိရယေ ဝသန္တံ၊ ကာကေဟိ ဂိဇ္ဈေဟိ စ သေနကေဟိ [သောဏကေဟိ (သျာ. က.)]။
သဉ္ဆိန္နဂတ္တံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၀၆.
‘‘အန္ဓံတမံ တတ္ထ န စန္ဒသူရိယာ၊ နိရယော သဒါ တုမုလော ဃောရရူပေါ။
သာ နေဝ ရတ္တီ န ဒိဝါ ပညာယတိ၊ တထာဝိဓေ ကော ဝိစရေ ဓနတ္ထိကော။
၁၃၀၇.
‘‘သဗလော စ သာမော စ ဒုဝေ သုဝါနာ၊ ပဝဒ္ဓကာယာ ဗလိနော မဟန္တာ။
ခါဒန္တိ ဒန္တေဟိ အယောမယေဟိ၊ ဣတော ပဏုန္နံ ပရလောကပတ္တံ [ပရလောကေ ပတန္တံ (က.)]။၁၃၀၈.
‘‘တံ ခဇ္ဇမာနံ နိရယေ ဝသန္တံ၊ လုဒ္ဒေဟိ ဝါဠေဟိ အဃမ္မိဂေဟိ စ။
သဉ္ဆိန္နဂတ္တံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၀၉.
‘‘ဥသူဟိ သတ္တီဟိ စ သုနိသိတာဟိ၊ ဟနန္တိ ဝိဇ္ဈန္တိ စ ပစ္စမိတ္တာ [ပေါထယန္တိ (က.)]။ကာဠူပကာဠာ နိရယမှိ ဃောရေ၊ ပုဗ္ဗေ နရံ ဒုက္ကဋကမ္မကာရိံ။
၁၃၁၀.
‘‘တံ ဟညမာနံ နိရယေ ဝဇန္တံ၊ ကုစ္ဆိသ္မိံ ပဿသ္မိံ ဝိပ္ဖာလိတူဒရံ။
သဉ္ဆိန္နဂတ္တံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၁၁.
‘‘သတ္တီ ဥသူ တောမရဘိဏ္ဍိဝါလာ၊ ဝိဝိဓာဝုဓာ ဝဿန္တိ တတ္ထ ဒေဝါ။
ပတန္တိ အင်္ဂါရမိဝစ္စိမန္တော၊ သိလာသနီ ဝဿတိ လုဒ္ဒကမ္မေ။
၁၃၁၂.
‘‘ဥဏှော စ ဝါတော နိရယမှိ ဒုဿဟော၊ န တမှိ သုခံ လဗ္ဘတိ [သေတိ (က.)] ဣတ္တရမ္ပိ။

တံ တံ ဝိဓာဝန္တမလေနမာတုရံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၁၃.
‘‘သန္ဓာဝမာနမ္ပိ [သန္ဓာဝမာနံ တံ (သီ. ပီ.)] ရထေသု ယုတ္တံ၊ သဇောတိဘူတံ ပထဝိံ ကမန္တံ။ပတောဒလဋ္ဌီဟိ သုစောဒယန္တံ [သုစောဒိယန္တံ (သီ. ပီ.)]၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။၁၃၁၄.
‘‘တမာရုဟန္တံ ခုရသဉ္စိတံ ဂိရိံ၊ ဝိဘိံသနံ ပဇ္ဇလိတံ ဘယာနကံ။
သဉ္ဆိန္နဂတ္တံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၁၅.
‘‘တမာရုဟန္တံ ပဗ္ဗတသန္နိကာသံ၊ အင်္ဂါရရာသိံ ဇလိတံ ဘယာနကံ။
သုဒဍ္ဎဂတ္တံ ကပဏံ ရုဒန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၁၆.
‘‘အဗ္ဘကူဋသမာ ဥစ္စာ၊ ကဏ္ဋကနိစိတာ [ကဏ္ဋကာပစိတာ (သီ. ပီ.)၊ ကဏ္ဋကာဟိစိတာ (သျာ.)] ဒုမာ။အယောမယေဟိ တိက္ခေဟိ၊ နရလောဟိတပါယိဘိ။
၁၃၁၇.
‘‘တမာရုဟန္တိ နာရိယော၊ နရာ စ ပရဒါရဂူ။
စောဒိတာ သတ္တိဟတ္ထေဟိ၊ ယမနိဒ္ဒေသကာရိဘိ။
၁၃၁၈.
‘‘တမာရုဟန္တံ နိရယံ၊ သိမ္ဗလိံ ရုဟရိမက္ခိတံ။
ဝိဒဍ္ဎကာယံ [ဝိဒုဋ္ဌကာယံ (ပီ.)] ဝိတစံ၊ အာတုရံ ဂါဠှဝေဒနံ။
၁၃၁၉.
‘‘ပဿသန္တံ မုဟုံ ဥဏှံ၊ ပုဗ္ဗကမ္မာပရာဓိကံ။
ဒုမဂ္ဂေ ဝိတစံ ဂတ္တံ [ဒုမဂ္ဂဝိဋပဂ္ဂတံ (သီ.)]၊ ကော တံ ယာစေယျ တံ ဓနံ။၁၃၂၀.
‘‘အဗ္ဘကူဋသမာ ဥစ္စာ၊ အသိပတ္တာစိတာ ဒုမာ။
အယောမယေဟိ တိက္ခေဟိ၊ နရလောဟိတပါယိဘိ။
၁၃၂၁.
‘‘တမာရုဟန္တံ အသိပတ္တပါဒပံ၊ အသီဟိ တိက္ခေဟိ စ ဆိဇ္ဇမာနံ [ပဘိဇ္ဇမာနံ (က.)]။သဉ္ဆိန္နဂတ္တံ ရုဟိရံ သဝန္တံ၊ ကော စောဒယေ ပရလောကေ သဟဿံ။
၁၃၂၂.
‘‘တတော နိက္ခန္တမတ္တံ တံ၊ အသိပတ္တာစိတာ ဒုမာ [အသိပတ္တနိရယာ ဒုခါ (သီ. ပီ.)]။သမ္ပတိတံ ဝေတရဏိံ၊ ကော တံ ယာစေယျ တံ ဓနံ။
၁၃၂၃.
‘‘ခရာ ခရောဒကာ [ခါရောဒိကာ (သီ.)၊ ခရောဒိကာ (ပီ.)] တတ္တာ၊ ဒုဂ္ဂါ ဝေတရဏီ နဒီ။အယောပေါက္ခရသဉ္ဆန္နာ၊ တိက္ခါ ပတ္တေဟိ သန္ဒတိ။
၁၃၂၄.

‘‘တတ္ထ သဉ္ဆိန္နဂတ္တံ တံ၊ ဝုယှန္တံ ရုဟိရမက္ခိတံ။
ဝေတရညေ အနာလမ္ဗေ၊ ကော တံ ယာစေယျ တံ ဓနံ’’။
၁၃၂၅.
‘‘ဝေဓာမိ ရုက္ခေါ ဝိယ ဆိဇ္ဇမာနော၊ ဒိသံ န ဇာနာမိ ပမူဠှသညော။
ဘယာနုတပ္ပါမိ မဟာ စ မေ ဘယာ၊ သုတွာန ကထာ [ဂါထာ (သီ. သျာ. ပီ.)] တဝ ဘာသိတာ ဣသေ။၁၃၂၆.
‘‘အာဒိတ္တေ ဝါရိမဇ္ဈံဝ၊ ဒီပံဝေါဃေ မဟဏ္ဏဝေ။
အန္ဓကာရေဝ ပဇ္ဇောတော၊ တွံ နောသိ သရဏံ ဣသေ။
၁၃၂၇.
‘‘အတ္ထဉ္စ ဓမ္မံ အနုသာသ မံ ဣသေ၊ အတီတမဒ္ဓါ အပရာဓိတံ မယာ။
အာစိက္ခ မေ နာရဒ သုဒ္ဓိမဂ္ဂံ၊ ယထာ အဟံ နော နိရယံ ပတေယျံ’’။
၁၃၂၈.
‘‘ယထာ အဟု ဓတရဋ္ဌော ( ) [ဧတ္ထ ကိဉ္စိ ဦနံ ဝိယ ဒိဿတိ]၊ ဝေဿာမိတ္တော အဋ္ဌကော ယာမတဂ္ဂိ။ဥသိန္ဒရော စာပိ သိဝီ စ ရာဇာ၊ ပရိစာရကာ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ။
၁၃၂၉.
‘‘ဧတေ စညေ စ ရာဇာနော၊ ယေ သဂ္ဂဝိသယံ [သက္ကဝိသယံ (သီ. ပီ.)] ဂတာ။
အဓမ္မံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ဓမ္မံ စရ မဟီပတိ။
၁၃၃၀.
‘‘အန္နဟတ္ထာ စ တေ ဗျမှေ၊ ဃောသယန္တု ပုရေ တဝ။
ကော ဆာတော ကော စ တသိတော၊ ကော မာလံ ကော ဝိလေပနံ။
နာနာရတ္တာနံ ဝတ္ထာနံ၊ ကော နဂ္ဂေါ ပရိဒဟိဿတိ။
၁၃၃၁.
‘‘ကော ပန္ထေ ဆတ္တမာနေတိ [ဆတ္တ’မာဒေတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ပါဒုကာ စ မုဒူ သုဘာ။ဣတိ သာယဉ္စ ပါတော စ၊ ဃောသယန္တု ပုရေ တဝ။
၁၃၃၂.
‘‘ဇိဏ္ဏံ ပေါသံ ဂဝဿဉ္စ၊ မာဿု ယုဉ္ဇ ယထာ ပုရေ။
ပရိဟာရဉ္စ ဒဇ္ဇာသိ၊ အဓိကာရကတော ဗလီ။
၁၃၃၃.
‘‘ကာယော တေ ရထသညာတော၊ မနောသာရထိကော လဟု။
အဝိဟိံသာသာရိတက္ခေါ၊ သံဝိဘာဂပဋိစ္ဆဒော။၁၃၃၄.
‘‘ပါဒသညမနေမိယော၊ ဟတ္ထသညမပက္ခရော။
ကုစ္ဆိသညမနဗ္ဘန္တော၊ ဝါစာသညမကူဇနော။၁၃၃၅.
‘‘သစ္စဝါကျသမတ္တင်္ဂေါ၊ အပေသုညသုသညတော။

ဂိရာသခိလနေလင်္ဂေါ၊ မိတဘာဏိသိလေသိတော။
၁၃၃၆.
‘‘သဒ္ဓါလောဘသုသင်္ခါရော၊ နိဝါတဉ္ဇလိကုဗ္ဗရော။
အထဒ္ဓတာနတီသာကော [အတ္ထဒ္ဓတာနတီသာကော (သီ. ပီ.)]၊ သီလသံဝရနန္ဓနော။
၁၃၃၇.
‘‘အက္ကောဓနမနုဂ္ဃာတီ၊ ဓမ္မပဏ္ဍရဆတ္တကော။
ဗာဟုသစ္စမပါလမ္ဗော၊ ဌိတစိတ္တမုပါဓိယော [ဓိတိစိတ္တမုပါဓိယော (က.)]။
၁၃၃၈.
‘‘ကာလညုတာစိတ္တသာရော၊ ဝေသာရဇ္ဇတိဒဏ္ဍကော။
နိဝါတဝုတ္တိယောတ္တကော [နိဝါတဝုတ္တိယောတ္တင်္ဂေါ (က.)]၊ အနတိမာနယုဂေါ လဟု။၁၃၃၉.
‘‘အလီနစိတ္တသန္ထာရော၊ ဝုဒ္ဓိသေဝီ ရဇောဟတော။
သတိ ပတောဒော ဓီရဿ၊ ဓိတိ ယောဂေါ စ ရသ္မိယော။
၁၃၄၀.
‘‘မနော ဒန္တံ ပထံ နေတိ [ပထ’နွေတိ (သီ. ပီ.)]၊ သမဒန္တေဟိ ဝါဟိဘိ။
ဣစ္ဆာ လောဘော စ ကုမ္မဂ္ဂေါ၊ ဥဇုမဂ္ဂေါ စ သံယမော။
၁၃၄၁.
‘‘ရူပေ သဒ္ဒေ ရသေ ဂန္ဓေ၊ ဝါဟနဿ ပဓာဝတော။
ပညာ အာကောဋနီ ရာဇ၊ တတ္ထ အတ္တာဝ သာရထိ။
၁၃၄၂.
‘‘သစေ ဧတေန ယာနေန၊ သမစရိယာ ဒဠှာ ဓိတိ။
သဗ္ဗကာမဒုဟော ရာဇ၊ န ဇာတု နိရယံ ဝဇေ’’။
၁၃၄၃.
‘‘အလာတော ဒေဝဒတ္တောသိ၊ သုနာမော အာသိ ဘဒ္ဒဇိ။
ဝိဇယော သာရိပုတ္တောသိ၊ မောဂ္ဂလ္လာနောသိ ဗီဇကော။၁၃၄၄.
‘‘သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော၊ ဂုဏော အာသိ အစေလကော။အာနန္ဒော သာ ရုစာ အာသိ၊ ယာ ရာဇာနံ ပသာဒယိ။
၁၃၄၅.
‘‘ဦရုဝေဠကဿပေါ ရာဇာ၊ ပါပဒိဋ္ဌိ တဒါ အဟု။
မဟာဗြဟ္မာ ဗောဓိသတ္တော၊ ဧဝံ ဓာရေထ ဇာတက’’န္တိ။
မဟာနာရဒကဿပဇာတကံ အဋ္ဌမံ။
၅၄၆. ဝိဓုရဇာတကံ (၉)
ဒောဟဠကဏ္ဍံ
၁၃၄၆.

‘‘ပဏ္ဍု ကိသိယာသိ ဒုဗ္ဗလာ၊ ဝဏ္ဏရူပံ [ဝဏ္ဏရူပေ (က.)] နတဝေဒိသံ ပုရေ။
ဝိမလေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတာ၊ ကီဒိသီ တုယှံ သရီရဝေဒနာ’’။
၁၃၄၇.
‘‘ဓမ္မော မနုဇေသု မာတီနံ [မာတိနံ (သီ. ပီ.)]၊ ဒောဟဠော နာမ ဇနိန္ဒ ဝုစ္စတိ။
ဓမ္မာဟတံ နာဂကုဉ္ဇရ၊ ဝိဓုရဿ ဟဒယာဘိပတ္ထယေ’’။
၁၃၄၈.
‘‘စန္ဒံ ခေါ တွံ ဒောဟဠာယသိ၊ သူရိယံ ဝါ အထ ဝါပိ မာလုတံ။
ဒုလ္လဘဉှိ [ဒုလ္လဘေ (သီ. ပီ.)] ဝိဓုရဿ ဒဿနံ [ဒဿနေ (သီ. ပီ.)]၊ ကော ဝိဓုရမိဓ မာနယိဿတိ’’။၁၃၄၉.
‘‘ကိန္နု တာတ တုဝံ ပဇ္ဈာယသိ၊ ပဒုမံ ဟတ္ထဂတံဝ တေ မုခံ။
ကိန္နု ဒုမ္မနရူပေါသိ ဣဿရ၊ မာ တွံ သောစိ အမိတ္တတာပန’’။
၁၃၅၀.
‘‘မာတာ ဟိ တဝ ဣရန္ဓတိ [ဣရန္ဒတိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ဝိဓုရဿ ဟဒယံ ဓနိယတိ။
ဒုလ္လဘဉှိ ဝိဓုရဿ ဒဿနံ၊ ကော ဝိဓုရမိဓ မာနယိဿတိ’’။
၁၃၅၁.
‘‘တဿ ဘတ္တုပရိယေသနံ [ဘတ္တုပရိယေသနံ (သီ. ပီ.)] စရ၊ ယော ဝိဓုရမိဓ မာနယိဿတိ’’။ ‘‘ပိတုနော စ သာ သုတွာန ဝါကျံ၊ ရတ္တိံ နိက္ခမ္မ အဝဿုတိံ စရိ’’။
၁၃၅၂.
‘‘ကေ ဂန္ဓဗ္ဗေ ရက္ခသေ စ နာဂေ၊ ကေ ကိမ္ပုရိသေ စာပိ မာနုသေ။
ကေ ပဏ္ဍိတေ သဗ္ဗကာမဒဒေ [သဗ္ဗကာမဒေ (သီ. ပီ.)]၊ ဒီဃရတ္တံ ဘတ္တာ မေ ဘဝိဿတိ’’။၁၃၅၃.
‘‘အဿာသ ဟေဿာမိ တေ ပတိ၊ ဘတ္တာ တေ ဟေဿာမိ အနိန္ဒလောစနေ။
ပညာ ဟိ မမံ တထာဝိဓာ၊ အဿာသ ဟေဿသိ ဘရိယာ မမ။
၁၃၅၄.
‘‘အဝစာသိ ပုဏ္ဏကံ ဣရန္ဓတီ [ဣရန္ဒတီ (သီ. ပီ.)]၊ ပုဗ္ဗပထာနုဂတေန စေတသာ။
ဧဟိ ဂစ္ဆာမ ပိတု မမန္တိကေ [ပိတု မမ သန္တိကံ (က.)]၊ ဧသောဝ တေ ဧတမတ္ထံ ပဝက္ခတိ။၁၃၅၅.
‘‘အလင်္ကတာ သုဝသနာ၊ မာလိနီ စန္ဒနုဿဒါ။
ယက္ခံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန၊ ပိတုသန္တိကုပါဂမိ’’။
၁၃၅၆.
‘‘နာဂဝရ ဝစော သုဏောဟိ မေ၊ ပတိရူပံ ပဋိပဇ္ဇ သုင်္ကိယံ။
ပတ္ထေမိ အဟံ ဣရန္ဓတိံ၊ တာယ သမင်္ဂိံ ကရောဟိ မံ တုဝံ။၁၃၅၇.
‘‘သတံ ဟတ္ထီ သတံ အဿာ၊ သတံ အဿတရီရထာ။
သတံ ဝလဘိယော ပုဏ္ဏာ၊ နာနာရတ္နဿ ကေဝလာ။

တေ နာဂ ပဋိပဇ္ဇဿု၊ ဓီတရံ ဒေဟိရန္ဓတိံ’’။
၁၃၅၈.
‘‘ယာဝ အာမန္တယေ ဉာတီ၊ မိတ္တေ စ သုဟဒဇ္ဇနေ [သုဟဒံဇနံ (သီ. ပီ.)]။အနာမန္တ ကတံ ကမ္မံ၊ တံ ပစ္ဆာ အနုတပ္ပတိ’’။
၁၃၅၉.
တတော သော ဝရုဏော နာဂေါ၊ ပဝိသိတွာ နိဝေသနံ။
ဘရိယံ အာမန္တယိတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၁၃၆၀.
‘‘အယံ သော ပုဏ္ဏကော ယက္ခေါ၊ ယာစတီ မံ ဣရန္ဓတိံ။
ဗဟုနာ ဝိတ္တလာဘေန၊ တဿ ဒေမ ပိယံ မမံ’’။
၁၃၆၁.
‘‘န ဓနေန န ဝိတ္တေန၊ လဗ္ဘာ အမှံ ဣရန္ဓတီ။
သစေ စ ခေါ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ၊ ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဣဓ မာဟရေယျ။
ဧတေန ဝိတ္တေန ကုမာရိ လဗ္ဘာ၊ နာညံ ဓနံ ဥတ္တရိ ပတ္ထယာမ’’။၁၃၆၂.
တတော သော ဝရုဏော နာဂေါ၊ နိက္ခမိတွာ နိဝေသနာ။
ပုဏ္ဏကာမန္တယိတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၁၃၆၃.
‘‘န ဓနေန န ဝိတ္တေန၊ လဗ္ဘာ အမှံ ဣရန္ဓတီ။
သစေ တုဝံ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ၊ ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဣဓ မာဟရေသိ။
ဧတေန ဝိတ္တေန ကုမာရိ လဗ္ဘာ၊ နာညံ ဓနံ ဥတ္တရိ ပတ္ထယာမ’’။
၁၃၆၄.
‘‘ယံ ပဏ္ဍိတောတျေကေ ဝဒန္တိ လောကေ၊ တမေဝ ဗာလောတိ ပုနာဟု အညေ။
အက္ခါဟိ မေ ဝိပ္ပဝဒန္တိ ဧတ္ထ၊ ကံ ပဏ္ဍိတံ နာဂ တုဝံ ဝဒေသိ’’။
၁၃၆၅.
‘‘ကောရဗျရာဇဿ ဓနဉ္စယဿ [ဓနဉ္ဇယဿ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ ယဒိ တေ သုတော ဝိဓုရော နာမ ကတ္တာ။
အာနေဟိ တံ ပဏ္ဍိတံ ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ ဣရန္ဓတီ ပဒစရာ [ပဒ္ဓစရာ (သီ. ပီ.)၊ ပဋ္ဌစရာ (သျာ. က.)] တေ ဟောတု။
၁၃၆၆.
‘‘ဣဒဉ္စ သုတွာ ဝရုဏဿ ဝါကျံ၊ ဥဋ္ဌာယ ယက္ခေါ ပရမပ္ပတီတော။
တတ္ထေဝ သန္တော ပုရိသံ အသံသိ၊ အာနေဟိ အာဇညမိဓေဝ ယုတ္တံ။
၁၃၆၇.
‘‘ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဏာ၊ ကာစမှိစမယာ [ကာစမှမယာ (သီ.)၊ ကာစမ္ဘမယာ (ပီ.)] ခုရာ။ဇမ္ဗောနဒဿ ပါကဿ၊ သုဝဏ္ဏဿ ဥရစ္ဆဒော’’။
၁၃၆၈.
‘‘ဒေဝဝါဟဝဟံ ယာနံ၊ အဿမာရုယှ ပုဏ္ဏကော။

အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿု၊ ပက္ကာမိ ဝေဟာယသမန္တလိက္ခေ [အန္တလိက္ခံ (က.)]။
၁၃၆၉.
‘‘သော ပုဏ္ဏကော ကာမရာဂေန [ကာမဝေဂေန (သီ. ပီ.)] ဂိဒ္ဓေါ၊ ဣရန္ဓတိံ နာဂကညံ ဇိဂီသံ [ဇိဂိံသံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။
ဂန္တွာန တံ ဘူတပတိံ ယသဿိံ၊ ဣစ္စဗြဝီ ဝေဿဝဏံ ကုဝေရံ။
၁၃၇၀.
‘‘ဘောဂဝတီ နာမ မန္ဒိရေ၊ ဝါသာ ဟိရညဝတီတိ ဝုစ္စတိ။
နဂရေ နိမ္မိတေ ကဉ္စနမယေ၊ မဏ္ဍလဿ ဥရဂဿ နိဋ္ဌိတံ။
၁၃၇၁.
‘‘အဋ္ဋာလကာ ဩဋ္ဌဂီဝိယော၊ လောဟိတင်္ကဿ မသာရဂလ္လိနော။
ပါသာဒေတ္ထ သိလာမယာ၊ သောဝဏ္ဏရတနေဟိ ဆာဒိတာ။
၁၃၇၂.
‘‘အမ္ဗာ တိလကာ စ ဇမ္ဗုယော၊ သတ္တပဏ္ဏာ မုစလိန္ဒကေတကာ။
ပိယင်္ဂု [ပိယကာ (သီ. ပီ.)၊ ပိယင်္ဂုကာ (သျာ.)] ဥဒ္ဒာလကာ သဟာ၊ ဥပရိဘဒ္ဒကာ သိန္ဒုဝါရကာ [ဘိန္ဒုဝါရိတာ (သျာ. ပီ.)၊ ဘိန္ဓဝါရိတာ (က.)]။
၁၃၇၃.
‘‘စမ္ပေယျကာ နာဂမလ္လိကာ၊ ဘဂိနီမာလာ အထ မေတ္ထ ကောလိယာ။
ဧတေ ဒုမာ ပရိဏာမိတာ၊ သောဘယန္တိ ဥရဂဿ မန္ဒိရံ [မန္ဒိရေ (သျာ. က.)]။
၁၃၇၄.
‘‘ခဇ္ဇုရေတ္ထ သိလာမယာ၊ သောဝဏ္ဏဓုဝပုပ္ဖိတာ ဗဟူ။
ယတ္ထ ဝသတော ပပါတိကော၊ နာဂရာဇာ ဝရုဏော မဟိဒ္ဓိကော။
၁၃၇၅.
‘‘တဿ ကောမာရိကာ ဘရိယာ၊ ဝိမလာ ကဉ္စနဝေလ္လိဝိဂ္ဂဟာ။
ကာလာ တရုဏာဝ ဥဂ္ဂတာ၊ ပုစိမန္ဒတ္ထနီ စာရုဒဿနာ။
၁၃၇၆.
‘‘လာခါရသရတ္တသုစ္ဆဝီ၊ ကဏိကာရာဝ နိဝါတပုပ္ဖိတာ [ကဏိကာရောဝ နိဝါတပုပ္ဖိတော (သီ. ပီ.)]။တိဒိဝေါကစရာဝ အစ္ဆရာ၊ ဝိဇ္ဇုဝဗ္ဘဃနာ ဝိနိဿဋာ။
၁၃၇၇.
‘‘သာ ဒောဟဠိနီ သုဝိမှိတာ၊ ဝိဓုရဿ ဟဒယံ ဓနိယတိ။
တံ တေသံ ဒေမိ ဣဿရ၊ တေန တေ ဒေန္တိ ဣရန္ဓတိံ မမံ’’။
၁၃၇၈.
‘‘သော ပုဏ္ဏကော ဘူတပတိံ ယသဿိံ၊ အာမန္တယ ဝေဿဝဏံ ကုဝေရံ။
တတ္ထေဝ သန္တော [သန္တံ (ပီ.)] ပုရိသံ အသံသိ၊ အာနေဟိ အာဇညမိဓေဝ ယုတ္တံ။၁၃၇၉.
‘‘ဇာတရူပမယာ ကဏ္ဏာ၊ ကာစမှိစမယာ ခုရာ။
ဇမ္ဗောနဒဿ ပါကဿ၊ သုဝဏ္ဏဿ ဥရစ္ဆဒော။

၁၃၈၀.
‘‘ဒေဝဝါဟဝဟံ ယာနံ၊ အဿမာရုယှ ပုဏ္ဏကော။
အလင်္ကတော ကပ္ပိတကေသမဿု၊ ပက္ကာမိ ဝေဟာယသမန္တလိက္ခေ’’။
၁၃၈၁.
‘‘သော အဂ္ဂမာ ရာဇဂဟံ သုရမ္မံ၊ အင်္ဂဿ ရညော နဂရံ ဒုရာယုတံ [ဒုရာသဒံ (သျာ.)]။
ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္နပါနံ၊ မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿ။
၁၃၈၂.
‘‘မယူရကောဉ္စာဂဏသမ္ပဃုဋ္ဌံ၊ ဒိဇာဘိဃုဋ္ဌံ ဒိဇသင်္ဃသေဝိတံ။
နာနာသကုန္တာဘိရုဒံ သုဝင်္ဂဏံ [သုဘင်္ဂဏံ (သီ. ပီ.)]၊ ပုပ္ဖာဘိကိဏ္ဏံ ဟိမဝံဝ ပဗ္ဗတံ။၁၃၈၃.
‘‘သော ပုဏ္ဏကော ဝေပုလမာဘိရူဟိ [ဝေပုလ္လမာဘိရုစ္ဆိ (သီ. ပီ.)]၊ သိလုစ္စယံ ကိမ္ပုရိသာနုစိဏ္ဏံ။
အနွေသမာနော မဏိရတနံ ဥဠာရံ၊ တမဒ္ဒသာ ပဗ္ဗတကူဋမဇ္ဈေ။
၁၃၈၄.
‘‘ဒိသွာ မဏိံ ပဘဿရံ ဇာတိမန္တံ [ဇာတိဝန္တံ (သီ. သျာ.)]၊ မနောဟရံ [ဓနာဟရံ (သီ. ပီ. က.)] မဏိရတနံဥဠာရံ။
ဒဒ္ဒလ္လမာနံ ယသသာ ယသဿိနံ၊ ဩဘာသတီ ဝိဇ္ဇုရိဝန္တလိက္ခေ။
၁၃၈၅.
‘‘တမဂ္ဂဟီ ဝေဠုရိယံ မဟဂ္ဃံ၊ မနောဟရံ နာမ မဟာနုဘာဝံ။
အာဇညမာရုယှ မနောမဝဏ္ဏော၊ ပက္ကာမိ ဝေဟာယသမန္တလိက္ခေ။
၁၃၈၆.
‘‘သော အဂ္ဂမာ [အဂမာ (သျာ. ပီ. က.)] နဂရမိန္ဒပတ္ထံ၊ ဩရုယှုပါဂစ္ဆိ သဘံ ကုရူနံ။သမာဂတေ ဧကသတံ သမဂ္ဂေ၊ အဝှေတ္ထ ယက္ခေါ အဝိကမ္ပမာနော။
၁၃၈၇.
‘‘ကော နီဓ ရညံ ဝရမာဘိဇေတိ၊ ကမာဘိဇေယျာမ ဝရဒ္ဓနေန [ဝရံဓနေန (သီ. ပီ.)]။
ကမနုတ္တရံ ရတနဝရံ ဇိနာမ၊ ကော ဝါပိ နော ဇေတိ ဝရဒ္ဓနေန’’။
၁၃၈၈.
‘‘ကုဟိံ နု ရဋ္ဌေ တဝ ဇာတိဘူမိ၊ န ကောရဗျဿေဝ ဝစော တဝေဒံ။
အဘီတောသိ [အဘိဘောသိ (သီ. ပီ.)] နော ဝဏ္ဏနိဘာယ သဗ္ဗေ၊ အက္ခါဟိ မေ နာမဉ္စ ဗန္ဓဝေ စ’’။၁၃၈၉.
‘‘ကစ္စာယနော မာဏဝကောသ္မိ ရာဇ၊ အနူနနာမော ဣတိ မဝှယန္တိ။
အင်္ဂေသု မေ ဉာတယော ဗန္ဓဝါ စ၊ အက္ခေန ဒေဝသ္မိ ဣဓာနုပတ္တော’’။
၁၃၉၀.
‘‘ကိံ မာဏဝဿ ရတနာနိ အတ္ထိ၊ ယေ တံ ဇိနန္တော ဟရေ အက္ခဓုတ္တော။
ဗဟူနိ ရညော ရတနာနိ အတ္ထိ၊ တေ တွံ ဒလိဒ္ဒော ကထမဝှယေသိ’’။၁၃၉၁.

‘‘မနောဟရော နာမ မဏီ မမာယံ၊ မနောဟရံ မဏိရတနံ ဥဠာရံ။
ဣမဉ္စ အာဇညမမိတ္တတာပနံ၊ ဧတံ မေ ဇိနိတွာ ဟရေ အက္ခဓုတ္တော’’။၁၃၉၂.
‘‘ဧကော မဏီ မာဏဝ ကိံ ကရိဿတိ၊ အာဇာနိယေကော ပန ကိံ ကရိဿတိ။
ဗဟူနိ ရညော မဏိရတနာနိ အတ္ထိ၊ အာဇာနိယာ ဝါတဇဝါ အနပ္ပကာ’’။ဒောဟဠကဏ္ဍံ နာမ။
မဏိကဏ္ဍံ
၁၃၉၃.
‘‘ဣဒဉ္စ မေ မဏိရတနံ၊ ပဿ တွံ ဒွိပဒုတ္တမ။
ဣတ္ထီနံ ဝိဂ္ဂဟာ စေတ္ထ၊ ပုရိသာနဉ္စ ဝိဂ္ဂဟာ။
၁၃၉၄.
‘‘မိဂါနံ ဝိဂ္ဂဟာ စေတ္ထ၊ သကုဏာနဉ္စ ဝိဂ္ဂဟာ။
နာဂရာဇာ သုပဏ္ဏာ စ [နာဂရာဇေ သုပဏ္ဏေ စ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။၁၃၉၅.
‘‘ဟတ္ထာနီကံ ရထာနီကံ၊ အဿေ ပတ္တီ စ ဝမ္မိနေ [ဓဇာနိ စ (ပီ.)]။
စတုရင်္ဂိနိမံ သေနံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၃၉၆.
‘‘ဟတ္ထာရောဟေ အနီကဋ္ဌေ၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ။
ဗလဂ္ဂါနိ ဝိယူဠှာနိ [ဝိယူဟာနိ (သျာ. က.)]၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၃၉၇.
‘‘ပုရံ ဥဒ္ဓါပသမ္ပန္နံ [ဥဒ္ဒာပသမ္ပန္နံ (သီ. ပီ.)၊ အဋ္ဋာလသမ္ပန္နံ (သျာ.)]၊ ဗဟုပါကာရတောရဏံ။
သိင်္ဃာဋကေသု ဘူမိယော၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၃၉၈.
‘‘ဧသိကာ ပရိခါယော စ၊ ပလိခံ အဂ္ဂဠာနိ စ။
အဋ္ဋာလကေ စ ဒွာရေ စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၃၉၉.
‘‘ပဿ တောရဏမဂ္ဂေသု၊ နာနာဒိဇာ ဂဏာ ဗဟူ။
ဟံသာ ကောဉ္စာ မယူရာ စ၊ စက္ကဝါကာ စ ကုက္ကုဟာ။၁၄၀၀.
‘‘ကုဏာလကာ ဗဟူ စိတြာ၊ သိခဏ္ဍီ ဇီဝဇီဝကာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။၁၄၀၁.
‘‘ပဿ နဂရံ သုပါကာရံ၊ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ။
သမုဿိတဓဇံ ရမ္မံ၊ သောဏ္ဏဝါလုကသန္ထတံ။၁၄၀၂.

‘‘ပဿေတ္ထ [ပဿ တွံ (သီ. ပီ.)] ပဏ္ဏသာလာယော၊ ဝိဘတ္တာ ဘာဂသော မိတာ။
နိဝေသနေ နိဝေသေ စ၊ သန္ဓိဗျူဟေ ပထဒ္ဓိယော။
၁၄၀၃.
‘‘ပါနာဂါရေ စ သောဏ္ဍေ စ၊ သူနာ [သူဏာ (သီ. ပီ.)၊ သုဒ္ဒာ (သျာ. က.)] ဩဒနိယာ ဃရာ။ဝေသီ စ ဂဏိကာယော စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၀၄.
‘‘မာလာကာရေ စ ရဇကေ၊ ဂန္ဓိကေ အထ ဒုဿိကေ။
သုဝဏ္ဏကာရေ မဏိကာရေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၀၅.
‘‘အာဠာရိကေ စ သူဒေ စ၊ နဋနာဋကဂါယိနော။
ပါဏိဿရေ ကုမ္ဘထူနိကေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။၁၄၀၆.
‘‘ပဿ ဘေရီ မုဒိင်္ဂါ စ၊ သင်္ခါ ပဏဝဒိန္ဒိမာ။
သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၀၇.
‘‘သမ္မတာလဉ္စ ဝီဏဉ္စ၊ နစ္စဂီတံ သုဝါဒိတံ။
တူရိယတာဠိတသင်္ဃုဋ္ဌံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၀၈.
‘‘လင်္ဃိကာ မုဋ္ဌိကာ စေတ္ထ၊ မာယာကာရာ စ သောဘိယာ။
ဝေတာလိကေ [ဝေတ္တလိကေ (က.)] စ ဇလ္လေ စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၀၉.
‘‘သမဇ္ဇာ စေတ္ထ ဝတ္တန္တိ၊ အာကိဏ္ဏာ နရနာရိဘိ။
မဉ္စာတိမဉ္စေ ဘူမိယော၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၁၀.
‘‘ပဿ မလ္လေ သမဇ္ဇသ္မိံ၊ ဖောဋေန္တေ [ပါဌေန္တေ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဒိဂုဏံ ဘုဇံ။နိဟတေ နိဟတမာနေ စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၁၁.
‘‘ပဿ ပဗ္ဗတပါဒေသု၊ နာနာမိဂဂဏာ ဗဟူ။
သီဟာ ဗျဂ္ဃာ ဝရာဟာ စ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆယော။
၁၄၁၂.
‘‘ပလာသာဒါ ဂဝဇာ စ၊ မဟိံသာ ရောဟိတာ ရုရူ။
ဧဏေယျာ စ ဝရာဟာ [သရဘာ (သျာ.)] စ၊ ဂဏိနော နီက [နိင်္က (သီ. သျာ. ပီ.)] သူကရာ။၁၄၁၃.
‘‘ကဒလိမိဂါ ဗဟူ စိတြာ၊ ဗိဠာရာ သသကဏ္ဋကာ။
နာနာမိဂဂဏာကိဏ္ဏံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။

၁၄၁၄.
‘‘နဇ္ဇာယော သုပတိတ္ထာယော၊ သောဏ္ဏဝါလုကသန္ထတာ။
အစ္ဆာ သဝန္တိ အမ္ဗူနိ၊ မစ္ဆဂုမ္ဗနိသေဝိတာ။
၁၄၁၅.
‘‘ကုမ္ဘီလာ မကရာ စေတ္ထ၊ သုသုမာရာ စ ကစ္ဆပါ။
ပါဌီနာ ပါဝုသာ မစ္ဆာ၊ ဗလဇာ [ဝလဇာ (သီ.)၊ ဝါလဇာ (ပီ.)] မုဉ္ဇရောဟိတာ။၁၄၁၆.
‘‘နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ၊ နာနာဒုမဂဏာယုတာ။
ဝေဠုရိယက-ရောဒါယော [ဝေဠုရိယဖလကရောဒါယော (သီ.)]၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။၁၄၁၇.
‘‘ပဿေတ္ထ ပေါက္ခရဏိယော၊ သုဝိဘတ္တာ စတုဒ္ဒိသာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏာ၊ ပုထုလောမနိသေဝိတာ။
၁၄၁၈.
‘‘သမန္တောဒကသမ္ပန္နံ၊ မဟိံ သာဂရကုဏ္ဍလံ။
ဥပေတံ ဝနရာဇေဟိ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၁၉.
‘‘ပုရတော ဝိဒေဟေ ပဿ၊ ဂေါယာနိယေ စ ပစ္ဆတော။
ကုရုယော ဇမ္ဗုဒီပဉ္စ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၀.
‘‘ပဿ စန္ဒံ သူရိယဉ္စ၊ ဩဘာသန္တေ စတုဒ္ဒိသာ။
သိနေရုံ အနုပရိယန္တေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၁.
‘‘သိနေရုံ ဟိမဝန္တဉ္စ၊ သာဂရဉ္စ မဟီတလံ [မဟိဒ္ဓိကံ (သီ. ပီ.)၊ မဟိဒ္ဓိယံ (သျာ.)]။စတ္တာရော စ မဟာရာဇေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၂.
‘‘အာရာမေ ဝနဂုမ္ဗေ စ၊ ပါဋိယေ [ပိဋ္ဌိယေ (က.)] စ သိလုစ္စယေ။
ရမ္မေ ကိမ္ပုရိသာကိဏ္ဏေ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၃.
‘‘ဖာရုသကံ စိတ္တလတံ၊ မိဿကံ နန္ဒနံ ဝနံ။
ဝေဇယန္တဉ္စ ပါသာဒံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၄.
‘‘သုဓမ္မံ တာဝတိံသဉ္စ၊ ပါရိဆတ္တဉ္စ ပုပ္ဖိတံ။ဧရာဝဏံ နာဂရာဇံ၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၅.
‘‘ပဿေတ္ထ ဒေဝကညာယော၊ နဘာ ဝိဇ္ဇုရိဝုဂ္ဂတာ။

နန္ဒနေ ဝိစရန္တိယော၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၆.
‘‘ပဿေတ္ထ ဒေဝကညာယော၊ ဒေဝပုတ္တပလောဘိနီ။
ဒေဝပုတ္တေ ရမမာနေ [စရမာနေ (သီ. ပီ.)]၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။
၁၄၂၇.
‘‘ပရောသဟဿပါသာဒေ၊ ဝေဠုရိယဖလသန္ထတေ။
ပဇ္ဇလန္တေ စ [ပဇ္ဇလန္တေန (သီ. သျာ. ပီ.)] ဝဏ္ဏေန၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။၁၄၂၈.
‘‘တာဝတိံသေ စ ယာမေ စ၊ တုသိတေ စာပိ နိမ္မိတေ။
ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနော [ပရနိမ္မိတာဘိရတိနော (သီ. ပီ.)]၊ မဏိမှိ ပဿ နိမ္မိတံ။၁၄၂၉.
‘‘ပဿေတ္ထ ပေါက္ခရဏိယော၊ ဝိပ္ပသန္နောဒိကာ သုစီ။
မန္ဒာလကေဟိ သဉ္ဆန္နာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
၁၄၃၀.
‘‘ဒသေတ္ထ ရာဇိယော သေတာ၊ ဒသနီလာ [ဒဿနီယာ (က.)] မနောရမာ။
ဆ ပိင်္ဂလာ ပန္နရသ၊ ဟလိဒ္ဒာ စ စတုဒ္ဒသ။
၁၄၃၁.
‘‘ဝီသတိ တတ္ထ သောဝဏ္ဏာ၊ ဝီသတိ ရဇတာမယာ။
ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ၊ တာဝ ဒိဿန္တိ တိံသတိ။
၁၄၃၂.
‘‘ဒသေတ္ထ ကာဠိယော ဆစ္စ၊ မဉ္ဇေဋ္ဌာ ပန္နဝီသတိ။မိဿာ ဗန္ဓုကပုပ္ဖေဟိ၊ နီလုပ္ပလဝိစိတ္တိကာ။၁၄၃၃.
‘‘ဧဝံ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ၊ အစ္စိမန္တံ ပဘဿရံ။
ဩဓိသုင်္ကံ မဟာရာဇ၊ ပဿ တွံ ဒွိပဒုတ္တမ’’။
မဏိကဏ္ဍံ နာမ။
အက္ခကဏ္ဍံ
၁၄၃၄.
‘‘ဥပါဂတံ ရာဇ မုပေဟိ လက္ခံ၊ နေတာဒိသံ မဏိရတနံ တဝတ္ထိ။
ဓမ္မေန ဇိဿာမ [ဇိယျာမ (သီ. သျာ. ပီ.)] အသာဟသေန၊ ဇိတော စ နော ခိပ္ပမဝါကရောဟိ။၁၄၃၅.
‘‘ပဉ္စာလ -ပစ္စုဂ္ဂတ-သူရသေန၊ မစ္ဆာ [မဇ္ဈာ (က.)] စ မဒ္ဒာ သဟ ကေကကေဘိ။
ပဿန္တု နောတေ အသဌေန ယုဒ္ဓံ၊ န နော သဘာယံ န ကရောန္တိ ကိဉ္စိ’’။
၁၄၃၆.
‘‘တေ ပါဝိသုံ အက္ခမဒေန မတ္တာ၊ ရာဇာ ကုရူနံ ပုဏ္ဏကော စာပိ ယက္ခေါ။

ရာဇာ ကလိံ ဝိစ္စိနမဂ္ဂဟေသိ၊ ကဋံ အဂ္ဂဟီ ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခေါ။
၁၄၃၇.
‘‘တေ တတ္ထ ဇူတေ ဥဘယေ သမာဂတေ၊ ရညံ သကာသေ သခီနဉ္စ မဇ္ဈေ။
အဇေသိ ယက္ခေါ နရဝီရသေဋ္ဌံ၊ တတ္ထပ္ပနာဒော တုမုလော ဗဘူဝ’’။
၁၄၃၈.
‘‘ဇယော မဟာရာဇ ပရာဇယော စ၊ အာယူဟတံ အညတရဿ ဟောတိ။
ဇနိန္ဒ ဇီနောသိ [ဇိန္နောသိ (သျာ.)၊ ဇိတောသိ (ပီ.) ဇိနောမှိ (က.)] ဝရဒ္ဓနေန၊ ဇိတော စ မေ ခိပ္ပမဝါကရောဟိ’’။
၁၄၃၉.
‘‘ဟတ္ထီ ဂဝဿာ မဏိကုဏ္ဍလာ စ၊ ယဉ္စာပိ မယှံ [အညံ (က.)] ရတနံ ပထဗျာ။
ဂဏှာဟိ ကစ္စာန ဝရံ ဓနာနံ၊ အာဒါယ ယေနိစ္ဆသိ တေန ဂစ္ဆ’’။
၁၄၄၀.
‘‘ဟတ္ထီ ဂဝဿာ မဏိကုဏ္ဍလာ စ၊ ယဉ္စာပိ တုယှံ ရတနံ ပထဗျာ။
တေသံ ဝရော ဝိဓုရော နာမ ကတ္တာ၊ သော မေ ဇိတော တံ မေ အဝါကရောဟိ’’။
၁၄၄၁.
‘‘အတ္တာ စ မေ သော သရဏံ ဂတီ စ၊ ဒီပေါ စ လေဏော စ ပရာယဏော စ။
အသန္တုလေယျော မမ သော ဓနေန၊ ပါဏေန မေ သာဒိသော ဧသ ကတ္တာ’’။
၁၄၄၂.
‘‘စိရံ ဝိဝါဒော မမ တုယှဉ္စဿ၊ ကာမဉ္စ ပုစ္ဆာမ တမေဝ ဂန္တွာ။
ဧသောဝ နော ဝိဝရတု ဧတမတ္ထံ၊ ယံ ဝက္ခတီ ဟောတု ကထာ [တထာ (သျာ. က.)] ဥဘိန္နံ’’။၁၄၄၃.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သစ္စံ ဘဏသိ၊ န စ မာဏဝ သာဟသံ။
တမေဝ ဂန္တွာ ပုစ္ဆာမ၊ တေန တုဿာမုဘော ဇနာ’’။
၁၄၄၄.
‘‘သစ္စံ နု ဒေဝါ ဝိဒဟူ ကုရူနံ၊ ဓမ္မေ ဌိတံ ဝိဓုရံ နာမမစ္စံ။
ဒါသောသိ ရညော ဥဒ ဝါသိ ဉာတိ၊ ဝိဓုရောတိ သင်္ခါ ကတမာသိ လောကေ’’။၁၄၄၅.
‘‘အာမာယဒါသာပိ ဘဝန္တိ ဟေကေ၊ ဓနေန ကီတာပိ ဘဝန္တိ ဒါသာ။
သယမ္ပိ ဟေကေ ဥပယန္တိ ဒါသာ၊ ဘယာ ပဏုန္နာပိ ဘဝန္တိ ဒါသာ။
၁၄၄၆.
‘‘ဧတေ နရာနံ စတုရောဝ ဒါသာ၊ အဒ္ဓါ ဟိ ယောနိတော အဟမ္ပိ ဇာတော။
ဘဝေါ စ ရညော အဘဝေါ စ ရညော၊ ဒါသာဟံ ဒေဝဿ ပရမ္ပိ ဂန္တွာ။
ဓမ္မေန မံ မာဏဝ တုယှ ဒဇ္ဇာ’’။
၁၄၄၇.
‘‘အယံ [အယမ္ပိ (သျာ. က.)] ဒုတီယော ဝိဇယော မမဇ္ဇ၊ ပုဋ္ဌော ဟိ ကတ္တာ ဝိဝရေတ္ထ [ဝိဝရိတ္ထ (သီ. သျာ. က.)] ပဉှံ။

အဓမ္မရူပေါ ဝတ ရာဇသေဋ္ဌော၊ သုဘာသိတံ နာနုဇာနာသိ မယှံ’’။၁၄၄၈.
‘‘ဧဝံ စေ နော သော ဝိဝရေတ္ထ ပဉှံ၊ ဒါသောဟမသ္မိ န စ ခေါသ္မိ ဉာတိ။ဂဏှာဟိ ကစ္စာန ဝရံ ဓနာနံ၊ အာဒါယ ယေနိစ္ဆသိ တေန ဂစ္ဆ’’။
အက္ခကဏ္ဍံ နာမ။
ဃရာဝါသပဉှာ
၁၄၄၉.
‘‘ဝိဓုရ ဝသမာနာဿ၊ ဂဟဋ္ဌဿ သကံ ဃရံ။
ခေမာ ဝုတ္တိ ကထံ အဿ၊ ကထန္နု အဿ သင်္ဂဟော။
၁၄၅၀.
‘‘အဗျာဗဇ္ဈံ [အဗျာပဇ္ဈံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကထံ အဿ၊ သစ္စဝါဒီ စ မာဏဝေါ။အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ ကထံ ပေစ္စ န သောစတိ’’။
၁၄၅၁.
တံ တတ္ထ ဂတိမာ ဓိတိမာ၊ မတိမာ အတ္ထဒဿိမာ။
သင်္ခါတာ [သင်္ခါတော (က.)] သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဝိဓုရော ဧတဒဗြဝိ။
၁၄၅၂.
‘‘န သာဓာရဏဒါရဿ၊ န ဘုဉ္ဇေ သာဒုမေကကော။
န သေဝေ လောကာယတိကံ၊ နေတံ ပညာယ ဝဍ္ဎနံ။
၁၄၅၃.
‘‘သီလဝါ ဝတ္တသမ္ပန္နော၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။
နိဝါတဝုတ္တိ အတ္ထဒ္ဓေါ၊ သုရတော သခိလော မုဒု။၁၄၅၄.
‘‘သင်္ဂဟေတာ စ မိတ္တာနံ၊ သံဝိဘာဂီ ဝိဓာနဝါ။
တပ္ပေယျ အန္နပါနေန၊ သဒါ သမဏဗြာဟ္မဏေ။
၁၄၅၅.
‘‘ဓမ္မကာမော သုတာဓာရော၊ ဘဝေယျ ပရိပုစ္ဆကော။သက္ကစ္စံ ပယိရုပါသေယျ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။၁၄၅၆.
‘‘ဃရမာဝသမာနဿ၊ ဂဟဋ္ဌဿ သကံ ဃရံ။
ခေမာ ဝုတ္တိ သိယာ ဧဝံ၊ ဧဝံ နု အဿ သင်္ဂဟော။၁၄၅၇.
‘‘အဗျာဗဇ္ဈံ သိယာ ဧဝံ၊ သစ္စဝါဒီ စ မာဏဝေါ။
အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ ဧဝံ ပေစ္စ န သောစတိ’’။ဃရာဝါသပဉှာ နာမ။
လက္ခဏကဏ္ဍံ

၁၄၅၈.
‘‘ဧဟိ ဒါနိ ဂမိဿာမ၊ ဒိန္နော နော ဣဿရေန မေ။
မမေဝတ္ထံ [တမေဝတ္ထံ (ပီ.)] ပဋိပဇ္ဇ၊ ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော’’။
၁၄၅၉.
‘‘ဇာနာမိ မာဏဝ တယာဟမသ္မိ၊ ဒိန္နောဟမသ္မိ တဝ ဣဿရေန။
တီဟဉ္စ တံ ဝါသယေမု အဂါရေ၊ ယေနဒ္ဓုနာ အနုသာသေမု ပုတ္တေ’’။
၁၄၆၀.
‘‘တံ မေ တထာ ဟောတု ဝသေမု တီဟံ၊ ကုရုတံ ဘဝဇ္ဇ ဃရေသု ကိစ္စံ။
အနုသာသတံ ပုတ္တဒါရေ ဘဝဇ္ဇ၊ ယထာ တယီ ပေစ္စ [ပစ္ဆာ (သီ. ပီ.)] သုခီ ဘဝေယျ’’။၁၄၆၁.
‘‘သာဓူတိ ဝတွာန ပဟူတကာမော၊ ပက္ကာမိ ယက္ခေါ ဝိဓုရေန သဒ္ဓိံ။
တံ ကုဉ္ဇရာဇညဟယာနုစိဏ္ဏံ၊ ပါဝေက္ခိ အန္တေပုရမရိယသေဋ္ဌော’’။
၁၄၆၂.
‘‘ကောဉ္စံ မယူရဉ္စ ပိယဉ္စ ကေတံ၊ ဥပါဂမိ တတ္ထ သုရမ္မရူပံ။
ပဟူတဘက္ခံ ဗဟုအန္နပါနံ၊ မသက္ကသာရံ ဝိယ ဝါသဝဿ’’။
၁၄၆၃.
‘‘တတ္ထ နစ္စန္တိ ဂါယန္တိ၊ အဝှာယန္တိ ဝရာဝရံ။
အစ္ဆရာ ဝိယ ဒေဝေသု၊ နာရိယော သမလင်္ကတာ။
၁၄၆၄.
‘‘သမင်္ဂိကတွာ ပမဒါဟိ ယက္ခံ၊ အန္နေန ပါနေန စ ဓမ္မပါလော။
အတ္ထတ္ထ [အဂ္ဂတ္ထ (သျာ. အဋ္ဌ.)] မေဝါနုဝိစိန္တယန္တော၊ ပါဝေက္ခိ ဘရိယာယ တဒါ သကာသေ။၁၄၆၅.
‘‘တံ စန္ဒနဂန္ဓရသာနုလိတ္တံ၊ သုဝဏ္ဏဇမ္ဗောနဒနိက္ခသာဒိသံ။
ဘရိယံဝစာ ဧဟိ သုဏောဟိ ဘောတိ၊ ပုတ္တာနိ အာမန္တယ တမ္ဗနေတ္တေ။
၁၄၆၆.
‘‘သုတွာန ဝါကျံ ပတိနော အနုဇ္ဇာ [အနောဇာ (သျာ. က.)]၊ သုဏိသံဝစ တမ္ဗနခိံ သုနေတ္တံ။အာမန္တယ ဝမ္မဓရာနိ စေတေ၊ ပုတ္တာနိ ဣန္ဒီဝရပုပ္ဖသာမေ’’။
၁၄၆၇.
‘‘တေ အာဂတေ မုဒ္ဓနိ ဓမ္မပါလော၊ စုမ္ဗိတွာ ပုတ္တေ အဝိကမ္ပမာနော။
အာမန္တယိတွာန အဝေါစ ဝါကျံ၊ ဒိန္နာဟံ ရညာ ဣဓ မာဏဝဿ။
၁၄၆၈.
‘‘တဿဇ္ဇဟံ အတ္တသုခီ ဝိဓေယျော၊ အာဒါယ ယေနိစ္ဆတိ တေန ဂစ္ဆတိ။
အဟဉ္စ ဝေါ သာသိတုမာဂတောသ္မိ [အနုသာသိတုံ အာဂတောသ္မိ (သျာ. က.)]၊ ကထံ အဟံ အပရိတ္တာယ ဂစ္ဆေ။၁၄၆၉.
‘‘သစေ ဝေါ ရာဇာ ကုရုရဋ္ဌဝါသီ [ကုရုခေတ္တဝါသီ (သီ. ပီ.)]၊ ဇနသန္ဓော ပုစ္ဆေယျ ပဟူတကာမော။

ကိမာဘိဇာနာထ ပုရေ ပုရာဏံ၊ ကိံ ဝေါ ပိတာ အနုသာသေ ပုရတ္ထာ။၁၄၇၀.
‘‘သမာသနာ ဟောထ မယာဝ သဗ္ဗေ၊ ကောနီဓ ရညော အဗ္ဘတိကော မနုဿော။
တမဉ္ဇလိံ ကရိယ ဝဒေထ ဧဝံ၊ မာ ဟေဝံ ဒေဝ န ဟိ ဧသ ဓမ္မော။
ဝိယဂ္ဃရာဇဿ နိဟီနဇစ္စော၊ သမာသနော ဒေဝ ကထံ ဘဝေယျ’’။
လက္ခဏကဏ္ဍံ [ပေက္ခဏကဏ္ဍံ (သီ. က.)] နာမ။
ရာဇဝသတိ
၁၄၇၁.
‘‘သော စ ပုတ္တေ [မိတ္တေ (သီ. ပီ.)] အမစ္စေ စ၊ ဉာတယော သုဟဒဇ္ဇနေ။အလီနမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝိဓုရော ဧတဒဗြဝိ။
၁၄၇၂.
‘‘ဧထယျော [ဧထယျာ (သျာ.)] ရာဇဝသတိံ၊ နိသီဒိတွာ သုဏာထ မေ။
ယထာ ရာဇကုလံ ပတ္တော၊ ယသံ ပေါသော နိဂစ္ဆတိ။
၁၄၇၃.
‘‘န ဟိ ရာဇကုလံ ပတ္တော၊ အညာတော လဘတေ ယသံ။
နာသူရော နာပိ ဒုမ္မေဓော၊ နပ္ပမတ္တော ကုဒါစနံ။
၁၄၇၄.
‘‘ယဒါဿ သီလံ ပညဉ္စ၊ သောစေယျံ စာဓိဂစ္ဆတိ။
အထ ဝိဿသတေ တျမှိ၊ ဂုယှဉ္စဿ န ရက္ခတိ။
၁၄၇၅.
‘‘တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ၊ သမဒဏ္ဍာ သုဓာရိတာ။
အဇ္ဈိဋ္ဌော န ဝိကမ္ပေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၄၇၆.
‘‘တုလာ ယထာ ပဂ္ဂဟိတာ၊ သမဒဏ္ဍာ သုဓာရိတာ။
သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၄၇၇.
‘‘ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ ရာဇကိစ္စေသု ပဏ္ဍိတော။အဇ္ဈိဋ္ဌော န ဝိကမ္ပေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၄၇၈.
‘‘ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ ရာဇကိစ္စေသု ပဏ္ဍိတော။သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောန္တော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၄၇၉.
‘‘ယော စဿ သုကတော မဂ္ဂေါ၊ ရညော သုပ္ပဋိယာဒိတော။န တေန ဝုတ္တော ဂစ္ဆေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၀.

‘‘န ရညော သဒိသံ [သမကံ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဘုဉ္ဇေ၊ ကာမဘောဂေ ကုဒါစနံ။သဗ္ဗတ္ထ ပစ္ဆတော ဂစ္ဆေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၁.
‘‘န ရညော သဒိသံ ဝတ္ထံ၊ န မာလံ န ဝိလေပနံ။
အာကပ္ပံ သရကုတ္တိံ ဝါ၊ န ရညော သဒိသမာစရေ။
အညံ ကရေယျ အာကပ္ပံ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၂.
‘‘ကီဠေ ရာဇာ အမစ္စေဟိ၊ ဘရိယာဟိ ပရိဝါရိတော။
နာမစ္စော ရာဇဘရိယာသု၊ ဘာဝံ ကုဗ္ဗေထ ပဏ္ဍိတော။၁၄၈၃.
‘‘အနုဒ္ဓတော အစပလော၊ နိပကော သံဝုတိန္ဒြိယော။
မနောပဏိဓိသမ္ပန္နော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၄.
‘‘နာဿ ဘရိယာဟိ ကီဠေယျ၊ န မန္တေယျ ရဟောဂတော။
နာဿ ကောသာ ဓနံ ဂဏှေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၅.
‘‘န နိဒ္ဒံ ဗဟု မညေယျ [န နိဒ္ဒန္နံ ဗဟုံ မညေ (သီ. ပီ.)]၊ န မဒါယ သုရံ ပိဝေ။နာဿ ဒါယေ မိဂေ ဟညေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၆.
‘‘နာဿ ပီဌံ န ပလ္လင်္ကံ၊ န ကောစ္ဆံ န နာဝံ [နာဂံ (သီ. ပီ.)] ရထံ။
သမ္မတောမှီတိ အာရူဟေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၈၇.
‘‘နာတိဒူရေ ဘဇေ [ဘဝေ (သီ. ပီ.)] ရညော၊ နာစ္စာသန္နေ ဝိစက္ခဏော။သမ္မုခဉ္စဿ တိဋ္ဌေယျ၊ သန္ဒိဿန္တော သဘတ္တုနော။
၁၄၈၈.
‘‘န ဝေ [မေ (သျာ. က.)] ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊ န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော။
ခိပ္ပံ ကုဇ္ဈန္တိ ရာဇာနော၊ သူကေန’က္ခီဝ ဃဋ္ဋိတံ။
၁၄၈၉.
‘‘န ပူဇိတော မညမာနော၊ မေဓာဝီ ပဏ္ဍိတော နရော။
ဖရုသံ ပတိမန္တေယျ၊ ရာဇာနံ ပရိသံဂတံ။
၁၄၉၀.
‘‘လဒ္ဓဒွာရော လဘေ ဒွာရံ [လဒ္ဓဝါရောလဘေ ဝါရံ (ပီ.)]၊ နေဝ ရာဇူသု ဝိဿသေ။အဂ္ဂီဝ သံယတော တိဋ္ဌေ [အဂ္ဂီဝ ယတော တိဋ္ဌေယျ (သီ. ပီ.)]၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၄၉၁.
‘‘ပုတ္တံ ဝါ ဘာတရံ ဝါ သံ၊ သမ္ပဂ္ဂဏှာတိ ခတ္တိယော။

ဂါမေဟိ နိဂမေဟိ ဝါ၊ ရဋ္ဌေဟိ ဇနပဒေဟိ ဝါ။
တုဏှီဘူတော ဥပေက္ခေယျ၊ န ဘဏေ ဆေကပါပကံ။
၁၄၉၂.
‘‘ဟတ္ထာရောဟေ အနီကဋ္ဌေ၊ ရထိကေ ပတ္တိကာရကေ။
တေသံ ကမ္မာဝဒါနေန [ကမ္မာပဝါဒေန (သျာ.)]၊ ရာဇာ ဝဍ္ဎေတိ ဝေတနံ။
န တေသံ အန္တရာ ဂစ္ဆေ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၉၃.
‘‘စာပေါဝူနုဒရော ဓီရော [စာပေါဝ ဩနမေ ဓီရော (သျာ.)]၊ ဝံသောဝါပိ ပကမ္ပယေ။ပဋိလောမံ န ဝတ္တေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၉၄.
‘‘စာပေါဝူနုဒရော အဿ၊ မစ္ဆောဝဿ အဇိဝှဝါ [အဇိဝှတာ (သျာ. က.)]။
အပ္ပါသီ နိပကော သူရော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၉၅.
‘‘န ဗာဠှံ ဣတ္ထိံ ဂစ္ဆေယျ၊ သမ္ပဿံ တေဇသင်္ခယံ။
ကာသံ သာသံ ဒရံ ဗလျံ၊ ခီဏမေဓော နိဂစ္ဆတိ။
၁၄၉၆.
‘‘နာတိဝေလံ ပဘာသေယျ၊ န တုဏှီ သဗ္ဗဒါ သိယာ။
အဝိကိဏ္ဏံ မိတံ ဝါစံ၊ ပတ္တေ ကာလေ ဥဒီရယေ။
၁၄၉၇.
‘‘အက္ကောဓနော အသင်္ဃဋ္ဋော၊ သစ္စော သဏှော အပေသုဏော။
သမ္ဖံ ဂိရံ န ဘာသေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၄၉၈.
[အယံ ဂါထာ နတ္ထိ ပီ. ပေါတ္ထကေ] ‘‘မာတာပေတ္တိဘရော အဿ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကော။
သဏှော သခိလသမ္ဘာသော [ဟိရိဩတ္တပ္ပသမ္ပန္နော (သီ. က.)]၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ [အယံ ဂါထာ နတ္ထိ ပီ. ပေါတ္ထကေ]။
၁၄၉၉.
‘‘ဝိနီတော သိပ္ပဝါ ဒန္တော၊ ကတတ္တော နိယတော မုဒု။
အပ္ပမတ္တော သုစိ ဒက္ခေါ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၀၀.
‘‘နိဝါတဝုတ္တိ ဝုဒ္ဓေသု၊ သပ္ပတိဿော သဂါရဝေါ။
သုရတော သုခသံဝါသော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၀၁.
‘‘အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ သဟိတုံ ပဟိတံ ဇနံ။
ဘတ္တာရညေဝုဒိက္ခေယျ၊ န စ အညဿ ရာဇိနော။၁၅၀၂.
‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။

သက္ကစ္စံ ပယိရုပါသေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၅၀၃.
‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။သက္ကစ္စံ အနုဝါသေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။၁၅၀၄.
‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
တပ္ပေယျ အန္နပါနေန၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၀၅.
‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ စာပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
အာသဇ္ဇ ပညေ သေဝေထ၊ အာကင်္ခံ ဝုဒ္ဓိမတ္တနော။၁၅၀၆.
‘‘ဒိန္နပုဗ္ဗံ န ဟာပေယျ၊ ဒါနံ သမဏဗြာဟ္မဏေ။
န စ ကိဉ္စိ နိဝါရေယျ၊ ဒါနကာလေ ဝဏိဗ္ဗကေ။၁၅၀၇.
‘‘ပညဝါ ဗုဒ္ဓိသမ္ပန္နော၊ ဝိဓာနဝိဓိကောဝိဒော။ကာလညူ သမယညူ စ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၀၈.
‘‘ဥဋ္ဌာတာ ကမ္မဓေယျေသု၊ အပ္ပမတ္တော ဝိစက္ခဏော။သုသံဝိဟီတကမ္မန္တော၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၀၉.
‘‘ခလံ သာလံ ပသုံ ခေတ္တံ၊ ဂန္တာ စဿ အဘိက္ခဏံ။
မိတံ ဓညံ နိဓာပေယျ၊ မိတံဝ ပါစယေ ဃရေ။
၁၅၁၀.
‘‘ပုတ္တံ ဝါ ဘာတရံ ဝါ သံ၊ သီလေသု အသမာဟိတံ။အနင်္ဂဝါ ဟိ တေ ဗာလာ၊ ယထာ ပေတာ တထေဝ တေ။
စောဠဉ္စ နေသံ ပိဏ္ဍဉ္စ၊ အာသီနာနံ ပဒါပယေ။
၁၅၁၁.
‘‘ဒါသေ ကမ္မကရေ ပေဿေ၊ သီလေသု သုသမာဟိတေ။
ဒက္ခေ ဥဋ္ဌာနသမ္ပန္နေ၊ အာဓိပစ္စမှိ ဌာပယေ။
၁၅၁၂.
‘‘သီလဝါ စ အလောလော [အလောဘော (သျာ. က.)] စ၊ အနုရက္ခေါ [အနုရတ္တော (သီ. ပီ.)] စ ရာဇိနော။အာဝီ ရဟော ဟိတော တဿ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၁၃.
‘‘ဆန္ဒညူ ရာဇိနော စဿ၊ စိတ္တဋ္ဌော အဿ ရာဇိနော။
အသင်္ကုသကဝုတ္တိ’ဿ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။

၁၅၁၄.
‘‘ဥစ္ဆာဒယေ စ နှာပယေ [အစ္ဆာဒနေ စ နှာပေ စ (သျာ. က.)]၊ ဓောဝေ ပါဒေ အဓောသိရံ။
အာဟတောပိ န ကုပ္ပေယျ၊ သ ရာဇဝသတိံ ဝသေ။
၁၅၁၅.
‘‘ကုမ္ဘမ္ပဉ္ဇလိံ ကရိယာ [ကုရိယာ (သီ.)]၊ စာဋဉ္စာပိ [ဝါယသံ ဝါ (သီ. ပီ.)] ပဒက္ခိဏံ။ကိမေဝ သဗ္ဗကာမာနံ၊ ဒါတာရံ ဓီရမုတ္တမံ။
၁၅၁၆.
‘‘ယော ဒေတိ သယနံ ဝတ္ထံ၊ ယာနံ အာဝသထံ ဃရံ။
ပဇ္ဇုန္နောရိဝ ဘူတာနိ၊ ဘောဂေဟိ အဘိဝဿတိ။
၁၅၁၇.
‘‘ဧသယျော ရာဇဝသတိ၊ ဝတ္တမာနော ယထာ နရော။
အာရာဓယတိ ရာဇာနံ၊ ပူဇံ လဘတိ ဘတ္တုသု’’။
ရာဇဝသတိ နာမ။
အန္တရပေယျာလံ
၁၅၁၈.
‘‘ဧဝံ သမနုသာသိတွာ၊ ဉာတိသင်္ဃံ ဝိစက္ခဏော။
ပရိကိဏ္ဏော သုဟဒေဟိ၊ ရာဇာနမုပသင်္ကမိ။
၁၅၁၉.
‘‘ဝန္ဒိတွာ သိရသာ ပါဒေ၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။
ဝိဓုရော အဝစ ရာဇာနံ၊ ပဂ္ဂဟေတွာန အဉ္ဇလိံ။
၁၅၂၀.
‘‘အယံ မံ မာဏဝေါ နေတိ၊ ကတ္တုကာမော [ဂန္တုကာမော (က.)] ယထာမတိ။ဉာတီနတ္ထံ ပဝက္ခါမိ၊ တံ သုဏောဟိ အရိန္ဒမ။
၁၅၂၁.
‘‘ပုတ္တေ စ မေ ဥဒိက္ခေသိ၊ ယဉ္စ မညံ ဃရေ ဓနံ။
ယထာ ပေစ္စ [ပစ္ဆာ (သျာ. က.)] န ဟာယေထ၊ ဉာတိသင်္ဃော မယီ ဂတေ။
၁၅၂၂.
‘‘ယထေဝ ခလတီ ဘူမျာ၊ ဘူမျာယေဝ ပတိဋ္ဌတိ။
ဧဝေတံ ခလိတံ မယှံ၊ ဧတံ ပဿာမိ အစ္စယံ’’။
၁၅၂၃.
‘‘သက္ကာ န ဂန္တုံ ဣတိ မယှ ဟောတိ၊ ဆေတွာ [ဈတွာ (သီ. ပီ.)] ဝဓိတွာ ဣဓ ကာတိယာနံ။ဣဓေဝ ဟောဟီ ဣတိ မယှ ရုစ္စတိ၊ မာ တွံ အဂါ ဥတ္တမဘူရိပည’’။
၁၅၂၄.
‘‘မာ ဟေဝဓမ္မေသု မနံ ပဏီဒဟိ၊ အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ယုတ္တော ဘဝဿု။
ဓိရတ္ထု ကမ္မံ အကုသလံ အနရိယံ၊ ယံ ကတွာ ပစ္ဆာ နိရယံ ဝဇေယျ။

၁၅၂၅.
‘‘နေဝေသ ဓမ္မော န ပုနေတ [ပုနေတိ (သျာ. က.)] ကိစ္စံ၊ အယိရော ဟိ ဒါသဿ ဇနိန္ဒ ဣဿရော။ဃာတေတုံ ဈာပေတုံ အထောပိ ဟန္တုံ၊ န စ မယှ ကောဓတ္ထိ ဝဇာမိ စာဟံ’’။
၁၅၂၆.
‘‘ဇေဋ္ဌပုတ္တံ ဥပဂုယှ၊ ဝိနေယျ ဟဒယေ ဒရံ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ပါဝိသီ သော မဟာဃရံ’’။
၁၅၂၇.
‘‘သာလာဝ သမ္မပတိတာ [သမ္ပမထိတာ (သီ. ပီ.)]၊ မာလုတေန ပမဒ္ဒိတာ။
သေန္တိ ပုတ္တာ စ ဒါရာ စ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။
၁၅၂၈.
‘‘ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။
၁၅၂၉.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။၁၅၃၀.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။၁၅၃၁.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဝိဓုရဿ နိဝေသနေ။၁၅၃၂.
‘‘ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။၁၅၃၃.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။၁၅၃၄.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ။၁၅၃၅.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ကသ္မာ နော ဝိဇဟိဿသိ’’။၁၅၃၆.
‘‘ကတွာ ဃရေသု ကိစ္စာနိ၊ အနုသာသိတွာ သကံ ဇနံ။

မိတ္တာမစ္စေ စ ဘစ္စေ စ [သုဟဇ္ဇေ (ပီ. က.)]၊ ပုတ္တဒါရေ စ ဗန္ဓဝေ။
၁၅၃၇.
‘‘ကမ္မန္တံ သံဝိဓေတွာန၊ အာစိက္ခိတွာ ဃရေ ဓနံ။
နိဓိဉ္စ ဣဏဒါနဉ္စ၊ ပုဏ္ဏကံ ဧတဒဗြဝိ။
၁၅၃၈.
‘‘အဝသီ တုဝံ မယှ တီဟံ အဂါရေ၊ ကတာနိ ကိစ္စာနိ ဃရေသု မယှံ။
အနုသာသိတာ ပုတ္တဒါရာ မယာ စ၊ ကရောမ ကစ္စာန [ကိစ္စာနိ (သျာ. က.)] ယထာမတိံ တေ’’။၁၅၃၉.
‘‘သစေ ဟိ ကတ္တေ အနုသာသိတာ တေ၊ ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ။
ဟန္ဒေဟိ ဒါနီ တရမာနရူပေါ၊ ဒီဃော ဟိ အဒ္ဓါပိ အယံ ပုရတ္ထာ။
၁၅၄၀.
‘‘အဆမ္ဘိတောဝ [အယမ္ဘိတောဝ (သီ. ပီ.)] ဂဏှာဟိ၊ အာဇာနေယျဿ ဝါလဓိံ။
ဣဒံ ပစ္ဆိမကံ တုယှံ၊ ဇီဝလောကဿ ဒဿနံ’’။
၁၅၄၁.
‘‘သောဟံ ကိဿ နု ဘာယိဿံ၊ ယဿ မေ နတ္ထိ ဒုက္ကဋံ။
ကာယေန ဝါစာ မနသာ၊ ယေန ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိံ’’။
၁၅၄၂.
‘‘သော အဿရာဇာ ဝိဓုရံ ဝဟန္တော၊ ပက္ကာမိ ဝေဟာယသမန္တလိက္ခေ။သာခါသု သေလေသု အသဇ္ဇမာနော၊ ကာလာဂိရိံ ခိပ္ပမုပါဂမာသိ’’။၁၅၄၃.
‘‘ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ယက္ခေါ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန။
ဝိဓုရံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။
၁၅၄၄.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ယက္ခေါ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန။ဝိဓုရံ အာဒါယ ဂစ္ဆတိ။
၁၅၄၅.
‘‘ဣတ္ထိသဟဿံ ဘရိယာနံ၊ ဒါသိသတ္တသတာနိ စ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ပဏ္ဍိတော သော ကုဟိံ ဂတော။၁၅၄၆.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ပဏ္ဍိတော သော ကုဟိံ ဂတော’’။၁၅၄၇.
‘‘သစေ သော သတ္တရတ္တေန၊ နာဂစ္ဆိဿတိ ပဏ္ဍိတော။

သဗ္ဗေ အဂ္ဂိံ ပဝေက္ခါမ [ပဝိဿာမ (သျာ.)]၊ နတ္ထတ္ထော ဇီဝိတေန နော’’။
၁၅၄၈.
‘‘ပဏ္ဍိတော စ ဝိယတ္တော စ၊ ဝိဘာဝီ စ ဝိစက္ခဏော။
ခိပ္ပံ မောစိယ အတ္တာနံ၊ မာ ဘာယိတ္ထာဂမိဿတိ’’ [ခိပ္ပံ မောစေဿတ’တ္တာနံ၊ မာ ဘာထ အာဂမိဿတိ (သီ. ပီ.)]။
အန္တရပေယျာလံ နာမ။
သာဓုနရဓမ္မကဏ္ဍံ
၁၅၄၉.
‘‘သော တတ္ထ ဂန္တွာန ဝိစိန္တယန္တော၊ ဥစ္စာဝစာ စေတနကာ [စေတနတာ (က.)] ဘဝန္တိ။
နယိမဿ ဇီဝေန မမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊ ဟန္တွာနိမံ ဟဒယမာနယိဿံ’’ [အာဒိယိဿံ (သီ. ပီ.)]။
၁၅၅၀.
‘‘သော တတ္ထ ဂန္တွာ ပဗ္ဗတန္တရသ္မိံ [ပဗ္ဗတပါဒသ္မိံ (က.)]၊ အန္တော ပဝိသိတွာန ပဒုဋ္ဌစိတ္တော။
အသံဝုတသ္မိံ ဇဂတိပ္ပဒေသေ၊ အဓောသိရံ ဓာရယိ ကာတိယာနော။
၁၅၅၁.
‘‘သော လမ္ဗမာနော နရကေ ပပါတေ၊ မဟဗ္ဘယေ လောမဟံသေ ဝိဒုဂ္ဂေ။
အသန္တသန္တော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌော၊ ဣစ္စဗြဝိ ပုဏ္ဏကံ နာမ ယက္ခံ။
၁၅၅၂.
‘‘အရိယာဝကာသောသိ အနရိယရူပေါ၊ အသညတော သညတသန္နိကာသော။
အစ္စာဟိတံ ကမ္မံ ကရောသိ လုဒြံ၊ ဘာဝေ စ တေ ကုသလံ နတ္ထိ ကိဉ္စိ။
၁၅၅၃.
‘‘ယံ မံ ပပါတသ္မိံ ပပါတုမိစ္ဆသိ၊ ကော နု တဝတ္ထော မရဏေန မယှံ။
အမာနုသဿေဝ တဝဇ္ဇ ဝဏ္ဏော၊ အာစိက္ခ မေ တွံ ကတမာသိ ဒေဝတာ’’။
၁၅၅၄.
‘‘ယဒိ တေ သုတော ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခေါ၊ ရညော ကုဝေရဿ ဟိ သော သဇိဗ္ဗော [သဇီဝေါ (သီ. ပီ.)]။
ဘူမိန္ဓရော ဝရုဏော နာမ နာဂေါ၊ ဗြဟာ သုစီ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော။
၁၅၅၅.
‘‘တဿာနုဇံ ဓီတရံ ကာမယာမိ၊ ဣရန္ဓတီ နာမ သာ နာဂကညာ။
တဿာ သုမဇ္ဈာယ ပိယာယ ဟေတု၊ ပတာရယိံ တုယှ ဝဓာယ ဓီရ’’။
၁၅၅၆.
‘‘မာ ဟေဝ တွံ [တေ (သျာ. က.)] ယက္ခ အဟောသိ မူဠှော၊ နဋ္ဌာ ဗဟူ ဒုဂ္ဂဟီတေန လောကေ [လောကာ (သီ. သျာ. က.)]။
ကိံ တေ သုမဇ္ဈာယ ပိယာယ ကိစ္စံ၊ မရဏေန မေ ဣင်္ဃ သုဏောမိ [သုဏောမ (သီ. ပီ.)] သဗ္ဗံ’’။
၁၅၅၇.
‘‘မဟာနုဘာဝဿ မဟောရဂဿ၊ ဓီတုကာမော ဉာတိဘတော [ဉာတိဂတော (ပီ.)] ဟမသ္မိ။
တံ ယာစမာနံ သသုရော အဝေါစ၊ ယထာ မမညိံသု သုကာမနီတံ။

၁၅၅၈.
‘‘ဒဇ္ဇေမု ခေါ တေ သုတနုံ သုနေတ္တံ၊ သုစိမှိတံ စန္ဒနလိတ္တဂတ္တံ။
သစေ တုဝံ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ၊ ဓမ္မေန လဒ္ဓါ ဣဓ မာဟရေသိ။
ဧတေန ဝိတ္တေန ကုမာရိ လဗ္ဘာ၊ နညံ ဓနံ ဥတ္တရိ ပတ္ထယာမ။
၁၅၅၉.
‘‘ဧဝံ န မူဠှောသ္မိ သုဏောဟိ ကတ္တေ၊ န စာပိ မေ ဒုဂ္ဂဟိတတ္ထိ ကိဉ္စိ။ဟဒယေန တေ ဓမ္မလဒ္ဓေန နာဂါ၊ ဣရန္ဓတိံ နာဂကညံ ဒဒန္တိ။
၁၅၆၀.
‘‘တသ္မာ အဟံ တုယှံ ဝဓာယ ယုတ္တော၊ ဧဝံ မမတ္ထော မရဏေန တုယှံ။
ဣဓေဝ တံ နရကေ ပါတယိတွာ၊ ဟန္တွာန တံ ဟဒယမာနယိဿံ’’။
၁၅၆၁.
‘‘ခိပ္ပံ မမံ ဥဒ္ဓရ ကာတိယာန၊ ဟဒယေန မေ ယဒိ တေ အတ္ထိ ကိစ္စံ။
ယေ ကေစိမေ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေဝ တေ ပါတုကရောမိ အဇ္ဇ’’။
၁၅၆၂.
‘‘သော ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ၊ နဂမုဒ္ဓနိ ခိပ္ပံ ပတိဋ္ဌပေတွာ။အဿတ္ထမာသီနံ သမေက္ခိယာန၊ ပရိပုစ္ဆိ ကတ္တာရမနောမပညံ။
၁၅၆၃.
‘‘သမုဒ္ဓတော မေသိ တုဝံ ပပါတာ၊ ဟဒယေန တေ အဇ္ဇ မမတ္ထိ ကိစ္စံ။
ယေ ကေစိမေ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေဝ မေ ပါတုကရောဟိ အဇ္ဇ’’။
၁၅၆၄.
‘‘သမုဒ္ဓတော တျသ္မိ အဟံ ပပါတာ၊ ဟဒယေန မေ ယဒိ တေ အတ္ထိ ကိစ္စံ။
ယေ ကေစိမေ သာဓုနရဿ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေဝ တေ ပါတုကရောမိ အဇ္ဇ’’။
၁၅၆၅.
‘‘ယာတာနုယာယီ စ ဘဝါဟိ မာဏဝ၊ အလ္လဉ္စ [အဒ္ဒဉ္စ (သီ. ပီ.)] ပါဏိံ ပရိဝဇ္ဇယဿု။
မာ စဿု မိတ္တေသု ကဒါစိ ဒုဗ္ဘီ၊ မာ စ ဝသံ အသတီနံ နိဂစ္ဆေ’’။
၁၅၆၆.
‘‘ကထံ နု ယာတံ အနုယာယီ ဟောတိ၊ အလ္လဉ္စ ပါဏိံ ဒဟတေ ကထံ သော။
အသတီ စ ကာ ကော ပန မိတ္တဒုဗ္ဘော၊ အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ’’။
၁၅၆၇.
‘‘အသန္ထုတံ [အသန္ဓဝံ (သျာ. က.)] နောပိ စ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ ယော အာသနေနာပိ နိမန္တယေယျ။တဿေဝ အတ္ထံ ပုရိသော ကရေယျ၊ ယာတာနုယာယီတိ တမာဟု ပဏ္ဍိတာ။
၁၅၆၈.
‘‘ယဿေကရတ္တမ္ပိ ဃရေ ဝသေယျ၊ ယတ္ထန္နပါနံ ပုရိသော လဘေယျ။
န တဿ ပါပံ မနသာပိ စိန္တယေ၊ အဒုဗ္ဘီ ပါဏိံ ဒဟတေ မိတ္တဒုဗ္ဘော။
၁၅၆၉.

‘‘ယဿ ရုက္ခဿ ဆာယာယ၊ နိသီဒေယျ သယေယျ ဝါ။
န တဿ သာခံ ဘဉ္ဇေယျ၊ မိတ္တဒုဗ္ဘော ဟိ ပါပကော။
၁၅၇၀.
‘‘ပုဏ္ဏမ္ပိ စေမံ ပထဝိံ ဓနေန၊ ဒဇ္ဇိတ္ထိယာ ပုရိသော သမ္မတာယ။
လဒ္ဓါ ခဏံ အတိမညေယျ တမ္ပိ၊ တာသံ ဝသံ အသတီနံ န ဂစ္ဆေ။
၁၅၇၁.
‘‘ဧဝံ ခေါ ယာတံ အနုယာယီ ဟောတိ၊ အလ္လဉ္စ ပါဏိံ ဒဟတေ ပုနေဝံ။
အသတီ စ သာ သော ပန မိတ္တဒုဗ္ဘော၊ သော ဓမ္မိကော ဟောတိ ဇဟဿု အဓမ္မံ’’။သာဓုနရဓမ္မကဏ္ဍံ နာမ။
ကာလာဂိရိကဏ္ဍံ
၁၅၇၂.
‘‘အဝသိံ အဟံ တုယှံ တီဟံ အဂါရေ၊ အန္နေန ပါနေန ဥပဋ္ဌိတောသ္မိ။
မိတ္တော မမာသီ ဝိသဇ္ဇာမဟံ တံ၊ ကာမံ ဃရံ ဥတ္တမပည ဂစ္ဆ။
၁၅၇၃.
‘‘အပိ ဟာယတု နာဂကုလာ [နာဂကုလဿ (သီ. သျာ. ပီ.)] အတ္ထော၊ အလမ္ပိ မေ နာဂကညာယ ဟောတု။
သော တွံ သကေနေဝ သုဘာသိတေန၊ မုတ္တောသိ မေ အဇ္ဇ ဝဓာယ ပည’’။
၁၅၇၄.
‘‘ဟန္ဒ တုဝံ ယက္ခ မမမ္ပိ နေဟိ၊ သသုရံ တေ [သဿုရံ နု တေ (သီ. သျာ. ပီ. က.)] အတ္ထံ မယိ စရဿု။မယဉ္စ နာဂါဓိပတိံ ဝိမာနံ၊ ဒက္ခေမု နာဂဿ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ’’။
၁၅၇၅.
‘‘ယံ ဝေ နရဿ အဟိတာယ အဿ၊ န တံ ပညော အရဟတိ ဒဿနာယ။
အထ ကေန ဝဏ္ဏေန အမိတ္တဂါမံ၊ တုဝမိစ္ဆသိ ဥတ္တမပည ဂန္တုံ’’။
၁၅၇၆.
‘‘အဒ္ဓါ ပဇာနာမိ အဟမ္ပိ ဧတံ၊ န တံ ပညော အရဟတိ ဒဿနာယ။
ပါပဉ္စ မေ နတ္ထိ ကတံ ကုဟိဉ္စိ၊ တသ္မာ န သင်္ကေ မရဏာဂမာယ’’။
၁၅၇၇.
‘‘ဟန္ဒ စ ဌာနံ အတုလာနုဘာဝံ၊ မယာ သဟ ဒက္ခသိ ဧဟိ ကတ္တေ။
ယတ္ထစ္ဆတိ နစ္စဂီတေဟိ နာဂေါ၊ ရာဇာ ယထာ ဝေဿဝဏော နဠိညံ [နိဠိညံ (သျာ.)၊ နိဠညံ (က.)]။
၁၅၇၈.
‘‘တံ နာဂကညာ စရိတံ ဂဏေန၊ နိကီဠိတံ နိစ္စမဟော စ ရတ္တိံ။
ပဟူတမာလျံ [ဗဟုတ္တမလ္လံ (က.)] ဗဟုပုပ္ဖဆန္နံ [ဗဟုပုပ္ဖသဉ္ဆန္နံ (က.)]၊ ဩဘာသတီ ဝိဇ္ဇုရိဝန္တလိက္ခေ။
၁၅၇၉.
‘‘အန္နေန ပါနေန ဥပေတရူပံ၊ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ စ ဝါဒိတေဟိ။
ပရိပူရံ ကညာဟိ အလင်္ကတာဟိ၊ ဥပသောဘတိ ဝတ္ထပိလန္ဓနေန [ဝတ္ထပိလန္ဓနေဟိ (က.)]။
၁၅၈၀.

‘‘သော ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ၊ နိသီဒယီ ပစ္ဆတော အာသနသ္မိံ။
အာဒါယ ကတ္တာရမနောမပညံ၊ ဥပါနယီ ဘဝနံ နာဂရညော။
၁၅၈၁.
‘‘ပတွာန ဌာနံ အတုလာနုဘာဝံ၊ အဋ္ဌာသိ ကတ္တာ ပစ္ဆတော ပုဏ္ဏကဿ။
သာမဂ္ဂိ ပေက္ခမာနော [သာမဂ္ဂိပေက္ခီ ပန (သီ. သျာ. ပီ.)] နာဂရာဇာ၊ ပုဗ္ဗေဝ ဇာမာတရမဇ္ဈဘာသထ’’။၁၅၈၂.
‘‘ယန္နု တုဝံ အဂမာ မစ္စလောကံ၊ အနွေသမာနော ဟဒယံ ပဏ္ဍိတဿ။
ကစ္စိ သမိဒ္ဓေန ဣဓာနုပတ္တော၊ အာဒါယ ကတ္တာရမနောမပညံ’’။
၁၅၈၃.
‘‘အယဉှိ သော အာဂတော ယံ တွမိစ္ဆသိ၊ ဓမ္မေန လဒ္ဓေါ မမ ဓမ္မပါလော။
တံ ပဿထ သမ္မုခါ [တံ ပဿ ဓမ္မံ သမုခါ (က.)] ဘာသမာနံ၊ သုခေါ ဟဝေ [ဘဝေ (ပီ.)] သပ္ပုရိသေဟိ သင်္ဂမော’’။
ကာလာဂိရိကဏ္ဍံ နာမ။
၁၅၈၄.
‘‘အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဒိသွာန၊ မစ္စော မစ္စုဘယဋ္ဋိတော [ဘယဒ္ဒိတော (သီ. ပီ.)]။
ဗျမှိတော နာဘိဝါဒေသိ၊ နယိဒံ ပညဝတာမိဝ’’။
၁၅၈၅.
‘‘န စမှိ ဗျမှိတော နာဂ၊ န စ မစ္စုဘယဋ္ဋိတော။
န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။
၁၅၈၆.
‘‘ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္မံ နုပပဇ္ဇတိ’’။၁၅၈၇.
‘‘ဧဝမေတံ ယထာ ဗြူသိ၊ သစ္စံ ဘာသသိ ပဏ္ဍိတ။
န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။
၁၅၈၈.
‘‘ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္မံ နုပပဇ္ဇတိ’’။
၁၅၈၉.
‘‘အသဿတံ သဿတံ နု တဝယိဒံ၊ ဣဒ္ဓီဇုတီဗလဝီရိယူပပတ္တိ [ဣဒ္ဓိံ ဇုတိံ ဗလံ ဝီရိယူပပတ္တိ (က.)]။ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂရာဇေတမတ္ထံ၊ ကထံ နု တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။
၁၅၉၀.
‘‘အဓိစ္စလဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ၊ သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။
အက္ခါဟိ မေ နာဂရာဇေတမတ္ထံ၊ ယထေဝ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။
၁၅၉၁.
‘‘နာဓိစ္စလဒ္ဓံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊ န သယံကတံ နာပိ ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။

သကေဟိ ကမ္မေဟိ အပါပကေဟိ၊ ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ’’။၁၅၉၂.
‘‘ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။ဣဒ္ဓီဇုတီဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊ ဣဒဉ္စ တေ နာဂ မဟာဝိမာနံ’’။၁၅၉၃.
‘‘အဟဉ္စ ဘရိယာ စ မနုဿလောကေ၊ သဒ္ဓါ ဥဘော ဒါနပတီ အဟုမှာ။
ဩပါနဘူတံ မေ ဃရံ တဒါသိ၊ သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
၁၅၉၄.
‘‘မာလဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ ဝိလေပနဉ္စ၊ ပဒီပိယံ သေယျမုပဿယဉ္စ။
အစ္ဆာဒနံ သာယနမန္နပါနံ၊ သက္ကစ္စ ဒါနာနိ အဒမှ တတ္ထ။၁၅၉၅.
‘‘တံ မေ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။ဣဒ္ဓီဇုတီဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊ ဣဒဉ္စ မေ ဓီရ မဟာဝိမာနံ’။၁၅၉၆.
‘‘ဧဝံ စေ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊ ဇာနာသိ ပုညာနံ ဖလူပပတ္တိံ။
တသ္မာ ဟိ ဓမ္မံ စရ အပ္ပမတ္တော၊ ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေသိ’။၁၅၉၇.
‘‘နယိဓ သန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊ ယေသန္နပါနာနိ ဒဒေမု ကတ္တေ။
အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊ ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေမ’’။၁၅၉၈.
‘‘ဘောဂီ ဟိ တေ သန္တိ ဣဓူပပန္နာ၊ ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ။တေသု တုဝံ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ၊ အသမ္ပဒုဋ္ဌော စ ဘဝါဟိ နိစ္စံ။၁၅၉၉.
‘‘ဧဝံ တုဝံ နာဂ အသမ္ပဒောသံ၊ အနုပါလယ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ။
ဌတွာ ဣဓ ယာဝတာယုကံ ဝိမာနေ၊ ဥဒ္ဓံ ဣတော ဂစ္ဆသိ ဒေဝလောကံ’’။၁၆၀၀.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သော သောစတိ ရာဇသေဋ္ဌော၊ တယာ ဝိနာ ယဿ တုဝံ သဇိဗ္ဗော။ဒုက္ခူပနီတောပိ တယာ သမေစ္စ၊ ဝိန္ဒေယျ ပေါသော သုခမာတုရောပိ’’။
၁၆၀၁.
‘‘အဒ္ဓါ သတံ ဘာသသိ နာဂ ဓမ္မံ၊ အနုတ္တရံ အတ္ထပဒံ သုစိဏ္ဏံ။
ဧတာဒိသိယာသု ဟိ အာပဒါသု၊ ပညာယတေ မာဒိသာနံ ဝိသေသော’’။
၁၆၀၂.
‘‘အက္ခါဟိ နော တာယံ မုဓာ နု လဒ္ဓေါ၊ အက္ခေဟိ နော တာယံ အဇေသိ ဇူတေ။
ဓမ္မေန လဒ္ဓေါ ဣတိ တာယမာဟ [မာ’ယ’မာဟ (သျာ.)]၊ ကထံ နု တွံ ဟတ္ထမိမဿ မာဂတော’’။၁၆၀၃.

‘‘ယော မိဿရော တတ္ထ အဟောသိ ရာဇာ၊ တမာယမက္ခေဟိ အဇေသိ ဇူတေ။သော မံ ဇိတော ရာဇာ ဣမဿဒါသိ၊ ဓမ္မေန လဒ္ဓေါသ္မိ အသာဟသေန။၁၆၀၄.
‘‘မဟောရဂေါ အတ္တမနော ဥဒဂ္ဂေါ၊ သုတွာန ဓီရဿ သုဘာသိတာနိ။ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန အနောမပညံ၊ ပါဝေက္ခိ ဘရိယာယ တဒါ သကာသေ။၁၆၀၅.
‘‘ယေန တွံ ဝိမလေ ပဏ္ဍု၊ ယေန ဘတ္တံ န ရုစ္စတိ။
န စ မေ တာဒိသော ဝဏ္ဏော၊ အယမေသော တမောနုဒော။
၁၆၀၆.
‘‘ယဿ တေ ဟဒယေနတ္ထော၊ အာဂတာယံ ပဘင်္ကရော။
တဿ ဝါကျံ နိသာမေဟိ၊ ဒုလ္လဘံ ဒဿနံ ပုန။
၁၆၀၇.
‘‘ဒိသွာန တံ ဝိမလာ ဘူရိပညံ၊ ဒသင်္ဂုလီ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ။ဟဋ္ဌေန ဘာဝေန ပတီတရူပါ၊ ဣစ္စဗြဝိ ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ။၁၆၀၈.
‘‘အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဒိသွာန၊ မစ္စော မစ္စုဘယဋ္ဋိတော။
ဗျမှိတော နာဘိဝါဒေသိ၊ နယိဒံ ပညဝတာမိဝ’’။
၁၆၀၉.
‘‘န စမှိ ဗျမှိတော နာဂိ၊ န စ မစ္စုဘယဋ္ဋိတော။
န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။၁၆၁၀.
‘‘ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္မံ နုပပဇ္ဇတိ’’။၁၆၁၁.
‘‘ဧဝမေတံ ယထာ ဗြူသိ၊ သစ္စံ ဘာသသိ ပဏ္ဍိတ။
န ဝဇ္ဈော အဘိဝါဒေယျ၊ ဝဇ္ဈံ ဝါ နာဘိဝါဒယေ။
၁၆၁၂.
‘‘ကထံ နော အဘိဝါဒေယျ၊ အဘိဝါဒါပယေထ ဝေ။
ယံ နရော ဟန္တုမိစ္ဆေယျ၊ တံ ကမ္မံ နုပပဇ္ဇတိ’’။
၁၆၁၃.
‘‘အသဿတံ သဿတံ နု တဝယိဒံ၊ ဣဒ္ဓီဇုတီဗလဝီရိယူပပတ္တိ။
ပုစ္ဆာမိ တံ နာဂကညေတမတ္ထံ၊ ကထံ နု တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ။၁၆၁၄.
‘‘အဓိစ္စလဒ္ဓံ ပရိဏာမဇံ တေ၊ သယံကတံ ဥဒါဟု ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။အက္ခါဟိ မေ နာဂကညေတမတ္ထံ၊ ယထေဝ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ’’။

၁၆၁၅.
‘‘နာဓိစ္စလဒ္ဓံ န ပရိဏာမဇံ မေ၊ န သယံ ကတံ နာပိ ဒေဝေဟိ ဒိန္နံ။သကေဟိ ကမ္မေဟိ အပါပကေဟိ၊ ပုညေဟိ မေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ’’။၁၆၁၆.
‘‘ကိံ တေ ဝတံ ကိံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကိဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။ဣဒ္ဓီဇုတီဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊ ဣဒဉ္စ တေ နာဂိ မဟာဝိမာနံ’’။၁၆၁၇.
‘‘အဟဉ္စ ခေါ သာမိကော စာပိ မယှံ၊ သဒ္ဓါ ဥဘော ဒါနပတီ အဟုမှာ။ဩပါနဘူတံ မေ ဃရံ တဒါသိ၊ သန္တပ္ပိတာ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ။
၁၆၁၈.
‘‘မာလဉ္စ ဂန္ဓဉ္စ ဝိလေပနဉ္စ၊ ပဒီပိယံ သေယျမုပဿယဉ္စ။
အစ္ဆာဒနံ သာယနမန္နပါနံ၊ သက္ကစ္စံ ဒါနာနိ အဒမှ တတ္ထ။၁၆၁၉.
‘‘တံ မေ ဝတံ တံ ပန ဗြဟ္မစရိယံ၊ တဿ သုစိဏ္ဏဿ အယံ ဝိပါကော။ဣဒ္ဓီဇုတီဗလဝီရိယူပပတ္တိ၊ ဣဒဉ္စ မေ ဓီရ မဟာဝိမာနံ’’။၁၆၂၀.
‘‘ဧဝံ စေ တေ လဒ္ဓမိဒံ ဝိမာနံ၊ ဇာနာသိ ပုညာနံ ဖလူပပတ္တိံ။
တသ္မာ ဟိ ဓမ္မံ စရ အပ္ပမတ္တာ၊ ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေသိ’’။၁၆၂၁.
‘‘နယိဓ သန္တိ သမဏဗြာဟ္မဏာ စ၊ ယေသန္နပါနာနိ ဒဒေမု ကတ္တေ။
အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊ ယထာ ဝိမာနံ ပုန မာဝသေမ’’။၁၆၂၂.
‘‘ဘောဂီ ဟိ တေ သန္တိ ဣဓူပပန္နာ၊ ပုတ္တာ စ ဒါရာ အနုဇီဝိနော စ။တေသု တုဝံ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ၊ အသမ္ပဒုဋ္ဌာ စ ဘဝါဟိ နိစ္စံ။၁၆၂၃.
‘‘ဧဝံ တုဝံ နာဂိ အသမ္ပဒောသံ၊ အနုပါလယ ဝစသာ ကမ္မုနာ စ။
ဌတွာ ဣဓ ယာဝတာယုကံ ဝိမာနေ၊ ဥဒ္ဓံ ဣတော ဂစ္ဆသိ ဒေဝလောကံ’’။၁၆၂၄.
‘‘အဒ္ဓါ ဟိ သော သောစတိ ရာဇသေဋ္ဌော၊ တယာ ဝိနာ ယဿ တုဝံ သဇိဗ္ဗော။ဒုက္ခူပနီတောပိ တယာ သမေစ္စ၊ ဝိန္ဒေယျ ပေါသော သုခမာတုရောပိ’’။၁၆၂၅.
‘‘အဒ္ဓါ သတံ ဘာသသိ နာဂိ ဓမ္မံ၊ အနုတ္တရံ အတ္ထပဒံ သုစိဏ္ဏံ။
ဧတာဒိသိယာသု ဟိ အာပဒါသု၊ ပညာယတေ မာဒိသာနံ ဝိသေသော’’။
၁၆၂၆.
‘‘အက္ခါဟိ နော တာယံ မုဓာ နု လဒ္ဓေါ၊ အက္ခေဟိ နော တာယံ အဇေသိ ဇူတေ။

ဓမ္မေန လဒ္ဓေါ ဣတိ တာယမာဟ၊ ကထံ နု တွံ ဟတ္ထမိမဿ မာဂတော’’။၁၆၂၇.
‘‘ယော မိဿရော တတ္ထ အဟောသိ ရာဇာ၊ တမာယမက္ခေဟိ အဇေသိ ဇူတေ။သော မံ ဇိတော ရာဇာ ဣမဿဒါသိ၊ ဓမ္မေန လဒ္ဓေါသ္မိ အသာဟသေန။၁၆၂၈.
‘‘ယထေဝ ဝရုဏော နာဂေါ၊ ပဉှံ ပုစ္ဆိတ္ထ ပဏ္ဍိတံ။
တထေဝ နာဂကညာပိ၊ ပဉှံ ပုစ္ဆိတ္ထ ပဏ္ဍိတံ။
၁၆၂၉.
‘‘ယထေဝ ဝရုဏံ နာဂံ၊ ဓီရော တောသေသိ ပုစ္ဆိတော။
တထေဝ နာဂကညမ္ပိ၊ ဓီရော တောသေသိ ပုစ္ဆိတော။
၁၆၃၀.
‘‘ဥဘောပိ တေ အတ္တမနေ ဝိဒိတွာ၊ မဟောရဂံ နာဂကညဉ္စ ဓီရော [ဝိဓူရော (က.)]။အဆမ္ဘီ အဘီတော အလောမဟဋ္ဌော၊ ဣစ္စဗြဝိ ဝရုဏံ နာဂရာဇာနံ။
၁၆၃၁.
‘‘မာ ရောဓယိ [မာ ဟေဌယိ (ပီ.)] နာဂ အာယာဟမသ္မိ၊ ယေန တဝတ္ထော ဣဒံ သရီရံ။ဟဒယေန မံသေန ကရောဟိ ကိစ္စံ၊ သယံ ကရိဿာမိ ယထာမတိ တေ’’။
၁၆၃၂.
‘‘ပညာ ဟဝေ ဟဒယံ ပဏ္ဍိတာနံ၊ တေ တျမှ ပညာယ မယံ သုတုဋ္ဌာ။
အနူနနာမော လဘတဇ္ဇ ဒါရံ၊ အဇ္ဇေဝ တံ ကုရုယော ပါပယာတု’’။
၁၆၃၃.
‘‘သ ပုဏ္ဏကော အတ္တမနော ဥဒဂ္ဂေါ၊ ဣရန္ဓတိံ နာဂကညံ လဘိတွာ။
ဟဋ္ဌေန ဘာဝေန ပတီတရူပေါ၊ ဣစ္စဗြဝိ ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ။
၁၆၃၄.
‘‘ဘရိယာယ မံ တွံ အကရိ သမင်္ဂိံ၊ အဟဉ္စ တေ ဝိဓုရ ကရောမိ ကိစ္စံ။
ဣဒဉ္စ တေ မဏိရတနံ ဒဒါမိ၊ အဇ္ဇေဝ တံ ကုရုယော ပါပယာမိ’’။
၁၆၃၅.
‘‘အဇေယျမေသာ တဝ ဟောတု မေတ္တိ၊ ဘရိယာယ ကစ္စာန ပိယာယ သဒ္ဓိံ။
အာနန္ဒိ ဝိတ္တော [အာနန္ဒစိတ္တော (သျာ. ပီ.)] သုမနော ပတီတော၊ ဒတွာ မဏိံ မဉ္စ နယိန္ဒပတ္ထံ။၁၆၃၆.
‘‘သ ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ၊ နိသီဒယီ ပုရတော အာသနသ္မိံ။
အာဒါယ ကတ္တာရမနောမပညံ၊ ဥပါနယီ နဂရံ ဣန္ဒပတ္ထံ။
၁၆၃၇.
‘‘မနော မနုဿဿ ယထာပိ ဂစ္ဆေ၊ တတောပိဿ ခိပ္ပတရံ [တတောပိ သံခိပ္ပတရံ (သီ. ပီ.)] အဟောသိ။
သ ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ၊ ဥပါနယီ နဂရံ ဣန္ဒပတ္ထံ’’။
၁၆၃၈.

‘‘ဧတိန္ဒပတ္ထံ နဂရံ ပဒိဿတိ၊ ရမ္မာနိ စ အမ္ဗဝနာနိ ဘာဂသော။အဟဉ္စ ဘရိယာယ သမင်္ဂိဘူတော၊ တုဝဉ္စ ပတ္တောသိ သကံ နိကေတံ’’။၁၆၃၉.
‘‘သ ပုဏ္ဏကော ကုရူနံ ကတ္တုသေဋ္ဌံ၊ ဩရောပိယ ဓမ္မသဘာယ မဇ္ဈေ။အာဇညမာရုယှ အနောမဝဏ္ဏော၊ ပက္ကာမိ ဝေဟာယသမန္တလိက္ခေ။၁၆၄၀.
‘‘တံ ဒိသွာ ရာဇာ ပရမပ္ပတီတော၊ ဥဋ္ဌာယ ဗာဟာဟိ ပလိဿဇိတွာ။
အဝိကမ္ပယံ ဓမ္မသဘာယ မဇ္ဈေ၊ နိသီဒယီ ပမုခမာသနသ္မိံ’’။
၁၆၄၁.
‘‘တွံ နော ဝိနေတာသိ ရထံဝ နဒ္ဓံ၊ နန္ဒန္တိ တံ ကုရုယော ဒဿနေန။
အက္ခါဟိ မေ ပုစ္ဆိတော ဧတမတ္ထံ၊ ကထံ ပမောက္ခေါ အဟု မာဏဝဿ’’။၁၆၄၂.
‘‘ယံ မာဏဝေါတျာဘိဝဒီ ဇနိန္ဒ၊ န သော မနုဿော နရဝီရသေဋ္ဌ။
ယဒိ တေ သုတော ပုဏ္ဏကော နာမ ယက္ခေါ၊ ရညော ကုဝေရဿ ဟိ သော သဇိဗ္ဗော။၁၆၄၃.
‘‘ဘူမိန္ဓရော ဝရုဏော နာမ နာဂေါ၊ ဗြဟာ သုစီ ဝဏ္ဏဗလူပပန္နော။
တဿာနုဇံ ဓီတရံ ကာမယာနော၊ ဣရန္ဓတီ နာမ သာ နာဂကညာ။
၁၆၄၄.
‘‘တဿာ သုမဇ္ဈာယ ပိယာယ ဟေတု၊ ပတာရယိတ္ထ မရဏာယ မယှံ။
သော စေဝ ဘရိယာယ သမင်္ဂိဘူတော၊ အဟဉ္စ အနုညာတော မဏိ စ လဒ္ဓေါ’’။
၁၆၄၅.
‘‘ရုက္ခေါ ဟိ မယှံ ပဒ္ဓါရေ [ဃရဒွာရေ (သျာ.)] သုဇာတော၊ ပညာက္ခန္ဓော သီလမယဿ သာခါ။အတ္ထေ စ ဓမ္မေ စ ဌိတော နိပါကော၊ ဂဝပ္ဖလော ဟတ္ထိဂဝဿဆန္နော။
၁၆၄၆.
‘‘နစ္စဂီတတူရိယာဘိနာဒိတေ၊ ဥစ္ဆိဇ္ဇ သေနံ [မေနံ (သီ. ပီ.)] ပုရိသော အဟာသိ။
သော နော အယံ အာဂတော သန္နိကေတံ၊ ရုက္ခဿိမဿာပစိတိံ ကရောထ။
၁၆၄၇.
‘‘ယေ ကေစိ ဝိတ္တာ မမ ပစ္စယေန၊ သဗ္ဗေဝ တေ ပါတုကရောန္တု အဇ္ဇ။
တိဗ္ဗာနိ ကတွာန ဥပါယနာနိ၊ ရုက္ခဿိမဿာပစိတိံ ကရောထ။
၁၆၄၈.
‘‘ယေ ကေစိ ဗဒ္ဓါ မမ အတ္ထိ ရဋ္ဌေ၊ သဗ္ဗေဝ တေ ဗန္ဓနာ မောစယန္တု။ယထေဝ ယံ ဗန္ဓနသ္မာ ပမုတ္တော၊ ဧဝမေတေ မုဉ္စရေ ဗန္ဓနသ္မာ။၁၆၄၉.
‘‘ဥန္နင်္ဂလာ မာသမိမံ ကရောန္တု၊ မံသောဒနံ ဗြာဟ္မဏာ ဘက္ခယန္တု။အမဇ္ဇပါ မဇ္ဇရဟာ ပိဝန္တု၊ ပုဏ္ဏာဟိ ထာလာဟိ ပလိဿုတာဟိ။

၁၆၅၀.
‘‘မဟာပထံ နိစ္စ သမဝှယန္တု၊ တိဗ္ဗဉ္စ ရက္ခံ ဝိဒဟန္တု ရဋ္ဌေ။ယထာညမညံ န ဝိဟေဌယေယျုံ၊ ရုက္ခဿိမဿာပစိတိံ ကရောထ’’။
၁၆၅၁.
ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ဗဟုံ အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။
၁၆၅၂.
ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ဗဟုံ အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။၁၆၅၃.
သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ဗဟုံ အန္နဉ္စ ပါနဉ္စ၊ ပဏ္ဍိတဿာဘိဟာရယုံ။၁၆၅၄.
ဗဟုဇနော ပသန္နောသိ၊ ဒိသွာ ပဏ္ဍိတမာဂတေ။
ပဏ္ဍိတမှိ အနုပ္ပတ္တေ၊ စေလုက္ခေပေါ ပဝတ္တထာတိ။ဝိဓုရဇာတကံ နဝမံ။
၅၄၇. ဝေဿန္တရဇာတကံ (၁၀)
ဒသဝရကထာ
၁၆၅၅.
‘‘ဖုဿတီ [ဖုသတိ (သီ. ပီ.)] ဝရဝဏ္ဏာဘေ၊ ဝရဿု ဒသဓာ ဝရေ။ပထဗျာ စာရုပုဗ္ဗင်္ဂိ၊ ယံ တုယှံ မနသော ပိယံ’’။၁၆၅၆.
‘‘ဒေဝရာဇ နမော တျတ္ထု၊ ကိံ ပါပံ ပကတံ မယာ။
ရမ္မာ စာဝေသိ မံ ဌာနာ၊ ဝါတောဝ ဓရဏီရုဟံ’’။
၁၆၅၇.
‘‘န စေဝ တေ ကတံ ပါပံ၊ န စ မေ တွမသိ အပ္ပိယာ။
ပုညဉ္စ တေ ပရိက္ခီဏံ၊ ယေန တေဝံ ဝဒါမဟံ။၁၆၅၈.
‘‘သန္တိကေ မရဏံ တုယှံ၊ ဝိနာဘာဝေါ ဘဝိဿတိ။ပဋိဂဏှာဟိ မေ ဧတေ၊ ဝရေ ဒသ ပဝေစ္ဆတော’’။၁၆၅၉.
‘‘ဝရံ စေ မေ အဒော သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။သိဝိရာဇဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ တတ္ထ အဿံ နိဝေသနေ။၁၆၆၀.
‘‘နီလနေတ္တာ နီလဘမု၊ နိလက္ခီ စ ယထာ မိဂီ။

ဖုဿတီ နာမ နာမေန၊ တတ္ထပဿံ ပုရိန္ဒဒ။
၁၆၆၁.
‘‘ပုတ္တံ လဘေထ ဝရဒံ၊ ယာစယောဂံ [ယာစယောဂိံ (က.)] အမစ္ဆရိံ။ပူဇိတံ ပဋိရာဇူဟိ၊ ကိတ္တိမန္တံ ယသဿိနံ။
၁၆၆၂.
‘‘ဂဗ္ဘံ မေ ဓာရယန္တိယာ၊ မဇ္ဈိမင်္ဂံ အနုန္နတံ။
ကုစ္ဆိ အနုန္နတော အဿ၊ စာပံဝ လိခိတံ သမံ။
၁၆၆၃.
‘‘ထနာ မေ နပ္ပပတေယျုံ၊ ပလိတာ န သန္တု ဝါသဝ။
ကာယေ ရဇော န လိမ္ပေထ၊ ဝဇ္ဈဉ္စာပိ ပမောစယေ။၁၆၆၄.
‘‘မယူရကောဉ္စာဘိရုဒေ၊ နာရိဝရဂဏာယုတေ။
ခုဇ္ဇစေလာပကာကိဏ္ဏေ၊ သူဒမာဂဓဝဏ္ဏိတေ။၁၆၆၅.
‘‘စိတြဂ္ဂဠေရုဃုသိတေ၊ သုရာမံသပဗောဓနေ။
သိဝိရာဇဿ ဘဒ္ဒန္တေ၊ တတ္ထဿံ မဟေသီ ပိယာ’’။၁၆၆၆.
‘‘ယေ တေ ဒသ ဝရာ ဒိန္နာ၊ မယာ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနေ။သိဝိရာဇဿ ဝိဇိတေ၊ သဗ္ဗေ တေ လစ္ဆသီ ဝရေ။၁၆၆၇.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန မဃဝါ၊ ဒေဝရာဇာ သုဇမ္ပတိ။
ဖုဿတိယာ ဝရံ ဒတွာ၊ အနုမောဒိတ္ထ ဝါသဝေါ။
ဒသဝရကထာ နာမ။
ဟေမဝန္တံ
၁၆၆၈.
‘‘ပရူဠှကစ္ဆနခလောမာ၊ ပင်္ကဒန္တာ ရဇဿိရာ။
ပဂ္ဂယှ ဒက္ခိဏံ ဗာဟုံ၊ ကိံ မံ ယာစန္တိ ဗြာဟ္မဏာ’’။၁၆၆၉.
‘‘ရတနံ ဒေဝ ယာစာမ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
ဒဒါဟိ ပဝရံ နာဂံ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရူဠှဝံ’’။
၁၆၇၀.
‘‘ဒဒါမိ န ဝိကမ္ပါမိ၊ ယံ မံ ယာစန္တိ ဗြာဟ္မဏာ။
ပဘိန္နံ ကုဉ္ဇရံ ဒန္တိံ၊ ဩပဝယှံ ဂဇုတ္တမံ’’။၁၆၇၁.
‘‘ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယှ၊ ရာဇာ စာဂါဓိမာနသော။

ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော’’။၁၆၇၂.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမှိ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။၁၆၇၃.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမှိ၊ ခုဗ္ဘိတ္ထ နဂရံ တဒါ။၁၆၇၄.
‘‘သမာကုလံ ပုရံ အာသိ၊ ဃောသော စ ဝိပုလော မဟာ။ဟတ္ထိနာဂေ ပဒိန္နမှိ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ’’။၁၆၇၅.
‘‘ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။၁၆၇၆.
‘‘ကေဝလော စာပိ နိဂမော၊ သိဝယော စ သမာဂတာ။
ဒိသွာ နာဂံ နီယမာနံ၊ တေ ရညော ပဋိဝေဒယုံ။၁၆၇၇.
‘‘ဝိဓမံ ဒေဝ တေ ရဋ္ဌံ၊ ပုတ္တော ဝေဿန္တရော တဝ။ကထံ နော ဟတ္ထိနံ ဒဇ္ဇာ၊ နာဂံ ရဋ္ဌဿ ပူဇိတံ။၁၆၇၈.
‘‘ကထံ နော ကုဉ္ဇရံ ဒဇ္ဇာ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရူဠှဝံ။ခေတ္တညုံ သဗ္ဗယုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗသေတံ ဂဇုတ္တမံ။
၁၆၇၉.
‘‘ပဏ္ဍုကမ္ဗလသဉ္ဆန္နံ၊ ပဘိန္နံ သတ္တုမဒ္ဒနံ။
ဒန္တိံ သဝါဠဗီဇနိံ၊ သေတံ ကေလာသသာဒိသံ။
၁၆၈၀.
‘‘သသေတစ္ဆတ္တံ သဥပါဓေယျံ၊ သာထဗ္ဗနံ သဟတ္ထိပံ။
အဂ္ဂယာနံ ရာဇဝါဟိံ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါ ဂဇံ [ဓနံ (သီ. ပီ.)၊ ဒါနံ (သျာ.)]။
၁၆၈၁.
‘‘အန္နံ ပါနဉ္စ ယော [သော (သီ. သျာ. က.)] ဒဇ္ဇာ၊ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ။
ဧတံ ခေါ ဒါနံ ပတိရူပံ၊ ဧတံ ခေါ ဗြာဟ္မဏာရဟံ။
၁၆၈၂.
‘‘အယံ တေ ဝံသရာဇာ နော၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော [ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ (သီ.)၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎန (ပီ.)]။ကထံ ဝေဿန္တရော ပုတ္တော၊ ဂဇံ ဘာဇေတိ သဉ္ဇယ။
၁၆၈၃.

‘‘သစေ တွံ န ကရိဿသိ၊ သိဝီနံ ဝစနံ ဣဒံ။
မညေ တံ သဟ ပုတ္တေန၊ သိဝီ ဟတ္ထေ ကရိဿရေ’’။၁၆၈၄.
‘‘ကာမံ ဇနပဒော မာသိ၊ ရဋ္ဌဉ္စာပိ ဝိနဿတု။
နာဟံ သိဝီနံ ဝစနာ၊ ရာဇပုတ္တံ အဒူသကံ။
ပဗ္ဗာဇေယျံ သကာ ရဋ္ဌာ၊ ပုတ္တော ဟိ မမ ဩရသော။၁၆၈၅.
‘‘ကာမံ ဇနပဒော မာသိ၊ ရဋ္ဌဉ္စာပိ ဝိနဿတု။
နာဟံ သိဝီနံ ဝစနာ၊ ရာဇပုတ္တံ အဒူသကံ။
ပဗ္ဗာဇေယျံ သကာ ရဋ္ဌာ၊ ပုတ္တော ဟိ မမ အတြဇော။၁၆၈၆.
‘‘န စာဟံ တသ္မိံ ဒုဗ္ဘေယျံ၊ အရိယသီလဝတော ဟိ သော။အသိလောကောပိ မေ အဿ၊ ပါပဉ္စ ပသဝေ ဗဟုံ။
ကထံ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ၊ သတ္ထေန ဃာတယာမသေ’’။၁၆၈၇.
‘‘မာ နံ ဒဏ္ဍေန သတ္ထေန၊ န ဟိ သော ဗန္ဓနာရဟော။
ပဗ္ဗာဇေဟိ စ နံ ရဋ္ဌာ၊ ဝင်္ကေ ဝသတု ပဗ္ဗတေ’’။
၁၆၈၈.
‘‘ဧသော စေ သိဝီနံ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒံ န ပနုဒါမသေ။
ဣမံ သော ဝသတု ရတ္တိံ၊ ကာမေ စ ပရိဘုဉ္ဇတု။
၁၆၈၉.
‘‘တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿုဂ္ဂမနံ ပတိ [သူရိယုဂ္ဂမနေ သတိ (က.)]။သမဂ္ဂါ သိဝယော ဟုတွာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တု နံ’’။
၁၆၉၀.
‘‘ဥဋ္ဌေဟိ ကတ္တေ တရမာနော၊ ဂန္တွာ ဝေဿန္တရံ ဝဒ။
သိဝယော ဒေဝ တေ ကုဒ္ဓါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
၁၆၉၁.
‘‘ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ကေဝလော စာပိ နိဂမော၊ သိဝယော စ သမာဂတာ။
၁၆၉၂.
‘‘အသ္မာ ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿုဂ္ဂမနံ ပတိ။သမဂ္ဂါ သိဝယော ဟုတွာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တံ။၁၆၉၃.
‘‘သ ကတ္တာ တရမာနောဝ၊ သိဝိရာဇေန ပေသိတော။

အာမုတ္တဟတ္ထာဘရဏာ၊ သုဝတ္ထော စန္ဒနဘူသိတော။၁၆၉၄.
‘‘သီသံ နှာတော ဥဒကေ သော၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလော။ဥပါဂမိ ပုရံ ရမ္မံ၊ ဝေဿန္တရနိဝေသနံ။
၁၆၉၅.
‘‘တတ္ထဒ္ဒသ ကုမာရံ သော၊ ရမမာနံ သကေ ပုရေ။
ပရိကိဏ္ဏံ အမစ္စေဟိ၊ တိဒသာနံဝ ဝါသဝံ။
၁၆၉၆.
‘‘သော တတ္ထ ဂန္တွာ တရမာနော၊ ကတ္တာ ဝေဿန္တရံဗြဝိ။ဒုက္ခံ တေ ဝေဒယိဿာမိ၊ မာ မေ ကုဇ္ဈိ ရထေသဘ။၁၆၉၇.
‘‘ဝန္ဒိတွာ ရောဒမာနော သော၊ ကတ္တာ ရာဇာနမဗြဝိ။ဘတ္တာ မေသိ မဟာရာဇ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရော။
၁၆၉၈.
‘‘ဒုက္ခံ တေ ဝေဒယိဿာမိ၊ တတ္ထ အဿာသယန္တု မံ။သိဝယော ဒေဝ တေ ကုဒ္ဓါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။၁၆၉၉.
‘‘ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
ကေဝလော စာပိ နိဂမော၊ သိဝယော စ သမာဂတာ။
၁၇၀၀.
‘‘အသ္မာ ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿုဂ္ဂမနံ ပတိ။
သမဂ္ဂါ သိဝယော ဟုတွာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တံ’’။၁၇၀၁.
‘‘ကိသ္မိံ မေ သိဝယော ကုဒ္ဓါ၊ နာဟံ ပဿာမိ ဒုက္ကဋံ။တံ မေ ကတ္တေ ဝိယာစိက္ခ၊ ကသ္မာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ မံ’’။၁၇၀၂.
‘‘ဥဂ္ဂါ စ ရာဇပုတ္တာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။
ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။
နာဂဒါနေန ခိယျန္တိ၊ တသ္မာ ပဗ္ဗာဇယန္တိ တံ’’။၁၇၀၃.
‘‘ဟဒယံ စက္ခုမ္ပဟံ ဒဇ္ဇံ၊ ကိံ မေ ဗာဟိရကံ ဓနံ။ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ မဏိ။၁၇၀၄.
‘‘ဒက္ခိဏံ ဝါပဟံ ဗာဟုံ၊ ဒိသွာ ယာစကမာဂတေ။

ဒဒေယျံ န ဝိကမ္ပေယျံ၊ ဒါနေ မေ ရမတေ မနော။
၁၇၀၅.
‘‘ကာမံ မံ သိဝယော သဗ္ဗေ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တု ဟနန္တု ဝါ။နေဝ ဒါနာ ဝိရမိဿံ၊ ကာမံ ဆိန္ဒန္တု သတ္တဓာ’’။၁၇၀၆.
‘‘ဧဝံ တံ သိဝယော အာဟု၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
ကောန္တိမာရာယ တီရေန၊ ဂိရိမာရဉ္ဇရံ ပတိ။
ယေန ပဗ္ဗာဇိတာ ယန္တိ၊ တေန ဂစ္ဆတု သုဗ္ဗတော’’။၁၇၀၇.
‘‘သောဟံ တေန ဂမိဿာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆန္တိ ဒူသကာ။
ရတ္တိန္ဒိဝံ မေ ခမထ၊ ယာဝ ဒါနံ ဒဒါမဟံ’’။
၁၇၀၈.
‘‘အာမန္တယိတ္ထ ရာဇာနံ၊ မဒ္ဒိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။ယံ တေ ကိဉ္စိ မယာ ဒိန္နံ၊ ဓနံ ဓညဉ္စ ဝိဇ္ဇတိ။၁၇၀၉.
‘‘ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ၊ မုတ္တာ ဝေဠုရိယာ ဗဟူ။သဗ္ဗံ တံ နိဒဟေယျာသိ၊ ယဉ္စ တေ ပေတ္တိကံ ဓနံ။၁၇၁၀.
‘‘တမဗြဝိ ရာဇပုတ္တီ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ကုဟိံ ဒေဝ နိဒဟာမိ၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။၁၇၁၁.
‘‘သီလဝန္တေသု ဒဇ္ဇာသိ၊ ဒါနံ မဒ္ဒိ ယထာရဟံ။
န ဟိ ဒါနာ ပရံ အတ္ထိ၊ ပတိဋ္ဌာ သဗ္ဗပါဏိနံ။
၁၇၁၂.
‘‘ပုတ္တေသု မဒ္ဒိ ဒယေသိ၊ သဿုယာ သသုရမှိ စ။
ယော စ တံ ဘတ္တာ မညေယျ၊ သက္ကစ္စံ တံ ဥပဋ္ဌဟေ။
၁၇၁၃.
‘‘နော စေ တံ ဘတ္တာ မညေယျ၊ မယာ ဝိပ္ပဝသေန တေ။
အညံ ဘတ္တာရံ ပရိယေသ၊ မာ ကိသိတ္ထော [မာ ကိလိတ္ထ (သီ. ပီ.)] မယာ ဝိနာ’’။၁၇၁၄.
‘‘အဟဉှိ ဝနံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဃောရံ ဝါဠမိဂါယုတံ။
သံသယော ဇီဝိတံ မယှံ၊ ဧကကဿ ဗြဟာဝနေ’’။
၁၇၁၅.
‘‘တမဗြဝိ ရာဇပုတ္တီ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
‘‘အဘုမ္မေ ကထံ နု ဘဏသိ၊ ပါပကံ ဝတ ဘာသသိ။

၁၇၁၆.
‘‘နေသ ဓမ္မော မဟာရာဇ၊ ယံ တွံ ဂစ္ဆေယျ ဧကကော။
အဟမ္ပိ တေန ဂစ္ဆာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆသိ ခတ္တိယ။
၁၇၁၇.
‘‘မရဏံ ဝါ တယာ သဒ္ဓိံ၊ ဇီဝိတံ ဝါ တယာ ဝိနာ။
တဒေဝ မရဏံ သေယျော၊ ယံ စေ ဇီဝေ တယာ ဝိနာ။
၁၇၁၈.
‘‘အဂ္ဂိံ ဥဇ္ဇာလယိတွာန [နိဇ္ဇာလယိတွာန (သီ. ပီ.)]၊ ဧကဇာလသမာဟိတံ။တတ္ထ မေ [တတ္ထေဝ (သျာ. က.)] မရဏံ သေယျော၊ ယံ စေ ဇီဝေ တယာ ဝိနာ။၁၇၁၉.
‘‘ယထာ အာရညကံ နာဂံ၊ ဒန္တိံ အနွေတိ ဟတ္ထိနီ။
ဇေဿန္တံ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု၊ သမေသု ဝိသမေသု စ။
၁၇၂၀.
‘‘ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ၊ ပုတ္တေ အာဒါယ ပစ္ဆတော။
သုဘရာ တေ ဘဝိဿာမိ၊ န တေ ဟေဿာမိ ဒုဗ္ဘရာ။
၁၇၂၁.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ပိယဘာဏိနေ။
အာသီနေ [အာသနေ (က.)] ဝနဂုမ္ဗသ္မိံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။၁၇၂၂.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ပိယဘာဏိနေ။
ကီဠန္တေ ဝနဂုမ္ဗသ္မိံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၂၃.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ပိယဘာဏိနေ။
အဿမေ ရမဏီယမှိ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၂၄.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မဉ္ဇုကေ ပိယဘာဏိနေ။ကီဠန္တေ အဿမေ ရမ္မေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။၁၇၂၅.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတေ။အဿမေ ရမဏီယမှိ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၂၆.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ပဿန္တော၊ မာလဓာရီ အလင်္ကတေ။ကီဠန္တေ အဿမေ ရမ္မေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။၁၇၂၇.
‘‘ယဒါ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တေ၊ ကုမာရေ မာလဓာရိနေ။

အဿမေ ရမဏီယမှိ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၂၈.
‘‘ယဒါ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တေ၊ ကုမာရေ မာလဓာရိနေ။ကီဠန္တေ အဿမေ ရမ္မေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၂၉.
‘‘ယဒါ ဒက္ခိသိ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ သဋ္ဌိဟာယနံ။ဧကံ အရညေ စရန္တံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၀.
‘‘ယဒါ ဒက္ခိသိ မာတင်္ဂံ၊ ကုဉ္ဇရံ သဋ္ဌိဟာယနံ။
သာယံ ပါတော ဝိစရန္တံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၁.
‘‘ယဒါ ကရေဏုသင်္ဃဿ၊ ယူထဿ ပုရတော ဝဇံ။
ကောဉ္စံ ကာဟတိ မာတင်္ဂေါ၊ ကုဉ္ဇရော သဋ္ဌိဟာယနော။တဿ တံ နဒတော သုတွာ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၂.
‘‘ဒုဘတော ဝနဝိကာသေ၊ ယဒါ ဒက္ခိသိ ကာမဒော။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၃.
‘‘မိဂံ ဒိသွာန သာယနှံ၊ ပဉ္စမာလိနမာဂတံ။
ကိမ္ပုရိသေ စ နစ္စန္တေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။၁၇၃၄.
‘‘ယဒါ သောဿသိ နိဂ္ဃောသံ၊ သန္ဒမာနာယ သိန္ဓုယာ။ဂီတံ ကိမ္ပုရိသာနဉ္စ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၅.
‘‘ယဒါ သောဿသိ နိဂ္ဃောသံ၊ ဂိရိဂဗ္ဘရစာရိနော။ဝဿမာနဿုလူကဿ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၆.
‘‘ယဒါ သီဟဿ ဗျဂ္ဃဿ၊ ခဂ္ဂဿ ဂဝယဿ စ။
ဝနေ သောဿသိ ဝါဠာနံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၃၇.
‘‘ယဒါ မောရီဟိ ပရိကိဏ္ဏံ၊ ဗရိဟီနံ မတ္ထကာသိနံ။မောရံ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။၁၇၃၈.
‘‘ယဒါ မောရီဟိ ပရိကိဏ္ဏံ၊ အဏ္ဍဇံ စိတြပက္ခိနံ။မောရံ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။

၁၇၃၉.
‘‘ယဒါ မောရီဟိ ပရိကိဏ္ဏံ၊ နီလဂီဝံ သိခဏ္ဍိနံ။
မောရံ ဒက္ခိသိ နစ္စန္တံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၄၀.
‘‘ယဒါ ဒက္ခိသိ ဟေမန္တေ၊ ပုပ္ဖိတေ ဓရဏီရုဟေ။
သုရဘိံ သမ္ပဝါယန္တေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၄၁.
‘‘ယဒါ ဟေမန္တိကေ မာသေ၊ ဟရိတံ ဒက္ခိသိ မေဒနိံ [မေဒိနိံ (သီ. ပီ.)]။
ဣန္ဒဂေါပကသဉ္ဆန္နံ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၄၂.
‘‘ယဒါ ဒက္ခိသိ ဟေမန္တေ၊ ပုပ္ဖိတေ ဓရဏီရုဟေ။
ကုဋဇံ ဗိမ္ဗဇာလဉ္စ၊ ပုပ္ဖိတံ လောဒ္ဒပဒ္မကံ [လောမပဒ္ဓကံ (သီ. ပီ.)]။သုရဘိံ သမ္ပဝါယန္တေ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ။
၁၇၄၃.
‘‘ယဒါ ဟေမန္တိကေ မာသေ၊ ဝနံ ဒက္ခိသိ ပုပ္ဖိတံ။
ဩပုပ္ဖာနိ စ ပဒ္မာနိ၊ န ရဇ္ဇဿ သရိဿသိ’’။
ဟေမဝန္တံ နာမ။
ဒါနကဏ္ဍံ
၁၇၄၄.
‘‘တေသံ လာလပ္ပိတံ သုတွာ၊ ပုတ္တဿ သုဏိသာယ စ။
ကလုနံ [ကရုဏံ (သီ. ပီ.)၊ ကလူနံ (သျာ. က.)] ပရိဒေဝေသိ၊ ရာဇပုတ္တီ ယသဿိနီ။၁၇၄၅.
‘‘သေယျော ဝိသံ မေ ခါယိတံ၊ ပပါတာ ပပတေယျဟံ။
ရဇ္ဇုယာ ဗဇ္ဈ မိယျာဟံ၊ ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ။
ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။
၁၇၄၆.
‘‘အဇ္ဈာယကံ ဒါနပတိံ၊ ယာစယောဂံ အမစ္ဆရိံ။
ပူဇိတံ ပဋိရာဇူဟိ၊ ကိတ္တိမန္တံ ယသဿိနံ။
ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။၁၇၄၇.
‘‘မာတာပေတ္တိဘရံ ဇန္တုံ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိကံ။ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။၁၇၄၈.
‘‘ရညော ဟိတံ ဒေဝိဟိတံ၊ ဉာတီနံ သခိနံ ဟိတံ။
ဟိတံ သဗ္ဗဿ ရဋ္ဌဿ၊ ကသ္မာ ဝေဿန္တရံ ပုတ္တံ။

ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။
၁၇၄၉.
‘‘မဓူနိဝ ပလာတာနိ၊ အမ္ဗာဝ ပတိတာ ဆမာ။
ဧဝံ ဟေဿတိ တေ ရဋ္ဌံ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။၁၇၅၀.
‘‘ဟံသော နိခီဏပတ္တောဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနူဒကေ။အပဝိဋ္ဌော အမစ္စေဟိ၊ ဧကော ရာဇာ ဝိဟိယျသိ။၁၇၅၁.
‘‘တံ တံ ဗြူမိ မဟာရာဇ၊ အတ္ထော တေ မာ ဥပစ္စဂါ။မာ နံ သိဝီနံ ဝစနာ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ အဒူသကံ’’။၁၇၅၂.
‘‘ဓမ္မဿာပစိတိံ ကုမ္မိ၊ သိဝီနံ ဝိနယံ ဓဇံ။ပဗ္ဗာဇေမိ သကံ ပုတ္တံ၊ ပါဏာ ပိယတရော ဟိ မေ’’။၁၇၅၃.
‘‘ယဿ ပုဗ္ဗေ ဓဇဂ္ဂါနိ၊ ကဏိကာရာဝ ပုပ္ဖိတာ။ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွဇ္ဇေကောဝ ဂမိဿတိ။၁၇၅၄.
‘‘ယဿ ပုဗ္ဗေ ဓဇဂ္ဂါနိ၊ ကဏိကာရဝနာနိဝ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွဇ္ဇေကောဝ ဂမိဿတိ။၁၇၅၅.
‘‘ယဿ ပုဗ္ဗေ အနီကာနိ၊ ကဏိကာရာဝ ပုပ္ဖိတာ။ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွဇ္ဇေကောဝ ဂမိဿတိ။၁၇၅၆.
‘‘ယဿ ပုဗ္ဗေ အနီကာနိ၊ ကဏိကာရဝနာနိဝ။
ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွဇ္ဇေကောဝ ဂမိဿတိ။၁၇၅၇.
‘‘ဣန္ဒဂေါပကဝဏ္ဏာဘာ၊ ဂန္ဓာရာ ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ။ယာယန္တမနုယာယန္တိ၊ သွဇ္ဇေကောဝ ဂမိဿတိ။
၁၇၅၈.
‘‘ယော ပုဗ္ဗေ ဟတ္ထိနာ ယာတိ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
သွဇ္ဇ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ကထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကော။
၁၇၅၉.
‘‘ကထံ စန္ဒနလိတ္တင်္ဂေါ၊ နစ္စဂီတပ္ပဗောဓနော။
ခုရာဇိနံ ဖရသုဉ္စ၊ ခါရိကာဇဉ္စ ဟာဟိတိ [ဟာရိတိ (သျာ. က.)]။၁၇၆၀.

‘‘ကသ္မာ နာဘိဟရိဿန္တိ၊ ကာသာဝ အဇိနာနိ စ။
ပဝိသန္တံ ဗြဟာရညံ၊ ကသ္မာ စီရံ န ဗဇ္ဈရေ။၁၇၆၁.
‘‘ကထံ နု စီရံ ဓာရေန္တိ၊ ရာဇပဗ္ဗာဇိတာ ဇနာ။ကထံ ကုသမယံ စီရံ၊ မဒ္ဒီ ပရိဒဟိဿတိ။
၁၇၆၂.
‘‘ကာသိယာနိ စ ဓာရေတွာ၊ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။ကုသစီရာနိ ဓာရေန္တီ၊ ကထံ မဒ္ဒီ ကရိဿတိ။၁၇၆၃.
‘‘ဝယှာဟိ ပရိယာယိတွာ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
သာ ကထဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂီ၊ ပထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကာ။၁၇၆၄.
‘‘ယဿာ မုဒုတလာ ဟတ္ထာ၊ စရဏာ စ သုခေဓိတာ။
သာ ကထဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂီ၊ ပထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကာ။၁၇၆၅.
‘‘ယဿာ မုဒုတလာ ပါဒါ၊ စရဏာ စ သုခေဓိတာ။
ပါဒုကာဟိ သုဝဏ္ဏာဟိ၊ ပီဠမာနာဝ ဂစ္ဆတိ။
သာ ကထဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂီ၊ ပထံ ဂစ္ဆတိ ပတ္တိကာ။၁၇၆၆.
‘‘ယာဿု ဣတ္ထိသဟဿာနံ၊ ပုရတော ဂစ္ဆတိ မာလိနီ။သာ ကထဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂီ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ ဧကိကာ။၁၇၆၇.
‘‘ယာဿု သိဝါယ သုတွာန၊ မုဟုံ ဥတ္တသတေ ပုရေ။သာ ကထဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂီ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ ဘီရုကာ။၁၇၆၈.
‘‘ယာဿု ဣန္ဒသဂေါတ္တဿ၊ ဥလူကဿ ပဝဿတော။
သုတွာန နဒတော ဘီတာ၊ ဝါရုဏီဝ ပဝေဓတိ။
သာ ကထဇ္ဇ အနုဇ္ဈင်္ဂီ၊ ဝနံ ဂစ္ဆတိ ဘီရုကာ။၁၇၆၉.
‘‘သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ သုညံ အာဂမ္မိမံ ပုရံ။၁၇၇၀.
‘‘သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
ကိသာ ပဏ္ဍု ဘဝိဿာမိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတီ။၁၇၇၁.

‘‘သကုဏီ ဟတပုတ္တာဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
တေန တေန ပဓာဝိဿံ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတီ။
၁၇၇၂.
‘‘ကုရရီ [ကုရုရီ (သျာ. က.)] ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ သုညံ အာဂမ္မိမံ ပုရံ။
၁၇၇၃.
‘‘ကုရရီ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
ကိသာ ပဏ္ဍု ဘဝိဿာမိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတီ။
၁၇၇၄.
‘‘ကုရရီ ဟတဆာပါဝ၊ သုညံ ဒိသွာ ကုလာဝကံ။
တေန တေန ပဓာဝိဿံ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတီ။၁၇၇၅.
‘‘သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနူဒကေ။
စိရံ ဒုက္ခေန ဈာယိဿံ၊ သုညံ အာဂမ္မိမံ ပုရံ။၁၇၇၆.
‘‘သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနူဒကေ။
ကိသာ ပဏ္ဍု ဘဝိဿာမိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတီ။၁၇၇၇.
‘‘သာ နူန စက္ကဝါကီဝ၊ ပလ္လလသ္မိံ အနူဒကေ။
တေန တေန ပဓာဝိဿံ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတီ။
၁၇၇၈.
‘‘ဧဝံ မေ ဝိလပန္တိယာ၊ ရာဇာ ပုတ္တံ အဒူသကံ။
ပဗ္ဗာဇေသိ ဝနံ ရဋ္ဌာ၊ မညေ ဟိဿာမိ ဇီဝိတံ’’။
၁၇၇၉.
‘‘တဿာ လာလပ္ပိတံ သုတွာ၊ သဗ္ဗာ အန္တေပုရေ ဗဟူ [အဟု (သျာ. က.)]။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ သိဝိကညာ သမာဂတာ။
၁၇၈၀.
‘‘သာလာဝ သမ္ပမထိတာ၊ မာလုတေန ပမဒ္ဒိတာ။
သေန္တိ ပုတ္တာ စ ဒါရာ စ၊ ဝေဿန္တရနိဝေသနေ။
၁၇၈၁.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဝေဿန္တရနိဝေသနေ။၁၇၈၂.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ ဝေဿန္တရနိဝေသနေ။

၁၇၈၃.
‘‘တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿုဂ္ဂမနံ ပတိ။
အထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒါတုံ ဥပါဂမိ။
၁၇၈၄.
‘‘ဝတ္ထာနိ ဝတ္ထကာမာနံ၊ သောဏ္ဍာနံ ဒေထ ဝါရုဏိံ။ဘောဇနံ ဘောဇနတ္ထီနံ၊ သမ္မဒေဝ ပဝေစ္ဆထ။
၁၇၈၅.
‘‘မာ စ ကိဉ္စိ ဝနိဗ္ဗကေ၊ ဟေဋ္ဌယိတ္ထ ဣဓာဂတေ။
တပ္ပေထ အန္နပါနေန၊ ဂစ္ဆန္တု ပဋိပူဇိတာ။
၁၇၈၆.
‘‘အထေတ္ထ ဝတ္တတီ သဒ္ဒော၊ တုမုလော ဘေရဝေါ မဟာ။
ဒါနေန တံ နီဟရန္တိ၊ ပုန ဒါနံ အဒါ တုဝံ [အယံ ဂါထာ သီ. သျာ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု န ဒိဿတိ]။၁၇၈၇.
‘‘တေသု မတ္တာ ကိလန္တာဝ၊ သမ္ပတန္တိ ဝနိဗ္ဗကာ။
နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၁၇၈၈.
‘‘အစ္ဆေစ္ဆုံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ၊ နာနာဖလဓရံ ဒုမံ။
ယထာ ဝေဿန္တရံ ရဋ္ဌာ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။၁၇၈၉.
‘‘အစ္ဆေစ္ဆုံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ၊ သဗ္ဗကာမဒဒံ ဒုမံ။ယထာ ဝေဿန္တရံ ရဋ္ဌာ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။၁၇၉၀.
‘‘အစ္ဆေစ္ဆုံ ဝတ ဘော ရုက္ခံ၊ သဗ္ဗကာမရသာဟရံ။ယထာ ဝေဿန္တရံ ရဋ္ဌာ၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ အဒူသကံ။၁၇၉၁.
‘‘ယေ ဝုဍ္ဎာ ယေ စ ဒဟရာ၊ ယေ စ မဇ္ဈိမပေါရိသာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ။သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၁၇၉၂.
‘‘အတိယက္ခါ ဝဿဝရာ၊ ဣတ္ထာဂါရာ စ ရာဇိနော။
ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ။သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၁၇၉၃.
‘‘ထိယောပိ တတ္ထ ပက္ကန္ဒုံ၊ ယာ တမှိ နဂရေ အဟု။နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။

၁၇၉၄.
‘‘ယေ ဗြာဟ္မဏာ ယေ စ သမဏာ၊ အညေ ဝါပိ ဝနိဗ္ဗကာ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ပက္ကန္ဒုံ၊ အဓမ္မော ကိရ ဘော ဣတိ။၁၇၉၅.
‘‘ယထာ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ယဇမာနော သကေ ပုရေ။
သိဝီနံ ဝစနတ္ထေန၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၇၉၆.
‘‘သတ္တ ဟတ္ထိသတေ ဒတွာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။သုဝဏ္ဏကစ္ဆေ မာတင်္ဂေ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသေ။၁၇၉၇.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိဘိ။ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၇၉၈.
‘‘သတ္တ အဿသတေ ဒတွာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။အာဇာနီယေဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝေ သီဃဝါဟနေ။၁၇၉၉.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၈၀၀.
‘‘သတ္တ ရထသတေ ဒတွာ၊ သန္နဒ္ဓေ ဥဿိတဒ္ဓဇေ။
ဒီပေ အထောပိ ဝေယဂ္ဃေ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတေ။၁၈၀၁.
‘‘အာရူဠှေ ဂါမဏီယေဟိ၊ စာပဟတ္ထေဟိ ဝမ္မိဘိ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၈၀၂.
‘‘သတ္တ ဣတ္ထိသတေ ဒတွာ၊ ဧကမေကာ ရထေ ဌိတာ။
သန္နဒ္ဓါ နိက္ခရဇ္ဇူဟိ၊ သုဝဏ္ဏေဟိ အလင်္ကတာ။
၁၈၀၃.
‘‘ပီတာလင်္ကာရာ ပီတဝသနာ၊ ပီတာဘရဏဝိဘူသိတာ။
အဠာရပမှာ ဟသုလာ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
၁၈၀၄.
‘‘သတ္တ ဓေနုသတေ ဒတွာ၊ သဗ္ဗာ ကံသုပဓာရဏာ [ကုသုမဓာရိနေ (က.)]။ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
၁၈၀၅.

‘‘သတ္တ ဒါသိသတေ ဒတွာ၊ သတ္တ ဒါသသတာနိ စ။
ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
၁၈၀၆.
‘‘ဟတ္ထီ အဿရထေ [အဿေ ရထေ (သျာ.)] ဒတွာ၊ နာရိယော စ အလင်္ကတာ။ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။
၁၈၀၇.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
မဟာဒါနေ ပဒိန္နမှိ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။
၁၈၀၈.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ယံ ပဉ္ဇလိကတော ရာဇာ၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၈၀၉.
‘‘အထေတ္ထ ဝတ္တတီ သဒ္ဒော၊ တုမုလော ဘေရဝေါ မဟာ။
ဒါနေန တံ နီဟရန္တိ၊ ပုန ဒါနံ အဒါ တုဝံ။
၁၈၁၀.
‘‘တေသု မတ္တာ ကိလန္တာဝ၊ သမ္ပတန္တိ ဝနိဗ္ဗကာ။
နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ’’။
၁၈၁၁.
‘‘အာမန္တယိတ္ထ ရာဇာနံ၊ သဉ္ဇယံ ဓမ္မိနံ ဝရံ [ဓမ္မိကံဝရံ (သျာ. က.)]။အဝရုဒ္ဓသိ မံ ဒေဝ၊ ဝင်္ကံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။
၁၈၁၂.
‘‘ယေ ဟိ ကေစိ မဟာရာဇ၊ ဘူတာ ယေ စ ဘဝိဿရေ။
အတိတ္တာယေဝ ကာမေဟိ၊ ဂစ္ဆန္တိ ယမသာဓနံ။
၁၈၁၃.
‘‘သွာဟံ သကေ အဘိဿသိံ၊ ယဇမာနော သကေ ပုရေ။
သိဝီနံ ဝစနတ္ထေန၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၈၁၄.
‘‘အဃံ တံ ပဋိသေဝိဿံ၊ ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ။ခဂ္ဂဒီပိနိသေဝိတေ၊ အဟံ ပုညာနိ ကရောမိ။
တုမှေ ပင်္ကမှိ သီဒထ’’။
၁၈၁၅.
‘‘အနုဇာနာဟိ မံ အမ္မ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ မမ ရုစ္စတိ။သွာဟံ သကေ အဘိဿသိံ၊ ယဇမာနော သကေ ပုရေ။
သိဝီနံ ဝစနတ္ထေန၊ သမှာ ရဋ္ဌာ နိရဇ္ဇတိ။၁၈၁၆.

‘‘အဃံ တံ ပဋိသေဝိဿံ၊ ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ။
ခဂ္ဂဒီပိနိသေဝိတေ၊ အဟံ ပုညာနိ ကရောမိ။
တုမှေ ပင်္ကမှိ သီဒထ [ဝင်္ကံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ (က.)]။၁၈၁၇.
‘‘အနုဇာနာမိ တံ ပုတ္တ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ တေ သမိဇ္ဈတု။
အယဉ္စ မဒ္ဒီ ကလျာဏီ၊ သုသညာ တနုမဇ္ဈိမာ။
အစ္ဆတံ သဟ ပုတ္တေဟိ၊ ကိံ အရညေ ကရိဿတိ’’။
၁၈၁၈.
‘‘နာဟံ အကာမာ ဒါသိမ္ပိ၊ အရညံ နေတုမုဿဟေ။
သစေ ဣစ္ဆတိ အနွေတု၊ သစေ နိစ္ဆတိ အစ္ဆတု’’။
၁၈၁၉.
‘‘တတော သုဏှံ မဟာရာဇာ၊ ယာစိတုံ ပဋိပဇ္ဇထ။
မာ စန္ဒနသမာစာရေ၊ ရဇောဇလ္လံ အဓာရယိ။
၁၈၂၀.
‘‘မာ ကာသိယာနိ ဓာရေတွာ [ကာသိယာနိ စ ဓာရေတွာ (က.)]၊ ကုသစီရံ အဓာရယိ။ဒုက္ခေါ ဝါသော အရညသ္မိံ၊ မာ ဟိ တွံ လက္ခဏေ ဂမိ။
၁၈၂၁.
‘‘တမဗြဝိ ရာဇပုတ္တီ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
နာဟံ တံ သုခမိစ္ဆေယျံ၊ ယံ မေ ဝေဿန္တရံ ဝိနာ’’။
၁၈၂၂.
‘‘တမဗြဝိ မဟာရာဇာ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။
ဣင်္ဃ မဒ္ဒီ နိသာမေတိ၊ ဝနေ ယေ ဟောန္တိ ဒုဿဟာ။၁၈၂၃.
‘‘ဗဟူ ကီဋာ ပဋင်္ဂါ စ၊ မကသာ မဓုမက္ခိကာ။
တေပိ တံ တတ္ထ ဟိံသေယျုံ၊ တံ တေ ဒုက္ခတရံ သိယာ။၁၈၂၄.
‘‘အပရေ ပဿ သန္တာပေ၊ နဒီနုပနိသေဝိတေ။
သပ္ပါ အဇဂရာ နာမ၊ အဝိသာ တေ မဟဗ္ဗလာ။
၁၈၂၅.
‘‘တေ မနုဿံ မိဂံ ဝါပိ၊ အပိ မာသန္နမာဂတံ။
ပရိက္ခိပိတွာ ဘောဂေဟိ၊ ဝသမာနေန္တိ အတ္တနော။
၁၈၂၆.
‘‘အညေပိ ကဏှဇဋိနော [ကဏှဇဋိလာ (က.)]၊ အစ္ဆာ နာမ အဃမ္မိဂါ။န တေဟိ ပုရိသော ဒိဋ္ဌော၊ ရုက္ခမာရုယှ မုစ္စတိ။
၁၈၂၇.

‘‘သင်္ဃဋ္ဋယန္တာ သိင်္ဂါနိ၊ တိက္ခဂ္ဂါတိပ္ပဟာရိနော [တိက္ခဂ္ဂါနိ ပဟာရိနော (သီ. သျာ.)]။မဟိံသာ ဝိစရန္တေတ္ထ၊ နဒိံ သောတုမ္ဗရံ ပတိ။
၁၈၂၈.
‘‘ဒိသွာ မိဂါနံ ယူထာနံ၊ ဂဝံ သဉ္စရတံ ဝနေ။
ဓေနုဝ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓါဝ၊ ကထံ မဒ္ဒိ ကရိဿသိ။
၁၈၂၉.
‘‘ဒိသွာ သမ္ပတိတေ ဃောရေ၊ ဒုမဂ္ဂေသု ပ္လဝင်္ဂမေ။
အခေတ္တညာယ တေ မဒ္ဒိ၊ ဘဝိဿတေ မဟဗ္ဘယံ။
၁၈၃၀.
‘‘ယာ တွံ သိဝါယ သုတွာန၊ မုဟုံ ဥတ္တသယီ [ဥတ္တသသေ (သီ. သျာ. က.)] ပုရေ။
သာ တွံ ဝင်္ကမနုပ္ပတ္တာ၊ ကထံ မဒ္ဒိ ကရိဿသိ။
၁၈၃၁.
‘‘ဌိတေ မဇ္ဈနှိကေ [မဇ္ဈန္တိကေ (သီ. သျာ. ပီ.)] ကာလေ၊ သန္နိသိန္နေသု ပက္ခိသု။သဏတေဝ ဗြဟာရညံ၊ တတ္ထ ကိံ ဂန္တုမိစ္ဆသိ’’။
၁၈၃၂.
‘‘တမဗြဝိ ရာဇပုတ္တီ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
ယာနိ ဧတာနိ အက္ခါသိ၊ ဝနေ ပဋိဘယာနိ မေ။
သဗ္ဗာနိ အဘိသမ္ဘောဿံ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၁၈၃၃.
‘‘ကာသံ ကုသံ ပေါဋကိလံ၊ ဥသိရံ မုဉ္ဇပဗ္ဗဇံ [မုဉ္ဇဗဗ္ဗဇံ (သီ.)]။ဥရသာ ပနုဒဟိဿာမိ၊ နဿ ဟေဿာမိ ဒုန္နယာ။
၁၈၃၄.
‘‘ဗဟူဟိ ဝတ စရိယာဟိ၊ ကုမာရီ ဝိန္ဒတေ ပတိံ။
ဥဒရဿုပရောဓေန၊ ဂေါဟနုဝေဌနေန စ။
၁၈၃၅.
‘‘အဂ္ဂိဿ ပါရိစရိယာယ၊ ဥဒကုမ္မုဇ္ဇနေန စ။
ဝေဓဗျံ [ဝေဓဗ္ဗံ (သီ. ပီ.)] ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။၁၈၃၆.
‘‘အပိဿာ ဟောတိ အပ္ပတ္တော၊ ဥစ္ဆိဋ္ဌမပိ ဘုဉ္ဇိတုံ။
ယော နံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန၊ အကာမံ ပရိကဍ္ဎတိ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၁၈၃၇.
‘‘ကေသဂ္ဂဟဏမုက္ခေပါ၊ ဘူမျာ စ ပရိသုမ္ဘနာ။
ဒတွာ စ နောပက္ကမတိ၊ ဗဟုဒုက္ခံ အနပ္ပကံ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။

၁၈၃၈.
‘‘သုကစ္ဆဝီ ဝေဓဝေရာ၊ ဒတွာ သုဘဂမာနိနော။
အကာမံ ပရိကဍ္ဎန္တိ၊ ဥလူကညေဝ ဝါယသာ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၁၈၃၉.
‘‘အပိ ဉာတိကုလေ ဖီတေ၊ ကံသပဇ္ဇောတနေ ဝသံ။
နေဝါဘိဝါကျံ န လဘေ၊ ဘာတူဟိ သခိနီဟိပိ [သခိကာဟိ စ (သီ. ပီ.)]။ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၁၈၄၀.
‘‘နဂ္ဂါ နဒီ အနူဒကာ၊ နဂ္ဂံ ရဋ္ဌံ အရာဇကံ။
ဣတ္ထီပိ ဝိဓဝါ နဂ္ဂါ၊ ယဿာပိ ဒသ ဘာတရော။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၁၈၄၁.
‘‘ဓဇော ရထဿ ပညာဏံ၊ ဓူမော ပညာဏမဂ္ဂိနော။
ရာဇာ ရထဿ ပညာဏံ၊ ဘတ္တာ ပညာဏမိတ္ထိယာ။
ဝေဓဗျံ ကဋုကံ လောကေ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၁၈၄၂.
‘‘ယာ ဒလိဒ္ဒီ ဒလိဒ္ဒဿ၊ အဍ္ဎာ အဍ္ဎဿ ကိတ္တိမံ။
တံ ဝေ ဒေဝါ ပသံသန္တိ၊ ဒုက္ကရဉှိ ကရောတိ သာ။
၁၈၄၃.
‘‘သာမိကံ အနုဗန္ဓိဿံ၊ သဒါ ကာသာယဝါသိနီ။
ပထဗျာပိ အဘိဇ္ဇန္တျာ [အဘေဇ္ဇန္တျာ (သီ. ပီ.)]၊ ဝေဓဗျံ ကဋုကိတ္ထိယာ။၁၈၄၄.
‘‘အပိ သာဂရပရိယန္တံ၊ ဗဟုဝိတ္တဓရံ မဟိံ။
နာနာရတနပရိပူရံ၊ နိစ္ဆေ ဝေဿန္တရံ ဝိနာ။
၁၈၄၅.
‘‘ကထံ နု တာသံ ဟဒယံ၊ သုခရာ ဝတ ဣတ္ထိယော။
ယာ သာမိကေ ဒုက္ခိတမှိ၊ သုခမိစ္ဆန္တိ အတ္တနော။၁၈၄၆.
‘‘နိက္ခမန္တေ မဟာရာဇေ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
တမဟံ အနုဗန္ဓိဿံ၊ သဗ္ဗကာမဒဒော ဟိ မေ’’။
၁၈၄၇.
‘‘တမဗြဝိ မဟာရာဇာ၊ မဒ္ဒိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။
ဣမေ တေ ဒဟရာ ပုတ္တာ၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော။
နိက္ခိပ္ပ လက္ခဏေ ဂစ္ဆ၊ မယံ တေ ပေါသယာမသေ’’ [ပေါသိယာမသေ (သီ. ပီ. က.)]။

၁၈၄၈.
‘‘တမဗြဝိ ရာဇပုတ္တီ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။ပိယာ မေ ပုတ္တကာ ဒေဝ၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော။တျမှံ တတ္ထ ရမေဿန္တိ၊ အရညေ ဇီဝသောကိနံ’’။၁၈၄၉.
‘‘တမဗြဝိ မဟာရာဇာ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။
သာလီနံ ဩဒနံ ဘုတွာ၊ သုစိံ မံသူပသေစနံ။
ရုက္ခဖလာနိ ဘုဉ္ဇန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။၁၈၅၀.
‘‘ဘုတွာ သတပလေ ကံသေ၊ သောဝဏ္ဏေ သတရာဇိကေ။
ရုက္ခပတ္တေသု ဘုဉ္ဇန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။၁၈၅၁.
‘‘ကာသိယာနိ စ ဓာရေတွာ၊ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။ကုသစီရာနိ ဓာရေန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။၁၈၅၂.
‘‘ဝယှာဟိ ပရိယာယိတွာ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
ပတ္တိကာ ပရိဓာဝန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။၁၈၅၃.
‘‘ကူဋာဂါရေ သယိတွာန၊ နိဝါတေ ဖုသိတဂ္ဂဠေ။
သယန္တာ ရုက္ခမူလသ္မိံ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။၁၈၅၄.
‘‘ပလ္လင်္ကေသု သယိတွာန၊ ဂေါနကေ စိတ္တသန္ထတေ။
သယန္တာ တိဏသန္ထာရေ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။
၁၈၅၅.
‘‘ဂန္ဓကေန ဝိလိမ္ပိတွာ၊ အဂရုစန္ဒနေန စ။
ရဇောဇလ္လာနိ ဓာရေန္တာ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ။
၁၈၅၆.
‘‘စာမရမောရဟတ္ထေဟိ၊ ဗီဇိတင်္ဂါ သုခေဓိတာ [သုခေ ဌိတာ (သျာ. ပီ.)]။ဖုဋ္ဌာ ဍံသေဟိ မကသေဟိ၊ ကထံ ကာဟန္တိ ဒါရကာ’’။
၁၈၅၇.
‘‘တမဗြဝိ ရာဇပုတ္တီ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
မာ ဒေဝ ပရိဒေဝေသိ၊ မာ စ တွံ ဝိမနော အဟု။
ယထာ မယံ ဘဝိဿာမ၊ တထာ ဟေဿန္တိ ဒါရကာ။
၁၈၅၈.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။

သိဝိမဂ္ဂေန အနွေသိ၊ ပုတ္တေ အာဒါယ လက္ခဏာ’’။၁၈၅၉.
တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒတွာန ခတ္တိယော။ပိတု မာတု စ ဝန္ဒိတွာ၊ ကတွာ စ နံ ပဒက္ခိဏံ။၁၈၆၀.
စတုဝါဟိံ ရထံ ယုတ္တံ၊ သီဃမာရုယှ သန္ဒနံ။
အာဒါယ ပုတ္တဒါရဉ္စ၊ ဝင်္ကံ ပါယာသိ ပဗ္ဗတံ။၁၈၆၁.
တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ယေနာသိ ဗဟုကော ဇနော။
‘‘အာမန္တ ခေါ တံ ဂစ္ဆာမ၊ အရောဂါ ဟောန္တု ဉာတယော’’။၁၈၆၂.
‘‘ဣင်္ဃ မဒ္ဒိ နိသာမေဟိ၊ ရမ္မရူပံဝ ဒိဿတိ။
အာဝါသံ သိဝိသေဋ္ဌဿ၊ ပေတ္တိကံ ဘဝနံ မမ’’။
၁၈၆၃.
‘‘တံ ဗြာဟ္မဏာ အနွဂမုံ၊ တေ နံ အဿေ အယာစိသုံ။
ယာစိတော ပဋိပါဒေသိ၊ စတုန္နံ စတုရော ဟယေ’’’။၁၈၆၄.
‘‘ဣင်္ဃ မဒ္ဒိ နိသာမေဟိ၊ စိတ္တရူပံဝ ဒိဿတိ။
မိဂရောဟိစ္စဝဏ္ဏေန၊ ဒက္ခိဏဿာ ဝဟန္တိ မံ’’။
၁၈၆၅.
‘‘အထေတ္ထ ပဉ္စမော အာဂါ၊ သော တံ ရထမယာစထ။
တဿ တံ ယာစိတောဒါသိ၊ န စဿုပဟတော မနော။
၁၈၆၆.
‘‘တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဩရောပေတွာ [ဩတာရေတွာ (က.)] သကံ ဇနံ။အဿာသယိ အဿရထံ၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဓနေသိနော’’။
၁၈၆၇.
‘‘တွံ မဒ္ဒိ ကဏှံ ဂဏှာဟိ၊ လဟု ဧသာ ကနိဋ္ဌိကာ။
အဟံ ဇာလိံ ဂဟေဿာမိ၊ ဂရုကော ဘာတိကော ဟိ သော’’။
၁၈၆၈.
‘‘ရာဇာ ကုမာရမာဒါယ၊ ရာဇပုတ္တီ စ ဒါရိကံ။
သမ္မောဒမာနာ ပက္ကာမုံ၊ အညမညံ ပိယံဝဒါ’’။
ဒါနကဏ္ဍံ နာမ။
ဝနပဝေသနံ
၁၈၆၉.
‘‘ယဒိ ကေစိ မနုဇာ ဧန္တိ၊ အနုမဂ္ဂေ ပဋိပထေ။

မဂ္ဂံ တေ ပဋိပုစ္ဆာမ၊ ကုဟိံ ဝင်္ကတပဗ္ဗတော။
၁၈၇၀.
‘‘တေ တတ္ထ အမှေ ပဿိတွာ၊ ကလုနံ ပရိဒေဝယုံ။
ဒုက္ခံ တေ ပဋိဝေဒေန္တိ၊ ဒူရေ ဝင်္ကတပဗ္ဗတော’’။
၁၈၇၁.
‘‘ယဒိ ပဿန္တိ ပဝနေ၊ ဒါရကာ ဖလိနေ [ဖလိတေ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဒုမေ။
တေသံ ဖလာနံ ဟေတုမှိ၊ ဥပရောဒန္တိ ဒါရကာ။
၁၈၇၂.
‘‘ရောဒန္တေ ဒါရကေ ဒိသွာ၊ ဥဗ္ဗိဒ္ဓါ [ဥဗ္ဗိဂ္ဂါ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဝိပုလာ ဒုမာ။သယမေဝေါနမိတွာန၊ ဥပဂစ္ဆန္တိ ဒါရကေ။
၁၈၇၃.
‘‘ဣဒံ အစ္ဆေရကံ ဒိသွာ၊ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ။
သာဓုကာရံ ပဝတ္တေသိ၊ မဒ္ဒီ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနာ။
၁၈၇၄.
‘‘အစ္ဆေရံ ဝတ လောကသ္မိံ၊ အဗ္ဘုတံ လောမဟံသနံ။ဝေဿန္တရဿ တေဇေန၊ သယမေဝေါနတာ ဒုမာ’’။
၁၈၇၅.
‘‘သင်္ခိပိံသု ပထံ ယက္ခါ၊ အနုကမ္ပါယ ဒါရကေ။နိက္ခန္တဒိဝသေနေဝ၊ စေတရဋ္ဌံ ဥပါဂမုံ’’။၁၈၇၆.
‘‘တေ ဂန္တွာ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊ စေတရဋ္ဌံ ဥပါဂမုံ။ဣဒ္ဓံ ဖီတံ ဇနပဒံ၊ ဗဟုမံသသုရောဒနံ’’။၁၈၇၇.
‘‘စေတိယော ပရိဝါရိံသု၊ ဒိသွာ လက္ခဏမာဂတံ။သုခုမာလီ ဝတ အယျာ၊ ပတ္တိကာ ပရိဓာဝတိ။
၁၈၇၈.
‘‘ဝယှာဟိ ပရိယာယိတွာ၊ သိဝိကာယ ရထေန စ။
သာဇ္ဇ မဒ္ဒီ အရညသ္မိံ၊ ပတ္တိကာ ပရိဓာဝတိ’’။၁၈၇၉.
‘‘တံ ဒိသွာ စေတပါမောက္ခါ၊ ရောဒမာနာ ဥပါဂမုံ။ကစ္စိ နု ဒေဝ ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဒေဝ အနာမယံ။
ကစ္စိ ပိတာ အရောဂေါ တေ၊ သိဝီနဉ္စ အနာမယံ။၁၈၈၀.
‘‘ကော တေ ဗလံ မဟာရာဇ၊ ကော နု တေ ရထမဏ္ဍလံ။
အနဿကော အရထကော၊ ဒီဃမဒ္ဓါနမာဂတော။

ကစ္စာမိတ္တေဟိ ပကတော၊ အနုပ္ပတ္တောသိမံ ဒိသံ’’။၁၈၈၁.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ မေ သမ္မ၊ အထော သမ္မ အနာမယံ။
အထော ပိတာ အရောဂေါ မေ၊ သိဝီနဉ္စ အနာမယံ။၁၈၈၂.
‘‘အဟဉှိ ကုဉ္ဇရံ ဒဇ္ဇံ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရူဠှဝံ။
ခေတ္တညုံ သဗ္ဗယုဒ္ဓါနံ၊ သဗ္ဗသေတံ ဂဇုတ္တမံ။၁၈၈၃.
‘‘ပဏ္ဍုကမ္ဗလသဉ္ဆန္နံ၊ ပဘိန္နံ သတ္တုမဒ္ဒနံ။ဒန္တိံ သဝါဠဗီဇနိံ၊ သေတံ ကေလာသသာဒိသံ။
၁၈၈၄.
‘‘သသေတစ္ဆတ္တံ သဥပါဓေယျံ၊ သာထပ္ပနံ သဟတ္ထိပံ။အဂ္ဂယာနံ ရာဇဝါဟိံ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ အဒါသဟံ။၁၈၈၅.
‘‘တသ္မိံ မေ သိဝယော ကုဒ္ဓါ၊ ပိတာ စုပဟတောမနော။အဝရုဒ္ဓသိ မံ ရာဇာ၊ ဝင်္ကံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။ဩကာသံ သမ္မာ ဇာနာထ၊ ဝနေ ယတ္ထ ဝသာမသေ’’။
၁၈၈၆.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
ဣဿရောသိ အနုပ္ပတ္တော၊ ယံ ဣဓတ္ထိ ပဝေဒယ။၁၈၈၇.
‘‘သာကံ ဘိသံ မဓုံ မံသံ၊ သုဒ္ဓံ သာလိနမောဒနံ။ပရိဘုဉ္ဇ မဟာရာဇ၊ ပါဟုနော နောသိ အာဂတော’’။၁၈၈၈.
‘‘ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဃိယံ ကတံ။အဝရုဒ္ဓသိ မံ ရာဇာ၊ ဝင်္ကံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။ဩကာသံ သမ္မာ ဇာနာထ၊ ဝနေ ယတ္ထ ဝသာမသေ’’။၁၈၈၉.
‘‘ဣဓေဝ တာဝ အစ္ဆဿု၊ စေတရဋ္ဌေ ရထေသဘ။
ယာဝ စေတာ ဂမိဿန္တိ၊ ရညော သန္တိက ယာစိတုံ။၁၈၉၀.
‘‘နိဇ္ဈာပေတုံ မဟာရာဇံ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။တံ တံ စေတာ ပုရက္ခတွာ၊ ပတီတာ လဒ္ဓပစ္စယာ။ပရိဝါရေတွာန ဂစ္ဆန္တိ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ ခတ္တိယ’’။၁၈၉၁.

‘‘မာ ဝေါ ရုစ္စိတ္ထ ဂမနံ၊ ရညော သန္တိက ယာစိတုံ။နိဇ္ဈာပေတုံ မဟာရာဇံ၊ ရာဇာပိ တတ္ထ နိဿရော။၁၈၉၂.
‘‘အစ္စုဂ္ဂတာ ဟိ သိဝယော၊ ဗလဂ္ဂါ နေဂမာ စ ယေ။
တေ ဝိဓံသေတုမိစ္ဆန္တိ၊ ရာဇာနံ မမ ကာရဏာ’’။၁၈၉၃.
‘‘သစေ ဧသာ ပဝတ္တေတ္ထ၊ ရဋ္ဌသ္မိံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎန။ဣဓေဝ ရဇ္ဇံ ကာရေဟိ၊ စေတေဟိ ပရိဝါရိတော။၁၈၉၄.
‘‘ဣဒ္ဓံ ဖီတဉ္စိဒံ ရဋ္ဌံ၊ ဣဒ္ဓေါ ဇနပဒော မဟာ။မတိံ ကရောဟိ တွံ ဒေဝ၊ ရဇ္ဇဿ မနုသာသိတုံ’’။၁၈၉၅.
‘‘န မေ ဆန္ဒော မတိ အတ္ထိ၊ ရဇ္ဇဿ အနုသာသိတုံ။ပဗ္ဗာဇိတဿ ရဋ္ဌသ္မာ၊ စေတပုတ္တာ သုဏာထ မေ။၁၈၉၆.
‘‘အတုဋ္ဌာ သိဝယော အာသုံ၊ ဗလဂ္ဂါ နေဂမာ စ ယေ။ပဗ္ဗာဇိတဿ ရဋ္ဌသ္မာ၊ စေတာ ရဇ္ဇေဘိသေစယုံ။၁၈၉၇.
‘‘အသမ္မောဒိယမ္ပိ ဝေါ အဿ၊ အစ္စန္တံ မမ ကာရဏာ။သိဝီဟိ ဘဏ္ဍနဉ္စာပိ၊ ဝိဂ္ဂဟော မေ န ရုစ္စတိ။၁၈၉၈.
‘‘အထဿ ဘဏ္ဍနံ ဃောရံ၊ သမ္ပဟာရော အနပ္ပကော။
ဧကဿ ကာရဏာ မယှံ၊ ဟိံသေယျ ဗဟုကော ဇနော။
၁၈၉၉.
‘‘ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဃိယံ ကတံ။အဝရုဒ္ဓသိ မံ ရာဇာ၊ ဝင်္ကံ ဂစ္ဆာမိ ပဗ္ဗတံ။ဩကာသံ သမ္မာ ဇာနာထ၊ ဝနေ ယတ္ထ ဝသာမသေ’’။၁၉၀၀.
‘‘တဂ္ဃ တေ မယမက္ခါမ၊ ယထာပိ ကုသလာ တထာ။
ရာဇိသီ ယတ္ထ သမ္မန္တိ၊ အာဟုတဂ္ဂီ သမာဟိတာ။၁၉၀၁.
‘‘ဧသ သေလော မဟာရာဇ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
ယတ္ထ တွံ သဟ ပုတ္တေဟိ၊ သဟ ဘရိယာယ စစ္ဆသိ။၁၉၀၂.
‘‘တံ စေတာ အနုသာသိံသု၊ အဿုနေတ္တာ ရုဒံမုခါ။

ဣတော ဂစ္ဆ မဟာရာဇ၊ ဥဇုံ ယေနုတ္တရာ မုခေါ။၁၉၀၃.
‘‘အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ဝေပုလ္လံ နာမ ပဗ္ဗတံ။နာနာဒုမဂဏာကိဏ္ဏံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။၁၉၀၄.
‘‘တမတိက္ကမ္မ ဘဒ္ဒန္တေ၊ အထ ဒက္ခိသိ အာပဂံ။
နဒိံ ကေတုမတိံ နာမ၊ ဂမ္ဘီရံ ဂိရိဂဗ္ဘရံ။၁၉၀၅.
‘‘ပုထုလောမမစ္ဆာကိဏ္ဏံ၊ သုပတိတ္ထံ မဟောဒကံ။တတ္ထ နှတွာ ပိဝိတွာ စ၊ အဿာသေတွာ သပုတ္တကေ။၁၉၀၆.
‘‘အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ နိဂြောဓံ မဓုပိပ္ဖလံ။ရမ္မကေ သိခရေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။၁၉၀၇.
‘‘အထ ဒက္ခိသိ ဘဒ္ဒန္တေ၊ နာဠိကံ နာမ ပဗ္ဗတံ။နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏံ၊ သေလံ ကိမ္ပုရိသာယုတံ။၁၉၀၈.
‘‘တဿ ဥတ္တရပုဗ္ဗေန၊ မုစလိန္ဒော နာမ သော သရော။ပုဏ္ဍရီကေဟိ သဉ္ဆန္နော၊ သေတသောဂန္ဓိကေဟိ စ။၁၉၀၉.
‘‘သော ဝနံ မေဃသင်္ကာသံ၊ ဓုဝံ ဟရိတသဒ္ဒလံ။
သီဟောဝါမိသပေက္ခီဝ ဝနသဏ္ဍံ ဝိဂါဟယ။
ပုပ္ဖရုက္ခေဟိ သဉ္ဆန္နံ၊ ဖလရုက္ခေဟိ စူဘယံ။
၁၉၁၀.
‘‘တတ္ထ ဗိန္ဒုဿရာ ဝဂ္ဂူ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
ကူဇန္တမုပကူဇန္တိ၊ ဥတုသံပုပ္ဖိတေ ဒုမေ။
၁၉၁၁.
‘‘ဂန္တွာ ဂိရိဝိဒုဂ္ဂါနံ၊ နဒီနံ ပဘဝါနိ စ။
သော အဒ္ဒသ [ဒက္ခသိ (သီ. ပီ.)] ပေါက္ခရဏိံ၊ ကရဉ္ဇကကုဓာယုတံ။၁၉၁၂.
‘‘ပုထုလောမမစ္ဆာကိဏ္ဏံ၊ သုပတိတ္ထံ မဟောဒကံ။
သမဉ္စ စတုရံသဉ္စ၊ သာဒုံ အပ္ပဋိဂန္ဓိယံ။
၁၉၁၃.
‘‘တဿာ ဥတ္တရပုဗ္ဗေန၊ ပဏ္ဏသာလံ အမာပယ။
ပဏ္ဏသာလံ အမာပေတွာ၊ ဥဉ္ဆာစရိယာယ ဤဟထ’’။

ဝနပဝေသနံ နာမ။
ဇူဇကပဗ္ဗံ
၁၉၁၄.
‘‘အဟု ဝါသီ ကလိင်္ဂေသု၊ ဇူဇကော နာမ ဗြာဟ္မဏော။တဿာသိ ဒဟရာ ဘရိယာ၊ နာမေနာမိတ္တတာပနာ။
၁၉၁၅.
‘‘တာ နံ တတ္ထ ဂတာဝေါစုံ၊ နဒိံ ဥဒကဟာရိယာ။
ထိယော နံ ပရိဘာသိံသု၊ သမာဂန္တွာ ကုတူဟလာ။၁၉၁၆.
‘‘အမိတ္တာ နူန တေ မာတာ၊ အမိတ္တော နူန တေ ပိတာ။ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။၁၉၁၇.
‘‘အဟိတံ ဝတ တေ ဉာတီ၊ မန္တယိံသု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။၁၉၁၈.
‘‘အမိတ္တာ ဝတ တေ ဉာတီ၊ မန္တယိံသု ရဟောဂတာ။ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။၁၉၁၉.
‘‘ဒုက္ကဋံ ဝတ တေ ဉာတီ၊ မန္တယိံသု ရဟောဂတာ။ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။၁၉၂၀.
‘‘ပါပကံ ဝတ တေ ဉာတီ၊ မန္တယိံသု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။
၁၉၂၁.
‘‘အမနာပံ ဝတ တေ ဉာတီ၊ မန္တယိံသု ရဟောဂတာ။
ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။
၁၉၂၂.
‘‘အမနာပဝါသံ ဝသိ၊ ဇိဏ္ဏေန ပတိနာ သဟ [ဧဝံ ဒဟရိယာ သတီ (သီ. ပီ.)]။ယာ တွံ ဝသသိ ဇိဏ္ဏဿ၊ မတံ တေ ဇီဝိတာ ဝရံ။
၁၉၂၃.
‘‘န ဟိ နူန တုယှံ ကလျာဏိ၊ ပိတာ မာတာ စ သောဘနေ။
အညံ ဘတ္တာရံ ဝိန္ဒိံသု၊ ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု။
ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။
၁၉၂၄.
‘‘ဒုယိဋ္ဌံ တေ နဝမိယံ၊ အကတံ အဂ္ဂိဟုတ္တကံ။

ယေ တံ ဇိဏ္ဏဿ ပါဒံသု၊ ဧဝံ ဒဟရိယံ သတိံ။
၁၉၂၅.
‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ နူန၊ ဗြာဟ္မဏစရိယပရာယဏေ။
သာ တွံ လောကေ အဘိသပိ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
ယာ တွံ ဝသသိ ဇိဏ္ဏဿ၊ ဧဝံ ဒဟရိယာ သတီ။
၁၉၂၆.
‘‘န ဒုက္ခံ အဟိနာ ဒဋ္ဌံ၊ န ဒုက္ခံ သတ္တိယာ ဟတံ။
တဉ္စ ဒုက္ခဉ္စ တိဗ္ဗဉ္စ၊ ယံ ပဿေ ဇိဏ္ဏကံ ပတိံ။
၁၉၂၇.
‘‘နတ္ထိ ခိဍ္ဍာ နတ္ထိ ရတိ၊ ဇိဏ္ဏေန ပတိနာ သဟ။
နတ္ထိ အလ္လာပသလ္လာပေါ၊ ဇဂ္ဃိတုမ္ပိ [ဇဂ္ဃိတမ္ပိ (သီ. ပီ.)] န သောဘတိ။၁၉၂၈.
‘‘ယဒါ စ ဒဟရော ဒဟရာ၊ မန္တယန္တိ [မန္တယိံသု (သျာ. က.)] ရဟောဂတာ။
သဗ္ဗေသံ သောကာ နဿန္တိ၊ ယေ ကေစိ ဟဒယဿိတာ။
၁၉၂၉.
‘‘ဒဟရာ တွံ ရူပဝတီ၊ ပုရိသာနံဘိပတ္ထိတာ။
ဂစ္ဆ ဉာတိကုလေ အစ္ဆ၊ ကိံ ဇိဏ္ဏော ရမယိဿတိ’’။
၁၉၃၀.
‘‘န တေ ဗြာဟ္မဏ ဂစ္ဆာမိ၊ နဒိံ ဥဒကဟာရိယာ။
ထိယော မံ ပရိဘာသန္တိ၊ တယာ ဇိဏ္ဏေန ဗြာဟ္မဏ’’။၁၉၃၁.
‘‘မာ မေ တွံ အကရာ ကမ္မံ၊ မာ မေ ဥဒကမာဟရိ။
အဟံ ဥဒကမာဟိဿံ၊ မာ ဘောတိ ကုပိတာ အဟု’’။၁၉၃၂.
‘‘နာဟံ တမှိ ကုလေ ဇာတာ၊ ယံ တွံ ဥဒကမာဟရေ။
ဧဝံ ဗြာဟ္မဏ ဇာနာဟိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမဟံ ဃရေ။၁၉၃၃.
‘‘သစေ မေ ဒါသံ ဒါသိံ ဝါ၊ နာနယိဿသိ ဗြာဟ္မဏ။
ဧဝံ ဗြာဟ္မဏ ဇာနာဟိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမိ သန္တိကေ’’။၁၉၃၄.
‘‘နတ္ထိ မေ သိပ္ပဌာနံ ဝါ၊ ဓနံ ဓညဉ္စ ဗြာဟ္မဏိ။ကုတောဟံ ဒါသံ ဒါသိံ ဝါ၊ အာနယိဿာမိ ဘောတိယာ။အဟံ ဘောတိံ ဥပဋ္ဌိဿံ၊ မာ ဘောတိ ကုပိတာ အဟု’’။၁၉၃၅.
‘‘ဧဟိ တေ အဟမက္ခိဿံ၊ ယထာ မေ ဝစနံ သုတံ။

ဧသ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဝင်္ကေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။
၁၉၃၆.
‘‘တံ တွံ ဂန္တွာန ယာစဿု၊ ဒါသံ ဒါသိဉ္စ ဗြာဟ္မဏ။
သော တေ ဒဿတိ ယာစိတော၊ ဒါသံ ဒါသိဉ္စ ခတ္တိယော’’။
၁၉၃၇.
‘‘ဇိဏ္ဏောဟမသ္မိ ဒုဗ္ဗလော [အဗလော (သီ. ပီ. က.)]၊ ဒီဃော စဒ္ဓါ သုဒုဂ္ဂမော။မာ ဘောတိ ပဋိဒေဝေသိ၊ မာ စ တွံ [မာ ဘောတိ (သျာ. က.)] ဝိမနာ အဟု။
အဟံ ဘောတိံ ဥပဋ္ဌိဿံ၊ မာ ဘောတိ ကုပိတာ အဟု’’။
၁၉၃၈.
‘‘ယထာ အဂန္တွာ သင်္ဂါမံ၊ အယုဒ္ဓေါဝ ပရာဇိတော။
ဧဝမေဝ တုဝံ ဗြဟ္မေ၊ အဂန္တွာဝ ပရာဇိတော။
၁၉၃၉.
‘‘သစေ မေ ဒါသံ ဒါသိံ ဝါ၊ နာနယိဿသိ ဗြာဟ္မဏ။
ဧဝံ ဗြာဟ္မဏ ဇာနာဟိ၊ န တေ ဝစ္ဆာမဟံ ဃရေ။
အမနာပံ တေ ကရိဿာမိ၊ တံ တေ ဒုက္ခံ ဘဝိဿတိ။
၁၉၄၀.
‘‘နက္ခတ္တေ ဥတုပုဗ္ဗေသု၊ ယဒါ မံ ဒက္ခိသိလင်္ကတံ။အညေဟိ သဒ္ဓိံ ရမမာနံ၊ တံ တေ ဒုက္ခံ ဘဝိဿတိ။
၁၉၄၁.
‘‘အဒဿနေန မယှံ တေ၊ ဇိဏ္ဏဿ ပရိဒေဝတော။
ဘိယျော ဝင်္ကာ စ ပလိတာ၊ ဗဟူ ဟေဿန္တိ ဗြာဟ္မဏ’’။
၁၉၄၂.
‘‘တတော သော ဗြာဟ္မဏော ဘီတော၊ ဗြာဟ္မဏိယာ ဝသာနုဂေါ။
အဋ္ဋိတော ကာမရာဂေန၊ ဗြာဟ္မဏိံ ဧတဒဗြဝိ’’။
၁၉၄၃.
‘‘ပါထေယျံ မေ ကရောဟိ တွံ၊ သံကုလျာ သဂုဠာနိ စ [သင်္ကုလာ သင်္ဂုဠာနိ စ (သျာ.)၊ အင်္ဂုဠာ သကလာနိစ(က.)]။
မဓုပိဏ္ဍိကာ စ သုကတာယော၊ သတ္တုဘတ္တဉ္စ ဗြာဟ္မဏိ။
၁၉၄၄.
‘‘အာနယိဿံ မေထုနကေ၊ ဥဘော ဒါသကုမာရကေ။
တေ တံ ပရိစရိဿန္တိ၊ ရတ္တိန္ဒိဝမတန္ဒိတာ’’။
၁၉၄၅.
‘‘ဣဒံ ဝတွာ ဗြဟ္မဗန္ဓု၊ ပဋိမုဉ္စိ ဥပါဟနာ။
တတော သော မန္တယိတွာန၊ ဘရိယံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ။၁၉၄၆.
‘‘ပက္ကာမိ သော ရုဏ္ဏမုခေါ၊ ဗြာဟ္မဏော သဟိတဗ္ဗတော။

သိဝီနံ နဂရံ ဖီတံ၊ ဒါသပရိယေသနံ စရံ’’။
၁၉၄၇.
‘‘သော တတ္ထ ဂန္တွာ အဝစ [အဝစာသိ (သျာ. က.)]၊ ယေ တတ္ထာသုံ သမာဂတာ။ကုဟိံ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ကတ္ထ ပဿေမု ခတ္တိယံ’’။
၁၉၄၈.
‘‘တေ ဇနာ တံ အဝစိံသု၊ ယေ တတ္ထာသုံ သမာဂတာ။
တုမှေဟိ ဗြဟ္မေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္တိယော။
ပဗ္ဗာဇိတော သကာ ရဋ္ဌာ၊ ဝင်္ကေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။
၁၉၄၉.
‘‘တုမှေဟိ ဗြဟ္မေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္တိယော။
အာဒါယ ပုတ္တဒါရဉ္စ၊ ဝင်္ကေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ’’။
၁၉၅၀.
‘‘သော စောဒိတော ဗြာဟ္မဏိယာ၊ ဗြာဟ္မဏော ကာမဂိဒ္ဓိမာ။အဃံ တံ ပဋိသေဝိတ္ထ၊ ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ။
ခဂ္ဂဒီပိနိသေဝိတေ။
၁၉၅၁.
‘‘အာဒါယ ဗေဠုဝံ ဒဏ္ဍံ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ကမဏ္ဍလုံ။
သော ပါဝိသိ ဗြဟာရညံ၊ ယတ္ထ အဿောသိ ကာမဒံ။
၁၉၅၂.
‘‘တံ ပဝိဋ္ဌံ ဗြဟာရညံ၊ ကောကာ နံ ပရိဝါရယုံ။
ဝိက္ကန္ဒိ သော ဝိပ္ပနဋ္ဌော၊ ဒူရေ ပန္ထာ အပက္ကမိ။၁၉၅၃.
‘‘တတော သော ဗြာဟ္မဏော ဂန္တွာ၊ ဘောဂလုဒ္ဓေါ အသညတော။ဝင်္ကဿောရောဟဏေ နဋ္ဌေ၊ ဣမာ ဂါထာ အဘာသထ’’။
၁၉၅၄.
‘‘ကော ရာဇပုတ္တံ နိသဘံ၊ ဇယန္တမပရာဇိတံ။
ဘယေ ခေမဿ ဒါတာရံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။
၁၉၅၅.
‘‘ယော ယာစတံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဘူတာနံ ဓရဏီရိဝ။
ဓရဏူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။
၁၉၅၆.
‘‘ယော ယာစတံ ဂတီ အာသိ၊ သဝန္တီနံဝ သာဂရော။
သာဂရူပမံ [ဥဒဓူပမံ (သီ. သျာ. ပီ.)၊ တထူပမံ (က.)] မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။၁၉၅၇.
‘‘ကလျာဏတိတ္ထံ သုစိမံ၊ သီတူဒကံ မနောရမံ။

ပုဏ္ဍရီကေဟိ သဉ္ဆန္နံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခရေဏုနာ။
ရဟဒူပမံ [သရူပမံ (က.)] မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။၁၉၅၈.
‘‘အဿတ္ထံဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။
တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။
၁၉၅၉.
‘‘နိဂြောဓံဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။၁၉၆၀.
‘‘အမ္ဗံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။၁၉၆၁.
‘‘သာလံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။၁၉၆၂.
‘‘ဒုမံ ဣဝ ပထေ ဇာတံ၊ သီတစ္ဆာယံ မနောရမံ။
သန္တာနံ ဝိသမေတာရံ၊ ကိလန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟံ။တထူပမံ မဟာရာဇံ၊ ကော မေ ဝေဿန္တရံ ဝိဒူ။၁၉၆၃.
‘‘ဧဝဉ္စ မေ ဝိလပတော၊ ပဝိဋ္ဌဿ ဗြဟာဝနေ။
အဟံ ဇာနန္တိ ယော ဝဇ္ဇာ၊ နန္ဒိံ သော ဇနယေ မမ။၁၉၆၄.
‘‘ဧဝဉ္စ မေ ဝိလပတော၊ ပဝိဋ္ဌဿ ဗြဟာဝနေ။
အဟံ ဇာနန္တိ ယော ဝဇ္ဇာ၊ တာယ သော ဧကဝါစာယ။ပသဝေ ပုညံ အနပ္ပကံ’’။
၁၉၆၅.
‘‘တဿ စေတော ပဋိဿောသိ၊ အရညေ လုဒ္ဒကော စရံ။
တုမှေဟိ ဗြဟ္မေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္တိယော။ပဗ္ဗာဇိတော သကာ ရဋ္ဌာ၊ ဝင်္ကေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။၁၉၆၆.
‘‘တုမှေဟိ ဗြဟ္မေ ပကတော၊ အတိဒါနေန ခတ္တိယော။

အာဒါယ ပုတ္တဒါရဉ္စ၊ ဝင်္ကေ ဝသတိ ပဗ္ဗတေ။
၁၉၆၇.
‘‘အကိစ္စကာရီ ဒုမ္မေဓော၊ ရဋ္ဌာ ပဝနမာဂတော။
ရာဇပုတ္တံ ဂဝေသန္တော၊ ဗကော မစ္ဆမိဝေါဒကေ။
၁၉၆၈.
‘‘တဿ တျာဟံ န ဒဿာမိ၊ ဇီဝိတံ ဣဓ ဗြာဟ္မဏ။
အယဉှိ တေ မယာ နုန္နော [မယာ’ရုဠှော (က.)]၊ သရော ပိဿတိ လောဟိတံ။၁၉၆၉.
‘‘သိရော တေ ဝဇ္ဈယိတွာန၊ ဟဒယံ ဆေတွာ သဗန္ဓနံ။
ပန္ထသကုဏံ [ဗန္ဓသကုဏံ (က.)] ယဇိဿာမိ၊ တုယှံ မံသေန ဗြာဟ္မဏ။၁၉၇၀.
‘‘တုယှံ မံသေန မေဒေန၊ မတ္ထကေန စ ဗြာဟ္မဏ။
အာဟုတိံ ပဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ဆေတွာန ဟဒယံ တဝ။
၁၉၇၁.
‘‘တံ မေ သုယိဋ္ဌံ သုဟုတံ၊ တုယှံ မံသေန ဗြာဟ္မဏ။
န စ တွံ ရာဇပုတ္တဿ၊ ဘရိယံ ပုတ္တေ စ နေဿသိ’’။၁၉၇၂.
‘‘အဝဇ္ဈော ဗြာဟ္မဏော ဒူတော၊ စေတပုတ္တ သုဏောဟိ မေ။တသ္မာ ဟိ ဒူတံ န ဟန္တိ၊ ဧသ ဓမ္မော သနန္တနော။၁၉၇၃.
‘‘နိဇ္ဈတ္တာ သိဝယော သဗ္ဗေ၊ ပိတာ နံ ဒဋ္ဌုမိစ္ဆတိ။မာတာ စ ဒုဗ္ဗလာ တဿ၊ အစိရာ စက္ခူနိ ဇီယရေ။
၁၉၇၄.
‘‘တေသာဟံ ပဟိတော ဒူတော၊ စေတပုတ္တ သုဏောဟိ မေ။
ရာဇပုတ္တံ နယိဿာမိ၊ ယဒိ ဇာနာသိ သံသ မေ။
‘‘ပိယဿ မေ ပိယော ဒူတော၊ ပုဏ္ဏပတ္တံ ဒဒါမိ တေ’’။၁၉၇၅.
‘‘ဣမဉ္စ မဓုနော တုမ္ဗံ၊ မိဂသတ္ထိဉ္စ ဗြာဟ္မဏ။တဉ္စ တေ ဒေသမက္ခိဿံ၊ ယတ္ထ သမ္မတိ ကာမဒော’’။ဇူဇကပဗ္ဗံ နာမ။
စူဠဝနဝဏ္ဏနာ
၁၉၇၆.
‘‘ဧသ သေလော မဟာဗြဟ္မေ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္မတိ။၁၉၇၇.

‘‘ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ [အာသဋဉ္စ (က.)] မသံ ဇဋံ။စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
၁၉၇၈.
‘‘ဧတေ နီလာ ပဒိဿန္တိ၊ နာနာဖလဓရာ ဒုမာ။
ဥဂ္ဂတာ အဗ္ဘကူဋာဝ၊ နီလာ အဉ္ဇနပဗ္ဗတာ။
၁၉၇၉.
‘‘ဓဝဿကဏ္ဏာ ခဒိရာ၊ သာလာ ဖန္ဒနမာလုဝါ။
သမ္ပဝေဓန္တိ ဝါတေန၊ သကိံ ပီတာဝ မာဏဝါ။
၁၉၈၀.
‘‘ဥပရိ ဒုမပရိယာယေသု၊ သင်္ဂီတိယောဝ သုယျရေ။
နဇ္ဇုဟာ ကောကိလသင်္ဃာ [ကောကိလာ သိင်္ဃာ (က.)]၊ သမ္ပတန္တိ ဒုမာ ဒုမံ။၁၉၈၁.
‘‘အဝှယန္တေဝ ဂစ္ဆန္တံ၊ သာခါပတ္တသမီရိတာ။
ရမယန္တေဝ အာဂန္တံ၊ မောဒယန္တိ နိဝါသိနံ။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္မတိ။
၁၉၈၂.
‘‘ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။
စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
၁၉၈၃.
‘‘အမ္ဗာ ကပိတ္ထာ ပနသာ၊ သာလာ ဇမ္ဗူ ဝိဘီတကာ။
ဟရီတကီ အာမလကာ၊ အဿတ္ထာ ဗဒရာနိ စ။
၁၉၈၄.
‘‘စာရုတိမ္ဗရုက္ခါ စေတ္ထ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္ထနာ။မဓုမဓုကာ ထေဝန္တိ၊ နီစေ ပက္ကာ စုဒုမ္ဗရာ။
၁၉၈၅.
‘‘ပါရေဝတာ ဘဝေယျာ စ၊ မုဒ္ဒိကာ စ မဓုတ္ထိကာ။
မဓုံ အနေလကံ တတ္ထ၊ သကမာဒါယ ဘုဉ္ဇရေ။
၁၉၈၆.
‘‘အညေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ အမ္ဗာ၊ အညေ တိဋ္ဌန္တိ ဒောဝိလာ။အညေ အာမာ စ ပက္ကာ စ၊ ဘေကဝဏ္ဏာ တဒူဘယံ။
၁၉၈၇.
‘‘အထေတ္ထ ဟေဋ္ဌာ ပုရိသော၊ အမ္ဗပက္ကာနိ ဂဏှတိ။
အာမာနိ စေဝ ပက္ကာနိ၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသုတ္တမေ။
၁၉၈၈.
‘‘အတေဝ မေ အစ္ဆရိယံ၊ ဟိင်္ကာရော ပဋိဘာတိ မံ။

ဒေဝါနမိဝ အာဝါသော၊ သောဘတိ နန္ဒနူပမော။၁၉၈၉.
‘‘ဝိဘေဒိကာ နာဠိကေရာ၊ ခဇ္ဇုရီနံ ဗြဟာဝနေ။
မာလာဝ ဂန္ထိတာ ဌန္တိ၊ ဓဇဂ္ဂါနေဝ ဒိဿရေ။
နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေတိ၊ နဘံ တာရာစိတာမိဝ။
၁၉၉၀.
‘‘ကုဋဇီ ကုဋ္ဌတဂရာ၊ ပါဋလိယော စ ပုပ္ဖိတာ။
ပုန္နာဂါ ဂိရိပုန္နာဂါ၊ ကောဝိဠာရာ စ ပုပ္ဖိတာ။
၁၉၉၁.
‘‘ဥဒ္ဒာလကာ သောမရုက္ခါ၊ အဂရုဖလ္လိယာ [အဂရုဘလ္လိယာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဗဟူ။ပုတ္တဇီဝါ [ပုဋဇီဝါ (က.)] စ ကကုဓာ၊ အသနာ စေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ။
၁၉၉၂.
‘‘ကုဋဇာ သလဠာ နီပါ [နိမ္ဗာ (က.)]၊ ကောသမ္ဗာ လဗုဇာ ဓဝါ။
သာလာ စ ပုပ္ဖိတာ တတ္ထ၊ ပလာလခလသန္နိဘာ။
၁၉၉၃.
‘‘တဿာဝိဒူရေ ပေါက္ခရဏီ၊ ဘူမိဘာဂေ မနောရမေ။
ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ ဒေဝါနမိဝ နန္ဒနေ။
၁၉၉၄.
‘‘အထေတ္ထ ပုပ္ဖရသမတ္တာ၊ ကောကိလာ မဉ္ဇုဘာဏိကာ။အဘိနာဒေန္တိ ပဝနံ၊ ဥတုသမ္ပုပ္ဖိတေ ဒုမေ။
၁၉၉၅.
‘‘ဘဿန္တိ မကရန္ဒေဟိ၊ ပေါက္ခရေ ပေါက္ခရေ မဓူ။
အထေတ္ထ ဝါတာ ဝါယန္တိ၊ ဒက္ခိဏာ အထ ပစ္ဆိမာ။
ပဒုမကိဉ္ဇက္ခရေဏူဟိ၊ ဩကိဏ္ဏော ဟောတိ အဿမော။
၁၉၉၆.
‘‘ထူလာ သိင်္ဃာဋကာ စေတ္ထ၊ သံသာဒိယာ ပသာဒိယာ [သံသာရိယာ ပသာရိယာ (က.)]။
မစ္ဆကစ္ဆပဗျာဝိဒ္ဓါ၊ ဗဟူ စေတ္ထ မုပယာနကာ။
မဓုံ ဘိသေဟိ သဝတိ၊ ခိရသပ္ပိမုဠာလိဘိ။
၁၉၉၇.
‘‘သုရဘီ တံ ဝနံ ဝါတိ၊ နာနာဂန္ဓသမောဒိတံ [နာနာဂန္ဓသမေရိတံ (သီ. သျာ. ပီ.)]။သမ္မဒ္ဒတေဝ [သမောဒတေဝ (က.)] ဂန္ဓေန၊ ပုပ္ဖသာခါဟိ တံ ဝနံ။
ဘမရာ ပုပ္ဖဂန္ဓေန၊ သမန္တာ မဘိနာဒိတာ။
၁၉၉၈.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။

၁၉၉၉.
‘‘နန္ဒိကာ ဇီဝပုတ္တာ စ၊ ဇီဝပုတ္တာ ပိယာ စ နော။
ပိယာ ပုတ္တာ ပိယာ နန္ဒာ၊ ဒိဇာ ပေါက္ခရဏီဃရာ။
၂၀၀၀.
‘‘မာလာဝ ဂန္ထိတာ ဌန္တိ၊ ဓဇဂ္ဂါနေဝ ဒိဿရေ။
နာနာဝဏ္ဏေဟိ ပုပ္ဖေဟိ၊ ကုသလေဟေဝ သုဂန္ထိတာ [သုဂန္ထိကာ (သီ. ပီ.)]။ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္မတိ။
၂၀၀၁.
‘‘ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။
စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ’’။
၂၀၀၂.
‘‘ဣဒဉ္စ မေ သတ္တုဘတ္တံ၊ မဓုနာ ပဋိသံယုတံ။
မဓုပိဏ္ဍိကာ စ သုကတာယော၊ သတ္တုဘတ္တံ ဒဒါမိ တေ’’။၂၀၀၃.
‘‘တုယှေဝ သမ္ဗလံ ဟောတု၊ နာဟံ ဣစ္ဆာမိ သမ္ဗလံ။
ဣတောပိ ဗြဟ္မေ ဂဏှာဟိ၊ ဂစ္ဆ ဗြဟ္မေ ယထာသုခံ။၂၀၀၄.
‘‘အယံ ဧကပဒီ ဧတိ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ အဿမံ။
ဣသီပိ အစ္စုတော တတ္ထ၊ ပင်္ကဒန္တော ရဇဿိရော။
ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။၂၀၀၅.
‘‘စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
တံ တွံ ဂန္တွာန ပုစ္ဆဿု၊ သော တေ မဂ္ဂံ ပဝက္ခတိ’’။၂၀၀၆.
ဣဒံ သုတွာ ဗြဟ္မဗန္ဓု၊ စေတံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ။
ဥဒဂ္ဂစိတ္တော ပက္ကာမိ၊ ယေနာသိ အစ္စုတော ဣသိ။
စူဠဝနဝဏ္ဏနာ။
မဟာဝနဝဏ္ဏနာ
၂၀၀၇.
ဂစ္ဆန္တော သော ဘာရဒွာဇော၊ အဒ္ဒဿ အစ္စုတံ ဣသိံ။ဒိသွာန တံ ဘာရဒွာဇော၊ သမ္မောဒိ ဣသိနာ သဟ။၂၀၀၈.
‘‘ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။ကစ္စိ ဥဉ္ဆေန ယာပေသိ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။၂၀၀၉.

‘‘ကစ္စိ ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ’’။၂၀၁၀.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ မေ ဗြဟ္မေ၊ အထော ဗြဟ္မေ အနာမယံ။အထော ဥဉ္ဆေန ယာပေမိ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။
၂၀၁၁.
‘‘အထော ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ မယှံ န ဝိဇ္ဇတိ။၂၀၁၂.
‘‘ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ၊ အဿမေ ဝသတော မမ။
နာဘိဇာနာမိ ဥပ္ပန္နံ၊ အာဗာဓံ အမနောရမံ။၂၀၁၃.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာဗြဟ္မေ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။အန္တော ပဝိသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါဒေ ပက္ခါလယဿု တေ။၂၀၁၄.
‘‘တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ဗြဟ္မေ ဝရံ ဝရံ။၂၀၁၅.
‘‘ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။တတော ပိဝ မဟာဗြဟ္မေ၊ သစေ တွံ အဘိကင်္ခသိ’’။၂၀၁၆.
‘‘ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ၊ သဗ္ဗဿ အဂ္ဃိယံ ကတံ။သဉ္ဇယဿ သကံ ပုတ္တံ၊ သိဝီဟိ ဝိပ္ပဝါသိတံ။
တမဟံ ဒဿနမာဂတော၊ ယဒိ ဇာနာသိ သံသ မေ’’။၂၀၁၇.
‘‘န ဘဝံ ဧတိ ပုညတ္ထံ၊ သိဝိရာဇဿ ဒဿနံ။
မညေ ဘဝံ ပတ္ထယတိ၊ ရညော ဘရိယံ ပတိဗ္ဗတံ။
မညေ ကဏှာဇိနံ ဒါသိံ၊ ဇာလိံ ဒါသဉ္စ ဣစ္ဆသိ။
၂၀၁၈.
‘‘အထ ဝါ တယော မာတာပုတ္တေ၊ အရညာ နေတုမာဂတော။
န တဿ ဘောဂါ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ဓနံ ဓညဉ္စ ဗြာဟ္မဏ’’။
၂၀၁၉.
‘‘အကုဒ္ဓရူပေါဟံ ဘောတော [ဘောတော (သီ. ပီ.)]၊ နာဟံ ယာစိတုမာဂတော။သာဓု ဒဿနမရိယာနံ၊ သန္နိဝါသော သဒါ သုခေါ။
၂၀၂၀.

‘‘အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော သိဝိရာဇာ၊ သိဝီဟိ ဝိပ္ပဝါသိတော။တမဟံ ဒဿနမာဂတော၊ ယဒိ ဇာနာသိ သံသ မေ’’။
၂၀၂၁.
‘‘ဧသ သေလော မဟာဗြဟ္မေ၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္မတိ။၂၀၂၂.
‘‘ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
၂၀၂၃.
‘‘ဧတေ နီလာ ပဒိဿန္တိ၊ နာနာဖလဓရာ ဒုမာ။
ဥဂ္ဂတာ အဗ္ဘကူဋာဝ နီလာ အဉ္ဇနပဗ္ဗတာ။
၂၀၂၄.
‘‘ဓဝဿကဏ္ဏာ ခဒိရာ၊ သာလာ ဖန္ဒနမာလုဝါ။
သမ္ပဝေဓန္တိ ဝါတေန၊ သကိံ ပီတာဝ မာဏဝါ။၂၀၂၅.
‘‘ဥပရိ ဒုမပရိယာယေသု၊ သင်္ဂီတိယောဝ သုယျရေ။နဇ္ဇုဟာ ကောကိလသင်္ဃာ၊ သမ္ပတန္တိ ဒုမာ ဒုမံ။၂၀၂၆.
‘‘အဝှယန္တေဝ ဂစ္ဆန္တံ၊ သာခါပတ္တသမီရိတာ။
ရမယန္တေဝ အာဂန္တံ၊ မောဒယန္တိ နိဝါသိနံ။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္မတိ။၂၀၂၇.
‘‘ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
၂၀၂၈.
‘‘ကရေရိမာလာ ဝိတတာ၊ ဘူမိဘာဂေ မနောရမေ။
သဒ္ဒလာဟရိတာ ဘူမိ၊ န တတ္ထုဒ္ဓံသတေ ရဇော။
၂၀၂၉.
‘‘မယူရဂီဝသင်္ကာသာ၊ တူလဖဿသမူပမာ။
တိဏာနိ နာတိဝတ္တန္တိ၊ သမန္တာ စတုရင်္ဂုလာ။၂၀၃၀.
‘‘အမ္ဗာ ဇမ္ဗူ ကပိတ္ထာ စ၊ နီစေ ပက္ကာ စုဒုမ္ဗရာ။ပရိဘောဂေဟိ ရုက္ခေဟိ၊ ဝနံ တံ ရတိဝဍ္ဎနံ။
၂၀၃၁.
‘‘ဝေဠုရိယဝဏ္ဏသန္နိဘံ၊ မစ္ဆဂုမ္ဗနိသေဝိတံ။

သုစိံ သုဂန္ဓံ သလိလံ၊ အာပေါ တတ္ထပိ သန္ဒတိ။၂၀၃၂.
‘‘တဿာဝိဒူရေ ပေါက္ခရဏီ၊ ဘူမိဘာဂေ မနောရမေ။ပဒုမုပ္ပလသဉ္ဆန္နာ၊ ဒေဝါနမိဝ နန္ဒနေ။
၂၀၃၃.
‘‘တီဏိ ဥပ္ပလဇာတာနိ၊ တသ္မိံ သရသိ ဗြာဟ္မဏ။
ဝိစိတ္တံ နီလာနေကာနိ၊ သေတာ လောဟိတကာနိ စ။၂၀၃၄.
‘‘ခေါမာဝ တတ္ထ ပဒုမာ၊ သေတသောဂန္ဓိကေဟိ စ။
ကလမ္ဗကေဟိ သဉ္ဆန္နော၊ မုစလိန္ဒော နာမ သော သရော။၂၀၃၅.
‘‘အထေတ္ထ ပဒုမာ ဖုလ္လာ၊ အပရိယန္တာဝ ဒိဿရေ။
ဂိမှာ ဟေမန္တိကာ ဖုလ္လာ၊ ဇဏ္ဏုတဂ္ဃာ ဥပတ္ထရာ။၂၀၃၆.
‘‘သုရဘီ သမ္ပဝါယန္တိ၊ ဝိစိတ္တပုပ္ဖသန္ထတာ။
ဘမရာ ပုပ္ဖဂန္ဓေန၊ သမန္တာ မဘိနာဒိတာ။
၂၀၃၇.
‘‘အထေတ္ထ ဥဒကန္တသ္မိံ၊ ရုက္ခါ တိဋ္ဌန္တိ ဗြာဟ္မဏ။
ကဒမ္ဗာ ပါဋလီ ဖုလ္လာ၊ ကောဝိဠာရာ စ ပုပ္ဖိတာ။
၂၀၃၈.
‘‘အင်္ကောလာ ကစ္ဆိကာရာ စ၊ ပါရိဇညာ စ ပုပ္ဖိတာ။
ဝါရဏာ ဝယနာ [သာယနာ (သီ. ပီ.)၊ ဝုယှနာ (သျာ.)] ရုက္ခါ၊ မုစလိန္ဒမုဘတော [မုစလိန္ဒမဘိတော (သီ. ပီ.)] သရံ။
၂၀၃၉.
‘‘သိရီသာ သေတပါရိသာ [သေတဝါရိသာ (သီ. ပီ.)]၊ သာဓု ဝါယန္တိ ပဒ္မကာ။
နိဂ္ဂုဏ္ဍီ သိရီနိဂ္ဂုဏ္ဍီ [သရနိဂ္ဂုဏ္ဍီ (က.)]၊ အသနာ စေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ။
၂၀၄၀.
‘‘ပင်္ဂုရာ [ပင်္ကုရာ (သျာ.)၊ ပင်္ဂုလာ (က.)] ဗဟုလာ သေလာ၊ သောဘဉ္ဇနာ စ ပုပ္ဖိတာ။ကေတကာ ကဏိကာရာ စ၊ ကနဝေရာ စ ပုပ္ဖိတာ။
၂၀၄၁.
‘‘အဇ္ဇုနာ အဇ္ဇုကဏ္ဏာ စ၊ မဟာနာမာ စ ပုပ္ဖိတာ။
သုပုပ္ဖိတဂ္ဂါ တိဋ္ဌန္တိ၊ ပဇ္ဇလန္တေဝ ကိံသုကာ။
၂၀၄၂.
‘‘သေတပဏ္ဏီ သတ္တပဏ္ဏာ၊ ကဒလိယော ကုသုမ္ဘရာ။
ဓနုတက္ကာရီ ပုပ္ဖေဟိ၊ သီသပါဝရဏာနိ စ။
၂၀၄၃.

‘‘အစ္ဆိဝါ သလ္လဝါ [သဗလာ (သီ.)၊ သိမလာ (ပီ.)] ရုက္ခါ၊ သလ္လကိယော စ ပုပ္ဖိတာ။သေတဂေရု စ တဂရာ၊ မံသိကုဋ္ဌာ ကုလာဝရာ။
၂၀၄၄.
‘‘ဒဟရာ ရုက္ခါ စ ဝုဒ္ဓါ စ၊ အကုဋိလာ စေတ္ထ ပုပ္ဖိတာ။
အဿမံ ဥဘတော ဌန္တိ၊ အဂျာဂါရံ သမန္တတော။
၂၀၄၅.
‘‘အထေတ္ထ ဥဒကန္တသ္မိံ၊ ဗဟုဇာတော ဖဏိဇ္ဇကော။
မုဂ္ဂတိယော ကရတိယော၊ သေဝါလသီသကာ ဗဟူ။
၂၀၄၆.
‘‘ဥဒ္ဒာပဝတ္တံ [ဥဒ္ဓါပဝတ္တံ (သျာ. ပီ.)] ဥလ္လုဠိတံ၊ မက္ခိကာ ဟိင်္ဂုဇာလိကာ။
ဒါသိမကဉ္ဇကော [ဒါသိမာ ကောဉ္ဇကော (က.)] စေတ္ထ၊ ဗဟူ နီစေကဠမ္ဗကာ။
၂၀၄၇.
‘‘ဧလမ္ဖုရကသဉ္ဆန္နာ [ဧလမ္ဗရကသဉ္ဆန္နာ (သီ. ပီ.)၊ ဧဠမ္ဗကေဟိ သဉ္ဆန္နာ (သျာ.)]၊ ရုက္ခါ တိဋ္ဌန္တိ ဗြာဟ္မဏ။
သတ္တာဟံ ဓာရိယမာနာနံ၊ ဂန္ဓော တေသံ န ဆိဇ္ဇတိ။
၂၀၄၈.
‘‘ဥဘတော သရံ မုစလိန္ဒံ၊ ပုပ္ဖာ တိဋ္ဌန္တိ သောဘနာ။
ဣန္ဒီဝရေဟိ သဉ္ဆန္နံ၊ ဝနံ တံ ဥပသောဘတိ။
၂၀၄၉.
‘‘အဍ္ဎမာသံ ဓာရိယမာနာနံ၊ ဂန္ဓော တေသံ န ဆိဇ္ဇတိ။
နီလပုပ္ဖီ သေတဝါရီ၊ ပုပ္ဖိတာ ဂိရိကဏ္ဏိကာ။
ကလေရုက္ခေဟိ [ကဋေရုကေဟိ (သီ.)၊ ကဋေရုက္ခေဟိ (ပီ.)] သဉ္ဆန္နံ၊ ဝနံ တံ တုလသီဟိ စ။၂၀၅၀.
‘‘သမ္မဒ္ဒတေဝ ဂန္ဓေန၊ ပုပ္ဖသာခါဟိ တံ ဝနံ။
ဘမရာ ပုပ္ဖဂန္ဓေန၊ သမန္တာ မဘိနာဒိတာ။
၂၀၅၁.
‘‘တီဏိ ကက္ကာရုဇာတာနိ၊ တသ္မိံ သရသိ ဗြာဟ္မဏ။
ကုမ္ဘမတ္တာနိ စေကာနိ၊ မုရဇမတ္တာနိ တာ ဥဘော။
၂၀၅၂.
‘‘အထေတ္ထ သာသပေါ ဗဟုကော၊ နာဒိယော [နာရိယော (က.)] ဟရိတာယုတော။
အသီ တာလာဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဆေဇ္ဇာ ဣန္ဒီဝရာ ဗဟူ။
၂၀၅၃.
‘‘အပ္ဖောဋာ သုရိယဝလ္လီ စ၊ ကာဠီယာ [ကောဠီယာ (က.)] မဓုဂန္ဓိယာ။
အသောကာ မုဒယန္တီ စ၊ ဝလ္လိဘော ခုဒ္ဒပုပ္ဖိယော။
၂၀၅၄.
‘‘ကောရဏ္ဍကာ အနောဇာ စ၊ ပုပ္ဖိတာ နာဂမလ္လိကာ [နာဂဝလ္လိကာ (သီ. ပီ.)]။

ရုက္ခမာရုယှ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဖုလ္လာ ကိံသုကဝလ္လိယော။၂၀၅၅.
‘‘ကဋေရုဟာ စ ဝါသန္တီ၊ ယူထိကာ မဓုဂန္ဓိယာ။
နိလိယာ သုမနာ ဘဏ္ဍီ၊ သောဘတိ ပဒုမုတ္တရော။
၂၀၅၆.
‘‘ပါဋလီ သမုဒ္ဒကပ္ပါသီ၊ ကဏိကာရာ စ ပုပ္ဖိတာ။
ဟေမဇာလာဝ ဒိဿန္တိ၊ ရုစိရဂ္ဂိ သိခူပမာ။
၂၀၅၇.
‘‘ယာနိ တာနိ စ ပုပ္ဖာနိ၊ ထလဇာနုဒကာနိ စ။
သဗ္ဗာနိ တတ္ထ ဒိဿန္တိ၊ ဧဝံ ရမ္မော မဟောဒဓိ။
၂၀၅၈.
‘‘အထဿာ ပေါက္ခရဏိယာ၊ ဗဟုကာ ဝါရိဂေါစရာ။
ရောဟိတာ နဠပီ [နဠပေ (က.)] သိင်္ဂူ၊ ကုမ္ဘိလာ မကရာ သုသူ။
၂၀၅၉.
‘‘မဓု စ မဓုလဋ္ဌိ စ၊ တာလိသာ စ ပိယင်္ဂုကာ။
ကုဋန္ဒဇာ ဘဒ္ဒမုတ္တာ [ဥန္နကာ ဘဒ္ဒမုဋ္ဌာ စ (က.)]၊ သေတပုပ္ဖာ စ လောလုပါ။၂၀၆၀.
‘‘သုရဘီ စ ရုက္ခါ တဂရာ၊ ဗဟုကာ တုင်္ဂဝဏ္ဋကာ [တုင်္ဂဝလ္လိကာ (က.)]။
ပဒ္မကာ နရဒါ ကုဋ္ဌာ၊ ဈာမကာ စ ဟရေဏုကာ။
၂၀၆၁.
‘‘ဟလိဒ္ဒကာ ဂန္ဓသိလာ၊ ဟိရိဝေရာ စ ဂုဂ္ဂုလာ။
ဝိဘေဒိကာ စောရကာ ကုဋ္ဌာ၊ ကပ္ပုရာ စ ကလိင်္ဂုကာ။
၂၀၆၂.
‘‘အထေတ္ထ သီဟဗျဂ္ဃာ စ၊ ပုရိသာလူ စ ဟတ္ထိယော။
ဧဏေယျာ ပသဒါ စေဝ၊ ရောဟိစ္စာ သရဘာ မိဂါ။
၂၀၆၃.
‘‘ကောဋ္ဌသုဏာ သုဏောပိ စ၊ တုလိယာ နဠသန္နိဘာ။
စာမရီ စလနီ လင်္ဃီ၊ ဈာပိတာ မက္ကဋာ ပိစု။၂၀၆၄.
‘‘ကက္ကဋာ ကဋမာယာ စ၊ ဣက္ကာ ဂေါဏသိရာ ဗဟူ။
ခဂ္ဂါ ဝရာဟာ နကုလာ၊ ကာဠကေတ္ထ ဗဟူတသော။၂၀၆၅.
‘‘မဟိံသာ သောဏသိင်္ဂါလာ၊ ပမ္ပကာ စ သမန္တတော။အာကုစ္ဆာ ပစလာကာ စ၊ စိတြကာ စာပိ ဒီပိယော။၂၀၆၆.

‘‘ပေလကာ စ ဝိဃာသာဒါ၊ သီဟာ ဂေါဂဏိသာဒကာ။
အဋ္ဌပါဒါ စ မောရာ စ၊ ဘဿရာ စ ကုကုတ္ထကာ။
၂၀၆၇.
‘‘စင်္ကောရာ ကုက္ကုဋာ နာဂါ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
ဗကာ ဗလာကာ နဇ္ဇုဟာ၊ ဒိန္ဒိဘာ ကုဉ္ဇဝါဇိတာ [ကုဉ္ဇဝါဒိကာ (သီ. ပီ.)]။
၂၀၆၈.
‘‘ဗျဂ္ဃိနသာ လောဟပိဋ္ဌာ၊ ပမ္မကာ [ပမ္ပကာ (သီ. ပီ.)၊ စပ္ပကာ (သျာ.)၊ ပဗ္ဗကာ (က.)] ဇီဝဇီဝကာ။ကပိဉ္ဇရာ တိတ္တိရာယော၊ ကုလာ စ ပဋိကုတ္ထကာ။
၂၀၆၉.
‘‘မန္ဒာလကာ စေလကေဋု၊ ဘဏ္ဍုတိတ္တိရနာမကာ။
စေလာဝကာ ပိင်္ဂလာယော [ပိင်္ဂုလာယော (သီ. ပီ.)]၊ ဂေါဋကာ အင်္ဂဟေတုကာ။
၂၀၇၀.
‘‘ကရဝိယာ စ သဂ္ဂါ စ၊ ဥဟုင်္ကာရာ စ ကုက္ကုဟာ။
နာနာဒိဇဂဏာကိဏ္ဏံ၊ နာနာသရနိကူဇိတံ။
၂၀၇၁.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နီလကာ [သာဠိကာ (က.)] မဉ္ဇုဘာဏိကာ။
မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
၂၀၇၂.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ဒိဇာ မဉ္ဇုဿရာ သိတာ။
သေတစ္ဆိကုဋာ ဘဒြက္ခါ၊ အဏ္ဍဇာ စိတြပေခုဏာ။
၂၀၇၃.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ဒိဇာ မဉ္ဇုဿရာ သိတာ။သိခဏ္ဍီ နီလဂီဝါဟိ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
၂၀၇၄.
‘‘ကုကုတ္ထကာ ကုဠီရကာ၊ ကောဋ္ဌာ ပေါက္ခရသာတကာ။ကာလာမေယျာ ဗလိယက္ခါ၊ ကဒမ္ဗာ သုဝသာဠိကာ။၂၀၇၅.
‘‘ဟလိဒ္ဒာ လောဟိတာ သေတာ၊ အထေတ္ထ နလကာ ဗဟူ။
ဝါရဏာ ဘိင်္ဂရာဇာ စ၊ ကဒမ္ဗာ သုဝကောကိလာ။၂၀၇၆.
‘‘ဥက္ကုသာ ကုရရာ ဟံသာ၊ အာဋာ ပရိဝဒေန္တိကာ။ပါကဟံသာ အတိဗလာ၊ နဇ္ဇုဟာ ဇီဝဇီဝကာ။၂၀၇၇.
‘‘ပါရေဝတာ ရဝိဟံသာ၊ စက္ကဝါကာ နဒီစရာ။
ဝါရဏာဘိရုဒါ ရမ္မာ၊ ဥဘော ကာလူပကူဇိနော။

၂၀၇၈.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
၂၀၇၉.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
သဗ္ဗေ မဉ္ဇူ နိကူဇန္တိ၊ မုစလိန္ဒမုဘတောသရံ။
၂၀၈၀.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ကရဝိယာ နာမ တေ ဒိဇာ [ကရဝီ နာမ တေ ဒိဇာ (သီ. ပီ.)]။မောဒန္တိ သဟ ဘရိယာဟိ၊ အညမညံ ပကူဇိနော။
၂၀၈၁.
‘‘အထေတ္ထ သကုဏာ သန္တိ၊ ကရဝိယာ နာမ တေ ဒိဇာ။
သဗ္ဗေ မဉ္ဇူ နိကူဇန္တိ၊ မုစလိန္ဒမုဘတောသရံ။
၂၀၈၂.
‘‘ဧဏေယျပသဒါကိဏ္ဏံ၊ နာဂသံသေဝိတံ ဝနံ။
နာနာလတာဟိ သဉ္ဆန္နံ၊ ကဒလီမိဂသေဝိတံ။
၂၀၈၃.
‘‘အထေတ္ထ သာသပေါ ဗဟုကော [သာမာ ဗဟုကာ (သျာ. က.)]၊ နီဝါရော ဝရကော ဗဟု။သာလိ အကဋ္ဌပါကော စ၊ ဥစ္ဆု တတ္ထ အနပ္ပကော။
၂၀၈၄.
‘‘အယံ ဧကပဒီ ဧတိ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ အဿမံ။
ခုဒံ [ခုဒ္ဒံ (သျာ. က.)] ပိပါသံ အရတိံ၊ တတ္ထ ပတ္တော န ဝိန္ဒတိ။
ယတ္ထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ သမ္မတိ။
၂၀၈၅.
‘‘ဓာရေန္တော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏံ၊ အာသဒဉ္စ မသံ ဇဋံ။
စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ’’။
၂၀၈၆.
ဣဒံ သုတွာ ဗြဟ္မဗန္ဓု၊ ဣသိံ ကတွာ ပဒက္ခိဏံ။ဥဒဂ္ဂစိတ္တော ပက္ကာမိ၊ ယတ္ထ ဝေဿန္တရော အဟု’’။မဟာဝနဝဏ္ဏနာ။
ဒါရကပဗ္ဗံ
၂၀၈၇.
‘‘ဥဋ္ဌေဟိ ဇာလိ ပတိဋ္ဌ၊ ပေါရာဏံ ဝိယ ဒိဿတိ။ဗြာဟ္မဏံ ဝိယ ပဿာမိ၊ နန္ဒိယော မာဘိကီရရေ’’။၂၀၈၈.
‘‘အဟမ္ပိ တာတ ပဿာမိ၊ ယော သော ဗြဟ္မာဝ ဒိဿတိ။

အဒ္ဓိကော ဝိယ [အတ္ထိကော ဝိယ (သီ. ပီ.)] အာယာတိ၊ အတိထီ နော ဘဝိဿတိ’’။၂၀၈၉.
‘‘ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။
ကစ္စိ ဥဉ္ဆေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။
၂၀၉၀.
‘‘ကစ္စိ ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ’’။
၂၀၉၁.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ နော ဗြဟ္မေ၊ အထော ဗြဟ္မေ အနာမယံ။
အထော ဥဉ္ဆေန ယာပေမ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။
၂၀၉၂.
‘‘အထော ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ အမှံ [မယှံ (သျာ. က.)] န ဝိဇ္ဇတိ’’။၂၀၉၃.
‘‘သတ္တ နော မာသေ ဝသတံ၊ အရညေ ဇီဝသောကိနံ [ဇီဝိသောကိနံ (သျာ.)]။ဣဒမ္ပိ ပဌမံ ပဿာမ၊ ဗြာဟ္မဏံ ဒေဝဝဏ္ဏိနံ။
အာဒါယ ဝေဠုဝံ ဒဏ္ဍံ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ကမဏ္ဍလုံ။
၂၀၉၄.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာဗြဟ္မေ၊ အထော တေ အဒုရာဂတံ။
အန္တော ပဝိသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါဒေ ပက္ခါလယဿု တေ။
၂၀၉၅.
‘‘တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ဗြဟ္မေ ဝရံ ဝရံ။၂၀၉၆.
‘‘ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာဗြဟ္မေ၊ သစေ တွံ အဘိကင်္ခသိ။
၂၀၉၇.
‘‘အထ တွံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
အနုပ္ပတ္တော ဗြဟာရညံ၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။၂၀၉၈.
‘‘ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ သဗ္ဗကာလံ န ခီယတိ။
ဧဝံ တံ ယာစိတာဂစ္ဆိံ၊ ပုတ္တေ မေ ဒေဟိ ယာစိတော’’။၂၀၉၉.
‘‘ဒဒါမိ န ဝိကမ္ပါမိ၊ ဣဿရော နယ ဗြာဟ္မဏ။
ပါတော ဂတာ ရာဇပုတ္တီ၊ သာယံ ဥဉ္ဆာတော ဧဟိတိ။

၂၁၀၀.
‘‘ဧကရတ္တိံ ဝသိတွာန၊ ပါတော ဂစ္ဆသိ ဗြာဟ္မဏ။တဿာ နှာတေ ဥပဃာတေ၊ အထ နေ မာလဓာရိနေ။
၂၁၀၁.
‘‘ဧကရတ္တိံ ဝသိတွာန၊ ပါတော ဂစ္ဆသိ ဗြာဟ္မဏ။နာနာပုပ္ဖေဟိ သဉ္ဆန္နေ၊ နာနာဂန္ဓေဟိ ဘူသိတေ။နာနာမူလဖလာကိဏ္ဏေ၊ ဂစ္ဆ သွာဒါယ ဗြာဟ္မဏ’’။
၂၁၀၂.
‘‘န ဝါသမဘိရောစာမိ၊ ဂမနံ မယှ ရုစ္စတိ။
အန္တရာယောပိ မေ အဿ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၂၁၀၃.
‘‘န ဟေတာ ယာစယောဂီ နံ၊ အန္တရာယဿ ကာရိယာ။
ဣတ္ထိယော မန္တံ [ဣတ္ထိကာမန္တံ (က.)] ဇာနန္တိ၊ သဗ္ဗံ ဂဏှန္တိ ဝါမတော။၂၁၀၄.
‘‘သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒဒတော၊ မာသံ အဒက္ခိ မာတရံ။
အန္တရာယမ္ပိ သာ ကယိရာ၊ ဂစ္ဆညေဝ ရထေသဘ။
၂၁၀၅.
‘‘အာမန္တယဿု တေ ပုတ္တေ၊ မာ တေ မာတရမဒ္ဒသုံ။
သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒဒတော၊ ဧဝံ ပုညံ ပဝဍ္ဎတိ။
၂၁၀၆.
‘‘အာမန္တယဿု တေ ပုတ္တေ၊ မာ တေ မာတရမဒ္ဒသုံ။မာဒိသဿ ဓနံ ဒတွာ၊ ရာဇ သဂ္ဂံ ဂမိဿသိ’’။
၂၁၀၇.
‘‘သစေ တွံ နိစ္ဆသေ ဒဋ္ဌုံ၊ မမ ဘရိယံ ပတိဗ္ဗတံ။အယျကဿပိ ဒဿေဟိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။
၂၁၀၈.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ဒိသွာန၊ မဉ္ဇုကေ ပိယဘာဏိနေ။
ပတီတော သုမနော ဝိတ္တော၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ဓနံ’’။၂၁၀၉.
‘‘အစ္ဆေဒနဿ ဘာယာမိ၊ ရာဇပုတ္တ သုဏောဟိ မေ။ရာဇဒဏ္ဍာယ မံ ဒဇ္ဇာ၊ ဝိက္ကိဏေယျ ဟနေယျ ဝါ။ဇိနော ဓနဉ္စ ဒါသေ စ၊ ဂါရယှဿ ဗြဟ္မဗန္ဓုယာ’’။၂၁၁၀.
‘‘ဣမေ ကုမာရေ ဒိသွာန၊ မဉ္ဇုကေ ပိယဘာဏိနေ။ဓမ္မေ ဌိတော မဟာရာဇာ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။

လဒ္ဓါ ပီတိသောမနဿံ၊ ဗဟုံ ဒဿတိ တေ ဓနံ’’။
၂၁၁၁.
‘‘နာဟံ တမ္ပိ ကရိဿာမိ၊ ယံ မံ တွံ အနုသာသသိ။
ဒါရကေဝ အဟံ နေဿံ၊ ဗြာဟ္မဏျာ ပရိစာရကေ’’။
၂၁၁၂.
‘‘တတော ကုမာရာ ဗျထိတာ [ဗျဓိတာ (သီ. ပီ. က.)]၊ သုတွာ လုဒ္ဒဿ ဘာသိတံ။တေန တေန ပဓာဝိံသု၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော’’။
၂၁၁၃.
‘‘ဧဟိ တာတ ပိယပုတ္တ၊ ပူရေထ မမ ပါရမိံ။
ဟဒယံ မေဘိသိဉ္စေထ၊ ကရောထ ဝစနံ မမ။
၂၁၁၄.
‘‘ယာနာ နာဝါ စ မေ ဟောထ၊ အစလာ ဘဝသာဂရေ။
ဇာတိပါရံ တရိဿာမိ၊ သန္တာရေဿံ သဒေဝကံ’’။
၂၁၁၅.
‘‘ဧဟိ အမ္မ ပိယဓီတိ၊ ပူရေထ မမ ပါရမိံ [ပိယာ မေ ဒါနပါရမီ (သျာ. က.)]။ဟဒယံ မေဘိသိဉ္စေထ၊ ကရောထ ဝစနံ မမ။
၂၁၁၆.
‘‘ယာနာ နာဝါ စ မေ ဟောထ၊ အစလာ ဘဝသာဂရေ။
ဇာတိပါရံ တရိဿာမိ၊ ဥဒ္ဓရိဿံ သဒေဝကံ’’။
၂၁၁၇.
‘‘တတော ကုမာရေ အာဒါယ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။ဗြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။၂၁၁၈.
‘‘တတော ကုမာရေ အာဒါယ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။ဗြာဟ္မဏဿ အဒါ ဝိတ္တော၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ။၂၁၁၉.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ယံ ကုမာရေ ပဒိန္နမှိ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။
၂၁၂၀.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
ယံ ပဉ္ဇလိကတော ရာဇာ၊ ကုမာရေ သုခဝစ္ဆိတေ။
ဗြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော’’။
၂၁၂၁.
‘‘တတော သော ဗြာဟ္မဏော လုဒ္ဒော၊ လတံ ဒန္တေဟိ ဆိန္ဒိယ။လတာယ ဟတ္ထေ ဗန္ဓိတွာ၊ လတာယ အနုမဇ္ဇထ [အနုပဇ္ဇထ (က.)]။

၂၁၂၂.
‘‘တတော သော ရဇ္ဇုမာဒါယ၊ ဒဏ္ဍဉ္စာဒါယ ဗြာဟ္မဏော။အာကောဋယန္တော တေ နေတိ၊ သိဝိရာဇဿ ပေက္ခတော’’။၂၁၂၃.
‘‘တတော ကုမာရာ ပက္ကာမုံ၊ ဗြာဟ္မဏဿ ပမုဉ္စိယ။
အဿုပုဏ္ဏေဟိ နေတ္တေဟိ၊ ပိတရံ သော ဥဒိက္ခတိ။၂၁၂၄.
‘‘ဝေဓမဿတ္ထပတ္တံဝ၊ ပိတု ပါဒါနိ ဝန္ဒတိ။
ပိတု ပါဒါနိ ဝန္ဒိတွာ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၂၁၂၅.
‘‘အမ္မာ စ တာတ နိက္ခန္တာ၊ တွဉ္စ နော တာတ ဒဿသိ။ယာဝ အမ္မမ္ပိ ပဿေမု၊ အထ နော တာတ ဒဿသိ။
၂၁၂၆.
‘‘အမ္မာ စ တာတ နိက္ခန္တာ၊ တွဉ္စ နော တာတ ဒဿသိ။
မာ နော တွံ တာတ အဒဒါ၊ ယာဝ အမ္မာပိ ဧတု နော။
တဒါယံ ဗြာဟ္မဏော ကာမံ၊ ဝိက္ကိဏာတု ဟနာတု ဝါ။
၂၁၂၇.
‘‘ဗလင်္ကပါဒော [ဗိလင်္ကပါဒော (က.)] အန္ဓနခေါ [အဒ္ဓနခေါ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ အထော ဩဝဒ္ဓပိဏ္ဍိကော [ဩဗန္ဓပိဏ္ဍိကော (က.)]။
ဒီဃုတ္တရောဋ္ဌော စပလော၊ ကဠာရော ဘဂ္ဂနာသကော။
၂၁၂၈.
‘‘ကုမ္ဘောဒရော ဘဂ္ဂပိဋ္ဌိ၊ အထော ဝိသမစက္ခုကော။
လောဟမဿု ဟရိတကေသော၊ ဝလီနံ တိလကာဟတော။
၂၁၂၉.
‘‘ပိင်္ဂလော စ ဝိနတော စ၊ ဝိကဋော စ ဗြဟာ ခရော။
အဇိနာနိ စ သန္နဒ္ဓေါ၊ အမနုဿော ဘယာနကော။
၂၁၃၀.
‘‘မနုဿော ဥဒါဟု ယက္ခေါ၊ မံသလောဟိတဘောဇနော။
ဂါမာ အရညမာဂမ္မ၊ ဓနံ တံ တာတ ယာစတိ။
၂၁၃၁.
‘‘နီယမာနေ ပိသာစေန၊ ကိံ နု တာတ ဥဒိက္ခသိ။
အသ္မာ နူန တေ ဟဒယံ၊ အာယသံ ဒဠှဗန္ဓနံ။
၂၁၃၂.
‘‘ယော နော ဗဒ္ဓေ န ဇာနာသိ၊ ဗြာဟ္မဏေန ဓနေသိနာ။အစ္စာယိကေန လုဒ္ဒေန၊ ယော နော ဂါဝေါဝ သုမ္ဘတိ။၂၁၃၃.

‘‘ဣဓေဝ အစ္ဆတံ ကဏှာ၊ န သာ ဇာနာတိ ကိသ္မိဉ္စိ။မိဂီဝ ခီရသမ္မတ္တာ၊ ယူထာ ဟီနာ ပကန္ဒတိ။၂၁၃၄.
‘‘န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လဗ္ဘာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္စ အမ္မံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။
၂၁၃၅.
‘‘န မေ ဣဒံ တထာ ဒုက္ခံ၊ လဗ္ဘာ ဟိ ပုမုနာ ဣဒံ။
ယဉ္စ တာတံ န ပဿာမိ၊ တံ မေ ဒုက္ခတရံ ဣတော။
၂၁၃၆.
‘‘သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ [ရုဇ္ဇတိ (သျာ. က.)]။ကဏှာဇိနံ အပဿန္တီ၊ ကုမာရိံ စာရုဒဿနိံ။
၂၁၃၇.
‘‘သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
ကဏှာဇိနံ အပဿန္တော၊ ကုမာရိံ စာရုဒဿနိံ။
၂၁၃၈.
‘‘သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရံ ရုစ္ဆတိ အဿမေ။ကဏှာဇိနံ အပဿန္တီ၊ ကုမာရိံ စာရုဒဿနိံ။၂၁၃၉.
‘‘သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရံ ရုစ္ဆတိ အဿမေ။ကဏှာဇိနံ အပဿန္တော၊ ကုမာရိံ စာရုဒဿနိံ။၂၁၄၀.
‘‘သာ နူန ကပဏာ အမ္မာ၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
အဍ္ဎရတ္တေ ဝ ရတ္တေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ။
၂၁၄၁.
‘‘သော နူန ကပဏော တာတော၊ စိရရတ္တာယ ရုစ္ဆတိ။
အဍ္ဎရတ္တေ ဝ ရတ္တေ ဝါ၊ နဒီဝ အဝသုစ္ဆတိ။
၂၁၄၂.
‘‘ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခါ၊ ဝေဒိသာ သိန္ဒုဝါရကာ [သိန္ဓုဝါရိတာ (ဗဟူသု)]။ဝိဝိဓာနိ ရုက္ခဇာတာနိ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
၂၁၄၃.
‘‘အဿတ္ထာ ပနသာ စေမေ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္ထနာ။
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။
၂၁၄၄.
‘‘ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ၊ အယံ သီတူဒကာ [သီတောဒိကာ (သီ. ပီ.)] နဒီ။ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠာမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။

၂၁၄၅.
‘‘ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဓာရေမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။၂၁၄၆.
‘‘ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဘုဉ္ဇာမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ။၂၁၄၇.
‘‘ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဒာ စ နော ဣမေ။ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠာမ၊ တာနိ အဇ္ဇ ဇဟာမသေ’’။၂၁၄၈.
‘‘နီယမာနာ ကုမာရာ တေ၊ ပိတရံ ဧတဒဗြဝုံ။
အမ္မံ အာရောဂျံ ဝဇ္ဇာသိ၊ တွဉ္စ တာတ သုခီ ဘဝ။၂၁၄၉.
‘‘ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဒာ စ နော ဣမေ။တာနိ အမ္မာယ ဒဇ္ဇေသိ၊ သောကံ တေဟိ ဝိနေဿတိ။၂၁၅၀.
‘‘ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဒာ စ နော ဣမေ။တာနိ အမ္မာ ဥဒိက္ခန္တီ၊ သောကံ ပဋိဝိနေဿတိ။၂၁၅၁.
‘‘တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒတွာန ခတ္တိယော။ပဏ္ဏသာလံ ပဝိသိတွာ၊ ကလုနံ ပရိဒေဝယိ’’။၂၁၅၂.
‘‘ကံ နွဇ္ဇ ဆာတာ တသိတာ၊ ဥပရုစ္ဆန္တိ ဒါရကာ။သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ကော နေ ဒဿတိ ဘောဇနံ။၂၁၅၃.
‘‘ကံ နွဇ္ဇ ဆာတာ တသိတာ၊ ဥပရုစ္ဆန္တိ ဒါရကာ။သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ အမ္မာ ဆာတမှ ဒေထ နော။၂၁၅၄.
‘‘ကထံ နု ပထံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပတ္တိကာ အနုပါဟနာ။သန္တာ သူနေဟိ ပါဒေဟိ၊ ကော နေ ဟတ္ထေ ဂဟေဿတိ။၂၁၅၅.
‘‘ကထံ နု သော န လဇ္ဇေယျ၊ သမ္မုခါ ပဟရံ မမ။အဒူသကာနံ ပုတ္တာနံ၊ အလဇ္ဇီ ဝတ ဗြာဟ္မဏော။၂၁၅၆.
‘‘ယောပိ မေ ဒါသိဒါသဿ၊ အညော ဝါ ပန ပေသိယော။

တဿာပိ သုဝိဟီနဿ၊ ကော လဇ္ဇီ ပဟရိဿတိ။
၂၁၅၇.
‘‘ဝါရိဇဿေဝ မေ သတော၊ ဗဒ္ဓဿ ကုမိနာမုခေ။
အက္ကောသတိ ပဟရတိ၊ ပိယေ ပုတ္တေ အပဿတော။
၂၁၅၈.
‘‘အဒု စာပံ ဂဟေတွာန၊ ခဂ္ဂံ ဗန္ဓိယ ဝါမတော။
အာနေဿာမိ သကေ ပုတ္တေ၊ ပုတ္တာနဉှိ ဝဓော ဒုခေါ။
၂၁၅၉.
‘‘အဋ္ဌာနမေတံ [အဒ္ဓါ ဟိ မေတံ (ပီ.)] ဒုက္ခရူပံ၊ ယံ ကုမာရာ ဝိဟညရေ။သတဉ္စ ဓမ္မမညာယ၊ ကော ဒတွာ အနုတပ္ပတိ’’။
၂၁၆၀.
‘‘သစ္စံ ကိရေဝမာဟံသု၊ နရာ ဧကစ္စိယာ ဣဓ။
ယဿ နတ္ထိ သကာ မာတာ၊ ယထာ နတ္ထိ [ပိတာ အတ္ထိ (က.)] တထေဝ သော။
၂၁၆၁.
‘‘ဧဟိ ကဏှေ မရိဿာမ၊ နတ္ထတ္ထော ဇီဝိတေန နော။
ဒိန္နမှာတိ [ဒိန္နမှာပိ (သီ. သျာ.)၊ ဒိန္နမာသိ (က.)] ဇနိန္ဒေန၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဓနေသိနော။အစ္စာယိကဿ လုဒ္ဒဿ၊ ယော နော ဂါဝေါဝ သုမ္ဘတိ။
၂၁၆၂.
‘‘ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခါ၊ ဝေဒိသာ သိန္ဒုဝါရကာ။
ဝိဝိဓာနိ ရုက္ခဇာတာနိ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။
၂၁၆၃.
‘‘အဿတ္ထာ ပနသာ စေမေ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္ထနာ။
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။
၂၁၆၄.
‘‘ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ၊ အယံ သီတူဒကာ နဒီ။
ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠာမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။၂၁၆၅.
‘‘ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဓာရေမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။၂၁၆၆.
‘‘ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဘုဉ္ဇာမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ။၂၁၆၇.
‘‘ဣမေ နော ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဒာ စ နော ဣမေ။ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠာမ၊ တာနိ ကဏှေ ဇဟာမသေ’’။

၂၁၆၈.
‘‘နီယမာနာ ကုမာရာ တေ၊ ဗြာဟ္မဏဿ ပမုဉ္စိယ။
တေန တေန ပဓာဝိံသု၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော’’။၂၁၆၉.
‘‘တတော သော ရဇ္ဇုမာဒါယ၊ ဒဏ္ဍဉ္စာဒါယ ဗြာဟ္မဏော။
အာကောဋယန္တော တေ နေတိ၊ သိဝိရာဇဿ ပေက္ခတော’’။၂၁၇၀.
‘‘တံ တံ ကဏှာဇိနာဝေါစ၊ အယံ မံ တာတ ဗြာဟ္မဏော။
လဋ္ဌိယာ ပဋိကောဋေတိ၊ ဃရေ ဇာတံဝ ဒါသိယံ။
၂၁၇၁.
‘‘န စာယံ ဗြာဟ္မဏော တာတ၊ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ ဗြာဟ္မဏာ။
ယက္ခေါ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ခါဒိတုံ တာတ နေတိ နော။
နီယမာနေ ပိသာစေန၊ ကိံ နု တာတ ဥဒိက္ခသိ’’။
၂၁၇၂.
‘‘ဣမေ နော ပါဒကာ ဒုက္ခါ၊ ဒီဃော စဒ္ဓါ သုဒုဂ္ဂမော။
နီစေ စောလမ္ဗတေ သူရိယော၊ ဗြာဟ္မဏော စ ဓာရေတိ [တရေတိ (သီ. သျာ. ပီ.)] နော။၂၁၇၃.
‘‘ဩကန္ဒာမသေ [ဩက္ကန္တာမသိ (က.)] ဘူတာနိ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
သရဿ သိရသာ ဝန္ဒာမ၊ သုပတိတ္ထေ စ အာပကေ [အာဝကေ (က.)]။
၂၁၇၄.
‘‘တိဏလတာနိ ဩသဓျော၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
အမ္မံ အာရောဂျံ ဝဇ္ဇာထ၊ အယံ နော နေတိ ဗြာဟ္မဏော။
၂၁၇၅.
‘‘ဝဇ္ဇန္တု ဘောန္တော အမ္မဉ္စ၊ မဒ္ဒိံ အသ္မာက မာတရံ။သစေ အနုပတိတုကာမာသိ၊ ခိပ္ပံ အနုပတိယာသိ နော။
၂၁၇၆.
‘‘အယံ ဧကပဒီ ဧတိ၊ ဥဇုံ ဂစ္ဆတိ အဿမံ။
တမေဝါနုပတေယျာသိ၊ အပိ ပဿေသိ နေ လဟုံ။
၂၁၇၇.
‘‘အဟော ဝတ ရေ ဇဋိနီ၊ ဝနမူလဖလဟာရိကေ [ဟာရိယာ (သျာ. က.)]။
သုညံ ဒိသွာန အဿမံ၊ တံ တေ ဒုက္ခံ ဘဝိဿတိ။
၂၁၇၈.
‘‘အတိဝေလံ နု အမ္မာယ၊ ဥဉ္ဆာ လဒ္ဓေါ အနပ္ပကော [ဥဉ္ဆာလဒ္ဓံ အနပ္ပကံ (သျာ.)]။ယာ နော ဗဒ္ဓေ န ဇာနာသိ၊ ဗြာဟ္မဏေန ဓနေသိနာ။
၂၁၇၉.

‘‘အစ္စာယိကေန လုဒ္ဒေန၊ ယော နော ဂါဝေါဝ သုမ္ဘတိ။
အပဇ္ဇ အမ္မံ ပဿေမု၊ သာယံ ဥဉ္ဆာတော အာဂတံ။
၂၁၈၀.
‘‘ဒဇ္ဇာ အမ္မာ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ဖလံ ခုဒ္ဒေန မိဿိတံ။
တဒါယံ အသိတော ဓာတော၊ န ဗာဠှံ ဓာရယေယျ [တရယေယျ (သီ. သျာ. ပီ.)] နော။၂၁၈၁.
‘‘သူနာ စ ဝတ နော ပါဒါ၊ ဗာဠှံ ဓာရေတိ ဗြာဟ္မဏော။
ဣတိ တတ္ထ ဝိလပိံသု၊ ကုမာရာ မာတုဂိဒ္ဓိနော’’။
ဒါရကပဗ္ဗံ နာမ။
မဒ္ဒီပဗ္ဗံ
၂၁၈၂.
‘‘တေသံ လာလပ္ပိတံ သုတွာ၊ တယော ဝါဠာ ဝနေ မိဂါ။သီဟော ဗျဂ္ဃော စ ဒီပိ စ၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝုံ။၂၁၈၃.
‘‘မာ ဟေဝ နော ရာဇပုတ္တီ၊ သာယံ ဥဉ္ဆာတော အာဂမာ။မာ ဟေဝမှာက နိဗ္ဘောဂေ၊ ဟေဌယိတ္ထ ဝနေ မိဂါ။၂၁၈၄.
‘‘သီဟော စ နံ ဝိဟေဌေယျ၊ ဗျဂ္ဃော ဒီပိ စ လက္ခဏံ။နေဝ ဇာလီကုမာရဿ၊ ကုတော ကဏှာဇိနာ သိယာ။
ဥဘယေနေဝ ဇီယေထ၊ ပတိံ ပုတ္တေ စ လက္ခဏာ’’။၂၁၈၅.
‘‘ခဏိတ္တိကံ မေ ပတိတံ၊ ဒက္ခိဏက္ခိ စ ဖန္ဒတိ။အဖလာ ဖလိနော ရုက္ခါ၊ သဗ္ဗာ မုယှန္တိ မေ ဒိသာ။
၂၁၈၆.
‘‘တဿာ သာယနှကာလသ္မိံ၊ အဿမာဂမနံ ပတိ။
အတ္ထင်္ဂတမှိ သူရိယေ၊ ဝါဠာ ပန္ထေ ဥပဋ္ဌဟုံ။
၂၁၈၇.
‘‘နီစေ စောလမ္ဗတေ သူရိယော၊ ဒူရေ စ ဝတ အဿမော။
ယဉ္စ နေသံ ဣတော ဟဿံ [ဟိဿံ (က.)]၊ တံ တေ ဘုဉ္ဇေယျု ဘောဇနံ။၂၁၈၈.
‘‘သော နူန ခတ္တိယော ဧကော၊ ပဏ္ဏသာလာယ အစ္ဆတိ။
တောသေန္တော ဒါရကေ ဆာတေ၊ မမံ ဒိသွာ အနာယတိံ။
၂၁၈၉.
‘‘တေ နူန ပုတ္တကာ မယှံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ခီရပီတာဝ အစ္ဆရေ။

၂၁၉၀.
‘‘တေ နူန ပုတ္တကာ မယှံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
သာယံ သံဝေသနာကာလေ၊ ဝါရိပီတာဝ အစ္ဆရေ။
၂၁၉၁.
‘‘တေ နူန ပုတ္တကာ မယှံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝစ္ဆာ ဗာလာဝ မာတရံ။၂၁၉၂.
‘‘တေ နူန ပုတ္တကာ မယှံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဟံသာဝုပရိပလ္လလေ။၂၁၉၃.
‘‘တေ နူန ပုတ္တကာ မယှံ၊ ကပဏာယ ဝရာကိယာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ အဿမဿာဝိဒူရတော။၂၁၉၄.
‘‘ဧကာယနော ဧကပထော၊ သရာ သောဗ္ဘာ စ ပဿတော။
အညံ မဂ္ဂံ န ပဿာမိ၊ ယေန ဂစ္ဆေယျ အဿမံ။၂၁၉၅.
‘‘မိဂါ နမတ္ထု ရာဇာနော၊ ကာနနသ္မိံ မဟဗ္ဗလာ။ဓမ္မေန ဘာတရော ဟောထ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေထ ယာစိတာ။၂၁၉၆.
‘‘အဝရုဒ္ဓဿာဟံ ဘရိယာ၊ ရာဇပုတ္တဿ သိရီမတော။တံ စာဟံ နာတိမညာမိ၊ ရာမံ သီတာဝနုဗ္ဗတာ။၂၁၉၇.
‘‘တုမှေ စ ပုတ္တေ ပဿထ၊ သာယံ သံဝေသနံ ပတိ။
အဟဉ္စ ပုတ္တေ ပဿေယျံ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။၂၁၉၈.
‘‘ဗဟုံ စိဒံ မူလဖလံ၊ ဘက္ခေါ စာယံ အနပ္ပကော။
တတော ဥပဍ္ဎံ ဒဿာမိ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေထ ယာစိတာ။၂၁၉၉.
‘‘ရာဇပုတ္တီ စ နော မာတာ၊ ရာဇပုတ္တော စ နော ပိတာ။ဓမ္မေန ဘာတရော ဟောထ၊ မဂ္ဂံ မေ ဒေထ ယာစိတာ’’။၂၂၀၀.
‘‘တဿာ လာလပ္ပမာနာယ၊ ဗဟုံ ကာရုညသဉှိတံ။
သုတွာ နေလပတိံ ဝါစံ၊ ဝါဠာ ပန္ထာ အပက္ကမုံ’’။၂၂၀၁.
‘‘ဣမမှိ နံ ပဒေသမှိ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဌိတာ။

ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဝစ္ဆာ ဗာလာဝ မာတရံ။၂၂၀၂.
‘‘ဣမမှိ နံ ပဒေသမှိ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဌိတာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဟံသာဝုပရိပလ္လလေ။
၂၂၀၃.
‘‘ဣမမှိ နံ ပဒေသမှိ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဌိတာ။
ပစ္စုဂ္ဂတာ မံ တိဋ္ဌန္တိ၊ အဿမဿာဝိဒူရတော။
၂၂၀၄.
‘‘ဒွေ မိဂါ ဝိယ [တေ မိဂါဝိယ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဥက္ကဏ္ဏာ [ဩက္ကဏ္ဏာ (က.)]၊ သမန္တာ မဘိဓာဝိနော။အာနန္ဒိနော ပမုဒိတာ၊ ဝဂ္ဂမာနာဝ ကမ္ပရေ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။
၂၂၀၅.
‘‘ဆကလီဝ မိဂီ ဆာပံ၊ ပက္ခီ မုတ္တာဝ ပဉ္ဇရာ။
ဩဟာယ ပုတ္တေ နိက္ခမိံ၊ သီဟီဝါမိသဂိဒ္ဓိနီ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။၂၂၀၆.
‘‘ဣဒံ နေသံ ပဒက္ကန္တံ၊ နာဂါနမိဝ ပဗ္ဗတေ။
စိတကာ ပရိကိဏ္ဏာယော၊ အဿမဿာဝိဒူရတော။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။
၂၂၀၇.
‘‘ဝါလိကာယပိ ဩကိဏ္ဏာ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဌိတာ။
သမန္တာ မဘိဓာဝန္တိ၊ တေ န ပဿာမိ ဒါရကေ။
၂၂၀၈.
‘‘ယေ မံ ပုရေ ပစ္စုဋ္ဌေန္တိ [ပစ္စုဒေန္တိ (သီ. သျာ. ပီ.)]၊ အရညာ ဒူရမာယတိံ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။
၂၂၀၉.
‘‘ဆကလိံဝ မိဂိံ ဆာပါ၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တုန မာတရံ။
ဒူရေ မံ ပဝိလောကေန္တိ [အပလောကေန္တိ (က.)၊ ပဋိဝိလောကေန္တိ (သျာ.)]၊ တေ န ပဿာမိ ဒါရကေ။၂၂၁၀.
‘‘ဣဒံ နေသံ ကီဠာနကံ၊ ပတိတံ ပဏ္ဍုဗေဠုဝံ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။
၂၂၁၁.
‘‘ထနာ စ မယှိမေ ပူရာ၊ ဥရော စ သမ္ပဒါလတိ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။၂၂၁၂.

‘‘ဥစ္ဆင်္ဂေကော ဝိစိနာတိ၊ ထနမေကာဝလမ္ဗတိ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။၂၂၁၃.
‘‘ယဿု သာယနှသမယံ၊ ပုတ္တကာ ပံသုကုဏ္ဌိတာ။
ဥစ္ဆင်္ဂေ မေ ဝိဝတ္တန္တိ၊ တေ န ပဿာမိ ဒါရကေ။၂၂၁၄.
‘‘အယံ သော အဿမော ပုဗ္ဗေ၊ သမဇ္ဇော ပဋိဘာတိ မံ။တျဇ္ဇ ပုတ္တေ အပဿန္တျာ၊ ဘမတေ ဝိယ အဿမော။၂၂၁၅.
‘‘ကိမိဒံ အပ္ပသဒ္ဒောဝ၊ အဿမော ပဋိဘာတိ မံ။
ကာကောလာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။၂၂၁၆.
‘‘ကိမိဒံ အပ္ပသဒ္ဒောဝ၊ အဿမော ပဋိဘာတိ မံ။သကုဏာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
၂၂၁၇.
‘‘ကိမိဒံ တုဏှိဘူတောသိ၊ အပိ ရတ္တေဝ မေ မနော။ကာကောလာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။၂၂၁၈.
‘‘ကိမိဒံ တုဏှိဘူတောသိ၊ အပိ ရတ္တေဝ မေ မနော။သကုဏာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
၂၂၁၉.
‘‘ကစ္စိ နု မေ အယျပုတ္တ၊ မိဂါ ခါဒိံသု ဒါရကေ။အရညေ ဣရိဏေ ဝိဝနေ၊ ကေန နီတာ မေ ဒါရကာ။
၂၂၂၀.
‘‘အဒု တေ ပဟိတာ ဒူတာ၊ အဒု သုတ္တာ ပိယံဝဒါ။
အဒု ဗဟိ နော နိက္ခန္တာ၊ ခိဍ္ဍာသု ပသုတာ နု တေ။၂၂၂၁.
‘‘နေဝါသံ ကေသာ ဒိဿန္တိ၊ ဟတ္ထပါဒါ စ ဇာလိနော။သကုဏာနဉ္စ ဩပါတော၊ ကေန နီတာ မေ ဒါရကာ။
၂၂၂၂.
‘‘ဣဒံ တတော ဒုက္ခတရံ၊ သလ္လဝိဒ္ဓေါ ယထာ ဝဏော။တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။၂၂၂၃.
‘‘ဣဒမ္ပိ ဒုတိယံ သလ္လံ၊ ကမ္ပေတိ ဟဒယံ မမ။
ယဉ္စ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ တွဉ္စ မံ နာဘိဘာသသိ။

၂၂၂၄.
‘‘အဇ္ဇေဝ [အဇ္ဇ စေ (သျာ.)] မေ ဣမံ ရတ္တိံ၊ ရာဇပုတ္တ န သံသသိ။
မညေ ဩက္ကန္တသန္တံ [ဥက္ကန္တသတ္တံ (သီ. ပီ.)] မံ၊ ပါတော ဒက္ခိသိ နော မတံ’’။၂၂၂၅.
‘‘နူန မဒ္ဒီ ဝရာရောဟာ၊ ရာဇပုတ္တီ ယသဿိနီ။
ပါတော ဂတာသိ ဥဉ္ဆာယ၊ ကိမိဒံ သာယမာဂတာ’’။
၂၂၂၆.
‘‘နနု တွံ သဒ္ဒမဿောသိ၊ ယေ သရံ ပါတုမာဂတာ။
သီဟဿပိ နဒန္တဿ၊ ဗျဂ္ဃဿ စ နိကုဇ္ဇိတံ။
၂၂၂၇.
‘‘အဟု ပုဗ္ဗနိမိတ္တံ မေ၊ ဝိစရန္တျာ ဗြဟာဝနေ။
ခဏိတ္တော မေ ဟတ္ထာ ပတိတော၊ ဥဂ္ဂီဝဉ္စာပိ [ဥင်္ဂီဝဉ္စာပိ (က.)] အံသတော။၂၂၂၈.
‘‘တဒါဟံ ဗျထိတာ ဘီတာ၊ ပုထု ကတွာန ပဉ္ဇလိံ။
သဗ္ဗဒိသာ နမဿိဿံ၊ အပိ သောတ္ထိ ဣတော သိယာ။
၂၂၂၉.
‘‘မာ ဟေဝ နော ရာဇပုတ္တော၊ ဟတော သီဟေန ဒီပိနာ။
ဒါရကာ ဝါ ပရာမဋ္ဌာ၊ အစ္ဆကောကတရစ္ဆိဟိ။၂၂၃၀.
‘‘သီဟော ဗျဂ္ဃော စ ဒီပိ စ၊ တယော ဝါဠာ ဝနေ မိဂါ။တေ မံ ပရိယာဝရုံ မဂ္ဂံ၊ တေန သာယမှိ အာဂတာ။၂၂၃၁.
‘‘အဟံ ပတိဉ္စ ပုတ္တေ စ၊ အာစေရမိဝ မာဏဝေါ။
အနုဋ္ဌိတာ ဒိဝါရတ္တိံ၊ ဇဋိနီ ဗြဟ္မစာရိနီ။၂၂၃၂.
‘‘အဇိနာနိ ပရိဒဟိတွာ၊ ဝနမူလဖလဟာရိယာ။
ဝိစရာမိ ဒိဝါရတ္တိံ၊ တုမှံ ကာမာ ဟိ ပုတ္တကာ။၂၂၃၃.
‘‘အဟံ သုဝဏ္ဏဟလိဒ္ဒိံ၊ အာဘတံ ပဏ္ဍုဗေဠုဝံ။
ရုက္ခပက္ကာနိ စာဟာသိံ၊ ဣမေ ဝေါ ပုတ္တ ကီဠနာ။၂၂၃၄.
‘‘ဣမံ မူလာဠိဝတ္တကံ၊ သာလုကံ စိဉ္စဘေဒကံ။
ဘုဉ္ဇ ခုဒ္ဒေဟိ သံယုတ္တံ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ ခတ္တိယ။၂၂၃၅.
‘‘ပဒုမံ ဇာလိနော ဒေဟိ၊ ကုမုဒဉ္စ ကုမာရိယာ။

မာလိနေ ပဿ နစ္စန္တေ၊ သိဝိ ပုတ္တာနိ အဝှယ။
၂၂၃၆.
‘‘တတော ကဏှာဇိနာယပိ၊ နိသာမေဟိ ရထေသဘ။
မဉ္ဇုဿရာယ ဝဂ္ဂုယာ၊ အဿမံ ဥပယန္တိယာ [ဥပဂန္ထိယာ (သျာ. က.)]။၂၂၃၇.
‘‘သမာနသုခဒုက္ခမှာ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇိတာ ဥဘော။
အပိ သိဝိ ပုတ္တေ ပဿေသိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော။
၂၂၃၈.
‘‘သမဏေ ဗြာဟ္မဏေ နူန၊ ဗြဟ္မစရိယပရာယဏေ။
အဟံ လောကေ အဘိဿပိံ၊ သီလဝန္တေ ဗဟုဿုတေ။
တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော’’။၂၂၃၉.
‘‘ဣမေ တေ ဇမ္ဗုကာ ရုက္ခါ၊ ဝေဒိသာ သိန္ဒုဝါရကာ။ဝိဝိဓာနိ ရုက္ခဇာတာနိ၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။၂၂၄၀.
‘‘အဿတ္ထာ ပနသာ စေမေ၊ နိဂြောဓာ စ ကပိတ္ထနာ။
ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။
၂၂၄၁.
‘‘ဣမေ တိဋ္ဌန္တိ အာရာမာ၊ အယံ သီတူဒကာ နဒီ။
ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။၂၂၄၂.
‘‘ဝိဝိဓာနိ ပုပ္ဖဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဓာရိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။၂၂၄၃.
‘‘ဝိဝိဓာနိ ဖလဇာတာနိ၊ အသ္မိံ ဥပရိပဗ္ဗတေ။
ယာနဿု ပုဗ္ဗေ ဘုဉ္ဇိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။၂၂၄၄.
‘‘ဣမေ တေ ဟတ္ထိကာ အဿာ၊ ဗလိဗဒ္ဒာ စ တေ ဣမေ။
ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ’’။၂၂၄၅.
‘‘ဣမေ သာမာ သသောလူကာ၊ ဗဟုကာ ကဒလီမိဂါ။
ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။၂၂၄၆.
‘‘ဣမေ ဟံသာ စ ကောဉ္စာ စ၊ မယူရာ စိတြပေခုဏာ။ယေဟိဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ’’။

၂၂၄၇.
‘‘ဣမာ တာ ဝနဂုမ္ဗာယော၊ ပုပ္ဖိတာ သဗ္ဗကာလိကာ။ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။၂၂၄၈.
‘‘ဣမာ တာ ပေါက္ခရဏီ ရမ္မာ၊ စက္ကဝါကူပကူဇိတာ။မန္ဒာလကေဟိ သဉ္ဆန္နာ၊ ပဒုမုပ္ပလကေဟိ စ။
ယတ္ထဿု ပုဗ္ဗေ ကီဠိံသု၊ တေ ကုမာရာ န ဒိဿရေ။
၂၂၄၉.
‘‘န တေ ကဋ္ဌာနိ ဘိန္နာနိ၊ န တေ ဥဒကမာဟတံ။
အဂ္ဂိပိ တေ န ဟာပိတော၊ ကိံ နု မန္ဒောဝ ဈာယသိ။
၂၂၅၀.
‘‘ပိယော ပိယေန သင်္ဂမ္မ၊ သမော မေ [သမောဟံ (သျာ.)၊ သမ္မောဟံ (က.)] ဗျပဟညတိ။တျဇ္ဇ ပုတ္တေ န ပဿာမိ၊ ဇာလိံ ကဏှာဇိနံ စုဘော’’။
၂၂၅၁.
‘‘န ခေါ နော ဒေဝ ပဿာမိ၊ ယေန တေ နီဟတာ မတာ။
ကာကောလာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
၂၂၅၂.
‘‘န ခေါ နော ဒေဝ ပဿာမိ၊ ယေန တေ နီဟတာ မတာ။
သကုဏာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ’’။
၂၂၅၃.
‘‘သာ တတ္ထ ပရိဒေဝိတွာ၊ ပဗ္ဗတာနိ ဝနာနိ စ။
ပုနဒေဝဿမံ ဂန္တွာ၊ ရောဒိ သာမိကသန္တိကေ [သာမိကသန္တိကေ ရောဒိ (သီ. သျာ. ပီ.)]။၂၂၅၄.
‘‘‘န ခေါ နော ဒေဝ ပဿာမိ၊ ယေန တေ နီဟတာ မတာ။
ကာကောလာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
၂၂၅၅.
‘‘‘န ခေါ နော ဒေဝ ပဿာမိ၊ ယေန တေ နီဟတာ မတာ။
သကုဏာပိ န ဝဿန္တိ၊ မတာ မေ နူန ဒါရကာ။
၂၂၅၆.
‘‘‘န ခေါ နော ဒေဝ ပဿာမိ၊ ယေန တေ နီဟတာ မတာ။
ဝိစရန္တိ ရုက္ခမူလေသု၊ ပဗ္ဗတေသု ဂုဟာသု စ’။၂၂၅၇.
‘‘ဣတိ မဒ္ဒီ ဝရာရောဟာ၊ ရာဇပုတ္တီ ယသဿိနီ။ဗာဟာ ပဂ္ဂယှ ကန္ဒိတွာ၊ တတ္ထေဝ ပတိတာ ဆမာ’’။၂၂၅၈.

‘‘တမဇ္ဈပတ္တံ ရာဇပုတ္တိံ၊ ဥဒကေနာဘိသိဉ္စထ။
အဿတ္ထံ နံ ဝိဒိတွာန၊ အထ နံ ဧတဒဗြဝိ’’။
၂၂၅၉.
‘‘အာဒိယေနေဝ တေ မဒ္ဒိ၊ ဒုက္ခံ နက္ခါတုမိစ္ဆိသံ။ဒလိဒ္ဒော ယာစကော ဝုဍ္ဎော၊ ဗြာဟ္မဏော ဃရမာဂတော။၂၂၆၀.
‘‘တဿ ဒိန္နာ မယာ ပုတ္တာ၊ မဒ္ဒိ မာ ဘာယိ အဿသ။
မံ ပဿ မဒ္ဒိ မာ ပုတ္တေ၊ မာ ဗာဠှံ ပရိဒေဝသိ။
လစ္ဆာမ ပုတ္တေ ဇီဝန္တာ၊ အရောဂါ စ ဘဝါမသေ။၂၂၆၁.
‘‘ပုတ္တေ ပသုဉ္စ ဓညဉ္စ၊ ယဉ္စ အညံ ဃရေ ဓနံ။
ဒဇ္ဇာ သပ္ပုရိသော ဒါနံ၊ ဒိသွာ ယာစကမာဂတံ။အနုမောဒါဟိ မေ မဒ္ဒိ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ’’။၂၂၆၂.
‘‘အနုမောဒါမိ တေ ဒေဝ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ။
ဒတွာ စိတ္တံ ပသာဒေဟိ၊ ဘိယျော ဒါနံ ဒဒော ဘဝ။၂၂၆၃.
‘‘ယော တွံ မစ္ဆေရဘူတေသု၊ မနုဿေသု ဇနာဓိပ။
ဗြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော’’။၂၂၆၄.
‘‘နိန္နာဒိတာ တေ ပထဝီ၊ သဒ္ဒော တေ တိဒိဝင်္ဂတော။သမန္တာ ဝိဇ္ဇုတာ အာဂုံ၊ ဂိရီနံဝ ပတိဿုတာ။၂၂၆၅.
‘‘တဿ တေ အနုမောဒန္တိ၊ ဥဘော နာရဒပဗ္ဗတာ။
ဣန္ဒော စ ဗြဟ္မာ ပဇာပတိ၊ သောမော ယမော ဝေဿဝဏော။သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တိ၊ တာဝတိံသာ သဣန္ဒကာ။၂၂၆၆.
‘‘ဣတိ မဒ္ဒီ ဝရာရောဟာ၊ ရာဇပုတ္တီ ယသဿိနီ။
ဝေဿန္တရဿ အနုမောဒိ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ’’။
မဒ္ဒီပဗ္ဗံ နာမ။
သက္ကပဗ္ဗံ
၂၂၆၇.
တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿုဂ္ဂမနံ ပတိ။သက္ကော ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ပါတော တေသံ အဒိဿထ။၂၂၆၈.

‘‘ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ ကစ္စိ ဘောတော အနာမယံ။ကစ္စိ ဥဉ္ဆေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။
၂၂၆၉.
‘‘ကစ္စိ ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ’’။၂၂၇၀.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ နော ဗြဟ္မေ၊ အထော ဗြဟ္မေ အနာမယံ။အထော ဥဉ္ဆေန ယာပေမ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။
၂၂၇၁.
‘‘အထော ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ မယှံ န ဝိဇ္ဇတိ။၂၂၇၂.
‘‘သတ္တ နော မာသေ ဝသတံ၊ အရညေ ဇီဝသောကိနံ။
ဣဒံ ဒုတိယံ ပဿာမ၊ ဗြာဟ္မဏံ ဒေဝဝဏ္ဏိနံ။
အာဒါယ ဝေဠုဝံ ဒဏ္ဍံ၊ ဓာရေန္တံ အဇိနက္ခိပံ။၂၂၇၃.
‘‘သွာဂတံ တေ မဟာဗြဟ္မေ၊ အထော မေ အဒုရာဂတံ။အန္တော ပဝိသ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ပါဒေ ပက္ခါလယဿု တေ။၂၂၇၄.
‘‘တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ၊ မဓုကေ ကာသုမာရိယော။ဖလာနိ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ၊ ဘုဉ္ဇ ဗြဟ္မေ ဝရံ ဝရံ။၂၂၇၅.
‘‘ဣဒမ္ပိ ပါနီယံ သီတံ၊ အာဘတံ ဂိရိဂဗ္ဘရာ။
တတော ပိဝ မဟာဗြဟ္မေ၊ သစေ တွံ အဘိကင်္ခသိ။
၂၂၇၆.
‘‘အထ တွံ ကေန ဝဏ္ဏေန၊ ကေန ဝါ ပန ဟေတုနာ။
အနုပ္ပတ္တော ဗြဟာရညံ၊ တံ မေ အက္ခါဟိ ပုစ္ဆိတော’’။၂၂၇၇.
‘‘ယထာ ဝါရိဝဟော ပူရော၊ သဗ္ဗကာလံ န ခီယတိ။
ဧဝံ တံ ယာစိတာဂစ္ဆိံ၊ ဘရိယံ မေ ဒေဟိ ယာစိတော’’။၂၂၇၈.
‘‘ဒဒါမိ န ဝိကမ္ပါမိ၊ ယံ မံ ယာစသိ ဗြာဟ္မဏ။
သန္တံ နပ္ပဋိဂုယှာမိ၊ ဒါနေ မေ ရမတီ မနော’’။၂၂၇၉.
‘‘မဒ္ဒိံ ဟတ္ထေ ဂဟေတွာန၊ ဥဒကဿ ကမဏ္ဍလုံ။

ဗြာဟ္မဏဿ အဒါ ဒါနံ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။၂၂၈၀.
‘‘တဒါသိ ယံ ဘိံသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
မဒ္ဒိံ ပရိစဇန္တဿ၊ မေဒနီ သမ္ပကမ္ပထ။
၂၂၈၁.
‘‘နေဝ သာ မဒ္ဒီ ဘာကုဋိ၊ န သန္ဓီယတိ န ရောဒတိ။ပေက္ခတေဝဿ တုဏှီ သာ၊ ဧသော ဇာနာတိ ယံ ဝရံ’’။၂၂၈၂.
‘‘ကောမာရီ ယဿာဟံ ဘရိယာ၊ သာမိကော မမ ဣဿရော။
ယဿိစ္ဆေ တဿ မံ ဒဇ္ဇာ၊ ဝိက္ကိဏေယျ ဟနေယျ ဝါ’’။၂၂၈၃.
‘‘တေသံ သင်္ကပ္ပမညာယ၊ ဒေဝိန္ဒော ဧတဒဗြဝိ။
သဗ္ဗေ ဇိတာ တေ ပစ္စူဟာ၊ ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာ။၂၂၈၄.
‘‘နိန္နာဒိတာ တေ ပထဝီ၊ သဒ္ဒော တေ တိဒိဝင်္ဂတော။သမန္တာ ဝိဇ္ဇုတာ အာဂုံ၊ ဂိရီနံဝ ပတိဿုတာ။၂၂၈၅.
‘‘တဿ တေ အနုမောဒန္တိ၊ ဥဘော နာရဒပဗ္ဗတာ။
ဣန္ဒော စ ဗြဟ္မာ ပဇာပတိ၊ သောမော ယမော ဝေဿဝဏော။သဗ္ဗေ ဒေဝါနုမောဒန္တိ၊ ဒုက္ကရဉှိ ကရောတိ သော။၂၂၈၆.
‘‘ဒုဒ္ဒဒံ ဒဒမာနာနံ၊ ဒုက္ကရံ ကမ္မ ကုဗ္ဗတံ။
အသန္တော နာနုကုဗ္ဗန္တိ၊ သတံ ဓမ္မော ဒုရန္နယော။၂၂၈၇.
‘‘တသ္မာ သတဉ္စ အသတံ၊ နာနာ ဟောတိ ဣတော ဂတိ။
အသန္တော နိရယံ ယန္တိ၊ သန္တော သဂ္ဂပရာယဏာ။၂၂၈၈.
‘‘ယမေတံ ကုမာရေ အဒါ၊ ဘရိယံ အဒါ ဝနေ ဝသံ။
ဗြဟ္မယာနမနောက္ကမ္မ၊ သဂ္ဂေ တေ တံ ဝိပစ္စတု’’။၂၂၈၉.
‘‘ဒဒါမိ ဘောတော ဘရိယံ၊ မဒ္ဒိံ သဗ္ဗင်္ဂသောဘနံ။တွဉ္စေဝ မဒ္ဒိယာ ဆန္နော၊ မဒ္ဒီ စ ပတိနာ သဟ။၂၂၉၀.
‘‘ယထာ ပယော စ သင်္ခေါ စ၊ ဥဘော သမာနဝဏ္ဏိနော။
ဧဝံ တုဝဉ္စ မဒ္ဒီ စ၊ သမာနမနစေတသာ။

၂၂၉၁.
‘‘အဝရုဒ္ဓေတ္ထ အရညသ္မိံ၊ ဥဘော သမ္မထ အဿမေ။
ခတ္တိယာ ဂေါတ္တသမ္ပန္နာ၊ သုဇာတာ မာတုပေတ္တိတော။ယထာ ပုညာနိ ကယိရာထ၊ ဒဒန္တာ အပရာပရံ’’။
၂၂၉၂.
‘‘သက္ကောဟမသ္မိ ဒေဝိန္ဒော၊ အာဂတောသ္မိ တဝန္တိကေ။ဝရံ ဝရဿု ရာဇိသိ၊ ဝရေ အဋ္ဌ ဒဒါမိ တေ’’။
၂၂၉၃.
‘‘ဝရံ စေ မေ အဒော သက္က၊ သဗ္ဗဘူတာနမိဿရ။
ပိတာ မံ အနုမောဒေယျ၊ ဣတော ပတ္တံ သကံ ဃရံ။
အာသနေန နိမန္တေယျ၊ ပဌမေတံ ဝရံ ဝရေ။
၂၂၉၄.
‘‘ပုရိသဿ ဝဓံ န ရောစေယျံ၊ အပိ ကိဗ္ဗိသကာရကံ။ဝဇ္ဈံ ဝဓမှာ မောစေယျံ၊ ဒုတိယေတံ ဝရံ ဝရေ။၂၂၉၅.
‘‘ယေ ဝုဍ္ဎာ ယေ စ ဒဟရာ၊ ယေ စ မဇ္ဈိမပေါရိသာ။
မမေဝ ဥပဇီဝေယျုံ၊ တတိယေတံ ဝရံ ဝရေ။
၂၂၉၆.
‘‘ပရဒါရံ န ဂစ္ဆေယျံ၊ သဒါရပသုတော သိယံ။
ထီနံ ဝသံ န ဂစ္ဆေယျံ၊ စတုတ္ထေတံ ဝရံ ဝရေ။၂၂၉၇.
‘‘ပုတ္တော မေ သက္က ဇာယေထ၊ သော စ ဒီဃာယုကော သိယာ။ဓမ္မေန ဇိနေ ပထဝိံ၊ ပဉ္စမေတံ ဝရံ ဝရေ။
၂၂၉၈.
‘‘တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ၊ သူရိယဿုဂ္ဂမနံ ပတိ။
ဒိဗ္ဗာ ဘက္ခါ ပါတုဘဝေယျုံ၊ ဆဋ္ဌမေတံ ဝရံ ဝရေ။၂၂၉၉.
‘‘ဒဒတော မေ န ခီယေထ၊ ဒတွာ နာနုတပေယျဟံ။
ဒဒံ စိတ္တံ ပသာဒေယျံ၊ သတ္တမေတံ ဝရံ ဝရေ။၂၃၀၀.
‘‘ဣတော ဝိမုစ္စမာနာဟံ၊ သဂ္ဂဂါမီ ဝိသေသဂူ။
အနိဝတ္တိ တတော အဿံ၊ အဋ္ဌမေတံ ဝရံ ဝရေ’’။၂၃၀၁.
‘‘တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ၊ ဒေဝိန္ဒော ဧတဒဗြဝိ။အစိရံ ဝတ တေ တတော၊ ပိတာ တံ ဒဋ္ဌုမေဿတိ’’။

၂၃၀၂.
‘‘ဣဒံ ဝတွာန မဃဝါ၊ ဒေဝရာဇာ သုဇမ္ပတိ။
ဝေဿန္တရေ ဝရံ ဒတွာ၊ သဂ္ဂကာယံ အပက္ကမိ’’။သက္ကပဗ္ဗံ နာမ။
မဟာရာဇပဗ္ဗံ
၂၃၀၃.
‘‘ကဿေတံ မုခမာဘာတိ၊ ဟေမံ ဝုတ္တတ္တမဂ္ဂိနာ။နိက္ခံဝ ဇာတရူပဿ၊ ဥက္ကာမုခပဟံသိတံ။
၂၃၀၄.
‘‘ဥဘော သဒိသပစ္စင်္ဂါ၊ ဥဘော သဒိသလက္ခဏာ။ဇာလိဿ သဒိသော ဧကော၊ ဧကာ ကဏှာဇိနာ ယထာ။
၂၃၀၅.
‘‘သီဟာ ဗိလာဝ နိက္ခန္တာ၊ ဥဘော သမ္ပတိရူပကာ။
ဇာတရူပမယာယေဝ၊ ဣမေ ဒိဿန္တိ ဒါရကာ’’။
၂၃၀၆.
‘‘ကုတော နု ဘဝံ ဘာရဒွာဇ၊ ဣမေ အာနေသိ ဒါရကေ။
အဇ္ဇ ရဋ္ဌံ အနုပ္ပတ္တော၊ ကုဟိံ ဂစ္ဆသိ ဗြာဟ္မဏ’’ [ဣဒံ ဂါထဒ္ဓံ ပီ ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ]။၂၃၀၇.
‘‘မယှံ တေ ဒါရကာ ဒေဝ၊ ဒိန္နာ ဝိတ္တေန သဉ္ဇယ။
အဇ္ဇ ပန္နရသာ ရတ္တိ၊ ယတော လဒ္ဓါ [ဒိန္နာ (သီ. ပီ.)] မေ ဒါရကာ’’။
၂၃၀၈.
‘‘ကေန ဝါ ဝါစပေယျေန၊ သမ္မာဉာယေန သဒ္ဒဟေ။
ကော တေတံ ဒါနမဒဒါ၊ ပုတ္တကေ ဒါနမုတ္တမံ’’။
၂၃၀၉.
‘‘ယော ယာစတံ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဘူတာနံ ဓရဏီရိဝ။
သော မေ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ပုတ္တေဒါသိ ဝနေ ဝသံ။၂၃၁၀.
‘‘ယော ယာစတံ ဂတီ အာသိ၊ သဝန္တီနံဝ သာဂရော။
သော မေ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ပုတ္တေဒါသိ ဝနေ ဝသံ’’။၂၃၁၁.
‘‘ဒုက္ကဋံ ဝတ ဘော ရညာ၊ သဒ္ဓေန ဃရမေသိနာ။
ကထံ နု ပုတ္တကေ ဒဇ္ဇာ၊ အရညေ အဝရုဒ္ဓကော။၂၃၁၂.
‘‘ဣမံ ဘောန္တော နိသာမေထ၊ ယာဝန္တေတ္ထ သမာဂတာ။ကထံ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ပုတ္တေဒါသိ ဝနေ ဝသံ။

၂၃၁၃.
‘‘ဒါသိံ ဒါသံ စ [ဒါသံ ဒါသိ စ (သီ. ပီ.)] သော ဒဇ္ဇာ၊ အဿံ စဿတရီရထံ။ဟတ္ထိဉ္စ ကုဉ္ဇရံ ဒဇ္ဇ၊ ကထံ သော ဒဇ္ဇ ဒါရကေ’’။
၂၃၁၄.
‘‘ယဿ နဿ [နတ္ထိ (သီ. ပီ.)] ဃရေ ဒါသော၊ အဿော စဿတရီရထော။
ဟတ္ထီ စ ကုဉ္ဇရော နာဂေါ၊ ကိံ သော ဒဇ္ဇာ ပိတာမဟ’’။
၂၃၁၅.
‘‘ဒါနမဿ ပသံသာမ၊ န စ နိန္ဒာမ ပုတ္တကာ။
ကထံ နု ဟဒယံ အာသိ၊ တုမှေ ဒတွာ ဝနိဗ္ဗကေ’’။
၂၃၁၆.
‘‘ဒုက္ခဿ ဟဒယံ အာသိ၊ အထော ဥဏှမ္ပိ ပဿသိ။
ရောဟိနီဟေဝ တမ္ဗက္ခီ၊ ပိတာ အဿူနိ ဝတ္တယိ’’။
၂၃၁၇.
‘‘ယံ တံ ကဏှာဇိနာဝေါစ၊ အယံ မံ တာတ ဗြာဟ္မဏော။
လဋ္ဌိယာ ပဋိကောဋေတိ၊ ဃရေ ဇာတံဝ ဒါသိယံ။
၂၃၁၈.
‘‘န စာယံ ဗြာဟ္မဏော တာတ၊ ဓမ္မိကာ ဟောန္တိ ဗြာဟ္မဏာ။ယက္ခေါ ဗြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ခါဒိတုံ တာတ နေတိ နော။
နီယမာနေ ပိသာစေန၊ ကိန္နု တာတ ဥဒိက္ခသိ’’။
၂၃၁၉.
‘‘ရာဇပုတ္တီ စ ဝေါ မာတာ၊ ရာဇပုတ္တော စ ဝေါ ပိတာ။
ပုဗ္ဗေ မေ အင်္ဂမာရုယှ၊ ကိံ နု တိဋ္ဌထ အာရကာ’’။၂၃၂၀.
‘‘ရာဇပုတ္တီ စ နော မာတာ၊ ရာဇပုတ္တော စ နော ပိတာ။ဒါသာ မယံ ဗြာဟ္မဏဿ၊ တသ္မာ တိဋ္ဌာမ အာရကာ’’။၂၃၂၁.
‘‘မာ သမ္မေဝံ အဝစုတ္ထ၊ ဍယှတေ ဟဒယံ မမ။
စိတကာယံဝ မေ ကာယော၊ အာသနေ န သုခံ လဘေ။
၂၃၂၂.
‘‘မာ သမ္မေဝံ အဝစုတ္ထ၊ ဘိယျော သောကံ ဇနေထ မံ။နိက္ကိဏိဿာမိ ဒဗ္ဗေန၊ န ဝေါ ဒါသာ ဘဝိဿထ။၂၃၂၃.
‘‘ကိမဂ္ဃိယဉှိ ဝေါ တာတ၊ ဗြာဟ္မဏဿ ပိတာ အဒါ။ယထာဘူတံ မေ အက္ခါထ၊ ပဋိပါဒေန္တု ဗြာဟ္မဏံ’’။၂၃၂၄.

‘‘သဟဿဂ္ဃဉှိ မံ တာတ၊ ဗြာဟ္မဏဿ ပိတာ အဒါ။
အထ [အစ္ဆံ (သီ. သျာ. က.)] ကဏှာဇိနံ ကညံ၊ ဟတ္ထိနာ စ သတေန စ’’ [ဟတ္ထိအာဒိသတေန စ (သျာ.)၊ ဟတ္ထိနာဒိသတေန စ (က.)]။
၂၃၂၅.
‘‘ဥဋ္ဌေဟိ ကတ္တေ တရမာနော၊ ဗြာဟ္မဏဿ အဝါကရ။
ဒါသိသတံ ဒါသသတံ၊ ဂဝံ ဟတ္ထုသဘံ သတံ။
ဇာတရူပသဟဿဉ္စ၊ ပုတ္တာနံ ဒေဟိ နိက္ကယံ။
၂၃၂၆.
‘‘တတော ကတ္တာ တရမာနော၊ ဗြာဟ္မဏဿ အဝါကရိ။
ဒါသိသတံ ဒါသသတံ၊ ဂဝံ ဟတ္ထုသဘံ သတံ။
ဇာတရူပသဟဿဉ္စ၊ ပုတ္တာနံဒါသိ နိက္ကယံ’’။၂၃၂၇.
‘‘နိက္ကိဏိတွာ နဟာပေတွာ၊ ဘောဇယိတွာန ဒါရကေ။သမလင်္ကရိတွာ ဘဏ္ဍေန၊ ဥစ္ဆင်္ဂေ ဥပဝေသယုံ။၂၃၂၈.
‘‘သီသံ နှာတေ သုစိဝတ္ထေ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတေ။ရာဇာ အင်္ကေ ကရိတွာန၊ အယျကော ပရိပုစ္ဆထ။၂၃၂၉.
‘‘ကုဏ္ဍလေ ဃုသိတေ မာလေ၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတေ။
ရာဇာ အင်္ကေ ကရိတွာန၊ ဣဒံ ဝစနမဗြဝိ။
၂၃၃၀.
‘‘ကစ္စိ ဥဘော အရောဂါ တေ၊ ဇာလိ မာတာပိတာ တဝ။ကစ္စိ ဥဉ္ဆေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။၂၃၃၁.
‘‘ကစ္စိ ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ’’။၂၃၃၂.
‘‘အထော ဥဘော အရောဂါ မေ၊ ဒေဝ မာတာပိတာ မမ။
အထော ဥဉ္ဆေန ယာပေန္တိ၊ အထော မူလဖလာ ဗဟူ။၂၃၃၃.
‘‘အထော ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ဟိံသာ နေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။၂၃၃၄.
‘‘ခဏန္တာလုကလမ္ဗာနိ၊ ဗိလာနိ တက္ကလာနိ စ။
ကောလံ ဘလ္လာတကံ ဗေလ္လံ၊ သာ နော အာဟတွ ပေါသတိ။၂၃၃၅.

‘‘ယဉ္စေဝ သာ အာဟရတိ၊ ဝနမူလဖလဟာရိယာ။
တံ နော သဗ္ဗေ သမာဂန္တွာ၊ ရတ္တိံ ဘုဉ္ဇာမ နော ဒိဝါ။၂၃၃၆.
‘‘အမ္မာဝ နော ကိသာ ပဏ္ဍု၊ အာဟရန္တီ ဒုမပ္ဖလံ။
ဝါတာတပေန သုခုမာလီ၊ ပဒုမံ ဟတ္ထဂတာမိဝ။
၂၃၃၇.
‘‘အမ္မာယ ပတနူကေသာ၊ ဝိစရန္တျာ ဗြဟာဝနေ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ခဂ္ဂဒီပိနိသေဝိတေ။
၂၃၃၈.
‘‘ကေသေသု ဇဋံ ဗန္ဓိတွာ၊ ကစ္ဆေ ဇလ္လမဓာရယိ။
စမ္မဝါသီ ဆမာ သေတိ၊ ဇာတဝေဒံ နမဿတိ။
၂၃၃၉.
‘‘ပုတ္တာ ပိယာ မနုဿာနံ၊ လောကသ္မိံ ဥဒပဇ္ဇိသုံ။န ဟိ နူနမှာကံ အယျဿ၊ ပုတ္တေ သ္နေဟော အဇာယထ’’။၂၃၄၀.
‘‘ဒုက္ကဋဉ္စ ဟိ နော ပုတ္တ၊ ဘူနဟစ္စံ ကတံ မယာ။ယောဟံ သိဝီနံ ဝစနာ၊ ပဗ္ဗာဇေသိမဒူသကံ။
၂၃၄၁.
‘‘ယံ မေ ကိဉ္စိ ဣဓ အတ္ထိ၊ ဓနံ ဓညဉ္စ ဝိဇ္ဇတိ။ဧတု ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ သိဝိရဋ္ဌေ ပသာသတု’’။၂၃၄၂.
‘‘န ဒေဝ မယှံ ဝစနာ၊ ဧဟိတိ သိဝိသုတ္တမော။
သယမေဝ ဒေဝေါ ဂန္တွာ၊ သိဉ္စ ဘောဂေဟိ အတြဇံ’’။
၂၃၄၃.
‘‘တတော သေနာပတိံ ရာဇာ၊ သဇ္ဇယော အဇ္ဈဘာသထ။
ဟတ္ထီ အဿာ ရထာ ပတ္တီ၊ သေနာ သန္နာဟယန္တု နံ။
နေဂမာ စ မံ အနွေန္တု၊ ဗြာဟ္မဏာ စ ပုရောဟိတာ။
၂၃၄၄.
‘‘တတော သဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ ယောဓိနော [ယုထိနော (က.)] စာရုဒဿနာ။
ခိပ္ပမာယန္တု သန္နဒ္ဓါ၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိလင်္ကတာ။
၂၃၄၅.
‘‘နီလဝတ္ထဓရာ နေကေ [နီလဝဏ္ဏဓရာနေကေ (သီ. ပီ.)၊ နီလဝတ္ထဓရာ ဧကေ (?)]၊ ပီတာနေကေ နိဝါသိတာ။အညေ လောဟိတဥဏှီသာ၊ သုဒ္ဓါနေကေ နိဝါသိတာ။
ခိပ္ပမာယန္တု သန္နဒ္ဓါ၊ နာနာဝဏ္ဏေဟိလင်္ကတာ။
၂၃၄၆.

‘‘ဟိမဝါ ယထာ ဂန္ဓဓရော၊ ပဗ္ဗတော ဂန္ဓမာဒနော။နာနာရုက္ခေဟိ သဉ္ဆန္နော၊ မဟာဘူတဂဏာလယော။၂၃၄၇.
‘‘ဩသဓေဟိ စ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ ဒိသာ ဘာတိ ပဝါတိ စ။
ခိပ္ပမာယန္တု သန္နဒ္ဓါ၊ ဒိသာ ဘန္တု ပဝန္တု စ။၂၃၄၈.
‘‘တတော နာဂသဟဿာနိ၊ ယောဇယန္တု စတုဒ္ဒသ။
သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ မာတင်္ဂါ၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ။
၂၃၄၉.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ တောမရင်္ကုသပါဏိဘိ။
ခိပ္ပမာယန္တု သန္နဒ္ဓါ၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေဟိ ဒဿိတာ။၂၃၅၀.
‘‘တတော အဿသဟဿာနိ၊ ယောဇယန္တု စတုဒ္ဒသ။
အာဇာနီယာဝ ဇာတိယာ၊ သိန္ဓဝါ သီဃဝါဟနာ။
၂၃၅၁.
‘‘အာရူဠှာ ဂါမဏီယေဟိ၊ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ။
ခိပ္ပမာယန္တု သန္နဒ္ဓါ၊ အဿပိဋ္ဌေ အလင်္ကတာ။
၂၃၅၂.
‘‘တတော ရထသဟဿာနိ၊ ယောဇယန္တု စတုဒ္ဒသ။
အယောသုကတနေမိယော၊ သုဝဏ္ဏစိတပက္ခရေ။
၂၃၅၃.
‘‘အာရောပေန္တု ဓဇေ တတ္ထ၊ စမ္မာနိ ကဝစာနိ စ။
ဝိပ္ပါလေန္တု [ဝိပ္ဖာလေန္တု (သီ. သျာ. ပီ.)] စ စာပါနိ၊ ဒဠှဓမ္မာ ပဟာရိနော။ခိပ္ပမာယန္တု သန္နဒ္ဓါ၊ ရထေသု ရထဇီဝိနော’’။
၂၃၅၄.
‘‘လာဇာဩလောပိယာ [လာဇာ ဩလောကိရာ (က.)] ပုပ္ဖာ၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနာ။
အဂ္ဃိယာနိ စ တိဋ္ဌန္တု၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
၂၃၅၅.
‘‘ဂါမေ ဂါမေ သတံ ကုမ္ဘာ၊ မေရယဿ သုရာယ စ။
မဂ္ဂမှိ ပတိတိဋ္ဌန္တု [ပတိတာ ဌန္တု (သျာ. က.)]၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
၂၃၅၆.
‘‘မံသာ ပူဝါ သင်္ကုလိယော၊ ကုမ္မာသာ မစ္ဆသံယုတာ။
မဂ္ဂမှိ ပတိတိဋ္ဌန္တု၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
၂၃၅၇.
‘‘သပ္ပိ တေလံ ဒဓိ ခီရံ၊ ကင်္ဂုဗီဇာ [ကင်္ဂုဝီဟိ (သီ. ပီ.)၊ ကင်္ဂုပိဋ္ဌာ (သျာ.)] ဗဟူ သုရာ။

မဂ္ဂမှိ ပတိတိဋ္ဌန္တု၊ ယေန မဂ္ဂေန ဧဟိတိ။
၂၃၅၈.
‘‘အာဠာရိကာ စ သူဒါ စ၊ နဋနဋ္ဋကဂါယိနော။
ပါဏိဿရာ ကုမ္ဘထူဏိယော၊ မန္ဒကာ သောကဇ္ဈာယိကာ [သောကစ္ဆာယိကာ (က.)]။၂၃၅၉.
‘‘အာဟညန္တု သဗ္ဗဝီဏာ၊ ဘေရိယော ဒိန္ဒိမာနိ စ။
ခရမုခါနိ ဓမေန္တု [ဝဒန္တု (သီ. ပီ.)]၊ နဒန္တု ဧကပေါက္ခရာ။
၂၃၆၀.
‘‘မုဒိင်္ဂါ ပဏဝါ သင်္ခါ၊ ဂေါဓာ ပရိဝဒေန္တိကာ။
ဒိန္ဒိမာနိ စ ဟညန္တု၊ ကုတုမ္ပ [ကုဋုမ္ဗာ (သီ. သျာ. ပီ.)] ဒိန္ဒိမာနိ စ’’။၂၃၆၁.
‘‘သာ သေနာ မဟတီ အာသိ၊ ဥယျုတ္တာ သိဝိဝါဟိနီ။
ဇာလိနာ မဂ္ဂနာယေန၊ ဝင်္ကံ ပါယာသိ ပဗ္ဗတံ။
၂၃၆၂.
‘‘ကောဉ္စံ နဒတိ မာတင်္ဂေါ၊ ကုဉ္ဇရော သဋ္ဌိဟာယနော။
ကစ္ဆာယ ဗဒ္ဓမာနာယ၊ ကောဉ္စံ နဒတိ ဝါရဏော။
၂၃၆၃.
‘‘အာဇာနီယာ ဟသိယန္တိ [ဟသိဿိံသု (သီ. ပီ.)]၊ နေမိဃောသော အဇာယထ။အဗ္ဘံ ရဇော အစ္ဆာဒေသိ၊ ဥယျုတ္တာ သိဝိဝါဟိနီ။
၂၃၆၄.
‘‘သာ သေနာ မဟတီ အာသိ၊ ဥယျုတ္တာ ဟာရဟာရိနီ။
ဇာလိနာ မဂ္ဂနာယေန၊ ဝင်္ကံ ပါယာသိ ပဗ္ဗတံ။
၂၃၆၅.
‘‘တေ ပါဝိံသု ဗြဟာရညံ၊ ဗဟုသာခံ မဟောဒကံ [ဗဟုဒိဇံ (ပီ.)]။ပုပ္ဖရုက္ခေဟိ သဉ္ဆန္နံ၊ ဖလရုက္ခေဟိ စူဘယံ။
၂၃၆၆.
‘‘တတ္ထ ဗိန္ဒုဿရာ ဝဂ္ဂူ၊ နာနာဝဏ္ဏာ ဗဟူ ဒိဇာ။
ကူဇန္တမုပကူဇန္တိ၊ ဥတုသမ္ပုပ္ဖိတေ ဒုမေ။
၂၃၆၇.
‘‘တေ ဂန္တွာ ဒီဃမဒ္ဓါနံ၊ အဟောရတ္တာနမစ္စယေ။
ပဒေသံ တံ ဥပါဂစ္ဆုံ၊ ယတ္ထ ဝေဿန္တရော အဟု’’။
မဟာရာဇပဗ္ဗံ နာမ။
ဆခတ္တိယကမ္မံ
၂၃၆၈.
‘‘တေသံ သုတွာန နိဂ္ဃောသံ၊ ဘီတော ဝေဿန္တရော အဟု။

ပဗ္ဗတံ အဘိရုဟိတွာ၊ ဘီတော သေနံ ဥဒိက္ခတိ။
၂၃၆၉.
‘‘ဣင်္ဃ မဒ္ဒိ နိသာမေဟိ၊ နိဂ္ဃောသော ယာဒိသော ဝနေ။အာဇာနီယာ ဟသိယန္တိ၊ ဓဇဂ္ဂါနိ စ ဒိဿရေ။
၂၃၇၀.
‘‘ဣမေ နူန အရညသ္မိံ၊ မိဂသင်္ဃာနိ လုဒ္ဒကာ။
ဝါဂုရာဟိ ပရိက္ခိပ္ပ၊ သောဗ္ဘံ ပါတေတွာ တာဝဒေ။
ဝိက္ကောသမာနာ တိဗ္ဗာဟိ၊ ဟန္တိ နေသံ ဝရံ ဝရံ။၂၃၇၁.
‘‘ယထာ မယံ အဒူသကာ၊ အရညေ အဝရုဒ္ဓကာ။
အမိတ္တဟတ္ထတ္တံ ဂတာ၊ ပဿ ဒုဗ္ဗလဃာတကံ’’။
၂၃၇၂.
‘‘အမိတ္တာ နပ္ပသာဟေယျုံ၊ အဂ္ဂီဝ ဥဒကဏ္ဏဝေ။
တဒေဝ တွံ ဝိစိန္တေဟိ၊ အပိ သောတ္ထိ ဣတော သိယာ’’။၂၃၇၃.
‘‘တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဩရောဟိတွာန ပဗ္ဗတာ။
နိသီဒိ ပဏ္ဏသာလာယံ၊ ဒဠှံ ကတွာန မာနသံ’’။
၂၃၇၄.
‘‘နိဝတ္တယိတွာန ရထံ၊ ဝုဋ္ဌပေတွာန သေနိယော။
ဧကံ အရညေ ဝိဟရန္တံ၊ ပိတာ ပုတ္တံ ဥပါဂမိ။
၂၃၇၅.
‘‘ဟတ္ထိက္ခန္ဓတော ဩရုယှ၊ ဧကံသော ပဉ္ဇလီကတော။
ပရိကိဏ္ဏော [ပရိက္ခိတ္တော (သီ. ပီ.)] အမစ္စေဟိ၊ ပုတ္တံ သိဉ္စိတုမာဂမိ။၂၃၇၆.
‘‘တတ္ထဒ္ဒသ ကုမာရံ သော၊ ရမ္မရူပံ သမာဟိတံ။
နိသိန္နံ ပဏ္ဏသာလာယံ၊ ဈာယန္တံ အကုတောဘယံ။
၂၃၇၇.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ ပိတရံ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနံ။
ဝေဿန္တရော စ မဒ္ဒီ စ၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ အဝန္ဒိသုံ။
၂၃၇၈.
‘‘မဒ္ဒီ စ သိရသာ ပါဒေ၊ သသုရဿာဘိဝါဒယိ။
‘မဒ္ဒီ အဟဉှိ တေ ဒေဝ၊ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ တေ သုဏှာ’ [ဟုသာ (သီ. သျာ. ပီ.)]။တေသု တတ္ထ ပလိသဇ္ဇ၊ ပါဏိနာ ပရိမဇ္ဇထ’’။
၂၃၇၉.
‘‘ကစ္စိ ဝေါ ကုသလံ ပုတ္တ၊ ကစ္စိ ပုတ္တ အနာမယံ။

ကစ္စိ ဥဉ္ဆေန ယာပေထ၊ ကစ္စိ မူလဖလာ ဗဟူ။
၂၃၈၀.
‘‘ကစ္စိ ဍံသာ မကသာ စ၊ အပ္ပမေဝ သရီသပါ။
ဝနေ ဝါဠမိဂါကိဏ္ဏေ၊ ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ’’။
၂၃၈၁.
‘‘အတ္ထိ နော ဇီဝိကာ ဒေဝ၊ သာ စ ယာဒိသကီဒိသာ။
ကသိရာ ဇီဝိကာ ဟောမ [အဟောသိ (?)]၊ ဥဉ္ဆာစရိယာယ ဇီဝိတံ။၂၃၈၂.
‘‘အနိဒ္ဓိနံ မဟာရာဇ၊ ဒမေတဿံဝ သာရထိ။
တျမှာ အနိဒ္ဓိကာ ဒန္တာ၊ အသမိဒ္ဓိ ဒမေတိ နော။
၂၃၈၃.
‘‘အပိ နော ကိသာနိ မံသာနိ၊ ပိတု မာတု အဒဿနာ။
အဝရုဒ္ဓါနံ မဟာရာဇ၊ အရညေ ဇီဝသောကိနံ’’။၂၃၈၄.
‘‘ယေပိ တေ သိဝိသေဋ္ဌဿ၊ ဒါယာဒါပတ္တမာနသာ။
ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော၊ ဗြာဟ္မဏဿ ဝသာနုဂါ။
အစ္စာယိကဿ လုဒ္ဒဿ၊ ယော နေ ဂါဝေါဝ သုမ္ဘတိ။၂၃၈၅.
‘‘တေ ရာဇပုတ္တိယာ ပုတ္တေ၊ ယဒိ ဇာနာထ သံသထ။
ပရိယာပုဏာထ နော ခိပ္ပံ၊ သပ္ပဒဋ္ဌံဝ မာဏဝံ’’။၂၃၈၆.
‘‘ဥဘော ကုမာရာ နိက္ကီတာ၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော။ဗြာဟ္မဏဿ ဓနံ ဒတွာ၊ ပုတ္တ မာ ဘာယိ အဿသ’’။၂၃၈၇.
‘‘ကစ္စိ နု တာတ ကုသလံ၊ ကစ္စိ တာတ အနာမယံ။
ကစ္စိ နု တာတ မေ မာတု၊ စက္ခု န ပရိဟာယတိ’’။၂၃၈၈.
‘‘ကုသလဉ္စေဝ မေ ပုတ္တ၊ အထော ပုတ္တ အနာမယံ။
အထော စ ပုတ္တ တေ မာတု၊ စက္ခု န ပရိဟာယတိ’’။၂၃၈၉.
‘‘ကစ္စိ အရောဂံ ယောဂ္ဂံ တေ၊ ကစ္စိ ဝဟတိ ဝါဟနံ။ကစ္စိ ဖီတော ဇနပဒော၊ ကစ္စိ ဝုဋ္ဌိ န ဆိဇ္ဇတိ’’။၂၃၉၀.
‘‘အထော အရောဂံ ယောဂ္ဂံ မေ၊ အထော ဝဟတိ ဝါဟနံ။
အထော ဖီတော ဇနပဒော၊ အထော ဝုဋ္ဌိ န ဆိဇ္ဇတိ’’။

၂၃၉၁.
‘‘ဣစ္စေဝံ မန္တယန္တာနံ၊ မာတာ နေသံ အဒိဿထ။
ရာဇပုတ္တီ ဂိရိဒွာရေ၊ ပတ္တိကာ အနုပါဟနာ။
၂၃၉၂.
‘‘တဉ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ မာတရံ ပုတ္တဂိဒ္ဓိနိံ။ဝေဿန္တရော စ မဒ္ဒီ စ၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ အဝန္ဒိသုံ။၂၃၉၃.
‘‘မဒ္ဒီ စ သိရသာ ပါဒေ၊ သဿုယာ အဘိဝါဒယိ။
မဒ္ဒီ အဟဉှိ တေ အယျေ၊ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ တေ သုဏှာ’’။၂၃၉၄.
‘‘မဒ္ဒိဉ္စ ပုတ္တကာ ဒိသွာ၊ ဒူရတော သောတ္ထိမာဂတာ။ကန္ဒန္တာ မဘိဓာဝိံသု၊ ဝစ္ဆဗာလာဝ မာတရံ။
၂၃၉၅.
‘‘မဒ္ဒီ စ ပုတ္တကေ ဒိသွာ၊ ဒူရတော သောတ္ထိမာဂတေ။ဝါရုဏီဝ ပဝေဓေန္တီ၊ ထနဓာရာဘိသိဉ္စထ’’။
၂၃၉၆.
‘‘သမာဂတာနံ ဉာတီနံ၊ မဟာဃောသော အဇာယထ။
ပဗ္ဗတာ သမနာဒိံသု၊ မဟီ ပကမ္ပိတာ အဟု။
၂၃၉၇.
‘‘ဝုဋ္ဌိဓာရံ ပဝတ္တေန္တော၊ ဒေဝေါ ပါဝဿိ တာဝဒေ။အထ ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဉာတီဟိ သမဂစ္ဆထ။
၂၃၉၈.
‘‘နတ္တာရော သုဏိသာ ပုတ္တော၊ ရာဇာ ဒေဝီ စ ဧကတော။ယဒါ သမာဂတာ အာသုံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
၂၃၉၉.
‘‘ပဉ္ဇလိကာ တဿ ယာစန္တိ၊ ရောဒန္တာ ဘေရဝေ ဝနေ။
ဝေဿန္တရဉ္စ မဒ္ဒိဉ္စ၊ သဗ္ဗေ ရဋ္ဌာ သမာဂတာ။
တွံ နောသိ ဣဿရော ရာဇာ၊ ရဇ္ဇံ ကာရေထ နော ဥဘော’’။ဆခတ္တိယကမ္မံ နာမ။
၂၄၀၀.
‘‘ဓမ္မေန ရဇ္ဇံ ကာရေန္တံ၊ ရဋ္ဌာ ပဗ္ဗာဇယိတ္ထ မံ။တွဉ္စ ဇာနပဒါ စေဝ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ’’။
၂၄၀၁.
‘‘ဒုက္ကဋဉ္စ ဟိ နော ပုတ္တ၊ ဘူနဟစ္စံ ကတံ မယာ။
ယောဟံ သိဝီနံ ဝစနာ၊ ပဗ္ဗာဇေသိမဒူသကံ’’။

၂၄၀၂.
‘‘ယေန ကေနစိ ဝဏ္ဏေန၊ ပိတု ဒုက္ခံ ဥဒဗ္ဗဟေ။
မာတု ဘဂိနိယာ စာပိ၊ အပိ ပါဏေဟိ အတ္တနော’’။
၂၄၀၃.
‘‘တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ရဇောဇလ္လံ ပဝါဟယိ။
ရဇောဇလ္လံ ပဝါဟေတွာ၊ သင်္ခဝဏ္ဏံ [သစ္စဝဏ္ဏံ (သီ. သျာ.)] အဓာရယိ’’။၂၄၀၄.
‘‘သီသံ နှာတော သုစိဝတ္ထော၊ သဗ္ဗာဘရဏဘူသိတော။
ပစ္စယံ နာဂမာရုယှ၊ ခဂ္ဂံ ဗန္ဓိ ပရန္တပံ။
၂၄၀၅.
‘‘တတော သဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ ယောဓိနော စာရုဒဿနာ။
သဟဇာတာ ပကိရိံသု၊ နန္ဒယန္တာ ရထေသဘံ။
၂၄၀၆.
‘‘တတော မဒ္ဒိမ္ပိ နှာပေသုံ၊ သိဝိကညာ သမာဂတာ။ဝေဿန္တရော တံ ပါလေတု၊ ဇာလီ ကဏှာဇိနာ စုဘော။အထောပိ တံ မဟာရာဇာ၊ သဉ္ဇယော အဘိရက္ခတု’’။
၂၄၀၇.
‘‘ဣဒဉ္စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ သံက္လေသမတ္တနော။အာနန္ဒိယံ အာစရိံသု၊ ရမဏီယေ ဂိရိဗ္ဗဇေ။
၂၄၀၈.
‘‘ဣဒဉ္စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ သံက္လေသမတ္တနော။အာနန္ဒိ ဝိတ္တာ သုမနာ၊ ပုတ္တေ သင်္ဂမ္မ လက္ခဏာ။၂၄၀၉.
‘‘ဣဒဉ္စ ပစ္စယံ လဒ္ဓါ၊ ပုဗ္ဗေ သံက္လေသမတ္တနော။အာနန္ဒိ ဝိတ္တာ ပတီတာ၊ သဟ ပုတ္တေဟိ လက္ခဏာ’’။၂၄၁၀.
‘‘ဧကဘတ္တာ ပုရေ အာသိံ၊ နိစ္စံ ထဏ္ဍိလသာယိနီ။
ဣတိ မေတံ ဝတံ အာသိ၊ တုမှံ ကာမာ ဟိ ပုတ္တကာ။၂၄၁၁.
‘‘တံ မေ ဝတံ သမိဒ္ဓဇ္ဇ၊ တုမှေ သင်္ဂမ္မ ပုတ္တကာ။မာတုဇမ္ပိ တံ ပါလေတု၊ ပိတုဇမ္ပိ စ ပုတ္တက။
အထောပိ တံ မဟာရာဇာ၊ သဉ္ဇယော အဘိရက္ခတု။
၂၄၁၂.
‘‘ယံ ကိဉ္စိတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ မယှဉ္စေဝ ပိတုစ္စ တေ။သဗ္ဗေန တေန ကုသလေန၊ အဇရော အမရော ဘဝ’’။

၂၄၁၃.
‘‘ကပ္ပါသိကဉ္စ ကောသေယျံ၊ ခေါမကောဋုမ္ဗရာနိ စ။သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဒီ အသောဘထ။၂၄၁၄.
‘‘တတော ဟေမဉ္စ ကာယူရံ၊ ဂီဝေယျံ ရတနာမယံ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဒီ အသောဘထ။
၂၄၁၅.
‘‘တတော ဟေမဉ္စ ကာယူရံ၊ အင်္ဂဒံ မဏိမေခလံ။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဒီ အသောဘထ။
၂၄၁၆.
‘‘ဥဏ္ဏတံ မုခဖုလ္လဉ္စ၊ နာနာရတ္တေ စ မာဏိကေ [မာဏိယေ (သီ. ပီ.)]။
သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဒီ အသောဘထ။
၂၄၁၇.
‘‘ဥဂ္ဂတ္ထနံ ဂိင်္ဂမကံ၊ မေခလံ ပါဋိပါဒကံ [ပဋိပါဒုကံ (သီ. သျာ.)၊ ပါလိပါဒကံ (ပီ.)]။သဿု သုဏှာယ ပါဟေသိ၊ ယေဟိ မဒ္ဒီ အသောဘထ။
၂၄၁၈.
‘‘သုတ္တဉ္စ သုတ္တဝဇ္ဇဉ္စ၊ ဥပနိဇ္ဈာယ သေယျသိ။
အသောဘထ ရာဇပုတ္တီ၊ ဒေဝကညာဝ နန္ဒနေ။
၂၄၁၉.
‘‘သီသံ နှာတာ သုစိဝတ္ထာ၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ။အသောဘထ ရာဇပုတ္တီ၊ တာဝတိံသေဝ အစ္ဆရာ။
၂၄၂၀.
‘‘ကဒလီဝ ဝါတစ္ဆုပိတာ၊ ဇာတာ စိတ္တလတာဝနေ။
ဒန္တာဝရဏသမ္ပန္နာ၊ ရာဇပုတ္တီ အသောဘထ။
၂၄၂၁.
‘‘သကုဏီ မာနုသိနီဝ၊ ဇာတာ စိတ္တပတ္တာ ပတီ။
နိဂြောဓပက္ကဗိမ္ဗောဋ္ဌီ၊ ရာဇပုတ္တီ အသောဘထ။၂၄၂၂.
‘‘တဿာ စ နာဂမာနေသုံ၊ နာတိဗဒ္ဓံဝ ကုဉ္ဇရံ။
သတ္တိက္ခမံ သရက္ခမံ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရူဠှဝံ။၂၄၂၃.
‘‘သာ မဒ္ဒီ နာဂမာရုဟိ၊ နာတိဗဒ္ဓံဝ ကုဉ္ဇရံ။သတ္တိက္ခမံ သရက္ခမံ၊ ဤသာဒန္တံ ဥရူဠှဝံ’’။၂၄၂၄.
‘‘သဗ္ဗမှိ တံအရညမှိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ မိဂါ အဟုံ။

ဝေဿန္တရဿ တေဇေန၊ နညမညံ ဝိဟေဌယုံ။
၂၄၂၅.
‘‘သဗ္ဗမှိ တံအရညမှိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ ဒိဇာ အဟုံ။ဝေဿန္တရဿ တေဇေန၊ နညမညံ ဝိဟေဌယုံ။
၂၄၂၆.
‘‘သဗ္ဗမှိ တံအရညမှိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ မိဂါ အဟုံ။ဧကဇ္ဈံ သန္နိပါတိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၂၇.
‘‘သဗ္ဗမှိ တံအရညမှိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ ဒိဇာ အဟုံ။ဧကဇ္ဈံ သန္နိပါတိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၂၈.
‘‘သဗ္ဗမှိ တံအရညမှိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ မိဂါ အဟုံ။နာဿု မဉ္ဇူ နိကူဇိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၂၉.
‘‘သဗ္ဗမှိ တံအရညမှိ၊ ယာဝန္တေတ္ထ ဒိဇာ အဟုံ။
နာဿု မဉ္ဇူ နိကူဇိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၃၀.
‘‘ပဋိယတ္တော ရာဇမဂ္ဂေါ၊ ဝိစိတ္တော ပုပ္ဖသန္ထတော။ဝသိ ဝေဿန္တရော ယတ္ထ၊ ယာဝတာဝ ဇေတုတ္တရာ။
၂၄၃၁.
‘‘တတော သဋ္ဌိသဟဿာနိ၊ ယောဓိနော စာရုဒဿနာ။
သမန္တာ ပရိကိရိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၃၂.
‘‘ဩရောဓာ စ ကုမာရာ စ၊ ဝေသိယာနာ စ ဗြာဟ္မဏာ။သမန္တာ ပရိကိရိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၃၃.
‘‘ဟတ္ထာရောဟာ အနီကဋ္ဌာ၊ ရထိကာ ပတ္တိကာရကာ။သမန္တာ ပရိကိရိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။

၂၄၃၄.
‘‘သမာဂတာ ဇာနပဒါ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
သမန္တာ ပရိကိရိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၃၅.
‘‘ကရောဋိယာ စမ္မဓရာ၊ ဣလ္လီဟတ္ထာ [ဣန္ဒိဟတ္ထာ (သျာ. က.)၊ ခဂ္ဂဟတ္ထာ (သီ. ပီ.)] သုဝမ္မိနော။ပုရတော ပဋိပဇ္ဇိံသု၊ ဝေဿန္တရေ ပယာတမှိ။
သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၃၆.
‘‘တေ ပါဝိသုံ ပုရံ ရမ္မံ၊ မဟာပါကာရတောရဏံ။
ဥပေတံ အန္နပါနေဟိ၊ နစ္စဂီတေဟိ စူဘယံ။
၂၄၃၇.
‘‘ဝိတ္တာ ဇာနပဒါ အာသုံ၊ နေဂမာ စ သမာဂတာ။
အနုပ္ပတ္တေ ကုမာရမှိ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၃၈.
‘‘စေလုက္ခေပေါ အဝတ္တိတ္ထ၊ အာဂတေ ဓနဒါယကေ။
နန္ဒိံ ပဝေသိ [နန္ဒိ-ပ္ပဝေသိ (သီ. သျာ. ပီ.)] နဂရေ၊ ဗန္ဓနာ မောက္ခေါ အဃောသထ။၂၄၃၉.
‘‘ဇာတရူပမယံ ဝဿံ၊ ဒေဝေါ ပါဝဿိ တာဝဒေ။
ဝေဿန္တရေ ပဝိဋ္ဌမှိ၊ သိဝီနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ။
၂၄၄၀.
‘‘တတော ဝေဿန္တရော ရာဇာ၊ ဒါနံ ဒတွာန ခတ္တိယော။
ကာယဿ ဘေဒါ သပ္ပညော၊ သဂ္ဂံ သော ဥပပဇ္ဇထာ’’တိ။ဝေဿန္တရဇာတကံ ဒသမံ။
မဟာနိပါတ နိဋ္ဌိတာ။
ဇာတကပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။